Spiritualistische Filosofie

Het Boek der Geesten

Bevattende de principes van de spiritistische leer betreffende de onsterfelijkheid van de ziel, de aard van de geesten en hun relaties met de mensheid, de morele wetten, het huidige leven, het toekomstige leven en de bestemming van de mensheid - volgens de leringen die door hoogontwikkelde geesten via verschillende mediums gegeven werden - ontvangen en gecoördineerd

Door

Allan Kardec

Vertaald door

Ana Vital - Spiritistische Vereniging Joanna de Ângelis

Het Boek der Geesten

Copyright © 2022
SPIRITISTISCHE VERENIGING JOANNA DE ÂNGELIS
Alle rechten voorbehouden. Geen deel van dit boek mag worden gereproduceerd door middel van mechanische, fotografische of elektronische processen, of in de vorm van een fotografische opname; noch mag het worden opgeslagen in een retrieval systeem, worden doorgegeven, of op een andere manier worden gekopieerd voor openbaar of particulier gebruik zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

ISBN 978-90-832059-0-8

Naar Nederlands vertaald door Ana Vital op basis van *The Spirits Book* – Vertaler: Darrel W. Kimble met Marcia M Saiz - International Spiritist Council.

Oorspronkelijke titel: LE LIVRE DES SPRITS door Allan Kardec (1857 - Parijs)

Omslagontwerp: Patricia Tavares Dias
Layout: Carolina Paz
Achterflap blurb: Lúcia Boonstra

Editie van
SPIRITISTISCHE VERENIGING JOANNA DE ÂNGELIS
KvK 83038361
info@joannadeangelis.nl
Vogelweg 7
1826HH
Alkmaar - Nederlands

Dankwoord

Wij danken allereerst onze familieleden voor hun toewijding, hun tijd en hun steun tijdens de periode van het vertalen van dit werk.

Wij danken tevens alle vrienden die bij hebben gedragen met hun suggesties over het gebruik van de Nederlandse taal.

Voor de gelegenheid om samen te mogen werken aan de verspreiding van de spiritistische leer in de Nederlandse taal, danken wij van harte de International Spiritist Council.

En tenslotte betuigen we onze eeuwige dankbaarheid aan alle weldoenende geesten die ons intuïtief naar de uitvoering van dit project geleid hebben en die ons zeker op onze hele reis zullen blijven begeleiden.

Wij wensen alle lezers van dit boek heel veel leesplezier en we hopen dat het jullie ondersteunt bij jullie studie van het Spiritisme. Het is onze oprechte wens dat het Spiritisme harten troost, twijfels weg neemt en gedachten verheldert. Er is geen groter goed dan jezelf (leren) kennen.

— Ana Vital, Carolina Paz, Elisabeth Jatczak

Bestuur van de Spiritistische Vereniging Joanna de Ângelis in 2022

.

INHOUD

Van Een Hart naar het Ander - Van Een Verstand naar het Ander 8
Anna Blackwell's Voorwoord van Haar Versie 9
Introductie 18
Prolegomena 72

DEEL EÉN - EERSTE OORZAKEN 77

HOOFDSTUK I - God 77
God en het Oneindige 77
Bewijzen van het Bestaan van God 78
De Eigenschappen van de Goddelijkheid 80
Pantheïsme 82

HOOFDSTUK II - De Algemene Elementen van het Universum 86
De Kennis van de Oorsprong der Dingen 86
Geest en Materie 87
De Eigenschappen van Materie 91
Universele Ruimte 94

HOOFDSTUK III - Schepping 96
De Vorming van Werelden 96
De Vorming van Levende Wezens 98
De Bevolking van de Aarde: Adam 100
De Diversiteit van Menselijke Rassen 101
De Pluraliteit Van Werelden 102
Bijbelse Beschouwingen en Verslag over de Schepping 103

HOOFDSTUK IV - Het Vitale Principe 110
Organische en Anorganische Wezens 110
Leven en Dood 112
Intelligentie en Instinct 114

DEEL TWEE - DE GEESTELIJKE WERELD, OF DE WERELD VAN DE GEESTEN 119

HOOFDSTUK I - Geesten 119
De Oorsprong en de Aard van Geesten 119
De Primitieve, Normale Wereld 123
De Vorm en Alomtegenwoordigheid van Geesten 123
De Perispirit 125
De Verschillende Orden van Geesten 126
De Hiërarchie van Geesten 128
Derde Orde - Onvolmaakte Geesten 131
Tweede Orde - Goede Geesten 135
Eerste Orde - Pure Geesten 138
De Progressie van Geesten 139
Engelen en Demonen 144

HOOFDSTUK II - De Incarnatie van Geesten 149
Het Doel van Incarnatie 149
De Ziel 150
Materialisme 156

HOOFDSTUK III - De Terugkeer van het Lichamelijke naar het Geestelijke Leven 161
De Ziel na de Dood 161
De Scheiding van de Ziel van het Lichaam 163
De Staat van Verwarring van de Geest na de Dood 167

HOOFDSTUK IV - De Pluraliteit van Existenties 171
Reïncarnatie 171
De Rechtvaardigheid van Reïncarnatie 172
Incarnatie op Verschillende Werelden 174
Progressieve Transmigratie 181
Het Lot van Kinderen na de Dood 186
Geslacht in Geesten 187
Verwantschap, Bloedverwantschap 188
Lichamelijke en Morele Gelijkenis 190
Aangeboren Ideeën 194

HOOFDSTUK V - Overwegingen over de Pluraliteit van Existenties 198

HOOFDSTUK VI - Geestelijk Leven 214
Dwalende Geesten 214

Overgangs Werelden 218
Percepties, Gevoelens en Lijden van Geesten 220
Theoretisch Essay over Gevoelens in Geesten 226
De Keuze van Beproevingen 233
Relaties Voorbij het Graf 243
Sympathieën en Antipathieën tussen Geesten. Eeuwige Helften 248
De Herinnering aan het Lichamelijke Existentie 251
De Herdenking van de Doden. Begrafenissen 257

HOOFDSTUK VII - De Terugkeer naar het Lichamelijke Leven 262
Preludes op de Terugkeer 262
De Vereniging van de Ziel met het Lichaam. Abortus 266
De Morele en Intellectuele Vermogens van de Mens 271
De Invloed van het Organisme 274
Mentale Stoornissen, Krankzinnigheid 276
Kinderjaren 280
Aardse Sympathieën en Antipathieën 284
Vergetelheid van het Verleden 286

HOOFDSTUK VIII - De Emancipatie van de Ziel 295
Slaap en Dromen 295
Bezoeken tussen de Geesten van Levende Mensen 302
De Verborgen Transmissie van Gedachten 305
Lethargie, Catalepsie, Schijndood 306
Somnambulisme 307
Extase 312
Tweede Zicht 314
Een Theoretische Samenvatting over Somnambulisme, Extase en Tweede Zicht 317

HOOFDSTUK IX - De Interventie van Geesten in de Lichamelijke Wereld . 326
Het Lezen van Onze Gedachten door Geesten 326
De Verborgen Invloed van Geesten op Onze Gedachten en Handelingen 327
De Bezetenen 331
Convulsionaires 335
De Affectie van Geesten voor Bepaalde Mensen 337
Beschermengelen: Beschermende, Familiaire en Sympathieke Geesten.. 339
Voorgevoelens 352
De Invloed van Geesten op de Gebeurtenissen van het Leven 353

De Inwerking van Geesten op de Fenomenen van de Natuur 359
Geesten Tijdens de Strijd 361
Pacten 364
Occulte Kracht, Talismannen, Tovenaars 365
Zegeningen en Vervloekingen 368

HOOFDSTUK X - Bezigheden en Missies van Geesten 370

HOOFDSTUK XI - De Drie Koninkrijken 382
Mineralen en Planten 382
Dieren en Menselijke Wezens 384
Metempsychose 394

DEEL DRIE - MORELE WETTEN 399

HOOFDSTUK I - Goddelijke of Natuurlijke Wet 399
De Kenmerken van de Natuurlijke Wet 399
De Oorsprong en Kennis van de Natuurlijke Wet 401
Goed en Kwaad 405
De Verdelingen van de Natuurlijke Wet 411

HOOFDSTUK II - De Wet van Aanbidding 413
Het Doel van Aanbidding 413
Uiterlijke Aanbiddingsvormen 414
Het Contemplatieve Leven 416
Gebed 416
Polytheïsme 421
Opoffering 423

HOOFDSTUK III - De wet van Arbeid 428
De Noodzaak van Arbeid 428
De Grens van Arbeid. Rust 430

HOOFDSTUK IV - De Wet van de Voortplanting 434
De Wereldbevolking 434
De Opvolging en Perfectionering van de Rassen 434
Obstakels voor Voortplanting 436
Huwelijk en Celibaat 437
Polygamie 439

HOOFDSTUK V - De Wet van Behoud 441
Het Zelfbehoud Instinct 441
De Middelen tot Zelfbehoud 441
Het Genot van Materiële Dingen 445
Noodzakelijke en Overbodige Dingen 446
Vrijwillige Ontbering. Verstervingen 447

HOOFDSTUK VI - De Wet van Vernietiging 452
Noodzakelijke Vernietiging en Misbruikende Vernietiging 452
Vernietigende Calamiteiten 455
Oorlog 458
Moord 459
Wreedheid 461
Duelleren 463
De Doodstraf 464

HOOFDSTUK VII - De Wet van de Maatschappij 469
De Behoefte aan Maatschappelijk Leven 469
Het Leven van Isolement. De Gelofte van Stilte 470
Familiebanden 472

HOOFDSTUK VIII - De Wet van Vooruitgang 474
De Staat van de Natuur 474
De Mars van de Vooruitgang 475
Vervallen Culturen 479
Beschaving 483
De Vooruitgang van de Menselijke Wetgeving 485
De Invloed van het Spiritisme op de Vooruitgang 486

HOOFDSTUK IX – De Wet van de Gelijkheid 491
Natuurlijke Gelijkheid 491
De Ongelijkheid van Bekwaamheden 491
Sociale Ongelijkheden 493
De Ongelijkheid van Rijkdom 493
De Beproevingen van Rijkdom en Armoede 496
Gelijkheid van Rechten Tussen Mannen en Vrouwen 497
Gelijkheid in de Dood 499

HOOFDSTUK X - De Wet van de Vrijheid 502

Natuurlijke Vrijheid 502
Slavernij 503
Vrijheid van Gedachte 505
Vrijheid van Geweten 506
Vrije Wil 508
Fatalisme 511
Voorkennis van de Toekomst 519
Een Theoretische Samenvatting over de Drijvende Kracht achter Menselijke Daden 521

HOOFDSTUK XI - De Wet van Rechtvaardigheid, Liefde en Liefdadigheid . 528
Rechtvaardigheid en Natuurlijke Rechten 528
Het Recht van Eigendom. Diefstal 531
Liefdadigheid en Liefde voor Onze Naaste 533
Moederlijke en Kinderlijke Liefde 536

HOOFDSTUK XII - Morele Perfectie 539
Deugden en Ondeugden 539
De Hartstochten 546
Egoïsme 548
De Kenmerken van een Moreel Persoon 552
Zelfkennis 553

DEEL VIER - HOOP EN TROOST 558

HOOFDSTUK I - Aardse Vreugden en Verdriet 558
Relatief Geluk en Ongeluk 558
Het Verlies van Dierbaren 565
Teleurstellingen. Ondankbaarheid. Gebroken Affecties 568
Antipathieke Relaties 569
De Angst voor de Dood 571
Ontevredenheid met het Leven. Zelfmoord 573

HOOFDSTUK II - Toekomstige Vreugden en Verdriet 582
Nietsheid. Het Toekomstige Leven 582
De intuïtie van Toekomstig Vreugde en Verdriet 583
Gods Tussenkomst in Straffen en Beloningen 584
De Aard van Toekomstige Vreugden en Verdriet 585
Tijdelijke Straffen 595

Boetedoening en Berouw 598
De Duur van Toekomstige Straffen 603
De Verrijzenis van het Vlees 612
Hemel, Hel en Vagevuur 615

CONCLUSIE 622

Van Een Hart naar het Ander - Van Een Verstand naar het Ander

Toen ik mijn geliefde vader verloor, voelde ik een enorme behoefte om de wereld te kennen waarheen hij mij voorging, ik moest weten of hij nog leefde of als alles was afgelopen met het "vertrek" van degene die ik in dit leven vader noemde.

In tijden van rouw gaf een vriend mij het Boek der Geesten, waarvan ik vandaag kan zeggen dat het een stralend licht was dat mijn twijfels en onzekerheden kwam ophelderen. Vandaag weet ik dat de liefde niet sterft en mijn vader is de motivatie die mij ertoe brengt het spiritisme te verspreiden in de taal van het land dat mij met open armen ontving.

Ik hoop van harte dat het werk van Allan Kardec een leidraad zal zijn in het leven van hen die meer willen leren over de spirituele wereld en het leven op aarde.

Als verantwoordelijke voor de vertaling van dit werk moet ik er ook aan toevoegen dat het belangrijk is dat de lezer zich ervan bewust is dat dit werk vertaald werd door een student van de spiritistische leer en niet door een professionele vertaler en als zodanig, hoewel het een werk is dat met grote zorg en toewijding is gemaakt, is het vatbaar voor fouten.

Tijdens de vertaling heb ik de steun van Nederlanders gehad om woorden en zinnen te reviseren waar er twijfels waren.

Ik wil je graag uitnodigen om, als je suggesties hebt die de vertaling verbeteren, die naar info@joannadeangelis.nl te sturen, zodat je ook deel uit kunt maken van dit werk.

Veel leesplezier.

— Ana Vital

Spiritistische Vereniging Joanna de Ângelis

Anna Blackwell's Voorwoord van Haar Versie[1]

Hippolyte Léon Denizard Rivail, beter bekend onder zijn pseudoniem, ALLAN KARDEC, werd op 4 oktober 1804 in Lyon geboren in een oude familie van Bourg-en-Bresse, die vele generaties lang eervol onderscheiden was geweest in de magistratuur en aan de advocatuur. Zijn vader was, net als zijn grootvader, een advocaat van goede reputatie en van hoog karakter; zijn moeder, die opmerkelijk mooi, talentvol, elegant en beminnelijk was, was het voorwerp, van zijn kant, van een diepe en aanbiddende affectie die gedurende zijn hele leven onveranderd bleef. Opgeleid aan het instituut van Pestalozzi in Yverdun (Canton de Vaud), verwierf hij al vroeg de gewoonte van onderzoek en de vrijheid van denken waarvan zijn latere leven zo'n treffend voorbeeld zou geven. Van nature begiftigd met een passie voor onderwijzen, wijdde hij zich vanaf zijn veertiende jaar aan het helpen bij de studie van zijn schoolgenoten die minder gevorderd waren dan hijzelf. Hij was zo dol op plantkunde dat hij vaak een hele dag in de bergen doorbracht, twintig of dertig mijl lopend met een rugzak op zoek naar specimens voor zijn herbarium. Geboren in een katholiek land maar opgeleid in een protestants land, begon hij als jongen al te mediteren over de middelen om een eenheid van geloof tussen de verschillende christelijke sekten tot stand te brengen - een project van religieuze hervorming waaraan hij vele jaren in stilte werkte, maar noodzakelijkerwijs zonder succes, want de elementen van de gewenste oplossing waren toen nog niet in zijn bezit. Nadat hij zijn studie in Yverdun voltooid had, keerde hij op 24-jarige leeftijd naar Lyon terug met de bedoeling zich aan de rechten te wijden; maar verschillende daden van religieuze intolerantie, waaraan hij onverwacht onderworpen werd, deden hem afzien van het idee zich op de advocatuur voor te bereiden en hij vestigde zich in Parijs, waar hij

[1] Bijgewerkt in modern Nederlands door de vertaler.

zich enige tijd bezighield met het vertalen van Telemachus en andere Franse standaard boeken voor de jeugd in het Duits. Toen hij eindelijk besloten had wat zijn carrière zou worden kocht hij in 1828 een grote en bloeiende onderwijsinstelling voor jongens en wijdde zich aan het werk van het onderwijs, waarvoor hij door zijn smaak en verworvenheden bijzonder geschikt was. In 1830 huurde hij op eigen kosten een grote zaal in de Rue de Sèvres, waar hij cursussen aanbood die bestonden uit gratis lezingen over scheikunde, natuurkunde, vergelijkende anatomie en astronomie. Hij zette deze lezingen gedurende een periode van tien jaar voort. Ze waren zeer succesvol en werden bijgewoond door een publiek van meer dan vijfhonderd mensen van alle sociale klassen, van wie velen sindsdien een eminente plaats in de wetenschappelijke wereld bekleedden. Altijd verlangend om onderwijs zowel aantrekkelijk als winstgevend te maken, vond hij een ingenieuze berekeningsmethode uit, en construeerde een mnemotechnische tabel van de Franse geschiedenis om de leerlingen de opmerkelijke gebeurtenissen en ontdekkingen van elke regeerperiode te laten onthouden. Enkele van de talrijke opvoedkundige werken die hij publiceerde waren: Een Plan voor de Verbetering van het Openbaar Onderwijs, dat hij in 1828 voorlegde aan de Franse Wetgevende Kamer, die het hoog prees maar er geen actie op ondernam; Een Cursus Praktische en Theoretische Rekenkunde, op het Pestalozziaanse Systeem, voor het gebruik van Onderwijzers en Moeders (1829); Een Klassieke Grammatica van de Franse Tong (1831); Een Handleiding voor het gebruik van Kandidaten voor Examens in de Openbare Scholen met Verklarende Oplossingen van verschillende Problemen van Rekenkunde en Geometrie (1848); Normale Dictaten voor de Examens van het Hotel de Ville en de Sorbonne met Speciale Dictaten over Orthografische Moeilijkheden (1849). Deze werken stonden hoog aangeschreven toen ze verschenen en zijn nog steeds in gebruik in veel Franse scholen. Hun auteur bleef bij zijn dood nieuwe edities van sommige produceren. Hij was lid van verschillende wetenschappelijke genootschappen, zoals: Het Royal Society of Arras, dat hem in 1831 de ereprijs toekende voor een opmerkelijk opstel over

de vraag: “Wat is het Systeem van Studie dat het meest in Harmonie is met de Behoeften van het Tijdperk?” Gedurende verscheidene jaren was hij secretaris van de Frenologisch Genootschap van Parijs, en nam actief deel aan de werkzaamheden van de Genootschap van Magnetisme, waarbij hij veel tijd besteedde aan het praktische onderzoek van somnambulisme, trance, helderziendheid en de verschillende andere fenomenen die met mesmerisme te maken hebben. De volgende korte schets van zijn arbeid zal volstaan om zijn mentale activiteit te tonen, de variëteit van zijn kennis, de bij uitstek praktische wending van zijn geest en zijn voortdurende streven om nuttig te zijn voor zijn medemensen. Rond 1850, toen het fenomeen van het "tafeldraaien" de aandacht van Europa trok en de andere fenomenen die sindsdien als "Spiritistisch" bekend staan inluidde, zag hij al snel de ware aard van die fenomenen als bewijs voor het bestaan van een orde van relaties die tot dan toe eerder vermoed dan gekend was; d.w.z. die de zichtbare en onzichtbare werelden verenigen. Toen hij het enorme belang voor zowel wetenschap als religie voorzag van zo'n uitbreiding van het veld van menselijke observatie, begon hij onmiddellijk met een zorgvuldig onderzoek van de nieuwe fenomenen. Een vriend van hem had twee dochters die geworden waren wat men nu "mediums" noemt. Het waren zorgeloze, levendige, beminnelijke meisjes, die dol waren op gezelligheid, dansen en amusement. Wanneer ze alleen of met hun jonge metgezellen "zaten", ontvingen ze gewoonlijk " communicaties" die in harmonie waren met hun wereldse en enigszins frivole aanleg. Maar tot verrassing van alle betrokkenen ontdekte men dat telkens wanneer Kardec aanwezig was, de boodschappen die via deze jonge dames doorgegeven werden een zeer serieus en ernstig karakter kregen. Toen hij de onzichtbare intelligenties vroeg wat de oorzaak van deze verandering was, kreeg hij te horen dat, "geesten van een veel hogere orde dan die welke gewoonlijk via de twee jonge mediums communiceren, zijn speciaal voor jou gekomen en ook zullen blijven komen, om je in staat te stellen een belangrijke religieuze missie te vervullen." Zeer verbaasd over zo'n onverwachte aankondiging ging hij onmiddellijk over tot het testen van

de waarheid ervan door een reeks progressieve vragen op te stellen in verband met de verschillende problemen van het menselijk leven en het universum waarin we ons bevinden, en legde ze voor aan zijn ongeziene gesprekspartners. Hij kreeg hun antwoorden op deze vragen door bemiddeling van de twee jonge mediums die bereidwillig toestemden er elke week een paar avonden aan te wijden, en die zo, door tafelrapen en planchette-schrijven, de antwoorden kregen die de basis van de Spiritistische theorie zijn geworden en die zij niet konden waarderen en evenmin konden verzinnen. Toen deze gesprekken al bijna twee jaar aan de gang waren, maakte hij op een dag tegen zijn vrouw de opmerking naar aanleiding van het ontvouwen van deze opvattingen, die zij met intelligente sympathie had gevolgd: "Het is een hoogst curieuze ding! Mijn gesprekken met de onzichtbare intelligenties hebben mijn ideeën en overtuigingen compleet radicaal veranderd. De instructies die zo doorgegeven werden vormen een geheel nieuwe theorie over menselijk leven, plicht en lot, die mij volmaakt rationeel en coherent, bewonderenswaardig helder en troostend en intens interessant voorkomt. Ik heb er veel voor over om deze gesprekken in een boek te publiceren, want het lijkt mij dat wat mij zo diep interesseert heel waarschijnlijk ook voor anderen interessant kan blijken te zijn". Zijn vrouw keurde het idee van harte goed en dus legde hij het toen voor aan zijn ongeziene gesprekspartners, die op de gebruikelijke manier antwoordden dat zij het waren die het hem hadden voorgesteld; dat hun communicaties aan hem gedaan waren, niet voor hemzelf alleen, maar met de uitdrukkelijke bedoeling dat ze aan de wereld gegeven zouden worden, zoals hij van plan was te doen; en dat nu de tijd gekomen was om dit plan in werking te zetten. "Aan het boek waarin je onze instructies zult belichamen", vervolgden de communicerende intelligenties, "zul je, als zijnde ons werk en niet het jouwe, de titel *Le Livre des Esprits* (HET BOEK DER GEESTEN) geven. Je zult het niet onder je eigen naam publiceren, maar onder het pseudoniem ALLAN KARDEC. Houd je eigen naam Rivail voor je eigen reeds uitgegeven boeken, maar neem en houd de naam die wij je nu gegeven hebben voor het boek dat je op ons

bevel gaat uitgeven en in het algemeen voor al het werk dat je zult moeten doen om de missie te volbrengen, die, zoals we je al gezegd hebben, je door de Voorzienigheid is toevertrouwd en die geleidelijk voor je open zal gaan naarmate je er onder onze leiding in voortgaat". Het aldus geproduceerde en gepubliceerde boek verkocht zeer snel en won bekeerlingen niet alleen in Frankrijk, maar over het hele continent, en maakte de naam van ALLAN KARDEC "tot een begrip" bij de lezers die hem alleen in verband daarmee kenden. Vanaf die tijd werd hij alleen nog bij die naam genoemd behalve door zijn oude persoonlijke vrienden bij wie zowel hij als zijn vrouw altijd hun familienaam behielden. Spoedig na de publicatie ervan stichtte hij Het Parijse Genootschap voor Psychologische Studies, waarvan hij tot zijn dood voorzitter was en dat elke vrijdagavond bij hem thuis bijeenkwam met het doel om van geesten, door middel van schrijvende mediums, aanwijzingen te krijgen in de opheldering van waarheid en plicht. Tot aan zijn dood stichtte en redigeerde hij ook een maandblad, getiteld La Revue Spirite, dat gewijd was aan het bepleiten van de opvattingen die in Het Boek der Geesten uiteengezet werden. Over de hele wereld werden al snel soortgelijke verenigingen gevormd. Velen publiceerden periodieken van wisselend belang ter ondersteuning van de nieuwe leer en allemaal gaven ze de meest opmerkelijke van de geesten-communicaties die ze ontvingen door aan het Parijse Genootschap. Een enorme massa geesten-onderwijs, uniek zowel in hoeveelheid als in de diversiteit van de bronnen waaruit het werd verkregen, kwam zo in handen van Kardec, die het met onvermoeide ijver en toewijding bestudeerde, verzamelde en coördineerde gedurende een periode van vijftien jaar. Uit het materiaal dat hem zo vanuit alle hoeken van de wereld werd aangereikt, breidde hij Het Boek der Geesten uit en voltooide het onder leiding van de Geesten, door wie het oorspronkelijk was gedicteerd. De herziene editie van het boek, dat hij in 1857 publiceerde is het erkende leerboek geworden van de school van Spiritualistische Filosofie die zo innig met zijn naam verbonden is. Uit hetzelfde materiaal stelde hij later nog vier andere werken samen: Het boek der mediums (een praktische

verhandeling over mediumschap en evocaties), 1861; Het evangelie volgens het spiritisme (een expositie van moraliteit vanuit het spiritistische gezichtspunt), 1864; Hemel en hel (een rechtvaardiging van de goddelijke regering van het menselijk ras), 1865; en Genesis (toont de overeenstemming van de spiritistische theorie met de ontdekkingen van de moderne wetenschap en met de algemene teneur van het Mozaïsche verslag zoals uitgelegd door de geesten), 1868. Hij publiceerde ook twee korte verhandelingen, getiteld "Wat is het spiritisme?" en "Het Spiritisme Beknopt en Eenvoudig Verklaard". In verband met de zojuist genoemde werken moet opgemerkt worden dat Kardec zelf geen "medium" was en zich dus verplicht zag gebruik te maken van het mediumschap van anderen om de geesten-communicaties te verkrijgen waaruit ze voortkwamen. De theorie over leven en plicht die zo onmiddellijk met zijn naam en werk verbonden is dat vaak ten onrechte verondersteld wordt dat het een product was van zijn enkele geest of van de geesten die in onmiddellijke verbinding met hem stonden, is dan ook veel minder de uitdrukking van een persoonlijke of individuele mening dan alle andere spiritualistische theorieën die tot nu toe verkondigd werden. Dat komt omdat de basis van de religieuze filosofie die in zijn werken gelegd wordt, geenszins het product was van zijn eigen intelligentie maar even nieuw was voor hem als voor elk van zijn lezers. Ze werd door hem geleidelijk opgebouwd uit de gelijktijdige verklaringen van een legioen geesten via vele duizenden mediums, die elkaar niet kenden en behoorden tot verschillende landen en tot elke variëteit van maatschappelijke positie. In persoon was Kardec iets onder middelbare lengte en sterk gebouwd, met een groot, rond, massief hoofd, goed afgetekende gelaatstrekken, en heldere grijze ogen; hij zag er meer Duits dan Frans uit. Energiek en volhardend maar van een temperament dat kalm, voorzichtig en fantasieloos bijna tot kil was, ongelovig van nature en door opvoeding, een nauwgezet, logisch redenerende en bij uitstek praktisch in denken en doen, was hij even vrij van mystiek en enthousiasme. Verstoken van ambitie, onverschillig voor luxe en vertoon, het bescheiden inkomen dat hij verworven had van het

lesgeven en van de verkoop van zijn opvoedkundige werken volstond voor de eenvoudige stijl van leven die hij aangenomen had en stelde hem in staat alle winst uit de verkoop van zijn Spiritistische boeken en uit de Revue Spirite te besteden aan de verbreiding van de beweging die hij op gang gebracht had. Zijn uitstekende vrouw ontlastte hem van alle huishoudelijke en wereldlijke zorgen en stelde hem zo in staat zich geheel te wijden aan het werk waartoe hij zich geroepen achtte, en dat hij met onwankelbare toewijding voortzette, met uitsluiting van alle externe bezigheden, interesses en kameraadschappen vanaf het moment dat hij ermee begon tot aan zijn dood. Hij bracht geen bezoeken buiten een kleine kring van intieme vrienden en verliet Parijs maar zelden; zijn winters bracht hij door in het hart van de stad in de kamers waar hij zijn Revue publiceerde en zijn zomers in de Villa Ségur, een klein semi-landelijk toevluchtsoord dat hij had gebouwd en beplant om er op zijn oude dag met zijn vrouw te gaan wonen en dat gelegen was in het voorstedelijke gebied achter de Champ de Mars. Het gebied wordt nu in alle richtingen doorkruist door brede lanen en wordt snel bebouwd maar in die tijd was het een soort verlaten gebied dat nog voor "het platteland" zou kunnen doorgaan.

Ernstig, traag van spraak, bescheiden van manier, maar toch niet zonder een zekere stille waardigheid die voortvloeide uit de ernst en de eenzelvigheid die de onderscheidende kenmerken van zijn karakter waren, en die noch het aanlokken noch het ontwijken van een discussie uit de weg ging, maar nooit een opmerking toeliet over het onderwerp waaraan hij zijn leven had gewijd, hij ontving met gratie de ontelbare bezoekers uit alle delen van de wereld die met hem kwamen praten over de opvattingen waarvan hij de erkende exponent was.

Hij beantwoordde vragen en bezwaren, verklaarde moeilijkheden en gaf informatie aan alle serieuze vragenstellers, met wie hij vrij en levendig sprak, waarbij zijn gezicht af en toe oplichtte met een geniale en aangename glimlach, hoewel hij door zijn gewoonte zo nuchter was dat hij er nooit bekend om stond te lachen. Onder de duizenden door wie hij zo bezocht werd, waren velen van hoge rang in de sociale, literaire,

artistieke en wetenschappelijke wereld. De keizer Napoleon III, wiens interesse in geestelijke fenomenen geen mysterie was, liet hem verschillende keren komen en hield lange gesprekken met hem in de Tuilerieën over de leerstellingen van Het Boek der Geesten. Omdat hij al vele jaren aan een hartziekte leed, stelde Kardec in 1869 de plannen op voor een nieuwe Spiritistische organisatie die na zijn dood het werk van de verspreiding van de Leer zou voortzetten. Om het bestaan ervan te verzekeren gaf hij het een wettelijke en commerciële status en was hij vastbesloten er een regelmatig samengestelde jointstock begrensd aansprakelijkheid uitgeverij en boekhandel maatschappij van te maken, op te richten voor een periode van negenennegentig jaar, met de bevoegdheid om te kopen en te verkopen, aandelen uit te geven, donaties en legaten te ontvangen, enz. Aan deze maatschappij, die "De Vennootschap voor de Voortzetting van de Werken van Allan Kardec " zou heten, wilde hij de auteursrechten van zijn Spiritistische geschriften en van de Revue Spirite overdragen.

Maar Allan Kardec was niet voorbestemd de verwezenlijking mee te maken van het project waarin hij zo diep in geïnteresseerd was, en dat sindsdien door zijn weduwe met volkomen nauwkeurigheid is uitgevoerd. Op 31 maart 1869, net klaar met het opstellen van de statuten en reglementen van het genootschap waaruit hij voorzag dat hij spoedig verwijderd zou worden, zat hij in zijn gebruikelijke stoel aan zijn bureau in zijn kantoor in de Rue Sainte Anne, en was bezig een bundel papieren bij elkaar te knopen toen zijn drukke leven plotseling tot een einde kwam door het scheuren van een aneurysma waaraan hij zolang geleden had. Zijn overgang van de aarde naar de geestelijke wereld, waarmee hij zich zo nauw had geïdentificeerd, was ogenblikkelijk, pijnloos en zonder een zucht of een beving; een uiterst vredig inslapen en weer ontwaken - een passend einde voor zo'n leven. Zijn stoffelijk overschot werd begraven op het kerkhof van Montmartre in aanwezigheid van een grote menigte vrienden, van wie er elk jaar vele honderden bijeenkomen op de verjaardag van zijn overlijden, waarbij enkele herdenking woorden worden gesproken, verse bloemen en kransen, zoals gebruikelijk op

Continentale begraafplaatsen, op zijn graf worden gelegd. Het is onmogelijk precies vast te stellen hoeveel van hen de door Allan Kardec uiteengezette opvattingen hebben aangenomen. Ze worden door henzelf op vele miljoenen geschat, maar ze zijn op zijn minst onbetwistbaar zeer talrijk. De tijdschriften die in verschillende landen aan de verdediging van deze opvattingen gewijd zijn, tellen er al meer dan veertig en er verschijnen voortdurend nieuwe. De dood van Kardec heeft de aanvaarding niet doen verslappen van de door hem uiteengezette opvattingen waarvan degenen die ze aanhangen geloven dat ze de basis, maar dan ook de enige basis zijn van de door Christus voorspelde nieuwe ontwikkeling van de religieuze waarheid; het begin van de beloofde openbaring van "vele dingen" die "sinds de grondlegging van de wereld verborgen zijn gehouden", en voor de kennis waarvan het menselijk ras "nog niet klaar" was op het moment van die voorspelling.

— Anna Blackwell[2]

Parijs, 1876

---

[2] Anna Blackwell (pseudoniem, Fidelitas; 21 juni 1816 - 4 januari 1900) was een Britse schrijfster, journaliste en vertaalster die zich richtte op spirituele en sociale onderwerpen. Ze had een lange en succesvolle carrière als Parijse correspondent van vooraanstaande koloniale kranten. Ze schreef ook poëzie, sprookjes, en essays over occulte onderwerpen. In 1875 loofde de Spiritualist Association of Great Britain twee prijzen uit voor essays over 'The Probable Effect of Spiritualism upon the Social, Moral, and Religious Condition of Society', waarvan de eerste gewonnen werd door Blackwell. Ze vertaalde ook de werken van Allan Kardec uit het Frans, naast het schrijven in de spirituele pers van talrijke artikelen waarin ze reïncarnatie uitlegde en verdedigde, vele jaren voor de komst van Helena Blavatsky – Vertaler opmerking.

Introductie

I

Als er nieuwe zaken opduiken, zijn er nieuwe woorden nodig omwille van de duidelijkheid van de taal, om de verwarring te vermijden die inherent is aan meerdere betekenissen voor dezelfde termen. Bijvoorbeeld, de woorden spiritueel, spiritualist en spiritualisme hebben elk een welomschreven betekenis. Elk van hen een nieuwe betekenis geven om ze op de leer van de geesten toe te passen zou een vermenigvuldiging betekenen van de toch al talrijke oorzaken van dubbelzinnigheid. Strikt genomen is spiritualisme het tegendeel van materialisme en iedereen die gelooft dat er iets in hem of haar is dat meer is dan materie zijn spiritualisten; maar daaruit volgt niet noodzakelijkerwijs dat ze daarom moeten geloven in het bestaan van geesten of in communicatie met de onzichtbare wereld. Daarom hebben we in plaats van de woorden spiritueel en spiritualisme om dit laatste geloof aan te duiden, de woorden Spiritist en Spiritisme bedacht en gebruikt. Deze twee termen weerspiegelen hun oorsprong en hun fundamentele betekenis, en ze hebben dus het voordeel dat ze volkomen begrijpelijk zijn. Aan spiritualisme laten we zijn eigen betekenis over. Vandaar dat we zullen zeggen dat het principe van de Spiritistische Leer of het Spiritisme berust op de relatie tussen de materiële wereld en de onzichtbare wereld, waarbij de laatste bewoond wordt door wezens die geesten genoemd worden. De aanhangers van het spiritisme worden dan ook spiritisten genoemd. In gespecialiseerde zin bevat Het Boek der Geesten de Spiritistische Leer; in algemene zin is het verbonden met spiritualisme en vertegenwoordigt het één aspect ervan. Daarom

hebben we op de titelpagina de woorden gegraveerd: Spiritualistische Filosofie.

II

Er is nog een woord waarover we het ook eens moeten zijn, want het is één van de sleutels tot elke morele leer, en daartoe heeft het ontelbare controverses uitgelokt wegens het ontbreken van een algemeen geaccepteerde betekenis: het is het woord ziel. De verschillen in standpunten over de aard van de ziel komen voort uit de individuele definitie die ieder aan dit woord hecht. Een perfecte taal, waarin elk idee door zijn eigen gespecialiseerde term zou worden vertegenwoordigd zou veel discussies vermijden; met één enkel woord voor elk ding zou alles begrepen worden. Volgens sommigen is de ziel het principe van het materiële organische leven; ze heeft geen eigen existentie en bij de dood houdt ze op te bestaan. Deze visie is puur materialistisch. In deze zin en ter vergelijking spreken zij die deze visie hebben aangenomen over het lichaam bij de dood alsof het een kapot instrument is dat geen geluid meer produceert; d.w.z. dat het geen ziel meer heeft. Volgens dit standpunt zou de ziel eerder een gevolg dan een oorzaak zijn. Anderen geloven dat de ziel het principe van intelligentie is, het universele middel waarvan elk wezen een deel absorbeert. Volgens deze groep is er maar één ziel in het hele universum. Deze ziel verdeelt een vonk van zichzelf over de verschillende intelligente wezens tijdens hun leven. Bij de dood keert elke vonk terug naar de gemeenschappelijke bron, waar ze weer opgaat in het geheel, net zoals beken en rivieren terugkeren naar de oceaan die hen hun oorsprong gaf. Dit gezichtspunt verschilt van het voorgaande in die zin dat er volgens deze theorie iets meer dan materie in ons is - iets dat na de

dood blijft bestaan. Aan de andere kant is het bijna alsof er eigenlijk niets overbleef; aangezien onze individuele persoonlijkheid niet meer overleeft, zijn we ons niet meer bewust van onszelf. Volgens dit standpunt zou de universele ziel God zijn en zou elk wezen een deel van God zijn. Het is een soort pantheïsme. Tenslotte, is volgens anderen de ziel een moreel wezen dat onafhankelijk is van de materie, en dat na de dood zijn individualiteit behoudt. Deze opvatting is onbetwistbaar de meest voorkomende want, onder een of andere naam, is het idee van dit wezen dat het lichaam overleeft een instinctief geloof dat onafhankelijk is van een bepaalde leer en bij alle culturen te vinden is, in welke mate ze ook beschaafd geworden mogen zijn. Deze leer, waarin de ziel een oorzaak is en geen gevolg, is die van de spiritualisten. Zonder de verdiensten van elk van deze standpunten te bespreken en alleen de taalkundige kant van de kwestie te beschouwen, zullen we stellen dat deze drie toepassingen van het woord ziel drie verschillende ideeën omvatten, die elk een andere term vereisen. Het woord ziel kan dus één van drie betekenissen hebben en elk is vanuit zijn eigen gezichtspunt juist volgens zijn eigen bijzondere definitie. De taal zelf heeft er schuld aan dat er maar één woord beschikbaar is voor drie verschillende ideeën. Om verwarring te voorkomen zou het nodig zijn de betekenis van het woord ziel te beperken tot slechts één van die drie ideeën. Het kiezen van deze of die definitie zou er niet toe doen, want het is gewoon een kwestie van conventie; het belangrijkste is duidelijkheid. Wij vinden het het meest logisch om het in zijn meest gangbare betekenis te nemen, en gebruiken dus ziel om het immateriële en individuele wezen aan te duiden dat in het lichaam woont en het overleeft. Zelfs als dit wezen niet echt bestond en niet meer was dan een product van de verbeelding, zou er toch een term nodig zijn om het aan te duiden.

Bij gebrek aan zo'n specifieke term voor elk van de andere twee ideeën, zullen we het label vitale principe gebruiken om het materiële en organische levensprincipe aan te duiden - wat ook de bron ervan moge zijn - dat alle levende wezens, van planten tot mensen, gemeen hebben. Aangezien leven kan bestaan zonder het denkvermogen, is het vitale principe iets aparts en onafhankelijk ervan. Het woord vitaliteit zou echter niet hetzelfde idee uitdrukken. Voor sommigen is het vitale principe een eigenschap van materie, een effect dat overal waar materie onder gegeven omstandigheden voorkomt, ontstaat. Volgens anderen - en dit idee is het meest gangbaar - wordt het gevonden in een speciale, universeel verspreide fluïdum[3]. Elk wezen absorbeert en assimileert een deel van dit fluïdum gedurende zijn leven, ongeveer zoals inerte lichamen licht absorberen. Deze substantie is het vitale fluïdum die volgens sommige meningen hetzelfde zou zijn als de geanimaliseerde elektrische energie, ook aangeduid als magnetische fluïdum, neurale fluïdum, enz. Wat het geval ook moge zijn, er is een onbetwistbaar feit - want het vloeit voort uit observatie - en dat is dat organische wezens een innerlijke kracht bezitten die het fenomeen van het leven voortbrengt zolang deze kracht bestaat; dat het fysieke leven gemeenschappelijk is aan alle organische wezens en onafhankelijk is van intelligentie en gedachte; dat intelligentie en gedachte vermogens zijn die eigen zijn aan bepaalde organische soorten; en tenslotte dat er onder de organische soorten die begiftigd zijn met intelligentie en gedachte, één is die begiftigd is met een bijzonder moreel besef dat hem onbetwistbaar overwicht geeft op de andere: de menselijke soort.

---

[3] Zie de voetnoot in vraag 27 voor een verklaring van deze term – Vertaler opmerking.

Het moet begrepen worden dat de term ziel in zijn veelvoudige betekenissen noch materialisme noch pantheïsme uitsluit. Spiritualisten zelf kunnen heel goed ziel begrijpen volgens de ene of de andere van de eerste twee definities, zonder het afzonderlijke immateriële wezen te ontkennen; ze zouden er een andere naam aan geven.

Het woord ziel vertegenwoordigt dus geen persoonlijke mening; het is een Proteus[4] dat iedereen op zijn eigen manier kan aanpassen, een feit dat tot eindeloos geruzie heeft geleid. Zelfs als we het woord ziel in al zijn drie betekenissen zouden gebruiken, zouden we verwarring kunnen voorkomen als we er een kwalificatie aan toevoegen om de manier waarop we het ons voorstellen of de toepassing die we er op dat moment aan geven te specificeren. Vandaar dat het een algemene term zou zijn, die tegelijk de principes van materieel leven, intelligentie en moreel besef vertegenwoordigt. Elk van deze zou onderscheiden worden door een bepaald kenmerk, zoals bijvoorbeeld gas, dat onderscheiden kan worden door de woorden waterstof, zuurstof en stikstof te gebruiken. Misschien zouden we de term vitale ziel het meest correct kunnen gebruiken voor het principe van materieel leven, intellectuele ziel voor het principe van intelligentie, en spirituele ziel voor het principe van onze individualiteit na de dood. Zoals men kan zien, is het allemaal een kwestie van woorden, maar niettemin een heel belangrijke kwestie voor ons om te begrijpen. Zo zou de vitale ziel gemeenschappelijk zijn voor alle organische wezens: planten, dieren en mensen; de intellectuele ziel zou de kenmerkende eigenschap zijn van dieren

[4] Een Griekse zeegod die verschillende vormen kan aannemen – Vertaler opmerking.

en mensen, en de spirituele ziel zou alleen voor mensen gelden. Wij vinden het nodig op zulke verklaringen aan te dringen omdat de Spiritistische Leer van nature berust op het bestaan in ons van een wezen dat onafhankelijk is van materie. Dit wezen overleeft het lichaam bij de dood. Aangezien het woord ziel in dit hele werk vaak herhaald wordt, hebben we dus de betekenis die we eraan hechten moeten vastleggen om elk misverstand te voorkomen.

We komen nu tot het hoofddoel van deze inleidende instructie.

III

Zoals elke nieuwe theorie heeft ook de Spiritistische Leer haar aanhangers en haar tegenstanders. We zullen trachten op enkele van de bezwaren van de laatsten te reageren door de geldigheid te onderzoeken van de redenen waarop die bezwaren gebaseerd zijn, zonder echter de bedoeling te hebben iedereen te overtuigen - er zijn immers diegenen die geloven dat het licht alleen voor hen gemaakt is. We zullen onze aandacht richten op hen die te goeder trouw zijn, zonder vooroordelen of vaste gedachten maar die oprecht willen leren. We zullen hen bewijzen dat de meeste van hun bezwaren tegen het Leer het gevolg zijn van een onvolledige observatie van de feitelijke gebeurtenissen en een te snel en te onbezonnen gevormd oordeel. Om te beginnen zullen we kort de progressieve reeks fenomenen in herinnering brengen die de oorsprong van de leer waren. De eerste gebeurtenis die werd geobserveerd was de beweging van verschillende voorwerpen, die in de volksmond tafeldraaien[5] of de dans van de tafels wordt genoemd. Dit fenomeen schijnt voor het eerst in Amerika

[5] Soms ook bekend als table-tipping. – Vertaler opmerking.

geobserveerd te zijn (of liever, het speelde zich in dat land opnieuw af, want uit de geschiedenis blijkt dat het eigenlijk teruggaat tot de verre oudheid) en werd veroorzaakt en gepaard met andere vreemde voorvallen, zoals ongewone geluiden en raps die zonder duidelijke of bekende oorzaak werden uitgezonden. Vanuit Amerika verspreidde het zich snel over Europa en andere delen van de wereld. Het werd in het begin met veel ongeloof ontvangen, maar de veelheid van de ervaringen liet al gauw geen twijfel meer bestaan over de echtheid ervan. Als het fenomeen beperkt was gebleven tot de beweging van fysische voorwerpen zou het misschien verklaard kunnen worden door één of andere zuiver fysische oorzaak. We zijn immers nog lang niet op de hoogte van alle geheime agenten van de natuur of zelfs maar van alle eigenschappen van die waarvan we wel op de hoogte zijn. Elektriciteit bijvoorbeeld biedt de mensheid middelen die zich dagelijks vermenigvuldigen en het lijkt klaar om de wetenschap met een nieuw licht te verlichten. Daarom is het heel goed mogelijk dat, als elektriciteit door bepaalde omstandigheden of een onbekend agent veranderd werd dit de oorzaak van de beweging geweest zou kunnen zijn. Het samenkomen van meerdere mensen in een groep verhoogde de kracht van de actie, wat deze theorie leek te ondersteunen, want zo'n groep kon beschouwd worden als een soort meercellige batterij waarvan de kracht overeenkwam met het aantal deelnemers. De cirkelvormige beweging van de voorwerpen was niets buitengewoons - het hoort bij de natuur zelf. Alle hemellichamen bewegen in cirkels. We hadden dus niets anders voor ons kunnen hebben dan een kleine afspiegeling van de algemene beweging van het universum, of liever, onder bepaalde omstandigheden, een nog onbekende oorzaak die toevallig in kleine voorwerpen een stroom opwekt die analoog is aan die welke de werelden door de ruimte voortstuwt.

Maar de beweging was niet altijd cirkelvormig. Vaak was ze bruusk en wanordelijk.

Het voorwerp werd gewelddadig door elkaar geschud, omvergeworpen, in alle richtingen rondgedragen, en in strijd met alle wetten van de statica[6], hangend en in de lucht gehouden. Toch was er niets in deze gebeurtenissen dat niet verklaard zou kunnen worden door de kracht van één of ander onzichtbaar fysisch agent. Zien we immers niet dat elektriciteit gebouwen neerhaalt, bomen ontworteld, de zwaarste lichamen aantrekt of afstoot, of ze over aanzienlijke afstanden heen en weer slingert? Aangenomen dat de ongewone geluiden en raps niet de gewone gevolgen waren van het uitzetten van het hout of een andere toevallige oorzaak, dan zouden ze heel goed veroorzaakt kunnen zijn door een opeenhoping van een soort verborgen fluïdum. Produceert elektriciteit immers niet de heftigste geluiden? Tot hiertoe kon alles beschouwd worden als behorend tot het domein van het zuiver fysische en fysiologische. Maar zelfs binnen dit nauwe bereik zou men denken dat het materiaal dat voorhanden is zeker de moeite waard zou zijn voor serieuze studie en de aandacht van geleerden.

Waarom was dat niet het geval? Hoe moeilijk het ook is om toe te geven, het hangt samen met redenen die, naast duizend andere soortgelijke de oppervlakkigheid van de menselijke geest bewijzen. Ten eerste was de alledaagsheid van het hoofdvoorwerp dat als basis diende voor de vroegste experimenten - een gewone tafel - niets buitengewoons. Hoe interessant is de invloed van een

---

[6] "De tak van de mechanica die zich bezighoudt met lichamen in rust of krachten in evenwicht" (Random House Webster's College Dictionary, 1991) – Vertaler opmerking.

simpel woord in de meest serieuze kwesties! Zonder er ooit bij stil te staan dat de beweging welk om het even voorwerp kon gaan, overheerste ongetwijfeld de gerichtheid op tafels als het meest geschikt, omdat ze meer individuen om zich heen konden herbergen dan om het even welk ander meubelstuk. Maar "superieure" geesten waren soms te bekrompen en vonden het te kleinerend om zich bezig te houden met wat gewoonlijk de dans van de tafels genoemd werd. Als het door Galvani[7] waargenomen fenomeen in plaats daarvan ook door gewone mensen was waargenomen en een of andere burleske bijnaam had gekregen zou het waarschijnlijk ook beschouwd zijn als even geloofwaardig als een toverstokje. Welke geleerden zouden het niet beneden hun waardigheid geacht hebben zich met de dans van de kikkers bezig te houden?

Enkele individuen waren echter bescheiden genoeg om toe te geven dat de natuur hen misschien niet het laatste woord had gegeven en ze wilden de kwestie zelf observeren om hun gemoed gerust te stellen. Maar het toeval wilde dat het fenomeen niet altijd aan hun verwachtingen voldeed en omdat het noch volgens hun wensen, noch volgens hun methode van experimenteren consequent werd voortgebracht, kwamen ze tot een negatieve conclusie. Maar ondanks hun oordeel bleven de tafels draaien en we mogen met Galileo stellen: "Niettemin bewegen ze!"

---

[7] Luigi Galvani was een Italiaanse wetenschapper die "dierlijke elektriciteit" ontdekte tijdens het ontleden van een kikker. Hij raakte met zijn scalpel één van de zenuwen van de kikker aan, waardoor de poot van de kikker trilde alsof hij nog leefde; vandaar Kardec's verwijzing naar de analogie van de dans van de kikkers met de dans van de tafels – Vertaler opmerking.

Verder kunnen we stellen dat de voorvallen zich zo vermenigvuldigd hebben dat ze tegenwoordig[8] het recht van burgerschap verdiend hebben en dat we er alleen nog maar een rationele verklaring voor hoeven te vinden. Kan er iets worden afgeleid tegen de werkelijkheid van het fenomeen door het feit dat het niet altijd op precies dezelfde manier en volgens de wil en eisen van de waarnemer wordt voortgebracht?

De fenomenen van elektriciteit en scheikunde zijn afhankelijk van bepaalde voorwaarden maar zouden we hun bestaan kunnen ontkennen omdat ze niet los van die voorwaarden kunnen worden voortgebracht? Moeten we het verwonderlijk vinden dat het fenomeen van de beweging van voorwerpen door het menselijke fluïdum ook zijn eigen speciale voorwaarden vereist en dat het ophoudt als de waarnemers - vastgeroest in hun standpunt - het naar eigen willekeur proberen voort te brengen of het onderwerpen aan de wet van de gewone fenomenen zonder er rekening mee te houden dat er voor een nieuwe orde van gebeurtenissen ook nieuwe wetten moeten zijn? Om zulke wetten te begrijpen is het nodig de omstandigheden te bestuderen waaronder de fenomenen worden voortgebracht, en zo'n studie kan niet anders dan het resultaat zijn van volhardende, zorgvuldige en soms zeer langdurige observatie. Mensen werpen vaak tegen dat er vaak duidelijk sprake is van bedrog. Wij zouden op onze beurt willen vragen of ze er helemaal zeker van zijn dat het om fraude gaat of dat het in plaats daarvan zou kunnen zijn dat ze het etiket fraude opgeplakt hebben aan dingen die ze niet konden begrijpen, zoals ongeschoolden in de experimenten van

[8] Kardec schreef deze tekst in het midden van de jaren 1850 – Vertaler opmerking.

een natuurkundige alleen de trucs van een behendige goochelaar zouden kunnen zien. En zelfs als we aannemen dat er soms sprake is van fraude, zou dat dan een reden zijn om het fenomeen zelf te ontkennen? Moeten we de natuurkunde ontkennen alleen omdat er goochelaars zijn die zich natuurkundigen noemen? Bovendien is het nodig na te gaan wat het karakter is van de vermeende bedriegers en welk belang ze er bij kunnen hebben ons te bedriegen. Zou het allemaal maar een grap kunnen zijn? Een grap kan onze aandacht een tijdje vasthouden maar als ze te lang doorgaat wordt ze even vermoeiend voor de grappenmaker als voor het voorwerp van de grap. Bovendien zou een grap die van het ene eind van de wereld tot het andere en onder de meest serieuze, eerbiedwaardige en verlichte individuen wordt uitgehaald, iets zijn dat minstens even buitengewoon is als het fenomeen zelf.

IV

Als de fenomenen die we beschouwen alleen beperkt waren gebleven tot de beweging van voorwerpen, dan zouden ze binnen het domein van de fysieke wetenschappen gebleven zijn - zoals we gesteld hebben - maar dat is niet wat er gebeurde. Ze waren voorbestemd om ons op het spoor te zetten van gebeurtenissen van een vreemde orde. Al gauw ontdekte men (we weten niet op wiens initiatief) dat de impuls die aan de voorwerpen gegeven werd niet gewoon het product was van één of andere blinde mechanische kracht; echter zat er een intelligente oorzaak achter de beweging. Dit opende de weg naar een geheel nieuw gebied van observatie - de sluier kon worden opgelicht over vele mysteries. Maar was er werkelijk een intelligente kracht bij betrokken? Zo ja, wat was het dan? Wat was zijn aard? Wat was

zijn oorsprong? Was het superieur aan de mensheid? Dat waren de andere vragen die uit de eerste voort zijn gekomen. De eerste intelligente manifestaties gebeurden door middel van tafels die bewogen en met een poot een bepaald aantal keren op de vloer sloegen en zo antwoordden op de gestelde vragen, volgens wat afgesproken was over het aantal dat "ja" of "nee" zou aangeven. Zelfs hier was er niets erg overtuigends voor de sceptici want men had het als een toeval effect kunnen zien. Later kwamen er echter meer hoogontwikkelde antwoorden met behulp van de letters van het alfabet. Door voor elke letter een bepaald aantal keren op de grond te slaan, vormde de tafel woorden en zinnen als antwoord op de vragen. De juistheid van de antwoorden en hun overeenstemming met de vraag wekten verbazing. Gevraagd naar zijn aard verklaarde het mysterieuze wezen, dat de antwoorden gaf, een geest was; het noemde zijn naam en verschafte andere soorten informatie. Dit zou als een hoogst belangrijke gebeurtenis gezien moeten worden. Geen enkel individu in het bijzonder had ooit zelfs maar aan geesten gedacht als een manier om het fenomeen te verklaren; in plaats daarvan was het het fenomeen zelf dat de term onthulde. In de natuurwetenschappen worden vaak hypothesen gevormd om als basis voor redeneringen te dienen maar dat gebeurde in dit geval niet. Maar communiceren op deze manier was vermoeiend en onhandig. Eén van deze onzichtbare wezens - en ook dit is een opmerkelijke gebeurtenis - stelde een andere voor. Deze bijzondere geest raadde aan een potlood op een klein mandje of ander voorwerp te passen. Wanneer het op een blad papier werd gelegd, werd het mandje bewogen door dezelfde verborgen kracht die de tafels had omgedraaid. Maar in plaats van een eenvoudige regelmatige beweging, schreef het potlood uit zichzelf en vormde woorden, zinnen en hele verhandelingen van vele bladzijden die handelden

over de diepste vragen van filosofie, moraliteit, metafysica, psychologie, enz. en even snel als met de hand geschreven. Deze voorstel werd tegelijkertijd gegeven in Amerika, Frankrijk en verschillende andere landen. Hier zijn de termen waarin het gegeven werd in Parijs op 10 juni 1853 aan één van de vurigste leerlingen van de Leer, die al vele jaren - sinds 1849 - bezig was met het oproepen van geesten: "Ga naar de volgende kamer en pak dit kleine mandje, maak er een potlood aan vast en leg het dan op een vel papier met je vingers op de rand". Dit werd gedaan en na enkele ogenblikken begon het mandje te bewegen en schreef het potlood leesbaar deze zin: "Ik verbied je uitdrukkelijk aan iemand te vertellen wat ik je zojuist verteld heb; de volgende keer dat ik schrijf, zal ik beter schrijven." Aangezien het voorwerp waaraan het potlood bevestigd wordt slechts een instrument is, doen aard en vorm er niet toe; men zocht naar het meest geschikte middel en zo begonnen veel individuen een planchette te gebruiken[9]. De mand of planchette beweegt echter niet, behalve onder invloed van bepaalde mensen die begaafd zijn met een bijzondere gave. Deze worden mediums genoemd, dat wil zeggen, intermediairs tussen geesten en mensen. De omstandigheden die dit vermogen voortbrengen hangen zowel samen met lichamelijke als met morele oorzaken die nog onvolmaakt begrepen worden. Mediums zijn er van alle leeftijden, van beide geslachten en van alle graden van intellectuele ontwikkeling. Bovendien kan het vermogen verder ontwikkeld worden door het uit te oefenen.

---

[9] "Een klein driehoekig of hartvormig plankje ondersteund door twee wieltjes en een potlood of stift dat, wanneer het met de vingertoppen over een oppervlak wordt bewogen, verondersteld wordt helderziende boodschappen of onderbewuste gedachten te schrijven. (Webster's, op. cit.) – Vertaler opmerking.

V

Men realiseerde zich toen dat de mand en de planchette slechts verlengstukken van de hand waren en dat wanneer de mediums het potlood direct vasthielden hun hand door een onwillekeurige, bijna koortsachtige impuls tot schrijven werd gebracht. Op deze manier werden de communicaties sneller, gemakkelijker en completer. Tegenwoordig is dit de meest gebruikelijke methode en het aantal mensen dat met dit vermogen begiftigd is, is vrij aanzienlijk en neemt dagelijks toe.

Tenslotte bracht de ervaring nog vele andere soorten mediumschap aan het licht en men ontdekte dat communicaties ook konden plaatsvinden via spraak, gehoor, zicht, tast, enz. en zelfs via geesten die rechtstreeks schreven, dat wil zeggen zonder de hand of het potlood van het medium te gebruiken. Nu dit feit vaststond, was er nog een essentieel punt te overwegen: de rol van het medium in de reacties en de rol die het zowel mechanisch als mentaal zou kunnen spelen. Twee cruciale omstandigheden (die de oplettende beschouwer niet zouden ontgaan) maken het mogelijk de kwestie te regelen. Het eerste is de manier waarop de mand onder invloed van het medium beweegt door gewoon de vingers op de rand ervan te leggen; een onderzoek wijst uit dat het onmogelijk is dat het medium de mand op welke manier dan ook leidt. Deze onmogelijkheid wordt vooral duidelijk als twee of drie mensen tegelijk de mand aanraken. Het zou een werkelijk fenomenale coördinatie van bewegingen tussen hen vereisen, naast een buitengewone gelijkenis van gedachten die hen in staat zou stellen elkaar te begrijpen en antwoorden op de vragen te geven. Een ander niet minder origineel feit maakt het probleem nog groter, namelijk de radicale verandering in het schrift

naargelang de individuele geest die communiceert; hetzelfde schrift komt telkens terug als dezelfde geest terugkeert. Daarvoor zou het medium zich getraind moeten hebben om op twintig verschillende manieren van schrijfstijl te veranderen en bovendien zou het zich telkens de stijl van deze of gene geest moeten herinneren. De tweede omstandigheid vloeit voort uit de aard van de antwoorden zelf, die in de meeste gevallen - vooral wanneer het om abstracte of wetenschappelijke vragen gaat - duidelijk buiten de kennis en soms het intellectuele bereik van het medium liggen. Bovendien is het medium zich meestal niet bewust van wat er geschreven wordt of begrijpt misschien niet eens de vraag, die mentaal of zelfs in een vreemde taal gesteld kan worden, waarbij het antwoord in dezelfde taal gegeven wordt.

Verder kan het mandje spontaan schrijven over één of ander totaal onverwacht onderwerp zonder dat er een vraag over gesteld is. In sommige gevallen onthullen de antwoorden een mate van wijsheid, diepgang en tijdigheid. En zijn de gedachten zo verheven en subliem dat ze alleen afkomstig konden zijn van een hogere intelligentie die doordrongen is van de puurste moraliteit. Op andere momenten zijn ze zo luchthartig, zo frivool en zo banaal dat het verstand weigert de mogelijkheid te aanvaarden dat ze van dezelfde bron afkomstig zouden kunnen zijn. Zo'n diversiteit van taal kan alleen verklaard worden door de diversiteit van de intelligenties die zich manifesteren. Zijn deze intelligenties menselijk of niet? Dat is het punt dat opgehelderd moet worden en waarvoor een volledige verklaring, die door de Geesten[10] zelf overgebracht wordt, in dit boek te vinden is. Hier

[10] Wanneer in de tekst de term "de Geesten" met een hoofdletter "G" voorkomt, wordt daarmee de groep van hoogontwikkelde geesten

staan we voor duidelijke effecten die buiten de cirkel van onze gewone observaties tot stand komen. Deze effecten doen zich niet op geheimzinnige wijze voor maar in het volle daglicht; iedereen kan ze zien en observeren want ze zijn niet het voorrecht van één enkel individu in het bijzonder maar worden elke dag door duizenden mensen naar believen herhaald. Deze gevolgen hebben noodzakelijkerwijs een oorzaak en omdat ze de werking van een intelligentie en een wil onthullen, vallen ze buiten het pure fysieke rijk. Er zijn veel theorieën over deze materie geformuleerd. We zullen ze kort onderzoeken en zien of ze alle opgedoken feiten begrijpelijk kunnen maken. Maar laten we intussen het bestaan aanvaarden van wezens die onderscheiden zijn van de mensheid - want dat is de verklaring die de intelligenties zelf geven - en laten we zien wat ze ons te vertellen kunnen hebben.

VI

Zoals we eerder zeiden, hebben de wezens die communiceren zich geïdentificeerd als geesten en tenminste sommigen van hen zeggen dat ze vroeger als mens op de aarde geleefd hebben. Zij vormen de geestelijke wereld, zoals wij tijdens ons leven op aarde de lichamelijke wereld vormen. We zullen nu kort de hoofdpunten samenvatten van de leer die ze ons hebben doorgegeven, zodat we gemakkelijker op bepaalde tegenwerpingen kunnen antwoorden:

"God is eeuwig, onveranderlijk, immaterieel, één, almachtig en opperst rechtvaardig en goed.

---

bedoeld die betrokken waren bij de openbaring van de Spiritistische Leer en naar wie dit werk is genoemd (zie de Inleiding). – Vertaler opmerking.

"God schiep het universum, dat alle bezielde en onbezielde, materiële en immateriële wezens omvat.

"De materiële wezens omvatten de zichtbare of lichamelijke wereld, terwijl de immateriële wezens de onzichtbare of geestelijke wereld omvatten, d.w.z. de wereld van de geesten.

"De geestelijke wereld is de normale, primitieve, eeuwige, pre-existente en alles-overlevende wereld.

"De lichamelijke wereld is secundair; het zou kunnen ophouden te bestaan - of het zou in de eerste plaats nooit bestaan kunnen hebben - zonder de essentie van de geestelijke wereld te veranderen.

"Geesten nemen tijdelijk een vergankelijk materieel omhulsel aan en de vernietiging ervan door de dood brengt hen terug in vrijheid.

"Uit alle verschillende soorten lichamelijke wezens koos God de menselijke soort voor de incarnatie van geesten die een zekere graad van ontwikkeling bereikt hebben. Dit begiftigt hen met een morele en intellectuele verhevenheid boven de anderen.

"De ziel is een geïncarneerde geest; het lichaam is slechts het omhulsel ervan.

"Menselijke wezens zijn samengesteld uit drie dingen: ten eerste het lichaam of materieel wezen, gelijk aan dat van de dieren en bezield door hetzelfde vitale principe; ten tweede de ziel of het immateriële wezen, de in het lichaam geïncarneerde geest; en ten derde de link die de ziel met het lichaam verbindt, een intermediair principe tussen het lichaam en de geest.

"De mens heeft dus twee naturen: door middel van zijn lichaam deelt hij in de natuur van de dieren en heeft hij dezelfde instincten; door middel van zijn ziel deelt hij in de natuur van de geesten.

"De link of perispirit verenigt het lichaam en de geest. Het is een soort semi-materieel omhulsel. De dood vernietigt alleen het dichtere omhulsel, d.w.z. het fysieke lichaam. De geest behoudt de perispirit, die zijn etherisch lichaam omvat. De perispirit is in zijn normale toestand onzichtbaar voor ons maar de geest kan hem zichtbaar en zelfs tastbaar maken, zoals gebeurt bij het fenomeen van verschijningen.

"Een geest is dus geen abstract, ondefinieerbaar wezen dat alleen door gedachten bedacht kan worden. Het is een werkelijk, begrensd wezen dat in bepaalde gevallen door onze zintuigen van zien, horen en aanraken kan worden waargenomen.

"Geesten behoren tot verschillende orden en ze zijn niet allemaal gelijk in macht, intelligentie, kennis of moraliteit. Die van de eerste orde zijn de hoogst geëvolueerde geesten. Deze geesten onderscheiden zich door hun perfectie, kennis en nabijheid tot God, naast de zuiverheid van hun gevoelens en hun liefde voor het goede[11]. Het zijn engelen of pure geesten. De andere orden zijn in verschillende graden verder van zo'n perfectie verwijderd. De geesten van de laagste orden delen onze basis hartstochten - haat, afgunst, jaloezie, hoogmoed, enz. - en scheppen in feite genoegen in kwaad doen. Onder hen zijn geesten die noch heel goed, noch heel kwaad zijn en die meestal meer lastig en sluw zijn dan ronduit

---

[11] Het goede: "Morele gerechtigheid; deugd" (Webster's op. cit.). – Vertaler opmerking.

goddeloos. In wezen ondeugend en inconsequent zijn het de dwaze en lichtzinnige geesten.

"Geesten behoren niet voor altijd tot dezelfde orde. Ze verbeteren zich allemaal terwijl ze door de verschillende graden van de geestelijke hiërarchie[12] gaan. Deze verbetering gebeurt door incarnatie, die aan sommigen als een boetedoening en aan anderen als een missie wordt opgelegd. Het aardse leven is een beproeving waaraan ze zich vele malen onderwerpen totdat ze perfectie bereiken. Het is een soort zeef of zuiveraar waaruit ze in verschillende graden van verfijning of verbetering tevoorschijn komen.

"Bij het verlaten van het lichaam keert de ziel terug naar de geestelijke wereld van waaruit ze kwam. Na een langer of korter verblijf in de geestelijke wereld begint ze opnieuw een nieuw lichamelijk leven[13].

"Aangezien onze geest door vele incarnaties moet gaan, volgt daaruit dat we allemaal al vele levens hebben gehad en dat we er nog andere zullen hebben in de loop van de verschillende stadia van vooruitgang. Dit zal gebeuren op de aarde of op andere werelden.

"De incarnatie van geesten vindt altijd plaats in de menselijke soort. Het zou een vergissing zijn te geloven dat de ziel of geest in het lichaam van een dier zou kunnen incarneren.

---

[12] Zie deel 2, hoofdstuk. I, nummers 100 e.v. – Vertaler opmerking.

[13] Tussen deze bijzondere leer van de reïncarnatie en die van de metempsychose, zoals die door sommige sekten wordt aangehangen, bestaat een kenmerkend verschil dat in de loop van dit werk verklaard zal worden – Auteur opmerking.

"De vele lichamelijke levens van een geest zijn altijd progressief en nooit regressief maar de snelheid van zijn vooruitgang hangt af van de inspanningen die het doet om perfectie te bereiken.

"De kwaliteiten van de ziel zijn die van de geïncarneerde geest. Zo is een moreel mens de incarnatie van een goede geest terwijl een slecht mens die van een weinig geëvolueerde geest is.

"De ziel heeft haar eigen bijzondere individualiteit vóór ze incarneert en behoudt die nadat ze zich van het lichaam heeft losgemaakt.

"Bij haar terugkeer in de geestelijke wereld ontmoet de ziel opnieuw allen die ze gekend had toen ze op aarde was en al haar vorige levens worden in haar geheugen omlijnd. Zo kan ze zich al het goede en het kwade herinneren dat ze gedaan had.

"De geïncarneerde geest staat onder invloed van de materie. Mensen die deze invloed overwinnen door hun ziel te verheffen en te zuiveren, groeien dichter naar de goede geesten onder wie ze eens gerekend zullen worden. Maar wie zich laat beheersen door zijn kwade hartstochten en er alle genoegen in schept zijn grove lusten te bevredigen door toe te geven aan zijn dierlijke natuur, groeit dichter naar de geesten van de lagere orde.

"Geïncarneerde geesten bewonen verschillende werelden door het universum.

"De geesten die gedesincarneerd zijn of de dwalende geesten bewonen geen vaste of omcirkelde gebieden. Ze zijn overal in de ruimte, naast ons, kijken en vermengen zich voortdurend met ons. Ze vormen een onzichtbare bevolking die altijd om ons heen actief is.

"Geesten werken voortdurend in op de mentale wereld en zelfs op de fysieke wereld. Ze werken in op materie en gedachten. Ze vormen één van de krachten van de natuur en zijn de eigenlijke oorzaak achter een veelheid van fenomenen die tot nu toe onverklaarbaar of slecht te verklaren waren en waarvoor geen rationele oplossing gevonden is behalve in het Spiritisme.

"De interactie tussen geesten en mensen is voortdurend. Goede geesten moedigen ons aan het pad van het goede te volgen. Ze steunen ons in de beproevingen van het leven en helpen ons ze met moed en berusting te dragen. Slechte geesten daarentegen moedigen ons aan het pad van het kwaad te bewandelen. Het is voor hen een genoegen als ze ons zien bezwijken en tot hun niveau zien dalen.

"Communicaties van geesten met mensen zijn ofwel verborgen, ofwel direct. Verborgen communicaties - niet op te sporen in fysieke zin - gebeuren door de goede of slechte invloed die ze op ons uitoefenen zonder dat we het zelfs maar vermoeden en het hangt van ons eigen oordeel af om hun goede en slechte inspiraties van elkaar te onderscheiden. Directe communicaties gebeuren door schrijven, spreken of andere fysieke middelen, meestal via mediums die als hun instrumenten dienen.

"Geesten manifesteren zich ofwel door spontaan te verschijnen, ofwel door opgeroepen te worden. We kunnen alle geesten oproepen of ze nu obscure individuen of de meest illustere personages bezield hebben, ongeacht wanneer ze geleefd hebben. We kunnen onze familieleden, vrienden of vijanden oproepen. Via schriftelijke of verbale communicaties kunnen we advies krijgen, informatie over hun huidige situatie, hun gedachten over ons - welke openbaringen ze ook maar mogen overbrengen.

"Geesten worden aangetrokken naargelang de affiniteit die ze hebben met de morele aard van de mensen die ze oproepen. Geesten van hoge orde houden van serieuze ontmoetingen waar de liefde voor het goede en een oprecht verlangen om te leren en te groeien de boventoon voeren. Hun aanwezigheid stoot lage orde geesten af. Deze vinden vrije toegang tot en kunnen invloed uitoefenen op frivole mensen of mensen die zich alleen door nieuwsgierigheid laten leiden of waar dan ook kwade instincten te vinden zijn. In plaats van goede raad of nuttige informatie van deze geesten te krijgen, moeten we van hen niets anders verwachten dan frivoliteiten, leugens, ondeugende grappen en bedrieglijkheid. Ze gebruiken vaak eerbiedwaardige namen om ons beter tot dwaling te brengen.

"Desalniettemin is het onderscheid tussen goede en slechte[14] geesten uiterst gemakkelijk. De taal van geesten van hoge orde is altijd waardig, edel, doordrongen van de hoogste moraal en vrij van elke lagere hartstocht. Hun raadgevingen onthullen de hoogste wijsheid en hebben altijd betrekking op onze vooruitgang en het welzijn van de mensheid. Lage orde en onbeduidende geesten zijn bijna altijd banaal en kunnen zelfs grof zijn. Soms zeggen ze dingen die goed en waar zijn maar vaker doen ze onjuiste en absurde uitspraken uit kwaadaardigheid of uit onwetendheid. Ze lachen om de goedgelovigheid van mensen en amuseren zich ten koste van hen die hun vragen stellen, vleien hun ijdelheid en hun verlangens met valse hoop. Kortom, serieuze communicaties, in de volmaakte betekenis van de term komen

[14] Zie de definitie van "kwaad" in de voetnoot op p. 100. – Vertaler opmerking.

alleen voor in serieuze verenigingen[15], waar de leden verenigd zijn door een intieme gemeenschap van gedachten die op het goede gericht zijn.

"De moraliteit van geesten van hoge orde kan samengevat worden in de evangelische stelregel van Christus: 'Doe anderen aan zoals je zou willen dat zij jou aan zouden doen'; dat wil zeggen, beoefen het goede en niet het kwade. In dit principe vindt de mensheid de universele gedragsregel, zelfs voor de kleinste handelingen.

"Ze leren ons dat egoïsme, hoogmoed en lust hartstochten zijn die ons meesleuren naar onze dierlijke natuur en ons slaaf houden van de materie; dat wie zich op aarde bevrijdt van de materie door zijn minachting voor wereldse frivoliteiten en liefde voor zijn naaste cultiveert, dichter bij zijn spirituele natuur komt; dat ieder van ons zich nuttig moet maken volgens de vermogens en middelen die God ons in handen heeft gegeven om ons op de proef te stellen; dat de sterken en machtigen de zwakken zouden moeten steunen en beschermen want wie zijn kracht en macht misbruikt om anderen te onderdrukken, overtreedt de wet van God. Tenslotte leren ze ons dat in de geestelijke wereld niets verborgen kan blijven; dat hypocrieten daar ontmaskerd zullen worden en al hun kwaad blootgelegd; dat de onvermijdelijke en voortdurende aanwezigheid van hen die we kwaad gedaan hebben één van de straffen is die ons daar wachten; dat de ongeëvolueerde en geëvolueerde toestanden van de geesten in die wereld overeenkomen met verdriet en vreugden die ons op aarde onbekend zijn.

---

[15] Dat wil zeggen, spiritistische verenigingen. – Vertaler opmerking.

"Maar ze leren ons ook dat er geen onvergeeflijke zonden zijn, geen die niet door boetedoening[16] uitgewist kunnen worden. Afhankelijk van ons verlangen en onze inspanning vinden we de nodige middelen om ze uit te boeten in de vele existenties die ons in staat stellen voort te gaan op het pad van vooruitgang naar perfectie, ons einddoel."

Dit is de samenvatting van de Spiritistische Leer zoals die verschijnt in de leer van de geesten. Laten we nu eens kijken naar de bezwaren die er tegen ingebracht worden.

VII

Voor veel mensen vormt tegenstand van de instellingen van hoger onderwijs, zo niet het eigenlijke bewijs, dan toch een sterk argument om de leer uit te dagen. Wij behoren niet tot degenen die tegen deze geleerden zouden schreeuwen om niet als respectloos voor hun eruditie beschouwd te worden. Integendeel, we hebben grote achting voor hen en zouden zeer vereerd zijn onder hen[17] te mogen worden geteld. Maar hun mening is niet in elke omstandigheid een onweerlegbaar oordeel. Wanneer de wetenschap verder gaat dan de materiële observatie van fenomenen en probeert ze te beoordelen en te verklaren, gaat het

---

[16] Dit is een zeer belangrijke term in het Spiritisme. Volgens Webster's betekent "boetedoening": "verzoening of herstel". – Vertaler opmerking.

[17] Prof. Hippolyte Léon Dénizard Rivail (Allan Kardec was zijn nom de plume of pseudoniem voor zijn spiritistische werk), een auteur van verschillende pedagogische boeken, vloeiend in vele talen, was lid van verschillende geleerde genootschappen. Zie zijn bio in Anna Blackwell's Voorwoord bij dit boek voor meer details – Vertaler opmerking.

veld wijd open voor wetenschappers om speculaties te maken. Ze bouwen hun eigen kleine theorieën, hopen die te zien zegevieren en verdedigen fel hun waarachtigheid. Zien we niet elke dag dat de meest tegenstrijdige meningen worden voorgesteld, verworpen en herroepen als absurde vergissingen alleen om later als onbetwistbare waarheden te worden verkondigd?

De feiten zijn de enige criteria voor het oordeel, de onbetwistbare lijn van redeneren. Bij gebrek aan feiten is scepticisme het standpunt dat de wijzen innemen. De meningen van geleerden over onderwerpen die ze volledig onderzocht hebben zijn met recht geloofwaardig omdat hun kennis daarover breder en beter is dan die van het gewone volk. Maar als het om nieuwe principes en onbekende kwesties gaat, is hun manier van kijken niet meer dan hypothetisch en nemen ze die altijd waar in het licht van hun eigen vooroordelen. Men kan misschien veilig stellen dat geleerden nog meer vooroordelen bezitten dan andere mensen, door hun natuurlijke neiging om alles te onderwerpen aan het gezichtspunt van hun eigen specifieke kennisgebied: wiskundigen aanvaarden geen bewijs dat verder gaat dan algebraïsche formules; scheikundigen relateren alles aan de wisselwerking tussen de elementen, enzovoort. Zij die zich aan een bepaald specialisme wijden proberen al hun ideeën daarin in te passen. Maar trek ze weg van hun gebied van deskundigheid en ze praten bijna altijd onzin omdat ze alles aan hun eigen standpunt onderwerpen - een heel gewone menselijke zwakheid. Ik zal graag en vol vertrouwen een chemicus raadplegen over een kwestie van elementaire analyse, een natuurkundige over de kracht van elektriciteit en een ingenieur over drijfkracht. Maar ze moeten mij toestaan - zonder afbreuk te doen aan de achting die ik hen voor hun bijzondere deskundigheid verschuldigd ben - hun negatieve

oordeel over het Spiritisme niet in overweging te nemen, net zo min als ik het oordeel van een architect over een vraag over muziek in overweging zou nemen. De natuurwetenschappen zijn gebaseerd op de eigenschappen van materie die aan experimenten onderworpen kunnen worden en naar believen gemanipuleerd kunnen worden. Geestelijke fenomenen daarentegen berusten op de werking van intelligenties die een eigen wil hebben en die ons om de haverklap laten zien dat ze niet aan onze grillen onderhevig zijn. Geestelijke manifestaties kunnen bijgevolg niet op dezelfde manier behandeld worden als fysische materie. Ze vereisen speciale condities en een andere benadering, en ze aan gewone onderzoeksprocedures proberen te onderwerpen zou neerkomen op het proberen vast te stellen van analogieën die niet bestaan. De wetenschap op zich is incompetent om een eigen verklaring af te leggen over de kwestie van het Spiritisme. Het is niet de taak van de wetenschap zich met dit onderwerp bezig te houden en haar gunstige of ongunstige oordeel erover legt geen gewicht in de schaal. Spiritisme vloeit voort uit een persoonlijke overtuiging die geleerden als individu kunnen aanhangen, ongeacht hun status als geleerde. De kwestie aan de wetenschap voorleggen zou hetzelfde zijn als de oplossing van het probleem van het bestaan van de ziel in handen geven aan een groep natuurkundigen en astronomen. In feite berust het Spiritisme volledig op het bestaan van de ziel en haar toestand na de dood. Het zou hoogst onlogisch zijn te denken dat een bepaald persoon een groot psycholoog moet zijn alleen omdat hij of zij een groot wiskundige of anatoom is. Een anatoom bijvoorbeeld ontleedt een menselijk lichaam op zoek naar de ziel maar vindt die niet onder zijn scalpel zoals hij een zenuw zou vinden, noch ziet hij haar als een mist opstijgen. Uitsluitend gebaseerd op het materiële onderzoek van de kwestie, concludeert hij dus dat de ziel niet bestaat. Volgt hieruit dan dat hij gelijk heeft,

hoewel zijn opvatting in strijd is met de universele opinie over de onsterfelijkheid van de ziel?

Nee. Je ziet dus waarom het Spiritisme niet onder de jurisdictie van de wetenschap valt. Wanneer Spiritistische overtuigingen bekend worden en door de massa geaccepteerd worden - en te oordelen naar de snelheid waarmee ze zich verspreiden, is die tijd niet ver meer - zal met het Spiritisme hetzelfde gebeuren als met alle andere nieuwe ideeën die op tegenstand stuitten: geleerden zullen toegeven aan het bewijs. Eén voor één zullen 7ze de Spiritistische overtuigingen uit noodzaak accepteren maar tot die tijd zou het voorbarig zijn hen af te leiden van hun gespecialiseerde bezigheden om hen te dwingen zich bezig te houden met een vreemde kwestie die niet tot hun voorrechten behoort en ook niet in hun theorieën vervat is. Ondertussen zijn degenen die een negatief standpunt innemen zonder voorafgaande, grondige studie van de kwestie, en die degenen die het niet met hun mening eens zijn belachelijk maken, vergeten dat hetzelfde gebeurd is met de meeste grote ontdekkingen die de mensheid vereerd hebben. Ze lopen het risico dat hun naam wordt toegevoegd aan de lijst van illustere ontkenners van nieuwe ideeën en komt te staan naast de namen van de erudiete vergadering die in 1752 hartelijk lachte om Franklins artikel over bliksemafleiders en het onwaardig vond om het bij de te bespreken onderwerpen te vermelden; of de namen van die andere groep die Frankrijk zijn voorsprong in de stoomvaart deed verliezen door Fulton's theorie een onuitvoerbare droom te verklaren. Niettemin vielen beide onderwerpen binnen het bereik van de wetenschap. Als die vergaderingen, bestaande uit de grootste geleerden ter wereld, alleen maar minachting en sarcasme hadden voor ideeën die ze nog niet begrepen maar die een paar

jaar later een revolutie teweeg zouden brengen in wetenschap, gewoonten en industrie welke hoop is er dan dat een onderwerp dat volkomen vreemd is aan hun streven, beter ontvangen zou kunnen worden? De betreurenswaardige vergissingen van enkele geleerden ten aanzien van het Spiritisme mogen ons respect voor hen ten aanzien van andere onderwerpen niet verminderen, maar is een officieel diploma nodig voor gezond verstand? Zijn er buiten de academische zalen alleen dwazen en onnozelaars? Laten we een overzicht maken van de aanhangers van de Spiritistische Leer om na te gaan of er onder hen alleen ongeschoolden zijn, en of het enorme aantal individuen van verdienste die de leer omhelsd hebben het rechtvaardigen zou om haar tot het rijk van eenvoudig bijgeloof te degraderen. Het karakter en de geleerdheid van zulke individuen machtigen ons te stellen dat als zij dit bevestigen er op zijn minst iets van waar moet zijn. We herhalen nogmaals dat, als de fenomenen waarmee we ons bezighouden beperkt waren gebleven tot de mechanische beweging van voorwerpen, het onderzoek naar hun fysische oorzaak inderdaad tot het terrein van de wetenschap zou behoren. Maar omdat het gaat om manifestaties buiten de sfeer van de menselijke wetten en ze noch door getallen noch door mechanische krachten verklaard kunnen worden, vallen ze daarom buiten de competentie van de natuurwetenschap. Wanneer zich een nieuw fenomeen voordoet dat binnen het bereik van geen enkele bekende wetenschap past, dan moeten de geleerden, om het te bestuderen, hun wetenschap terzijde schuiven en tegen zichzelf zeggen dat ze te maken hebben met een nieuw studiegebied waarin men zich niet volgens vooropgezette ideeën kan verdiepen. Zij die hun verstand als onfeilbaar beschouwen staan heel dicht bij vergissingen; zelfs zij wier ideeën zeer foutief zijn worden door hun redenering gesteund, en daarom verwerpen ze alles wat hun onmogelijk lijkt.

Ook degenen die gisteren de bewonderenswaardige ontdekkingen verwierpen waar de mensheid vandaag trots op is, volgden daarbij hun eigen oordeel. Wat wij rede noemen is bijna altijd gemaskeerde hoogmoed, en zij die menen onfeilbaar te zijn plaatsen zichzelf op één lijn met God. Daarom richten we ons op hen die redelijk genoeg zijn om hun oordeel op te schorten over kwesties die ze niet uit de eerste hand hebben meegemaakt en die de toekomst beoordelen in het licht van het verleden, niet geloven dat de mensheid zijn hoogtepunt nog niet heeft bereikt of dat de natuur de laatste bladzijde van haar boek aan hen heeft geopenbaard.

VIII

We voegen eraan toe dat de studie van een leer als het Spiritisme, dat plotseling zulke nieuwe en grootse openbaringen onthult, alleen nuttig kan zijn voor serieuze, volhardende en open-minded individuen die bezield zijn door een vastberaden en oprecht verlangen om tot een resultaat te komen. Tot deze kwalificatie behoren niet degenen die lichtvaardig a priori oordelen zonder alles te hebben geobserveerd en die nalaten hun onderzoek van de Leer met de nodige continuïteit, regelmaat en concentratie van gedachten voort te zetten; evenmin als degenen die om hun reputatie als geniale individuen niet te schaden, trachten iets te vinden om belachelijk te maken in de meest serieuze kwesties die bestudeerd worden door individuen wier kennis, karakter en overtuigingen de respect verdienen van allen die op hun sociale gracieusheid trots zijn. Laten zij die de feiten hun aandacht niet waardig achten zich onthouden. Niemand heeft de bedoeling zijn overtuigingen geweld aan te doen; maar van hun kant zouden ze de overtuigingen van anderen moeten respecteren. Continuïteit is

wat serieuze studie kenmerkt. Moeten we ons er dus over verwonderen dat we geen passende antwoorden krijgen op vragen die serieus van aard zijn maar willekeurig en abrupt gesteld worden te midden van een bundel andere onzinnige vragen? Een ingewikkelde vraag vereist voorafgaande en aanvullende vragen om duidelijk beantwoord te kunnen worden. Wie kennis wil verwerven over een bepaalde wetenschap moet die methodisch bestuderen, beginnend bij het allereerste begin en de keten en ontwikkeling van haar ideeën volgend. Kan iemand die de basis van een bepaalde wetenschap niet kent in het wilde weg vragen stellen aan een geleerde en daar zijn voordeel mee doen? Zou een goedbedoelende geleerde zelfs bevredigende antwoorden kunnen geven aan zo iemand? Zulke uit de context gerukte antwoorden zouden noodzakelijkerwijs onvolledig zijn en daardoor bijna onbegrijpelijk, of ze zouden zelfs absurd en tegenstrijdig kunnen lijken. Hetzelfde geldt ten aanzien van onze relaties met geesten. Als we van hen willen leren moeten we hun leergang volgen; maar net als op onze eigen scholen moeten we onze leraren kiezen en dan ijverig werken. We hebben verklaard dat geesten van hoge orde alleen deelnemen aan serieuze bijeenkomsten, vooral die welke gekenmerkt worden door volmaakte gemeenschap van gedachten en moreel gevoel. Frivoliteit en nutteloze nieuwsgierigheid stoten hen af, net zoals ze elk redelijk individu zouden afstoten. Deze twee eigenschappen openen het veld voor de massa van bedrieglijke en lichtzinnige geesten die altijd gretig uitkijken naar gelegenheden om ons te bespotten en zich ten koste van ons te amuseren. Wat zou er gebeuren met elke serieuze vraag die in zo'n bijeenkomst gesteld wordt? Wie is het die eigenlijk het antwoord geeft - als er al een ontvangen wordt? Het zou zijn alsof je in het gezelschap bent van luidruchtige feestvierders en vragen eruit gooit als: Wat is de ziel?

Wat is de dood? en andere even vermakelijke vragen. Als je serieuze antwoorden wilt, moet je zelf serieus zijn in elke zin van het woord en jezelf binnen alle vereiste voorwaarden plaatsen. Alleen dan krijg je antwoorden die de moeite waard zijn. Wees uiterst ijverig en volhardend in je studies; anders zullen de geesten van hoge orde je in de steek laten, zoals een leraar nalatige leerlingen in de steek zou laten.

IX

De beweging van inerte voorwerpen is een bewezen feit. Maar het is nog maar te zien of er al dan niet manifestaties van intelligentie in zulke beweging zijn, en zo ja, wat de bron ervan is. We hebben het hier niet over manifestaties waarbij bepaalde voorwerpen intelligent bewegen, noch over manifestaties van verbale communicaties, noch over communicaties die direct door de hand van het medium geschreven zijn. Dit soort manifestaties zijn vrij duidelijk voor hen die het onderwerp grondig onderzocht hebben maar ze zijn op het eerste gezicht misschien niet voldoende onafhankelijk van de eigen wil van het medium om voor een nieuwe waarnemer overtuigend te zijn. We zullen ons dus alleen richten op de geschriften die verkregen worden met behulp van een potlood dat bevestigd is aan een of ander voorwerp, zoals een klein mandje, een planchette, enz. Zoals we al zeiden, daagt de manier waarop de vingers van het medium op het voorwerp geplaatst worden de notie uit dat er ook maar enige vorm van bekwame beïnvloeding aan het werk is in de manier waarop de woorden gevormd worden. Maar laten we omwille van de discussie veronderstellen dat het medium door één of andere buitengewone vaardigheid in staat zou kunnen zijn de meest oplettende waarnemer te misleiden. Hoe zou men de aard van de

antwoorden zelf kunnen verklaren als ze buiten het bereik van de eigen ideeën en kennis van het medium liggen? We hebben het hier niet over eenvoudige antwoorden van één lettergreep maar over vele bladzijden die met verbazingwekkende snelheid geschreven zijn over een onderwerp dat ofwel spontaan kan zijn, ofwel speciaal gevraagd. Uit de hand van een medium dat volkomen onbekend is met literatuur stromen gedichten voort van zo'n sublimiteit en onberispelijke zuiverheid dat ze de beste menselijke dichters waardig zijn. Wat bovendien nog opmerkelijker is, is het feit dat deze bladzijden overal worden geproduceerd en dat het aantal mediums snel toeneemt. Zijn deze voorvallen echt of niet? Op deze vraag kunnen we alleen antwoorden: kijk en observeer - de mogelijkheden zullen niet ontbreken. Maar observeer vooral volhardend over een lange periode van tijd en onder de juiste omstandigheden. Hoe hebben onze antagonisten op de bewijzen gereageerd? Ze zeggen: "Jullie zijn het slachtoffer van ofwel charlatanisme ofwel illusie". Eerst antwoorden we dat charlatanisme niet waarschijnlijk is als er geen winst te behalen valt; charlatans werken niet gratis. Het zou op zijn hoogst een grap zijn. Maar door welk vreemd toeval zouden grappenmakers onderling van het ene eind van de wereld tot het andere een verstandhouding kunnen hebben, die hen ertoe brengt op dezelfde manier te handelen om dezelfde effecten teweeg te brengen en over dezelfde onderwerpen in hun verschillende talen identieke antwoorden te geven, zo niet in precies dezelfde woorden, dan toch met dezelfde betekenis implicerend? Waarom zouden serieuze, respectabele en goed opgeleide mensen zich tot zulke manoeuvres schikken en met welk doel? Waarom wordt het geduld en de vaardigheid die nodig zijn voor het voortbrengen van deze fenomenen zelfs bij kinderen aangetroffen? Immers, tenzij mediums slechts passieve instrumenten zijn, ligt het voor de

hand dat we hun vermogens en kennis zouden moeten toekennen die hun leeftijd en sociale positie ver te boven gaan. Verder stellen onze tegenstanders dat als er geen fraude in het spel is, beide partijen - mediums en waarnemers - door een illusie bedrogen kunnen zijn. Het lijdt geen twijfel dat de kwaliteit van de getuigen wel degelijk een zeker gewicht in de schaal legt. Het is daarom redelijk de vraag te stellen of de Spiritistische Leer, die vandaag miljoenen volgelingen heeft, alleen rekruteert uit het midden van de ongeschoolden. De fenomenen waarop het Spiritisme gebaseerd is lijken zo buitengewoon dat we die twijfel kunnen begrijpen, maar we kunnen de bewering van sommige sceptici dat ze het monopolie op het gezond verstand bezitten niet aanvaarden: zij die, zonder respect voor de conventies en morele waarden van hun tegenstanders, allen die het niet met hun mening eens zijn als incompetent bestempelen. Voor verstandige mensen zijn de meningen van geleerde individuen die een kwestie lang geobserveerd, bestudeerd en overdacht hebben altijd, zo niet het eigenlijke bewijs, dan toch op zijn minst een waarschijnlijke hypothese; het Spiritisme heeft immers de aandacht getrokken van serieuze individuen die geen belang hebben bij het propageren van een vergissing en geen tijd te verspillen hebben aan futiliteiten.

X

Onder de bezwaren van onze tegenstanders zijn er enkele die aannemelijker zijn, althans in schijn, omdat ze op observatie berusten en door serieuze individuen naar voren gebracht worden. Eén zo'n observatie heeft betrekking op de taal van bepaalde geesten die niet de verhevenheid waardig lijkt die aan bovennatuurlijke wezens toegeschreven zou kunnen worden.

Maar als we de hierboven gegeven samenvatting van de Leer raadplegen zullen we zien dat de Geesten zelf ons leren dat ze niet allemaal aan elkaar gelijk zijn, in kennis of morele kwaliteiten en dat we niet alles wat de geesten ons vertellen op de koop toe moeten nemen. Het is aan verstandige mensen om het goede van het slechte te scheiden. Duidelijk zijn zij die hieruit concluderen dat we uitsluitend te maken hebben met slechte wezens wier enige bedoeling is te misleiden, niet vertrouwd met de communicaties die gegeven worden tijdens bijeenkomsten waarin geesten van hoge orde zich manifesteren; waren ze dat wel, dan zouden ze er anders over denken. Het is jammer dat het toeval deze mensen zo slecht gediend heeft door hen alleen de decadente kant van de geestelijke wereld te laten zien. Aan de andere kant willen we niet veronderstellen dat een affiniteit van neigingen kwaadaardige, bedrieglijke en vuil spuitende geesten eerder tot hen aangetrokken zou kunnen hebben dan goede. We kunnen hoogstens concluderen dat de kracht van hun principes niet stevig genoeg is om hen voor het kwaad te behoeden, en aangezien ze een zeker genoegen vinden in het bevredigen van hun eigen nieuwsgierigheid, maken slechte geesten van dit feit gebruik om zich met hen te vermengen, terwijl goede geesten uit hun buurt blijven. Het karakter van geesten beoordelen aan de hand van zulke feiten zou even onlogisch zijn als het karakter van een heel volk beoordelen aan de hand van wat gezegd en gedaan wordt in een groep van een paar wilde of onfatsoenlijke individuen die het gezelschap van geleerde of verstandige mensen niet verdienen. Wie zo oordeelt is als buitenlanders die een grote hoofdstad binnenkomen via de slechtste buitenwijken en dan overgaan tot het oordelen over de hele bevolking van de stad volgens de gewoonten en spraak van deze ene buurt. In de geestelijke wereld is er ook een goede en een slechte maatschappij. Als zulke

individuen werkelijk zouden bestuderen wat er onder hoog geordende geesten gebeurt, zouden ze beseffen dat de hemelse stad niet alleen het uitschot van de maatschappij bevat. Niettemin zouden ze kunnen vragen: Komen geesten van hoge orde echt naar ons toe? En wij zouden antwoorden: Blijf niet aan de rand staan; kijk, observeer en oordeel zelf. De feiten zijn hier voor iedereen zichtbaar, behalve voor hen op wie de woorden van Jezus van toepassing zijn: "zij hebben ogen maar zien niet; zij hebben oren maar horen niet". Een andere variant op deze mening beschouwt alle geestelijke communicaties en alle fysieke manifestaties als niets anders dan de tussenkomst van één of andere duivelse macht, een nieuwe Proteus, die elke vorm kan aannemen die hij wil om ons beter te misleiden. We vinden zo'n idee geen serieus onderzoek waard en zullen er hier dus niet verder op ingaan: het is al weerlegd door wat we eerder verklaarden. We willen er alleen aan toevoegen dat, als dat het geval was we zouden moeten toegeven dat de duivel soms heel wijs, heel redelijk, en vooral, heel moreel is - of dat er goede duivels bestaan. In feite, hoe zouden we kunnen geloven dat God alleen de Geest van het Kwaad zou toestaan zich te manifesteren om ons te misleiden, zonder ons de raadgevingen van goede geesten als tegenwicht te verschaffen? Als God dat niet kon, zou dat onmacht impliceren; als God dat wel kon maar niet deed, zou dat onverenigbaar zijn met goddelijke goedheid. Beide veronderstellingen zouden natuurlijk blasfemisch zijn. Maar we willen benadrukken dat het accepteren van het feit dat slechte geesten echt communiceren betekent dat je accepteert dat geestelijke manifestaties echt voorkomen. En aangezien ze toch voorkomen, is dat alleen met goddelijke toestemming. Hoe kunnen we, zonder goddeloos te zijn, geloven dat God alleen kwade manifestaties zou toestaan met uitsluiting van goede? Zo'n

leer is in strijd met zowel de eenvoudigste noties van gezond verstand als van religie.

XI

Andere tegenstanders voegen eraan toe dat het vreemd is dat we ons alleen met de geesten van welbekende individuen lijken bezig te houden en ze vragen waarom juist deze de enigen zijn die zich manifesteren. Zoals veel andere vergissingen komt ook deze voort uit oppervlakkige observatie. Onder de geesten die zich spontaan manifesteren zijn er meer die onbekend zijn dan de illustere; ze nemen vaak namen aan die allegorisch zijn of in overeenstemming met hun karakter. Wat degenen betreft die we oproepen - behalve in het geval van familieleden of vrienden - is het heel natuurlijk dat we de voorkeur geven aan degenen die we kennen boven degenen die we niet kennen. Wat illustere persoonlijkheden betreft, zij zijn het die meer opvallen en dus trekken ze meer aandacht. Deze tegenstanders vinden het ook vreemd dat de geesten van eminente individuen terloops op onze oproep ingaan en dat ze zich soms bezighouden met kwesties die onbelangrijk lijken in vergelijking met wat ze tijdens hun leven bereikt hebben. Maar dit is niet zo verrassend voor wie weet dat de macht en het respect die zulke individuen op aarde genoten, hen niet noodzakelijk recht geven op enige suprematie in de geestelijke wereld. De Geesten bevestigen de woorden van het Evangelie, "de groten zullen vernederd worden, en de kleinen zullen verheven worden," die opgevat moeten worden als betrekking hebbend op de positie die ieder van ons te midden van hen zal innemen. Zo kunnen zij die op aarde de eersten waren geweest zich in de geestelijke wereld onder de laatsten bevinden. Zij die ons in dit leven voor hen doen buigen kunnen terugkeren als de meest

nederige arbeiders, want als ze het aardse leven achter zich laten, laten ze ook al hun grootsheid achter zich. De machtigste monarchen zouden zich onder hun laagst geplaatste soldaten kunnen bevinden.

XII

Een feit dat door observatie wordt gestaafd en door de Geesten zelf wordt bevestigd is dat geesten van lage orde zich vaak voordoen met bekende en gerespecteerde namen. Hoe kunnen we er dus zeker van zijn dat degenen die zeggen dat ze bijvoorbeeld Socrates, Julius Caesar, Karel de Grote, Fénelon, Napoleon, Washington, enz. geweest waren deze individuen werkelijk bezield hadden? Deze vraag is zelfs opgeworpen bij sommige serieuze volgelingen van de Spiritistische Leer.

Zij accepteren de interventie en manifestatie van geesten maar vragen welke controle we kunnen hebben over hun identiteit. Zo'n controle kan inderdaad heel moeilijk vast te stellen zijn maar hoewel identiteiten niet zo authentiek geverifieerd kunnen worden als de attestatie van openbare documenten, kunnen ze niettemin tenminste door deductie aan de hand van bepaalde indicatoren geverifieerd worden. Wanneer geesten van ons persoonlijk bekende mensen (familieleden of vrienden, bijvoorbeeld - vooral als ze pas gestorven zijn) zich manifesteren, komt hun taal meestal perfect overeen met de kenmerken die ons vertrouwd waren. Dit is op zich al een aanwijzing van identiteit. Eventuele resterende twijfels worden echter weggenomen wanneer zulke geesten over privézaken spreken of zich familieaangelegenheden herinneren die alleen aan de betrokkenen bekend zijn. Een zoon kan zich moeilijk vergissen in de taal van

zijn vader of moeder, noch ouders in de taal van hun kind. Tijdens deze intieme evocaties doen zich soms de meest buitengewone voorvallen voor die zelfs de meest ongelovigen overtuigen. Geharde sceptici worden vaak opgeschrikt door de onverwachte openbaringen die hun worden gedaan. Eén ander kenmerk van zulke communicaties is vaak voldoende om de identiteit van een geest te verifiëren: het handschrift. Zoals we al zeiden, verandert het handschrift van een medium meestal met de geest die opgeroepen wordt en reproduceert precies hetzelfde elke keer als dezelfde geest communiceert. In gevallen van pas overleden mensen is ontelbare keren aangetoond dat het handschrift opvallende gelijkenis vertoont met dat van de persoon tijdens zijn leven - we hebben volkomen identieke handtekeningen gezien. Toch noemen we dit feit lang niet als een regel of als een veel voorkomende gebeurtenis. We vermelden het alleen als iets dat de moeite van het opmerken waard is.

Geesten die een zekere graad van zuiverheid bereikt hebben zijn de enigen die vrij zijn van alle lichamelijke invloeden. Zolang ze nog niet helemaal gedematerialiseerd zijn (dit is de uitdrukking die ze gebruiken), behouden ze de meeste ideeën, neigingen en zelfs eigenaardigheden die ze op aarde hadden en dit is een verder middel om ze te herkennen. Maar bovenal komen we tot zo'n herkenning door een veelheid van details die alleen een aandachtige en voortdurende observatie kan onthullen. We hebben geobserveerd hoe geesten die schrijvers waren geweest hun eigen werken of leerstellingen bespraken, bepaalde delen ervan goedkeurden of veroordeelden en hoe anderen zich onbekende of weinig bekende omstandigheden betreffende hun leven of dood herinnerden. Al deze aanwijzingen, die op zijn minst een typisch bewijs van identiteit zijn, zijn de enige die

gebruikt kunnen worden bij het behandelen van abstracte kwesties. Vandaar dat, als de identiteit van een opgeroepen geest in bepaalde gevallen tot op zekere hoogte kan worden vastgesteld, er geen reden is waarom dat in andere gevallen niet zou kunnen. En hoewel we niet dezelfde controlemiddelen hebben bij mensen die in een verder afgelegen tijd gestorven zijn, hebben we altijd het middel om naar hun taal en karakter te verwijzen; dat wil zeggen, de geest van een moreel oprechte persoon zal nooit communiceren als de geest van een perverse of immorele persoon. Wat geesten betreft die respectabele namen aannemen, ze verraden zichzelf al gauw door hun taal en stelregels. Bijvoorbeeld, een geest die beweert Fénelon[18] te zijn maar die onverwachts het gezond verstand en de goede moraal beledigde, zou daarmee zijn charade ontmaskeren. Maar als de geuite gedachten altijd puur waren zonder tegenspraak en in overeenstemming met het verheven karakter van Fénelon, zou er geen reden zijn om aan de identiteit van de geest te twijfelen. Was dat niet het geval, dan zou men moeten geloven dat een geest waarvan bekend is dat hij verkondigt wat moreel juist is, tegelijk zijn toevlucht kon nemen tot nutteloze valsheden. De ervaring heeft ons geleerd dat geesten van dezelfde graad en karakter, en die door dezelfde gevoelens bezield zijn, zich verenigen in groepen en families. Het aantal geesten is dus niet te overzien en we kennen ze lang niet allemaal - de meeste blijven voor ons naamloos. Een geest van dezelfde categorie als Fénelon kan daarom in zijn plaats komen en zelfs door hem gezonden worden, zich onder zijn naam aan dienend omdat hij identiek aan hem is en als zijn vervanger kan optreden, en omdat hij ons een naam verschaft zodat we onze ideeën kunnen

[18] Frans theoloog en schrijver, 1651-1715 – Vertaler opmerking.

richten. Wat maakt het immers werkelijk uit of de geest Fénelon zelf is of niet? Als het alleen over nobele kwesties spreekt op een manier waarop Fénelon zelf gesproken zou hebben, is het een goede geest. De naam die hij gebruikt doet er niet toe en hij is vaak niet meer dan een middel om onze gedachte te fixeren. Maar in meer intieme evocaties geldt dat niet omdat, zoals we al gezegd hebben, een identiteit kan worden vastgesteld met behulp van bewijzen die op de één of andere manier voor de hand liggen. Het lijdt geen twijfel dat geestelijke vervanging aanleiding kan geven tot een aantal vergissingen, die fouten tot gevolg hebben en vaak ook bedrog. Dat is één van de moeilijkheden waarmee het praktisch Spiritisme te maken heeft. Maar we hebben nooit gezegd dat deze wetenschap gemakkelijk is, of dat ze moeiteloos geleerd kan worden zoals dat ook met elke andere wetenschap het geval is. We kunnen niet vaak genoeg herhalen dat het Spiritisme voortdurende en langdurige studie vraagt en aangezien we geestelijke fenomenen niet naar believen kunnen produceren moeten we wachten tot ze zich vanzelf voordoen, vaak wanneer we het het minst verwachten. Voor oplettende en geduldige waarnemers zijn de feiten in overvloed, want zij kunnen duizenden kenmerkende nuances ontdekken die als lichtstralen aan hen verschijnen. Hetzelfde geldt voor elke andere tak van wetenschap: terwijl de oppervlakkige waarnemer in een bloem slechts een elegante vorm ziet, ontdekt de botanicus er schatten in om over na te denken.

XIII

Deze observaties brengen ons ertoe een andere moeilijkheid aan te pakken: de verschillen in taal van de geesten. Aangezien geesten onderling sterk verschillen in kennis en moraliteit, is het

vanzelfsprekend dat dezelfde vraag van hen uiteenlopende, soms tegenstrijdige antwoorden kan krijgen, al naargelang hun categorie. Hetzelfde zou gebeuren als we een geleerde, een ongeschoolde of een grappenmaker zouden ondervragen. Wat essentieel is, is te weten tot wie we onze vraag richten.

Maar - kan men vragen - hoe moeten we verklaren dat zelfs geesten van hoge orde het niet altijd met elkaar eens zijn? Eerst zullen we stellen dat er, behalve de reden die we zojuist aangaven, nog andere zijn die de aard van de antwoorden kunnen beïnvloeden, ongeacht de mate van evolutie van de geesten. Dit is een heel belangrijk punt dat door verdere studie verklaard zal worden en dat geloofwaardigheid verleent aan ons advies voor voortdurende aandacht, diepgaande observatie, en vooral, zoals bij alle menswetenschappen, continuïteit en volharding. Er zijn jaren nodig om zelfs een middelmatige arts te maken en driekwart van een leven om een echte geleerde te maken. Hoe kan men dan verwachten de wijsheid van het oneindige in slechts een paar uur te verkrijgen! Laat daarom niemand zich misleiden: de studie van het Spiritisme is oneindig immens en is verbonden met alle vraagstukken van de metafysica en de sociale orde. Er gaat een hele wereld voor ons open, dus waarom is het zo verwonderlijk dat het begrijpen ervan veel tijd zal vergen?

Bovendien zijn schijnbare tegenstellingen niet altijd zo reëel als ze op het eerste gezicht lijken te zijn. Zien we immers niet elke dag geleerden die dezelfde wetenschap belijden maar in hun definities uiteenlopen door een andere terminologie te gebruiken of door een kwestie vanuit een ander gezichtspunt te bekijken, hoewel de fundamentele idee nog steeds dezelfde is? Probeer maar eens het aantal definities te tellen dat aan het woord grammatica gegeven wordt! We moeten er aan toevoegen dat de vorm van een

antwoord bijna altijd afhangt van de vorm van de vraag. Het zou dus onvolwassen zijn om een tegenstelling te zien waar er meestal niet meer dan een verschil van woorden is. Geesten van hoge orde bekommeren zich helemaal niet om de vorm. Voor hen is de essentie van de gedachte zelf alles. Laten we bijvoorbeeld terugkomen op de definitie van ziel. Aangezien dit woord geen enkele definitie heeft, kunnen de Geesten net als wij van mening verschillen over de toepassing ervan. Eén zal verklaren dat het het principe van het leven is; een ander kan het de animische vonk noemen; een derde kan zeggen dat het iets innerlijks is, terwijl een vierde kan zeggen dat het iets externs is, enz. en allen zullen vanuit hun eigen gezichtspunt juist zijn. We zouden zelfs kunnen denken dat sommigen onder hen materialistische theorieën belijden en toch is dat niet het geval. Hetzelfde geldt ten aanzien van het woord God. Volgens sommigen is God het Principe van alle dingen; volgens anderen de Schepper van het universum, de Opperste Intelligentie, de Oneindige, de Grote Geest, etc., maar het is altijd God. Als ander voorbeeld noemen we de classificatie van geesten. Ze vormen een ononderbroken reeks van de laagste tot de hoogste graad en ze indelen is daarom willekeurig. Men zou ze kunnen categoriseren in drie klassen; anderen, naar believen, in vijf, tien of twintig, zonder onjuist te zijn. Alle menswetenschappen bieden hetzelfde voorbeeld waarbij elke geleerde zijn eigen systeem heeft - de systemen variëren, maar de wetenschap is altijd dezelfde. Of we nu plantkunde leren volgens het systeem van Linnaeus, Jussieu of Tournefort, we leren niettemin plantkunde. Laten we, met dit in gedachten, ophouden aan puur conventionele kwesties meer belang toe te kennen dan ze verdienen. Laten we ons alleen wijden aan wat werkelijk belangrijk is en we zullen beseffen dat we in dingen die het meest

tegenstrijdig lijken, bij nader inzien vaak een gelijkenis zullen ontdekken die ons bij ons eerste onderzoek ontsnapte.

XIV

We zouden direct voorbijgaan aan het bezwaar van bepaalde sceptici die wijzen op de spelfouten van sommige geesten als ons dat niet een essentiële observatie opleverde. We moeten toegeven dat hun spelling niet altijd foutloos is maar alleen een gebrek aan redelijke argumenten zou zo'n feit tot doelwit van ernstige kritiek kunnen maken door te stellen dat als geesten alles weten, ze ook zouden moeten weten hoe ze moeten spellen. We kunnen wijzen op talloze zonden van deze aard die aardse geleerden begaan, wat hun gezag op geen enkele manier vermindert. Maar de kwestie houdt een meer serieuze kwestie in. Voor geesten, en vooral voor die van hoge orde, is het idee alles; de vorm is niets. Bevrijd van materie is hun spraak even snel als de gedachte en het is door de gedachte zelf dat ze met elkaar communiceren zonder intermediaire middelen. Zo moeten ze het wel heel ongemakkelijk vinden om de langdradige en lastige vormen van de menselijke taal - vooral haar gebrekkigheid en onvolkomenheden - te moeten gebruiken om met ons te communiceren om al hun ideeën uit te drukken. Ze hebben zelf op dit feit gezinspeeld en het is interessant te zien welke middelen ze gebruiken om het ongemak tot een minimum te beperken.

Hetzelfde zou voor ons gelden als we ons moesten uitdrukken in een taal die uit langere woorden en zinnen bestaat, en minder uitdrukkingen bevat dan de onze. Het is dezelfde soort moeilijkheid die genieën ondervinden: ze worden ongeduldig van de traagheid van de pen omdat die steeds achterblijft bij hun

gedachte. Zo kunnen we begrijpen waarom de Geesten weinig belang hechten aan orthografische trivialiteiten, vooral als het om een diepgaande en serieuze leer gaat. Aan de andere kant, is het niet wonderlijk dat ze zich in alle talen even goed kunnen uitdrukken en dat ze ze ook allemaal begrijpen? We moeten hieruit echter niet concluderen dat ze de conventionele juistheid van de taal niet begrijpen, want ze nemen die in acht als het nodig is. Bijvoorbeeld, de poëzie die ze dicteren trotseert bijna altijd de kritiek van de meest veeleisende purist, ondanks de onwetendheid van het medium.

XV

Er zijn nog steeds individuen die overal en in alles waar ze onbekend mee zijn gevaar zien, en er is geen gebrek aan hen die ongunstige conclusies over het Spiritisme getrokken hebben uit het feit dat sommige individuen zo betrokken geraakt zijn bij de studie ervan dat ze hun verstand verloren hebben. Maar hoe kunnen redelijke mensen dit argument accepteren? Gebeurt hetzelfde niet met alle intellectuele strevingen als het verstand zwak is? Hoeveel gekken en maniakken zijn er wel niet voortgebracht door de studie van wiskunde, geneeskunde, muziek, filosofie, enz. Moeten we daarom het bestuderen daarvan verbieden? Wat bewijst dat? Door lichamelijke arbeid kan men zijn armen en benen, de instrumenten van lichamelijke actie, verwonden; door geestelijke arbeid kan men de hersenen, het instrument van de gedachte, verwonden. Maar zelfs als het instrument gebroken is, is de geest dat niet - die blijft intact. Eenmaal bevrijd van de materie geniet hij weer van de volheid van zijn vermogens. Op zijn terrein en als individu is het gewoon een martelaar voor zijn werk. Alle grote intellectuele strevingen

kunnen waanzin veroorzaken: de wetenschappen, de kunsten en zelfs religie hebben allemaal hun contingenten geleverd. Krankzinnigheid heeft als voornaamste oorzaak een organische aanleg van de hersenen, waardoor ze vatbaarder of minder vatbaar worden voor bepaalde indrukken. Wanneer deze aanleg bestaat, komt ze tot uiting in iemands voornaamste zorg, waardoor het een fixatie wordt. Het kan over geesten gaan voor wie zich met dat bepaalde onderwerp bezighoudt; het kan gaan over God, engelen, de duivel, fortuin, macht, de kunsten, een wetenschap, moederschap, of een politieke of sociale theorie. Slachtoffers van religieuze krankzinnigheid zouden waarschijnlijk krankzinnige Spiritisten worden als het Spiritisme hun overheersende zorg was, net zoals krankzinnige Spiritisten hun waanzin onder andere vormen zouden uiten als de omstandigheden anders waren. Ik stel daarom dat het Spiritisme in dit opzicht niet bijzonder bevoorrecht is. Maar ik ga nog verder en stel dat Spiritisme op de juiste manier begrepen een beschermd is tegen krankzinnigheid. Tot de meest voorkomende oorzaken van cerebrale overprikkeling moeten we teleurstellingen, tegenslagen en gebroken harten rekenen, die alle de meest voorkomende oorzaken van zelfdoding zijn. Maar echte Spiritisten zien de dingen van deze wereld vanuit een veel hoger gezichtspunt. Ze lijken hen nietig en klein in het licht van de toekomst die hen wacht. Het leven is zo kort en vluchtig dat de problemen ervan niet meer lijken dan de onaangename voorvallen van een reis. Dingen die bij andere mensen hevige emoties zouden opwekken, raken Spiritisten maar weinig, want ze weten dat het verdriet van het leven beproevingen zijn die tot vooruitgang leiden als ze die zonder klagen verdragen en dat ze beloond zullen worden naar de moed waarmee ze ze verdragen hebben. Hun overtuigingen geven hun een berusting die hen behoedt voor

wanhoop, een veel voorkomende oorzaak van krankzinnigheid en zelfdoding. Bovendien kennen Spiritisten door geestelijke communicaties het lot van hen die opzettelijk hun dagen verkorten en dat beeld is voldoende om hen te doen stoppen en nadenken. Zo is het aantal mensen dat aan de rand van die dodelijke afgrond afgeschrikt aanzienlijk - één van de resultaten van het Spiritisme. De ongelovigen kunnen lachen wat ze willen. Toch wens ik hun dezelfde troost toe die het Spiritisme gegeven heeft aan allen die zich de moeite getroost hebben om de mysterieuze diepten ervan te peilen. Onder de oorzaken van krankzinnigheid moeten we ook angst rekenen. Bijvoorbeeld, angst voor de Duivel heeft meer dan een paar verstanden gestoord en wie weet het aantal slachtoffers van wie de zwakke verbeelding onder de indruk was geraakt van de dreiging van de Duivel, een dreiging die nog angstaanjagender wordt door afschuwelijke details. Sommigen zeggen dat de Duivel, net als de Boeman en de Weerwolf, alleen gebruikt worden om kinderen bang te maken om ze zich te laten gedragen. Maar wanneer deze kinderen de Duivel niet meer vrezen, worden ze ondeugender dan ooit. In poging hun gedrag onder controle te krijgen, houden degenen die zulke verhalen gebruiken geen rekening met de mentale gezondheidsrisico's van het bang maken van zulke tere geesten. Religie zou nogal zwak zijn als een gebrek aan angst haar kracht zou aantasten. Gelukkig is dit niet het geval. Religie heeft andere manieren om op zielen in te werken en het spiritisme zou haar zeer effectieve en serieuze hulpmiddelen kunnen verschaffen als religie ze maar wist te gebruiken. Spiritisme toont de realiteit van de dingen en neutraliseert zo de vreselijke effecten van overdreven angst.

XVI

Twee bezwaren moeten nog onderzocht worden: de enige die het label echt verdienen omdat ze gesteund worden door rationele theorieën. Beide accepteren de realiteit van alle materiële en mentale fenomenen maar ze sluiten de tussenkomst van geesten uit. Volgens de eerste van deze theorieën zijn alle manifestaties die aan geesten worden toegeschreven eenvoudig effecten van magnetisme en de mediums blijven in een toestand die bekend staat als wakend somnambulisme, een fenomeen waarvan iedereen die magnetisme bestudeerd heeft getuige is geweest. In deze toestand krijgen de mentale vermogens een abnormale ontwikkeling en de cirkels van de intuïtieve perceptie worden uitgebreid tot buiten de grenzen van de gewone perceptie. In deze toestand putten mediums uit zichzelf en hun eigen helderheid alles wat ze zeggen en alle ideeën die ze overbrengen, zelfs over kwesties die hen in hun normale toestand vreemd zijn. Wij zullen niet degenen zijn die de kracht van het somnambulisme betwisten want we zijn getuige geweest van de wonderen ervan door meer dan vijfendertig jaar lang alle facetten ervan te hebben bestudeerd. In feite zijn we het er mee eens dat veel geestelijke manifestaties op deze manier verklaard kunnen worden. Niettemin heeft uitgebreide en gewetensvolle observatie ons een veelheid van voorvallen laten zien waaraan het medium, behalve als passief werktuig, materieel onmogelijk deelneemt. Tegen hen die deze theorie aanhangen zeggen we daarom, zoals we al tegen alle anderen gezegd hebben: Kijk en observeer, want je hebt zeker nog niet alles gezien. Hierna stellen we twee overwegingen tegenover elkaar die aan hun eigen leer ontleend zijn. Waar komt de spiritistische theorie vandaan? Is het een theorie die door een paar individuen bedacht is om de fenomenen te verklaren? Helemaal

niet. Maar wie heeft het dan wel onthuld? Juist de mediums wier helderheid ze ophemelen. Maar als die helderheid zo groot is als ze veronderstellen waarom zouden deze mediums dan aan geesten hebben toegeschreven wat ze zogenaamd zelf geproduceerd hadden? Hoe zouden ze zulke precieze, logische en sublieme informatie hebben kunnen geven over de aard van supra-menselijke intelligenties? Er geldt één van twee dingen: of ze zijn helder of ze zijn het niet. Als ze dat zijn, en als we op hun waarachtigheid kunnen vertrouwen dan zou het tegenstrijdig zijn te beweren dat ze niet de waarheid spreken. Ten tweede, als alle fenomenen van de mediums zelf afkomstig zijn, moeten ze voor hetzelfde individu altijd identiek zijn en zouden we niet observeren dat dezelfde persoon in verschillende talen communiceert of afwisselend kwesties uitdrukt die volkomen tegenstrijdig zijn. Dit gebrek aan eenheid in de manifestaties die door hetzelfde medium verkregen worden, bewijst de diversiteit van hun bronnen en aangezien we al deze bronnen niet in het medium kunnen vinden, moeten we ze elders zoeken. Volgens de tweede theorie zijn mediums werkelijk de bron van de manifestaties maar in plaats van ze uit zichzelf te produceren, putten ze ze uit hun omgeving. Het medium is een soort spiegel, die alle gedachten, ideeën en kennis van de andere deelnemers weerkaatst; het medium onthult dus niets dat niet bekend is bij minstens enkele van de anderen. We kunnen niet ontkennen - en hieruit vloeit één van de fundamentele principes van de Leer voort - dat de deelnemers invloed hebben op de aard van de manifestaties. Maar die invloed is heel anders dan hier verondersteld wordt en er is een grote afstand tussen die invloed en het feit dat het medium de eenvoudige echo is van de gedachten van anderen, want duizenden gebeurtenissen hebben peremptorisch juist het tegendeel aangetoond.

Daarom bevat deze theorie een serieuze fout, die eens te meer het gevaar van voorbarige conclusies bewijst. Aangezien degenen die deze theorie aanhangen niet in staat zijn het bestaan te ontkennen van een fenomeen dat de gewone wetenschap niet kan verklaren, en aangezien ze de interventie van geesten niet kunnen accepteren, verklaren ze de kwestie op hun eigen manier. Hun theorie zou verleidelijk zijn als ze alle fenomenen kon verklaren, maar dat kan ze niet. En wanneer het bewijs duidelijk aantoont dat sommige van de communicaties via het medium volkomen vreemd zijn aan de gedachten, kennis en meningen van ieder van de aanwezigen en dat ze vaak spontaan zijn en alle vooropgezette ideeën tegenspreken, worden onze tegenstanders door dit feit niet in het minst gehinderd. Ze antwoorden dat gedachtengolven veel verder gaan dan de onmiddellijke kring en dat mediums een afspiegeling zijn van de hele mensheid. Als ze dus geen inspiratie kunnen krijgen uit hun onmiddellijke omgeving, gaan ze die elders zoeken - in de stad, het land, de hele wereld en zelfs op andere sferen. We geloven niet dat deze theorie een eenvoudiger en aannemelijker verklaring biedt dan die van het Spiritisme, aangezien ze een veel ongeloofwaardiger oorzaak veronderstelt. Het begrip dat de universele ruimte vol is van wezens die voortdurend met ons in contact staan en die ons hun ideeën doorgeven, is voor onze rede niet schokkender dan de veronderstelling dat universele gedachtengolven uit elk punt van het universum komen om samen te komen op de geest van één enkel individu. We herhalen - en dit is het cruciale punt waar we op moeten hameren - dat de somnambulisme theorie en de theorie die we de reflectie theorie kunnen noemen, door bepaalde mensen gedroomd werden; het zijn individuele meningen die geformuleerd werden om een fenomeen te verklaren, terwijl de Leer van de Geesten helemaal geen menselijk concept is.

Het werd door de manifesterende intelligenties zelf geopenbaard toen niemand het zelfs maar bedacht had en toen de algemene mening ertegen gekant was. Daarom, moeten we vragen: Hoe kwamen mediums aan een leer die in de gedachte van niemand op aarde bestond? Is het bovendien geen merkwaardig toeval dat duizenden mediums, verspreid over de hele aardbol en die elkaar nog nooit ontmoet hadden, het er allemaal over eens waren dat ze hetzelfde verklaarden? Als het eerste medium dat in Frankrijk verscheen beïnvloed was door meningen die in Amerika al geaccepteerd waren, door welke vreemde impuls ging hij dan op zoek naar ideeën drieduizend mijl over de oceaan en onder mensen wier gewoonten en taal hem vreemd waren, in plaats van uit te gaan van wat onmiddellijk om hem heen was? Maar er is nog een omstandigheid waar niet genoeg over nagedacht is. De vroegste manifestaties in zowel Frankrijk als Amerika gebeurden niet door schrijven of door spreken, maar door raps die overeenkomen met de letters van het alfabet om woorden en zinnen te vormen. Dit was de manier waarop de zich manifesterende intelligenties oorspronkelijk verklaarden geesten te zijn. Daarom, zelfs als we de interventie van de eigen gedachte van het medium in de mondelinge of schriftelijke communicaties zouden veronderstellen, kan hetzelfde niet gezegd worden ten aanzien van de raps; hun betekenis kon niet van tevoren bekend zijn geweest. We zouden talloze feiten kunnen noemen die de aanwezigheid aantonen van een duidelijke individualiteit met een volkomen onafhankelijke wil van de kant van de zich manifesterende intelligentie. We nodigen onze tegenstanders uit tot een zorgvuldiger observatie. Als ze de kwestie nauwkeuriger zouden bestuderen, zonder vooroordeel en geen conclusies zouden trekken voordat ze alles wat noodzakelijk is gezien

hebben, zouden ze de ware ondoeltreffendheid van hun theorie om alle feiten te verklaren, inzien.

We zullen ons beperken tot het voorstellen van de volgende vragen: Waarom weigert de manifesterende intelligentie, wat die ook moge zijn, te antwoorden op bepaalde vragen over onderwerpen die volkomen bekend zijn, zoals naam en leeftijd van de vragenstellers, wat ze in hun handen hebben, wat ze gisteren deden, wat ze van plan zijn morgen te doen, enz. Als het medium slechts een spiegel is die de gedachten van de deelnemers weerspiegelt, moet niets gemakkelijker te beantwoorden zijn. Als antwoord vragen onze tegenstanders ons waarom geesten - die alles moeten weten - zulke eenvoudige vragen niet kunnen beantwoorden, volgens het axioma: "Wie het meeste kan, kan het minste ook". Op grond hiervan concluderen ze dat de entiteiten helemaal geen geesten zijn. Wij antwoorden op onze beurt met de vraag wat er zou gebeuren als een ongeschoold individu of een grappenmaker voor een groep geschoolde geleerden verscheen en vroeg, bijvoorbeeld, wat de dag zo licht maakt op het middaguur. Denk je dat ze serieus zouden reageren en zou het logisch zijn om uit het zwijgen of de verachting gericht aan de vragensteller te concluderen dat ze allemaal dwazen waren? Het is precies omdat zulke geesten van een hoge orde zijn dat ze niet reageren op ijdele of dwaze vragen; ze houden er niet van aan een kruisverhoor onderworpen te worden. Daarom zwijgen ze of geven ons de raad dat ze zich alleen met serieuze kwesties zullen bezighouden. Tenslotte willen we vragen waarom geesten komen en gaan, vaak in een ogenblik, en waarom noch bidden noch smeken hun kan doen terugkeren als ze weg zijn. Als een medium alleen handelt onder de mentale impuls van de andere deelnemers, lijkt het voor de hand te liggen dat in zo'n omstandigheid de overeenstemming

van alle samengevoegde wilsuitingen de helderziendheid van het medium moet kunnen stimuleren. Daarom, als het medium niet aan de wensen van de andere deelnemers kan voldoen, ook al stemt het met zijn of haar eigen wil in, dan komt dat omdat zowel het medium als de anderen gehoorzamen aan een invloed van buitenaf en deze invloed geeft blijk van zijn eigen onafhankelijkheid en individualiteit.

XVII

Wanneer het niet het gevolg is van systematische tegenstand uit egoïstische motieven, komt scepticisme met betrekking tot de Spiritistische Leer bijna altijd voort uit een onvolmaakt begrip van de feiten; maar dit schijnt sommige mensen er niet van te weerhouden te proberen de kwestie te regelen alsof ze haar volkomen begrepen. Het is mogelijk om zeer fantasierijk en zelfs hoog opgeleid te zijn en toch geen gezond verstand te hebben, en één van de eerste aanwijzingen van een gebrek aan gezond verstand is het geloof in men eigen onfeilbaarheid. Tenslotte, zien veel mensen in geestelijke manifestaties niet meer dan een kwestie van nieuwsgierigheid. We hopen dat ze door het lezen van dit boek in zulke opmerkelijke fenomenen iets meer zullen vinden dan een eenvoudig tijdverdrijf. De spiritistische wetenschap bestaat uit twee aspecten: het experimentele handelt over manifestaties in het algemeen, terwijl het filosofische handelt over intelligente manifestaties. Wie alleen het eerste heeft geobserveerd is als iemand die alleen van natuurkunde weet uit recreatieve experimenten, zonder zich in de wetenschap zelf verdiept te hebben. De ware Spiritistische Leer is te vinden in de leringen die door de geesten worden doorgegeven en de kennis van deze leringen is veel te serieus om op een andere manier verworven te

worden, dan door een diepgaande en voortdurende studie die in stilte en bezinning over de kwestie gemaakt wordt. Alleen onder zulke omstandigheden kan men het oneindige aantal feiten en nuances onderzoeken die aan vele oppervlakkige waarnemers zijn ontsnapt en hen er bijgevolg toe hebben gebracht hun eigen mening te vormen. Als dit boek geen ander doel had dan het serieuze aspect van het onderwerp te laten zien en aan te zetten tot de studie ervan, dan zou dat voldoende zijn en zouden we blij zijn dat we uitgekozen zijn om een werk uit te voeren waarvoor we zelf geen persoonlijke verdienste beogen te verwerven. Zijn principes zijn niet van onze eigen schepping; de verdienste gaat geheel naar de Geesten die ze gedicteerd hebben. We hopen dat het nog een ander resultaat zal opleveren, namelijk dat het degenen die willen leren de weg wijst, hen in hun studie het grootste en sublieme doel van de individuele en sociale vooruitgang toont en hun de weg wijst die voor de vervulling daarvan gevolgd moet worden. We besluiten met een laatste overweging. Bij hun verkenningen van de ruimte ontdekten astronomen tussen de verspreide hemellichamen onverklaarbare lege plekken die zich niet leken te houden aan de wetten van het geheel. Ze speculeerden daarom dat zulke lege plekken bezet werden door lichamen die aan eerdere observaties ontsnapt waren. Bovendien, ze observeerden bepaalde gevolgen, waarvan de oorzaak hun onbekend was en ze zeiden tegen zichzelf: "Er moet daar een wereld zijn, want zo'n kloof zou niet mogen bestaan en zulke gevolgen moeten een oorzaak hebben." Vervolgens konden ze, door de oorzaak aan de gevolgen te beoordelen, de orbitale elementen berekenen en later verschenen de feiten, die hun voorspellingen bewezen. Laten we deze zelfde redenering toepassen op een andere orde van ideeën. Als we de reeks levende wezens in de natuur zouden observeren, zouden we beseffen dat

ze een eindeloze keten van continuïteit vormen, van ruwe materie tot en met de meest intelligentste mens. Maar tussen de mens en God - de Alfa en Omega van alle dingen - wat een enorme kloof lijkt er te zijn! Zou het redelijk zijn te veronderstellen dat de mens de laatste schakel in deze keten is? Dat ze, zonder overgang, de afstand overtreffen die hen scheidt van het Oneindige? De rede zegt ons dat er andere schakels moeten zijn tussen mensen en God, net zoals de rede die astronomen vertelde dat er tussen de werelden die ze al kenden nog andere moesten zijn. Welke andere filosofie heeft die enorme kloof opgevuld? Het spiritisme laat zien dat het gevuld is met wezens van alle categorieën van de onzichtbare wereld en dat deze wezens niemand anders zijn dan de geesten van de mensen in de verschillende graden die naar volmaaktheid leiden. Zo is alles met elkaar verbonden; alles vormt een keten van de Alfa tot de Omega. Jij, die het bestaan van geesten ontkent, gaat verder en probeert de kloof die ze innemen op te vullen. Jij, die hen uitlacht, gaat je gang en durft te lachen om de werken van God en de goddelijke almacht!

Allan Kardec

Prolegomena

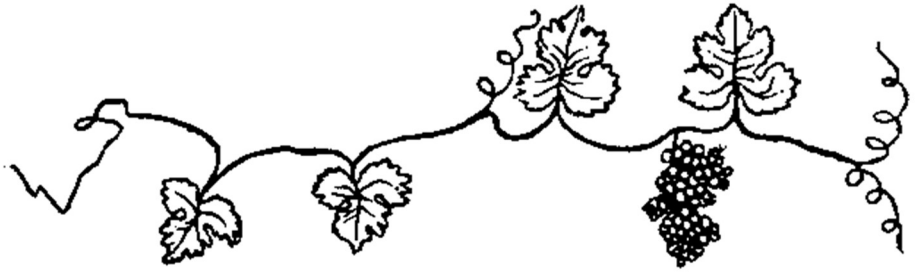

Fenomenen die aan de wetten van de gewone wetenschap ontsnappen manifesteren zich overal en onthullen de werking van een vrije en intelligente wil als hun oorzaak. De rede zegt ons dat een intelligent gevolg een intelligente kracht als oorzaak moet hebben en de feiten hebben aangetoond dat deze kracht met de mens kan communiceren via fysieke middelen. Wanneer gevraagd wordt naar zijn aard, heeft deze kracht verklaard te behoren tot de wereld van de geestelijke wezens die zich ontdaan hebben van het menselijk lichamelijke omhulsel. Op deze manier is de Leer van de Geesten geopenbaard.

Communicaties tussen de geestelijke wereld en de lichamelijke wereld behoren tot de natuur zelf en er is niets bovennatuurlijks aan. Daarom hebben we sporen van zulke communicaties gevonden in alle culturen en door de geschiedenis heen. Tegenwoordig zijn ze heel gewoon en duidelijk voor de hele wereld.

De Geesten hebben aangekondigd dat de door de Voorzienigheid bepaalde tijd voor een universele manifestatie nu gekomen is en dat het hun missie is, als dienaren van God en uitvoerders van de goddelijke wil, om mannen en vrouwen te onderrichten en te verlichten en zo een nieuw tijdperk te openen voor de regeneratie

van de mensheid. Dit boek is een compilatie van hun leringen. Het is geschreven op bevel en onder het dictaat van geesten van hoge orde om de basis te leggen van een rationele filosofie, vrij van de vooroordelen van vooropgezette ideeën. Het bevat niets dat niet de uitdrukking is van hun gedachte of dat niet ter hun goedkeuring is voorgelegd. De volgorde en methodische ordening van de inhoud, en ook de tekstuele commentaren en de vorm van sommige delen van de redactie, zijn de enige aspecten die zijn bijgedragen door degene die de missie kreeg om het te publiceren. Onder het aantal van de Geesten die aan het volbrengen van deze taak hebben deelgenomen, zijn er velen die ooit op aarde geleefd hebben, waar ze deugd en wijsheid verkondigden en beoefenden. Anderen dragen niet de naam van een personage waarvan de geschiedenis de herinnering levend heeft gehouden, maar hun verheven status blijkt uit de zuiverheid van hun leer en hun eenheid met hen die vereerde namen dragen.

Hieronder volgen de geschreven termen die we via verschillende mediums ontvingen, en waarin de Geesten ons de missie gaven dit boek voor te bereiden:

"Wees ijverig en volhardend in dit werk dat je met onze hulp ondernomen hebt, want dit werk is van ons. Wij hebben er de grondslagen in gelegd van het nieuwe bouwwerk dat bestemd is om ooit de hele mensheid te verenigen in één en hetzelfde gevoel van liefde en liefdadigheid. Maar voordat je het publiceert, zullen we het samen doornemen om zeker te zijn van alle details.

"Wij zullen bij je zijn telkens wanneer je om onze aanwezigheid vraagt om je te helpen bij de rest van je arbeid, want dit boek is slechts een deel van de missie die je is toevertrouwd en die één van ons al aan je heeft geopenbaard.

"Onder de leringen die je gegeven zullen worden, zijn er enkele die je voorlopig alleen voor jezelf moet houden; wij zullen je adviseren wanneer de tijd gekomen is om ze bekend te maken. Mediteer er intussen over, zodat je er klaar voor zult zijn als wij je dat zeggen. "Aan het begin van het boek moet je de wijnrank zetten die wij ontwierpen[19] omdat die het embleem is van het werk van de Schepper. Alle materiële elementen die het lichaam en de geest het best voorstellen zijn erin verenigd: het lichaam is de rank; de geest is het sap; de ziel of geest die met het lichaam verbonden is, is de druiventros. De mens verheft en zuivert zijn geest door arbeid en je weet dat de geest alleen door hard werken in het lichamelijke existentie kennis verwerft. "Laat je niet ontmoedigen door kritiek. Je zult bittere vijanden tegenkomen, vooral onder hen die geïnteresseerd zijn in bedrog. Je zult zelfs vijanden onder de geesten vinden, want zij die niet helemaal gedematerialiseerd zijn, proberen vaak door kwaadwilligheid en onwetendheid het zaad van de twijfel te zaaien. Ga desondanks door; geloof in God en ga stoutmoedig vooruit. Wij zullen bij je zijn om je te steunen. De tijd is nabij dat de waarheid overal zal schijnen.

"De ijdelheid van sommige individuen die denken dat ze alles weten en alles op hun eigen manier willen verklaren, zal aanleiding geven tot afwijkende meningen. Maar allen die het grootse principe van Jezus voor ogen hebben zullen verenigd zijn in hetzelfde gevoel van liefde voor het goede en verbonden worden door een broederlijke band die de hele wereld zal omhelzen. Mensen zullen alle kleinzielige geschillen over woorden terzijde schuiven om zich alleen met wezenlijke kwesties

---

[19] Zie aan het begin van de Prolegomena een reproductie van de door de Geesten getekende tak. – Auteur opmerking.

bezig te houden en de Leer zal aan de basis altijd dezelfde zijn voor allen die communicaties ontvangen van geesten van hoge orde. "Het is door je volharding dat je de vruchten van je arbeid zult oogsten. De voldoening die je zult voelen bij het zien van de verspreiding en het juiste begrip van de Leer zal een beloning voor je zijn, en je zult de volle waarde ervan in de toekomst misschien meer beseffen dan in het heden. Wees niet verontrust door de doornen en stenen die ongelovigen en slechte individuen op je pad zullen strooien. Houd vast aan je vertrouwen; daardoor zul je je doel bereiken en je zult altijd onze hulp verdienen.

"Onthoud dat goede geesten alleen diegenen helpen die God dienen met nederigheid en een gebrek aan eigenbelang. Ze verwerpen iedereen die de weg van de hemel gebruikt als opstapje naar aardse dingen, en ze trekken zich terug van de hoogmoedigen en ambitieuze. Hoogmoed en ambitie zullen altijd barrières zijn tussen de mens en God; ze zijn een sluier die over de hemelse pracht wordt geworpen en God kan de blinden niet gebruiken om het licht te verklaren".

— Johannes de Evangelist, H. Augustinus, H. Vincentius a Paulo, H. Lodewijk, De Geest van de Waarheid, Socrates, Plato, Fénelon, Franklin, Swedenborg, enz.

Opmerking van de auteur bij de tweede editie: De principes in dit boek vloeien voort uit de antwoorden die de Geesten gaven op vragen die op verschillende momenten en via een groot aantal mediums aan hen gesteld werden, of uit de spontane leringen die aan ons en aan andere mensen gegeven werden met betrekking tot de aan de orde zijnde kwestie. Het werk is zo gecoördineerd dat het een regelmatig en methodisch geheel vormt en werd pas ter publicatie aangeboden nadat het zorgvuldig door de Geesten zelf was bekeken en

gecorrigeerd. Deze tweede editie is het onderwerp geweest van nieuw en gedetailleerd onderzoek.

Het materiaal dat tussen aanhalingstekens na de vragen staat, geeft de tekstuele antwoorden van de Geesten. Het materiaal dat in een ander lettertype is gezet of op een speciale manier is aangeduid, omvat de commentaren of toelichtingen die de auteur toevoegde, en die grondig door de Geesten werden gecontroleerd.

Deel Eén

Eerste Oorzaken

Hoofdstuk I: God • Hoofdstuk II: De Algemene Elementen van Het Universum • Hoofdstuk III: De Schepping • Hoofdstuk IV: Het Vitale Principe

HOOFDSTUK I
God

God En Het Oneindige • Bewijzen van Het Bestaan van God • De Attributen van De Godheid • Pantheïsme

God en het Oneindige

1. Wat is God?

"God is de Allerhoogste Intelligentie, de Eerste Oorzaak van alle dingen".

2. Wat wordt bedoeld met het oneindige?

"Dat wat begin noch einde heeft: het onbekende. Al wat onbekend is, is oneindig".

3. Zouden we kunnen zeggen dat God het Oneindige is?

"Dat zou een incomplete definitie zijn. Het menselijk taalgebruik is te arm en ontoereikend om dat wat de menselijke intelligentie overstijgt te omschrijven."

Kardec's opmerking: God is oneindig in goddelijke perfectie maar het Oneindige zelf is een abstract begrip. Zeggen dat God het Oneindige is, is dus het ding zelf vervangen door één van zijn attributen; het is iets dat onbekend is definiëren door te verwijzen naar iets anders dat even onbekend is.

Bewijzen van het Bestaan van God

4. Waar kunnen we bewijs vinden voor het bestaan van God?

"In een axioma dat je op al je wetenschappen toepast: 'Er is geen gevolg zonder oorzaak'. Als je zou zoeken naar de oorzaak van alles wat niet het werk van mensen is, dan zal de rede je vraag beantwoorden."

Kardec's opmerking: Om in God te geloven, hoeven we alleen maar de werken van de schepping te aanschouwen. Het universum bestaat; daarom moet het een oorzaak hebben. Twijfelen aan Gods bestaan zou betekenen te ontkennen dat elk gevolg een oorzaak heeft en te geloven dat iets uit het niets kan zijn voortgekomen.

5. Alle mensen hebben in zich het intuïtieve gevoel van Gods bestaan. Wat kunnen we hieruit concluderen?

"Dat God bestaat; anders, waar zou zo'n gevoel vandaan komen als het niet op iets reëels gebaseerd was? Dit is een toepassing van het principe dat er geen gevolg is zonder oorzaak."

6. Zou ons innerlijk sentiment over het bestaan van God niet het resultaat kunnen zijn van opvoeding en het product van verworven ideeën?

"Als dat zo zou zijn, waarom zouden leden van jullie primitieve culturen dan deze intuïtie hebben?"

Kardec's opmerking: Als het sentiment van het bestaan van een Opperwezen alleen het resultaat van opvoeding zou zijn, zou het niet universeel zijn. Zoals alle wetenschappelijke ideeën zou het alleen bestaan in de geest van hen die zo'n opvoeding kregen.

7. Zouden we de eerste oorzaak van de vorming van de dingen kunnen vinden in de innerlijke eigenschappen van de materie?

"Zelfs al zou je dat kunnen, wat zou dan weer de oorzaak van die eigenschappen zijn? Er moet altijd een eerste oorzaak zijn."

Kardec's opmerking: De eerste vorming van de dingen toeschrijven aan de innerlijke eigenschappen van de materie zou zijn het gevolg verwarren met de oorzaak, want zulke eigenschappen zijn zelf een gevolg dat een voorafgaande oorzaak moet hebben gehad.

8. Wat te denken van de idee die de eerste vorming van alle dingen toeschrijft aan een toevallige combinatie van materie, d.w.z. aan toeval?

"Nog zo'n absurditeit! Hoe zou iemand met enig gezond verstand kunnen geloven dat toeval een intelligente agent is? Bovendien, wat is toeval? Niets".

Kardec's opmerking: De harmonie die de krachten van het universum beheerst onthult bepaalde vaste combinaties en ontwerpen, en dus een intelligente kracht. De eerste vorming van de dingen aan toeval toeschrijven zou onzin zijn omdat toeval blind is en geen intelligente resultaten kan voortbrengen. Een intelligent toeval zou niet langer toeval zijn.

9. Waar kunnen we in de eerste oorzaak een Opperste Intelligentie zien, superieur aan alle andere intelligenties?

"Je hebt een spreekwoord dat zegt: 'De werkman wordt gekend door zijn werk'. Kijk dus naar het werk en je zult de 'Werkman' vinden! Hoogmoed is wat ongeloof schept. Menselijke hoogmoed gelooft in niets boven zichzelf, en daarom denken mensen dat ze zo machtig zijn. Arme wezens! Een simpele adem van God zou hen omver kunnen blazen!"

Kardec's opmerking: We beoordelen de kracht van een intelligentie aan zijn werken. Omdat geen mens zou kunnen scheppen wat de natuur produceert, is het duidelijk dat de eerste oorzaak een intelligentie moet zijn die superieur is aan de mensheid.

Wat ook de wonderen mogen zijn die door menselijke intelligentie tot stand gebracht worden, die intelligentie zelf moet een oorzaak hebben; hoe groter de resultaten, hoe groter de eerste oorzaak geweest moet zijn. Het maakt niet uit welke naam je eraan geeft, die intelligentie is de eerste oorzaak van alle dingen.

De Eigenschappen van de Goddelijkheid

10. Kunnen menselijke wezens Gods diepste natuur doorgronden?

"Nee, ze missen de aanleg om het te begrijpen".

11. Zullen ze ooit in staat zijn het mysterie van de Goddelijkheid te doorgronden?

"Wanneer hun geest niet langer door materie verduisterd wordt, en wanneer ze zich eindelijk voldoende gezuiverd hebben om tot God te kunnen naderen, dan zullen ze God zien en begrijpen."

Kardec's opmerking: De inferieure aard van hun vermogens maakt het de mens onmogelijk Gods diepste natuur te doorgronden. Terwijl de mensheid nog in de kinderschoenen staat, verwarren de mensen God vaak met Gods schepselen, en schrijven ze God hun eigen onvolmaaktheden toe. Maar naarmate hun moreel

besef zich ontwikkelt, peinzen ze dieper over de aard der dingen en zo verwerven ze een juister - hoewel altijd incompleet - idee van God dat meer met de rede overeenstemt.

12. Ook al kunnen we Gods diepste natuur niet doorgronden, kunnen we toch een idee krijgen van enkele van de goddelijke perfecties?

"Ja, sommige ervan. De mens doorgrondt ze pas beter naarmate hij de materie geleidelijk overwint, maar hij kan er tenminste glimpen van opvangen door de gedachten."

13. Als we verklaren dat God eeuwig, oneindig, onveranderlijk, immaterieel, één, almachtig, en opperst rechtvaardig en goed is, hebben we dan geen compleet idee van Gods attributen?

"Vanuit je eigen standpunt, ja, want je gelooft dat je door ze zo te noemen ze dus allemaal benoemd hebt. Toch moet je begrijpen dat er dingen zijn die de intelligentie van de intelligentste mens overstijgen, dingen die jouw taal niet kan omschrijven, omdat ze beperkt is tot jouw ideeën en gevoelens. Je verstand zegt je dat God in die eigenschappen tot in de zoveelste graad perfect moet zijn, want als God één van die eigenschappen miste of er niet tot in de zoveelste graad perfect in was, zou God niet superieur zijn aan al het andere, en dus geen God zijn. Om superieur te zijn aan al het andere, mag God aan geen enkele verandering onderhevig zijn en mag Hij op geen enkele denkbare manier onvolmaakt zijn".

Kardec's opmerking: God is eeuwig. Als God een begin had gehad, dan zou ofwel God uit het niets moeten zijn ontstaan, ofwel zou Hij geschapen moeten zijn door een wezen dat eerder bestond. Op deze manier redenerend komen we beetje bij beetje bij het idee van eeuwigheid en het oneindige.

God is onveranderlijk. Als God aan verandering onderhevig zou zijn, dan zouden de wetten die het universum beheersen geen stabiliteit hebben.

God is immaterieel. Dit betekent dat Gods aard verschilt van alles wat we materie noemen; anders zou God niet onveranderlijk zijn, maar onderhevig aan de transformaties van de materie.

God is één. Als er meerdere goden waren, dan zou er geen eenheid van ontwerp of macht zijn in de organisatie van het universum.

God is almachtig omdat God één is. Als God niet boven alles machtig zou zijn, zou dat betekenen dat er iets was dat machtiger of minstens even machtig was. Het zou betekenen dat God misschien niet alle dingen geschapen had, en dat die dingen die God niet geschapen had het werk van een andere god moesten zijn.

God is oppermachtig rechtvaardig en goed. De voorzienige wijsheid in de goddelijke wetten openbaart zich zowel in de kleinste dingen als in de grootste, en deze wijsheid maakt het ons onmogelijk te twijfelen aan Gods rechtvaardigheid of goedheid.

Pantheïsme

14. Is God een afzonderlijk wezen, of zoals sommigen geloven, het resultaat van alle gecombineerde krachten en intelligenties van het universum?

"Als het laatste het geval zou zijn, zou God op zichzelf niet bestaan, want God zou een gevolg zijn en geen oorzaak. God kan niet tegelijk oorzaak en gevolg zijn. "Je kunt er niet aan twijfelen dat God bestaat en dat is het punt waar het om gaat. Geloof me en probeer niet verder te gaan. Verdwaal niet in een doolhof waaruit je niet meer zult kunnen ontsnappen. Verder proberen te gaan zal je niet beter maken; in plaats daarvan zal het je hoogmoed waarschijnlijk alleen maar doen toenemen door je te doen geloven dat je iets begrijpt terwijl je in werkelijkheid helemaal niets begrijpt. Leg daarom alle theorieën over deze kwestie terzijde. Je hebt veel belangrijkere dingen om je zorgen over te maken, te

beginnen met jezelf. Bestudeer je eigen onvolkomenheden om ze kwijt te raken; dat zal je veel nuttiger zijn dan te proberen het ondoordringbare te doorgronden."

15. Wat moeten we denken van de opvatting die stelt dat alle lichamen in de natuur, alle wezens en wereldbollen in het universum bestanddelen zijn van de Godheid, en tezamen de Godheid zelf omvatten; d.w.z. de pantheïstische leer?

"Omdat de mens niet in staat is zichzelf tot God te maken, zou hij op zijn minst een deel van God willen zijn".

16. Aanhangers van deze theorie beweren dat ze enkele van Gods attributen aantoont: omdat er een oneindig aantal werelden zijn, dan is God oneindig; omdat een leegte of absoluut niets nergens is, dan is God overal. Omdat God overal is, omdat alles een integraal bestanddeel van God is, doordrenkt God alle fenomenen van de natuur met Gods intelligentie. Wat kan dit gezichtspunt weerleggen?

"Reden. Denk er goed over na en je zult geen moeite hebben in te zien hoe absurd het is."

Kardec's opmerking: De pantheïstische leer ziet God als een materieel wezen, dat weliswaar opperste intelligentie bezit, maar niettemin slechts een grotere versie van ons is. Bovendien, omdat materie voortdurend verandert, dan zou God geen stabiliteit hebben en onderhevig zijn aan alle veranderingen en alle behoeften van de mensheid. God zou zo een van de essentiële attributen van de Goddelijkheid missen: onveranderlijkheid. De eigenschappen van materie kunnen niet aan het idee van God gekoppeld worden zonder afbreuk te doen aan hoe we over God denken, en alle subtiliteiten van de sofisterij zullen nooit het vraagstuk van Gods innerlijke aard kunnen oplossen. We weten niet alles wat God is, maar we weten wel wat God niet kan nalaten te zijn. Pantheïsme spreekt de meest wezenlijke goddelijke eigenschappen tegen door de Schepper met het

schepsel te verwarren. Het is alsof je een ingenieuze machine beschouwt als een integraal onderdeel van de machinist die haar uitvond.

Gods intelligentie wordt geopenbaard in Gods werken, net zoals die van een kunstenaar geopenbaard wordt in zijn of haar schilderijen; maar Gods werken zijn eigenlijk niet meer God dan het schilderij de kunstenaar is die het bedacht en schilderde.

Opmerking

Schrijf hier je opmerkingen of conclusies over het hoofdstuk.

HOOFDSTUK II
De Algemene Elementen van het Universum

De Kennis van de Oorsprong Der Dingen • Geest en Materie • De Eigenschappen van Materie • Universele Ruimte

De Kennis van de Oorsprong der Dingen

17. Kunnen mensen de oorsprong van de dingen kennen?

"Nee. Op aarde staat God niet toe dat alles aan hen geopenbaard wordt".

18. Zullen ze ooit in staat zijn het mysterie van de dingen die nu voor hen verborgen zijn te doorgronden?

"De sluier wordt opgelicht naarmate ze meer en meer gezuiverd worden, maar om bepaalde dingen te begrijpen hebben ze vermogens nodig die ze nog niet hebben".

19. Kunnen de mensen sommige geheimen van de natuur niet vatten door wetenschappelijk onderzoek?

"De wetenschap is hun gegeven om hen in alle kwesties vooruit te helpen, maar zij kunnen niet verder gaan dan de door God gestelde grenzen."

Kardec's opmerking: Hoe meer de mens zulke mysteries mag vatten, hoe meer hij de macht en wijsheid van de Schepper zou moeten bewonderen. Maar door hoogmoed of door zwakheid maakt hun eigen verstand hen vaak het slachtoffer

van illusie en stapelen ze theorie op theorie. Elke dag zien ze hoeveel fouten ze voor waarheden hebben aangezien en hoeveel waarheden ze als fouten hebben afgedaan. Deze realisaties zijn verdere klappen voor hun hoogmoed.

20. Kunnen mensen, buiten het gebied van wetenschappelijk onderzoek, communicaties van een hogere orde ontvangen over kwesties die buiten het bereik van hun zintuigen vallen?

"Ja, als God het nuttig acht, zal God onthullen wat de wetenschap niet kan waarnemen".

Kardec's opmerking: Het is door zulke communicaties dat de mens, tot op zekere hoogte, op de hoogte kan zijn van zijn verleden en zijn toekomstige bestemming.

Geest en Materie

21. Is materie net als God eeuwig, of werd ze op een bepaalde tijd geschapen in het verleden?

"Dat weet alleen God. Toch is er iets dat je je moet realiseren door je verstand te gebruiken: God, de personificatie zelf van liefde en naastenliefde, is nooit inactief geweest. Hoe lang geleden je je het begin van de goddelijke actie ook kunt voorstellen, zou je je kunnen voorstellen dat God ooit ook maar één seconde heeft stilgezeten?"

22. Materie wordt over het algemeen gedefinieerd als: dat wat uitbreiding heeft; dat wat indruk kan maken op onze zintuigen; dat wat ondoordringbaar is. Zijn deze definities juist?

"Vanuit je eigen gezichtspunt zijn ze juist, want je kunt alleen praten over zaken die je vertrouwd zijn. Materie bestaat echter ook in toestanden die onbekend zijn. Ze kan bijvoorbeeld zo etherisch en subtiel zijn dat je zintuigen ze niet kunnen waarnemen; het is niettemin materie, ook al neem je ze niet als zodanig waar."

22.A) Hoe kunnen we materie dan definiëren?

"Materie is de band die geest bindt; het is het instrument dat geest gebruikt en waarop hij tegelijk zijn werking uitoefent."

Kardec's opmerking: Vanuit dit gezichtspunt zou men kunnen zeggen dat materie het middel of de intermediair is die geest in staat stelt te handelen en tegelijk door geest bewerkt wordt.

23. Wat is geest?

"Het intelligente principe van het universum".

23.A) Wat is de innerlijke aard van geest?

"Het is niet gemakkelijk om geest in jullie taal uit te leggen. Voor jullie is het niets omdat het niet iets tastbaars is; niettemin is het voor ons iets. Je moet beseffen dat niets niets betekent en dat niets niet bestaat."

24. Is geest synoniem met intelligentie?

"Intelligentie is een van de essentiële attributen van geest, maar beide gaan op in een gemeenschappelijk principe; zo zijn ze voor jou één en hetzelfde ding".

25. Is geest onafhankelijk van materie, of is ze alleen een eigenschap van materie, zoals kleuren eigenschappen zijn van licht en zoals geluid een eigenschap is van lucht?

"Ze zijn van elkaar gescheiden, maar de vereniging van geest en materie is noodzakelijk om de materie in staat te stellen intelligent te handelen."

25.A) Is deze vereniging even noodzakelijk voor de manifestatie van geest?

"Voor jou is het noodzakelijk omdat je niet gebouwd bent om geest los van materie waar te nemen. Je zintuigen zijn daar niet voor gevormd". (In dit gedeelte verstaan we onder "geest" het intelligente principe, eerder dan de met de naam aangeduide entiteiten).

26. Kunnen we ons geest voorstellen los van materie, en materie los van geest?

"Absoluut, door gedachten".

27. Zijn er dus twee algemene elementen in het universum: materie en geest?

"Ja, en over alles ligt God, de Schepper en Auteur van alles. Deze drie elementen vormen het principe van alles wat bestaat - ze zijn de universele drie-eenheid. Maar aan het element materie moet het universele fluïdum[20] toegevoegd worden, die een bemiddelende rol speelt tussen geest en materie op zich omdat materie te dicht is voor geest om er rechtstreeks op in te werken. Hoewel deze fluïdum vanuit een bepaald gezichtspunt als deel van het materiële element beschouwd kan worden, verschilt het er toch

---

[20] "... de universele kosmische fluïdum is de primitieve elementaire materie, waarvan de modificaties en transformaties de ontelbare verscheidenheid van de in de natuur gevonden lichamen omvatten... Als universeel elementair principe biedt het twee verschillende toestanden: etherisatie of onweegbaarheid, die als de normale primitieve toestand beschouwd kan worden, en materialisatie of weegbaarheid, die op een bepaalde manier slechts opeenvolgend is op de eerste. Het intermediaire punt is de transformatie van de fluïde in tastbare materie. Maar ook dan is er geen bruuske overgang, want onze onweegbare fluïda kunnen beschouwd worden als een tussenfase tussen de twee toestanden". (Allan Kardec, Genesis, International Spiritist Council, 2009, p. 354). – Vertaler opmerking.

van door bijzondere eigenschappen. Als het gewoon materie zou zijn, zou er geen reden zijn waarom geest niet ook materie zou zijn. Het is geplaatst tussen geest en materie, maar toch is het een fluïdum, net zoals materie materie is. In zijn ontelbare combinaties met materie en onder leiding van geest is het in staat een oneindige verscheidenheid van dingen voort te brengen waarover je nog maar heel, heel weinig weet. Door het middel te zijn waarop de geest werkt, is deze universele, primitieve of elementaire fluïdum het principe zonder hetwelk de materie voor altijd in een toestand van verstrooiing zou blijven; ze zou nooit de eigenschappen verwerven die haar door de gravitatie gegeven worden."

27.A) Zou deze fluïdum zijn wat wij elektriciteit noemen?

"We hebben verklaard dat het in staat is tot ontelbare combinaties. Wat jullie de elektrische en magnetische fluïda noemen zijn beide modificaties van de ene universele fluïda. Juist gesproken is deze fluïde een perfecte en subtielere materie, die beschouwd kan worden als onafhankelijk van de materie op zich."

28. Omdat geest iets in en van zichzelf is, zou het niet duidelijker en minder aan verwarring onderhevig zijn om deze twee algemene elementen als "inerte materie" en "intelligente materie" te etiketteren?

"Woorden doen er voor ons niet veel toe. Het is aan jullie om jullie taal zo te formuleren dat jullie elkaar kunnen begrijpen. De geschillen onder jullie ontstaan bijna altijd omdat jullie het niet eens kunnen worden over de betekenissen van de woorden die jullie gebruiken. Jullie taal is incompleet wat betreft dingen die jullie zintuigen niet raken."

Kardec's opmerking: Eén duidelijk feit overheerst alle theorieën: we zien materie, die niet intelligent is, en we zien een intelligent principe dat onafhankelijk is

van materie; niettemin zijn de oorsprong van en het verband tussen deze twee ons onbekend. Of ze een gemeenschappelijke oorsprong hebben en noodzakelijke raakpunten tussen hen, en of intelligentie een eigen onafhankelijk bestaan heeft of slechts een eigenschap of gevolg is, zoals sommigen beweren, of zelfs of het een emanatie is van de Goddelijkheid - dit alles is ons onbekend. Materie en intelligentie zijn onderscheiden, voor zover het ons betreft; we beschouwen ze dus als twee principes die het universum omvatten. Boven deze zien we echter een intelligentie die alle andere overheerst en bestuurt, en die zich van hen onderscheidt door haar essentiële attributen: het is deze opperste intelligentie die we God noemen.

De Eigenschappen van Materie

29. Is weegbaarheid een essentieel attribuut van materie?

"Van materie zoals jij die begrijpt, ja maar niet van materie beschouwd als het universele fluïdum. De etherische en subtiele materie die deze fluïdum vormt is voor jou onweegbaar en toch is ze het eigenlijke principe van jouw weegbare[21] materie."

Kardec's opmerking: Zwaartekracht is een relatieve eigenschap. Buiten de zwaartekracht van de werelden is er geen gewicht - net zoals er geen boven of onder is.

30. Bestaat materie uit één of uit vele elementen?

"Eén enkel primitief element. De lichamen die je als eenvoudig beschouwt zijn geen echte elementen, maar eerder transformaties van die ene primitieve materie."

---

[21] Weegbare: Een serieuze overweging waard of van aanzienlijk gewicht (Webster's, op. cit.), d.w.z. iets materieels dat bestudeerd kan worden. – Vertaler opmerking.

31. Waar komen de verschillende eigenschappen van materie vandaan?

"Uit de modificaties die de elementaire moleculen ondergaan als gevolg van hun vereniging onder bepaalde omstandigheden".

32. Zouden dan smaken, geuren, kleuren, geluiden - zelfs de giftige of genezende eigenschappen van bepaalde lichamen - niet meer zijn dan modificaties van dezelfde primitieve substantie?

"Ja, natuurlijk; en ze bestaan alleen als gevolg van de aanleg van de organen die bedoeld zijn om ze waar te nemen."

Kardec's opmerking: Dit principe wordt bewezen door het feit dat niet alle mensen de kwaliteiten van objecten op dezelfde manier waarnemen: wat de een smakelijk vindt, vindt een ander misschien walgelijk; wat voor de een blauw lijkt, kan voor de ander rood lijken; iets dat voor de een giftig is, kan voor de ander ongevaarlijk of zelfs gezond zijn.

33. Is dezelfde elementaire materie in staat alle mogelijke modificaties te ondergaan en alle mogelijke eigenschappen te verwerven?

"Ja, en dit is wat je moet begrijpen als we zeggen dat 'alles in alles is"[22]

---

[22] Dit principe verklaart het fenomeen dat bekend is bij alle magnetiseurs, en dat erin bestaat met behulp van wilskracht zeer verschillende eigenschappen toe te kennen aan een bepaalde substantie - water, zuurstof, waterstof, stikstof, koolstof en alle andere elementen die wij als eenvoudig beschouwen, zijn slechts modificaties van die ene primitieve substantie. Aangezien het voor ons nog onmogelijk is terug te keren tot deze substantie, behalve door erover na te denken, zijn de elementen voor ons werkelijk elementen, en zonder meer kunnen wij ze tot nader order als zodanig beschouwen. bijvoorbeeld - een

Kardec's opmerking: Zuurstof, waterstof, stikstof, koolstof en alle andere elementen die we als eenvoudig beschouwen zijn slechts modificaties van de ene primitieve substantie. Aangezien het voor ons nog onmogelijk is terug te gaan naar deze substantie, behalve door erover na te denken, zijn de elementen voor ons werkelijk elementen en zonder meer kunnen we ze tot nader order als zodanig beschouwen.

33.A) Bevestigt deze theorie niet de mening van hen die niet geloven in meer dan slechts twee essentiële eigenschappen voor materie: kracht en beweging en die geloven dat alle andere eigenschappen slechts secundaire effecten zijn die variëren naargelang de intensiteit van de kracht en de richting van de beweging?

"Deze mening is juist maar er moet ook aan toegevoegd worden: volgens de ordening van de moleculen; dit kan gezien worden, bijvoorbeeld, in een ondoorzichtig lichaam dat doorzichtig wordt en omgekeerd."

34. Hebben moleculen een gedefinieerde vorm?

"Zeker, moleculen hebben een vorm, maar je bent niet in staat om die te onderscheiden."

---

specifieke smaak of zelfs de werkzame eigenschappen van andere substanties. Aangezien er slechts één primitief element is, en aangezien de eigenschappen van verschillende lichamen slechts modificaties zijn van dit ene element, volgt hieruit dat de meest onschadelijke substantie hetzelfde onderliggende principe heeft als de meest schadelijke substantie. Zo bestaat water uit één deel zuurstof en twee delen waterstof maar het wordt bijtend als het deel zuurstof verdubbeld wordt. Een analoge transformatie kan worden geproduceerd door magnetische werking, geleid door de menselijke wil. – Auteur opmerking.

34.A) Is deze vorm constant of variabel?

"Constant voor de primitieve elementaire moleculen, maar variabel voor de secundaire, die slechts aggregaties zijn van de eerstgenoemde. Want wat jij een molecuul noemt is verre van het elementaire molecuul.

Universele Ruimte

35. Is de universele ruimte oneindig of beperkt?

"Oneindig. Als het beperkt zou zijn, wat zou er dan voorbij liggen? Ik weet dat dit je verstand verbijsterd, maar toch zegt het verstand zelf je dat het niet anders kan. Hetzelfde geldt voor het idee van het oneindige - je zult het nooit kunnen begrijpen vanuit je kleine denksfeer."

Kardec's opmerking: Stel dat we ons een grens aan de ruimte zouden voorstellen. Ongeacht hoe ver onze gedachte die kan plaatsen, de rede zegt ons dat er nog steeds iets voorbij moet zijn en zo verder tot in het oneindige. Zelfs als er alleen maar een absolute leegte voorbij die grens zou zijn, zou er nog steeds ruimte zijn.

36. Is er een absolute leegte in enig deel van de universele ruimte?

"Nee, er is geen leegte. Wat voor jou een leegte lijkt is in werkelijkheid bezet door materie die niet door je zintuigen of instrumenten waargenomen kan worden."

Opmerking

Schrijf hier je opmerkingen of conclusies over het hoofdstuk.

HOOFDSTUK III
Schepping

De Vorming van Werelden • De Vorming van Levende Wezens • De Bevolking van De Aarde: Adam • De Diversiteit van de Menselijke Rassen • De Pluraliteit van Werelden • Bijbelse Beschouwingen en Verslag Over de Schepping

De Vorming van Werelden

Kardec's opmerking: Het universum bestaat uit het oneindig aantal werelden die we kunnen zien en die we niet kunnen zien, alle bezielde en onbezielde wezens, alle hemellichamen die door de ruimte bewegen en alle fluïdum[23] die de ruimte vullen.

37. Is het universum geschapen of heeft het net als God van alle eeuwigheid bestaan?

"Uiteraard heeft het universum zichzelf niet geschapen en als het net als God van alle eeuwigheid bestaan heeft, dan kan het niet Gods werk zijn."

Kardec's opmerking: De rede zegt ons dat het universum onmogelijk zichzelf geschapen kan hebben en omdat het ook onmogelijk het werk van toeval kan zijn, moet het wel het werk van God zijn.

38. Hoe schiep God het universum?

---

[23] Fluïdum: "Fluïdum noemen we die toestanden waarin de materie nog verfijnder is dan in de gasvormige toestand." (Gabriel Delanne, O Espiritismo perante a Ciência, deel 4, hoofdstuk 3, Federação Espírita Brasileira, 1993) – Vertaler opmerking.

"Om een bekende uitdrukking te lenen: door de goddelijke wil. Niets kan die almachtige wil beter uitbeelden dan die grootse woorden uit Genesis: 'God zei: 'Laat er licht zijn en er was licht'".

39. Kunnen we iets weten over de manier waarop werelden gevormd worden?

"Alles wat we kunnen zeggen en het enige wat je kunt begrijpen is dat werelden gevormd worden door de condensatie van de over de ruimte verspreide materie".

40. Zijn kometen volgens de huidige overtuigingen een begin van de condensatie van materie en werelden in de loop van hun vorming?

"Dat is juist, maar het is absurd in hun invloed te geloven; ik bedoel de invloed die gewoonlijk aan hen wordt toegeschreven, want alle hemellichamen spelen hun rol in het beïnvloeden van bepaalde fysische fenomenen."

41. Zou een volledig gevormde wereld kunnen verdwijnen en de samenstellende materie ervan opnieuw over de ruimte verspreid worden?

"Ja. God vernieuwt werelden net zoals God levende wezens vernieuwt."

42. Kunnen we weten hoe lang het heeft geduurd voordat werelden gevormd werden - de aarde bijvoorbeeld?

"Daar kan ik je niets over zeggen, want alleen de Schepper weet het. Wie beweert over zulke kennis te beschikken of te weten hoeveel eeuwen er nodig waren om ze te vormen, zou wel erg dwaas zijn."

De Vorming van Levende Wezens

43. Wanneer verschenen er voor het eerst levende wezens op aarde?

"In het begin was alles een chaos; alle elementen waren door elkaar gemengd. Beetje bij beetje, kwam elk ding op zijn juiste plaats. Toen verschenen er levende wezens die geschikt waren voor die toestand van de wereldbol."

44. Waar kwamen deze levende wezens vandaan om op de aarde te verschijnen?

"De aarde bevatte reeds hun prototypen, die op het gunstige moment hadden gewacht om zich te ontwikkelen. De organische elementen begonnen zich te verenigen op het moment dat de kracht die hen gescheiden had gehouden ophield en vormden zo de prototypen van alle levende wezens. Deze prototypen bleven vervolgens latent en inert - als een pop of een zaadje - tot de juiste tijd voor elke soort om te verschijnen. Toen kwamen de wezens van elke soort samen en plantten zich voort."

45. Waar waren deze organische elementen vóór de vorming van de aarde?

"Zij bevonden zich in een fluïde toestand (om zo te zeggen) in de ruimte tussen de geesten of op andere planeten, wachtend op de schepping van de aarde om een nieuw bestaan te beginnen op die nieuwe aardbol."

Kardec's opmerking: De scheikunde leert ons dat wanneer de juiste omstandigheden aanwezig zijn, de moleculen van anorganische lichamen zich verenigen om kristallen te vormen van een gelijkmatige regelmaat naargelang van de soort. Maar de lichtste verschuiving in zulke omstandigheden is voldoende om het samengaan van de elementen te verhinderen, of althans de

ordelijke ordening die het kristal omvat. Waarom zou hetzelfde niet gelden voor organische elementen? We kunnen de zaden van planten en dieren vele jaren bewaren maar ze ontwikkelen zich niet, tenzij ze de juiste temperatuur en omgeving krijgen. We hebben tarwekorrels pas na enkele eeuwen zien ontkiemen. Er is dus een latent levensprincipe in deze zaden dat slechts wacht op gunstige omstandigheden om tot ontwikkeling te komen. Zou dit alledaagse gebeurtenis niet al sinds het ontstaan van de aardbol bestaan hebben? Wordt Gods glorie verminderd door het feit dat levende wezens uit chaos gevormd werden door de krachten van de natuur? Verre van dat. In plaats daarvan komt dit feit beter overeen met het idee dat God over alle oneindige werelden goddelijke macht uitoefent door gebruik te maken van eeuwige wetten. Toegegeven, deze theorie lost het probleem van hoe de levenselementen zelf ontstonden niet op, maar God bewaakt de goddelijke geheimen en heeft grenzen gesteld aan onze naspeuringen.

46. Zijn er nog wezens die spontaan ontstaan?

"Ja, maar hun primitieve prototype heeft altijd in latente toestand bestaan. Je bent de hele tijd getuige van dit fenomeen. Bevatten menselijke en dierlijke weefsels niet een veelheid van larven prototypes die wachten om tevoorschijn te komen zodra het bederf dat nodig is voor hun bestaan begint? Het is een microscopische wereld die sluimert en dan ontwaakt."

47. Behoorde de menselijke soort tot de organische elementen op de aardse aardbol?

"Ja, en het kwam precies op het juiste moment tevoorschijn. Dit is de basis voor de bewering dat de mens gevormd werd uit het stof van de aarde."

48. Kunnen we de tijdperken kennen waarin mensen en andere levensvormen voor het eerst op de aarde verschenen?

"Nee, al jullie berekeningen zijn puur speculatief".

49. Als het prototype van de menselijke soort zich tussen de organische elementen van de aardbol bevond, waarom blijven mensen dan niet spontaan verschijnen, zoals bij hun eerste ontstaan?

"Het begin der dingen blijft één van Gods geheimen. Niettemin kunnen we zeggen dat, toen de eerste mensen zich over de aarde begonnen te verspreiden, ze de elementen die voor hun vorming nodig waren in zich opnamen om ze volgens de wetten van de voortplanting door te geven. Hetzelfde gebeurde met alle andere soorten levende wezens".

De Bevolking van de Aarde: Adam

50. Begon de menselijke soort met één enkele man?

"Nee, de man die bekend staat als Adam was niet de eerste en ook niet de enige die de aarde bevolkten."

51. Kunnen we weten wanneer Adam leefde?

"Min of meer in de tijd die hem is toegewezen - ongeveer 4.000 jaar v. Chr."

Kardec's opmerking: De man die de traditie met de naam Adam aanduidt was één van degenen die ergens een van de grote cataclysmen overleefden die het aardoppervlak in verschillende tijdperken veranderd hebben. Hij werd de stamvader van een van de huidige rassen. De natuurwetten spreken de mening tegen dat de hoeveelheid vooruitgang die de mensheid ruim vóór de tijd van Christus boekte slechts enkele eeuwen duurde, wat wel het geval zou moeten zijn geweest als de mensheid pas op de aan Adam toegekende datum was ontstaan. Sommigen beschouwen Adam - en met goede reden - als een mythe of allegorie die een van de vroegste tijden van de wereld verpersoonlijkt.

De Diversiteit van Menselijke Rassen

52. Waar komen de fysieke en morele verschillen vandaan die de verschillende rassen op aarde van elkaar onderscheiden?

"Uit klimaat, levenswijze en gewoonten. Hetzelfde zou gebeuren als twee broers van dezelfde moeder elk anders en ver van elkaar opgevoed werden: ze zouden geen morele gelijkenis met elkaar vertonen."

53. Ontstond de mensheid voor het eerst op verschillende plaatsen op de aardbol?

"Ja, maar in verschillende perioden, wat een andere oorzaak is van de diversiteit van het menselijk ras. Later verspreidde de mensheid zich over de verschillende klimatologische zones en ontstonden er nieuwe soorten in de loop van de kruisingen tussen verschillende rassen."

53.A) Impliceren deze verschillende rassen afzonderlijke soorten?

"Zeker niet. Ze behoren allemaal tot dezelfde familie. Betekenen de verschillende variëteiten van dezelfde vrucht dat ze niet allemaal tot dezelfde soort behoren?"

54. Omdat de verschillende menselijke soorten niet allemaal van dezelfde voorouder afstammen, zouden ze elkaar dan niet meer als broeders en zusters kunnen beschouwen?

"Allen zijn broeders en zusters in God, omdat ze door dezelfde geest bezield zijn en naar hetzelfde doel streven. Men wil woorden altijd letterlijk nemen".

De Pluraliteit Van Werelden

55. Zijn alle wereldbollen die door de ruimte draaien bewoond?

"Ja, en in tegenstelling tot wat de aardbewoners geloven, zijn zij zelf verre van de eersten in intelligentie, goedheid en perfectie. Niettemin zijn er individuen die denken dat ze de hele waarheid van de kwestie kennen en zich inbeelden dat deze kleine planeet de enige is die bevoorrecht genoeg is om bewoond te worden door redenerende wezens. Hoogmoed en ijdelheid! Ze fantaseren dat God het heelal alleen voor aardbewoners geschapen heeft."

Kardec's opmerking: God heeft alle werelden bevolkt met levende wezens die allemaal naar het einddoel van de Voorzienigheid toewerken. Geloven dat levende wezens alleen beperkt zijn tot hun eigen bijzondere plek in het universum is twijfelen aan de wijsheid van God. God heeft echter nooit iets zonder doel gemaakt en moet deze werelden bedoeld hebben om een belangrijkere rol te vervullen dan alleen maar onze ogen te vermaken. Bovendien is er niets in de positie, grootte of samenstelling van de aarde dat redelijkerwijs de notie zou kunnen ondersteunen dat met uitsluiting van vele duizenden gelijksoortige werelden alleen zij het voorrecht heeft bewoond te zijn.

56. Is de fysieke samenstelling van alle verschillende aardbollen gelijk?

"Nee, ze lijken op geen enkele manier op elkaar".

57. Aangezien de fysieke samenstelling van alle verschillende werelden niet dezelfde is, hebben de wezens die ze bewonen dan ook een verschillende fysieke organisatie?

"Natuurlijk, net zoals op jullie vissen gemaakt zijn om in het water te leven en vogels om in de lucht te leven."

58. Ontberen de werelden die het verst van de zon verwijderd zijn licht en warmte, omdat de zon voor hen slechts als een verre ster zou verschijnen?

"Geloof je dat de zon de enige bron van licht en warmte is? En hoe zit het met elektriciteit? Op sommige werelden speelt elektriciteit een voor jullie onbekende rol, die veel belangrijker is dan de rol die ze op aarde speelt. Bovendien hebben we nooit gezegd dat alle wezens uit dezelfde materie bestaan als jullie, met organen die lijken op die van jullie."

Kardec's opmerking: Het bestaan van wezens op de verschillende werelden hangt af van de geschikte omgevingscondities waarin ze bedoeld zijn te leven. Als we nooit vissen hadden gezien, zouden we niet begrijpen hoe bepaalde wezens in water konden leven. Hetzelfde geldt voor andere werelden, die ongetwijfeld voor ons onbekende elementen bevatten. Zien we op de aarde zelf niet hoe de lange poolnachten verlicht worden door de elektriciteit van het noorderlicht? Is het niet mogelijk dat op andere werelden elektriciteit overvloedig aanwezig is dan op de onze en een algemene rol vervult met effecten die wij niet kunnen bevatten? Het zou dus heel goed kunnen dat die werelden zelf de licht- en warmte bronnen bevatten die hun bewoners nodig hebben.

Bijbelse Beschouwingen en Verslag over de Schepping

59. Culturen hebben er zeer uiteenlopende ideeën over de schepping op na gehouden, al naargelang hun mate van begrip. Met de steun van de wetenschap heeft de rede de onwaarschijnlijkheid van sommige van deze theorieën ingezien. Maar de door de geesten gegeven theorie bevestigt de mening die al lang door meer verlichte individuen erkend wordt.

Het bezwaar tegen zo'n theorie is dat ze in tegenspraak lijkt met de heilige teksten maar een serieus onderzoek zal tot het besef

leiden dat deze tegenspraak meer schijn dan werkelijkheid is en dat ze het gevolg is van de manier waarop een allegorische betekenis geïnterpreteerd wordt. De kwestie van de eerste mens, gepersonifieerd in Adam, als zijnde de exclusieve verwekker van de mensheid, is niet de enige religieuze overtuiging die gewijzigd moest worden. Ooit leek de beweging van de aarde rond de zon zo in strijd met de Schrift dat onder zo'n voorwendsel allerlei vervolgingen werden uitgevoerd.

Toch bleef de aarde ondanks de anathema's bewegen en niemand zou dat vandaag nog betwisten zonder de rede zelf te beledigen.

De Bijbel vertelt ons ook dat de wereld in zes dagen geschapen werd en het stelt de tijd van de schepping vast op ongeveer 4.000 jaar vóór de christelijke jaartelling. Vóór die tijd bestond de aarde helemaal niet - ze werd uit het niets geschapen. Het is een plechtige tekst maar toch heeft de natuurwetenschap, de onverbiddelijke wetenschap, het tegendeel bewezen. De vorming van de aarde is onuitwisbaar in het fossielenbestand geschreven en het is bewezen dat de zes dagen van de schepping opeenvolgende perioden voorstellen, die elk misschien vele honderdduizenden jaren duren. Dit is geen theorie, een doctrine of een op zichzelf staande mening.

Het is een even vaststaand feit als de beweging van de aarde rond de zon, een feit dat de theologie niet langer kan weigeren te aanvaarden, en het toont de fout aan waarin men kan vervallen door aan vaak-figuratieve taal een letterlijke waarheid toe te schrijven. Moeten we daaruit concluderen dat de Bijbel onjuist is? Nee, eerder vergissen mensen zich in de manier waarop ze de Bijbel interpreteren.

Bij het opgraven van de archieven van de aarde heeft de wetenschap de volgorde ontdekt waarin verschillende levende wezens op het aardoppervlak verschenen zijn en deze volgorde komt overeen met die welke in Genesis wordt aangegeven. Het verschil is echter dat het scheppingswerk, in plaats van in slechts enkele uren op wonderbaarlijke wijze uit de hand van God te zijn voortgekomen, wel degelijk naar Gods wil gebeurde, maar via de wetten van de natuurkrachten gedurende miljoenen jaren. Maar maakt dat God minder groot en machtig? Gaat de sublimiteit van Gods werk verloren omdat het niet ogenblikkelijk verscheen?

Natuurlijk niet. We zouden een kleinzielig idee over de Goddelijkheid moeten hebben om niet de goddelijke almacht te erkennen in de eeuwige wetten die ingesteld zijn om de wereld te besturen. Verre van het goddelijke werk te verminderen, toont de wetenschap het ons onder een prachtiger aspect dat beter overeenstemt met onze noties van Gods macht en majesteit, juist omdat het werk gedaan werd zonder de wetten van de natuur te minachten.

De wetenschap plaatst de mens als laatste in de orde van de schepping van levende wezens en staat op dit punt op één lijn met het Mozaïsche verslag. Dat verslag plaatst de universele vloed echter op 1.654 jaar na de schepping van de aarde, terwijl de geologie ons laat zien dat deze grote cataclysme plaatsvond vóór de mensheid zelfs maar verscheen. Tot nu toe zijn in de primitieve lagen geen sporen gevonden die zouden getuigen van de aanwezigheid van mensen of van dieren die, althans uit fysiek oogpunt, tot dezelfde categorie zouden behoren. Maar niets heeft eigenlijk bewezen dat dit onmogelijk is. Aangezien vele ontdekkingen hierover al vragen hebben opgeroepen, is het mogelijk dat op elk moment de materiële zekerheid van het

verleden van het menselijk ras aan het licht komt. In dat geval, en ook in andere, zou blijken dat de Bijbelse tekst een allegorie afbeeldt. De eigenlijke kwestie ligt in het bepalen of het geologische cataclysme al dan niet dezelfde was als die van het Noach verhaal. We weten dat de tijd die nodig is om de fossiele lagen te vormen geen verwarring toelaat; zodra er dus ook maar enig overblijfsel van menselijk bestaan vóór de grote catastrofe gevonden wordt, zal bewezen worden dat Adam niet de eerste mens was, of dat zijn schepping verloren is gegaan in de nacht van de tijd.

Tegen een feit valt niet te vechten en het zou op dezelfde manier aanvaard moeten worden als de beweging van de aarde en de zes dagen van de schepping.

Het bestaan van het menselijk ras vóór de geologische vloed is ongetwijfeld nog hypothetisch, maar overweeg het volgende: Als men bevestigt dat de mensen voor het eerst op de aarde verschenen 4.000 jaar v. Chr. en als ze allemaal, op een enkele familie na, 1.650 jaar later werden weggevaagd, dan moet de hele huidige bevolking van de aarde stammen uit de tijd van Noach, dus 2.350 jaar v. Chr. Echter, toen de Hebreeërs in de achttiende eeuw v. Chr. naar Egypte trokken, troffen ze een dichtbevolkt en zeer beschaafd land aan. De geschiedenis toont ook aan dat in dezelfde tijd India en vele andere landen ook bloeiden, en dit feit houdt geen rekening met de chronologische tabellen van bepaalde culturen die nog verder teruggaan.

Het zou dus nodig geweest zijn dat de nakomelingen van de familie van één enkel individu van de vierentwintigste tot de achttiende eeuw, dus 600 jaar, alle uitgestrekte regio's die toen bekend waren, bevolkt zouden hebben (in de veronderstelling dat

andere niet bevolkt waren). Het zou ook nodig geweest zijn dat het menselijk ras in deze korte periode van zijn primitieve toestand van totale onwetendheid geëvolueerd was tot de hoogste graad van intellectuele ontwikkeling. Beide veronderstellingen zijn in strijd met alle antropologische wetten.

De diversiteit van het menselijk ras ondersteunt deze tegenstelling. Klimaat en gewoonten brengen ongetwijfeld wijzigingen in de fysieke kenmerken voort, maar die wijzigingen kunnen maar tot op zekere hoogte worden doorgevoerd, en fysiologische onderzoeken bewijzen het bestaan bij sommige rassen van constitutionele verschillen die dieper gaan dan door het klimaat alleen kunnen worden veroorzaakt. Het kruisen van rassen brengt tussentypes voort en heeft de neiging extreme kenmerken uit te wissen. Het brengt deze kenmerken echter niet voort; het schept alleen variëteiten. Om het kruisen van rassen mogelijk te maken, moeten er dus in de eerste plaats onderscheiden rassen geweest zijn. Maar hoe zouden er verschillende rassen geweest kunnen zijn als ze allemaal van één voorouder af zouden stammen en vooral in zo'n korte tijd? Hoe kon iemand geloven dat in slechts enkele eeuwen een paar nakomelingen van Noach zo veranderd waren dat ze bijvoorbeeld het Ethiopische ras voortbrachten? Zo'n metamorfose zou even onwaarschijnlijk zijn als de theorie van een gemeenschappelijke oorsprong van wolven en schapen, van bladluizen en olifanten of van vogels en vissen. Nogmaals, niets kan tegen het feitelijke bewijs zegevieren.

Anderzijds kan alles verklaard worden als we toegeven dat mensen bestonden vóór de tijd die gewoonlijk aan hun verschijnen wordt toegekend; dat hun oorsprong divers was; dat Adam, die 6.000 jaar geleden leefde, een onbewoonde regio bevolkte; dat "de

vloed van Noach" eerder een plaatselijke catastrofe was dan het grote geologische cataclysme; en tenslotte dat we rekening houden met de allegorische vorm die kenmerkend is voor de Oosterse stijl, en die in alle heilige boeken van elke cultuur te vinden is. Daarom is het verstandig niet lichtvaardig die leerstellingen als dwaalleer te beschuldigen die, net als zovele andere, op een dag een herroeping zouden kunnen genieten van individuen die zich er nu tegen verzetten. In plaats van verloren te gaan, worden religieuze ideeën nog groter als ze in de pas lopen met de wetenschap. Dit is de enige manier om niet kwetsbaar te zijn voor scepticisme.

Opmerking

Schrijf hier je opmerkingen of conclusies over het hoofdstuk.

HOOFDSTUK IV
Het Vitale Principe[24]

Organische en Anorganische Wezens • Leven en Dood • Intelligentie en Instinct

Organische en Anorganische Wezens

Kardec's opmerking: Organische wezens zijn diegenen die een innerlijke bron van activiteit bezitten die hun leven geeft. Ze worden geboren; ze groeien, planten zich voort en sterven. Ze zijn voorzien van speciale organen om de verschillende levensfuncties te vervullen die passen bij hun behoeften en hun zelfbehoud. Ze omvatten menselijke wezens, dieren en planten. Anorganische wezens bezitten noch levenskracht, noch hun eigen vermogen om te bewegen. Ze worden uitsluitend gevormd door de opeenhoping van materie: mineralen, water, lucht, enz.

60. Verenigt één en dezelfde kracht de materiële elementen in zowel organische als anorganische lichamen?

"Ja, de wet van de aantrekkingskracht, die voor allen gelijk is".

61. Is er enig verschil tussen de materie van organische en anorganische lichamen?

"Het is altijd dezelfde materie, maar in organische lichamen is ze geanimeerd geworden."

62. Wat is de oorzaak van de animalisatie van materie?

---

[24] In zijn commentaar op deelvraag 67 definieert Kardec deze term als "... de drijfkracht van organische lichamen". – Vertaler opmerking.

"Haar vereniging met het vitale principe."

63. Verblijft dit vitale principe in een of andere bijzondere agent of is het slechts een eigenschap van georganiseerde materie; met andere woorden, is het een oorzaak of een gevolg?

"Het is beide. Leven is een gevolg geproduceerd door de werking van dit agent op materie. Maar zonder materie is het agent geen leven, net zoals materie niet levend kan zijn zonder het agent. Het geeft leven aan alle wezens die het absorberen en assimileren."

64. We hebben gezien dat geest en materie twee elementen zijn waaruit het universum bestaat. Vormt het vitale principe een derde?

"Het is zeker één van de elementen die nodig zijn in de samenstelling van het universum, maar het heeft zijn oorsprong in de modificaties van de ene universele materie. Je kunt het beschouwen als een element als zuurstof of waterstof, maar zelfs dit zijn geen echt primitieve elementen, omdat ze beide uit één en hetzelfde principe voortkomen."

64.A) Dat lijkt te impliceren dat vitaliteit niet het gevolg is van een afzonderlijk primitief agent, maar eerder van een speciale eigenschap van de universele materie, die bepaalde modificaties ondergaan heeft?

"Dat volgt uit wat we zojuist gesteld hebben".

65. Zetelt het vitale principe in één van de ons bekende lichamen?

"Zijn bron ligt in het universele fluïdum; het is wat jullie de magnetische fluïdum of de geanimaliseerde elektrische fluïdum noemen - een intermediair; de verbinding tussen geest en materie."

66. Is het vitale principe hetzelfde voor alle organische wezens?

"Ja, maar het wordt gewijzigd naargelang de soort. Het is dit principe dat alle soorten in staat stelt te bewegen en te handelen. Het onderscheidt ze ook van inerte materie want de beweging van materie op zich is geen leven. Materie wordt bewogen; ze produceert niet uit zichzelf beweging".

67. Is vitaliteit een blijvend attribuut van de vitale agent, of ontwikkelt ze zich alleen door de werking van de organen?

"Ze ontwikkelt zich alleen naarmate het lichaam zich ontwikkelt. Hebben we niet al gezegd dat zonder materie dit agentschap op zich geen leven is? De vereniging van de twee is noodzakelijk om leven te produceren."

67.A) Zouden we kunnen zeggen dat de vitaliteit in een latente toestand verkeert als het vitale agent niet met een lichaam verenigd is?

"Ja, dat is het geval."

Kardec's opmerking: De organen als geheel vormen een soort mechanisme dat aangedreven wordt door de innerlijke activiteit of het vitale principe dat in hen woont. Dit vitale principe is de drijfkracht achter alle organische lichamen. Het geeft impulsen aan de organen, wier werking wederkerig het vitale principe in stand houdt en ontwikkelt - ongeveer zoals wrijving warmte ontwikkelt.

Leven en Dood

68. Wat veroorzaakt de dood van organische wezens?

"Hun organen verslijten".

68.A) Kunnen we de dood vergelijken met het ophouden van de beweging in een machine die kapot is gegaan?

"Ja. Als de machine slecht in elkaar gezet is, gaat hij kapot; evenzo, als het lichaam ziek wordt, verlaat het leven het."

69. Waarom lijkt een letsel in het hart vaker de dood te veroorzaken dan een letsel in een ander orgaan?

"Het hart is een leven producerende machine. Toch is het niet het enige orgaan waarin een letsel de dood veroorzaakt; het is slechts één van de essentiële delen van het lichaam."

70. Wat gebeurt er met de materie en het vitale principe van organische wezens na de dood?

"De inerte materie ontbindt en wordt gebruikt om andere wezens te vormen; het vitale principe keert terug naar de vitale massa."

Kardec's opmerking: Na de dood van het organische wezen ondergaan de elementen die zijn lichaam gevormd hadden, nieuwe combinaties om nieuwe wezens te vormen. Deze nieuwe wezens putten op hun beurt het principe van leven en activiteit uit de universele bron; ze absorberen, assimileren het, en geven het weer terug aan die bron zodra ze zelf ophouden te bestaan. De organen worden (als het ware) geïmpregneerd met het vitale fluïdum[25], dat alle lichamelijke componenten in staat stelt actief met elkaar te communiceren wanneer zich bepaalde letsels voordoen en functies te herstellen die tijdelijk zijn opgehouden. Wanneer echter de elementen die essentieel zijn voor de werking van de organen vernietigd of ingrijpend veranderd worden, kan het vitale

---

[25] "De etherische fluïdum die door het fysieke lichaam verspreid is, is als een telegraaf die gevoelens doorgeeft aan het gevoelige centrum, dat de geest is. De zenuwen zijn de geleidende draden voor dit fluïdum, waarvan de loop echter onderbroken kan worden door een middel dat het van de hersenen isoleert". (Marchal, V. The Consoler Spirit, Federação Espírita Brasileira, 1980, p. 284). "De vitale fluïdum, ook wel het vitale principe genoemd is een gewijzigde vorm van de universele kosmische fluïdum. Het is het basis element van het leven. Leven wordt hier beschouwd in de betekenis die de wetenschap eraan toekent en die gekenmerkt wordt door... geboorte, groei, reproductie en dood."(Gurgel, Luiz Carlos de M., O Passe Espírita, Federação Espírita Brasileira, 1994, blz. 73 – Beide vertalingen van CEI). – Vertaler opmerking.

fluïdum deze levens gevende beweging niet meer naar hen overbrengen, en sterft het organisme. De organen van een lichaam reageren noodzakelijkerwijs in mindere of meerdere mate op elkaar en deze wederkerigheid van werking vloeit voort uit het feit dat ze als een geheel in harmonie zijn. Hun functies houden op wanneer iets deze harmonie vernietigt, net als wat er gebeurt in de beweging van een mechanisme wanneer de essentiële onderdelen ervan stuk gaan, of als een klok die door gebruik versleten of door een ongeluk kapot gegaan is, en waarin geen drijfkracht meer is om hem draaiende te houden. We hebben een nog beter beeld van leven en dood in een elektronisch apparaat. Zo'n apparaat ontvangt elektriciteit en slaat die in een latente toestand op - net als alle lichamen in de natuur. Maar het elektrische fenomeen manifesteert zich pas als het elektrische fluïdum door een bepaalde oorzaak in beweging wordt gebracht; alleen dan kunnen we zeggen dat het apparaat leeft. Wanneer de oorzaak van de activiteit ophoudt, houdt ook het fenomeen op: het apparaat keert terug tot de toestand van inertie. Organische lichamen kunnen zo vergeleken worden met batterijen of elektronische apparaten waarin de activiteit van het vitale fluïdum het fenomeen van leven produceert; het ophouden van deze activiteit veroorzaakt de dood. De hoeveelheid vitale fluïdum is niet in alle organische wezens hetzelfde. Ze varieert per soort en is niet constant in hetzelfde individu of in de verschillende individuen van dezelfde soort. Er zijn er die verzadigd zijn (bij wijze van spreken) met dit fluïdum, terwijl anderen er nauwelijks genoeg van bezitten. Daarom is voor sommigen, het leven actiever, energieker en op een bepaalde manier, overvloediger. De hoeveelheid vitale fluïdum kan uitgeput raken en onvoldoende zijn om het leven in stand te houden, als het niet vernieuwd wordt door het absorberen en assimileren van substanties die het bevatten. Tenslotte kan het vitale fluïdum van de ene individu op de andere worden overgedragen. Zij die er grotere hoeveelheden van hebben kunnen het geven aan hen die er minder van hebben en in bepaalde gevallen kunnen ze een leven dat op de rand van uitdoven staat weer tot leven wekken.

Intelligentie en Instinct

71. Is intelligentie een attribuut van het vitale principe?

"Nee. Planten leven, maar ze denken niet - ze hebben alleen organisch leven. Intelligentie en materie zijn onafhankelijk van elkaar; een lichaam kan levend zijn maar toch intelligentie missen, maar intelligentie kan alleen via materiële organen tot uitdrukking komen. Alleen de vereniging met geest begiftigt geanimaliseerde materie met intelligentie."[26]

Kardec's opmerking: Intelligentie is een bijzondere aanleg die bepaalde klassen van organische wezens bezitten, en die ze begiftigt met gedachten, de wilskracht om te handelen en het besef van hun eigen bestaan en individualiteit. Bovendien begiftigt ze hen met de middelen om relaties met de externe wereld aan te knopen en in hun eigen behoeften te voorzien.

We kunnen daarom het volgende onderscheiden: ten eerste, levenloze wezens, gevormd uit materie alleen, zonder vitaliteit of intelligentie - dit zijn de vaste lichamen van mineralen; ten tweede, bezielde, niet-denkende wezens, gevormd uit materie en begiftigd met vitaliteit maar niet met intelligentie; ten derde, bezielde wezens, gevormd uit materie, begiftigd met vitaliteit en in het bezit van een intelligent principe dat hun het vermogen geeft om te denken.

72. Wat is de bron van intelligentie?

"We hebben al gezegd: de universele intelligentie".

72.A) Zouden we kunnen zeggen dat elk intelligent wezen een deel van de intelligentie uit de universele bron put en assimileert, op dezelfde manier als het principe van het materiële leven put en assimileert?

"Dat is slechts een onnauwkeurige vergelijking, want intelligentie is een vermogen dat eigen is aan elk wezen en zijn mentale

[26] Zie de vragen nrs. 540, 585, 593 en 606. Alles in de natuur is onderworpen aan de wet van de vooruitgang – Vertaler opmerking.

individualiteit omvat. Bovendien je weet al dat er kwesties zijn die de mens niet mag begrijpen; dit is er één van - voor nu."

73. Is instinct iets anders dan intelligentie?

"Niet precies; het is een soort intelligentie. Instinct is niet-redenerende intelligentie, waardoor alle wezens in hun eigen behoeften voorzien."

74. Kunnen we een grens trekken tussen instinct en intelligentie; d.w.z. kunnen we bepalen wanneer het ene ophoudt en het andere begint?

"Nee, want ze vermengen zich vaak. Maar we kunnen de handelingen die tot het instinct behoren heel goed onderscheiden van die welke tot de intelligentie behoren."

75. Is het juist te zeggen dat de instinctieve vermogens afnemen naarmate de intellectuele vermogens toenemen?

"Nee, het instinct is altijd aanwezig, maar de mens verwaarloost het. Instinct kan ons naar het goede leiden; het leidt ons bijna altijd - soms zekerder dan onze rede. Het vergist zich nooit."

75.A) Waarom is de rede niet altijd een onfeilbare gids?

"Dat zou het zijn als het niet vervormd werd door hoogmoed, egoïsme en gebrekkige opvoeding. Instinct redeneert niet, terwijl de rede oproept tot keuze en de mens begiftigt met een vrije wil."

Kardec's opmerking: Instinct is een rudimentaire intelligentie. Het verschilt van intelligentie op zich in die zin dat de manifestaties ervan bijna altijd spontaan zijn, terwijl die van intelligentie het resultaat zijn van gedachten en weloverwogen actie.

Instinct manifesteert zich op verschillende manieren, afhankelijk van de verschillende soorten en hun behoeften. In wezens met bewustzijn en perceptie

van externe dingen, verbindt het zich met intelligentie, d.w.z. met wil en vrijheid.

Opmerking

Schrijf hier je opmerkingen of conclusies over het hoofdstuk.

Deel Twee

De Geestelijke Wereld, of de Wereld van de Geesten

Hoofdstuk I: Geesten • Hoofdstuk II: De incarnatie van geesten • Hoofdstuk III: De terugkeer van het lichamelijke naar het Geestelijke Leven • Hoofdstuk IV: De pluraliteit van existenties • Hoofdstuk V: Beschouwingen over de Pluraliteit van existenties • Hoofdstuk VI: Geestelijk Leven • Hoofdstuk VII: De terugkeer naar het lichamelijke leven • Hoofdstuk VIII: De emancipatie van de ziel • Hoofdstuk IX: De interventie van geesten in de lichamelijke wereld • Hoofdstuk X: Bezigheden en missies van Geesten • Hoofdstuk XI: De drie koninkrijken

HOOFDSTUK I
Geesten

De Oorsprong en de Aard van Geesten • De Primitieve, Normale Wereld • De Vorm en Alomtegenwoordigheid van Geesten • De Perispirit • De Verschillende Orden van Geesten • De Hiërarchie van Geesten • De Progressie van Geesten • Engelen en Demonen

De Oorsprong en de Aard van Geesten

76. Hoe mogen we geesten definiëren?

"We kunnen zeggen dat geesten de intelligente wezens van de schepping zijn. Ze bevolken het universum voorbij de materiële wereld".

77. Zijn geesten wezens die onderscheiden zijn van de Goddelijkheid of zijn ze slechts emanaties of gedeelten van de Goddelijkheid - de reden waarom ze de kinderen van God genoemd worden?

"Goede genade! Natuurlijk zijn ze Gods werk. Het is als een man die bijvoorbeeld een machine bouwt; de machine is het werk van de man, maar het is niet de man zelf. Je weet dat als individuen mooie en nuttige dingen maken ze die hun kinderen noemen, hun schepping. Welnu, zo is het ook met God. Wij zijn Gods kinderen omdat we producten zijn van het goddelijke werk".

78. Hadden geesten een begin of hebben ze net als God van alle eeuwigheid bestaan?

"Als geesten geen begin hadden, zouden ze gelijk zijn aan God; integendeel, ze zijn Gods schepping en onderworpen aan de goddelijke wil. God heeft van alle eeuwigheid bestaan - dat is onbetwistbaar - maar wij weten niets over wanneer en hoe wij geesten geschapen werden. Je zou kunnen zeggen dat we geen begin hadden als je bedoelt dat, omdat God eeuwig is, God altijd en onophoudelijk geesten geschapen moet hebben. Niettemin, wanneer en hoe ieder van ons afzonderlijk geschapen werd, herhaal ik: niemand weet het. Het is een mysterie".

79. Aangezien er twee algemene elementen in het universum zijn, namelijk het intelligente element en het materiële element, zouden we dan kunnen zeggen dat geesten gevormd worden uit

het intelligente element, terwijl inerte lichamen gevormd worden uit het materiële element?

"Uiteraard. Geesten zijn individualisaties van het intelligente principe, net zoals lichamen individualisaties zijn van het materiële principe. Het is de tijd en wijze van deze vorming die we niet kennen".

80. Is de schepping van geesten continu of vond ze alleen plaats bij het begin van de tijd?

"Het is continu, wat betekent dat God nooit opgehouden is ze te scheppen".

81. Worden geesten spontaan gevormd of vloeien ze uit elkaar voort?

"Net als alle andere schepselen schept God ze door de goddelijke wil; maar laat me nogmaals herhalen: hun oorsprong is een mysterie."

82. Is het juist te zeggen dat geesten immaterieel zijn?

"Hoe kunnen we iets definiëren als we geen termen hebben

voor vergelijking, en wanneer we slechts een ontoereikende taal tot onze beschikking hebben? Kan iemand die blind geboren is, licht definiëren? 'immaterieel' is niet het juiste woord; 'onlichamelijk' zou preciezer zijn, want je moet begrijpen dat, omdat het een schepping is, een geest iets moet zijn. Een geest is kwintessens[27] materie; je hebt dus geen analogieën om het te

[27] Kwintessens betekent 5de essentie: de pure en geconcentreerde essentie van een substantie (Webster's, op. cit.) – Vertaler opmerking.

beschrijven. Het is ook zo etherisch dat je zintuigen het niet kunnen waarnemen".

Kardec's opmerking: We zeggen dat geesten immaterieel zijn omdat hun essentie verschilt van alles wat we als "materie" bestempelen. Een volk van blinden zou geen woorden hebben om licht en zijn effecten uit te drukken. Zij die in feite blind geboren zijn verbeelden zich dat ze alles waarnemen via hun gehoor, reuk, smaak en aanraking, maar ze zouden niet in staat zijn ideeën te bevatten die tot hen komen via het zintuig dat ze missen. Op dezelfde manier zijn ook wij "blind" ten aanzien van de essentie van bovenmenselijke wezens. We kunnen ze niet definiëren, behalve door een inspanning waarbij onze verbeelding ingeschakeld wordt of door vergelijkingen te maken die altijd onvolmaakt zullen zijn.

83. Hebben geesten een einde? We kunnen begrijpen dat het principe waaruit ze emaneren eeuwig is, maar wat we vragen is of hun eigen individualiteit al dan niet ten einde komt en of, net als materiële lichamen, op een gegeven moment in de nabije of verre toekomst het element waaruit ze gevormd zijn desintegreert en terugkeert naar de massa waaruit het voortkwam. Het is moeilijk te begrijpen hoe iets dat een begin had niet ook een einde zou hebben.

"Er zijn veel dingen die je niet begrijpt omdat je intelligentie beperkt is, maar dat is geen reden om ze af te wijzen. Een kind begrijpt niet alles wat zijn ouders begrijpen, evenmin als een ongeschoold iemand alles begrijpt wat een geleerde begrijpt. We zeggen dat geesten hun individuele existentie nooit ten einde komt - dat is alles wat we voor nu kunnen zeggen."

De Primitieve, Normale Wereld

84. Vormen geesten een aparte wereld buiten de wereld die wij zien?

"Ja, de wereld van geesten of onlichamelijk intelligenties".

85. Welke van de twee, de geestelijke wereld of de lichamelijke, is de principiële in de orde der dingen?

"De geestelijke wereld; die is pre-existent en zal al het andere overleven".

86. Zou de lichamelijke wereld kunnen ophouden te bestaan of zou het in de eerste plaats nooit bestaan kunnen hebben, zonder de essentie van de geestelijke wereld te veranderen?

"Ja, ze zijn onafhankelijk van elkaar maar toch is hun correlatie onophoudelijk omdat ze voortdurend op elkaar reageren."

87. Bezetten geesten een specifiek omcirkeld gebied van de ruimte?

"Geesten zijn overal. Ze bevolken de oneindige ruimte in oneindig aantal. Er zijn er zelfs die voortdurend aan je zijde zijn, je observeren en op je handelen zonder dat je je daarvan bewust bent. Dit komt omdat geesten één van de krachten van de natuur zijn en één van de instrumenten die God gebruikt om de voorzienige ontwerpen te vervullen. Maar niet alle geesten kunnen overal komen, want er zijn regio's die verboden zijn voor hen die minder ontwikkeld zijn."

De Vorm en Alomtegenwoordigheid van Geesten

88. Hebben geesten een specifieke, beperkte en constante vorm?

"Voor jouw ogen niet; voor de onze wel. Men zou kunnen zeggen dat ze lijken op een vlam, een gloed of een etherische vonk."

88.A) Heeft deze vlam of vonk een kleur?

"Het heeft een kleur die, voor jou, varieert van donker en ondoorzichtig tot een stralende kleur, zoals die van een robijn, naargelang de Geest meer of minder zuiver is."

Kardec's opmerking: Geestelijke wezens worden gewoonlijk afgebeeld met een vlam of een ster op hun voorhoofd; het is een allegorie, die zinspeelt op de essentiële aard van geesten. De vlam of ster wordt daar geplaatst omdat dat de zetel van de intelligentie is.

89. Hebben geesten enige tijd nodig om door de ruimte te reizen?

"Ja, maar ze zijn zo snel als de gedachte zelf."

89.A) Is de gedachte niet de ziel zelf die zich van de ene plaats naar de andere beweegt?

"Als de gedachte op een plaats is, is de ziel daar ook, want het is de ziel die het denken doet. De gedachte is één van haar attributen".

90. Is een geest die zich van de ene plaats naar de andere beweegt zich bewust van de afstand die hij aflegt en de ruimte die hij doorkruist, of is hij plotseling op de plaats waar hij heen wilde gaan?

"Op beide manieren. Als hij wil, kan een geest zich volkomen bewust zijn van de afstand die hij doorkruist of die afstand kan helemaal lijken te verdwijnen. Het hangt allemaal af van de wil van de geest en van de mate waarin zijn natuur gezuiverd is."

91. Is materie een obstakel voor geesten?

"Nee, ze kunnen overal doorheen: de lucht, de aarde, water en zelfs vuur zijn allemaal even toegankelijk voor hen".

92. Hebben geesten de gave van alomtegenwoordigheid? Met andere woorden, kan één en dezelfde geest zich opsplitsen of op verschillende plaatsen tegelijk zijn?

"Een geest kan niet opgedeeld worden; maar elk is een centrum dat in verschillende richtingen uitstraalt en daarom lijkt het op veel plaatsen tegelijk te zijn. Kijk naar de zon. De zon is maar één lichaam, maar toch straalt hij rondom en zendt zijn stralen naar grote afstanden; niettemin deelt hij zich niet op."

92.A) Stralen alle geesten met dezelfde kracht?

"Verre van dat; het hangt af van hun mate van zuiverheid."

Kardec's opmerking: Elke geest is een ondeelbare eenheid maar elke geest kan zijn gedachte in verschillende richtingen uitstrekken zonder zich op te splitsen. De gave van alomtegenwoordigheid die aan geesten wordt toegeschreven moeten we alleen in deze zin opvatten. Een geest is als een vonk die zijn licht ver weg projecteert en die vanuit alle punten van de horizon kan worden waargenomen; of als een individu dat zonder van plaats te veranderen of zich op te splitsen, bevelen, signalen en beweging naar verschillende punten kan overbrengen.

De Perispirit

93. Is de geest op zich zonder omhulsel of zoals sommigen aandringen, is hij omringd door een soort substantie?

"De geest is omringd door een substantie die er voor jou misschien dampig uitziet maar die voor ons nog vrij dicht is. Niettemin is het voldoende dampig om zich in de lucht te kunnen verheffen en te reizen naar waar het maar heen wil."

Kardec's opmerking: Zoals een vruchtzaad omringd is door het perisperm, is de geest op zich omringd door een omhulsel dat, ter vergelijking, de perispirit genoemd kan worden.

94. Hoe komt een geest aan dit semi-materiële omhulsel?

"Uit de eigen universele fluïdum van elke wereldbol. Daarom is de perispirit niet op alle werelden hetzelfde. Bij het overgaan van de ene wereld naar de andere veranderen de geesten van omhulsel, net zoals jij je kleren verandert."

94.A) Als dan geesten van hoger geëvolueerde werelden naar de onze komen, nemen ze dan een dichtere perispirit aan?

"Ze moeten zich bekleden met jullie materie, zoals we al gezegd hebben".

95. Heeft het semi-materiële omhulsel van de geest een specifieke vorm en kan het gezien worden?

"Ja, een vorm volgens de wil van de geest en zo verschijnt hij soms aan je in dromen of in de wakende toestand en hoe hij een zichtbare of zelfs tastbare vorm kan aannemen."

De Verschillende Orden van Geesten

96. Zijn alle geesten gelijk of is er een soort hiërarchie onder hen?

"Ze zijn van verschillende orde, naargelang hun individuele graad van zelfzuivering".

97. Zijn er een vast aantal orden of graden van zuivering onder de geesten?

"Het aantal is onbeperkt omdat er geen scheidslijn is die als barrière tussen elke orde werkt; de verdelingen kunnen dus naar believen vermenigvuldigd of verminderd worden. Maar als we hun algemene kenmerken beschouwen, kunnen we ze tot drie hoofdorden reduceren.

"In de eerste orde kunnen we hen plaatsen die reeds perfectie bereikt hebben: de pure geesten. In de tweede staan zij die het midden van de schaal bereikt hebben: hun voornaamste zorg is het verlangen om het goede te doen. In de derde staan degenen die tegen de onderkant van de schaal aan zitten: de onvolmaakt geesten. Deze worden gekenmerkt door onwetendheid, de wens naar het kwade[28] en alle hartstochten die hun vooruitgang vertragen."

98. Bezitten de geesten van de tweede orde alleen het verlangen om het goede[29] te doen of bezitten ze ook het vermogen om het te doen?

---

[28] In dit hele werk moet "kwaad of slecht" relatief geïnterpreteerd worden. Het impliceert niet altijd absolute verdorvenheid of ronduit goddeloosheid, zoals bijvoorbeeld gesymboliseerd wordt door Satan. Er zijn eerder verschillende gradaties. Vraag 630 legt het heel simpel uit: "Goed is alles wat in harmonie is met Gods wet, terwijl kwaad alles is wat er van afwijkt. Zo is doen wat goed is in overeenstemming met Gods wet, terwijl kwaad doen er inbreuk op maakt." – Vertaler opmerking.

[29] "Het goede" als zelfstandig naamwoord: "Voortreffelijkheid of verdienste; vriendelijkheid: goed doen. Morele gerechtigheid; deugdzaamheid: een kracht ten goede zijn" (Webster's, op. cit.). – Vertaler opmerking.

"Hun vermogen hangt af van hun mate van zuivering: sommigen bezitten wetenschappelijke kennis; anderen wijsheid en goedheid. Maar allen hebben beproevingen die ze nog moeten doorstaan".

99. Zijn alle geesten van de derde orde helemaal slecht?

"Nee, sommigen doen noch goed, noch kwaad; anderen echter scheppen genoegen in het kwaad en zijn blij als ze er een gelegenheid voor vinden. Weer anderen zijn frivole of dwaze geesten, meer ondeugend dan kwaadaardig. Deze scheppen meer genoegen in wrok dan in kwaad en ze amuseren zich ook door mensen te pesten en hun kleine ergernissen te bezorgen."

De Hiërarchie van Geesten

100. INLEIDENDE OPMERKINGEN

De classificatie van geesten is gebaseerd op hun ontwikkelingsgraad, de kwaliteiten die ze verworven hebben en de onvolkomenheden waarvan ze zich nog niet bevrijd hebben. Deze classificatie is geenszins absoluut; geen enkele afzonderlijke categorie vertoont een goed gedefinieerde karakteristiek, behalve als groep. De overgang is nauwelijks merkbaar van de ene graad naar de volgende.

De nuances mengen zich samen aan de grenzen, ongeveer zoals dat gebeurt in de koninkrijken van de natuur, in de kleuren van de regenboog of zelfs in de verschillende fasen van het menselijk leven. Zo kunnen we een groter of kleiner aantal klassen vormen, afhankelijk van hoe we het onderwerp beschouwen. Dat is het geval met alle systemen van wetenschappelijke classificatie. Zulke systemen kunnen verschillende graden van volledigheid, redelijkheid of gemak voor het intellect met zich meebrengen.

Hoe ze ook bekeken worden, in werkelijkheid veranderen ze echter niets aan de wetenschap zelf. Wat dit betreft hadden de Geesten[30] die hierover ondervraagd werden verschillende antwoorden kunnen geven wat het aantal categorieën betreft, zonder afbreuk te doen aan het algemene idee. Er zijn mensen die nogal aan deze schijnbare tegenstelling vastgeklampt hebben, zonder er bij stil te staan dat geesten geen belang hechten aan wat puur conventioneel is. Voor hen is de gedachte alles. Aan ons laten ze de vorm, de keuze van de termen, de classificaties - in één woord, de systemen.

Verder voegen we er nog een overweging aan toe die we steeds in het oog moeten houden: ook onder geesten zijn er, net als onder mensen, sommigen die erg onwetend zijn en we moeten steeds op onze hoede zijn voor de neiging te geloven dat ze alles weten, alleen omdat ze geesten zijn. Elke poging tot classificatie vereist een methodische analyse en een grondige kennis van het onderwerp. Daarbij zijn er, net als er onwetende individuen in deze wereld zijn, ook in de geestelijke wereld geesten met beperkte kennis, die niet in staat zijn om iets te leren en enig systeem te formuleren. Zij kennen of begrijpen elke classificatie slechts onvolmaakt. Voor hen zijn alle geesten die hoger geëvolueerd zijn dan zijzelf van de eerste orde, omdat ze hun verschillen in kennis, vermogen en moraal niet kunnen onderscheiden - zoals het geval zou zijn met een ongeschoolde onder ons ten opzichte van geleerde individuen. Zelfs wie in staat kan zijn een systeem te formuleren, kan in de details verschillen naar eigen inzicht, vooral als een indeling niets absoluuts in zich

[30] De Geesten: zie voetnoot in de Inleiding, gedeelte V – Vertaler opmerking.

heeft. Linnaeus, Jussieu en Tournefort hadden elk hun eigen methode maar de botanie veranderde daardoor niet. Ze verzonnen noch planten, noch hun kenmerken maar observeerden slechts analogieën en vormden groepen en klassen dienovereenkomstig. Wij hebben hetzelfde gedaan: we hebben noch geesten noch hun kenmerken uitgevonden; in plaats daarvan hebben we gekeken en geobserveerd. We oordeelden naar hun woorden en daden en daarna classificeerden we ze naar hun gelijkenissen, waarbij we onze classificatie baseerden op de gegevens die ze ons zelf verschaft hadden. De Geesten erkennen over het algemeen drie hoofdcategorieën of grote indelingen. In de laatste categorie en onderaan de schaal staan de onvolmaakt geesten, die gekenmerkt worden door het overwicht van materie over geest en een neiging tot kwaad. Die van de tweede worden gekenmerkt door het overwicht van de geestelijke natuur over de materie en hun verlangen om het goede te beoefenen: zij zijn de goede geesten. En tenslotte omvat de eerste categorie de pure geesten, die de hoogste graad van zuiverheid bereikt hebben. Deze verdeling lijkt volkomen rationeel en vertoont goed gedefinieerde kenmerken, zodat we alleen nog maar, via een voldoende aantal subcategorieën, de voornaamste nuances van elke groep als geheel kunnen onderscheiden. Dat deden we met de hulp van de Geesten, wier welwillende aanwijzingen ons nooit in de steek hebben gelaten. Met behulp van de volgende classificaties zal het gemakkelijk zijn de volgorde en graad te bepalen van de hoogontwikkelde of minder ontwikkelde geesten met wie we kunnen omgaan en bijgevolg ook de mate van vertrouwen en achting die ze verdienen. In zekere zin is dit de sleutel tot de Spiritistische wetenschap, want alleen dit kan ons de anomalieën verklaren die soms in de communicaties verschijnen, door ons te verlichten aangaande de intellectuele en morele ongelijkheden

van de geesten. We moeten echter opmerken dat geesten niet eeuwig en uitsluitend tot deze of gene klasse behoren. Hun vooruitgang verloopt geleidelijk en omdat ze zich vaak op een bepaald gebied meer voordoet dan op een ander op een bepaald moment, kunnen ze kenmerken van verschillende categorieën vertonen, een feit dat gemakkelijk te onderscheiden is door hun taal en handelingen.

Derde Orde - Onvolmaakte Geesten

101. Algemene Kenmerken:

Overheersing van materie over geest; neiging tot kwaad; onwetendheid, hoogmoed, egoïsme en alle kwade hartstochten die daaruit voortvloeien. Ze hebben een intuïtie van God, maar ze begrijpen God niet. Maar niet allemaal zijn ze in wezen slecht. Sommige zijn eerder lichtzinnig, ondoordacht en kwaadaardig dan ronduit goddeloos. Sommigen doen noch goed, noch kwaad maar het simpele feit dat ze geen goed doen onthult dat ze onvolmaakt zijn.

Er zijn echter ook anderen die genoegen scheppen in slechtheid op zich en er voldoening in scheppen als ze een gelegenheid vinden om die te beoefenen. Geesten van de derde orde kunnen intelligentie verbinden met boosaardigheid of kwaadaardigheid maar ongeacht hun intellectuele ontwikkeling missen hun ideeën verhevenheid en zijn hun sentimenten min of meer verachtelijk.

Hun kennis over de dingen van de geestelijke wereld is beperkt en het weinige dat ze weten is verward met de ideeën en vooroordelen van het lichamelijke leven. Meer dan gebrekkige en onvolledige ideeën over die wereld kunnen ze ons niet geven maar

de oplettende waarnemer kan in hun gebrekkige communicaties dikwijls grote waarheden vinden die door de hoge gezuiverde geesten onderwezen worden. Hun karakter wordt onthuld door hun taalgebruik. Elke geest die in zijn communicatie een kwade gedachte verraadt, kan in de derde orde geplaatst worden; bijgevolg komt elke kwade gedachte die ons gesuggereerd kan worden van een geest van deze orde.

Ze zien het geluk van de goede geesten, een aanblik die hen eindeloos kwelt omdat ze alle kwelling ervaren die afgunst en jaloezie kunnen voortbrengen.

Ze bewaren ook de herinnering aan en de perceptie van het leed van hun lichamelijke leven en deze indruk is vaak pijnlijker dan de werkelijkheid zelf was. Daarom lijden ze inderdaad onder het leed dat ze zelf doorstonden en onder het leed dat ze anderen hebben bezorgd. En omdat ze er heel lang onder lijden, geloven ze dat ze eeuwig zullen blijven lijden: een geloof dat door God als straf wordt toegestaan.

We kunnen deze geesten in vijf hoofdklassen verdelen:

102. Tiende klasse - Onzuivere Geesten:

Deze zijn geneigd tot het kwaad en maken dat tot het voorwerp van al hun zorgen. Als geesten geven ze gewetenloze raad, wakkeren tweedracht en wantrouwen aan en gebruiken allerlei vermommingen om doeltreffender te kunnen bedriegen. Ze associëren zich met individuen wier karakter voldoende zwak is om hen te doen toegeven aan hun suggesties en hen in ongeluk te leiden en ze scheppen er genoegen in de vooruitgang van deze individuen te kunnen vertragen door hen te doen bezwijken in de beproevingen die ze moeten doorstaan.

In hun manifestaties kunnen deze geesten herkend worden aan hun taalgebruik: trivialiteit en grofheid van uitdrukking is bij geesten, net als bij mensen, altijd een aanwijzing van morele, zo niet intellectuele, inferioriteit. Hun communicaties onthullen de laagheid van hun neigingen en als ze proberen ons voor de gek te houden door verstandig te spreken, zijn ze niet in staat de schijn lang vol te houden en verraden ze uiteindelijk altijd hun oorsprong.

Sommige culturen hebben ze getransformeerd in kwaadaardige godheden, terwijl andere ze als demonen of slechte geesten aanduiden.

Tijdens hun incarnatie zijn ze geneigd tot alle ondeugden die door verachtelijke en vernederende hartstochten worden opgewekt: sensualiteit[31], wreedheid, bedrog, hypocrisie, begeerte en vuile hebzucht. Ze doen het kwaad om het pure plezier ervan, meestal zonder reden. Uit haat tegen het goede kiezen ze hun slachtoffers bijna altijd uit het midden van eerlijke mensen. Ze zijn de ware plagen van de mensheid, welke positie ze ook bekleden en geen vernisje van burgerlijkheid kan hun schande en oneerbaarheid ooit bedekken.

103. Negende klasse - Frivole Geesten:

Dit zijn onwetende, ondeugende, onnadenkende en spottende geesten die zich overal mee bemoeien en op elke vraag ingaan zonder zich zorgen te maken over wat de waarheid is. Ze houden

---

[31] Naamwoordelijke vorm van het bijvoeglijk naamwoord sensueel of sensualiteit: "Opwekkend of gepreoccupeerd met bevrediging van de zintuigen of lusten; vleselijk. Ontbrekend in morele terughoudendheid" (Webster's, op. cit.) – Vertaler opmerking.

ervan kleine ergernissen en kleine spanningen te veroorzaken, intriges te veroorzaken en mensen door bedrog en ondeugendheid tot dwaling te brengen. Tot deze klasse behoren de geesten die gewoonlijk aangeduid worden met de namen van kobolden, imps, kabouters en elfen. Ze staan onder de onderworpenheid van geesten van hogere orde, die hen vaak gebruiken zoals wij bedienden gebruiken. In hun communicatie met mensen is hun taal vaak temperamentvol en grappig maar bijna altijd zonder diepgang. Ze grijpen naar menselijke eigenaardigheden en absurditeiten, die ze met sarcasme en satire becommentariëren. Als ze gedistingeerde namen aannemen, is dat meer uit ondeugendheid dan uit goddeloosheid.

104. Achtste klasse - Pseudogeleerde Geesten:

De kennis van deze geesten is vrij breed maar ze denken meer te weten dan ze in werkelijkheid doen. Omdat ze in zekere zin een zekere vooruitgang geboekt hebben, heeft hun taal een serieuze toon over zich die misleidend kan zijn over hun ware bekwaamheden en verlichting. Vaak is dat echter niet meer dan een weerspiegeling van de vooroordelen en theoretische ideeën die ze er tijdens hun aardse leven erop nahielden. Hun taal bevat een paar waarheden vermengd met de meest absurde fouten, die aanleiding geven tot de arrogantie, hoogmoed, afgunst en koppigheid waarvan ze zich niet hebben kunnen bevrijden.

105. Zevende klasse - Neutrale Geesten:

Deze zijn noch moreel genoeg om goed te doen, noch slecht genoeg om zich met slechtheid bezig te houden; ze pendelen eerder tussen de twee. Ze hebben zich noch wat hun morele kwaliteiten, noch wat hun intelligentie betreft boven de gewone

menselijke conditie verheven. Ze zijn gehecht aan de dingen van deze wereld en verlangen naar de grove bevredigingen ervan.

106. Zesde klasse - Klop en Storende Geesten:

Strikt genomen vormen deze geesten geen aparte klasse wat hun persoonlijke eigenschappen betreft en ze kunnen tot elk van de derde orde klassen behoren. Ze maken hun aanwezigheid vaak kenbaar door waarneembare en lichamelijke effecten, zoals kloppen, beweging en abnormale verplaatsing van vaste voorwerpen, de beweging van de lucht, enz. Ze lijken meer aan de materie gehecht te zijn dan de anderen en ze zijn de voornaamste agenten van instabiliteit in de elementen van de aardbol, hetzij door inwerking op de atmosfeer, het water, het vuur en de vaste lichamen, hetzij in de ingewanden van de aarde. Men kan herkennen wanneer zulke fenomenen niet aan een toevallige en fysische oorzaak te danken zijn, want er zit een opzettelijk en intelligent karakter aan. Hoewel alle geesten deze fenomenen kunnen produceren, laten hogere orde geesten ze meestal over aan de subalterne, omdat die meer geschikt zijn voor materiële dan voor intelligente kwesties. Wanneer de geesten van hogere orde dus manifestaties van dit soort nuttig achten, gebruiken ze deze geesten als hun helpers.

Tweede Orde - Goede Geesten

107. Algemene Kenmerken:

Overwicht van geest boven materie; verlangen om goed te doen. De kwaliteiten en het vermogen van deze geesten om goed te doen staan in verhouding tot de graad van vooruitgang die ze bereikt hebben. Sommigen bezitten wetenschappelijke kennis terwijl

anderen wijsheid en welwillendheid vertonen; de meer geëvolueerde combineren kennis met morele kwaliteiten. Omdat ze zich nog niet helemaal gedematerialiseerd hebben en afhankelijk van hun klasse, behouden ze nog sterkere of zwakkere sporen van hun lichamelijke bestaan en kunnen ze in hun taal of gewoonten enkele van hun vroegere excentriciteiten vertonen. Ware dit niet zo dan zouden ze gezuiverde geesten zijn. Ze begrijpen God en het oneindige en ze genieten al van het geluk van oprechte moreel; bovendien voelen ze zich gelukkig als ze het goede doen en het kwade belemmeren. De liefde die hen verenigt is een bron van onuitsprekelijk geluk dat niet aangetast kan worden door afgunst, wroeging of een van de andere kwade hartstochten die onvolmaakte geesten teisteren. Niettemin moeten ze beproevingen blijven ondergaan tot ze perfectie bereiken. Als geesten moedigen ze goede gedachten in de mensen aan en raden ze hen af van het pad van het kwaad. Ze waken ook over het leven van hen die zich waardig gemaakt hebben en ze neutraliseren de invloed van onvolmaakte geesten op hen die zich niet aan hen overgeven.

Als ze incarneren zijn ze goed en welwillend tegenover anderen; ze doen het goede omwille van zichzelf en ze laten zich niet leiden door trots, egoïsme of ambitie, noch geven ze blijk van haat, bitterheid, afgunst of jaloezie.

In het volksgeloof omvat deze orde de geesten die goede geesten, beschermgeesten en geesten van welwillendheid worden genoemd. In tijden van onwetendheid en bijgeloof werden ze beschouwd als weldadige godheden.

We kunnen deze orde in vier hoofdgroepen verdelen:

108. Vijfde klasse - Welwillende Geesten:

Hun overheersende eigenschap is goedheid. Ze scheppen er genoegen in mensen te dienen en te beschermen maar hun kennis is beperkt: hun vooruitgang heeft zich meer in de morele dan in de intellectuele zin voorgedaan.

109. Vierde klasse - Geleerde Geesten:

Deze onderscheiden zich vooral door de omvang van hun kennis. Ze houden zich minder bezig met morele kwesties omdat ze een grotere aanleg hebben voor wetenschappelijke kwesties maar ze streven de wetenschap alleen na om het nut ervan. Deze geesten zijn ook vrij van de hartstochten die onvolmaakte geesten kenmerken.

110. Derde klasse - Wijze Geesten:

Deze worden gekenmerkt door morele kwaliteiten van de hoogste graad. Ook al bezitten ze geen onbeperkte kennis, toch zijn ze begiftigd met een intellectueel vermogen dat hen in staat stelt mensen en dingen nauwkeurig te beoordelen.

111. Tweede klasse - Geesten van Hoge Orde:

Deze combineren wetenschap, wijsheid en goedheid. Hun taal vertoont alleen welwillendheid en is altijd edel, verheven en vaak subliem.

Door hun verheven status zijn ze beter dan de anderen in staat ons de meest juiste opvattingen over de dingen van de onlichamelijk wereld door te geven, binnen de grenzen van de kennis die ons is toegestaan. Zij communiceren bereidwillig met hen die te goeder trouw de waarheid zoeken en wier zielen voldoende bevrijd zijn van aardse banden om zulk begrip mogelijk te maken. Ze keren zich echter af van hen die alleen uit nieuwsgierigheid gemotiveerd

zijn of die zich door de invloed van de materie afkeren van het beoefenen van het goede. Wanneer ze onder uitzonderlijke omstandigheden op aarde incarneren, volbrengen ze een missie van vooruitgang waarbij ze ons het soort perfectie tonen waarnaar de mensheid in deze wereld kan streven.

Eerste Orde - Pure Geesten

112. Algemene Kenmerken:

Geen invloed van materie; absolute intellectuele en morele superioriteit ten opzichte van de geesten van de andere orden.

113. Eerste en enige klasse:

Deze geesten zijn door alle graden van de hiërarchie opgestegen en hebben zich bevrijd van alle onzuiverheden van de materie. Omdat ze de hoogste perfectie bereikt hebben die voor geschapen wezens mogelijk is, hebben ze geen beproevingen of boetedoeningen meer te doorstaan. Omdat ze bovendien niet langer onderhevig zijn aan reïncarnatie in vergankelijke lichamen, leven ze eeuwig in de schoot van God. Omdat ze niet langer onderhevig zijn aan de behoeften of wisselvalligheden van het materiële leven, genieten ze een onveranderlijke gelukzaligheid; maar toch is zo'n gelukzaligheid geen eentonig luiheid die in eeuwige contemplatie geleefd wordt. Zij zijn de boodschappers en dienaars van God, wiens bevelen zij uitvoeren om de universele harmonie te handhaven. Ze leiden alle geesten die onder hen zijn, helpen hen zich te vervolmaken en wijzen hun missies toe. Ze staan mensen bij in hun nood en inspireren hen om goed te doen of om de misstappen die hen van de opperste gelukzaligheid

afhouden goed te maken. Soms worden deze geesten engelen, aartsengelen of serafijnen genoemd.

Mensen kunnen met hen communiceren maar wie beweert ze voortdurend op hun bevel te hebben, is wel erg aanmatigend.

De Progressie van Geesten

114. Zijn geesten van nature goed of slecht, of kunnen ze ernaar streven zichzelf te verbeteren?

"Ze kunnen zichzelf verbeteren en naarmate ze dat doen gaan ze over van een lagere orde naar een hogere."

115. Zijn sommige geesten goed en andere slecht geschapen?

"God heeft alle geesten simpel en onwetend geschapen, d.w.z. zonder kennis. God heeft elk van hen een missie gegeven. Die is erop gericht hen te verlichten en hen geleidelijk naar perfectie te leiden door kennis van de waarheid om hen zo dichter bij God te brengen. In die perfectie zullen ze eeuwige gelukzaligheid vinden zonder enige problemen. Geesten verwerven kennis door de beproevingen te ondergaan die God hen heeft opgelegd. Sommigen aanvaarden die beproevingen nederig en komen zo sneller tot hun bestemming, terwijl anderen ze niet kunnen verdragen zonder te klagen; door hun eigen schuld blijven deze laatsten dus ver verwijderd van de perfectie en gelukzaligheid die hun beloofd is".

115.A) Zijn dan alle geesten bij hun ontstaan onwetend en onervaren als kinderen, die geleidelijk de kennis verwerven die ze ontberen door de verschillende fasen van het menselijk leven te doorlopen?

"Ja, dat is een nauwkeurige vergelijking. Hoeveel kinderen beter worden hangt af van hun gedrag - opstandige kinderen blijven onwetend en onvolmaakt. Het menselijk leven heeft echter een einde, terwijl dat van geesten zich tot in het oneindige uitstrekt."

116. Zijn er geesten die voor altijd in de lagere orden blijven?

"Nee, allen zullen perfect worden. Ze veranderen, ook al gaat dat langzaam, want zoals we eens zeiden, een rechtvaardige en barmhartige vader kan zijn kinderen niet voor altijd verbannen. Denken jullie dat God, die zo groot, zo goed en zo rechtvaardig is, slechter zou kunnen zijn dan jullie zelf?"

117. Hangt het van de geesten zelf af om hun vooruitgang naar perfectie te bespoedigen?

"Absoluut. De hoeveelheid tijd die ze er voor nodig hebben hangt af van hun verlangen en onderwerping aan Gods wil. Leert een braaf kind niet sneller dan een kind dat eigenwijs is?"

118. Kunnen geesten degenereren?

"Nee. Naarmate ze vooruit gaan, krijgen ze een begrip van wat hen van perfectie weerhoudt. Als een geest een bepaalde beproeving beëindigd heeft, vergeet hij nooit de kennis die hij verworven heeft. Een geest kan stationair blijven, maar hij gaat nooit achteruit."

119. Zou God geesten kunnen vrijstellen van de beproevingen die van hen vereist worden om de eerste orde te bereiken?

"Als ze al perfect geschapen waren, zouden ze het niet verdienen om de voordelen van die perfectie te genieten. Waar zou de verdienste zijn zonder de strijd? Bovendien, ongelijkheid onder hen is nodig om hun persoonlijkheid tot ontwikkeling te brengen,

terwijl de missies die hun in de verschillende graden van de hiërarchie worden toevertrouwd, berusten in de ontwerpen van de Voorzienigheid om de harmonie van het universum te verzekeren".

Kardec's opmerking: Aangezien het in het sociale leven voor iedereen mogelijk is de hoogste posities te bereiken, kunnen we ons even goed afvragen waarom soevereinen van landen niet van elk van hun soldaten generaals maken, waarom niet alle beginnende werknemers supervisors worden of waarom niet alle studenten leraren worden. Er is echter een duidelijk verschil tussen het sociale leven en het geestelijke leven, in die zin dat het eerste beperkt is en niet altijd iedereen in staat stelt de hoogste graad te bereiken, terwijl het laatste onbeperkt is en iedereen de mogelijkheid verzekert de hoogste positie te bereiken.

120. Moeten alle geesten de beproeving van het kwaad doorstaan om het goede te bereiken?

"Niet het kwade, maar onwetendheid".

121. Waarom hebben sommige geesten het pad van het goede gevolgd, maar andere het pad van het kwade?

"Hebben ze geen vrije wil? God schept geen geesten die van het begin af aan slecht zijn; ze zijn simpel en onwetend geschapen, dat wil zeggen, in staat tot zowel goed als kwaad. Zij die slecht zijn, zijn dat door hun eigen wil geworden".

122. Hoe zijn geesten bij hun oorsprong vrij om te kiezen tussen goed en kwaad als ze nog niet zelfbewust zijn? Is er een innerlijk principe of neiging die hen meer naar de ene dan naar de andere kant leidt?

"De vrije wil ontwikkelt zich naarmate de geest zelfbewustzijn verwerft. Er zou geen werkelijke keuze zijn als die gemaakt zou worden door een oorzaak die buiten de wil van de geest staat. De oorzaak ligt niet in de geest, maar erbuiten, in de invloeden

waaraan hij toegeeft op grond van zijn vrije wil. Dit is het grote symbool van de val van de mensheid en de erfzonde: sommigen bezwijken voor de verleiding; anderen weerstaan het."

122.A) Waar komen de invloeden vandaan die op geesten inwerken?

"Van de onvolmaakt geesten die hen trachten te betrekken en te overheersen en die er behagen in scheppen hen te doen bezwijken. Dit is wat in de allegorie van Satan wordt voorgesteld."

122.B) Werkt deze invloed alleen op een geest wanneer hij voor het eerst ontstaat?

"Het volgt de geest in de loop van zijn existentie tot hij zoveel zelfbeheersing verworven heeft dat slechte geesten hem niet meer lastig vallen".

123. Waarom staat God toe dat geesten de weg van het kwaad volgen?

"Hoe durf je God te vragen verantwoording af te leggen voor de goddelijke daden? Denk je dat je je in Gods wil kunt verdiepen? In plaats daarvan moet je zeggen dat Gods wijsheid te vinden is in de vrijheid van keuze die aan elke geest verleend is, zodat elke geest de verdienste van zijn eigen daden kan hebben."

124. Er zijn geesten die vanaf het begin het pad van het absolute goede volgen, terwijl anderen het pad van het absolute kwaad volgen. Zijn er geen gradaties tussen deze twee uitersten?

"Ja, zeker; het zijn de wegen van de overgrote meerderheid".

125. Zullen de geesten die het pad van het kwaad volgen tot dezelfde graad van verheffing kunnen komen als de anderen?

"Ja, maar de eeuwigheden zullen voor hen veel langer zijn".

Kardec's opmerking: We moeten de uitdrukking "eeuwigheden" opvatten als de manier waarop onvolmaakte geesten de eeuwigheid van hun lijden beschouwen, waarvan ze het einde niet mogen voorzien. Dit geloof wordt telkens vernieuwd als ze bezwijken onder een beproeving.

126. Zijn in Gods ogen de geesten die de hoogste graad bereiken nadat ze door het kwaad zijn gegaan minder verdienstelijk dan de anderen?

"God beziet hen die afgedwaald zijn met dezelfde achting en heeft hen allen op dezelfde manier lief. Ze worden kwaad genoemd omdat ze bezweken zijn; daarvoor waren ze niet meer dan simpele geesten".

127. Zijn alle geesten gelijk geschapen, wat hun intellectuele vermogens betreft?

"Ze zijn allemaal gelijk geschapen, maar omdat ze niet weten waar ze vandaan komen, moeten ze hun vrije wil ontwikkelen. Ze vorderen in intelligentie en moraliteit in verschillende tempo's."

Kardec's opmerking: Geesten die vanaf het begin de weg van het goede volgen, zijn daardoor niet volmaakt. Hoewel ze geen kwade neigingen hebben, moeten ze toch de nodige ervaring en kennis opdoen die nodig zijn voor perfectie. We kunnen ze vergelijken met kinderen die zich moeten ontwikkelen en leren, hoe goed hun natuurlijke instincten ook zijn - ze gaan niet plotseling en zonder overgang van kindertijd naar volwassenheid. Net zoals er individuen zijn die van kinds af aan goed zijn en anderen die kwaad zijn, zijn er ook geesten die vanaf het begin goed of kwaad zijn, maar met het cruciale verschil dat een kind zijn instincten al gevormd bezit, terwijl een geest bij zijn vorming noch kwaad noch goed is. In plaats daarvan heeft hij beide neigingen, waarbij hij op grond van zijn eigen vrije wil de ene of de andere richting inslaat.

Engelen en Demonen

128. Vormen de wezens die we engelen, aartsengelen en serafijnen noemen een speciale categorie die in aard verschilt van die van de andere geesten?

"Nee, dit zijn de pure geesten: zij die in de hoogste graad van de hiërarchie staan en innerlijk in alle opzichten perfect zijn."

Kardec's opmerking: Het woord engel wekt gewoonlijk het idee op van morele perfectie; het wordt echter vaak toegepast op alle wezens - goed of kwaad - die buiten de menselijke sfeer staan. We zeggen een goede engel, een slechte engel, een engel van licht, een engel van duisternis. In dit geval is de term synoniem met geest en wordt hier gebruikt om de goede wezens aan te duiden.

129. Zijn de engelen ook door alle graden heen omhoog gegaan?

"Ze zijn door al die graden heen omhoog gegaan, maar zoals we al gezegd hebben: sommigen aanvaardden hun missie zonder mopperen en konden zo sneller aankomen; anderen deden er langer of korter over om de perfectie te bereiken."

130. Als de mening die beweert dat er wezens zijn die vanaf het begin perfect en superieur aan alle anderen geschapen werden onjuist is, hoe verklaart men dan hun aanwezigheid in de tradities van bijna alle culturen?

"Je moet begrijpen dat je wereld niet van alle eeuwigheid bestaan heeft, en dat er lang voor haar bestaan al geesten van de hoogste graad waren; vandaar dat de mensen aannemen dat ze altijd volmaakt geweest zijn".

131. Zijn er demonen in de gewone zin van het woord?

"Als er demonen zouden zijn, zouden ze niettemin het werk van God zijn. Maar zou God rechtvaardig en goed zijn door

ongelukkige wezens te scheppen die eeuwig op het kwaad gericht zijn? Als er demonen zijn verblijven ze op jouw minder geëvolueerde wereld en op andere soortgelijke: het zijn de hypocriete mannen en vrouwen die een rechtvaardige God afschilderen als een boze en wraakzuchtige God. Het zijn zij die zich verbeelden dat ze God kunnen behagen door de afschuwelijke gedragingen die ze in de goddelijke naam begaan".

Kardec's opmerking: Alleen in zijn moderne betekenis impliceert het woord demon het idee van slechte geesten, want het Griekse woord "daimon", waar het van afgeleid is, betekent genie of intelligentie en geldt voor alle goede of kwade onlichamelijke wezens zonder onderscheid. Volgens de gangbare betekenis van het woord zijn demonen in wezen kwaadaardige entiteiten, maar net als al het andere zouden ze een van Gods scheppingen moeten zijn. God is oppermachtig rechtvaardig en goed, en zou geen wezens geschapen kunnen hebben die van nature tot het kwaad zijn geneigd en tot in de eeuwigheid veroordeeld zijn. Anderzijds, als ze niet één van Gods werken waren, zouden ze net als God eeuwig zijn, in welk geval er vele soevereine machten zouden zijn. De eerste voorwaarde voor elke leer is dat ze logisch is; in haar absolute betekenis mist de leer van demonen dus dit essentiële punt. In het geloof van minder geëvolueerde culturen die de attributen van God niet begrijpen, is het denkbaar dat ze naast hun boze godheden ook geloven in het bestaan van demonen. Niettemin, voor wie de goedheid van God als een eigenschap bij uitstek aanvaardt zou het de goddelijke goedheid ontkrachten én het zou onlogisch en tegenstrijdig zijn te veronderstellen dat God wezens geschapen zou hebben die aan het kwaad gewijd zijn en bestemd zijn om zich er voor altijd aan over te geven[32]*. Voorstanders*

[32] In het boek Heaven and Hell, deel 1, hoofdstuk IX, behandelt Kardec uitvoerig de traditionele opvatting van de Kerk dat de demonen en Satan vroeger een groep engelen van het licht waren die daarna tegen God in opstand kwamen, uit de gratie vielen en zich tot het kwaad wendden. Hier gaat het er de auteur alleen om een korte schets te geven van de Spiritistische visie op wat demonen in feite zijn. – Vertaler opmerking.

van demonen vinden steun in de woorden van Christus en we zullen de autoriteit van zijn leer zeker niet betwisten - we zouden ze graag meer in het hart van de mensen zien dan op hun lippen. Maar kunnen ze wel zeker zijn van de betekenis die hij aan het woord demon toeschreef? Weten we immers niet dat de allegorische vorm één van de kenmerken van zijn taal is? Moet alles wat in de evangeliën staat letterlijk genomen worden? We hebben geen verder bewijs nodig dan deze passage:

"Onmiddellijk na die dagen van kwelling zal de zon verduisterd worden; de maan zal haar licht niet geven; de sterren zullen van de hemel vallen en de krachten van de hemelen zullen geschud worden. Voorwaar, Ik zeg u: dit generatie zal niet voorbijgaan voordat al deze dingen vervuld zijn."

Hebben we niet gezien dat de vorm van de Bijbelse tekst door de wetenschap wordt tegengesproken waar het gaat om de schepping en de beweging van de aarde? Zou het ook niet zo kunnen zijn met betrekking tot bepaalde figuurlijke uitdrukkingen die Christus gebruikte, die moest spreken in overeenstemming met de tijd en regio waarin hij zich bevond? Christus kan niet bewust een onjuiste uitspraak gedaan hebben. Vandaar dat, als er in zijn woorden dingen staan die met de rede in strijd lijken te zijn, dat ofwel is omdat we ze niet begrepen hebben, ofwel omdat we ze verkeerd geïnterpreteerd hebben. Mensen hebben demonen behandeld zoals ze engelen behandeld hebben. Net zoals ze geloofd hebben in het bestaan van wezens die van alle eeuwigheid af perfect zijn, hebben ze ook de minst geëvolueerde geesten opgevat als wezens die voor altijd slecht zullen zijn. Het woord demon moet daarom opgevat worden als een verwijzing naar onzuivere geesten die vaak niet beter zijn dan de wezens die gewoonlijk met die naam aangeduid worden, maar met dit verschil: hun toestand is slechts tijdelijk. Het zijn de onvolmaakt geesten die protesteren tegen hun beproevingen en als gevolg daarvan zullen ze die lange tijd moeten verdragen. Niettemin zullen ze uiteindelijk tot perfectie komen, nadat ze daartoe de beslissing genomen hebben. We zouden de term demon met deze beperking kunnen accepteren maar omdat het tegenwoordig over het algemeen volgens zijn exclusieve betekenis wordt opgevat, zou het tot dwaling kunnen leiden en steun kunnen schenken aan het geloof in het bestaan van wezens die speciaal voor het kwaad geschapen zijn. Wat Satan betreft, het is duidelijk dat hij de personificatie

is van het kwaad in allegorische vorm want het is onmogelijk te geloven in een kwaadaardig wezen dat op gelijke voet strijdt tegen de Goddelijkheid en wiens enige zorg is Gods ontwerpen tegen te werken. Aangezien de mens beelden en figuren nodig heeft om indruk te maken op zijn verbeelding, heeft men onlichamelijke wezens afgebeeld met materiële vormen begiftigd met attributen die hun kwaliteiten of gebreken uitbeelden. Toen de ouden de Tijd wilden personifiëren, beeldden zij hem dus af als een oude man met een zeis en een zandloper. In dit geval zou het in strijd geweest zijn met het gezond verstand om de Tijd als een jongeling af te beelden. Hetzelfde geldt voor de allegorieën van Fortuin, Waarheid, enz. In de moderne tijd stellen de mensen de engelen of pure geesten voor als stralende wezens met witte vleugels, die zuiverheid symboliseren, terwijl ze Satan afbeelden met hoorns, klauwen en andere beestachtige attributen die de hartstochten symboliseren. Gewone mensen, die geneigd zijn dingen letterlijk te nemen, zien in deze symbolen echte entiteiten, net zoals ze vroeger Saturnus als de allegorie van de Tijd beschouwden.

Opmerking

Schrijf hier je opmerkingen of conclusies over het hoofdstuk.

HOOFDSTUK II
De Incarnatie van Geesten

Het Doel van Incarnatie • De Ziel • Materialisme

Het Doel van Incarnatie

132. Wat is het doel van de incarnatie van geesten?

"God legt incarnatie op om geesten naar perfectie te leiden: voor sommigen is het een boetedoening; voor anderen een missie. Maar om deze perfectie te bereiken moeten ze alle wisselvalligheden van het lichamelijke existentie ondergaan - daarin ligt hun boetedoening. Incarnatie heeft nog een ander doel, namelijk de geesten in situaties te plaatsen waarin ze hun aandeel kunnen leveren aan het scheppingswerk. Op elke wereld bekleden ze zich met een instrument dat in harmonie is met de essentiële materie van die wereld, zodat ze dit instrument kunnen gebruiken om de bevelen van God uit te voeren. Zo dragen ze bij aan het algemene werk en boeken tegelijk vooruitgang".

Kardec's opmerking: De actie van lichamelijke wezens is noodzakelijk voor de evolutie van het universum, maar uit goddelijke wijsheid heeft God gewild dat ze in dezelfde actie een middel hebben om vooruit te komen en tot God te naderen. Zo is, door een bewonderenswaardige wet van de goddelijke voorzienigheid alles met elkaar verbonden en is alles in de natuur solidair.

133. Is incarnatie nodig voor geesten die vanaf het begin het pad van het goede gevolgd hebben?

"Allen zijn simpel en onwetend geschapen, en verwerven instructie door de strijd en moeilijkheden van het lichamelijke leven. Omdat God rechtvaardig is, zou God sommigen niet gelukzalig maken zonder dat ze dat door ontberingen en werken verdiend hebben."

133.A) Maar wat voor nut heeft het dan voor geesten om het pad van het goede te volgen als het hen niet vrijstelt van de ontberingen van het lichamelijke leven?

"Ze bereiken het doel sneller. Bovendien zijn de ontberingen van het leven vaak gevolgen van de onvolkomenheden van een geest; hoe zuiverder hij wordt, hoe minder kwellingen hij zal moeten ondergaan. Geesten die niet afgunstig, jaloers, hebzuchtig of ambitieus zijn, zullen de kwellingen die uit zulke gebreken voortvloeien niet hoeven te verdragen."

De Ziel

134. **Wat is de ziel?**

"Een geïncarneerde geest."

134.A) Wat was de ziel vóór haar vereniging met een lichaam?

"Een geest."

134.B) Zijn zielen en geesten daarom één en hetzelfde ding?

"Ja, zielen zijn niet meer dan geesten. Voordat zij zich met een lichaam verenigt, is de ziel één van de intelligente wezens die de onzichtbare wereld bevolken en later neemt zij tijdelijk een lichamelijk omhulsel aan om zich te zuiveren en te verlichten."

135. Bezitten menselijke wezens nog iets anders dan een ziel en een lichaam?

"De link die de ziel met het lichaam verbindt".

135.A) Wat is de aard van deze link?

"Het is semi-materieel, d.w.z. halverwege tussen de aard van de geest en die van het lichaam; deze twee naturen hebben het nodig om met elkaar te kunnen communiceren. Het is door deze link dat de geest op de materie inwerkt, en omgekeerd."

Kardec's opmerking: De mens bestaat dus uit drie essentiële delen:

1) Het lichaam of materiële wezen, gelijk aan dat van de dieren en bezield door hetzelfde vitale principe;

2) De ziel of geïncarneerde geest, die het lichaam bewoont;

3) De perispirit of intermediair principe, een semi-materiële substantie die dient als het primaire omhulsel van de geest en de ziel met het lichaam verenigt. Deze drie samen zijn als een vrucht, die bestaat uit het zaad, het vruchtvlees en de schil.

136. Is de ziel onafhankelijk van het vitale principe?

"Het lichaam zelf is niet meer dan een omhulsel, zoals we herhaaldelijk verklaarden."

136.A) Kan het lichaam bestaan zonder de ziel?

"Ja. Niettemin, wanneer het lichaam sterft, verlaat de ziel het. Vóór de geboorte is er geen beslissende vereniging tussen de ziel en het lichaam. Maar nadat deze vereniging tot stand gekomen is kan alleen de dood van het lichaam de banden tussen de twee doorsnijden, waardoor de ziel kan vertrekken. Organisch leven kan een lichaam bezielen dat geen ziel heeft, maar de ziel kan geen lichaam bewonen dat geen organisch leven heeft".

136.B) Wat zou ons lichaam zijn als het geen ziel had?

"Een massa vlees zonder intelligentie; alles wat je maar zou willen noemen, behalve een mens."

137. Kan dezelfde geest tegelijk in twee verschillende lichamen incarneren?

"Nee. De geest is ondeelbaar en kan niet twee verschillende wezens tegelijk animeren." (Zie de hoofdstukken over Bi-corporealiteit en Transfiguratie in 'Het boek der Mediums)[33]

138. Hoe zit het met de mening van hen die de ziel beschouwen als het principe van het materiële leven?

"Het gaat ons niet aan, want het is slechts een kwestie van woorden. Begin met te proberen elkaar te begrijpen."

139. Maar bepaalde geesten, en bepaalde filosofen vóór hen, hebben de ziel omschreven als zijnde een animische vonk die van het Grote Geheel is uitgegaan. Waarom deze tegenstrijdigheid?

"Er is geen tegenstrijdigheid; alles hangt af van de betekenis van de woorden. Waarom heeft men niet één woord voor elk ding?"

Kardec's opmerking: Het woord ziel wordt gebruikt om heel verschillende dingen uit te drukken. Sommigen noemen de ziel het principe van leven en in deze zin is het juist om figuurlijk te stellen dat de ziel een animische vonk is die van het Grote Geheel is geëmaneerd. Deze laatste twee woorden verwijzen naar de universele bron van het vitale principe waarvan elk wezen een deel absorbeert, en dat na de dood terugkeert naar het Geheel. Dit sluit geenszins de idee uit van een moreel wezen dat onderscheiden en onafhankelijk is van de materie, en dat

[33] Kardec's nota, pas na de 6e editie toegevoegd (1862). – Vertaler opmerking.

zijn eigen individualiteit behoudt. Dit wezen wordt ook de ziel genoemd, en volgens deze betekenis zou men kunnen zeggen dat de ziel een geïncarneerde geest is. Bij het geven van verschillende definities aan de ziel, hebben de Geesten gesproken volgens hun gebruik van het woord en volgens de aardse ideeën waarmee ze in verschillende mate doordrongen waren. Omdat de menselijke taal niet voor elk idee één term heeft en daardoor inefficiënt is, is een groot aantal misverstanden en ruzies het gevolg geweest. Vandaar de reden waarom de geesten van de hoge orde ons zeggen dat we allereerst moeten proberen elkaar te begrijpen wat betreft de woorden die we gebruiken.[34]

140. Hoe zit het met de theorie dat de ziel onderverdeeld is in evenveel delen als er spieren zijn, en zo de leiding heeft over elk van de lichaamsfuncties?

"Ook dat zal afhangen van de betekenis die aan het woord ziel wordt toegekend. Deze definitie is juist als we er het vitale fluïdum mee bedoelen, maar ze is onjuist als we er de geïncarneerde geest mee bedoelen. We hebben al gezegd dat de geest ondeelbaar is: hij brengt beweging over op de organen via het intermediaire fluïdum zonder zich op te splitsen."

140.A) Toch zijn er geesten die deze definitie hebben gegeven.

"Onwetende geesten kunnen het gevolg voor de oorzaak aannemen".

Kardec's opmerking: De ziel werkt via de organen die bezield worden door het vitale fluïdum die erover verdeeld wordt, en ze werkt overvloediger in die organen die de centra of kernpunten van beweging vormen. Deze verklaring kan echter niet toegepast worden op de ziel als de geest die tijdens het leven het lichaam bewoont en het bij de dood verlaat.

---

[34] Zie de verklaring van het woord ziel in par. II van de Inleiding. – Auteur opmerking.

141. Is er iets juist in de mening van hen die denken dat de ziel buiten het lichaam is en het lichaam omgeeft?

"De ziel is niet in het lichaam opgesloten als een gekooide vogel. Integendeel, ze straalt en manifesteert zich erbuiten als een licht dat uit een glazen bol schijnt of een geluid dat uit een sonoor centrum trilt. In zekere zin kan dus gezegd worden dat ze buiten het lichaam ligt; maar ze is geen omhulsel van het lichaam. De ziel heeft twee omhulsels: het eerste is licht en subtiel, dat we de perispirit noemen; het andere is dicht, materieel en zwaar, dat is het lichaam. De ziel is het centrum van deze twee omhulsels, als een noot in zijn schil, zoals we al gezegd hebben."

142. Wat te denken van een andere theorie die stelt dat de ziel van een kind zichzelf blijft voltooien tijdens elke levensfase?

"De geest is slechts één: even heel in het kind als in de volwassene. Als instrumenten van de manifestatie van de ziel ontwikkelen en voltooien zich alleen de lichamelijke organen. Dit is weer zo'n theorie die het gevolg voor de oorzaak aanneemt."

143. Waarom definiëren niet alle geesten de ziel op dezelfde manier?

"Niet alle geesten zijn even verlicht wat deze kwesties betreft. Er zijn geesten die nog beperkt zijn, die abstracte ideeën niet begrijpen; zij zijn als de kinderen die onder jullie leven. Er zijn ook pseudogeleerde geesten die een groot show van woorden maken om zich te laten gelden - nog zo'n overeenkomst met jullie maatschappij. Bovendien kunnen zelfs verlichte geesten zich in verschillende termen uitdrukken die toch dezelfde betekenis hebben, vooral over kwesties die jullie taal niet in staat is te verduidelijken; vandaar de noodzaak van de allegorieën en vergelijkingen die jullie helaas letterlijk nemen."

144. Wat moet men dan onder de wereldziel verstaan?

"De wereldziel is het universele principe van leven en intelligentie waaruit individualiteiten geboren worden, maar vaak begrijpen zij die deze uitdrukking gebruiken het niet. Het woord ziel is zo flexibel dat iedereen het interpreteert volgens zijn eigen voorstellingen. Soms heeft men zelfs beweerd, dat de aarde zelf een ziel heeft, maar daarmee moeten we de vergadering van toegewijde geesten bedoelen die je handelingen in de goede richting sturen als je naar hen luistert en die in zekere zin de luitenants van God op je aardbol zijn".

145. Waarom hebben zoveel oude en moderne filosofen zo lang over de psychologische wetenschap gediscussieerd zonder tot de waarheid te komen?

"Deze individuen waren de voorlopers van de eeuwige Spiritistische Leer en hebben er de weg voorbereid. Omdat ze menselijk zijn en dus aan fouten onderhevig, hebben ze hun eigen ideeën voor het licht aangezien. Diezelfde vergissingen hebben echter gediend om de waarheid aan het licht te brengen door de voors en tegens van hun leerstellingen. Trouwens, een vergelijkende studie zou je doen inzien dat te midden van vergissingen grote waarheid schuilt".

146. Heeft de ziel een gedefinieerde en begrensde zetel in het lichaam?

"Nee, hoewel ze meer in het bijzonder in het hoofd zetelt bij grote genieën en bij allen die veel denken, en in het hart van hen die veel voelen, die al hun daden aan de mensheid wijden."

146.A) Wat moeten we denken van de mening van hen die de ziel in één of ander vitaal centrum plaatsen?

"Men zou kunnen zeggen dat de geest meer speciaal zo'n deel van je organisme bewoond, omdat alle gevoelens op dat punt samenkomen; maar het plaatsen in wat als het centrum van de vitaliteit beschouwd kan worden, zou verwarring scheppen met het vitale fluïdum of principe. Niettemin zou men kunnen zeggen dat de zetel van de ziel meer in het bijzonder gevonden kan worden in de organen die dienen om de intellectuele en morele kwaliteiten te manifesteren".

Materialisme

147. Waarom worden anatomisten, fysiologen en, in het algemeen, de meesten van hen die zich in de natuurwetenschappen verdiepen vaak tot materialisme geleid?

"Fysiologen beoordelen alles naar wat ze zien. Door hoogmoed verbeelden mensen zich dat ze alles weten en kunnen ze niet toegeven dat iets mogelijkerwijs hun begrip te boven zou kunnen gaan. Hun eigen wetenschap maakt hen dus arrogant. Ze denken dat de natuur niets voor hen kan verbergen."

148. Is het niet vreemd dat materialisme een consequentie is van studies die, integendeel, de mensheid de superioriteit van de intelligentie die de wereld bestuurt zouden moeten aantonen? Moeten we daarom concluderen dat zulke studies gevaarlijk zijn?

"Het is niet waar dat materialisme een consequentie is van zulke studies. Het zijn eerder de mensen die er een verkeerde conclusie uit trekken, want ze kunnen zelfs het allerbeste van alles misbruiken. Bovendien zit het niets hen meer dwars dan ze je willen doen geloven, en hooggestemde individuen zijn bijna altijd

meer opschepperig dan moedig. De meesten van hen zijn materialisten omdat ze niets voorhanden hebben om de leegte van de afgrond die zich voor hen geopend heeft te vullen. Werp hen echter een reddingsboei toe en ze zullen zich er gretig aan vastgrijpen".

Kardec's opmerking: Het is een aberratie van de intelligentie die sommigen ertoe brengt in organische wezens niets anders te zien dan de werking van materie als de basis van al onze handelingen. Ze zien in het menselijk lichaam niets anders dan een elektrisch apparaat en ze hebben het mechanisme van het leven niet bestudeerd behalve in de werking van de organen. Ze hebben vele malen gezien hoe het leven doofde door een gescheurde slagader maar ze bemerken niets behalve die slagader. Ze hebben geprobeerd te onderscheiden of er niet nog iets anders zou kunnen zijn, maar ze hebben niets anders gevonden dan inerte materie. Omdat ze bovendien de ziel niet hebben zien ontsnappen of hebben kunnen vangen, hebben ze geconcludeerd dat alles berust op de eigenschappen van de materie en dat dus na de dood de geest tot het niets gereduceerd is. Dit zou een treurige conclusie zijn als ze waar was, want dan zouden goed en kwaad geen betekenis meer hebben. Mensen zouden gerechtvaardigd zijn om alleen aan zichzelf te denken en de bevrediging van materiële genoegens boven al het andere te stellen. Sociale banden zouden verbroken worden en de heiligste genegenheden zouden voorgoed vernietigd worden. Gelukkig zijn zulke ideeën verre van de regel; men zou zelfs kunnen zeggen dat ze heel bedachtzaam zijn, uit niet meer dan individuele meningen bestaan en nergens als een doctrine worden opgericht. Een maatschappij die op zo'n basis gesticht is zou haar eigen zaad van ontbinding bevatten en haar leden zouden elkaar als wilde dieren in stukken scheuren. Mensen houden instinctief vast aan de overtuiging dat de dingen voor hen niet ophouden als het leven voorbij is - ze verafschuwen het idee van nietsheid. Tevergeefs verzetten ze zich tegen het idee van een toekomstig leven, en als het suprême moment aangebroken is, zijn er maar weinigen die niet vragen wat er van hen zal worden, omdat het idee het leven voor altijd achter zich te laten te pijnlijk is. Wie zou inderdaad onverschillig absolute en eeuwige scheiding van alles wat geliefd is onder ogen kunnen zien? Wie zou zonder schrik kunnen toekijken naar de immense afgrond van het niets die zich voor

hem opent, klaar om voor altijd al zijn vermogens en al zijn hoop op te slokken, en tegelijk kunnen zeggen: "Dat is het dan! Na mij is er niets, niets dan niets; alles is weg zonder beroep. Nog een paar dagen en elke herinnering aan mij zal verdwenen zijn uit het geheugen van hen die mij overleven en er zal geen spoor meer te vinden zijn van mijn doortocht op aarde. Zelfs het goede dat ik gedaan heb zal vergeten worden door de ondankbare die ik gediend heb en er is niets om mij hiervoor te compenseren, geen vooruitzicht behalve dat mijn lichaam door wormen verslonden wordt!" Is er niet iets gruwelijks en angstaanjagends in dit beeld? Religie leert ons dat het zo niet kan zijn en de rede bevestigt dat, maar een vaag en ongedefinieerd toekomstig bestaan brengt niets om onze liefde voor het pragmatische te bevredigen. Dit is wat bij velen twijfel heeft opgewekt. Het is juist te geloven dat we een ziel hebben, maar wat is het? Heeft ze enige vorm of uiterlijk? Is het een beperkt of ongedefinieerd wezen? Sommigen zeggen dat het een adem van God is; anderen zeggen dat het een vonk is, terwijl nog anderen stellen dat het deel uitmaakt van het Grote Geheel, het principe van leven en intelligentie. Maar wat heeft dit alles ons te bieden? Wat maakt het hebben van een ziel ons uit als ze na de dood samengevoegd wordt met de immensiteit als waterdruppels in de oceaan? Is het verliezen van onze individualiteit niet hetzelfde als niets zijn? Er wordt ook gezegd dat de ziel immaterieel is. Een immaterieel voorwerp kan echter geen gedefinieerde verhoudingen hebben en dus is het voor ons hetzelfde als niets. Religie leert ons ook dat we gelukkig of ongelukkig zullen zijn naargelang het goede of het kwade dat we gedaan hebben. Maar wat is het geluk dat ons in de schoot van God te wachten staat? Is het gelukzaligheid, een eeuwige contemplatie met geen andere zorg dan het zingen van lofprijzingen aan de Schepper? En zijn de vlammen van de hel een realiteit of slechts een symbool? De Kerk zelf vat ze meestal in de laatste zin op. Wat zijn dan de kwellingen van de hel? Waar is deze plaats van straf? Kortom, wat doen we eigenlijk en wat zien we eigenlijk in die andere wereld die op ieder van ons wacht? Meestal wordt beweerd dat er nooit iemand teruggekeerd is om ons verslag te doen van wat er "daarginds" bestaat. Dat is echter een vergissing en de missie van het Spiritisme is juist om ons te verlichten aangaande die toekomst, om ons in staat te stellen die tot op zekere hoogte te zien en aan te raken, niet langer alleen door verstand maar ook door werkelijke fenomenen. Dankzij de communicaties van de geesten gaat het niet langer om pure

vermoedens en is het ook niet meer uitsluitend een waarschijnlijkheid die ieder naar believen schildert, of iets dat dichters verfraaien met hun ficties of aankleden met allegorische beelden die ons verleiden. In plaats daarvan is het een werkelijkheid die zijn gezicht aan ons getoond heeft, in die zin dat werkelijke wezens van voorbij het graf ons zijn komen vertellen over hun situatie daar en wat ze daar doen. Ze hebben ons toegestaan (bij wijze van spreken) de gebeurtenissen van hun nieuwe leven te bekijken en laten ons zo het onvermijdelijke lot zien dat voor ons is weggelegd volgens onze eigen verdiensten of fouten. Is hier iets antichristelijks in? Integendeel, want de ongelovigen hebben er geloof door gevonden en de onverschilligen hebben een vernieuwing van ijver en vertrouwen genoten. Vandaar dat het spiritisme het krachtigste hulpmiddel van het christendom is. Als dat zo is, is dat omdat God het toegelaten heeft. God stelt het in staat onze wankelende hoop te reanimeren en ons op het pad van het goede te leiden door hoop voor de toekomst.

Opmerking

Schrijf hier je opmerkingen of conclusies over het hoofdstuk.

HOOFDSTUK III
De Terugkeer van het Lichamelijke naar het Geestelijke Leven

De Ziel na de Dood • De Scheiding van De Ziel van Het Lichaam • De Staat van Verwarring van De Geest na de Dood

De Ziel na de Dood

149. Wat wordt de ziel bij de dood?

"Ze wordt weer een geest; d.w.z. ze keert terug naar de wereld van geesten die ze een tijdje verlaten had".

***150.* Behoudt de ziel haar individualiteit na de dood?**

"Ja, die verliest ze nooit. Wat zou de ziel zijn als ze niet haar individualiteit behield?"

150.A) Hoe behoudt de ziel haar individualiteit als ze geen materieel lichaam meer heeft?

"Ze heeft nog steeds een eigen fluïdum, dat ze uit haar planeet haalt en dat het uiterlijk van haar laatste incarnatie behoudt: de perispirit."

150.B) Neemt de ziel niets anders mee uit deze wereld?

"Niets meer dan haar herinneringen en het verlangen om naar een betere wereld te gaan. Deze herinneringen zijn vol zoetheid of bitterheid, afhankelijk van hoe de ziel haar aardse leven geleefd

heeft. Hoe zuiverder ze is, hoe meer ze de zinloosheid zal inzien van wat ze op aarde heeft achtergelaten".

151. Hoe zit het met de mening dat de ziel na de dood terugkeert naar het universele geheel?

"Vormen niet alle geesten samen een geheel? Als je in een groep bent, maak je er een wezenlijk deel van uit, en toch behoud je je eigen individualiteit."

152. Welk bewijs is er voor de individualiteit van de ziel na de dood?

"Heb je niet zulke bewijzen door de communicaties die je ontvangt? Als je niet blind was, zou je zien; als je niet doof was, zou je horen, want vaak spreekt een stem tot je en openbaart aan jou het bestaan van een wezen buiten jezelf".

Kardec's opmerking: Zij die denken dat de ziel bij de dood terugkeert tot het universele geheel hebben het mis als ze bedoelen dat ze haar individualiteit verliest zoals een druppel water die in de oceaan valt. Niettemin hebben ze gelijk als ze met universeel geheel het hele samenstel van onlichamelijke wezens bedoelen, waarvan elke ziel of geest een lid is.

Als zielen samengesmolten zouden zijn tot het universele geheel, zouden ze alleen de eigenschappen van het geheel bezitten en zou niets hen van elkaar onderscheiden; ze zouden geen eigen intelligentie of eigenschappen hebben.

In al hun communicaties met ons hebben ze echter een bewustzijn van het zelf en een uitgesproken wil onthuld. De oneindige diversiteit die ze onder alle aspecten vertonen is het bewijs van hun individualisatie. Als er na de dood niets anders zou zijn dan wat het Grote Geheel genoemd wordt, dat alle individualiteiten absorbeert, dan zou dat geheel wel homogeen moeten zijn, en de communicaties die van de onzichtbare wereld ontvangen worden zouden dan ook allemaal identiek moeten zijn. Het is duidelijk dat we te maken hebben met onderscheiden wezens, want we ontmoeten goede en kwade, goed geïnformeerde

en onwetende, gelukkige en sombere wezens van allerlei aard: vrolijk en verdrietig, frivool en serieus, enz.

De individualiteit wordt nog duidelijker als deze wezens hun identiteit bewijzen door onmiskenbare tekenen en verifieerbare persoonlijke bijzonderheden met betrekking tot hun aardse leven. Bovendien kan er geen twijfel bestaan over zulke individualiteit wanneer ze zich als verschijningen manifesteren. De individualiteit van de ziel is theoretisch onderwezen als een geloofsartikel, maar het Spiritisme maakt het duidelijk, en tot op zekere hoogte, materieel.

153. In welke zin moeten we het eeuwige leven begrijpen?

"Alleen het leven van de geest is eeuwig; het leven van het lichaam is vergankelijk en tijdelijk. Als het lichaam sterft, keert de ziel terug naar het eeuwige leven."

153.A) Zou het niet juister zijn het eeuwige leven op te vatten als dat van de pure geesten, die geen beproevingen meer ondergaan omdat ze eindelijk perfectie bereikt hebben?

"Dat staat inderdaad voor eeuwig geluk, maar het is allemaal een kwestie van woorden. Men mag de dingen noemen zoals men wil, zolang men de woorden die men gebruikt maar begrijpt."

De Scheiding van de Ziel van het Lichaam

154. Is de scheiding van de ziel van het lichaam een pijnlijk proces?

"Nee. Vaak lijdt het lichaam meer tijdens het leven dan op het moment van sterven; de ziel zelf voelt niets bij de dood. Het lijden dat soms ervaren wordt op het moment van de dood is een plezier voor de geest, want die ziet dat het einde van zijn ballingschap nabij is."

Kardec's opmerking: Bij een natuurlijke dood die het gevolg is van de uitputting van organische vitaliteit door ouderdom, vertrekt de mens uit het leven zonder het zelf te beseffen - als een lampje dat dooft door gebrek aan energie.

155. Hoe gebeurt de scheiding van de ziel van het lichaam?

"Zodra de banden die de ziel vasthielden verbroken zijn, maakt zij zich los."

155.A) Gebeurt deze scheiding onmiddellijk en via een abrupte overgang? Is er een welbepaalde scheidslijn tussen leven en dood?

"Nee, de ziel bevrijdt zich geleidelijk. Ze ontsnapt niet als een gevangen vogel die plotseling bevrijd wordt. Deze twee toestanden raken elkaar en vermengen zich met elkaar; zo maakt de geest zich beetje bij beetje los van zijn banden: ze ontrafelen zich; ze breken niet."

Kardec's opmerking: De geest is tijdens het leven met het lichaam verbonden door zijn semi-materiële omhulsel of perispirit. De dood is de vernietiging van het lichaam, maar niet van het perispirituele omhulsel, dat zich van het lichaam scheidt als het organische leven ophoudt. Observatie heeft aangetoond dat op het moment van de dood, het vertrek van de geest niet plotseling gebeurt; het gebeurt geleidelijk en kan in snelheid variëren naargelang het individu. Voor sommigen gaat het inderdaad heel snel en in zo'n geval zou men kunnen zeggen dat het moment van sterven ook dat van de bevrijding is, die in feite snel daarna plaatsvindt. Maar voor anderen, vooral diegenen wier leven materialistisch en zinnelijk is geweest, duurt de scheiding veel langer, soms dagen, weken en zelfs maanden. Dit betekent niet dat er nog vitaliteit in het lichaam aanwezig is of dat er een mogelijkheid is dat het weer tot leven komt. Het betekent alleen dat er een affiniteit blijft bestaan tussen het lichaam en de geest, een affiniteit die altijd afhangt van het belang dat de geest tijdens het leven aan de materie gegeven heeft. Het is logisch te geloven dat hoe meer de geest zich met de materie geïdentificeerd heeft, hoe meer hij zal lijden bij afscheiding ervan. Anderzijds zetten intellectuele en morele activiteit en verheven gedachten deze scheiding in

gang, zelfs tijdens het lichamelijke leven, en wanneer de dood eindelijk intreedt, is de scheiding bijna ogenblikkelijk. Dit alles is het resultaat van studies waarbij individuen op het moment van de dood werden betrokken en toont aan dat de affiniteit die tussen de ziel en het lichaam blijft bestaan bij sommige individuen uiterst pijnlijk kan zijn - de geest kan zelfs de verschrikking van de ontbinding ervaren. Zo'n geval is uitzonderlijk en eigen aan bepaalde soorten dood - zelfmoord, bijvoorbeeld.

156. Kan de definitieve scheiding tussen ziel en lichaam plaatsvinden vóór de volledige beëindiging van het organische leven?

"Soms heeft de ziel in de doodsstrijd het lichaam al verlaten, dat niets meer in zich heeft dan het organische leven. Het individu heeft geen zelfbewustzijn meer en toch blijft er nog een vage adem van leven over. Het lichaam is een machine die door het hart op gang gehouden wordt en het blijft leven zolang het hart, het bloed in de aderen laat circuleren en daarvoor heeft het de ziel niet nodig."

157. Ervaart de ziel op het moment van de dood soms een verlangen of een extase die een voorproefje inhoudt van de wereld die ze op het punt staat weer te betreden?

"De ziel voelt vaak dat de banden die haar aan het lichaam vasthouden losser worden en spant zich bijgevolg tot het uiterste in om ze geheel te verbreken. Reeds gedeeltelijk bevrijd van de materie aanschouwt ze de toekomst die zich voor haar ontvouwt en ze geniet vooraf van de geestelijke toestand."

158. Kan het voorbeeld van de rups, die begint met over de grond te kruipen, zich dan in schijndood in zijn cocon opsluit om dan herboren te worden in een schitterend bestaan, ons een idee

geven van het aardse leven, dat gevolgd wordt door het graf en dan een nieuwe existentie?

"Een bleek idee. Het beeld is goed, maar je moet het niet letterlijk nemen, zoals je altijd geneigd bent te doen".

159. Welk gevoel ervaart de ziel op het moment dat ze zich realiseert dat ze in de geestelijke wereld is?

"Dat hangt ervan af. Als het kwaad gedaan heeft uit liefde ervoor, schaamt de geest zich in het begin voor wat hij gedaan heeft. Maar het ervaart iets heel anders als het moreel oprecht is geweest. Het voelt zich verlost van een grote last en is niet bang voor de meest onderzoekende blik."

160. Ontmoet een geest onmiddellijk degenen die hij op aarde kende, en die vóór hem gestorven zijn?

"Ja, afhankelijk van de genegenheid die ze voor elkaar hadden.

Ze komen hem bijna altijd opvangen als hij ernaar streeft terug te keren naar de geestelijke wereld, en ze kunnen zelfs helpen hem te bevrijden uit de banden van de materie. Ook ziet hij velen die hij tijdens zijn verblijf op aarde uit het oog verloren was. Verder ziet hij hen die in de dwalende staat zijn en gaat op bezoek bij hen die nog geïncarneerd zijn".

161. Bij een gewelddadige of accidentele dood, als de organen nog niet door ouderdom of ziekte verzwakt zijn, gebeurt de scheiding van de ziel en de beëindiging van het leven dan tegelijk?

"Meestal wel. Maar in elk geval is het ogenblik dat hen scheidt heel kort."

162. Blijft een individu na onthoofd te zijn bijvoorbeeld, nog enkele ogenblikken bij bewustzijn?

"Vaak blijft het nog enkele ogenblikken zo, tot het organische leven voor eens en voor altijd uitgedoofd is. Maar vaak veroorzaakt de angst voor de dood een bewustzijnsverlies vóór het eigenlijke moment van de executie."

Kardec's opmerking: Deze vraag heeft alleen betrekking op het bewustzijn dat de slachtoffers van zichzelf kunnen hebben door middel van het lichaam en niet als geest. Als ze het bewustzijn niet vóór de executie verliezen, kunnen ze het enkele zeer korte ogenblikken bewaren, maar ze moeten het noodzakelijkerwijs verliezen met het organische leven van de hersenen. Dit betekent echter niet dat de perispirit zich helemaal van het lichaam heeft losgemaakt. Integendeel, in alle gevallen van gewelddadige dood, d.w.z. wanneer de dood niet het gevolg is van een geleidelijk uitdoven van de vitale krachten, zijn de banden die het lichaam met de perispirit verbinden hardnekkiger en verloopt de complete scheiding langzamer.

De Staat van Verwarring van de Geest na de Dood

163. Is de ziel bij het verlaten van het lichaam zich onmiddellijk bewust van zichzelf?

"Onmiddellijk is niet het juiste woord; ze blijft in een toestand van verwarring gedurende enige tijd".

164. Ervaren alle geesten de verwarring die volgt op de scheiding van ziel en lichaam in dezelfde mate en gedurende dezelfde tijd?

"Nee, het hangt ervan af hoe geëvolueerd ze zijn. Zij die al gezuiverd zijn, zijn bijna onmiddellijk zelfbewust vanwege hun onthechting van de materie tijdens het lichamelijke leven. Maar vleselijke individuen met een onzuiver geweten behouden de indruk van materie veel langer."

165. Heeft een begrip van het Spiritisme enige invloed op de kortere of langere duur van deze verwarring?

"Het heeft een zeer grote invloed omdat de geest van tevoren begreep wat zijn situatie zou zijn. De praktijk van het goede en de zuiverheid van het geweten oefenen echter de meeste invloed uit."

Kardec's opmerking: Op het moment van de dood lijkt alles in eerste instantie verward. De ziel heeft enige tijd nodig om zichzelf te herkennen; ze voelt zich versuft, als iemand die uit een diepe slaap ontwaakt en de situatie probeert te begrijpen. De helderheid van zijn ideeën en de herinnering aan zijn verleden keren terug als de invloed van de materie waarvan hij zich zojuist bevrijd heeft uitgeblust is en de soort mist die zijn gedachten verduisterd had verdreven wordt. De duur van de toestand van verwarring na de dood varieert sterk: hij kan een paar uur duren, verscheidene maanden of zelfs jaren. Degenen die er het minst lang last van hebben zijn degenen die zich tijdens hun leven met hun toekomstige toestand geïdentificeerd hebben, omdat ze hun positie onmiddellijk begrijpen. Deze verwarring vertoont bijzondere aspecten, afhankelijk van het karakter van het individu en vooral van de soort dood waar het om gaat. Bij gewelddadige sterfgevallen: zelfmoord, doodstraf, ongeluk, beroerte, dodelijke verwondingen, enz. is de geest verrast en verbaasd; hij gelooft niet dat hij dood is. Hardnekkig blijft hij volhouden dat hij niet gestorven is. Bovendien ziet hij zijn lichaam daar liggen en weet aan wie het toebehoort, maar begrijpt niet dat hij er nu van gescheiden is. Het zoekt geliefden op en spreekt tot hen, maar kan niet begrijpen waarom ze hem niet kunnen horen. Deze illusie duurt tot zijn scheiding compleet is en pas dan beseft hij zijn situatie en begrijpt hij dat hij niet langer deel uitmaakt van de wereld van de levenden. Dit fenomeen is gemakkelijk te verklaren. Verrast door zijn onvoorziene dood, is de geest verbijsterd door de plotselinge verandering die heeft plaatsgevonden. Hij gelooft nog steeds dat dood synoniem is met vernietiging en annihilatie, en omdat hij blijft denken, zien en horen, beschouwt hij zichzelf niet als dood. Deze illusie wordt versterkt door het feit dat hij zich in een lichaam bevindt dat lijkt op het lichaam dat hij zojuist verliet en hij heeft zijn etherische aard nog niet kunnen vaststellen. In plaats daarvan veronderstelt hij dat het stevig en compact is zoals het andere, en hij is verbaasd als hij erop gewezen wordt dat dit lichaam niet

tastbaar is. Het is een fenomeen dat lijkt op dat van sommige onervaren somnambulisten die niet geloven dat ze slapen. Ze geloven dat slaap synoniem is met de opschorting van de vermogens en omdat ze vrij kunnen zien en denken, bemerken ze niet dat ze slapen. Zelfs in gevallen waarin de dood niet onverwacht is ingetreden, vertonen sommige geesten deze eigenaardigheid. Het is echter algemener bij hen die niet aan sterven gedacht hadden, ondanks dat ze ziek waren geweest. Dit leidt tot het merkwaardige schouwspel van geesten die hun eigen begrafenis bijwonen alsof het die van iemand anders is, en die erover spreken alsof het hen op geen enkele manier aangaat - tot ze plotseling de waarheid begrijpen. Er is niets pijnlijks aan de toestand van verwarring na de dood voor morele mensen; ze zijn kalm en hun percepties zijn die van een vredig ontwaken. Maar voor hen van wie het geweten niet zuiver is, is het vol angst en kwelling.

In gevallen van collectieve dood is waargenomen dat al degenen die tegelijk zijn omgekomen elkaar niet altijd onmiddellijk zien. In de verwarring na de dood gaat elke geest zijn eigen weg of houdt zich alleen bezig met degenen in wie hij belangstelling heeft.

Opmerking

Schrijf hier je opmerkingen of conclusies over het hoofdstuk.

HOOFDSTUK IV
De Pluraliteit van Existenties

Reïncarnatie • De Rechtvaardigheid van Reïncarnatie • Incarnatie op Verschillende Werelden • Progressieve Transmigratie • Het Lot van Kinderen na de Dood • Geslacht in Geesten • Verwantschap, Bloedverwantschap • Lichamelijke en Morele Gelijkenis • Aangeboren Ideeën

Reïncarnatie

166. Hoe kan een ziel die tijdens haar lichamelijke leven de perfectie niet bereikte, het werk van haar zuivering voltooien?

"Door zich te onderwerpen aan de beproeving van een nieuwe existentie."

166.A) Hoe volbrengt de ziel dit nieuwe existentie? Door zijn transformatie als geest?

"Om zich te zuiveren ondergaat de ziel natuurlijk een transformatie, maar daarvoor heeft ze de beproeving van het lichamelijke leven nodig".

166.B) Leeft de ziel dan vele lichamelijke existenties?

"Ja, we leven allemaal vele levens en zij die iets anders beweren willen je in de onwetendheid houden waarin zij zelf dwalen. Dat is hun wens".

166.C) Uit dit principe lijkt het dat de ziel, nadat ze het ene lichaam achtergelaten heeft, daarna een ander neemt; met andere woorden, ze reïncarneert in een nieuw lichaam. Is dit het geval?

"Uiteraard".

167. Wat is het doel van reïncarnatie?

"Boetedoening en geleidelijke verbetering van de mensheid. Hoe zou er rechtvaardigheid kunnen zijn, zonder reïncarnatie?''

168. Is het aantal lichamelijke levens beperkt, of gaat een geest eeuwig door met reïncarneren?

"In elk nieuw leven zet een geest een nieuwe stap op het pad van vooruitgang. Wanneer hij zich ontdaan heeft van alle onzuiverheden heeft hij de beproevingen van het lichamelijke leven niet meer nodig."

169. Is het aantal incarnaties over het algemeen voor alle geesten gelijk?

"Nee. Zij die snel vooruit gaan besparen zich veel beproevingen. Niettemin, omdat de vooruitgang bijna oneindig is, is altijd een groot aantal incarnaties nodig."

170. Wat wordt de geest na zijn laatste incarnatie?

"Een gezegende geest; een pure geest".

De Rechtvaardigheid van Reïncarnatie

171. Waarop is de leer van reïncarnatie gebaseerd?

"Op de rechtvaardigheid van God en de openbaring. We herhalen dit steeds voor je: een goede vader laat altijd de deur van berouw voor zijn kinderen open. Zegt de rede je niet dat het

onrechtvaardig zou zijn de eeuwige gelukzaligheid te onthouden aan hen die niet de kansen hebben genoten die nodig zijn om zichzelf te verbeteren? Zijn niet alle mensen Gods kinderen? Het is alleen bij egoïstische mensen dat we ongerechtigheid, onverzadigbare haat en onvergeeflijke bestraffing vinden".

Kardec's opmerking: Alle geesten zijn op weg naar perfectie en God verschaft hun de middelen om die te volbrengen door de beproevingen van het lichamelijke leven. Uit goddelijke rechtvaardigheid staat God hen toe in nieuwe existenties te volbrengen wat ze in een vorige beproeving niet konden doen of voltooien.

Het zou niet in overeenstemming zijn met billijkheid of met Gods goedheid om voor altijd diegenen te straffen die, ongeacht hun wil, belemmeringen voor hun verbetering hadden ondervonden binnen de omgeving waarin ze geplaatst waren. Als het lot van alle mensen na hun dood onherroepelijk bezegeld is, zou dat betekenen dat God de daden van allen niet op dezelfde weegschaal weegt en dat God niet iedereen onpartijdig behandelt.

De leer van de reïncarnatie, die bestaat uit het accepteren van het feit dat mensen vele opeenvolgende levens hebben, is de enige die in overeenstemming is met het idee van Gods rechtvaardigheid ten aanzien van mensen met een lagere morele toestand. Het is de enige die onze toekomst kan verklaren en ons hoop kan geven, omdat ze ons de middelen biedt om onze fouten door nieuwe beproevingen te verzoenen. De rede bevestigt dit en het is wat de Geesten ons geleerd hebben. Wie zich ervan bewust is hoe onvolmaakt hij is, ontleent een troostende hoop aan de leer van de reïncarnatie. Als ze werkelijk geloven in de rechtvaardigheid van God, kunnen ze niet verwachten dat ze tot in alle eeuwigheid gelijk zullen zijn aan hen die het beter gedaan hebben dan zij. De gedachte dat zo'n onvolmaaktheid hen niet voor altijd zal uitsluiten van het hoogste goed en het feit dat ze het door voortdurende inspanning zullen kunnen bereiken, steunt hen en vernieuwt hun moed. Wie heeft aan het eind van zijn carrière geen spijt dat hij een bepaalde ervaring te laat heeft opgedaan om er profijt van te hebben gehad? Deze pas verworven ervaring gaat echter niet verloren; ze zal van nut zijn in een nieuwe existentie.

Incarnatie op Verschillende Werelden

172. Worden al onze verschillende lichamelijke existenties op aarde geleefd?

"Nee, niet allemaal. Ze kunnen ook op andere werelden geleefd worden. Die op deze aardbol zijn noch de eerste noch de laatste, maar ze zijn van de meest materiële en het verst van perfectie verwijderd."

173. Gaat de ziel bij elk nieuw lichamelijke existentie over van de ene wereld naar de andere, of leeft ze meerdere levens op dezelfde aardbol?

"Ze kan vele levens op dezelfde wereld leven als ze nog niet voldoende geëvolueerd is om naar een meer geavanceerde wereld te gaan."

173.A) Dus we kunnen verschillende keren op aarde opnieuw verschijnen?

"Natuurlijk."

17.B) Kunnen we er weer op terugkomen na op andere werelden geleefd te hebben?

"Zeker; je kunt al op andere werelden geleefd hebben dan de aarde."

174. Is het nodig om opnieuw op de aarde te leven?

"Nee, maar als je niet vooruit komt, kun je naar een andere wereld die niet beter is - misschien wel één die nog slechter is."

175. Is er een bijzonder voordeel aan terugkomen om op de aarde te leven?

"Geen speciaal voordeel, tenzij je op een missie komt; maar in dat geval zul je toch vooruitgang boeken, net zoals je dat op elke andere wereld zou doen."

175.A) Zou het niet beter zijn om een geest te blijven?

"Nee, nee! Dat zou je tot stilstand brengen. Wat je wilt is evolueren in de richting van God".

176. Kunnen geesten, na op andere werelden geïncarneerd te zijn, op deze incarneren zonder ooit eerder hier gekomen te zijn?

"Ja, net zoals je kunt incarneren op andere werelden. Alle werelden zijn solidair. Wat je op de ene niet hebt volbracht, kun je op een andere wel."

176.A) Zijn er dan mensen die voor het eerst op aarde zijn?

"Er zijn er velen en in verschillende graden."

176.B) Is er een soort aanwijzing waaraan we een geest kunnen herkennen die voor het eerst op de aarde is?

"Dat zou je van geen enkel nut zijn".

177. Moet een geest, om de perfectie en de opperste gelukzaligheid te bereiken, die het einddoel van de mensheid zijn, op alle werelden van het gehele universum hebben geleefd?

"Nee, want er zijn vele werelden van gelijke graad, waar de geest niets nieuws zou leren."

177.A) Hoe kunnen we dan de pluraliteit van het leven van een geest op dezelfde aardbol verklaren?

"Hij kan zich daar telkens in heel verschillende situaties bevinden, waardoor hij vele gelegenheden krijgt om ervaring op te doen."

178. Kunnen geesten lichamelijk herboren worden op een wereld die relatief minder geëvolueerd is dan de wereld waarop ze al geleefd hebben?

"Ja, als ze een missie te vervullen hebben die hun vooruitgang zal bevorderen. Ze aanvaarden in zo'n geval met vreugde de beproevingen van dit soort existentie, want die verschaffen hun een middel voor hun verdere vooruitgang."

178.A) Zou dit ook niet kunnen gebeuren als een boetedoening en zou God opstandige geesten niet naar minder geëvolueerde werelden kunnen sturen?

"Geesten kunnen stil blijven staan, maar ze gaan nooit achteruit. Hun straf bestaat er dus in dat ze niet vooruit komen en dat ze hun slecht gebruikte leven moeten hervatten in een omgeving die meer bij hun aard past."

178.B) Wie zijn degenen die hetzelfde existentie moeten hervatten?

"Zij die in hun missie of beproeving gefaald hebben".

179. Zijn de wezens die elke wereld bewonen allemaal in dezelfde graad van zuivering?

"Nee, het is zoals op aarde. Er zijn er die meer gevorderd zijn en sommigen die minder gevorderd zijn."

180. Behoudt een geest bij het overgaan van deze wereld naar een andere de intelligentie die hij hier bezat?

"Ja inderdaad, want intelligentie gaat nooit verloren. Het kan echter zijn dat zo'n geest niet dezelfde middelen heeft om ze uit te drukken. Dat hangt zowel af van zijn mate van zuiverheid als van

de toestand van het lichaam dat hij verwerft." (Zie: Invloed van het organisme)[35]

181. Hebben de wezens die verschillende werelden bewonen lichamen die lijken op de onze?

"Natuurlijk hebben ze lichamen, want de geest moet met materie bekleed zijn om op materie in te kunnen werken. Dit omhulsel is echter meer materieel of minder materieel, al naargelang de mate van zuiverheid die de geest bereikt heeft. Dit is wat de verschillen bepaalt tussen de werelden waar we doorheen moeten, want er zijn vele woningen in Gods huis, en dus ook vele graden. Sommigen erkennen dit en zijn zich er hier op aarde van bewust, maar anderen weten er helemaal niets van".

182. Kunnen we de fysieke en morele toestand van verschillende werelden nauwkeurig kennen?

"Wij, de Geesten, kunnen je alleen antwoorden in overeenstemming met je graad van evolutie. Dit betekent dat we deze dingen niet aan iedereen mogen openbaren, want niet allen zijn in dezelfde positie om ze te begrijpen; zulke openbaringen zouden hen dan ook verontrusten."

Kardec's opmerking: Naarmate geesten zich zuiveren, naderen ook de lichamen die hen bekleden de geestelijke natuur. Hun materie wordt minder dicht en ze slepen zich niet langer pijnlijk over de grond. De behoeften van hun fysieke lichamen zijn minder grof en ze hoeven niet langer andere levende wezens te vernietigen om zichzelf te voeden. Ze zijn vrijer en hebben een voor ons onbekende perceptie, die hen in staat stelt dingen ver weg te zien; met andere woorden, ze kunnen door de ogen van hun lichaam dingen zien die wij alleen door gedachten kunnen zien.

---

[35] Zie vragen 367-370.

De zuivering van de geesten weerspiegelt zich in de morele perfectie van de wezens waarin ze geïncarneerd zijn. De dierlijke hartstochten worden zwakker, en egoïsme maakt plaats voor een broederlijk gevoel. Het is zo dat op werelden die hoger ontwikkeld zijn dan de onze, oorlogen onbekend zijn en er geen redenen zijn voor haat en tweedracht, omdat niemand er van zou dromen een medemens kwaad te doen. Hun intuïtie over de toekomst - die een geweten zonder wroeging hun geeft - maakt dat de dood niet langer een reden tot bezorgdheid is. In plaats daarvan beschouwen ze het zonder vrees en als een simpele transformatie.

De levensduur op verschillende werelden blijkt evenredig te zijn met de mate van morele en lichamelijke vooruitgang van de geest en dit is volkomen logisch. Hoe minder materieel het lichaam is, hoe minder het onderhevig is aan de kwellingen die het ontregelen; hoe zuiverder de geest is, hoe minder hij onderhevig is aan de hartstochten die hem ondermijnen. Dit is een verder ontwerp van de Voorzienigheid, die wenst dat het lijden zo veel mogelijk verkort wordt.

183. Moet een geest bij de overgang van de ene wereld naar de andere een nieuwe kindertijd beleven?

"De kindertijd is een noodzakelijke overgang op alle werelden, maar ze is niet altijd zo onnozel als op de jouwe".

184. Kunnen geesten de nieuwe wereld kiezen die ze zullen bewonen?

"Niet altijd, maar ze kunnen vragen en krijgen wat ze verlangen als ze het verdienen, want geesten hebben alleen toegang tot werelden naargelang hun mate van zuivering."

184.A) Als een geest geen verzoek doet, wat bepaalt dan de wereld waarop hij zal reïncarneren?

"Zijn mate van zuivering".

185. Is de fysieke en morele toestand van levende wezens op elke wereldbol eeuwig hetzelfde?

"Nee. Alle werelden zijn onderhevig aan de wet van vooruitgang. Ze begonnen allemaal zoals de jouwe: in een inferieure toestand; de aarde zal echter een transformatie ondergaan. Zij zal een aards paradijs worden wanneer de hele mensheid het goede verkiest boven het kwade."

Kardec's opmerking: Zo zal het ras dat nu de aarde bevolkt op een dag verdwijnen en geleidelijk vervangen worden door hoger geëvolueerde wezens. Zulke rassen zullen het huidige ras opvolgen, net zoals het huidige ras anderen opvolgde die nog minder geëvolueerd waren.

186. Zijn er werelden waarop de geest niet meer in een materieel lichaam leeft en alleen nog de perispirit als omhulsel heeft?

"Ja, en dat omhulsel zelf wordt zo etherisch dat het voor jou is alsof het helemaal niet bestond. Dit is de toestand van de pure geesten".

186.A) Dus op grond van deze premisse lijkt het dat er geen precieze lijn is die de toestand van de laatste incarnaties scheidt van die van een pure geest?

"Zo'n lijn is er niet. Het verschil wordt beetje bij beetje kleiner en wordt tenslotte onmerkbaar - zoals de nacht die vervaagt bij het eerste daglicht."

187. Is de substantie van de perispirit hetzelfde op alle werelden?

"Nee, in sommige werelden is het etherischer dan in andere. Wanneer het van de ene wereld naar de andere gaat, kleedt een geest zich aan met de materie die bij elke wereld hoort, met een snelheid die sneller is dan de bliksem."

188. Bewonen pure geesten speciale werelden, of bewonen zij de universele ruimte zonder aan een bepaalde wereldbol gebonden te zijn?

"Pure geesten bewonen bepaalde werelden maar ze zijn er niet aan gebonden zoals mensen aan de aarde. Ze zijn veel beter dan alle anderen in het alomtegenwoordig zijn. [36]"

---

[36] Volgens sommige geesten is de aarde, van alle wereldbollen waaruit ons zonnestelsel bestaat, één van die waarvan de bewoners lichamelijk en moreel het minst ontwikkeld zijn. Mars is, als planeet op zich, nog minder ontwikkeld, terwijl Jupiter in alle opzichten veel superieur is. De zon wordt niet bewoond door lichamelijke wezens, maar is een ontmoetingsplaats voor geesten van hoge orde, die van daaruit hun gedachten uitstralen naar andere werelden, die ze met behulp van geesten van lage orde besturen door met hen in verbinding te treden via de universele fluïdum. Wat zijn fysieke constitutie betreft, zou de zon een focus van elektriciteit kunnen zijn. Het lijkt erop dat alle zonnen op dezelfde manier werken. Grootte en afstand tot de zon hebben geen noodzakelijke invloed op de mate van ontwikkeling van de andere planeten, want het lijkt erop dat Venus meer ontwikkeld is dan de Aarde, en Saturnus minder dan Jupiter. Veel geesten die bekende persoonlijkheden op aarde bezielden, worden geacht gereïncarneerd te zijn op Jupiter, één van de werelden die het dichtst bij perfectie staan. Het is verrassend dat op een zo geavanceerde globe mensen gevonden kunnen worden die misschien niet zo erg ontwikkeld werden geacht toen ze op aarde leefden. Maar dit is niet zo verbazingwekkend als we de mogelijkheid overwegen dat bepaalde geesten die die planeet bewonen naar de aarde gezonden kunnen zijn om missies te vervullen die hen, althans naar aardse standaard, niet in heel prominente posities plaatsten. Ten tweede kunnen ze tussen hun aardse existentie en hun leven op Jupiter tussenstadia gehad hebben waarin ze zich verder ontwikkelden. Ten derde zijn er op die wereld, net als op deze, verschillende graden van ontwikkeling en tussen die graden kan evenveel verschil zijn als dat wat het primitieve van het beschaafde individu op aarde scheidt. Het feit dat ze Jupiter bewonen

Progressieve Transmigratie

189. Geniet een geest, vanaf het moment dat hij gevormd is, de volheid van zijn vermogens?

"Nee. Net als een mens heeft een geest zijn kindertijd. Als ze voor het eerst ontstaan, hebben geesten niet meer dan een instinctief bestaan en bezitten ze alleen het bewustzijn van zichzelf en hun

---

betekent dus niet dat ze op het niveau van de meest geëvolueerde wezens staan, zoals ook niet alle mensen op hetzelfde niveau staan als de geleerden op het Instituut, alleen maar omdat ze toevallig in Parijs wonen. De omstandigheden voor een lange levensduur zijn niet overal dezelfde als op aarde; daardoor is een vergelijking op basis van leeftijd niet mogelijk. Iemand die enkele jaren geleden gestorven was werd opgeroepen [door een medium] en verklaarde dat hij nog maar zes maanden geleden gereïncarneerd was op een wereld waarvan hij de naam voor ons geheimhield. Toen hem gevraagd werd naar zijn leeftijd daar, antwoordde hij: "Die kan ik niet berekenen, want wij tellen de tijd niet zoals jullie; bovendien is onze manier van leven niet dezelfde. Wij ontwikkelen ons veel sneller, zozeer zelfs dat het nog maar zes van jullie maanden geleden is dat ik hier kwam. Maar ik moet zeggen dat ik, wat intelligentie betreft, al zo'n dertig aardse jaren oud ben." Vele soortgelijke antwoorden zijn door andere geesten gegeven, en deze uitspraken bevatten niets onaannemelijke. Immers, zien we op aarde geen dieren die in slechts enkele maanden tot volle ontwikkeling komen? Waarom zou het met menselijke wezens op andere sferen niet net zo zijn? Anderzijds, merk op dat de ontwikkeling die een dertigjarige op aarde verwerft misschien maar een soort kinderschoenen is in vergelijking met wat hij of zij elders zou kunnen bereiken. We zouden wel erg kortzichtig moeten zijn om onszelf als de prototypes van de schepping te beschouwen, en het zou vernederend voor de Goddelijkheid zijn te geloven dat er buiten ons niets anders geschapen had kunnen worden. – Auteur opmerking.

handelingen. Hun intelligentie ontwikkelt zich slechts beetje bij beetje."

190. Wat is de toestand van de ziel tijdens haar eerste incarnatie?

"Het lijkt op de toestand van de kinderjaren in het lichamelijke leven. Zijn intelligentie begint zich pas te ontvouwen - het probeert het leven uit."

191. Zijn de zielen van onze primitieven in een toestand van geestelijke kinderschoenen?

"Het is een relatieve kindertijd want het zijn reeds ontwikkelde zielen begiftigd met hartstochten."

191.A) Zijn hartstochten een teken van ontwikkeling?

"Ontwikkeling, ja, maar geen perfectie. Ze zijn een teken van activiteit en een bewustzijn van het Zelf. In de zeer jonge ziel bestaan intelligentie en leven alleen in een zaad achtige toestand."

Kardec's opmerking: Het leven van geesten volgt in zijn geheel dezelfde fasen als het lichamelijke leven. Een geest gaat geleidelijk over van de embryonale toestand naar die van de kindertijd. Over een opeenvolging van perioden komt hij tot de volwassen staat, die die van perfectie is, maar met dit verschil dat er geen verval of aftakeling is zoals in het lichamelijke leven. Ook al had zijn leven een begin, het zal geen einde kennen en vanuit ons gezichtspunt heeft het een enorme hoeveelheid tijd nodig om van geestelijke kindertijd tot complete ontwikkeling over te gaan. Bovendien voltrekt zijn vooruitgang zich niet allemaal op slechts één wereldbol, maar op meerdere. Het leven van de geest bestaat dus uit een reeks lichamelijke existenties, die elk een mogelijkheid tot vooruitgang bieden, zoals elk lichamelijke existentie uit een reeks dagen bestaat, gedurende welke het individu grotere ervaring en kennis verwerft. Niettemin, zoals er in het menselijk leven vruchteloze dagen zijn, zo zijn er ook in het leven van een geest lichamelijke existenties die geen verbetering opleveren omdat hij niet wist hoe ze productief te beleven.

192. Kunnen wij door perfect gedrag in dit leven, alle graden overwinnen en zuivere geesten worden zonder de tussenliggende graden te hebben afgelegd?

"Nee, want wat mensen zich als perfectie voorstellen is er in werkelijkheid heel ver van verwijderd; er zijn kwaliteiten die ze niet kennen en ook niet begrijpen. Ze kunnen zo perfect zijn als hun natuur toelaat, maar het is geen absolute perfectie. Het is als bij sommige kinderen die, hoe vroegrijp zij ook zijn, nog door de jeugd moeten gaan voordat zij volwassen zijn; of bij zieke mensen die door een herstelperiode moeten gaan voordat zij weer gezond worden. Bovendien moeten geesten zowel in kennis als in moraal vooruit gaan en als ze slechts in de ene zin vooruitgegaan zijn, zullen ze dat ook in de andere moeten doen om de top van de ladder te bereiken. Niettemin, hoe meer de individuen in hun huidige leven vooruit gaan, hoe korter en minder pijnlijk hun volgende beproevingen zullen zijn".

192.A) **Kunnen mensen zich in dit leven op zijn minst verzekeren van een minder bittere toekomstige existentie?**

"Ja, natuurlijk. Ze kunnen de lengte en de moeilijkheden van het pad verminderen. Alleen de nalatige blijven stilstaan".

193. Kunnen mensen tijdens hun nieuwe existenties terugvallen tot een lager niveau dan het niveau dat ze al bereikt hebben?

"In maatschappelijke positie, ja; als geest, nee."

194. Kan de ziel van een moreel individu tijdens een nieuwe incarnatie het lichaam van een schurk bezielen?

"Nee, want een geest kan niet degenereren."

194.A) Kan de ziel van een goddeloos individu de ziel van een morele individu worden?

"Ja. Als het berouw toont, zou dat een beloning zijn."

Kardec's opmerking: De evolutie van geesten is progressief en nooit regressief. Ze verheffen zich geleidelijk door de hiërarchie en dalen niet af van het niveau dat ze bereikt hebben. In hun verschillende lichamelijke levens kunnen ze afdalen als individuen, maar niet als geesten. Zo kan de ziel van een machtig iemand later een nederige handwerksman bezielen, en omgekeerd, want posities onder individuen zijn vaak het omgekeerde van de verheffing van hun moraliteit. Herodes was een koning; Jezus was een timmerman.

195. Zou de mogelijkheid om zichzelf in een ander existentie te verbeteren sommige mensen er niet toe kunnen brengen op het slechte pad te volharden met de gedachte dat ze zich later altijd nog kunnen corrigeren?

"Zij die zo denken geloven eigenlijk helemaal niets. Het idee van eeuwige straf houdt hen niet langer in toom omdat hun verstand het verwerpt; in plaats daarvan brengt het hen ertoe alles in twijfel te trekken. Als alleen redelijke middelen gebruikt werden om de mens te leiden, zouden er niet zulke sceptici zijn. Tijdens zijn lichamelijke leven kan een onvolmaakt geest denken zoals je gesteld hebt maar eenmaal uit de materie bevrijd denkt hij heel anders. Het merkt spoedig dat het slecht heeft gerekend en om het goed te maken zal het dus een tegengesteld gevoel in zijn nieuwe existentie inbrengen. Vooruitgang wordt daardoor bereikt en daarom zijn er op de aarde mensen die verder gevorderd zijn dan anderen. Sommigen hebben al de ervaringen opgedaan die anderen nog moeten doormaken; de laatsten verwerven zulke ervaringen beetje bij beetje. Het hangt van ieder individu af om zijn of haar eigen vooruitgang te bespoedigen of die voor onbepaalde tijd uit te stellen."

Kardec's opmerking: Mensen die zich in een vreselijke situatie bevinden verlangen ernaar die zo snel mogelijk te veranderen. Wie zich ervan overtuigd heeft dat de beproevingen van dit leven het gevolg zijn van zijn eigen onvolkomenheden, zal trachten zich te verzekeren van een nieuwe existentie dat minder pijnlijk is. Deze gedachte zal hen veel gemakkelijker van het pad van het kwaad weglokken dan de gedachte aan eeuwig vuur, waarvan ze weten dat het pure onzin is.

196. Aangezien geesten alleen beter kunnen worden door het ondergaan van het lijden en de beproevingen van de lichamelijke existentie, volgt hieruit dat het materiële leven gezien kan worden als een soort zeef of filter waar de wezens van de geestelijke wereld doorheen moeten om tot perfectie te komen?

"Ja, dat is juist. Ze verbeteren zich tijdens zulke beproevingen door het kwade te vermijden en het goede te beoefenen. Maar pas na vele incarnaties of opeenvolgende zuiveringen en na een langer of korter tijdsverloop bereiken ze, volgens hun eigen inspanningen, het doel dat voor hen bestemd is."

196.A) Beïnvloedt het lichaam de geest om hem te verbeteren, of beïnvloedt de geest het lichaam?

"Je geest is alles. Je lichaam is een kledingstuk dat rot - dat is alles."

Kardec's opmerking: We hebben een materieel beeld van de verschillende graden van zuivering van de ziel in het sap van de wijnstok. Het bevat de drank die men geest of alcohol noemt, maar het is verzwakt door de grote hoeveelheid vreemde elementen die de essentie ervan veranderen. Het bereikt pas absolute zuiverheid na verscheidene distillaties, waarbij telkens een deel van de onzuiverheden verwijderd wordt. Het distilleertoestel stelt het lichaam voor waarin de ziel moet binnengaan om zich te zuiveren; de vreemde elementen zijn als de perispirit, die meer en meer gezuiverd wordt naarmate de geest de perfectie nadert.

Het Lot van Kinderen na de Dood

197. Is de geest van een kind dat heel jong sterft even ver gevorderd als die van een volwassene?

"Soms veel meer, omdat het kind meer existenties kan hebben gehad en daardoor meer ervaringen kan hebben opgedaan, vooral als hij of zij vooruitgegaan is."

197.A) Kan de geest van een kind dan meer geëvolueerd zijn dan die van zijn ouder?

"Dat is heel vaak het geval. Ben je er zelf niet vaak getuige van geweest?"

198. Behoort de geest van een kind dat heel jong sterft zonder enig kwaad gedaan te hebben tot de hogere graden?

"Als zo'n kind niets kwaads gedaan heeft, heeft het ook niets goeds gedaan. God ontslaat zo'n geest niet van de beproevingen die hij moet ondergaan. Als het puur is, is dat niet omdat het een kind was, maar omdat het reeds gevorderd was."

199. Waarom wordt het leven in de kindertijd zo vaak afgekapt?

"De lengte van het leven van een kind kan voor zijn geest het restant zijn van een vroeger leven dat voor zijn tijd was afgekapt. Bovendien is de dood van een kind vaak een beproeving of een boetedoening voor de ouders."

199.A) Wat gebeurt er met de geest van een kind dat heel jong sterft?

"Het begint een nieuwe existentie".

Kardec's opmerking: Als mensen maar één leven te leven hadden, en als daarna hun lot voor alle eeuwigheid bezegeld was, waarom zou dan de helft van de

menselijke soort, die heel jong sterft, het recht hebben van eeuwige gelukzaligheid te genieten zonder een volledig leven van inspanning geleefd te hebben? En met welk recht zouden zij vrijgesteld zijn van de vaak zo pijnlijke voorwaarden die aan de andere helft opgelegd worden? Zo'n orde der dingen zou niet in overeenstemming kunnen zijn met de rechtvaardigheid van God. Door reïncarnatie is de absolute rechtvaardigheid voor allen gelijk. De toekomst behoort aan allen toe, zonder uitzondering en zonder bevoordeling en wie als laatste aankomt heeft alleen zichzelf te verwijten. Individuen moeten de verdienste hebben van hun daden, waarvoor ze rechtvaardig verantwoordelijk zijn. Bovendien is het onredelijk om de kindertijd als een toestand van onschuld te beschouwen. Zien we geen kinderen die begiftigd zijn met de slechtste instincten op een leeftijd waarop opvoeding nog geen invloed kon hebben uitgeoefend? Wat te denken van hen die sluw, bedrieglijk en verraderlijk geboren lijken te zijn, die zelfs instincten koesteren voor diefstal en moord, ondanks de goede voorbeelden die hen omringen? Het strafrecht spreekt hen vrij als ze wandaden begaan door te oordelen dat ze zonder onderscheid hebben gehandeld, meer gedreven door instinct dan door opzettelijke opzet. Maar waar komen zulke instincten vandaan, die zo sterk verschillen bij kinderen van dezelfde leeftijd, die onder dezelfde omstandigheden opgroeien en aan dezelfde invloeden blootstaan? Waar komt zo'n vroegrijpe goddeloosheid vandaan als het niet van de onvolmaakte natuur van de geest komt, aangezien opvoeding er niets mee te maken heeft? Zij die werkelijk goddeloos zijn, zijn minder ver gevorderd en moeten dus de consequenties ondergaan, niet van hun daden tijdens hun huidige kindertijd, maar van hun vorige levens. Zo is de wet voor allen gelijk en strekt de rechtvaardigheid van God zich tot allen uit.

Geslacht in Geesten

200. Zijn geesten mannelijk en vrouwelijk?

"Niet zoals jij het opvat, want geslacht hangt af van organische samenstelling. Liefde en sympathie bestaan tussen geesten, maar ze berusten op de affiniteit van gevoelens."

201. Kan een geest die het lichaam van een man bezield heeft, het lichaam van een vrouw bezielen in een nieuwe existentie, en omgekeerd?

"Ja, want dezelfde geest kan zowel mannelijke als vrouwelijke lichamen bezielen."

202. Wanneer wij geesten zijn, hebben wij dan een voorkeur om in een mannelijk of een vrouwelijk lichaam te incarneren?

"Het maakt voor een geest weinig uit: het hangt af van de beproevingen die hij moet ondergaan."

Kardec's opmerking: Omdat ze geslachtloos zijn, kunnen geesten zowel als man of als vrouw incarneren. Aangezien ze in alle opzichten vooruit moeten komen, biedt elk geslacht, net als elke sociale positie, hun speciale beproevingen, plichten en nieuwe mogelijkheden om ervaring op te doen. Degene die altijd als man incarneerde zou alleen weten wat mannen weten.

Verwantschap, Bloedverwantschap

203. Geven ouders een deel van hun ziel door aan hun kinderen of geven ze hun alleen het dierlijke leven, waaraan een nieuwe ziel naderhand het morele leven toevoegt?

"Alleen dierlijk leven, want de ziel is ondeelbaar. Dwaze ouders kunnen intelligente kinderen krijgen, en omgekeerd."

204. Aangezien we vele existenties gehad hebben, gaat verwantschap dan terug op vorige existenties?

"Het zou niet anders kunnen zijn. De opeenvolging van lichamelijke levens schept banden tussen geesten die teruggaan op vroegere existenties. Zo ontstaat vaak de affiniteit tussen jou en sommige geesten waarvan je zou kunnen denken dat ze vreemden zijn."

205. Volgens sommige individuen lijkt de leer van reïncarnatie familiebanden te vernietigen door ze terug te voeren naar vorige levens.

"In plaats van ze te vernietigen, breidt het ze uit. Omdat verwantschappen op vroegere genegenheden kunnen berusten, zijn de banden die leden van eenzelfde familie verenigen minder wankel. Bovendien verruimt reïncarnatie de plichten van broederschap, want je buurman of je bediende kan een geest zijn die vroeger door bloedverwantschap verbonden met je was."

205.A) Het vermindert echter wel het belang dat sommigen aan hun familiale verwantschap hechten, omdat hun vader een geest kan zijn die vroeger tot een ander ras behoorde, of die een veel andere maatschappelijke positie had ingenomen.

"Dat is waar, maar zo'n belang berust op hoogmoed. Wat de meeste mensen in hun voorouders eren zijn titel, klasse en fortuin. Ze zouden blozen als ze een eerlijke schoenmaker als grootvader hadden gehad, maar opscheppen als ze afstammen van een losbandige van adellijke geboorte. Wat de mensen ook zeggen of doen, ze zullen niet verhinderen dat de dingen zijn zoals ze zijn, want God regelt de wetten van de natuur niet naar hun ijdelheid".

206. Aangezien er misschien geen werkelijke verwantschap bestaat tussen de geesten van de nakomelingen van een bepaalde familie, zou het dan dwaas zijn als de leden hun voorouders zouden eren?

"Zeker niet, want ze moeten zich gelukkig voelen te behoren tot een familie waarin hoger geëvolueerde geesten geïncarneerd zijn. Hoewel geesten niet uit elkaar voortkomen, hebben ze niet minder genegenheid voor hen die door familiebanden met hen verbonden zijn, want ze worden vaak aangetrokken tot deze of gene familie

vanwege affiniteiten of eerdere banden. Je kunt er heel zeker van zijn dat de geesten van je voorouders zich helemaal niet vereerd voelen met het respect dat je hen uit hoogmoed betuigt. Hun verdiensten komen jou niet ten goede, behalve als je ernaar streeft hun morele voorbeeld te volgen. Alleen op die manier kunnen je herinneringen niet alleen aangenaam maar zelfs nuttig voor hen zijn".

Lichamelijke en Morele Gelijkenis

207. Ouders geven bijna altijd een lichamelijke gelijkenis door aan hun kinderen. Geven ze ook een morele gelijkenis door?

"Nee, want hun zielen of geesten zijn verschillend. Het lichaam gaat uit van het lichaam, maar de geest gaat niet uit van de geest. Er is geen andere band dan bloedverwantschap tussen nakomelingen."

207.A) Waar komt de morele gelijkenis vandaan die soms tussen ouders en kinderen bestaat?

"Het zijn sympathieke[37] geesten, aangetrokken door gelijkenissen van neiging".

208. Oefenen de geesten van de ouders na de geboorte geen invloed uit op hun kinderen?

"Een zeer grote invloed, want, zoals we al zeiden, moeten geesten elkaar helpen in elkaars vooruitgang. Zoals het is, hebben de

[37] Sympathiek: "In harmonie met iemands smaak, stemming, of aanleg; gelijkgestemd: een sympathieke metgezel" (Webster's, op .cit.). – Vertaler opmerking.

geesten van de ouders de missie om hun kinderen door opvoeding te ontwikkelen. Dit is een taak voor hen - als ze die niet vervullen, zijn ze schuldig."

209. Hoe komt het dat goede en deugdzame ouders soms goddeloze kinderen hebben? Met andere woorden, waarom trekken de goede eigenschappen van de ouders niet altijd, uit affiniteit, goede geesten aan als hun kinderen?

" Slechte geesten kunnen om goede ouders vragen in de hoop dat hun raad hen op een betere weg zal leiden. God vervult vaak hun wens."

210. Kunnen ouders door hun gedachten en gebeden een goede geest aantrekken in plaats van een onvolmaakte, om het lichaam van hun kind te bewonen?

"Nee. Wel kunnen ze de geest verbeteren van het kind dat ze gebaard hebben en dat aan hen is toevertrouwd - het is hun plicht. Slecht geaarde kinderen zijn een beproeving voor hun ouders".

211. Waar komt de gelijkenis van karakter vandaan, die zo vaak voorkomt bij broers en zussen, vooral bij tweelingen?

"Het zijn sympathieke geesten die aangetrokken worden door gelijksoortige gevoelens, en die blij zijn samen te zijn."

212. Zijn er in kinderen wier lichamen verbonden geboren zijn, en die sommige van hun organen gemeen hebben, twee geesten, dat wil zeggen, twee zielen?

"Ja, maar door hun gelijkenis lijken ze vaak alsof er maar één is."

213. Maar als geesten als tweelingen incarneren uit sympathie[38], waar komt dan de afkeer vandaan die soms tussen hen opgemerkt kan worden?

"Het is geen regel dat tweelingen sympathieke geesten moeten zijn. Slechte geesten kunnen verlangen samen te strijden op het toneel van het leven".

214. Wat moet men denken van de verhalen over vechtende kinderen in de baarmoeder van hun moeder?

"Een figuurlijke toespraak! Om hun haat als ingebakken af te beelden, wordt het figuurlijk voor de geboorte neergezet. Mensen houden meestal niet voldoende rekening met beelden die alleen poëtisch bedoeld zijn."

215. Waar komt het onderscheidende karakter vandaan dat we in elke cultuur observeren?

"Net als mensen vormen ook geesten families door gelijkenissen in neigingen. De zuiverheid van zulke neigingen hangt af van hoe geëvolueerd de geesten zijn. Bovendien zijn culturen grote families waarin sympathieke geesten samenkomen, en de neiging die de leden van deze families ertoe brengt samen te komen is de bron van de individuele gelijkenissen die binnen het onderscheidende karakter van elke cultuur bestaan. Denk je dat goede en humane geesten zouden zoeken te leven tussen ongeraffineerde en wrede mensen? Nee. Geesten voelen zich

[38] Sympathie: "Harmonie van of overeenstemming in gevoelens, zoals tussen mensen of van de ene persoon ten opzichte van de andere. De harmonie van gevoelens die bestaat tussen mensen van gelijksoortige smaak of mening, of van gelijksoortige aanleg" (ibid.) Vertaler opmerking.

aangetrokken tot gelijkgestemde culturen, net zoals ze zich aangetrokken voelen tot gelijkgestemde individuen. Ze zoeken hun eigen groep op".

216. Behouden de individuen in hun nieuwe leven nog sporen van hun morele karakter uit vorige levens?

"Ja, dat kan gebeuren. Maar als geesten evolueren, veranderen ze, en hun sociale positie kan ook veranderen. Als een meester een slaaf wordt, zal zijn smaak heel anders zijn en zal het moeilijk zijn hem te herkennen. Omdat een geest in zijn verschillende incarnaties dezelfde geest is, kunnen zijn manifestaties van de ene op de andere bepaalde gelijkenissen vertonen. Deze zullen echter door de gewoonten van zijn nieuwe positie gewijzigd worden, tot een opvallende verbetering zijn karakter compleet veranderd heeft. Zo kan bijvoorbeeld degene die hoogmoedig en wreed was, nederig en humaan worden als hij berouw heeft getoond".

217. Behouden de individuen tijdens hun verschillende incarnaties enige overblijfselen van hun fysieke karakter uit vorige levens?

"Het lichaam wordt vernietigd en het nieuwe heeft geen verbinding met het oude. Niettemin wordt de geest weerspiegeld in het lichaam. Hoewel het lichaam slechts materie is, wordt het gekneed door de kwaliteiten van de geest, die er een bepaald karakter op inprent dat vooral in het gezicht zichtbaar is. Daarom worden de ogen terecht beschreven als de spiegel van de ziel, wat betekent dat het gezicht het meest bijzonder de ziel weerspiegelt. Zo kan het zijn dat individuen die lichamelijk uiterst onaantrekkelijk zijn, niettemin iets aangenaams kunnen uitstralen als ze goede, bedachtzame en humane geesten zijn. Anderzijds zijn er zeer aantrekkelijke gezichten die niets in je opwekken - je zou

ze zelfs afstotend kunnen vinden. Hoe kun je geloven dat alleen perfecte lichamen geesten van hoge orde herbergen, als je elke dag morele individuen tegenkomt met misvormde lichamen? Hoewel er geen uitgesproken lichamelijke gelijkenis mag zijn, kan een gelijkenis in smaak en neigingen toch wat wij noemen een lucht van vertrouwdheid doorgeven".

Kardec's opmerking: Het lichaam dat een ziel in een nieuwe incarnatie kleedt, heeft niet noodzakelijkerwijs enige relatie met het vorige, want het kan uit een heel andere oorsprong voortkomen. Het zou daarom absurd zijn te concluderen dat een opeenvolging van levens verbonden is door een gelijkenis die strikt toevallig is. Niettemin veranderen de eigenschappen van een geest bijna altijd de organen die voor zijn uiting dienen, en drukken zo een kenmerkend stempel op het gezicht, en zelfs op de algemene manier van doen. Zo kan men binnen het nederigste omhulsel uitingen van grootheid en edelheid van geest vinden, terwijl men onder het gewaad van een welgesteld iemand vaak vulgariteit en oneer kan aantreffen. Sommige mensen, die uit de laagste posities opgeklommen zijn, verwerven met nauwelijks enige moeite de gewoonten en manieren van de hoge maatschappij - ze lijken teruggekeerd te zijn in hun rechtmatige element. Maar anderen voelen zich er, ondanks hun geboorte en opleiding, altijd misplaatst. Hoe kan dit feit anders verklaard worden dan als een weerspiegeling van wat de geest in vorige levens was?

Aangeboren Ideeën

218. Bewaart een geïncarneerde geest enig spoor van de percepties die hij had en de kennis die hij in zijn vorige levens verwierf?

"Er blijft een vage herinnering achter, die de geïncarneerde geest geeft wat jij aangeboren ideeën noemt."

218.A) Is de theorie van aangeboren ideeën dan niet alleen maar een mythe?

"Nee, want de kennis die in elke existentie verworven wordt gaat niet verloren. Als een geest vrij van materie is, herinnert hij zich die kennis altijd weer. Tijdens zijn incarnatie kan hij die gedeeltelijk en tijdelijk vergeten, maar de intuïtie die overblijft helpt hem vooruit. Zonder dat zou het steeds opnieuw moeten beginnen. In plaats daarvan begint de geest bij elke nieuwe existentie vanaf het punt waarop hij het voorgaande beëindigd had."

218.B) Is er dan niet een heel nauw verband tussen twee opeenvolgende existenties?

"Niet altijd zo nauw als je zou denken, want de omstandigheden van de twee levens zijn vaak heel verschillend; ook kan de geest vooruitgang geboekt hebben in de tussentijd." (Zie nr. 2l6)

219. Wat is de oorsprong van de buitengewone vermogens van die individuen die, zonder enige voorafgaande scholing, een intuïtie lijken te hebben over bepaalde kennisgebieden zoals talen, wiskunde, enz.?

"Een herinnering aan het verleden en de vroegere vooruitgang van de ziel, waarvan ze nu geen besef meer heeft. Waar anders zouden zulke vermogens vandaan gekomen kunnen zijn? Lichamen veranderen, maar de geest niet - hij verandert slechts van kledingstuk."

220. Kunnen geesten bij het veranderen van lichaam bepaalde intellectuele vermogens verliezen; kunnen ze bijvoorbeeld ophouden een voorliefde voor de kunsten te hebben?

"Ja, als ze die vermogens onteerden of er een slecht gebruik van maakten. Bovendien kan een vermogen gedurende een heel existentie slapend blijven omdat de geest een niet gerelateerde wil

uitoefenen. In dat geval blijft ze latent, maar duikt ze later weer op".

221. Zijn het instinctieve gevoel van het bestaan van God en het voorgevoel van het toekomstige leven te danken aan een retrospectief geheugen dat de mens zelfs in primitieve staat heeft?

"Zij zijn een herinnering aan wat zij als geesten kenden vóór hun incarnatie, maar hoogmoed smoort vaak dit gevoel."

221.A) Is het dezelfde herinnering waaraan bepaalde overtuigingen te danken zijn die met de Spiritistische Leer te maken hebben en die in alle culturen voorkomen?

"Deze leer is zo oud als de wereld. Daarom vinden we het overal - een bewijs dat het waar is. Aangezien hij een intuïtie van zijn geestelijke toestand bewaart, bezit de geïncarneerde geest een instinctief bewustzijn van de onzichtbare wereld. Dit bewustzijn wordt echter vaak vervormd door vooroordelen, en ook door bijgeloof dat uit onwetendheid voortkomt".

Opmerking

Schrijf hier je opmerkingen of conclusies over het hoofdstuk.

HOOFDSTUK V

Overwegingen over de Pluraliteit van Existenties

222. Sommigen mensen hebben beweerd dat de leer van reïncarnatie niet nieuw is, dat ze van Pythagoras is overgenomen. We hebben nooit gezegd dat de Spiritistische Leer een moderne uitvinding is. Omdat ze voortkomt uit de wetten van de natuur zelf, moet het Spiritisme als zodanig natuurlijk al sinds het begin der tijden bestaan hebben, en we hebben altijd geprobeerd aan te tonen dat er sporen van gevonden kunnen worden in de verste oudheid. Het is wel bekend dat Pythagoras niet de schepper was van de theorie van de metempsychose[39]; hij nam ze over van de Hindoe filosofen en de Egyptenaren, die er al sinds onheuglijke tijden in geloofden. Het idee van de transmigratie van zielen was dus een algemeen geloof, dat door de meest eminente individuen aanvaard werd. Langs welke weg kwam dit idee tot hen? Was het door openbaring of intuïtie? We weten het niet. Hoe het ook zij, een idee kon de eeuwen niet doorkruist hebben en door de meest gevorderde geesten aanvaard zijn als er niet iets aan was. De ouderdom van deze leer moet dus, als er iets is, eerder een bewijs in haar voordeel zijn dan een bezwaar ertegen.

Maar het is evenzeer bekend dat er tussen de metempsychose van de ouden en de moderne leer van de reïncarnatie dit ene grote

---

[39] "[Theorie] waardoor de geesten die zich op aarde niet correct en nobel gedroegen, moeten reïncarneren als dieren van een lagere orde" (Franco, Divaldo P. Estudos Espíritas, door de Geest Joanna de Ângelis, 5de ed. FEB. 1991 - vertaling de onze CEI) – Vertaler opmerking.

verschil is: de Geesten verwerpen absoluut de transmigratie van menselijke zielen in dieren, en omgekeerd.

Door de leer van de pluraliteit van lichamelijke existenties te onderwijzen, hebben de Geesten dus een leer vernieuwd die in de vroegste tijden van de wereld ontstaan is, en die tot in onze tijd in het diepste innerlijk gedachten van veel mensen bewaard is gebleven. De Geesten hebben het echter vanuit een rationeel standpunt voorgesteld, meer volgens de progressieve wetten van de natuur, en meer in harmonie met de wijsheid van de Schepper door het te ontdoen van alle accouterments van bijgeloof.

Een vermeldenswaard punt is dat ze het niet alleen in dit boek recentelijk onderwezen hebben: al vóór de publicatie ervan waren er in veel streken talrijke communicaties van dezelfde aard binnengekomen, en sindsdien zijn ze sterk toegenomen. Bovendien kan het pertinent zijn te onderzoeken hoe het komt dat niet alle Geesten het over deze leer eens lijken te zijn; we zullen die kwestie later opnieuw behandelen.

Maar laten we de kwestie nu vanuit een andere hoek onderzoeken, los van enige openbaringen van de geesten. We leggen ze voorlopig terzijde en nemen aan dat deze theorie helemaal niet van hen afkomstig is. Laten we zelfs aannemen dat we er nooit samen met de Geesten over nagedacht hebben. Laten we ons in plaats daarvan voorlopig in een neutrale positie plaatsen en dezelfde mate van waarschijnlijkheid van waarheid aanvaarden voor zowel de hypothese van de pluraliteit van lichamelijke existenties als die van een enkelvoudig existentie, en laten we zien naar welke kant de rede en onze eigen belangen ons zullen voeren.

Sommige individuen verwerpen het idee van reïncarnatie om de eenvoudige reden dat het hen ongelegen komt. Ze verklaren dat

één existentie wel genoeg is, en dat ze geen zin hebben om opnieuw aan een gelijksoortige te beginnen. We kennen zelfs mensen die woedend worden bij de simpele gedachte aan terugkeer naar de aarde. We zouden hen willen vragen of God hun advies zou moeten vragen en hun wensen zou moeten raadplegen bij het in orde brengen van het universum! Eén van de twee mogelijkheden geldt: of reïncarnatie is een feit, of het is het niet. Als het zo is, is het voor deze individuen zinloos zich ertegen te verzetten; ze zullen het moeten ondergaan zonder dat God om hun toestemming vraagt. Zich ertegen verzetten zou hetzelfde zijn als een zieke man die zegt: "Ik heb vandaag al te veel geleden; ik wil morgen niet meer lijden." Hoe onwillig hij ook is, hij zal er morgen of in de dagen die volgen niet minder onder lijden, tot hij genezen is.

Evenzo, als die individuen lichamelijk weer moeten leven, zullen ze dat doen; ze zullen reïncarneren. Ze zullen tevergeefs protesteren zoals een kind dat niet naar school wil, of een misdadiger die tot gevangenisstraf veroordeeld is, want ze zullen niettemin moeten reïncarneren. Bezwaren van dit soort zijn te kinderachtig om een serieuzer onderzoek te verdienen. Maar om zulke mensen gerust te stellen, stellen we dat de Spiritistische leer van reïncarnatie niet zo vreselijk is als ze misschien denken en dat als ze het diepgaand zouden bestuderen, ze zouden inzien dat ze niets te vrezen hebben. Ze zouden begrijpen dat elk nieuwe existentie van henzelf afhangt; dat het gelukkig of ongelukkig zal zijn naargelang wat ze in hun huidige leven doen; dat ze vanaf dit leven, als ze zichzelf tot op zekere hoogte verbeteren, nooit bang hoeven te zijn dat ze weer in het moeras vallen.

We nemen aan dat we ons richten tot mensen die geloven in enige vorm van toekomst na de dood en niet tot hen die geloven dat hen

alleen het niets wacht, of tot hen die hun ziel willen onderdompelen in het universele geheel zonder hun individualiteit te bewaren, als druppels regen die in de oceaan vallen. Als je al in enige vorm van toekomst gelooft, veronderstel je zeker niet dat die voor iedereen gelijk zal zijn, want dat zou impliceren dat goed doen tijdens je leven aan het eind er niet toe zou doen. Met andere woorden, waarom zouden we ons inhouden; waarom zouden we niet al onze hartstochten, al onze verlangens bevredigen - zelfs ten koste van anderen - als onze toekomst er niet beter of slechter om zal zijn? Als je daarentegen gelooft dat de toekomst gelukkiger of minder gelukkig zal zijn naargelang wat men in het leven doet, zou je dan niet verlangen die toekomst zo gelukkig mogelijk te maken omdat die gevolgen zal hebben voor alle eeuwigheid?

Waan je jezelf toevallig als één van de perfectste schepsels die ooit op aarde rondliepen en heb je dus onmiddellijk recht op de gelukzaligheid van de uitverkorenen? Ik zou het niet denken. Dus, zonder dat je jezelf tot de verworpenen hoeft te rekenen, moet je toegeven dat er mensen zijn die meer verdienen dan jij en die recht hebben op een betere situatie. Welnu, plaats jezelf dan voor een ogenblik mentaal in die middenpositie, die je (zoals je toegeeft) op dit moment inneemt en stel je voor dat iemand tegen je zegt: "Je lijdt; je bent niet zo gelukkig als je zou kunnen zijn, terwijl er overal om je heen anderen zijn die perfect geluk schijnen te genieten. Zou je jouw situatie willen ruilen voor die van hen?" "Natuurlijk zou ik dat willen!" antwoord je, "Maar wat moet ik daarvoor doen?" "Bijna niets. Begin gewoon opnieuw met wat je slecht gedaan hebt en probeer het beter te doen." Zou je aarzelen dit voorstel aan te nemen, ook al kostte het je vele levenslange beproevingen? Laten we een prozaïscher vergelijking maken. Stel dat je tegen een man

die, hoewel hij niet in extreme armoede verkeert, door zijn precaire middelen moeilijke tijden doormaakt, zou zeggen: "Er ligt een enorm fortuin voor je klaar om van te genieten; maar je moet er wel precies één minuut hard voor werken." Als hij het meest luie wezen op aarde was, zou hij niet aarzelen te zeggen: "Ik ben bereid één minuut te werken, twee minuten, een uur, desnoods een hele dag! Wat zou dat uitmaken als mijn leven in overvloed zal eindigen?" Welnu, wat is dan de duur van één lichamelijk leven in vergelijking met de eeuwigheid? Minder dan een minuut; minder dan een seconde. We horen soms dit soort redeneringen: God, die opperst goed is, zou ons niet de verplichting opleggen opnieuw aan een reeks van tegenslagen en beproevingen te beginnen. Geloven ze toevallig dat God meer goedheid zou tonen door mensen tot eeuwig lijden te veroordelen vanwege een paar momenten van dwaling, dan door hen de middelen te geven om hun onrecht te herstellen? Twee fabrikanten hadden elk een arbeider die naar partnerschap streefde, maar op een bepaalde werkdag waren beide arbeiders onproductief en verdienden ze het ontslagen te worden. Eén van de fabrikanten ontsloeg zijn arbeider daadwerkelijk, ondanks diens smeekbeden, en omdat hij geen ander werk kon krijgen stierf hij in armoede.

Maar de ander zei tegen zijn arbeider: "Je hebt een hele dag verspild dus ben je me een compensatie verschuldigd. Je hebt slecht gepresteerd dus ben je aan mij genoegdoening verschuldigd; maar morgen laat ik je opnieuw beginnen. Als je goed presteert zal ik je houden en zul je verder kunnen streven naar de hogere positie die ik je beloofd heb." Is het nodig te vragen welke van de twee fabrikanten menselijker was? Zou God, die de clementie zelf is, dan onbuigzamer zijn dan een mens? Er schuilt iets aangrijpends in de gedachte dat ons lot voor altijd bezegeld is

vanwege een paar jaar beproeving en aangezien al onze inspanningen ontoereikend zijn om perfectie te bereiken terwijl we op aarde zijn, is de tegenovergestelde gedachte bij uitstek troostrijk omdat ze ons de hoop niet ontneemt.

Daarom zullen we, zonder ons voor of tegen de pluraliteit van existenties uit te spreken, en zonder de ene hypothese boven de andere te bevoordelen, eenvoudig stellen dat, als de keus gemaakt kon worden, niemand de voorkeur zou geven aan een uitspraak waar geen beroep op gedaan kon worden. Een filosoof zei eens dat als God niet zou bestaan, het nodig zou zijn er één uit te vinden voor de tevredenheid van de mensheid. Hetzelfde kan gezegd worden van de pluraliteit van existenties. Zoals we eerder zeiden, vraagt God niet om onze toestemming, noch raadpleegt Hij onze voorkeuren - de dingen zijn of ze zijn niet. Laten we op grond van zulke overwegingen eens kijken aan welke kant de kansen zouden kunnen liggen. Laten we de kwestie vanuit een ander gezichtspunt beschouwen - nog steeds met weglating van de leer van de geesten - en de kwestie uitsluitend als een filosofisch streven onderzoeken. Als er geen reïncarnatie is, dan is het duidelijk dat er maar één lichamelijke existentie kan zijn; als er dus maar één lichamelijke existentie is, dan moet de ziel van elk individu bij de geboorte ontstaan zijn (tenzij we de pre-existentie van de ziel accepteren). Als dat echter het geval zou zijn, dan moeten we ons afvragen wat de ziel vóór de geboorte was en of zo'n pre-existentie toestand niet een existentie van de één of andere soort zou omvatten. Er is geen middenweg: of de ziel bestond vóór het lichaam, of ze bestond niet. Als ze bestond, wat was dan haar toestand? Bezat ze wel of niet zelfbewustzijn? Als ze dat niet deed, zou dat ongeveer hetzelfde zijn als zeggen dat ze helemaal niet bestond; maar als ze dat wel deed, was haar

individualiteit dan progressief of stationair? In beide gevallen, hoe was zijn situatie toen het zich bij het lichaam aansloot? Volgens het gangbare geloof dat aanneemt dat de ziel tegelijk met het lichaam geboren wordt, of evenzo, dat ze vóór de incarnatie alleen negatieve vermogens bezat moeten we de volgende vragen stellen:

1) Waarom vertoont de ziel aanleg die zo verschillen van en onafhankelijk zijn van de ideeën die door opvoeding verworven zijn?

2) Waarom vertonen sommige heel jonge kinderen een buitengewone aanleg voor een bepaald gebied van kennis, terwijl andere hun hele leven in middelmatigheid blijven zitten?

3) Waarom lijken sommige kinderen begiftigd te zijn met aangeboren of intuïtieve ideeën die bij anderen ontbreken?

4) Waarom vertonen sommige kinderen vroegrijpe impulsen tot ondeugd of deugd, of aangeboren gevoelens van waardigheid of gemeenheid die zo opvallend contrasteren met de omgeving waarin ze geboren zijn?

5) Hoe komt het dat sommige individuen, ongeacht hun opvoeding, meer ontwikkeld zijn dan anderen?

6) Waarom zijn er zowel onbeschaafde als beschaafde volkeren? Als we een Hottentot[40] baby bij de geboorte namen, hem opvoedden en dan naar één van onze meest gerenommeerde

---

[40] Een andere benaming voor Khoikhoi: "Een lid van een groep herdersvolkeren, fysiek en taalkundig verwant aan de San, die in de 17de eeuw de huidige Kaapprovincie, Zuid-Afrika, bewoonden". (Webster's, op. cit.) – Vertaler opmerking.

scholen stuurden, zouden we er dan een Laplace[41] of een Newton[42] van kunnen maken?

We zouden vragen welke filosofie of theosofie[43] deze problemen zou kunnen oplossen.

Ofwel zijn zielen gelijk bij de geboorte, ofwel zijn ze dat niet - daar kunnen we niet aan twijfelen. Als ze gelijk zijn, waarom zijn er dan zulke verschillen in aanleg? Men zou kunnen antwoorden dat het van het fysieke organisme afhangt, maar in dat geval zouden we een uiterst monsterlijke en immorele leer hebben. De mens zou niet meer zijn dan een machine, de gril van de materie. Ze zouden niet verantwoordelijk zijn voor hun daden, want alles zou aan hun lichamelijke onvolkomenheden toegeschreven kunnen worden. Maar als zielen ongelijk zijn, dan is dat omdat God ze zo schept. Dan moeten we vragen, waarom wordt aan sommigen een aangeboren mentale superioriteit verleend en aan anderen niet? Zou zo'n favoritisme in overeenstemming zijn met de rechtvaardigheid en liefde die God aan alle schepselen gelijkelijk verleent? Aan de andere kant, als we een opeenvolging van voorafgaande en progressieve existenties toelaten, kan alles verklaard worden. Bij de geboorte brengen de individuen de intuïtie mee van wat ze al verworven hebben. Ze zijn meer of minder geëvolueerd naargelang het aantal levens dat ze geleefd

---

41 "Pierre Simon, Markies de, 1749-1827, Frans astronoom en wiskundige." (ibid.) – Vertaler opmerking

42 "Sir Isaac, 1642-1727, Engels natuurkundige en wiskundige". (ibid.) – Vertaler opmerking.

43 "Een van de verschillende vormen van filosofisch of religieuze gedachten, gebaseerd op een mystiek inzicht in de goddelijke natuur". (ibid.) – Vertaler opmerking.

hebben, of naar hoe dicht of ver ze van hun beginpunt verwijderd zijn. Het is precies zoals in een groep individuen van alle leeftijden, waarin ieder zich ontwikkeld zal hebben naar het aantal jaren dat hij of zij geleefd heeft. Opeenvolgende levens vertegenwoordigen voor het leven van de ziel wat jaren vertegenwoordigen voor het leven van het lichaam. Breng bijvoorbeeld op dezelfde dag duizend individuen bij elkaar, variërend van één tot tachtig jaar oud.

Stel nu dat over al hun vorige dagen op mysterieuze wijze een soort sluier geworpen is, zodat je onbewust gelooft dat ze allemaal op dezelfde dag geboren zijn. Je zou je natuurlijk afvragen waarom sommigen groot zijn en anderen klein, sommigen oud en anderen jong, sommigen opgeleid en anderen nog onwetend. Maar als de wolk die hun verleden verbergt weggenomen zou worden, als je plotseling zou beseffen dat ze allemaal een langere of kortere tijd geleefd hebben, dan zou alles verklaard worden. God kon, uit goddelijke rechtvaardigheid, niet sommige zielen meer ontwikkeld en andere minder geschapen hebben. Bij de pluraliteit van de existenties vertoont de ongelijkheid die we zien niets dat in strijd is met de strengste gelijkheid. Er lijkt alleen ongelijkheid te zijn omdat we alleen het heden zien en niet het verleden. Berust dit argument op één of andere theorie, een willekeurige veronderstelling? Nee, want we gaan uit van een duidelijk, onbetwistbaar feit: de ongelijkheid van aanleg, intellectuele en morele ontwikkeling. We hebben ontdekt dat dit feit door geen enkele huidige theorie verklaard kan worden, terwijl een nieuwe theorie er een simpele, natuurlijke en logische verklaring voor geeft. Zou het rationeel zijn de theorie die niets verklaart te verkiezen boven de theorie die alles verklaart?

Wat de zesde vraag betreft, zal ongetwijfeld gesteld worden dat Hottentotten minder ontwikkeld zijn. Maar dan zullen we vragen: zijn ze menselijk of zijn ze dat niet? Als ze menselijk zijn, waarom zou God hen dan de voorrechten ontzegd hebben die Kaukasisch wel hebben?

En als ze geen mensen zijn, waarom proberen ze hen dan Christenen te maken? De Spiritistische Leer is veel omvattender dan dat alles, want ze onthult dat er niet verschillende soorten mensen zijn, maar alleen mensen in hun geheel. Hun geesten bevinden zich in verschillende stadia op de schaal van vooruitgang, maar ze zijn allemaal geneigd zich voortdurend te ontwikkelen. Is dit niet meer in harmonie met de rechtvaardigheid van God?

Tot nu toe hebben we de ziel beschouwd naar haar verleden en haar heden. Maar als we haar beschouwen met betrekking tot haar toekomst, stuiten we op dezelfde soorten problemen:

1) Als het huidige leven bepalend is voor onze toekomstige bestemming wat zullen dan de respectieve posities in het toekomstige leven zijn voor die van minder ontwikkelde culturen en die van meer ontwikkelde culturen? Zullen ze op hetzelfde niveau staan of verdeeld zijn wat hun eeuwige gelukzaligheid betreft?

2) Zullen zij die hun hele leven gewerkt hebben om zichzelf te verbeteren op hetzelfde niveau staan als zij die onontwikkeld zijn gebleven niet door hun eigen schuld maar door ofwel het gebrek aan tijd ofwel het gebrek aan vermogen om zichzelf te verbeteren?

3) Zijn zij die kwaad beoefend hebben omdat ze niet in staat waren zichzelf te verlichten aansprakelijk voor een toestand die niet van hen afhing?

4) Er worden pogingen ondernomen om mensen te verlichten, te moraliseren en te beschaven, maar voor ieder die verlicht wordt, zijn er miljoenen die elke dag sterven voordat het licht hen heeft weten te bereiken. Wat is hun lot? Zullen ze als verworpenen behandeld worden? Zo niet, wat hebben ze dan gedaan om het te verdienen op hetzelfde niveau te staan als de anderen?

5) Wat is het lot van kinderen die op heel jonge leeftijd sterven voordat ze goed of kwaad gedaan hebben? Als ze tot de uitverkorenen behoren, waarom wordt hun dan zo'n gunst verleend zonder dat ze iets gedaan hebben om het te verdienen? En door welk voorrecht zijn ze vrijgesteld van de beproevingen van een volledig leven?

Is er een doctrine die deze kwesties kan oplossen? Accepteer echter het bestaan van opeenvolgende levens en alles kan verklaard worden in overeenstemming met Gods rechtvaardigheid. Wat we in de ene existentie niet kunnen volbrengen, zullen we in een ander wel doen. Zo ontsnapt niemand aan de wet van de vooruitgang. Allen zullen beloond worden naar hun werkelijke individuele verdienste en niemand zal uitgesloten worden van de opperste gelukzaligheid waarnaar hij of zij streeft, ongeacht de hindernissen die hij of zij onderweg tegengekomen mag zijn.

Zulke kwesties zouden tot in het oneindige vermenigvuldigd kunnen worden want de psychologische en morele problemen die geen andere oplossing hebben dan de pluraliteit van de existenties zijn ontelbaar - we hebben ons slechts tot de meest algemene beperkt. Niettemin kan nog steeds beargumenteerd worden dat de leer van reïncarnatie niet door de Kerk geaccepteerd is.

Het zou dus de ondermijning van het christendom zijn. Het is nu niet ons doel op deze kwestie in te gaan, want het is voor ons voldoende aangetoond te hebben dat de leer bij uitstek moreel en rationeel is. Bovendien kan wat moreel en rationeel is niet in strijd zijn met een religie die God verkondigt als goedheid en rede bij uitstek. Wat zou er van het christendom geworden zijn als het tegen de universele mening en het getuigenis van de wetenschap in, de bewijzen had ontkend en iedereen had uitgestoten die niet geloofde in de beweging van de zon en de zes dagen van de schepping? Welk krediet zou een religie verdienen en welk gezag zou ze hebben onder verlichte naties, als ze gebaseerd was op zulke duidelijke fouten die eens geloofsartikelen waren? Telkens wanneer bewijzen werden vastgesteld, heeft de Kerk wijselijk de kant ervan gekozen. Als bewezen wordt dat er dingen bestaan die zonder reïncarnatie onmogelijk zouden zijn, als bepaalde punten van het kerkelijk dogma niet anders verklaard kunnen worden dan met zulke middelen, dan zal het nodig zijn die te aanvaarden en te beseffen dat het antagonisme tussen deze leer en het kerkelijk dogma alleen maar schijn is. Later zullen we aantonen dat de Kerk misschien minder ver van deze leer af staat dan ze denkt en dat ze bij de acceptatie ervan niet meer zou lijden dan bij de ontdekking van de beweging van de aarde om de zon en de geologische perioden, die in het begin ook met de heilige teksten in strijd leken te zijn. Bovendien komt het principe van reïncarnatie in veel geschriften voor en wordt het vooral en expliciet geformuleerd in de Evangeliën:

"Van de berg afdalend (na de transfiguratie) commandeerde Jezus hen, zeggende: 'Vertel aan niemand wat jullie gezien hebben, totdat de Zoon des mensen uit de dood is opgewekt.' Zijn leerlingen vroegen hem toen: 'Waarom zeggen de schriftgeleerden

dan dat Elia eerst moet komen?' En Jezus antwoordde: 'In waarheid, Elia moet eerst komen, en zal alle dingen herstellen. Maar ik verklaar jullie, dat Elia al gekomen is en zij kenden hem niet, maar lieten hem alles lijden wat zij wensten. Zo zullen zij de Mensenzoon ter dood brengen'. Toen begrepen zijn leerlingen dat hij tot hen gesproken had over Johannes de Doper". (Matth. 17)

Als Johannes de Doper Elia was, moet hij dus de reïncarnatie geweest zijn van de geest of ziel van Elia in het lichaam van Johannes de Doper. Wat ook de mening mag zijn die mensen over reïncarnatie hebben, of ze die nu accepteren of verwerpen, niemand zal eraan ontkomen door alleen maar het tegendeel te geloven. Het essentiële punt is dat de leer van de geesten bij uitstek christelijk is. Ze berust op de onsterfelijkheid van de ziel, toekomstige straf en beloning, Gods rechtvaardigheid, de menselijke vrije wil en de moraal van Christus; het is dus niet antichristelijk.

Zoals eerder gezegd, heeft onze redenering tot nu toe alle Spiritistische leringen uitgesloten die door sommigen als zonder gezag worden beschouwd. Als wij, net als zovele anderen, de leer van de pluraliteit van existenties hebben geadopteerd is dat niet alleen omdat ze van de geesten komt, maar omdat ze ons de meest logische leek en de enige die kwesties oplost die tot nu toe onoplosbaar waren. Als het van een gewone sterveling tot ons gekomen was zouden we het evengoed hebben aangenomen, niet aarzelend om onze eigen vroegere ideeën op te geven. Op het moment dat een vergissing ontmaskerd wordt, heeft ons zelfrespect meer te verliezen dan te winnen bij het volhouden ervan. Op dezelfde manier zouden we reïncarnatie verworpen hebben, ook al was het van de geesten gekomen, als het ons in strijd met de rede had geleken, net zoals we zoveel andere

doctrines verworpen hebben. We weten uit ervaring dat we niet blindelings alles moeten accepteren wat van geesten komt, zoals we ook niet alles kunnen accepteren wat van mensen komt.

Voor ons is de eerste verdienste ervan dat het bij uitstek logisch is. Maar ze heeft ook nog een andere verdienste in haar voordeel, die bevestigd wordt door de feiten, positieve feiten, materiële, zogezegd, die een aandachtige en goed beredeneerde studie kan onthullen aan wie met geduld en volharding ernaar streeft ze te observeren, en waarvoor twijfel niet meer mogelijk is. Als deze feiten eenmaal algemeen bekend zijn, dan zal het, net als de vorming en beweging van de aarde, nodig zijn toe te geven aan het bewijs, en zullen de tegenstanders ervan tevergeefs tegenargumenten verspild hebben.

Samenvattend erkennen we dat de leer van de pluraliteit van existenties de enige is die kan verklaren wat zonder haar onverklaarbaar zou zijn, dat ze bij uitstek troostend is en beantwoordt aan de strengste rechtvaardigheid. Voor de mensheid is het de levensredder die God hen uit goddelijke barmhartigheid heeft toegeworpen.

De woorden van Jezus zelf kunnen hier geen twijfel over laten bestaan. Zoals we lezen in het 3e hoofdstuk van Johannes' Evangelie:

Vers 3. In zijn antwoord aan Nicodemus verklaart Jezus: "Waarlijk, waarlijk, Ik zeg u, dat als een mens niet opnieuw geboren wordt, hij het koninkrijk van God niet kan zien".

Vers 4. Nicodemus zegt tot Hem: "Hoe kan een mens geboren worden als hij oud is? Kan hij opnieuw in de baarmoeder van zijn moeder binnengaan en een tweede keer geboren worden?"

Vers 5. Jezus antwoordde: "Waarlijk, waarlijk, Ik zeg u, dat tenzij hij uit water en geest geboren wordt, hij het koninkrijk van God niet kan binnengaan. Wat uit het vlees geboren wordt is vlees en wat uit geest geboren wordt is geest. Wees niet verbaasd dat ik je gezegd heb: je moet opnieuw geboren worden". (Zie hieronder, De verrijzenis van het vlees, nr. 1010).

Opmerking

Schrijf hier je opmerkingen of conclusies over het hoofdstuk.

HOOFDSTUK VI
Geestelijk Leven

Dwalende Geesten • Overgangen Werelden • Percepties, Gevoelens en Lijden van Geesten • Theoretisch Essay over Gevoelens bij Geesten • De Keuze van Beproevingen • Relaties Voorbij het Graf • Sympathieën en Antipathieën Tussen Geesten. Eeuwige Helften • De Herinnering aan het Lichamelijk Existentie • De Herdenking van de Doden. Begrafenissen

Dwalende[44] Geesten

223. Reïncarneert de ziel onmiddellijk na scheiding van het lichaam?

"Soms reïncarneert ze onmiddellijk, maar meestal na een interval van langere of kortere duur. Op meer geëvolueerde werelden is reïncarnatie bijna altijd onmiddellijk. Aangezien de lichamelijke materie van die werelden minder grof is, geniet een geïncarneerde geest van bijna al zijn geestelijke vermogens. Zijn normale toestand is dezelfde als die van jullie lucide somnambulisten."

224. Wat gebeurt er met de ziel tijdens de intervallen tussen incarnaties?

"Ze wordt een dwalende geest, die een nieuwe bestemming nastreeft en afwacht."

224.A) Hoelang kunnen zulke intervallen duren?

---

[44] Of gedesincarneerd– Vertaler opmerking.

"Van een paar uur tot duizenden eeuwen. Strikt genomen is er geen buitengrens aan de dwalende toestand toegekend. Hij kan heel lang duren, maar nooit voor altijd. Vroeg of laat krijgt een geest altijd de gelegenheid om een andere existentie te beginnen, die dient voor de zuivering van zijn vorige."

224.B) Hangt de lengte van het interval af van de eigen wil van de geest, of kan het als een boetedoening opgelegd worden?

"Het is een consequentie van zijn vrije wil. De geesten weten heel goed wat ze doen door het te verlengen, maar voor sommigen is het verlengen ervan ook een door God opgelegde straf. Anderen vragen om verlenging om studies te kunnen voortzetten die alleen in de geestelijke toestand productief gedaan kunnen worden."

225. Is de dwalende toestand op zichzelf een aanwijzing voor geesten die minder geëvolueerd zijn?

"Nee, want er zijn dwalende geesten van elke graad. Incarnatie is de toestand die vergankelijk is, zoals we al gezegd hebben. In hun normale toestand zijn geesten losgekoppeld van materie."

226. Kunnen we zeggen dat alle geesten die niet incarneren dwalende zijn?

"Zij die moeten reïncarneren, ja, maar de pure geesten, die perfectie bereikt hebben, zijn niet dwalend: hun toestand is definitief."

Kardec's opmerking: Wat hun diepste kwaliteiten betreft, behoren geesten tot verschillende orden of graden, waar ze achtereenvolgens doorheen gaan naarmate ze zich zuiveren. Wat hun toestand als geesten betreft, kunnen ze geïncarneerd zijn, d.w.z. verbonden met een lichaam; dwalend, d.w.z. losgekoppeld van het materiële lichaam in afwachting van een nieuwe incarnatie

om zichzelf te verbeteren; of puur, d.w.z. perfect en geen behoefte meer hebbend aan incarnatie.

227. Hoe leren dwalende geesten, want het kan haast niet op dezelfde manier als bij ons?

"Ze bestuderen hun verleden en zoeken manieren om zich te ontwikkelen. Ze kijken en observeren wat er gaande is in de rijken waar ze doorheen trekken. Ze luisteren naar de verhandelingen van verlichte individuen en de raadgevingen van geesten die meer geëvolueerd zijn dan zijzelf, en dit verschaft hun ideeën die ze nog niet bezitten".

228. Behouden geesten iets van de menselijke hartstochten?

"Bij het verliezen van hun lichamelijke omhulsel laten geesten van hoge orde de kwade hartstochten achter zich en behouden alleen de idealen van het goede, maar die van lage orde behouden hun hartstochten; anders zouden ze tot de eerste orde behoren."

229. Waarom laten geesten, als ze de aarde achter zich laten, hun slechte hartstochten niet varen, aangezien ze in staat zijn te zien welke problemen ze kunnen veroorzaken?

"In jouw wereld zijn er mensen die overdreven jaloers zijn, bijvoorbeeld. Geloof je dat ze dat gebrek zullen verliezen bij hun vertrek? Nadat ze de aarde verlaten hebben, blijven ze, omdat ze niet helemaal bevrijd zijn van materie - vooral degenen die sterke hartstochten vertoond hebben - een soort atmosfeer om zich heen houden die doordrenkt is met al hun slechte eigenschappen. Ze werpen slechts af en toe een glimp op van de waarheid zodat hun de morele weg geopenbaard wordt."

230. Kan een geest vooruitgang boeken terwijl hij in de dwalende toestand is?

"Hij kan zich veel verbeteren; dat hangt altijd af van zijn eigen wil en verlangen. Maar hij brengt zijn nieuw verworven ideeën pas tijdens het lichamelijke leven in praktijk."

231. Zijn dwalende geesten gelukkig of ongelukkig?

"Hun mate van geluk of ongeluk hangt af van wat ze verdiend hebben. Ze lijden ofwel onder de hartstochten waarvan ze de essentie hebben behouden, of ze zijn gelukkig naargelang hun mate van dematerialisatie. In de dwalende toestand beseft een geest wat hij mist om gelukkiger te zijn; zo zoekt hij naar de middelen om dat te bereiken. Maar het is niet altijd toegestaan te reïncarneren wanneer hij dat wil. Dit op zich is al een straf".

232. Kunnen geesten, terwijl ze in de dwalende staat zijn, andere werelden bezoeken?

"Dat hangt ervan af. Als de geest het lichaam verlaat, is hij nog niet helemaal losgekoppeld van de materie. Vandaar dat hij nog steeds behoort tot de wereld waarop hij geleefd heeft - of tot één van dezelfde graad - tenzij hij tijdens zijn leven voldoende vooruitgegaan is. Vooruitgang is het doel waaraan het zich moet houden, want hij zal zichzelf nooit vervolmaken als hij geen vooruitgang boekt. Niettemin kan hij naar bepaalde hoger geëvolueerde werelden gaan, maar als buitenstaander; hij kan slechts glimpen van zulke werelden opvangen en deze glimpen drijven hem ertoe zichzelf te verbeteren, zodat hij het geluk waardig wordt dat op die werelden genoten wordt en om ze later te kunnen bewonen."

233. Gaan geesten die al gezuiverd zijn wel eens naar minder geëvolueerde werelden?

"Vaak doen ze dat om zulke werelden vooruit te helpen. Zonder deze geesten zouden deze werelden aan zichzelf overgelaten zijn, zonder gidsen om hen te leiden."

Overgangen Werelden

234. Zijn er, zoals sommigen hebben verklaard, werelden die dienen als tussenstop en rustplaats voor dwalende geesten?

"Ja, er zijn werelden die speciaal voor dwalende wezens bestemd zijn, werelden die ze tijdelijk kunnen bewonen, een soort kampplaats, een plaats waar ze kunnen uitrusten tijdens een zeer lange dwaal toestand, een toestand die altijd wat vermoeiend is. Dit zijn intermediaire plaatsen tussen werelden en ze worden gegradeerd naargelang de aard van de geesten die er toegang toe hebben, en waar ze een groter of kleiner gevoel van welzijn zullen genieten".

234.A) Kunnen de geesten die zulke werelden bewonen vertrekken wanneer ze willen?

"Ja, geesten die tijdelijk die werelden bewonen kunnen het verlaten om hun lot te volgen. Stel je hen voor als migrerende vogels die op een eiland neerdalen om weer op krachten te komen voordat ze hun weg vervolgen."

235. Boeken geesten vooruitgang tijdens hun tussenstops op deze tijdelijke werelden?

"Zeker. Zij die erop samenkomen doen dat met het doel zich te scholen om gemakkelijker toestemming te krijgen naar steeds betere plaatsen te gaan, tot ze de positie van de uitverkorenen bereiken."

236. Zijn deze transitionele werelden, vanwege hun bijzondere aard, voor altijd bestemd als tussenstop voor dwalende geesten?

"Nee, die functie is slechts tijdelijk."

236.A) Worden ze tegelijk bewoond door lichamelijke wezens?

"Nee, hun oppervlak is onvruchtbaar. Zij die ze bewonen hebben niets nodig."

236.B) Is die onvruchtbaarheid permanent, en houdt ze verband met hun bijzondere aard?

"Nee, hun onvruchtbaarheid is slechts tijdelijk".

236.C) Zijn deze werelden dan verstoken van natuurlijke schoonheden?

"Hun aard komt tot uiting in de schoonheden van hun immensiteit, en hun schoonheden zijn niet minder bewonderenswaardig dan wat jullie natuurlijke schoonheden noemen."

236.D) Aangezien de toestand van deze werelden vergankelijk is, zal de aarde er op een dag ook bij horen?

"Dat is al gebeurd."

236.E) In welke periode?

"Tijdens haar vorming."

Kardec's opmerking: Niets in de natuur is nutteloos; elk ding heeft zijn doel, zijn bestemming. Er is geen lege ruimte. Alles is bewoond en het leven breidt zich overal uit. Zo was er, tijdens de lange reeks tijdperken die verliepen vóór de verschijning van de mensheid op aarde, tijdens de lange overgangsperioden waarvan de geologische lagen getuigen, en zelfs vóór de vorming van de eerste organische wezens op die vormloze massa, geen afwezigheid van leven in die dorre chaos waarin de elementen met elkaar vermengd werden. Wezens die niet

onze behoeften of lichamelijke gevoelens hadden, vonden er een toevluchtsoord. Zelfs in die onvolmaakte toestand wilde God dat het ergens nuttig voor was. Wie zou dus durven beweren dat van de miljarden werelden die door de onmetelijkheid van de ruimte tollen, er slechts één - één van de kleinste - verloren in de menigte, het exclusieve voorrecht had om bevolkt te worden? Wat zou het nut van al de andere zijn? Zou God ze alleen als vermaak voor onze ogen gemaakt kunnen hebben? Dat is een absurde veronderstelling, onverenigbaar met de wijsheid die in al Gods werken schittert en onaanvaardbaar als we al die werken beschouwen die we niet kunnen zien. Niemand kan ontkennen dat er in deze notie van werelden die nog ongeschikt zijn voor materieel leven en die niettemin bevolkt worden met wezens die geschikt zijn voor de omstandigheden erop, iets groots en subliems schuilt, waar we misschien de oplossing voor meer dan één probleem kunnen vinden.

Percepties, Gevoelens en Lijden van Geesten

237. Heeft de ziel, eenmaal in de wereld van de geesten, nog de percepties die ze in dit leven had?

"Ja, en andere die ze niet had omdat haar lichaam als een sluier was die ze versluierde. Intelligentie is een natuurlijke eigenschap van de geest, maar ze komt vrijer tot uiting als ze ontketend is."

238. Zijn de percepties en het begrip van geesten onbeperkt? Met andere woorden, weten ze alles?

"Hoe dichter ze de perfectie naderen, hoe meer ze weten. Als ze geesten van hoge orde zijn, weten ze veel. Geesten van lage orde zijn min of meer onwetend over alle onderwerpen."

239. Begrijpen geesten het begin van de dingen?

"Ook dat hangt af van hoe geëvolueerd en gezuiverd ze zijn. Geesten van lage orde weten niet meer dan mensen."

240. Beseffen geesten tijd zoals wij dat doen?

"Nee, en dat is er de oorzaak van dat jullie ons verkeerd begrijpen als het gaat om het vaststellen van datums of tijdperken."

Kardec's opmerking: Geesten leven buiten de tijd zoals wij die kennen; voor hen bestaat tijdsduur praktisch niet. De eeuwen die voor ons zo lang zijn, zijn voor hen slechts ogenblikken die in de eeuwigheid verdwijnen, zoals de oneffenheden van de grond zouden vervagen en verdwijnen voor iemand hoog in de ruimte.

241. Hebben geesten een juister en preciezer idee van het heden dan wij?

"Meer of minder, zoals iemand die helder ziet een juister idee van de dingen heeft dan een blinde. Geesten zien wat jij niet ziet, en ze oordelen anders dan jij; maar nogmaals, het hangt ervan af hoe geëvolueerd ze zijn."

242. Hoe hebben geesten kennis over het verleden? Is zulke kennis voor hen onbeperkt?

"Wanneer we ons ermee bezighouden is het verleden aanwezig, precies zoals je je iets herinnert dat tijdens je ballingschap indruk op je gemaakt heeft. Maar omdat wij niet langer gehinderd worden door de materiële sluier die jullie geest vertroebelt, herinneren wij ons dingen die uit jullie geheugen verdwenen zijn. Maar geesten weten niet alles, vooral niet hun eigen schepping".

243. Kennen geesten de toekomst?

"Ook hier hangt het ervan af hoe gezuiverd ze zijn. Meestal kunnen ze er een glimp van opvangen, maar ze hebben niet altijd toestemming om die te onthullen. Als ze het wel zien, lijkt het hen het heden te zijn. Een geest ziet de toekomst duidelijker naarmate hij God meer benadert. Na de dood ziet en neemt de ziel in één blik haar voorbije migraties in zich op, maar ze kan niet zien wat

God voor haar in petto heeft. Daarvoor is het nodig dat ze na vele levens één met God geworden is."

243.A) Bezitten geesten die perfectie bereikt hebben complete kennis van de toekomst?

"Compleet is niet de juiste term, want God alleen is soeverein; niemand kan God evenaren".

244. Zien geesten God?

"Alleen geesten van hoge orde zien en begrijpen God; geesten van lage orde voelen en vermoeden God".

244.A) Als een lage orde geest zegt dat een ding hem door God verboden of toegestaan is, hoe weet hij dan dat het bevel werkelijk van God afkomstig is?

"Hij ziet God niet, maar voelt de goddelijke soevereiniteit en wanneer iets niet gedaan mag worden of wanneer een woord niet gesproken mag worden, ontvangt hij een soort intuïtie, een geheime waarschuwing, die hem ervan weerhoudt door te gaan. Heb je zelf niet ook voorgevoelens die lijken op geheime waarschuwingen om iets te doen of niet te doen? Bij ons gebeurt hetzelfde, maar in hogere mate; je moet begrijpen dat, omdat de essentie van geesten subtieler is dan het jouwe, wij gemakkelijker goddelijke waarschuwingen kunnen ontvangen".

244.B) Wordt het bevel rechtstreeks door God doorgegeven of via andere geesten?

"Het komt niet rechtstreeks van God, want om rechtstreeks met God te communiceren moet men het verdienen. God zendt goddelijke bevelen door via geesten die meer geëvolueerd zijn in zuivering en instructie."

245. Is het zicht van geesten omcirkeld zoals bij lichamelijke wezens?

"Nee, het verblijft binnen de gehele geest".

246. Hebben geesten licht nodig om te kunnen zien?

"Ze zien met hun eigen licht, zonder dat ze licht van buiten nodig hebben. Er is voor hen geen duisternis, behalve die waarin zij zich door boetedoening kunnen bevinden."

247. Moeten geesten zich verplaatsen om op twee verschillende plaatsen te kunnen zien? Kunnen ze bijvoorbeeld gelijktijdig zien wat er op twee hemisferen van de aardbol gebeurt?

"Omdat geesten zich verplaatsen met de snelheid van de gedachte, kunnen we zeggen dat ze overal tegelijk zien. Hun gedachte kan uitstralen en naar vele punten tegelijk gericht worden, maar deze vermogen hangt af van hun zuiverheid; hoe minder zuiver ze zijn, hoe beperkter hun zicht. Alleen de geesten van hoge orde kunnen alles in zijn geheel zien".

Kardec's opmerking: Bij geesten is het vermogen tot zien inherent aan hun natuur en doordringt hun hele wezen als licht in een lichtgevend voorwerp. Het is een soort universele helderheid die zich tot alles uitstrekt, gelijktijdig ruimte, tijd en dingen omhelst, en waarvoor geen duisternis of materiële hindernissen bestaan. Men moet begrijpen dat het zo moet zijn omdat bij menselijke wezens het zicht functioneert via een orgaan dat het licht ontvangt; zonder licht blijven ze dus in duisternis. In geesten echter, omdat het vermogen van het zicht een inherente eigenschap is, onafhankelijk van enige externe agent, is het zicht niet afhankelijk van licht. (Zie: Alomtegenwoordigheid, nr. 92)

248. Zien geesten de dingen even duidelijk als wij?

"Duidelijker, want hun zicht dringt door wat het jouwe niet kan. Niets verduistert het."

249. Nemen geesten geluiden waar?

"Ja, en ze nemen ook die waar die jullie beperkte zintuigen niet kunnen waarnemen".

249.A) Is het auditieve vermogen, net als dat van het zicht, in hun gehele wezen?

"Alle percepties zijn attributen van de geest en maken deel uit van zijn wezen. Wanneer het met een materieel lichaam bekleed is, komen de percepties alleen binnen via organische kanalen. In de staat van vrijheid zijn ze echter niet meer gelokaliseerd."

250. Aangezien de percepties attributen van de geest zelf zijn, kan hij ophouden ze te gebruiken?

"Een geest ziet en hoort alleen wat hij wil zien en horen; althans dat is meestal het geval, vooral bij meer geëvolueerde geesten, want minder geëvolueerde moeten vaak horen en zien wat nuttig kan zijn voor hun verbetering, of ze dat nu willen of niet."

251. Zijn geesten gevoelig voor muziek?

"Bedoel je jouw muziek? Wat is dat voor muziek in vergelijking met hemelse muziek, die harmonie waarvan niemand op aarde een idee kan hebben? Het ene is met het andere wat het primitieve gezang is, vergeleken met een zachte melodie. Niettemin kunnen gewone geesten een zeker genoegen scheppen in het luisteren naar je muziek, omdat ze nog niet in staat zijn iets subliems te waarderen. Voor geesten heeft muziek een oneindige charme door hun hoog ontwikkelde gevoelige eigenschappen. Ik heb het natuurlijk over de hemelse muziek, die alles is wat de geestelijke verbeelding kan bedenken als het mooiste en fijnste van alles."

252. Zijn geesten gevoelig voor de schoonheden van de natuur?

"De schoonheden van de natuur op verschillende werelden zijn zo divers dat ze lang niet van allemaal op de hoogte zijn. Ja, ze zijn er gevoelig voor naargelang hun aanleg om ze te waarderen en te begrijpen. Geëvolueerde geesten genieten van de schoonheden van het geheel, waarvoor de schoonheden van details als het ware vervagen."

253. Ervaren geesten onze lichamelijke behoeften en lijden?

"Ze weten ervan, want ze hebben het doorstaan, maar ze ervaren het niet lichamelijk zoals jullie, want ze zijn geesten".

254. Voelen geesten vermoeidheid en de behoefte aan rust?

"Ze kunnen geen vermoeidheid voelen zoals jullie die begrijpen en daarom hebben ze ook geen lichamelijke rust nodig, want ze bezitten geen organen waarin de energieën hersteld moeten worden. Geesten rusten echter wel, wat betekent dat ze niet in een toestand van voortdurende activiteit blijven. Ze handelen niet op een lichamelijke manier, want hun actie is geheel intellectueel en hun rust is geheel mentaal. Er zijn momenten waarop hun gedachte in activiteit afneemt en niet meer op een voorwerp in het bijzonder gericht is. Dit is een ware rust voor hen, maar het kan niet vergeleken worden met die van het lichaam. De soort vermoeidheid die geesten kunnen ervaren is evenredig met hoe geëvolueerd ze zijn; hoe meer gezuiverd ze zijn, hoe minder rust ze nodig hebben".

255. Als een geest zegt dat hij lijdt, wat is dan de aard van dat lijden?

"Mentale kwelling, die hem acuter kwelt dan lichamelijk lijden".

256. Waarom klagen sommige geesten over de kou of de hitte?

"Het is een herinnering aan wat ze tijdens hun leven geleden hebben, een gevoel dat even pijnlijk is als de werkelijkheid zelf. Vaak gebruiken ze deze uitdrukkingen om hun situatie uit te drukken. Als ze zich hun lichaam herinneren, ervaren ze een gevoel dat lijkt op wanneer je een zware jas uittrekt - onmiddellijk daarna blijf je het gewicht ervan op je schouders voelen."

Theoretisch Essay over Gevoelens in Geesten

257. Het lichaam is het instrument van pijn; zo niet de primaire oorzaak ervan, dan toch de onmiddellijke oorzaak. De ziel heeft de perceptie van zulke pijn en deze perceptie is het gevolg. De herinnering die ze aan pijn bewaart kan heel acuut zijn, maar dit impliceert geen fysiek gevoel. Eigenlijk kunnen kou en hitte de weefsels van de ziel niet ontregelen - een ziel kan noch bevriezen, noch verbranden. Zien we niet elke dag de herinnering aan of de bezorgdheid over een lichamelijke ziekte zijn effecten produceren, zelfs in de mate dat ze de dood veroorzaakt? We weten allemaal dat individuen die een amputatie hebben ondergaan pijn voelen in het ledemaat dat er niet meer is. Het ledemaat is duidelijk noch de plaats noch het beginpunt van de pijn; de hersenen zelf hebben de indruk gewoon vastgehouden. Evenzo kunnen we aannemen dat er iets dergelijks is in het lijden van geesten na de dood. Een diepgaande studie van de perispirit, die zo'n belangrijke rol speelt in alle geestelijke fenomenen, zoals dampige of tastbare verschijningen, in de toestand van de geest op het moment van de dood, in de zo vaak voorkomende gedachte dat hij nog leeft, in de angstaanjagende situatie van zelfmoordgevallen, in hen die de doodstraf hebben ondergaan, in hen die zich te buiten zijn gegaan aan materiële genoegens, en nog zoveel andere feiten, hebben licht

geworpen op deze kwestie en de verklaringen gegeven die we hier samenvattend presenteren.

De perispirit is de verbinding die de geest met de materie van het lichaam verbindt. Hij wordt getrokken uit de omgeving, uit het universele fluïdum. Tegelijk bevat de elektriciteit, magnetische fluïdum en tot op zekere hoogte ook inerte materie. We zouden kunnen zeggen dat het de kwintessens van materie is. Het is het begin van organisch leven, maar niet van het mentale leven, want dat hoort bij de geest. De perispirit is ook de agent van uiterlijke gevoelens. In het lichaam zijn deze gevoelens gelokaliseerd in de organen die als hun kanalen dienen. Als het lichaam vernietigd wordt, worden deze gevoelens gegeneraliseerd en daarom zegt een geest niet dat hij meer in zijn hoofd lijdt dan in zijn voeten.

Bovendien moeten we op onze hoede zijn om niet in verwarring te raken over de gevoelens van de perispirit, die onafhankelijk zijn geworden van de gevoelens van het lichaam; we kunnen het laatste alleen opvatten als een vergelijking begrip en niet als een analogie. Bevrijd van het lichaam kan de geest lijden, maar dit lijden is niet hetzelfde als dat van het lichaam; maar het is ook geen uitsluitend mentaal lijden, zoals berouw, want de geest kan klagen over warm of koud zijn. Toch lijdt hij niet meer in de zomer dan in de winter. We hebben geesten door vlammen zien gaan zonder enige pijn te voelen, waaruit blijkt dat temperatuur geen invloed op hen heeft. De pijn die ze wel voelen is niet per se fysieke pijn; het is een vage innerlijke gewaarwording, waarvan de geest zich niet altijd van bewust is omdat de pijn niet gelokaliseerd is of door een externe agent veroorzaakt wordt. Het is eerder een herinnering dan een werkelijkheid, maar niettemin een zeer pijnlijke herinnering. Op andere momenten is het meer dan een herinnering, zoals we zullen zien. De ervaring heeft ons geleerd

dat de perispirit zich min of meer langzaam losmaakt van het lichaam op het moment van de dood. Gedurende de eerste ogenblikken begrijpt de geest zijn situatie niet - hij denkt niet dat hij gestorven is, want hij voelt zich levend. Hij ziet zijn lichaam aan zijn zijde en weet dat het het zijne is, maar begrijpt niet waarom ze gescheiden zijn. Deze toestand duurt zolang er een verbinding is tussen het lichaam en de perispirit. Iemand die zelfmoord pleegde zei eens tegen ons: "Nee, ik ben niet dood," en voegde eraan toe: "toch voel ik hoe de wormen me opvreten."

Natuurlijk vreten de wormen niet de perispirit op, laat staan de geest, maar alleen het lichaam. Aangezien de scheiding tussen het lichaam en de perispirit nog niet compleet was, bleef er een mentale repercussie zijn die het gevoel doorgaf aan het lichaam. Repercussie is echter niet helemaal de juiste term, want die kan een sterk lichamelijk effect impliceren. Het was eerder de aanblik van wat er in het lichaam zelf gebeurde; de perispirit zat er nog aan vast en produceerde een illusie die als echt werd opgevat.

Het was dus geen herinnering aan een vroegere gebeurtenis - zijn lichaam was tijdens zijn leven nooit door wormen opgegeten - maar een actueel gevoel. Met deze elementen in gedachten, laten we zien welke conclusies we uit deze feiten kunnen trekken door ze zorgvuldig te bestuderen. Tijdens het leven ontvangt het lichaam indrukken en geeft die door aan de geest via de perispirit, die waarschijnlijk omvat wat het neurale fluïdum[45] genoemd

[45] "[Het]... instrument dat onmisbaar is voor de ziel om zich met de buitenwereld te verhouden. Aangezien de 'neurale fluïdum' van nature zeer materieel en grof is, staat hij noodzakelijkerwijs los van de ziel zelf, maar hij wordt steeds meer verheven naarmate de ziel gesublimeerd raakt en geleidelijk het stralende karakter van de geest

wordt. Als het dood is, voelt het lichaam niets meer, want het heeft noch geest noch perispirit. Wanneer losgemaakt van het lichaam, ervaart de perispirit gevoel, maar omdat het gevoel hem niet langer via een beperkt kanaal bereikt, wordt het gegeneraliseerd.

Aangezien de perispirit slechts een middel tot transmissie is - omdat alleen de geest bewustzijn bezit - kunnen we hieruit afleiden dat als de perispirit zonder de geest zou kunnen bestaan, de perispirit niet meer zou voelen dan het dode lichaam. Evenzo zou de geest, als hij geen perispirit had, onbereikbaar zijn voor welk pijnlijk gevoel dan ook, zoals het geval is bij volledig gezuiverde geesten. We weten dat hoe meer een geest zich zuivert, hoe etherischer de essentie van zijn perispirit wordt, zodat materiële invloeden afnemen naarmate de geest vordert; dat wil zeggen, naarmate zijn perispirit minder grof wordt. Je zou echter kunnen zeggen dat als aangename gevoelens via de perispirit aan de geest worden doorgegeven, onaangename dat ook doen, en als een pure geest voor sommigen ontoegankelijk is, moet hij even ontoegankelijk zijn voor anderen: ja, zonder twijfel, maar alleen die gevoelens die voortkomen uit de invloed van de materie waarmee we vertrouwd zijn. Het geluid van onze instrumenten en de geur van onze bloemen maken geen enkele indruk op een pure geest, maar toch geniet hij van innerlijke gevoelens van ondefinieerbare betovering waarvan wij niet de minste idee hebben, omdat ze voor ons even onwaarneembaar zijn als licht is voor wie blind geboren is. We weten dat ze bestaan, maar op welke manier? Onze kennis houdt daar op. We weten dat geesten perceptie, gevoel, gehoor en zicht hebben, maar deze vermogens

---

nadert ...." (Bozzano, Ernesto. Metapsíquica Humana, FEB, 1992, blz. 130 - vertaling CEI) – Vertaler opmerking.

zijn attributen van hun hele wezen, niet alleen van bepaalde organen, zoals bij mensen het geval is. Maar nogmaals, hoe is dat zo? Dat is wat we niet weten. De geesten zelf kunnen het ons niet uitleggen, want onze taal is niet gemaakt om ideeën uit te drukken die wij niet kunnen bevatten, net zoals er in de taal van primitieve stammen geen termen zijn voor de uitdrukking van onze kunsten, wetenschappen en filosofische doctrines. Als we zeggen dat geesten ontoegankelijk zijn voor de indrukken van materie, hebben we het over de meest geëvolueerde geesten, waarvan het etherisch omhulsel geen analogie vindt in deze wereld. Anders is het met geesten waarvan de perispirit dichter is, want zij nemen onze geluiden en onze geuren waar, maar niet via een beperkt deel van hun organisme zoals bij leven.

We kunnen zeggen dat moleculaire trillingen door hun hele wezen en dus ook in hun sensorium commune - de geest zelf - gevoeld worden, maar op een andere manier, en misschien een andere indruk producerend die een wijziging in hun perceptie kan veroorzaken. Ze horen de klank van onze stem en toch kunnen ze ons verstaan zonder dat spraak nodig is - het eenvoudig overbrengen van gedachten is voldoende, wat getuigt van het feit dat hun mentale scherpzinnigheid groter wordt naarmate ze meer gedematerialiseerd worden. Het zichtvermogen is onafhankelijk van licht; het is een essentieel attribuut van de ziel (waarvoor duisternis niet bestaat) en toont zich breder en doordringender bij hen die meer gezuiverd zijn. Daarom bezit de ziel of geest in zichzelf de aanleg van alle percepties. Tijdens het lichamelijke leven worden deze percepties uitgewist door de dichtheid van onze organen; tijdens het buitenlichamelijke leven worden ze steeds meer bevrijd naarmate het semi-materiële omhulsel meer en meer etherisch wordt. Getrokken uit de omringende omgeving

varieert de perispirit naargelang de aard van de verschillende werelden. Bij het overgaan van de ene wereld naar de andere veranderen de geesten van dit omhulsel zoals wij van kleren veranderen als we van de zomer naar de winter gaan of van de pool naar de evenaar. Wanneer ze ons komen bezoeken, nemen de meer geëvolueerde geesten een aardse perispirit aan en zo lijken hun percepties op die van gewone geesten; maar alle geesten, hoog geëvolueerd of niet, horen en voelen alleen wat ze willen horen en voelen. Aangezien ze geen zintuiglijke organen hebben, kunnen ze hun percepties naar believen actief of inactief maken, al is er één ding dat ze verplicht zijn te horen: de raadgevingen van goede geesten. Hun zicht is altijd actief, maar ze kunnen onzichtbaar worden voor elkaar. Afhankelijk van de klasse waartoe ze behoren, kunnen ze zich verbergen voor hen die minder gezuiverd zijn, maar niet voor hen die dat meer zijn. In de eerste ogenblikken na de dood is het zicht van een geest altijd zwak en verward, maar wordt helderder naarmate hij zich van het lichaam bevrijdt en kan nog meer helderheid verwerven dan tijdens het leven waaronder de mogelijkheid om voorwerpen die voor ons ondoorzichtig zijn door te dringen. Wat betreft de uitbreiding van het zicht van een geest tot in de onbepaalde ruimte, tot in de toekomst en het verleden, dat hangt af van de mate van zuiverheid en evolutie van de geest. Je zou kunnen zeggen: "Deze hele theorie is niet erg geruststellend. We hadden gedacht dat we, eenmaal bevrijd van ons dichte omhulsel - het instrument van onze pijnen - niet meer zouden lijden. Nu vertel je ons dat we kunnen blijven lijden; of het nu op de één of andere manier is het is niettemin lijden." Helaas, ja, we kunnen nog veel en lang lijden, maar we kunnen ook geen lijden meer ervaren vanaf het moment dat we dit lichamelijke leven achter ons laten.

Het lijden van deze wereld is soms het gevolg van een oorzaak buiten onszelf, maar vaker komen ze voort uit onze eigen wil. Als we ze traceren naar hun oorsprong, zullen we zien dat de meeste te wijten zijn aan oorzaken die we hadden kunnen vermijden. Hoeveel kwalen, hoeveel zwaktes hebben mensen uitsluitend te danken aan hun excessen en ambities - in één woord, aan hun hartstochten? Als de mensen altijd oordeelkundig leefden en nooit iets misbruikten, als ze altijd eenvoudige smaken en bescheiden verlangens hadden, zouden ze zich veel beproevingen besparen. Hetzelfde geldt voor geesten: het lijden dat ze ondergaan vloeit altijd voort uit de manier waarop ze op aarde leefden. Natuurlijk zullen ze geen jicht of reuma meer hebben, maar ze zullen wel ander leed ondervinden dat niet kleiner is. We hebben gezien dat zulk lijden het resultaat is van de banden die nog tussen de geest en de materie bestaan, dat hoe meer de geest losgekoppeld is van de invloed van de materie, dat wil zeggen, hoe meer hij gedematerialiseerd is, hoe minder pijnlijke gevoelens hij zal ondervinden. Beginnend met zijn huidige leven, hangt het van de geest zelf af of hij zich losmaakt van de invloed van materie, omdat hij een vrije wil heeft en dus de mogelijkheid om te kiezen, om te handelen of niet. Laat de geest zijn dierlijke hartstochten overwinnen; laat hem geen haat, afgunst, jaloezie of hoogmoed koesteren; laat hem ophouden beheerst te worden door egoïsme; laat hem zich zuiveren door goede gevoelens; laat hem het goede beoefenen; laat hem aan de dingen van deze wereld niet meer belang toekennen dan ze verdienen. Daardoor zal het, zelfs terwijl hij in zijn lichamelijke omhulsel zit, zich gezuiverd hebben door zich los te maken van de materie en wanneer hij het lichaam achter zich laat, zal hij niet langer lijden onder de invloed ervan. Het lichamelijk lijden dat de geest in het verleden onderging zal geen pijnlijke herinnering of onaangename indrukken nalaten, want die

beïnvloedden alleen het lichaam. De geest is blij ervan verlost te zijn, en zijn vredige geweten zal hem vrijstellen van alle mentale kwellingen. Wat dit onderwerp betreft, hebben we vele duizenden geesten ondervraagd die tot elke sociale klasse en elke positie behoorden. We hebben ze bestudeerd in elke periode van hun geestelijke leven vanaf het moment dat ze hun lichaam achterlieten. We hebben hen stap voor stap gevolgd in dat leven voorbij het graf om de veranderingen te observeren die zich in hun ideeën en gevoelens hadden voorgedaan. In dit opzicht waren de meest gewone individuen degenen die ons de kostbaarste elementen voor studie leverden. We hebben gezien dat hun lijden altijd in verband staat met hun gedrag - ze moeten de consequenties ondergaan - en dat dit nieuwe existentie een bron van onuitsprekelijk geluk is voor hen die de weg van het goede gegaan zijn. Hieruit volgt dat voor hen die lijden, het is omdat ze het gewild hebben, en dat ze in de andere wereld net als in deze alleen zichzelf iets te verwijten hebben.

De Keuze van Beproevingen

258. Heeft een geest, terwijl hij in dwalende toestand is en vóór een nieuwe lichamelijke existentie, het besef en de vooruitziendheid van wat hem tijdens zijn nieuwe leven zal overkomen?

"De geest kiest zelf de soorten beproevingen die hij zal ondergaan. Zijn vrije wil bestaat daaruit."

258.A) Is het dan niet God die de beproevingen van het leven er als een kastijding aan oplegt?

"Niets gebeurt zonder Gods toestemming, want het was God die alle wetten instelde die het universum beheersen. Je kunt net zo goed vragen waarom God zo'n en zo'n wet maakte in plaats van een andere! Door een geest vrijheid van keuze te geven, laat God de hele verantwoordelijkheid voor zijn daden en hun consequenties aan hem over. Niets staat zijn toekomst in de weg. Het pad van het goede of het pad van het slechte is een open keuze. Als de geest bezwijkt onder zijn beproevingen, is er nog de troost dat niet alles verloren is, omdat God, uit goddelijke goedheid, toestaat dat hij opnieuw begint waar hij faalde. Het is nodig onderscheid te maken tussen wat het werk van Gods wil is en wat het werk van de menselijke wil is. Als een gevaar je bedreigt, ben jij het niet die het geschapen heeft, maar God. Je hebt je er echter gewillig aan blootgesteld, omdat je het zag als een manier om vooruit te komen, en God heeft het toegestaan".

259. Als onze geest de soorten beproevingen kiest die hij zal ondergaan, zijn dan alle beproevingen van het leven door ons voorzien en gekozen?

"Niet allemaal, want er kan niet gezegd worden dat je alles wat je in de wereld overkomt gekozen en voorzien hebt - zelfs niet de kleinste dingen. Je hebt de soorten beproevingen gekozen; de details zijn consequenties van de positie die je gekozen hebt en vaak ook van je eigen daden. Als een geest bijvoorbeeld te midden van boosdoeners geboren is, wist hij al met wat voor soort verleidingen hij te maken zou krijgen, maar hij wist niet hoe hij in een bepaalde situatie zou handelen; zijn daden zijn het product van zijn wilskracht of vrije wil. Bij het kiezen van een bepaald pad weet een geest dat hij de worstelingen die zich daarop voordoen zal moeten doorstaan en kent hij de aard van de beproevingen die hij zal tegenkomen, maar hij weet niet welke gebeurtenissen hem

te wachten staan. De details vloeien voort uit omstandigheden en de kracht der dingen. Alleen de grote gebeurtenissen die zijn lot zullen beïnvloeden zijn voorzien. Als je over een pad vol spoorvorming loopt, weet je dat je heel voorzichtig moet zijn omdat je het risico loopt te struikelen, maar je weet niet wanneer je zult struikelen en misschien zul je wel helemaal niet struikelen als je voldoende op je hoede bent. Als je over het voetpad loopt en er valt een tegel op je hoofd, moet je niet denken dat het 'van tevoren geschreven' was, zoals men gewoonlijk zegt."

260. Waarom zou een geest te midden van boosdoeners geboren willen worden?

"Het moet naar een omgeving gestuurd worden waarin hij zijn gevraagde beproeving kan ervaren. Daartoe moet hij een analoge situatie vinden; om bijvoorbeeld, tegen het dieven instinct te kunnen strijden, moet hij tussen dieven vertoeven."

260.A) Als er geen slechte individuen meer op aarde waren, zouden geesten dan niet de noodzakelijke omstandigheden voor bepaalde beproevingen kunnen vinden?

"En zou dat iets zijn om te betreuren? Dat is wat er gebeurt op hoogontwikkelde werelden, waar het kwaad geen toegang heeft; dus wonen er alleen goede geesten. Gebruik al je inspanningen om ervoor te zorgen dat op jouw aarde zo snel mogelijk hetzelfde gebeurt".

261. Moet een geest in de beproevingen die hij moet doorstaan om tot perfectie te komen, elke mogelijke soort verleiding ervaren? Met andere woorden, moet hij alle omstandigheden doormaken die hoogmoed, jaloezie, hebzucht, lust, enz. kunnen opwekken?

"Natuurlijk niet. Je moet je bewust zijn van het feit dat er zijn die vanaf het begin een weg genomen hebben die hen vele beproevingen bespaard heeft, maar zij die zich langs de slechte weg laten leiden, riskeren alle gevaren ervan. Een geest kan bijvoorbeeld om rijkdom vragen en die zal gegeven worden. Dan kan hij, afhankelijk van zijn karakter, hebzuchtig worden of verkwistend, egoïstisch of genereus, of hij kan zich overgeven aan alle genoegens van sensualiteit. Maar dit betekent niet dat hij voor al die neigingen moest bezwijken".

262. Hoe kan een geest, die bij zijn oorsprong simpel, onwetend en onervaren is, bewust een existentie kiezen en verantwoordelijk zijn voor zijn keuzes?

"God compenseert zijn onervarenheid door de weg uit te stippelen die het moet volgen, zoals je dat voor een kind vanaf de geboorte doet. Maar naarmate de vrije wil van de geest zich ontwikkelt, laat God hem geleidelijk de vrijheid om zijn eigen weg te kiezen. Het is op dit punt dat de geest de verkeerde weg zal kiezen als hij niet luistert naar de raad van goede geesten. Dit is wat we de 'val van de mens' kunnen noemen".

262.A) Als een geest van zijn vrije wil geniet, hangt de keuze van zijn volgende lichamelijke existentie dan altijd alleen van zijn eigen wil af, of kan die de geest door Gods wil als een boetedoening opgelegd worden?

"God weet hoe te wachten: God overhaast nooit de boetedoening. Toch kan God, een geest een bepaalde existentie opleggen als hij door zijn onzuiverheid of slechte wil niet in staat is te bepalen wat het nuttigst zou zijn en als God ziet dat zo'n existentie kan dienen voor zijn zuivering, zijn vooruitgang en tegelijk voor zijn boetedoening."

263. Maken geesten hun keuze onmiddellijk na de dood?

"Nee, want velen van hen geloven in een eeuwige straf en zoals wij je al gezegd hebben, dat is op zich al een straf."

264. Wat leidt een geest bij het kiezen van de beproevingen die hij wil dragen?

"Het kiest wat als boetedoening kan dienen naar de aard van zijn misstappen en wat hem in staat kan stellen zich sneller te ontwikkelen. Sommige geesten kunnen zichzelf een leven van armoede en ontberingen opleggen om te proberen die met moed te dragen. Anderen willen misschien de verleidingen van fortuin en macht ervaren, die veel gevaarlijker zijn dan armoede, vanwege het misbruik en het slechte gebruik dat ervan gemaakt kan worden en vanwege de basale hartstochten die ze aanmoedigen. Nog anderen kunnen verlangen beproefd te worden in de worstelingen die ze zullen moeten doorstaan in het contact met verschillende ondeugden".

265. Als sommige geesten het contact met ondeugd als beproeving kiezen, zijn er dan anderen die dat doen uit affiniteit en uit de wens te leven in een omgeving die tegemoet komt aan hun smaak, of waar ze hun materialistische neigingen de vrije loop kunnen laten?

"Natuurlijk zijn die er, maar alleen onder hen wier morele gevoel nog onderontwikkeld is; de beproeving vloeit daaruit voort, en zij moeten die langer verdragen. Vroeg of laat zullen ze inzien dat het bevredigen van hun ruwe hartstochten betreurenswaardige consequenties heeft die ze zullen moeten verdragen voor een periode die een eeuwigheid zal lijken. God kan hen in deze toestand laten tot ze hun onrechtvaardigheid begrepen hebben en

dan om de middelen vragen om hen door profijtelijke beproevingen te verlossen".

266. Zou het niet natuurlijk zijn voor een geest om zo min mogelijk pijnlijke beproevingen te kiezen?

"Voor jou, ja; voor de geest, nee. Zodra hij zich van de materie bevrijd heeft, verdwijnt de illusie en denkt hij anders."

Kardec's opmerking: Menselijke wezens, die op aarde onderworpen zijn aan de invloed van vleselijke ideeën, zien alleen de pijnlijke kant van hun beproevingen. Daarom lijkt het logisch dat ze die kiezen die, vanuit hun eigen gezichtspunt, samen kunnen gaan met materiële genoegens. Maar in het geestelijke leven vergelijken ze zulke ruwe en vluchtige genoegens met het onveranderlijke geluk waarvan ze een glimp opvangen; wat zijn dan een paar tijdelijke ontberingen nog van belang? Een geest kan daarom de zwaarste beproeving kiezen en bijgevolg het pijnlijkste existentie, in de hoop sneller in een betere toestand te komen, net als een patiënt vaak het smerigste medicijn kiest om sneller genezen te zijn. Ontdekkingsreizigers die ernaar streven hun naam verbonden te zien met de ontdekking van een onbekend land kiezen geen met bloemen overladen parcours; ze kennen de gevaren die ze zullen moeten doorstaan, maar ze weten ook welke glorie hen te wachten staat als ze slagen.

De leer van de vrijheid om ons leven te kiezen en de beproevingen die we moeten ondergaan, houdt op ongewoon te lijken als we bedenken dat geesten, wanneer ze losgekoppeld zijn van de materie, de dingen anders beoordelen dan wij. Ze voorzien het doel, en dat doel lijkt veel belangrijker dan de vluchtige genoegens van de wereld. Na elke existentie zien ze de stappen die ze al gezet hebben en ze begrijpen wat hen nog ontbreekt aan zuiverheid om het doel te bereiken. Dat is de reden waarom ze zich gewillig onderwerpen aan alle wisselvalligheden van het lichamelijke leven, zelfs als ze die vragen die hen zullen helpen sneller te bereiken. Daarom hoeft het ons niet te verbazen dat een geest niet de voorkeur geeft aan een zachter leven. In zijn toestand van onvolmaaktheid kan hij niet genieten van het leven zonder lijden; hij kan slechts een glimp opvangen van het doel en het is om dat te bereiken dat hij zichzelf tracht te verbeteren. Zien we niet elke dag soortgelijke voorbeelden? Voeren individuen die een deel van hun

leven zonder rust of respijt werken om te vergaren wat nodig is voor hun welzijn een zelfopgelegde taak uit met het oog op een betere toekomst? Onderwerpen soldaten die zich vrijwillig aanmelden voor een gevaarlijke missie of ontdekkingsreizigers die gevaren trotseren die niet minder formidabel zijn in het belang van de wetenschap of hun eigen fortuin zich niet vrijwillig aan beproevingen die hun eer en winst zullen brengen als ze ze overwinnen? Waaraan zullen mensen zich niet onderwerpen of blootstellen voor hun eigen gewin of glorie? Zijn niet alle vergelijkende onderzoeken vrijwillige beproevingen om beter te worden in een gekozen carrière?

Niemand komt tot een zeer belangrijke maatschappelijke positie in de wetenschappen, kunsten of industrie zonder een reeks lagere posities te doorlopen, die op zichzelf weer andere soorten beproevingen zijn.

Het menselijk leven is dus een kopie van het geestelijke leven; we vinden incidenten van het laatste in het eerste, alleen op kleinere schaal. Als wij tijdens onze tijd op aarde vaak de moeilijkste beproevingen kiezen, met de bedoeling verder te evolueren, waarom zou een geest, die nog verder op de weg ziet en voor wie het aardse leven slechts een vluchtig incident is, dan niet een pijnlijk en moeizaam existentie kiezen als het hem naar eeuwig geluk zal leiden? Zij die zeggen dat ze, als ze hun existentie konden kiezen, zouden vragen om prins of miljonair te zijn, zijn als de bijzienden die niet zien wat ze aanraken. Ze zijn als vraatzuchtige kinderen die, als hun gevraagd wordt wat ze later willen worden, antwoorden: "een taartenbakker of een snoepmaker". Evenzo zien wandelaars in de diepte van een mistig verduisterde vallei noch de lengte noch de breedte van hun pad, maar als ze de top van een berg bereiken, aanschouwen ze het pad dat ze afgelegd hebben en hoe ver ze nog moeten reizen en de hindernissen die ze nog moeten overwinnen; vandaar kiezen ze de zekerste middelen om hun doel te bereiken. Geïncarneerde geesten zijn als wandelaars in de diepte van de vallei: wanneer ze bevrijd zijn van aardse banden, is het alsof ze de top van de berg bereikt hebben. Voor de wandelaar is het doel rust na een vermoeiende tocht; voor de geest is het opperste geluk na zijn beproevingen en moeilijkheden. Alle geesten zeggen dat ze in de dwalende toestand zoeken, bestuderen en observeren om hun keuzes te maken. Hebben we daar geen voorbeeld van in het lichamelijke leven? Zoeken we niet vaak jaren naar een loopbaan, die we uiteindelijk kiezen

omdat we denken dat die het meest geschikt is voor onze doelen? Als we in die ene mislukken, zoeken we een andere. Elke loopbaan die we omarmen is een fase, een periode van ons leven. Zijn we niet elke dag bezig met kiezen wat we morgen zullen doen? Wat zijn dus de verschillende lichamelijke levens voor een geest behalve fasen, perioden en dagen van zijn geestelijk leven, dat, zoals we weten, het normale is? Het lichamelijke leven is niet meer dan voorbijgaand en tijdelijk.

267. Kan een geest zijn volgende lichamelijke leven kiezen tijdens zijn huidige leven?

"Zijn verlangen kan invloed hebben, afhankelijk van zijn intentie. In de geestelijke toestand ziet hij de dingen echter vaak heel anders. Het is de geest als zodanig die de keuze maakt; maar toch kan hij die maken tijdens zijn materiële leven, want een geest heeft altijd momenten waarin hij onafhankelijk is van de materie die hij bewoont."

267.A) Verlangen veel individuen niet naar grootheid en rijkdom, maar niet als een boetedoening of een beproeving?

"Ongetwijfeld. Het is het vlees dat grootheid en rijkdom wenst om ervan te genieten, maar het is de geest die ze wenst om de beproevingen te ervaren die ze kunnen veroorzaken."

268. Moet een geest, tot hij de staat van perfecte zuiverheid bereikt heeft, voortdurend beproevingen ondergaan?

"Ja, maar ze zijn niet zoals jullie ze opvatten; jullie noemen materiële beproevingen, beproevingen. Ook al is hij misschien nog niet perfect, een geest die een bepaalde graad bereikt hoeft geen beproevingen meer te doorstaan. Maar hij heeft altijd niet-lijdende plichten die erin bestaan anderen te helpen zich te verbeteren; deze zullen hem op hun beurt helpen zich verder te ontwikkelen."

269. Kan een geest zich vergissen in de effectiviteit van een beproeving die hij kiest?

"Hij kan er één kiezen die zijn kracht te boven gaat, en dan bezwijkt hij. Hij kan er ook één kiezen die helemaal niet vruchtbaar zal zijn; bijvoorbeeld een soort nutteloos en zinloos leven. In zo'n geval echter beseft het bij terugkeer in de geestelijke wereld dat hij niets gewonnen heeft en vraagt om de verloren tijd in te halen."

270. Waarom hebben mensen bepaalde roepingen of het verlangen om een bepaalde carrière te volgen in plaats van een andere?

"Het lijkt me dat je deze vraag zelf kunt beantwoorden. Is het niet het gevolg van alles wat we gezegd hebben over de keuze van beproevingen en de vooruitgang die in een vorige existentie bereikt is?"

271. Als een geest in de dwalende toestand de voorwaarden bestudeert die hem in staat stellen vooruit te komen, hoe zou hij zich dan kunnen voorstellen dat hij dat zou kunnen doen door tussen kannibalen geboren te worden?

"Geesten die reeds gevorderd zijn worden niet tussen kannibalen geboren - alleen die van dezelfde aard zijn als kannibalen, of die nog minder geëvolueerd zijn."

Kardec's opmerking: We weten dat onze kannibalen niet op de laagste graad van de schaal staan en dat er werelden zijn waar wreedheid en woestheid geen vergelijking op aarde hebben. Zulke geesten zijn dus nog minder geëvolueerd dan de minst geëvolueerden op onze wereld. Onder onze kannibalen te zijn is voor hen vooruitgang, net zoals het voor onze kannibalen vooruitgang zou zijn om onder ons een beroep uit te oefenen waarvoor ze bloed zouden moeten vergieten. Als ze niet hoger mikken, komt dat omdat hun morele onzuiverheid

hen niet in staat stelt een meer complete vooruitgang te begrijpen. Een geest kan niet anders dan geleidelijk vooruit gaan; hij kan niet zomaar over de kloof tussen barbaarsheid en beschaafdheid springen. Hierin schuilt één van de noodzakelijkheden van reïncarnatie, waaruit werkelijk blijkt dat ze in overeenstemming is met Gods rechtvaardigheid; wat zou er anders worden van de miljoenen wezens die elke dag in de uiterste staat van verloedering sterven als ze geen middelen hebben om zich daaruit te verheffen? Waarom zou God hun de gunsten onthouden die aan anderen verleend worden?

272. Kunnen geesten die afkomstig zijn van een wereld die minder geëvolueerd is dan de aarde of van een veel minder ontwikkeld volk, zoals kannibalen, onder beschaafde mensen geboren worden?

"Ja, er zijn er die afdwalen door te snel te willen opstijgen, maar ze zijn niet op hun plaats onder jullie. Ze vertonen gewoonten en instincten die met de jullie botsen."

Kardec's opmerking: Zulke wezens stellen ons voor het trieste schouwspel van woestheid te midden van burgerlijkheid. Terugkeren om tussen kannibalen te leven zou voor hen geen achteruitgang zijn, want het zou niet meer zijn dan een hervatting van hun juiste plaats, zelfs misschien met enig voordeel.

273. Zou iemand die tot een beschaafde cultuur behoort als boetedoening kunnen reïncarneren in een minder geavanceerde cultuur?

"Ja, maar het zou afhangen van het soort boetedoening. Meesters die wreed waren geweest tegen hun bedienden zouden zelf bedienden kunnen worden en de harde behandeling ondergaan die ze vroeger anderen aandeden. Zij die ooit bevelen gaven zouden in een nieuwe existentie misschien gehoorzamen aan hen die zich vroeger naar hen wil bogen. Dit zou een boetedoening zijn als ze vroeger hun macht misbruikten, en God kan hen dit opleggen. Verder kan een goede geest een invloedrijk leven kiezen

onder zo'n cultuur om haar in staat te stellen vooruit te komen; in dat geval is het een missie."

Relaties Voorbij het Graf

274. Stellen de verschillende orden van geesten een hiërarchie van machten in, en is er onder hen sprake van ondergeschiktheid en gezag?

"Zeer zeker. Geesten hebben gezag over elkaar in verhouding tot hun graad van evolutie en oefenen dat uit door een onweerstaanbaar moreel overwicht."

274.A) Kunnen geesten van lage orde zich aan de autoriteit van hen die meer geëvolueerd zijn ontwijken?

"Ik zei: onweerstaanbaar".

275. Garanderen de macht en invloed die individuen op aarde genieten, hen enige suprematie in de geestelijke wereld?

"Nee, want de nederigen zullen verheven worden en de groten zullen vernederd worden. Lees de Psalmen."

275.A) Hoe moeten we dit verheffen en vernederen begrijpen?

"Weet je niet al dat geesten van verschillende orde zijn naargelang hun verdiensten? Welnu dan, de grootsten op aarde kunnen in de laatste klasse onder de geesten zijn, terwijl hun dienaren in de eerste kunnen zijn. Begrijp je dit niet? Zei Jezus niet: "Wie zich vernedert zal verheven worden, en wie zich verheft zal vernederd worden?'"

276. Voelen zij die groot waren, op aarde maar zich vernederd vinden bij de geesten, geen vernedering?

"Natuurlijk voelen ze zich bijna altijd sterk vernederd, vooral als ze hoogmoedig en jaloers geweest waren."

277. Erkent een soldaat die na een strijd zijn generaal in de geestelijke wereld ontmoet, hem nog steeds als zijn superieur?

"De titel is niets. Echte superioriteit is alles."

278. Worden de geesten van verschillende ordes met elkaar vermengd?

"Ja en nee; dat wil zeggen, ze kunnen elkaar zien, maar ze zijn van elkaar onderscheiden. Ze vermijden elkaar of naderen elkaar naargelang de gelijkenis of ongelijkenis van hun gevoelens, zoals ook onder jullie het geval is. Het is een hele wereld op zich en de jouwe is er slechts een zwakke afspiegeling van. Zij van dezelfde orde worden door een soort affiniteit samengetrokken en ze vormen groepen of families van geesten, verenigd door sympathie en doelgerichtheid: de goede door hun verlangen goed te doen; de slechten door hun verlangen slecht te doen, door schaamte over hun wandaden en door de behoefte zich te vinden onder anderen zoals zij".

Kardec's opmerking: Dit is precies als een grote stad, waar individuen van alle sociale klassen en omstandigheden elkaar zien en ontmoeten zonder zich met elkaar te vermengen, waar samenlevingen gevormd worden door overeenkomsten in smaken en waar ondeugd en deugd elkaar verdringen zonder met elkaar te spreken.

279. Hebben alle geesten wederzijds toegang tot elkaar?

"De goeden gaan overal heen; het moet zo zijn om hun invloed op de slechten te kunnen doen uitoefenen. Niettemin zijn de sferen die door de goede bewoond worden verboden voor de

onvolmaakte, zodat de laatsten er hun slechte hartstochten niet naartoe kunnen brengen."

280. Wat is de aard van de relatie tussen goede en slechte geesten?

"De goede zoeken de slechte neigingen van de anderen te bestrijden om hen te helpen evolueren - het is een missie".

281. Waarom scheppen bepaalde geesten van lage orde er genoegen in ons tot kwaad te brengen?

"Ze doen dat uit wrok omdat ze het niet verdiend hebben bij de goeden te horen. Hun verlangen is om onervaren geesten, zoveel mogelijk, te beletten het hoogste goed te bereiken. Ze willen anderen laten ervaren wat ze zelf meemaken. Zien jullie niet hetzelfde onder elkaar?"

282. Hoe communiceren geesten met elkaar?

"Ze zien en begrijpen elkaar. Spraak is materieel: het is een weerspiegeling van de geest. Het universele fluïdum brengt een voortdurende communicatie tussen hen tot stand; het is het voertuig voor de overdracht van gedachten, zoals de lucht voor jou het voertuig voor geluid is. Het is een soort universele telegraaflijn die alle werelden met elkaar verbindt en geesten in staat stelt van de ene wereld naar de andere te communiceren".

283. Kunnen geesten hun gedachten verhullen en zich voor elkaar verbergen?

"Nee, alles ligt voor hen open en bloot, vooral als ze perfect zijn. Ze kunnen wel van elkaar gescheiden zijn, maar ze zien elkaar altijd. Maar dit is geen absolute regel, want bepaalde geesten

kunnen zich heel gemakkelijk onzichtbaar maken voor anderen als ze dat nuttig achten."

284. Hoe kunnen geesten, aangezien ze geen lichaam meer hebben, hun eigen individualiteit vestigen en zich herkenbaar maken voor anderen om hen heen?

"Ze vestigen hun individualiteit door middel van hun perispirit, die hen van elkaar onderscheidt, zoals lichamen bij mensen dat doen."

285. Herkennen geesten elkaar nadat ze hier op aarde geleefd hebben? Herkent de zoon zijn vader en de vriendin, haar vriendin?

"Ja, en zo van generatie op generatie."

285.A) Hoe herkennen zij die elkaar op aarde kenden elkaar in de geestelijke wereld?

"We zien ons vorige leven en lezen het daar alsof het een boek is. Terwijl we de vrienden en vijanden van ons verleden zien, zijn we ook getuige van hun overgang van leven naar dood."

286. Ziet de ziel bij het achterlaten van haar stoffelijke resten onmiddellijk de familieleden en vrienden die haar naar de geestelijke wereld waren voorgegaan?

"Niet altijd onmiddellijk. Zoals we al zeiden, heeft het enige tijd nodig om zijn situatie te herkennen en de materiële sluier af te schudden."

287. Hoe wordt de ziel ontvangen bij haar terugkeer naar de geestelijke wereld?

"De ziel van de rechtvaardige, als een geliefde en langverwachte broer of zus; de ziel van de goddeloze, als een veracht wezen."

288. Welk gevoel ervaren onreine geesten bij het zien van een andere slechte geest die net aangekomen is?

"Slechte geesten zijn verheugd bij het zien van wezens die op hen lijken en die, zoals zij, van oneindig geluk verstoken zijn. Net als op aarde is het een boef onder gelijken."

289. Komen onze familieleden en vrienden ons soms tegemoet als we de aarde verlaten?

"Ja, ze komen de ziel die ze liefhebben ontmoeten. Als die aan de gevaren van de weg ontsnapt is, feliciteren ze hem alsof hij terugkeert van een reis en ze helpen hem zich los te maken van zijn lichamelijke banden. Het is een zegen die aan goede geesten geschonken wordt als zij die hen liefhebben hen komen ontmoeten; daarentegen blijven zij die bezoedeld zijn in afzondering of worden alleen omringd door geesten zoals zijzelf - dat is een straf".

290. Worden familieleden en vrienden na de dood altijd herenigd?

"Dat hangt af van hoe geëvolueerd ze zijn en van het pad dat ze volgen voor hun vooruitgang. Als de één meer ontwikkeld is en sneller vooruitgaat dan de ander, kunnen ze niet bij elkaar blijven. Ze kunnen elkaar af en toe zien, maar ze worden pas herenigd als ze naast elkaar kunnen lopen, of als ze gelijkheid van zuivering bereikt hebben. Bovendien is het niet mogen zien van familieleden en vrienden soms een straf".

Sympathieën en Antipathieën tussen Geesten. Eeuwige Helften

291. Zijn er, behalve een algemene sympathie[46] die voortvloeit uit verschillende gelijkenissen, ook speciale affecties onder geesten?

"Ja, net als bij mensen; maar de band die geesten verbindt is sterker bij afwezigheid van het lichaam omdat ze niet meer blootgesteld zijn aan de wisselvalligheden van de hartstochten."

292. Bestaat er haat onder geesten?

"Er is geen haat, behalve onder onzuivere geesten en deze zijn degenen die vijandschap en onenigheden onder jullie zaaien."

293. Zullen twee wezens die op aarde vijanden waren hun wrok in de geestelijke wereld behouden?

"Nee, meestal zullen ze inzien dat hun haat zinloos was en de reden kinderlijk. Alleen onvolmaakte geesten behouden een soort vijandigheid tot ze gezuiverd zijn. Als het niet meer dan een materieel belang was dat hen scheidde, zullen ze er niet meer aan denken, hoe weinig gedematerialiseerd ze ook zijn. Als er geen antipathie tussen hen bestaat en als de oorzaak van hun onenigheid niet meer bestaat, kunnen ze elkaar weer met plezier ontmoeten".

Kardec's opmerking: Precies zoals twee schooljongens die, nu ze de leeftijd van het verstand bereikt hebben, de kinderachtigheid van hun infantiele ruzies inzien en niet langer wrok koesteren.

---

[46] Zie de voetnoten bij de nrs. 211 en 213 voor de definities van sympathie en sympathiek in dit verband – Vertaler opmerking.

294. Is de herinnering aan de misstappen die twee individuen tegen elkaar begaan hebben een obstakel voor hun sympathie?

"Ja, het maakt dat ze afstand van elkaar bewaren".

295. Welk gevoel ervaren degenen die we in deze wereld onrecht hebben aangedaan na de dood?

"Als ze goed zijn, vergeven ze je naargelang je berouw toont. Als ze slecht zijn, kunnen ze vasthouden aan hun wrok en je soms zelfs achtervolgen in een andere existentie. God kan dit toestaan als een kastijding".

296. Zijn de persoonlijke affecties van geesten vatbaar voor verandering?

"Nee, want ze kunnen zich niet over elkaar vergissen; Ze kunnen elkaar niet meer bedriegen. Ze dragen niet langer het masker waarachter hypocrieten zich verbergen en daarom zijn hun affecties onveranderlijk als ze pure geesten zijn. De liefde die hen verenigt is een bron van opperste gelukzaligheid".

297. Blijft de genegenheid die twee wezens op aarde voor elkaar hadden altijd voortduren in de geestelijke wereld?

"Ja, natuurlijk, als ze op echte sympathie berust; maar als lichamelijke aantrekkingskracht meer invloed heeft gehad dan sympathie, houdt ze op met de oorzaak. Affecties onder geesten zijn meer solide en blijvend dan op aarde omdat ze niet onderhevig zijn aan de grillen van materiële belangen en egocentrisme."

298. Zijn zielen die bij elkaar moeten komen vanaf hun oorsprong voor zo'n vereniging voorbestemd, en heeft ieder van

ons, in één of ander deel van het universum "onze andere helft" met wie we ons op een dag onvermijdelijk zullen verenigen?

"Nee, er bestaat geen bijzondere en voorbestemde vereniging tussen twee zielen. Eenheid bestaat tussen alle geesten maar in verschillende graden naargelang de orde die ze bezetten, d.w.z. naargelang hun mate van zuivering. Hoe groter hun zuivering, hoe meer ze verenigd zijn. Alle kwalen van de mensheid komen voort uit onenigheid; eendracht geeft aanleiding tot volkomen geluk."

299. In welke zin moeten we de term "andere helft" begrijpen die sommige geesten gebruiken om sympathiserende geesten aan te duiden?

"De uitdrukking is onjuist. Als de ene geest de andere helft van een andere geest zou zijn, zou hij incompleet zijn als hij van de ander gescheiden was."

300. Als twee volkomen sympathieke geesten met elkaar verenigd zijn, blijven ze dat dan tot in de eeuwigheid, of kunnen ze van elkaar scheiden en zich met andere geesten verenigen?

"Alle geesten zijn wederzijds met elkaar verenigd. Ik verwijs naar hen die reeds perfectie bereikt hebben. In minder geëvolueerde sferen heeft een geest, nadat hij zichzelf verbeterd heeft, niet meer dezelfde sympathie voor hen die hij achtergelaten heeft."

301. Zijn twee sympathieke geesten elkaars complement of is zo'n sympathie het resultaat van perfecte affiniteit?

"De sympathie die de ene geest tot de andere aantrekt is het gevolg van de perfecte harmonie van hun neigingen en instincten. Als de één nodig zou zijn om de ander aan te vullen, zou hij zijn individualiteit verliezen."

302. Bestaat de affiniteit die nodig is voor perfecte sympathie alleen uit een gelijkenis van gedachten en gevoelens, of ook uit een gelijkvormigheid van verworven kennis?

"Ze bestaat in de mate van hun evolutie".

303. Zouden geesten die nu niet sympathiek zijn dat later wel worden?

"Ja, allen zullen dat op een dag worden. Zo zal een geest die nu een bepaalde minder geëvolueerde sfeer bewoond, wanneer hij vervolmaakt is, de sfeer bereiken waar de ander dwaalt. Maar hun hereniging zal sneller plaatsvinden als de meer geëvolueerde geest is blijven stilstaan omdat hij de beproevingen waaraan hij zich onderwierp slecht heeft doorstaan."

303.A) Kunnen twee sympathieke geesten ophouden sympathiek te zijn?

"Zeker, als één van hen lui is".

Kardec's opmerking: De theorie van de "eeuwige helften" is een beeld dat de vereniging van twee sympathieke geesten voorstelt. Het is een uitdrukking die ook in het gewone spraakgebruik gebruikt wordt en die niet letterlijk genomen moet worden. Geesten die het gebruikt hebben behoren zeker niet tot de hoogste orde. De sfeer van hun ideeën is noodzakelijkerwijs beperkt en ze drukken hun gedachte uit door middel van de termen die ze in het lichamelijke leven gebruikten. We moeten dit idee verwerpen van twee geesten die voor elkaar geschapen zijn en die ooit onvermijdelijk in de eeuwigheid herenigd moeten worden, na een min of meer lange tijdspanne gescheiden te zijn gebleven.

De Herinnering aan het Lichamelijke Existentie

304. Herinnert de geest zich zijn lichamelijke existentie?

"Ja, omdat het vele malen als mens geleefd heeft, herinnert hij zich wat hij geweest is en ik verzeker je dat hij soms lacht, medelijdend met zijn gedrag."

Kardec's opmerking: Zoals een individu dat, wanneer hij de leeftijd van het verstand bereikt heeft, lacht om de gekkigheden van de jeugd of de pueriliteiten van de kinderjaren.

305. Komt de herinnering aan zijn laatste lichamelijke existentie na de dood geheel en onverwacht tot de geest terug?

"Nee, ze keert beetje bij beetje terug, als iets dat uit de mist tevoorschijn komt en in de mate waarin de geest er zijn aandacht op vestigt."

306. Herinnert de geest zich alle gebeurtenissen van zijn leven in detail en assimileert hij het geheel in één terugblik?

"Het herinnert zich de dingen naar de gevolgen die ze voor zijn situatie als geest hebben; maar je moet begrijpen dat er omstandigheden zijn waaraan het geen enkel belang toekent en die hij zich zelfs niet probeert te herinneren."

306.A) Zou hij ze zich kunnen herinneren als hij dat zou willen?

"Hij kan zich de kleinste details en incidenten herinneren - gebeurtenissen of zelfs gedachten - maar als zoiets geen nut heeft, doet hij dat niet."

306.B) Ziet hij het doel van zijn voorbije aardse leven in relatie tot zijn toekomstige leven?

"Zeker, hij ziet en begrijpt het veel beter dan toen hij nog in het lichaam leefde. Hij begrijpt de noodzaak van zuivering om het oneindige te bereiken en hij weet dat hij zich tijdens elke existentie bevrijdt van een paar onzuiverheden."

307. Hoe ontvouwt zich zijn voorbije leven in zijn geheugen? Door een inspanning van de verbeelding, of als een beeld dat hij voor zijn ogen houdt?

"Op beide manieren. Alle handelingen die hij zich wil herinneren zijn alsof ze aanwezig waren. De andere blijven min of meer achter in zijn geheugen of zijn helemaal vergeten. Hoe meer gedematerialiseerd hij is, hoe minder belang hij aan materiële dingen toekent. Je roept vaak een dwalende geest op die net de aarde verlaten heeft en zich niet de namen herinnert van de mensen van wie hij gehouden heeft of de details die voor jou belangrijk lijken. Dat komt omdat hij zich niet meer met hen bezighoudt en ze in de vergetelheid zijn geraakt. Maar wat hij zich heel goed herinnert, zijn de voornaamste gebeurtenissen die hem hebben geholpen zijn vooruitgang te boeken".

308. Herinnert de geest zich alle levens die voorafgingen aan het leven dat hij zojuist achter zich gelaten heeft?

"Zijn hele verleden ontvouwt zich voor hem als de etappes van een reis. Maar, zoals we al gezegd hebben, herinnert hij zich niet al zijn daden met absolute precisie, en hij herinnert ze zich alleen naargelang de invloed die ze op zijn huidige toestand hebben. Wat zijn vroegste existenties betreft, die welke als de kinderjaren van de geest beschouwd kunnen worden, die gaan verloren in de leegte en verdwijnen in de nacht van de vergetelheid".

309. Hoe beschouwt de geest het lichaam dat hij zojuist achtergelaten heeft?

"Als een slecht zittend kledingstuk dat hem ongemak bezorgt en waarvan hij blij is zich te ontdoen."

309.A) Welk gevoel ervaart hij bij de aanblik van het ontbinden van zijn lichaam?

"Bijna altijd onverschilligheid. Het is een ding waar hij zich niet meer om bekommert."

310. Herkent de geest, nadat een zekere tijd verstreken is, zijn botten of andere dingen die hem toebehoord hadden?

"Soms, afhankelijk van de meer of minder geëvolueerde manier waarop hij de aardse dingen beschouwt."

311. Trekt de eerbied die we hebben voor de materiële dingen die een geest heeft achtergelaten zijn aandacht, en beschouwt hij die eerbied met genoegen?

"Een geest is altijd blij als hij herinnerd wordt. De dingen die we bewaren die eens van hem waren wekken zijn herinneringen op, maar het is de gedachte die hem naar je toe trekt en niet de voorwerpen zelf."

312. Houden geesten de herinnering vast aan het lijden dat zij tijdens hun laatste lichamelijke existentie hebben ondergaan?

"Dat doen ze vaak en deze herinnering stelt hen in staat het geluk dat ze nu als geesten genieten beter te waarderen."

313. Hebben mensen die op aarde gelukkig waren spijt van de genoegens die ze achterlieten?

"Alleen geesten van een lage orde zouden spijt kunnen hebben van de genoegens die overeenkomen met de onzuiverheden van hun natuur, en die ze door lijden moeten uitboeten. Voor meer geëvolueerde geesten is eeuwig geluk duizendmaal te verkiezen boven de vluchtige aardse genoegens".

Kardec's opmerking: Dit is precies zoals volwassen individuen die zich niet meer bekommeren om de dingen die hen in hun kindertijd verrukten.

314. Zijn zij die grote werken zijn begonnen, die een nuttig doel dienen, maar die zij door de dood onderbroken zien, er over betreurd, dat zij ze onvoltooid hebben gelaten?

"Nee, want ze begrijpen dat het de bedoeling is dat anderen ze voltooien. Integendeel, ze proberen andere menselijke geesten te beïnvloeden om ze voort te zetten. Hun doel op aarde was het welzijn van de mensheid; dat doel is hetzelfde in de geestelijke wereld."

315. Behouden zij die hun kunstwerken of literatuur achterlaten de liefde die ze er tijdens hun leven voor hadden?

"Afhankelijk van hoeveel ze geëvolueerd zijn, oordelen ze er vaak anders over en keuren ze vaak af wat ze het meest bewonderden."

316. Heeft de geest nog belangstelling voor de werken die op aarde gedaan worden, voor de vooruitgang van kunsten en wetenschappen?

"Ook hier hangt het af van de mate waarin het zich ontwikkeld heeft of van de missie die het eventueel te vervullen heeft. Wat voor jou schitterend lijkt is vaak inderdaad een kleinigheid voor bepaalde geesten, die het bewonderen zoals een geleerde het werk van een leerling bewondert. Zij onderzoeken alleen dat wat de verheffing en vooruitgang van geïncarneerde geesten kan aantonen."

317. Behouden geesten na hun dood hun liefde voor hun geboorteland?

"Het is steeds hetzelfde principe: voor geesten van hoge orde is hun geboorteland het universum; op aarde is het de plaats waar het grootste aantal mensen is dat met hen sympathiseert."

Kardec's opmerking: De situatie van geesten en hun manier van kijken naar de dingen zijn oneindig gevarieerd naar de mate van hun morele en intellectuele ontwikkeling. Geesten van de hogere orden maken meestal maar korte tussenstops op aarde omdat alles wat hier gedaan wordt zo armzalig is in vergelijking met de grootsheid van het oneindige. De dingen waar mensen het meeste belang aan hechten zijn voor hen zo kinderlijk dat deze wereld hen maar weinig aantrekkingskracht biedt, tenzij ze erheen geroepen zijn om mee te werken aan de vooruitgang van de mensheid. Geesten van een gemiddelde orde zijn degenen die hier vaker verblijven, hoewel ze de dingen vanuit een verhevener standpunt beschouwen dan wanneer ze geïncarneerd zijn. Gewone geesten zijn enigszins sedentair en ze vormen de massa van de omringende bevolking van de onzichtbare wereld. Met weinig verschil houden ze vast aan dezelfde ideeën, smaken en neigingen die ze in hun lichamelijke omhulsel hadden. Ze raken betrokken bij onze bijeenkomsten, onze ondernemingen en onze vermakelijkheden, waaraan ze naargelang hun karakter meer of minder actief deelnemen. Omdat ze hun hartstochten niet meer kunnen bevredigen, scheppen ze er genoegen in om samen te zijn met hen die zich aan de hunne hebben overgegeven en prikkelen ze die in zulke individuen. Niettemin zijn er onder hen die serieuzer zijn, en die kijken en observeren om kennis te verwerven en zich te ontwikkelen.

318. Veranderen de ideeën van geesten in het geestelijke leven?

"Zeer aanzienlijk; hun ideeën ondergaan grote wijzigingen naarmate ze meer gedematerialiseerd raken. Soms houden ze lang vast aan dezelfde ideeën, maar beetje bij beetje vermindert de invloed van materie en zien ze de dingen duidelijker. Het is dan dat ze zoeken naar manieren om te verbeteren."

319. Als de geest het geestelijke leven al geleefd had vóór zijn incarnatie, waarom is hij dan zo verbaasd als hij de geestelijke wereld weer binnenkomt?

"Dat is alleen het gevolg van de eerste ogenblikken en de toestand van verwarring na zijn ontwaken. Later herkent hij zijn toestand volkomen als de herinnering aan het verleden terugkeert en de indruk van het aardse leven vervaagt." (Zie nr. 163 en volg.)

De Herdenking van de Doden. Begrafenissen

320. Zijn geesten gevoelig om herinnerd te worden door hen die ze op aarde liefhadden?

"Veel meer dan je kunt vermoeden. Herinnerd worden draagt bij aan hun geluk als ze al gelukkig zijn en troost hen als ze moedeloos zijn."

321. Heeft Herdenkingsdag een meer plechtige betekenis voor geesten? Bereiden ze zich voor op een bezoek aan hen die over hun graven zullen bidden?

"Geesten beantwoorden de roep van het gedachten op die dag als op alle andere."

321.A) Is het voor hen een ontmoetingsdag bij hun graven?

"Ze verzamelen zich in groter aantal op die dag omdat het aantal mensen dat tot hen roept groter is, maar ieder schenkt alleen aandacht aan zijn vrienden en niet aan de menigte onverschilligen."

321.B) In welke vorm komen ze en hoe zouden ze eruit zien als ze zich zichtbaar konden maken?

"Ze zouden er uitzien zoals ze deden toen ze nog leefden".

322. Komen vergeten geesten, wier graven door niemand bezocht worden, ondanks dat feit toch en voelen ze zich verontrust omdat ze geen vrienden zien die aan hen denken?

"Wat is de aarde voor hen? Ze zijn er alleen door het hart mee verbonden. Als niemand meer van hen houdt, is er niets waardoor de geesten zich met de aarde verbonden kunnen voelen. Ze hebben het hele universum voor zich".

323. Geeft een bezoek aan zijn graf een geest meer voldoening dan een gebed dat namens hem bij iemand thuis gedaan wordt?

"Een bezoek aan zijn graf is een manier om te laten zien dat men aan de afwezige geest denkt - het is de exteriorisatie van de gedachte. Ik heb je al gezegd dat het het gebed is dat de handeling van het herinneren zegent. De plaats zelf is van weinig belang als de herinnering uit het hart komt."

324. Wonen de geesten van individuen die met standbeelden of monumenten geëerd zullen worden de inhuldigingen bij en kijken ze er met genoegen naar?

"Velen bekijken ze wanneer ze kunnen, maar ze zijn minder gevoelig voor de eer die hen bewezen wordt dan voor de herinneringen."

325. Waar komt de wens vandaan dat bepaalde mensen liever op de ene dan op de andere plaats begraven willen worden? Keren ze er na hun dood met meer voldoening naar terug? En is het belang dat aan een materieel ding gegeven wordt, een teken van de onzuivere natuur van een geest?

"De affectie van een geest voor bepaalde plaatsen is een teken van morele onzuiverheid. Wat stelt het ene stuk aarde meer voor dan het andere voor een geëvolueerde geest? Weet hij niet dat zijn ziel

herenigd zal worden met zijn geliefden, ook al liggen hun botten misschien ver uit elkaar?"

325.A) Moet het bijeenbrengen van de stoffelijke resten van alle leden van een familie als zinloos beschouwd worden?

"Nee. Het is een vrome gewoonte en een getuigenis van de sympathie van geliefden. Als zulke bijeenkomsten weinig betekenen voor geesten, zijn ze niettemin nuttig voor mensen - hun herinneringen zijn beter geconcentreerd."

326. Is een ziel die als geest tot leven is teruggekeerd gevoelig voor de eer die aan zijn sterfelijke overblijfselen wordt bewezen?

"Als een geest al een zekere mate van zuivering bereikt heeft, heeft hij geen aardse ijdelheid meer en begrijpt hij de zinloosheid van al deze dingen. Toch moet je weten dat er geesten zijn die, in de eerste ogenblikken van de dood, grote voldoening putten uit de eerbewijzen die hun worden bewezen. Anderen worden verontrust als ze zien dat hun omhulsel vergeten wordt, omdat ze nog vasthouden aan sommige vooroordelen van deze wereld".

327. Kijken geesten wel eens naar hun eigen begrafenis?

"Dat doen ze vaak, maar soms beseffen ze niet wat er gebeurt als ze nog in de staat van verwarring zijn."

327.A) Voelen ze zich gevleid door een grote bijeenkomst bij hun begrafenis?

"Meer of minder, naargelang de gevoelens van de daar verzamelde mensen".

328. Woont de geest de bijeenkomsten van zijn erfgenamen bij?

"Bijna altijd. God wil het voor zijn instructie en als straf voor schuldigen. Het is daar dat de geest beoordeelt wat de liefdesverklaringen van zijn erfgenamen werkelijk waard zijn. Alle gevoelens worden patent voor de geest, en de teleurstelling die hij voelt bij het zien van de hebzucht van hen die de buit verdelen, maakt hun ware gevoelens heel duidelijk; maar ook hun tijd zal komen."

329. Is het instinctieve respect van de mensen voor de doden in alle tijden en onder alle culturen het gevolg van de intuïtie van een toekomstige existentie?

"Het is het natuurlijke gevolg ervan. Zonder dat zou die respect geen betekenis hebben."

Opmerking

Schrijf hier je opmerkingen of conclusies over het hoofdstuk.

HOOFDSTUK VII
De Terugkeer naar het Lichamelijke Leven

Preludes op de Terugkeer • De Vereniging van de Ziel met Lichaam. Abortus • De Morele En Intellectuele Vermogens van de Mens • De Invloed van het Organisme • Mentale Stoornissen, Krankzinnigheid • Kinderjaren • Aardse Sympathieën en Antipathieën • Vergetelheid van het Verleden

Preludes op de Terugkeer

330. Weten geesten de tijd wanneer ze zullen moeten reïncarneren?

"Ze kunnen het voelen als een blinde die het vuur voelt dat hij nadert. Ze weten dat ze naar een lichaam moeten terugkeren, net zoals jij weet dat je op een dag moet sterven, maar zonder te weten wanneer dat zal gebeuren." (Zie nr. 166)

330.A) Is reïncarnatie dan een noodzaak van het geestelijk leven, zoals de dood een noodzaak is van het lichamelijke leven?

"Ja, dat is zo".

331. Houden alle geesten zich bezig met hun naderende reïncarnatie?

"Er zijn er die er nooit over nadenken, die het zelfs niet begrijpen. Het hangt af van de mate waarin ze gevorderd zijn. Voor sommigen is onzekerheid over hun toekomstige leven een straf."

332. Kunnen geesten het moment van hun reïncarnatie verhaasten of uitstellen?

"Ze kunnen het verhaasten door een sterk verlangen. Ze kunnen het ook uitstellen als ze terugdeinzen voor de komende beproeving, want onder de geesten zijn er laffe en onverschillige. Maar ze stellen het niet ongestraft uit; ze zullen er voor lijden, zoals zij die het geneesmiddel weigeren dat hen weer gezond kan maken."

333. Als een geest zich heel gelukkig voelde in een gemiddelde situatie onder de gedesincarneerd geesten en geen ambitie had om te evolueren, kan hij dan zijn dwalende toestand voor onbepaalde tijd verlengen?

"Nee, niet voor onbepaalde tijd. Vooruitgang is een noodzaak en geesten voelen dat vroeg of laat aan. Allen moeten evolueren - het is hun lot".

334. Is de vereniging van een ziel met een bepaald lichaam voorbestemd, of wordt de keuze op het laatste moment gemaakt?

"De geest wordt altijd van tevoren aangewezen. Door de beproeving te kiezen die hij wil ondergaan, vraagt de geest om te reïncarneren, en God, die alles ziet en weet, ziet en weet van tevoren dat een bepaalde ziel zich met een bepaald lichaam zal verenigen."

335. Heeft een geest het recht te kiezen in welk lichaam hij zal treden, of kiest hij alleen het soort leven dat als zijn beproeving zal dienen?

"Het kan ook zijn lichaam kiezen omdat de onvolkomenheden van het lichaam de beproevingen zullen zijn die zijn vooruitgang zullen helpen als het de hindernissen die het daarbij tegenkomt

overwint. Deze keuze is niet altijd aan de geest, maar hij kan er op zijn minst om vragen."

335.A) Kan een geest op het laatste moment weigeren het lichaam binnen te gaan dat hij gekozen heeft?

"Als het weigert, zal hij veel meer lijden dan iemand die niet in de eerste plaats een nieuwe beproeving had ondernomen".

336. Zou het kunnen gebeuren dat er geen geest is die bereid is in een bepaald ongeboren kind te incarneren?

"God zou daarin voorzien. Als een kind levend geboren zal worden is het altijd voorbestemd een ziel te hebben; niets wordt zonder ontwerp geschapen."

337. Kan de vereniging van een geest met een bepaald lichaam door God opgelegd worden?

"Zo'n vereniging kan op dezelfde manier opgelegd worden als de andere beproevingen van de geest, vooral als hij nog niet in staat is om er een bewuste keuze over te maken. Bovendien kan een geest als boetedoening gedwongen worden zich te verenigen met het lichaam van een bepaald kind, dat door zijn geboorte en de positie die hij in de wereld zal innemen, een middel tot straf voor die geest kan worden."

338. Als verschillende geesten zich aanbieden om hetzelfde lichaam te bezetten, hoe zou dan de beslissing tussen hen worden genomen?

"Velen zouden heel goed om hetzelfde lichaam kunnen vragen, maar in zulke gevallen is het God die beslist welk lichaam het meest geschikt is om de missie te vervullen waarvoor het kind

bestemd is. Maar zoals ik al zei, de geest wordt aangewezen vóór het ogenblik waarop hij zich bij het lichaam moet voegen."

339. Gaat het moment van incarnatie gepaard met een toestand van verwarring die lijkt op die na de desincarnatie?

"De verwarring is veel groter en vooral veel langer. Bij de dood ontsnapt een geest aan de slavernij; bij de geboorte treedt hij er in."

340. Is het moment van incarnatie een plechtig moment voor de geest? Volbrengt hij het als iets serieus en belangrijks?

"De geest is als een reiziger die zich op een gevaarlijke reis begeeft, niet wetend of hij de dood zal ontmoeten op de golven die voor hem liggen".

Kardec's opmerking: Reizigers die op reis gaan zijn zich ervan bewust dat ze aan gevaren zullen worden blootgesteld, maar ze weten niet of ze zullen stranden. Hetzelfde geldt voor een geest. Hij kent het soort beproevingen waaraan hij onderworpen zal worden, maar weet niet of hij zal falen.

Zoals de dood van het lichaam een soort wedergeboorte is voor de geest, zo is reïncarnatie een soort dood, of liever, een soort verbanning en opsluiting. Hij verlaat de geestelijke wereld voor de lichamelijke wereld, net zoals hij, na een mens geweest te zijn, de lichamelijke wereld verlaat voor de wereld van de geesten. Een geest weet dat hij zal reïncarneren, net zoals een mens weet dat hij of zij zal sterven. Maar net als mensen wordt de geest zich daar pas van bewust op het laatste moment, als de afgesproken tijd is aangebroken. Dan, in dat allerhoogste moment, maakt verwarring zich van hem meester, vergelijkbaar met iemand die in de doodsstrijd is. Deze verwarring duurt tot de nieuwe existentie stevig gevestigd is. Zo is het begin van reïncarnatie een soort doodsstrijd voor de geest.

341. Is de onzekerheid van een geest over de waarschijnlijkheid dat hij de beproevingen die hij in zijn leven zal doorstaan met succes zal verdragen een oorzaak van bezorgdheid vóór zijn incarnatie?

"Het is een oorzaak van grote bezorgdheid omdat de beproevingen van zijn existentie, zijn evolutie zullen vertragen of versnellen afhankelijk van de vraag of ze goed of slecht gedragen worden."

342. Wordt de geest op het moment van zijn reïncarnatie vergezeld door geestelijke vrienden die hem komen helpen bij zijn vertrek uit de geestelijke wereld, net zoals ze hem komen ontmoeten als hij terugkeert?

"Dat hangt af van de sfeer die de geest bewoont. Als hij behoort tot een sfeer waarin affectie heerst, begeleiden geesten die hem liefhebben hem tot het laatste moment, moedigen hem aan en volgen hem vrij vaak tijdens zijn leven."

343. Zijn de geestelijke vrienden die ons het hele leven volgen diegenen die we soms in onze dromen zien, en die hun affectie voor ons tonen, ook al herkennen we ze niet lichamelijk?

"Heel vaak zijn ze dat. Ze komen je bezoeken zoals je een gevangene in de gevangenis zou bezoeken".

De Vereniging van de Ziel met het Lichaam. Abortus

344. Op welk moment voegt de ziel zich werkelijk bij het lichaam?

"De vereniging begint bij de conceptie, maar is pas compleet op het moment van de geboorte. Vanaf het moment van de bevruchting is de geest die aangewezen is om een bepaald lichaam

te bewonen ermee verbonden door een fluïde band, die steeds strakker wordt tot op het moment dat het kind geboren wordt. Het gehuil van de pasgeborene kondigt aan dat hij is opgenomen in het getal der levenden en dienaren van God."

345. Is de vereniging tussen geest en lichaam definitief vanaf het moment van de conceptie? Met andere woorden, kan de geest in dit eerste stadium weigeren het lichaam te bewonen dat voor hem bestemd is?

"De vereniging is definitief in die zin dat geen andere geest degene kan vervangen die voor dat bepaalde lichaam is aangewezen. Maar omdat de banden die het binden heel fragiel zijn en gemakkelijk verbroken kunnen worden, kunnen ze in feite verbroken worden door de wil van een geest die terugdeinst voor het proces dat hij gekozen heeft. In dat geval overleeft het kind niet".

346. Wat gebeurt er met een geest als het lichaam dat hij gekozen heeft voor de geboorte sterft?

"Het kiest een ander".

346.A) Wat kan het nut zijn van zulke premature sterfgevallen?

"De onvolkomenheden van de materie zijn vaak de oorzaak van zulke sterfgevallen".

347. Welk nut kan een geest ontlenen aan het incarneren in een lichaam dat een paar dagen na de geboorte sterft?

"Zo'n wezen heeft nog geen voldoende ontwikkeld bewustzijn van zijn existentie; het belang van zijn dood is bijna nihil. Zoals we al zeiden, zijn deze gevallen vaak bedoeld als een beproeving voor de ouders."

348. Weet een geest van tevoren dat het lichaam dat hij gekozen heeft geen kans zal hebben om te overleven?

"Het weet het soms, maar als hij het om die reden kiest, doet hij dat om zijn komende beproeving te vermijden."

349. Als een bepaalde incarnatie voor een geest om welke reden dan ook mislukt, wordt hij dan onmiddellijk van een andere existentie voorzien?

"Niet altijd onmiddellijk. De geest heeft tijd nodig om een andere keuze te maken, tenzij eerder tot een onmiddellijke reïncarnatie was besloten."

350. Heeft een geest, eenmaal definitief met het lichaam van een kind verenigd en dus niet meer in staat zich terug te trekken, soms spijt van de keuze die hij gemaakt heeft?

"Bedoel je of het als geïncarneerde geest over zijn leven zou kunnen klagen, of dat het een ander leven zou willen hebben? Ja. Heeft het spijt van de keuze die het gemaakt heeft? Nee, want het herinnert zich niet eens dat het de keuze in de eerste plaats gemaakt heeft. Eenmaal geïncarneerd kan een geest geen spijt hebben van een keuze waarvan hij zich niet bewust is, maar hij kan de last te zwaar vinden, en als hij denkt dat de last te zwaar is om te verdragen, kan hij zijn toevlucht nemen tot zelfmoord."

351. Genieten geesten in het interval tussen conceptie en geboorte al hun vermogens?

"Meer of minder, afhankelijk van de fase van de zwangerschap, want in die tijd zijn ze nog niet volledig geïncarneerd; ze zijn alleen aan het lichaam gehecht. Op het moment van de conceptie begint de verwarring de geest te omhullen en wordt hij daardoor gewaarschuwd dat de tijd gekomen is om een nieuwe existentie te

beginnen. Deze verwarring neemt toe tot het moment van de geboorte. Intussen is zijn toestand min of meer die van een geïncarneerde geest tijdens de slaap. Naarmate het moment van geboorte nadert, worden zijn ideeën uitgewist, evenals zijn herinnering aan het verleden, waarvan hij zich niet meer bewust is als hij eenmaal op aarde weer tot leven komt. Maar deze herinnering keert beetje bij beetje terug als hij weer in de geestelijke toestand komt."

352. Krijgen geesten op het moment van de geboorte onmiddellijk de volheid van hun vermogens terug?

"Nee, de vermogens ontwikkelen zich geleidelijk met de organen. Geesten komen in een nieuwe existentie terecht en moeten leren hun lichamelijke instrumenten te gebruiken. Hun ideeën keren beetje bij beetje terug, zoals die van individuen die uit hun slaap ontwaken om zich in een andere situatie te bevinden dan die waarin ze zich de dag tevoren bevonden."

353. Aangezien de vereniging van een geest met zijn lichaam pas na de geboorte compleet en definitief voltooid is, kan de foetus dan beschouwd worden als iemand die een ziel heeft?

"De geest die het moet bezielen bestaat buiten, om zo te zeggen. Strikt genomen heeft de foetus geen ziel, want de huidige incarnatie is pas in voltooiing. Niettemin is de foetus verbonden met de ziel die hij zal krijgen."

354. Hoe kan men het baarmoeder leven verklaren?

"Het is als een ontkiemende plant. De foetus leeft een lichamelijk dierlijk leven. Als een foetus, heeft de mens al een plantaardig

leven en een dierlijk leven[47] in zich, dat hij bij zijn geboorte aanvult met een geestelijk leven".

355. Zoals de medische wetenschap heeft aangetoond, zijn er kinderen die, zelfs in de baarmoeder van hun moeder, geen kans hebben om te overleven. Met welk doel gebeurt dit?

"Dit is een veel voorkomend voorval dat God toelaat als een beproeving, hetzij voor de ouders, hetzij voor de geest die is aangewezen om het kind te animeren."

356. Zijn er doodgeboren kinderen, die in de eerste plaats niet bestemd waren voor de incarnatie van een geest in hen?

"Ja, er zijn er die nooit een geest bestemd hadden voor hun lichaam - in hen zou niets tot stand gekomen zijn. Het is uitsluitend voor de ouders dat zo'n kind geboren wordt."

346.A) Kan een wezen van dien aard worden voldragen?

"Ja, soms, maar dan overleeft hij het niet".

356.B) Dan heeft elk kind dat overleeft noodzakelijkerwijs een geest in zich geïncarneerd?

"Natuurlijk; wat zou het zijn zonder een geest? Het zou geen mens zijn."

357. Wat zijn de consequenties van een abortus voor een geest?

"Zijn existentie wordt teniet gedaan en moet opnieuw beginnen."

---

[47] "Vegeto-dierlijk: gemeenschappelijk voor planten en dieren" (Dorland's Medical Dictionary, 2003) – Vertaler opmerking.

358. Is kunstmatige abortus een misdaad, ongeacht het tijdstip van de bevruchting?

"Er wordt altijd een misdaad begaan als de wet van God overtreden wordt. De moeder of een andere betrokkene begaat altijd een misdaad door het leven van een kind te nemen vóór de geboorte, omdat het een ziel verhindert de beproevingen te ondergaan waarvoor het lichaam van de ongeborene het instrument had moeten zijn."

359. Is het een misdaad om in gevallen waarin het leven van de moeder door de geboorte van het kind in gevaar zou komen, het kind op te offeren om de moeder te redden?

"Het is beter het wezen dat nog niet bestaat op te offeren dan het wezen dat al bestaat".

360. Is het rationeel om de foetus met evenveel respect te behandelen als het lichaam van een kind dat al overleefd heeft?

"Je moet in alles de wil van God en het goddelijke handwerk zien en niet lichtvaardig omgaan met de dingen die je zou moeten respecteren. Waarom zou je niet alle werken van de schepping respecteren, die soms incompleet zijn door de wil van de Schepper? Alles verloopt volgens Gods plannen en niemand is geroepen daarover te oordelen."

De Morele en Intellectuele Vermogens van de Mens

361. Waar komen de goede of slechte morele kwaliteiten van een mens vandaan?

"Ze weerspiegelen de kwaliteiten van de geïncarneerde geest. Hoe zuiverder de geest, hoe meer de persoon geneigd is tot het goede."

361.A) Dus een morele persoon is de incarnatie van een goede geest en een wrede persoon die van een slechte geest?

"Ja, maar het zou beter zijn te zeggen een onvolmaakte geest; anders zou men kunnen geloven in geesten die altijd slecht blijven - diegenen die jullie demonen noemen."

362. Wat is het karakter van de individuen in wie frivole en dwaze geesten geïncarneerd zijn?

"Het zijn gedachteloze, sluwe en soms kwaadaardige wezens".

363. Bezitten geesten hartstochten die niet tot de mensheid behoren?

"Nee; anders zouden ze ze wel aan jou doorgegeven hebben".

364. Is het één en dezelfde geest die een individu zijn morele en intellectuele kwaliteiten geeft?

"Zeker is het één en dezelfde en zulke kwaliteiten zullen afhangen van de graad van evolutie van de geest. Individuen hebben geen twee geesten in zich".

365. Waarom zijn de meest intelligente individuen, die een hoog geëvolueerde geest in zich geïncarneerd hebben, soms en tegelijkertijd uiterst wreed?

"Dat komt omdat de geïncarneerde geest niet voldoende gezuiverd is; ook omdat de persoon toegeeft aan de invloed van andere geesten die nog erger zijn. Een geest gaat in een onmerkbare opgaande lijn vooruit, maar deze vooruitgang wordt niet in alle zintuigen gelijktijdig bereikt. Gedurende de ene periode kan een geest in kennis vooruitgaan; gedurende een andere periode in moraliteit."

366. Hoe zit het met de mening volgens welke de verschillende morele en intellectuele kwaliteiten van mensen het product zijn van vele verschillende geesten die in hen geïncarneerd zijn, en die elk een bijzondere aanleg bezitten?

"Als je erover nadenkt, zul je beseffen hoe absurd dat is. Een geest moet alle bekwaamheden bezitten en om vooruit te komen heeft hij een eendrachtige wil nodig. Als een mens een verzameling van geesten zou zijn, zou deze eendrachtige wil niet bestaan. Hij of zij zou geen individualiteit bezitten, want bij de dood zouden al die geesten zijn als een zwerm vogels die uit een kooi ontsnapt. Mensen klagen vaak dat ze bepaalde dingen niet begrijpen, maar het is interessant om op te merken hoe ze hun problemen vermenigvuldigen als ze een heel eenvoudige en natuurlijke verklaring in hun eigen hand hebben. Deze opvatting is een ander voorbeeld van het gevolg voor de oorzaak nemen; het schrijft aan de mens toe wat de heidenen aan God toegeschreven. Ze geloofden in evenveel goden als er fenomenen in het universum waren. Maar zelfs onder hen zagen verstandige mensen in die fenomenen niet meer dan gevolgen die als hun oorzaak een enige God hebben".

Kardec's opmerking: Zowel het fysieke als het morele rijk bieden ons in dit opzicht talrijke punten van vergelijking. De mensheid geloofde in de veelheid van materie zolang het onderzoeken ervan beperkt bleef tot de verschijningsvorm van fenomenen. Tegenwoordig begrijpen we dat zulke gevarieerde fenomenen heel goed niet meer dan modificaties van één enkele elementaire materie kunnen zijn. De verschillende kwaliteiten en vermogens zijn manifestaties van dezelfde oorzaak, die de ziel of geïncarneerde geest is, en niet van verschillende zielen - zoals de verschillende klanken van een orgel het resultaat zijn van dezelfde soort lucht, en niet van evenveel soorten lucht als er klanken zijn. De theorie in kwestie zou betekenen dat wanneer iemand bepaalde aanleg of neigingen verliest of verwerft, dit erop wijst dat bepaalde geesten de

persoon verlaten hadden of dat er andere bijgekomen waren, wat hem of haar tot een veelvoudig wezen zou maken zonder individualiteit, en bijgevolg zonder verantwoordelijkheid. Deze theorie wordt bovendien tegengesproken door de talrijke voorbeelden van manifestaties waarin geesten hun persoonlijkheid en hun identiteit bewijzen.

De Invloed van het Organisme

367. Als een geest zich bij het lichaam voegt, identificeert hij zich dan met de materie?

"Materie is niet meer dan het omhulsel van de geest, zoals kleding het omhulsel van het lichaam is. Wanneer een geest zich bij het lichaam voegt, behoudt hij de attributen van zijn geestelijke aard."

368. Oefent een geest zijn vermogens in volle vrijheid uit na zijn vereniging met een lichaam?

"De uitoefening van zijn vermogens hangt af van de organen die als hun instrumenten dienen. Ze worden verzwakt door de dichtheid van de materie."

368.A) Zou het materiële omhulsel dan een obstakel zijn voor de vrije manifestatie van de vermogens van de geest, zoals een ondoorzichtig glas een obstakel is voor de vrije uitstraling van licht?

"Ja, en buitengewoon ondoorzichtig".

Kardec's opmerking: Men kan verder de werking van de materie van het lichaam op een geest vergelijken met die van modderig water, dat de vrije beweging belemmert van een voorwerp dat er in ondergedompeld is.

369. Is de vrije uitoefening van de vermogens van de ziel ondergeschikt aan de ontwikkeling van de lichamelijke organen?

"De organen zijn de instrumenten voor de manifestatie van de vermogens van de ziel. Deze manifestatie hangt af van de mate van ontwikkeling van de respectieve organen, zoals de voortreffelijkheid van een werkstuk afhangt van de voortreffelijkheid van het werktuig."

370. Zou men uit de invloed van de organen een verband kunnen afleiden tussen de ontwikkeling van de hersenstructuur en de morele en intellectuele vermogens?

"Verwar het gevolg niet met de oorzaak. De geest bezit altijd de vermogens die bij hem passen. Het zijn dus niet de organen die hem zijn vermogens geven, maar eerder de vermogens die de ontwikkeling van de organen stimuleren."

370.A) Volgens deze opvatting vloeit de diversiteit van bekwaamheden bij individuen uitsluitend voort uit de gesteldheid van hun geest?

"Uitsluitend is niet de juiste term. De kwaliteiten van de geest, die meer of minder gevorderd kan zijn, vormen de basis voor deze diversiteit; maar we moeten rekening houden met de invloed van de materie, omdat die in meer of mindere mate de uitoefening van deze vermogens belemmert."

Kardec's opmerking: Wanneer de geest incarneert, brengt hij bepaalde aanleg mee, en als we het idee aanvaarden dat er voor elk daarvan een corresponderend gebied in de hersenen is, dan wordt de ontwikkeling van deze gebieden gezien als een gevolg en niet als een oorzaak. Als de vermogens hun oorsprong in de organen zelf hadden, dan zouden mensen machines zijn zonder vrije wil en zonder enige verantwoordelijkheid voor hun daden. We zouden moeten

aanvaarden dat de grootste genieën - wetenschappers, dichters, kunstenaars - hun talenten te danken hebben aan het toeval, dat hen een bijzondere hersenstructuur heeft gegeven. Bijgevolg zouden ze zonder deze structuur geen genieën zijn; de minste onnozelaar had een Newton, een Vergilius of een Rafaël kunnen zijn als hij van een bepaalde hersenstructuur voorzien was geweest. Deze veronderstelling wordt nog absurder wanneer ze toegepast wordt op morele kwaliteiten. Volgens deze theorie zou Sint Vincent de Paul dus, als hij van nature begiftigd was geweest met een bepaalde hersenstructuur, een schurk geweest kunnen zijn, terwijl de grootste schurk alleen een bepaalde hersenstructuur zou missen om iemand als Sint Vincent de Paul te kunnen zijn. Aan de andere kant, als we het idee aanvaarden dat zulke speciale structuren, als ze bestaan, gevolgen zijn die ontwikkeld worden door de vermogens te oefenen - zoals de spieren door ze te bewegen - dan lijkt niets onredelijk. Laten we een triviale vergelijking maken, hoewel een waarachtige. Aan bepaalde gelaatstrekken herken je dat iemand verslaafd is aan alcohol. Maken deze trekken de persoon tot een alcoholist of is het het alcoholisme dat de trekken voortbrengt? Daarom kan men veilig stellen dat de organen de afdruk van de vermogens ontvangen.

Mentale Stoornissen[48], Krankzinnigheid

371. Is er enige grond voor de mening dat mentaal gestoorde individuen een ziel hebben van een weinig geëvolueerde aard?

---

[48] Het origineel uit 1857 bevatte de titel "Idiotisme", waarvoor in het moderne Engels verschillende vertalingen bestaan: Idiotisme: Idioot: Een persoon met een diepe mentale achterstand die een mentale leeftijd van minder dan drie jaar heeft en over het algemeen niet in staat is verbonden spraak te leren of zich te hoeden voor gewone gevaren. De term behoort tot een classificatiesysteem dat niet meer in gebruik is en wordt nu als beledigend beschouwd" (American Heritage College Dictionary,1979). De definitie die in de V.S. het meest gebruikt wordt is die van de American Association on Mental Retardation (AAMR). Volgens de AAMR is mentale retardatie een handicap die vóór het 18e

"Nee. Ze hebben een menselijke ziel die vaak intelligenter is dan je zou denken en die mateloos lijdt onder de ontoereikendheid van zijn middelen om te communiceren - zoals een doofstomme lijdt onder het onvermogen om te spreken."

372. Wat is het doel van de Voorzienigheid in het scheppen van ongelukkige wezens zoals de mentaal gestoorden?

"De geesten die in zulke lichamen wonen boeten vroegere fouten uit. Ze lijden onder hun beperkingen en onder de onmogelijkheid zich uit te drukken vanwege onontwikkelde of defecte hersenen."

372.A) Is het dan onjuist om te zeggen dat organen geen invloed uitoefenen op de vermogens?

"We hebben nooit gezegd dat organen helemaal geen invloed hebben; eerder is het zo dat ze een zeer grote invloed uitoefenen op de manifestatie van de vermogens, maar zelf produceren ze de vermogens niet - dat is het verschil. Een goede muzikant zal geen goede muziek maken met een slecht instrument, maar dat wil niet zeggen dat hij of zij geen goede muzikant is".

Kardec's opmerking: Het is nodig onderscheid te maken tussen de normale toestand en de pathologische toestand. In de normale toestand kan mentaal vermogen materiële hindernissen overwinnen. Maar er zijn gevallen waarin de materie zoveel weerstand biedt dat de manifestaties belemmerd of vervormd worden, zoals het geval is bij mentale stoornissen en krankzinnigheid. Dit zijn

---

levensjaar optreedt. Ze wordt gekenmerkt door aanzienlijke beperkingen in intellectueel functioneren en aanpassingsgedrag, zoals die tot uiting komen in conceptuele, sociale en praktische adaptieve vaardigheden (AAMR, 2002). Hierin zal de term gedefinieerd worden als mentale stoornissen – Vertaler opmerking.

pathologische gevallen en in zulke toestanden is de ziel niet in het bezit van haar volledige redeneervermogen, reden waarom het menselijk recht zulke mensen vrijstelt van verantwoordelijkheid voor hun daden.

373. Wat zou de verdienste kunnen zijn van de existentie van wezens die, zoals de mentaal gestoorde, goed noch slecht kunnen doen, en dus niet vooruit kunnen komen?

"Het is een boetedoening die opgelegd wordt omdat ze in een vorig leven bepaalde vermogens misbruikt hebben; het is een tijdelijke pauze".

373.A) Dus het lichaam van een mentaal gestoorde kan een geest opsluiten die misschien in een vorige existentie het lichaam van een genie bezielde?

"Ja, genialiteit wordt soms een vloek als ze misbruikt wordt".

Kardec's opmerking: Morele superioriteit impliceert niet altijd intellectuele superioriteit en de grootste genieën kunnen veel te boeten hebben. Bijgevolg leven ze vaak een huidig existentie dat inferieur is vergeleken met dat wat ze al geleefd hebben - een oorzaak van groot lijden. De belemmeringen die deze geesten ondervinden wanneer ze zich proberen uit te drukken zijn voor hen als kettingen die de bewegingen van een actieve persoon belemmeren. Men zou kunnen zeggen dat de mentaal gestoorde gehandicapt zijn in de hersenen, zoals anderen gehandicapt zijn in hun ledematen of ogen.

374. Zijn de mentaal gestoorde zich in de geestelijke toestand bewust van hun mentale toestand?

"Ja, heel vaak. Ze begrijpen dat de ketenen die hun ontwikkeling belemmeren een beproeving en een boetedoening zijn."

375. Wat is de toestand van de geest in de staat van krankzinnigheid?

"Wanneer hij van het lichaam bevrijd is, ontvangt de geest direct indrukken en oefent hij direct zijn werking uit op de materie. Maar eenmaal geïncarneerd bevindt hij zich in geheel andere omstandigheden en moet hij handelen met behulp van speciale organen. Als één deel of een groep van deze organen veranderd is, worden de werkingen van de geest onderbroken - defecte ogen veroorzaken blindheid; defecte oren veroorzaken doofheid, enz. Stel je nu voor dat het orgaan dat de manifestaties van intelligentie en wil voorzit geheel of gedeeltelijk beschadigd of gewijzigd wordt en je zult gemakkelijk begrijpen dat het gebruik van zo'n incompleet of vervormd orgaan een aandoening tot gevolg heeft waarvan de geest zich ten volle bewust is, maar waarvan het verloop machteloos is om het tegen te houden."

375.A) Is het dan altijd het lichaam en niet de geest die disfunctioneel is?

"Ja, maar je mag niet uit het oog verliezen dat zoals een geest op de materie inwerkt, de materie tot op zekere hoogte op de geest reageert; vandaar dat een geest zich even beheerst kan vinden door de verandering van zijn organen waardoor hij zich manifesteert en allerlei indrukken ontvangt. Het kan gebeuren dat met de tijd, en nadat de krankzinnigheid een hele tijd heeft geduurd, de herhaling van dezelfde handelingen uiteindelijk op de geest een invloed uitoefent waarvan hij pas bevrijd zal zijn als hij volledig los is van elke materiële uitwerking."

376. Wat is de reden dat krankzinnigheid soms tot zelfmoord leidt?

"De geest lijdt mateloos onder zijn beperkingen en onder de onmacht om zich vrij te manifesteren. Zo zoekt hij in de dood een manier om zijn banden te verbreken."

377. Blijft de geest van een mentaal gestoorde na de dood de gestoordheid van zijn vermogens voelen?

"Hij kan die nog geruime tijd voelen, tot hij compleet losgekoppeld is van de materie, zoals iemand die bij het ontwaken de verwarring blijft voelen waarin de slaap hem of haar heeft ondergedompeld."

378. Hoe is het mogelijk dat de aantasting van de hersenen na de dood op de geest reageert?

"Het is een herinnering. Een gewicht drukt op de geest en omdat hij zich niet bewust was van alles wat er tijdens zijn krankzinnigheid plaatsvond, heeft hij enige tijd nodig om zijn huidige toestand te kunnen begrijpen. Dat is de reden waarom hoe langer de krankzinnigheid tijdens het leven duurt, hoe langer de kwelling en de beperking na de dood zullen duren. Losgekoppeld van het lichaam blijft de geest nog enige tijd daarna de indruk van zijn banden voelen".

Kinderjaren

379. Is de geest die het lichaam van een kind bezielt even ontwikkeld als de geest van een volwassene?

"Misschien zelfs meer als hij meer geëvolueerd is. Alleen zijn onvolmaakte organen weerhouden hem ervan zich volledig te manifesteren. Hij moet handelen volgens het instrument dat hem dient."

380. Denkt de geest bij een heel jong kind, en ondanks de belemmering die de onvolmaaktheid van zijn organen oplegt aan zijn vermogen om zich vrij te manifesteren, als een kind of als een volwassene?

"Terwijl hij een kind is, is het natuurlijk dat hij door het nog niet ontwikkelde orgaan van intelligentie niet alle intuïtie van een volwassene kan krijgen. Zijn intelligentie is daarom vrij beperkt tot de leeftijd zijn verstand rijpt. De verwarring die met de incarnatie gepaard gaat, houdt niet plotseling op bij de geboorte, maar verdwijnt slechts geleidelijk met de ontwikkeling van de organen."

Kardec's opmerking: Een observatie ondersteunt dit antwoord: de dromen van een kind hebben niet het karakter van de dromen van een volwassene. Hun voorwerp is bijna altijd kinderlijk, wat een aanwijzing is voor de aard van de zorgen van de geest.

381. Krijgt de geest bij de dood van het kind meteen weer zijn vroegere kracht terug?

"Dat zou wel moeten, want hij is losgemaakt van zijn lichamelijke omhulsel. Maar toch krijgt hij pas zijn vroegere luciditeit terug als de scheiding compleet is, dat wil zeggen, tot er helemaal geen verbinding meer is tussen de geest en het lichaam."

382. Lijdt de geïncarneerde geest onder de beperking die de onvolkomenheid van zijn organen tijdens de kindertijd oplegt?

"Nee. De kindertijd is een noodzaak. Het is natuurlijk en in overeenstemming met de plannen van de Voorzienigheid. Het is een tijd van rust voor de geest."

383. Wat is het nut van een geest die de kindertijd moet doormaken?

"Een geest incarneert om zich te vervolmaken. Tijdens zijn kindertijd is hij meer toegankelijk voor de indrukken die hij ontvangt en die hem kunnen helpen in zijn vooruitgang. Mensen

die verantwoordelijk zijn voor zijn opvoeding moeten bijdragen tot dit doel."

384. Waarom zijn de eerste uitingen van een kind die van huilen?

"Om de belangstelling van de moeder op te wekken en zich te verzekeren van de zorg die het nodig heeft. Begrijp je niet dat als het alleen maar vreugde zou uiten terwijl het nog niet in staat is te spreken, weinigen zich om zijn behoeften zouden bekommeren? Daarom zou je de wijsheid van de Voorzienigheid in alles moeten bewonderen".

385. Wat is de reden voor de verandering die op een bepaalde leeftijd in het karakter optreedt, vooral bij het verlaten van de puberteit? Is het de geest die verandert?

"Het is omdat de geest zijn ware aard hervindt en onthult wie hij werkelijk was vóór zijn huidige incarnatie. Je kent de geheimen niet die kinderen achter hun onschuld verbergen. Je weet niet wat ze zijn, wat ze geweest zijn of wat ze zullen worden; niettemin heb je ze lief en koester je ze alsof ze een deel van jou zijn. Dit gebeurt in zo'n mate dat van de liefde van een moeder voor haar kind gezegd wordt dat het de grootste liefde is die een wezen voor een ander kan hebben. Waarom voelen zelfs vreemden zoete affectie en tonen ze tedere welwillendheid tegenover een kind? Weet jij het? Nee? Wel, ik zal het je uitleggen.

"Kinderen zijn wezens die God in een nieuwe existentie heeft gezonden. Zodat God niet beschuldigd wordt van overdreven strengheid, geeft God hen alle schijn van onschuld. Zelfs bij kinderen met een slechte aard worden hun wandaden bedekt, omdat ze zich niet bewust zijn van de kwaliteit van hun daden. Maar deze onschuld weerspiegelt niet werkelijk hun staat van

vooruitgang ten opzichte van wat ze vroeger waren. In werkelijkheid is het een beeld van wat ze zouden moeten zijn en als ze dat niet zijn, valt de schuld alleen op hen.

"Niettemin is het niet alleen ter wille van de kinderen dat God hen zo'n verschijning geeft; het is ook en vooral voor hun ouders, wier liefde noodzakelijk is in hun kwetsbaarheid. Die liefde zou buitengewoon verzwakt worden als de ouders geconfronteerd werden met een ruzieachtig en slecht gehumeurd karakter. Aan de andere kant, in de veronderstelling dat hun kinderen goed en zachtaardig zijn, geven ouders hen al hun affectie en omringen hen met de tederste zorg. Maar als kinderen niet langer de bescherming en hulp nodig hebben die hun gedurende vijftien of twintig jaar gegeven is, komt hun ware en individuele karakter in al zijn naaktheid naar boven. Hun karakter blijft goed als het in de eerste plaats fundamenteel goed was, maar het zal altijd nuances vertonen die tijdens de vroege kinderjaren verborgen waren.

"Je ziet dat Gods wegen altijd de beste zijn en dat als iemand een zuiver hart heeft, ze gemakkelijk te verklaren zijn.

"Denk in feite na, over de mogelijkheid dat de geest van het kind dat onder jullie geboren wordt afkomstig kan zijn van een wereld waarop het totaal andere gewoonten had verworven. Hoe zou je willen dat dit nieuwe wezen in jullie midden zou blijven met hartstochten zo verschillend van die van jullie, neigingen en smaken die volkomen tegengesteld zijn aan die van jullie? Hoe zou je willen dat hij zich in je omgeving integreert, behalve op de manier waarop God dat wilde, dat wil zeggen, nadat hij de zeef van de kindertijd ervaren heeft? In deze fase zijn alle gedachten, alle eigenschappen en alle variëteiten van wezens vermengd die gegenereerd worden door die veelheid van werelden waarop de

individuen zich ontwikkelen. Bij het sterven zul je zelf ook in een soort kindertijd verkeren, te midden van nieuwe familieleden. In je nieuwe niet-aardse existentie zul je onwetend zijn van de gewoonten, de gebruiken en de relatievormen van die wereld en je zult moeite hebben een taal te hanteren die je niet gewend bent te spreken - een taal die levendiger is dan je gedachte vandaag is. (Zie nr. 319)

"De kindertijd geeft nog een ander doel: geesten komen alleen in het lichamelijke leven om zich te verbeteren en te zuiveren. De kwetsbaarheid van de eerste jaren maakt hen flexibel en toegankelijk voor de raadgevingen van de ervaring en voor hen die hun vooruitgang moeten helpen. Dat is de tijd waarin men het best zijn karakter kan hervormen en zijn slechte neigingen kan beteugelen. Dat is de plicht die God aan de ouders toevertrouwt, een heilige missie waarvoor zij zich zullen moeten verantwoorden.

"Bijgevolg is de kindertijd niet alleen nuttig, noodzakelijk en onmisbaar, maar ook het natuurlijke gevolg van de wetten die God ingesteld heeft en die het heelal besturen."

Aardse Sympathieën[49] en Antipathieën

386. Kunnen twee individuen die elkaar al gekend en liefgehad hebben elkaar in een ander lichamelijke existentie ontmoeten en elkaar herkennen?

[49]Zie de voetnoten bij de nrs. 211 en 213 voor de definities van sympathie en sympathiek in dit verband – Vertaler opmerking.

"Elkaar herkennen, nee; zich tot elkaar aangetrokken voelen, ja. Vaak ontstaan intieme verbindingen die op oprechte affectie berusten uit geen andere oorzaak. Twee individuen worden door schijnbaar toevallige omstandigheden naar elkaar toe getrokken, maar in werkelijkheid is het het resultaat van de aantrekkingskracht van twee geesten die elkaar te midden van de menigte gezocht hebben."

386.A) Zouden ze er niet veel plezier aan beleven elkaar te kunnen herkennen?

"Niet altijd. De herinnering aan vorige levens kan grotere nadelen inhouden dan je veronderstelt. Na de dood zullen ze elkaar herkennen en zich de tijd herinneren die ze samen doorbrachten." (Zie nr. 392)

387. Is sympathie altijd het gevolg van het feit dat ze elkaar eerder gekend hebben?

"Nee. Twee geesten die affiniteiten hebben zoeken elkaar van nature op, zonder dat ze elkaar eerder als geïncarneerde gekend hebben."

388. Zouden de ontmoetingen die soms tussen bepaalde mensen plaatsvinden, en die aan het toeval worden toegeschreven, niet het gevolg zijn van een soort sympathieke relatie?

"Onder denkende wezens zijn er verbanden waar je nog niets van weet. Magnetisme is de kern van deze wetenschap, die je later beter zult begrijpen."

389. Waar komt de instinctieve afkeer vandaan als bepaalde individuen elkaar voor het eerst ontmoeten?

"Het zijn antipathieke geesten die elkaar waarnemen en herkennen zonder ooit met elkaar gesproken te hebben."

390. Is instinctieve antipathie altijd een teken van een slechte natuur?

"Twee geesten zijn niet noodzakelijk kwaadaardig alleen omdat ze niet sympathiek zijn. Antipathie kan voortkomen uit een ongelijksoortigheid in hun manier van denken. Maar naarmate zij zich ontwikkelen, worden deze nuances van ongelijkenis uitgewist en verdwijnt de antipathie."

391. Ontstaat de antipathie tussen twee individuen eerst bij degene wiens geest slechter is of bij de ander wiens geest beter is?

"Ze ontstaat in beide, maar de oorzaken en gevolgen zijn verschillend. Een slechte geest voelt antipathie tegen iedereen die in staat kan zijn hem te beoordelen en te ontmaskeren. Als hij een persoon voor het eerst ziet, neemt hij waar dat die persoon het zal afkeuren. Zijn afkeer verandert dan in haat en jaloezie, die hem bezielen met het verlangen kwaad te doen. De goede geest, daarentegen, wordt door de slechte afgestoten omdat hij weet dat hij door de ander niet begrepen zal worden en dat geen van beiden dezelfde gevoelens deelt. Maar, zich bewust van zijn hogere morele principes, voelt hij noch haat noch jaloezie tegenover de ander: hij stelt zich er tevreden mee hem gewoon te vermijden en er medelijden mee te hebben".

Vergetelheid van het Verleden

392. Waarom verliest de geïncarneerde geest de herinnering aan zijn verleden?

"De mens kan en mag niet alles weten. God, uit goddelijke wijsheid, wil dat het zo is. Zonder de sluier die bepaalde dingen voor hen verbergt, zouden ze verblind worden, zoals iemand die plotseling van de duisternis in het licht overgaat. Door hun verleden te vergeten, zijn ze vollediger zichzelf in het heden."

393. Hoe kunnen individuen verantwoordelijk zijn voor hun daden en hun misstappen goedmaken als ze zich die niet kunnen herinneren? Hoe kunnen ze profiteren van de ervaring die ze hebben opgedaan in levens die in vergetelheid zijn geraakt? We zouden kunnen begrijpen dat de beproevingen van het leven een les voor hen zouden kunnen zijn als ze zich konden herinneren wat ze in de eerste plaats veroorzaakt had, maar aangezien ze zich die helemaal niet herinneren is elke existentie alsof het de eerste was, en het is dus dat ze steeds opnieuw moeten beginnen. Hoe valt dit te rijmen met de rechtvaardigheid van God?

"Met elke nieuwe existentie krijgen de geesten meer intelligentie en kunnen ze beter onderscheid maken tussen goed en kwaad. Waar zou hun verdienste zijn als ze zich hun hele verleden herinnerden? Als geesten hun leven van oorsprong (het geestelijke leven) binnengaan, ontvouwt zich hun hele vorige leven voor hen. Ze zien de fouten die ze begaan hebben en die de oorzaak van hun lijden zijn, en ook wat hen ervan weerhouden zou hebben ze in de eerste plaats te begaan. Ze begrijpen de rechtvaardigheid van de positie die hen is toegewezen en ze verlangen dus naar een nieuwe existentie die het versterken kan verlossen. Ze zoeken beproevingen die lijken op die welke ze al meegemaakt hebben, of worstelingen waarvan ze denken dat ze geschikt zullen zijn voor hun vooruitgang. Ze vragen geesten die van een hogere orde zijn om hen te helpen bij de nieuwe taak die ze op het punt staan te

ondernemen, want ze weten dat de geest die hen als gids in dat nieuwe existentie gegeven zal worden, zal trachten hen in staat te stellen hun fouten uit het verleden te herstellen door hen een soort intuïtie daarover te geven. Dezelfde intuïtie is de gedachte, het onrechtmatige verlangen, dat je vaak overvalt, en waartegen je je instinctief verzet, waarbij je je verzet meestal toeschrijft aan de principes die je van je ouders hebt meegekregen. Maar het is de stem van het geweten die tot je spreekt en deze stem is een herinnering aan het verleden, een stem die je waarschuwt om niet te vervallen in de fouten die je eerder beging. Als een geest in dat nieuwe existentie zijn beproevingen moedig doorstaat en zich ertegen verzet, evolueert hij en zal hij in de rangorde van de geesten stijgen als hij terugkeert om onder hen te zijn".

Kardec's opmerking: Als we tijdens ons lichamelijke leven geen precieze herinnering hebben aan wat we waren en aan wat voor goeds of slechts we deden in onze vorige levens, hebben we er niettemin een intuïtie van. Vandaar dat onze instinctieve neigingen een herinnering zijn aan ons verleden, waarover ons geweten - dat het verlangen vertegenwoordigt dat we hebben opgevat om niet langer dezelfde fouten te begaan - ons waarschuwt dat we ons ertegen moeten verzetten.

394. Begrijpen wezens op werelden die verder ontwikkeld zijn dan de onze, waar ze niet aan al onze lichamelijke behoeften en gebreken onderhevig zijn, dat ze gelukkiger zijn dan wij? Geluk is, in het algemeen, relatief; we voelen het door het te vergelijken met een minder gelukkige toestand. Kortom, sommige van die werelden, hoewel beter dan de onze, hebben de staat van perfectie nog niet bereikt en hun bewoners moeten hun eigen ergernissen hebben. Ook al lijden de rijken onder ons niet onder de zorgen van materiële noden zoals de armen, toch zijn ze niet minder onderhevig aan dezelfde soorten

beproevingen die hun leven verbitteren. Ik zou dus willen vragen of de bewoners van die werelden in hun eigen situatie zich even ongelukkig voelen als wij en of ze ook klagen over hun lot omdat ze niet de herinnering aan een minder ontwikkeld existentie ter vergelijking hebben.

"Op deze vraag zijn twee verschillende antwoorden van toepassing. Er zijn werelden onder die waarover je spreekt, waarop de bewoners een duidelijke en precieze herinnering hebben aan hun vorige levens. Je moet begrijpen dat zij het geluk dat God hen toestaat te genieten, kunnen waarderen en dat ook doen. Maar er zijn andere werelden waarvan de bewoners, zoals je zegt, in betere omstandigheden verkeren dan de jouwe, niet minder onderhevig zijn aan grote ergernissen, en zelfs tegenslagen. Ze waarderen hun geluk niet omdat ze zich een nog ongelukkiger toestand niet herinneren. Niettemin, als ze het als geïncarneerde niet waarderen, zullen ze dat als geesten wel doen."

Kardec's opmerking: Is er in de vergeetachtigheid van vorige levens, vooral als ze pijnlijk waren, niet iets van voorzienigheid waar de goddelijke wijsheid zich openbaart? Het is op de meer geëvolueerde werelden, waar de herinnering aan ongelukkige levens niet meer is dan een nare droom, dat de herinnering aan zulke levens weer opduikt. Maar zouden op minder geëvolueerde werelden de huidige tegenslagen niet versterkt worden door de herinnering aan alles wat men in het verleden had doorstaan? Daarom concluderen we dat alles wat God gemaakt heeft goed gemaakt is, en dat het niet aan ons is om de goddelijke werken te bekritiseren en te zeggen hoe God het universum had moeten regelen. De herinnering aan onze vroegere persoonlijkheden zou serieuze ongemakken met zich meebrengen. In bepaalde gevallen zou het ons tot grote vernedering kunnen brengen; in andere zou het onze hoogmoed kunnen ophemelen en zo onze vrije wil belemmeren. God heeft ons juist gegeven wat nodig en voldoende is om onszelf te verbeteren: de stem van het geweten en onze instinctieve neigingen die ons weerhouden van wat ons zou kunnen schaden. We willen er verder aan toevoegen dat als we de herinnering hadden aan onze eigen vroegere persoonlijke

daden, we ons ook die van andere mensen zouden kunnen herinneren en zulke kennis zou de meest onaangename gevolgen kunnen hebben voor onze sociale relaties. Aangezien we niet altijd een goede reden hebben om trots te zijn op ons verleden, is het bijna altijd een zegen dat er een sluier over geworpen is. Dit stemt volkomen overeen met de leer van de Geesten over werelden die meer geëvolueerd zijn dan de onze. Op die werelden, waar niets heerst behalve het goede, is er niets pijnlijks aan het herinneren van het verleden. Daarom worden vorige levens vaak even gemakkelijk herinnerd als we ons herinneren wat we gisteren deden. Wat het verblijf op minder geëvolueerde werelden betreft, de herinnering eraan is niet meer dan een nare droom, zoals we al zeiden.

395. Kunnen we openbaringen krijgen over onze vorige levens?

"Niet altijd. Niettemin weten velen wie ze waren en wat ze deden. Als ze toestemming kregen openlijk te spreken, zouden ze merkwaardige onthullingen doen over het verleden."

396. Sommige personen menen dat ze een vage herinnering hebben aan een onbekend verleden. Het verschijnt als een vluchtig beeld van een droom, dat ze tevergeefs proberen vast te houden. Zou dit geloof niet gewoon een illusie zijn?

"Soms is het echt, maar veel vaker is het een illusie waartegen gewaakt moet worden; het kan gewoon het effect zijn van een overprikkelde fantasie."

397. Is in lichamelijke existenties van een meer geëvolueerde aard dan de onze de herinnering aan vorige levens preciezer?

"Ja, naarmate het lichaam minder materieel wordt, worden ze gemakkelijker te herinneren. De herinnering aan het verleden is duidelijker voor hen die werelden van een hogere orde bewonen."

398. Aangezien de instinctieve neigingen van mensen een herinnering zijn aan hun verleden, kunnen ze dan door die

neigingen te bestuderen iets te weten komen over de fouten die ze begaan hebben?

"Ongetwijfeld, tot op zekere hoogte; er moet echter rekening gehouden worden met de verbetering die in de geest kan zijn opgetreden en met de resoluties die hij in zijn dwalende toestand maakte. Hun huidige existentie zou in feite veel beter kunnen zijn dan de voorgaande."

398.A) Zou het slechter kunnen zijn? Met andere woorden, zouden mensen in hun huidige existentie fouten kunnen begaan, die ze in het voorafgaande niet begaan hadden?

"Dat hangt af van hun vooruitgang. Als ze nog niet weten hoe ze beproevingen moeten weerstaan, zouden ze aangetrokken kunnen worden tot het begaan van nieuwe fouten als gevolg van de positie die ze zelf gekozen hebben. Maar zulke fouten wijzen eerder op een stationaire dan op een regressieve toestand, want geesten kunnen vooruitgaan of stationair blijven; ze degraderen niet."

399. Aangezien de beproevingen van het lichamelijke leven tegelijk boetedoeningen zijn voor vroegere fouten en beproevingen voor de toekomst, volgt hieruit dat we uit de aard van deze beproevingen kunnen afleiden wat voor soort vorige existentie we geleefd hebben?

"Zeer vaak, want individuen worden gestraft voor hun individuele zonden. Niettemin kunnen we dit niet tot een absolute regel maken. De instinctieve neigingen zijn een zekerder aanwijzing, omdat de beproevingen die een geest ondergaat evenzeer betrekking hebben op de toekomst als op het verleden."

Kardec's opmerking: Wanneer het einde is bereikt dat de Voorzienigheid voor hun dwalende leven heeft bepaald, kiezen de geesten voor zichzelf de beproevingen waaraan ze zich willen onderwerpen en die hun vooruitgang

zullen bespoedigen; dat wil zeggen, het soort existentie dat ze het meest geschikt achten om hen te voorzien van de middelen om zich te ontwikkelen en zulke beproevingen staan altijd in verband met de fouten die ze moeten goedmaken. Als ze daarover triomferen, gaan ze vooruit; bezwijken ze, dan moeten ze opnieuw beginnen. Geesten genieten altijd van hun vrije wil. Op grond van die vrijheid kiezen ze in de geestelijke toestand de beproevingen van hun komende lichamelijke leven en in de geïncarneerde toestand beraadslagen ze over wat ze wel of niet zullen doen, waarbij ze kiezen tussen goed en kwaad. Mensen hun vrije wil ontzeggen, zou hen tot de toestand van een machine reduceren.

Geïntegreerd in het lichamelijke leven verliezen geesten tijdelijk de herinnering aan hun vroegere leven, alsof een sluier hen bedekte. Niettemin hebben ze er soms een vaag bewustzijn van, en ze kunnen zelfs onder bepaalde omstandigheden onthuld worden. Maar dit gebeurt niet dan door de wil van de geesten van hoge orde, die het spontaan kunnen laten gebeuren voor één of ander nuttig doel, maar nooit om ijdele nieuwsgierigheid te bevredigen.

Uiteraard kunnen toekomstige existenties in geen geval onthuld worden, omdat ze zowel afhangen van de manier waarop het huidige existentie voltooid wordt als van de latere keuze van de geest.

Vergetelheid van begane fouten is geen belemmering voor de verbetering van de geesten, want ook al hebben ze er geen precieze herinnering aan, de kennis die ze er tijdens de dwalende toestand van hadden, naast het verlangen dat ze toen opvatten om ze te herstellen, leiden hen door hun intuïtie en inspireren hen met de gedachte het kwaad te weerstaan. Deze gedachte is de stem van het geweten en wordt ondersteund door geesten die hen zullen bijstaan als ze gehoor geven aan hun goede suggesties.

Ook al kennen mensen de daden die ze in hun vorige levens pleegden niet, ze kunnen niettemin altijd de soort fouten kennen waaraan ze schuldig werden en wat hun dominante eigenschappen waren. Ze hoeven alleen maar zichzelf in het heden te bestuderen en ze zullen kunnen onderscheiden wat ze in het verleden waren, niet aan de hand van wat ze op zich zijn, maar aan de hand van hun neigingen. De beproevingen van het lichamelijke leven zijn tegelijk boetedoeningen voor vroegere fouten en beproevingen voor de toekomst. Ze

zuiveren en verheffen ons als we ze met berusting en zonder klagen verdragen. De aard van de beproevingen die we ondergaan kan ons ook verlichten over wat we waren en wat we deden, zoals we in deze wereld de daden van een crimineel beoordelen naar de straf die de wet hem of haar oplegt. Zo zullen zij die hoogmoedig waren, gestraft worden door de vernedering van een ondergeschikte positie; de genotzuchtige en hebzuchtige door armoede; zij die hard tegen anderen waren door de harde behandeling die zij zelf zullen ondergaan; de tiran door slavernij; de slechte zoon door de ondankbaarheid van zijn eigen kinderen; de luie door dwangarbeid, enz.

Opmerking

Schrijf hier je opmerkingen of conclusies over het hoofdstuk.

HOOFDSTUK VIII
De Emancipatie Van De Ziel

Slaap en Dromen • Bezoeken Tussen de Geesten van Levende Mensen • De Verborgen Transmissie van Gedachten • Lethargie, Catalepsie, Schijndood • Somnambulisme • Extase • Tweede Zicht • Een Theoretische Samenvatting over Somnambulisme, Extase en Tweede Zicht

Slaap en Dromen

400. Blijft een geïncarneerde geest vrijwillig in zijn lichamelijke omhulsel?

"Dat is als vragen of een gevangene gelukkig is met het feit dat hij achter slot en grendel zit. Een geïncarneerde geest streeft voortdurend naar vrijheid. Hoe dichter het omhulsel, hoe meer hij er vrij van wil zijn."

401. Rust de ziel tijdens de slaap zoals het lichaam?

"Nee, een geest blijft nooit inactief. Tijdens de slaap worden de banden die hem met het lichaam verbinden losser en aangezien het lichaam het tijdens de slaap niet nodig heeft, reist de geest door de ruimte en komt in een meer directe relatie met andere geesten."

402. Hoe kunnen we bevestigen dat een geest vrij is tijdens de slaap?

"Door dromen. Terwijl het lichaam rust, geniet de geest meer van zijn vermogens dan in de wakende toestand. Hij herinnert zich het verleden en voorziet soms de toekomst. Het verwerft meer kracht

en kan communiceren met andere geesten, hetzij op deze wereld, hetzij op een andere. Je zegt vaak: 'Ik had een bizarre droom, een afschuwelijke droom, maar er is geen kans dat hij waar is.' Je vergist je. Het is bijna altijd een herinnering aan plaatsen en dingen die je gezien hebt, of die je in een andere existentie of bij een andere gelegenheid zult zien. Aangezien het lichaam sluimert, probeert de geest zijn ketenen te verbreken om in het verleden en de toekomst te peilen.

"Arme menselijke wezens! Jullie weten zo weinig over de meest gewone fenomenen van het leven! Jullie denken dat jullie heel wijs zijn, maar toch brengen de gewoonste dingen jullie tot in het oneindige in verwarring. Op de vraag van alle kinderen, 'Wat doen we als we slapen? Wat zijn dromen?" blijf je zonder antwoord.

"Slaap bevrijdt de ziel gedeeltelijk van het lichaam. Als mensen slapen, bevinden ze zich even in de toestand waarin ze na de dood permanent zullen verkeren. Geesten die zich bij de dood snel van de materie bevrijden hadden tijdens het aardse leven intelligente dromen. Zulke geesten voegen zich, terwijl hun lichaam slaapt, weer in het gezelschap van hen die meer geëvolueerd zijn; ze reizen met hen, praten met hen en leren van hen. Ze werken zelfs aan projecten die ze bij hun sterven afgerond vinden. Uit deze feiten moet je eens te meer leren de dood niet te vrezen, want je sterft dagelijks - zoals een heilige eens verklaarde.

"Dit geldt alleen voor hoger ontwikkelde geesten; maar de massa van de geesten, die bij hun dood nog enige tijd in een toestand van verwarring moeten blijven - die onzekerheid waarover we al eerder met je spraken - gaan ofwel naar werelden die nog minder ontwikkeld zijn dan de aarde, waar vroegere affecties hen

oproepen of waar ze pleziertjes zoeken die misschien nog laagwaardiger zijn dan die waaraan ze zich hier overgeven. Ze gaan om zich te verdiepen in leerstellingen die nog verachtelijker, nog oneerlijker en nog schadelijker zijn dan die welke ze onder jullie belijden. Wat op aarde sympathieën opwekt is niets anders dan het feit dat ze zich bij het ontwaken verbonden voelen met de harten van hen met wie ze zojuist acht of negen uur van geluk of plezier hebben doorgebracht. Bovendien kunnen de onoverkomelijke antipathieën die ze ten diepste voor bepaalde individuen voelen verklaard worden door het feit dat ze een bewustzijn hebben dat anders is dan het hunne; ze herkennen deze individuen zonder ze ooit eerder gezien te hebben. Het is verder wat de onverschilligheid van mensen verklaart als ze geen nieuwe vrienden zoeken - ze weten dat degenen die hen liefhebben en koesteren elders zijn. In één woord, slaap heeft meer invloed op je leven dan je denkt.

"Tijdens de slaap staan geïncarneerde geesten steeds in contact met de geestelijke wereld, en dat is wat geesten van hoge orde ertoe brengt om, zonder al te veel afkeer, ermee in te stemmen onder jullie te incarneren. Tijdens hun contact met aardse ondeugden schenkt God hun de vrijheid om zich tijdens de slaap opnieuw te versterken aan de bron van het goede, om niet te falen in hun verplichting anderen te onderrichten. De slaap is de deur die God voor hen opent om in contact te komen met hun vrienden in de hemel. Het is hun pauze na het werk terwijl ze wachten op de grote bevrijding, de definitieve bevrijding die hen naar hun ware omgeving moet terugbrengen.

"Een droom is de herinnering aan wat je geest tijdens de slaap gezien heeft. Maar merk op dat je niet altijd droomt, want je herinnert je niet altijd wat je gezien hebt, of alles wat je gezien hebt.

Dit gebeurt omdat je ziel nog in ontwikkeling is, zodat je vaak niet meer bewaart dan de verwarde herinnering die je vertrek en je terugkeer vergezelt, en die vermengd is met de herinnering aan wat je gedaan hebt of welke zorgen je had terwijl je wakker was. Hoe verklaar je anders die absurde dromen die zowel de wijste als de eenvoudigste individuen doorstaan? Slechte geesten gebruiken dromen ook om zwakke en laffe zielen te kwellen.

"Verder zul je spoedig een ander soort dromen zien ontwikkelen; een soort die even oud is als de soort die je al kent maar waarvan je onwetend bent. Het is de droom van Jeanne d'Arc, de droom van Jacob, de droom van de Joodse profeten en bepaalde Indiase zieners: dit soort dromen is de herinnering van de ziel die geheel losgekoppeld is van het lichaam, de herinnering aan dat andere leven waarover ik zojuist met je gesproken heb.

"Probeer hard om deze twee soorten dromen te onderscheiden van de dromen die je je herinnert; als je dat niet doet, zul je vervallen in tegenstrijdigheden en dwalingen die desastreus kunnen zijn voor je geloof".

Kardec's opmerking: Dromen zijn een product van de emancipatie van de ziel, die onafhankelijker wordt door de opschorting van actief leven en relaties. Dit resulteert in een soort vage helderziendheid, die zich uitstrekt tot de meest afgelegen plaatsen of tot die welke nooit gezien zijn, en soms zelfs tot andere werelden. Het resulteert ook in de herinnering aan gebeurtenissen die in ons huidige existentie of in vorige hebben plaatsgevonden. De eigenaardigheid van de beelden die verwijzen naar wat op onbekende werelden gebeurt of gebeurd is, vermengd met de beelden van de huidige wereld, vormen die bizarre en verwarde medleys die betekenis noch verband lijken te hebben. De incoherentie van dromen wordt verder verklaard door de hiaten die het gevolg zijn van de incomplete herinnering van wat ons tijdens de droom is voorgekomen, ongeveer zoals een verhaal waaruit per ongeluk zinnen of delen van zinnen zijn

weggelaten; als de overgebleven fragmenten samengevoegd zouden worden, zouden ze alle rationele betekenis verliezen.

403. Waarom herinneren we ons onze dromen niet altijd?

"Tijdens wat jullie slaap noemen, ervaar je alleen de rust van het lichaam, want de geest is altijd in beweging. Tijdens de slaap hervindt hij een beetje van zijn vrijheid en communiceert met hen die hem dierbaar zijn, hetzij op deze wereld, hetzij op andere. Maar omdat het lichaam uit zware en dichte materie bestaat, kan hij de indrukken die de geest ontvangt moeilijk vasthouden, omdat de geest ze niet in de eerste plaats via de organen van het lichaam ontving".

404. Wat moeten we denken van de verschillende betekenissen die aan dromen worden toegeschreven?

"Dromen zijn niet waar in de zin waarin bijvoorbeeld waarzeggers ze verstaan, want het is absurd te geloven dat dromen over de ene kwestie noodzakelijkerwijs een andere voorspelt. Ze zijn waar in de zin dat ze de geest reële beelden voorhouden, maar die beelden hebben vaak geen enkel verband met wat zich in zijn lichamelijke leven voordoet. Bovendien zijn ze, zoals we al zeiden, vaak een herinnering aan het verleden. Tenslotte kunnen ze soms ook een voorgevoel van de toekomst zijn, als God dat toelaat, of een visioen van wat zich op het ogenblik afspeelt op een andere plaats waarheen de ziel gegaan is. Heb je niet talloze voorbeelden van mensen die in dromen verschijnen om familieleden en vrienden te waarschuwen voor wat hen overkomt? Wat zijn deze verschijningen als het niet de ziel of geest van deze mensen is die met je communiceren? Als je bevestigt dat wat je gezien hebt echt gebeurd is, is dat dan geen bewijs dat de verbeelding er niets mee

te maken heeft gehad, zeker niet als de gebeurtenis absoluut niet in je gedachten was toen je wakker was?"

405. Vaak worden in dromen dingen gezien die voorgevoelens lijken te zijn over kwesties die zich uiteindelijk niet voordoen. Waar komen die vandaan?

"Zij kunnen zich voordoen voor de geest, maar niet voor het lichaam, hetgeen betekent dat de geest ziet wat het verlangt, omdat het ernaar op zoek gaat. Je moet niet vergeten dat de ziel tijdens de slaap altijd min of meer onder invloed van materie is en bijgevolg nooit helemaal vrij is van aardse ideeën. Daarom kunnen de zorgen van de waakzaamheid wat je ziet de schijn geven van wat je verlangt of wat je vreest. Dit is echt wat je een truc van de verbeelding kunt noemen. Als je sterk met een idee bezorgd bent, verbind je het met alles wat je ziet".

406. Als we levende mensen die ons volkomen bekend zijn in een droom dingen zien doen waar ze in het echt absoluut nooit aan zouden denken, is dat dan geen pure verbeelding?

"Waar ze absoluut nooit aan zouden denken? Hoe weet je dat? Hun geest kan de jouwe komen bezoeken, zoals de jouwe de hunne kan bezoeken, zonder dat jij altijd weet waar ze aan denken. Bovendien pas je, volgens je verlangens, vaak op de jou bekende individuen toe wat zich in andere existenties voordeed of voordoet."

407. Is volledige slaap noodzakelijk voor de emancipatie van de geest?

"Nee. De geest hervindt zijn vrijheid telkens als de zintuigen traag worden. Hij maakt gebruik van elk moment van respijt dat het lichaam hem biedt om zich te emanciperen. Zodra er een

verzwakking van de vitale krachten optreedt, maakt de geest zich los; hoe zwakker het lichaam is, hoe vrijer de geest is".

Kardec's opmerking: Zo geeft een dutje of een eenvoudige demping van de zintuigen vaak dezelfde beelden als dromen dat doen.

408. Soms hebben wij de indruk dat wij in onszelf duidelijk uitgesproken woorden horen die geen verband houden met datgene waarmee wij ons bezighouden. Waar komen ze vandaan?

"Ja, en zelfs hele zinnen, vooral als de zintuigen zwak beginnen te worden. Het is soms de vage echo van een geest die met je wil communiceren."

409. Vaak zien we, terwijl we onze ogen gesloten hebben tijdens een toestand die nog geen slaap is, duidelijke beelden en figuren in het kleinste detail. Is dit een gevolg van het zicht of van de verbeelding?

"Omdat het lichaam verdoofd is, probeert de geest zijn ketenen te verbreken - hij reist en ziet. Als de slaap compleet was, zou dit zicht een droom zijn."

410. Tijdens de slaap of een dutje hebben we soms ideeën die zeer de moeite waard lijken, maar die ondanks de moeite die we doen om ze op te roepen, uit ons wakende geheugen gewist worden. Waar komen deze ideeën vandaan?

"Ze zijn het resultaat van de vrijheid van de geest, die zich emancipeert en voor het ogenblik geniet van ruimere vermogens. Ook zijn het vaak raadgevingen die door andere geesten gegeven worden."

410.A) Van welk nut zijn zulke ideeën of raadgevingen als de herinnering eraan verloren gaat en ze niet meer gebruikt kunnen worden?

"Zulke ideeën behoren soms meer tot de geestelijke dan tot de lichamelijke wereld. Maar meestal, als het lichaam ze vergeet, herinnert de geest ze zich niettemin en het idee keert op het geschikte moment terug als een inspiratie van het moment."

411. Gedurende de tijd dat de geest losgekoppeld is van de materie en als geest optreedt, kent hij dan het tijdstip van zijn dood?

"Vaak heeft hij een voorgevoel. Soms heeft het er een heel duidelijk besef van, waardoor het er een intuïtie over heeft terwijl het wakker is. Daarom voorzien sommige individuen soms hun eigen dood met grote precisie."

412. Kan de activiteit van de geest tijdens de rust of slaap van het lichaam, het lichaam vermoeien?

"Ja, want de geest is met het lichaam verbonden als een ballon die aan een paal gebonden is. Op dezelfde manier waarop de schokkende bewegingen van de ballon de paal doen schudden, reageert de activiteit van de geest op het lichaam en kan vermoeidheid veroorzaken."

Bezoeken tussen de Geesten van Levende Mensen

413. Het principe van de emancipatie van de ziel tijdens de slaap lijkt erop te wijzen dat wij twee levens tegelijk leiden: dat van het lichaam, dat ons leven van uiterlijke relaties inhoudt, en dat van de ziel, dat ons leven van verborgen relaties inhoudt. Is dit juist?

"In de staat van emancipatie geeft het leven van het lichaam zich over aan dat van de ziel, maar eigenlijk zijn er geen twee levens. In plaats daarvan zijn het twee fasen van hetzelfde leven; mensen leven geen dubbelleven."

414. Kunnen twee mensen die elkaar kennen elkaar tijdens de slaap bezoeken?

"Ja, en vele anderen, die elkaar niet denken te kennen terwijl ze wakker zijn, ontmoeten elkaar en praten met elkaar. Zonder het zelfs te vermoeden kun je zelfs vrienden in een ander land hebben. Het fenomeen tijdens de slaap waarbij je vrienden, familieleden, kennissen en individuen die nuttig voor je kunnen zijn bezoekt, komt zo vaak voor dat je het bijna elke nacht meemaakt."

415. Van welk nut zijn deze nachtelijke bezoeken als we ze ons niet herinneren?

"Gewoonlijk blijft er bij het ontwaken een intuïtie over die bijna altijd de oorsprong is van bepaalde ideeën die spontaan opkomen zonder dat je ze kunt verklaren, en die slechts de ideeën zijn die je tijdens zulke gesprekken hebt begrepen."

416. Kunnen mensen naar believen een geestelijke bezoek veroorzaken? Kunnen ze bijvoorbeeld bij het naar bed gaan zeggen: "Vanavond wil ik in geest een ontmoeting met die en die persoon om met hem/haar te spreken en hem/haar te vertellen over die en die ding"?

"Dit is wat er in werkelijkheid gebeurt: de persoon slaapt en de geest ontwaakt, maar de geest is vaak heel ver van het volgen van wat de persoon tijdens het ontwaken heeft besloten, omdat het leven van de persoon de geest maar weinig interesseert als hij van de materie bevrijd is. Dit geldt echter voor individuen die al aardig

geëvolueerd zijn; de anderen brengen hun geestelijke existentie op een heel andere manier door. Deze geven ofwel toe aan hun hartstochten of blijven helemaal inactief. Zo kan het gebeuren dat, afhankelijk van de voorgestelde reden, de geest het gewenste individu gaat bezoeken, maar het simpele verlangen terwijl hij wakker is om dat te doen is niet zijn reden om het ook werkelijk te doen."

417. Kan een bepaald aantal geïncarneerde geesten samenkomen en een bijeenkomst vormen?

"Natuurlijk. De banden van vriendschappen, oud of nieuw, herenigen vaak een aantal geesten die zich gelukkig voelen bij het samenzijn."

Kardec's opmerking: Het woord "oud" verwijst naar de banden van vriendschap die in vorige existenties werden aangegaan. Bij het ontwaken brengen we een intuïtie terug van de ideeën die we tijdens zulke verborgen gesprekken hebben opgedaan, ook al lijkt hun bron ons onbekend.

418. Als iemand geloofde dat een vriendin dood was maar dat in werkelijkheid niet was, kon die persoon de vriendin dan in geest ontmoeten en zo weten dat ze nog in leven was? Zou deze persoon in zo'n geval bij het ontwaken een intuïtie hierover kunnen hebben?

"Als geest kan het individu de vriendin zeker zien en weten hoe het met haar is. Als het geloof in haar dood niet als een beproeving bedoeld was, zal de persoon een voorgevoel hebben dat ze nog leeft, of dat ze in feite dood is."

De Verborgen Transmissie van Gedachten[50]

419. Hoe komt het dat hetzelfde idee - een ontdekking bijvoorbeeld - op vele plaatsen tegelijk opkomt?

"We hebben al verklaard dat tijdens de slaap geesten met elkaar communiceren. Welnu, als het lichaam ontwaakt, herinnert de geest zich wat hij geleerd heeft en de persoon denkt dat hij het uitgevonden heeft. Zo kan het lijken alsof velen op hetzelfde moment hetzelfde ontdekt hebben. Als je zegt dat een idee 'rondzweeft', gebruik je een stijlfiguur die preciezer is dan je denkt. Zonder het zelfs te vermoeden heeft iedereen bijgedragen tot de ontwikkeling ervan."

Kardec's opmerking: Op deze manier onthult onze geest zelf vaak onbewust het voorwerp van onze wakkere zorgen aan andere geesten.

420. Kunnen geesten met elkaar communiceren als het lichaam helemaal wakker is?

"Een geest is niet in zijn lichaam opgesloten alsof hij in een doos zit; hij straalt rondom in alle richtingen. Vandaar dat hij ook in wakkere toestand met andere geesten kan communiceren, al doet hij dat met meer moeite."

421. Waarom hebben twee volkomen wakkere mensen soms op precies hetzelfde moment dezelfde gedachte?

"Het zijn twee op elkaar afgestemde geesten die met elkaar communiceren en elkaars gedachten lezen, ook als ze niet slapen."

---

[50] Dat wil zeggen, mentale telepathie – Vertaler opmerking.

Kardec's opmerking: Als geesten elkaar ontmoeten, is er soms een gedachte-communicatie die twee mensen in staat stelt elkaar te zien en te begrijpen zonder dat verbale taal nodig is. Men kan zeggen dat ze de taal van de geesten spreken.

Lethargie, Catalepsie, Schijndood

422. Lethargische en cataleptische individuen zien en horen over het algemeen wat er om hen heen gebeurt, maar ze kunnen er geen uitdrukking aan geven. Zien en horen ze door de ogen en oren van het lichaam?

"Nee, via de geest. De geest is bewust, maar is niet in staat te communiceren."

422.A) Waarom is het niet in staat te communiceren?

"De toestand van het lichaam voorkomt dat. Deze eigenaardige toestand van de organen bewijst je dat er iets meer is aan een mens dan alleen een lichaam, want hoewel het lichaam niet functioneert, blijft de geest handelen."

423. Kan de geest zich in de toestand van lethargie geheel van het lichaam scheiden en het lichaam alle uiterlijke kenmerken van de dood geven, en er dan weer in terugkeren?

"Het lichaam is niet dood in de lethargische toestand want er zijn functies die blijven werken. De vitaliteit blijft in een latente toestand, als in een cocon, maar ze is niet uitgedoofd. De geest is altijd met het lichaam verbonden terwijl het lichaam leeft, maar zodra de banden verbroken zijn door de werkelijke dood en door de ontbinding van de organen, is de scheiding compleet en keert de geest niet meer terug. Wanneer een schijndood mens weer tot leven komt, is dat omdat de dood nog niet werkelijk voltrokken was".

424. Kan men, door tijdig zorg te schenken, de banden versterken die op het punt staan te breken en een wezen weer tot leven wekken dat zonder die aandacht zeker zou sterven?

"Ja, natuurlijk; je hebt daar elke dag bewijzen van. In zulke gevallen is magnetisme vaak een krachtig middel, omdat het het lichaam de vitale fluïdum geeft die nodig is om de organen in werking te houden."

Kardec's opmerking: Lethargie en catalepsie hebben hetzelfde principe, namelijk het tijdelijk verlies van gevoeligheid en beweging door een nog niet opgehelderde fysiologische oorzaak. Ze verschillen van elkaar in die zin dat bij lethargie de opschorting van de vitale krachten algemeen is en het lichaam alle verschijningsvormen van de dood geeft, terwijl ze bij catalepsie plaatselijk is en een groter of kleiner deel van het lichaam kan treffen, zodat de intelligentie vrij blijft om zich te uiten, een feit waardoor ze niet met de dood verward zou kunnen worden. Lethargie is altijd natuurlijk; catalepsie is soms spontaan, maar kan ook kunstmatig opgewekt worden en weer ongedaan gemaakt worden door magnetische werking.

Somnambulisme

425. Heeft natuurlijk somnambulisme enig verband met dromen? Hoe kan het verklaard worden?

"Het is een toestand van de ziel waarin haar onafhankelijkheid meer compleet is dan in dromen; haar vermogens zijn dus meer ongeremd. De ziel heeft percepties die ze niet bereikt in de droomtoestand, die eigenlijk een toestand van onvolmaakte somnambulisme is.

"In somnambulisme is de geest volledig in bezit van zichzelf, maar de lichamelijke organen zijn in een soort cataleptische toestand en ontvangen geen indrukken van buitenaf meer. Deze toestand

manifesteert zich vooral tijdens de slaap, de tijd waarin de geest het lichaam tijdelijk kan verlaten, terwijl het lichaam de rust geniet die voor de materie onmisbaar is. Wanneer somnambulistische activiteit optreedt, komt dit omdat de geest bezig is met een of ander ding waarvoor het fysieke lichaam nodig is, dat hij dan gebruikt op dezelfde wijze als wanneer hij een tafel of een ander materieel voorwerp zou gebruiken bij de fenomenen van fysieke manifestaties, of een hand in geschreven communicaties. In dromen waarvan je je bewust bent, beginnen de zintuiglijke organen, ook die welke met het geheugen te maken hebben, te ontwaken en ontvangen ze de onvolmaakte indrukken die door voorwerpen of uiterlijke oorzaken worden geproduceerd, en delen ze aan de geest mee. De geest, ook in een toestand van rust, neemt alleen verwarde en vaak fragmentarische gevoelens waar, die zonder aanwijsbare reden vermengd worden met vage herinneringen aan hetzij het huidige leven, hetzij het vorige. Het is daarom gemakkelijk te begrijpen waarom somnambulisten zich niets herinneren en waarom de dromen die ze zich wel herinneren meestal geen betekenis hebben. Ik zeg meestal, want soms zijn dromen het gevolg van een precieze herinnering aan gebeurtenissen uit een vorig leven, en soms zelfs van een soort intuïtie over de toekomst."

426. Heeft zogenaamd magnetisch somnambulisme enig verband met natuurlijk somnambulisme?

"Het is hetzelfde met het verschil dat het kunstmatig wordt opgewekt."

427. Wat is de aard van het middel dat magnetische fluïdum wordt genoemd?

"Het is de vitale fluïdum of geanimeerd elektriciteit en is een modificatie van de universele fluïdum."

428. Wat is de oorzaak van somnambulistische helderziendheid?

"Dat hebben we je al gezegd: het is de ziel die ziet".

429. Hoe kan de somnambulist door ondoorzichtige voorwerpen heen kijken?

"Geen enkel voorwerp is volledig ondoorzichtig - behalve voor je dichte organen. We hebben al gezegd dat materie geen obstakel is voor geesten, want ze kunnen er dwars doorheen. Somnambulisten vertellen je vaak dat ze door hun voorhoofd zien, door hun knie, enz. omdat jij helemaal in materie verzonken bent en niet begrijpt dat ze kunnen zien zonder de hulp van de organen; niettemin geloven ze, op jouw aandringen, dat ze die eigenlijk nodig hebben. Maar als je hen met rust zou laten, zouden zij begrijpen dat zij door alle delen van het lichaam heen kijken, of beter gezegd, dat zij los van hun lichaam zien."

430. Aangezien de helderziendheid van somnambulisten die van hun ziel of geest is, waarom zien ze dan niet alles en waarom maken ze zo vaak fouten?

"Ten eerste is het niet aan onvolmaakte geesten gegeven om alles te zien en alles te weten. Je weet heel goed dat ze nog steeds jouw fouten en vooroordelen delen. Ten tweede, terwijl ze met de materie verbonden zijn genieten ze niet van al hun geestelijke vermogens. God heeft de mensheid helderziendheid gegeven voor een nuttig en serieus doel en niet opdat ze zou leren wat ze niet mag weten. Daarom weten somnambulisten niet alles."

431. Wat is de bron van de aangeboren ideeën van somnambulisten en hoe kunnen ze met zo'n precisie spreken over dingen waarvan ze in wakkere toestand onwetend zijn en die zelfs boven hun intellectuele vermogen liggen?

"Somnambulisten kunnen eigenlijk meer kennis bezitten dan je zou denken, maar die is sluimerend - hun lichamelijke omhulsel is te onvolmaakt om hen in staat te stellen zich zulke kennis te herinneren. Maar wie zijn ze eigenlijk? Net als wij zijn ze geesten die geïncarneerd zijn om hun missie te vervullen en de somnambulistische toestand waarin ze terechtkomen wekt hen uit hun mentale lethargie. We hebben je herhaaldelijk verteld dat mensen vele malen leven en wanneer ze reïncarneren veroorzaakt dat het materiële verlies van wat ze in een vorig leven geleerd hadden. Wanneer ze in wat jullie de crisistoestand noemen komen, herinneren ze zich wat ze al weten, maar altijd onvolledig. Ze weten het maar ze kunnen niet zeggen waar die kennis vandaan komt of waarom ze die hebben. Als de crisis voorbij is, wordt de herinnering geheel gewist en keren ze terug naar hun kennis in wakende toestand."

Kardec's opmerking: De ervaring heeft aangetoond dat somnambulisten ook communicaties ontvangen van andere geesten, die hun doorgeven wat ze moeten zeggen en hen voorzien van wat ze missen. Dit is vooral te zien in gevallen waarbij medische voorschriften betrokken zijn: de geest van de somnambulist onderscheidt wat de kwaal is en een andere geest wijst de remedie aan. Deze dubbele werking is soms duidelijk, terwijl ze op andere momenten onthuld wordt door hun veelvuldige uitdrukkingen: Ze zeggen dat ik moet zeggen, of ze verbieden mij om zo en zo te zeggen. In het laatste geval is het altijd gevaarlijk om aan te dringen op het verkrijgen van informatie die ontzegd is; anders gaat de deur open voor lichtzinnige geesten die zonder scrupules over van alles en nog wat praten zonder ook maar in het minst geïnteresseerd te zijn in de waarheid.

432. Hoe verklaar je het op afstand kunnen zien dat sommige somnambulisten ervaren?

"Reist de ziel niet rond tijdens de slaap? Hetzelfde gebeurt bij somnambulisme".

433. Hangt de grotere of mindere ontwikkeling van somnambulistische helderziendheid af van de fysieke organisatie van het lichaam of van de aard van de geïncarneerde geest?

"Van beide. Er zijn lichamelijke disposities die de geest in staat stellen zich gemakkelijk of niet zo gemakkelijk los te maken van de materie."

434. Zijn de vermogens die de geest van de somnambulist geniet dezelfde als die van de geest na de dood?

"Tot op zekere hoogte wel, maar de geest van de somnambulist zit nog steeds vast aan de materie en met dit feit moet men rekening houden."

435. Kunnen somnambulisten andere geesten zien?

"De meesten kunnen ze heel gemakkelijk zien maar het hangt af van de aard en de graad van hun luciditeit. Maar soms begrijpen ze eerst niet wat andere geesten zijn en verwarren ze daardoor met lichamelijke wezens. Dit gebeurt vooral bij hen die geen kennis van het Spiritisme hebben omdat ze de aard van de geesten nog niet begrijpen; hun menselijke verschijning houdt hen voor de gek en daarom denken ze dat ze levende mensen zien."

Kardec's opmerking: Hetzelfde effect wordt geproduceerd op het moment van de dood bij hen die denken dat ze nog leven. Niets om hen heen lijkt veranderd te zijn. Geesten verschijnen aan hen alsof ze lichamen hebben die op de onze lijken en ze verwarren de verschijning van hun eigen lichamen als echt.

436. Zien somnambulisten die op afstand zien vanaf de plaats waar hun lichaam is of vanaf de plaats waar hun ziel is?

"Waarom zo'n vraag stellen, aangezien het de ziel is die ziet en niet het lichaam?"

437. Aangezien het eigenlijk de ziel is die rondreist, hoe kunnen somnambulisten dan in hun lichaam de gevoelens ervaren van de warmte of de koude van de plaats waar hun ziel is, die soms heel ver van de plaats is waar hun lichaam zich werkelijk bevindt?

"Hun ziel heeft het lichaam niet helemaal verlaten. Ze blijft er altijd mee verbonden door de band die hen verbindt en deze band is de geleider van gevoelens. Wanneer twee mensen tussen de ene stad en de andere corresponderen door middel van elektriciteit, is de elektriciteit de band tussen hun gedachten; dankzij die band kunnen ze communiceren alsof ze vlak naast elkaar staan."

438. Heeft het gebruik dat somnambulisten tijdens hun leven van hun vermogens maken invloed op de toestand van hun geest na de dood?

"Zeer aanzienlijk, zoals het goed of slecht gebruik van alle vermogens die God aan de mens gegeven heeft."

Extase

439. Wat is het verschil tussen extase en somnambulisme?

"Extase is een meer verfijnde vorm van somnambulisme - de ziel van de extaticus is onafhankelijker."

440. Gaat de ziel van de extaticus werkelijk naar hogere rijken?

"Ja, het ziet ze en doorgrondt het geluk van hen die er wonen, daarom zouden ze er graag willen blijven; maar er zijn rijken die ontoegankelijk zijn voor geesten die niet voldoende gezuiverd zijn".

441. Wanneer de extaticus de wens uitspreken de aarde te willen verlaten, spreken ze dan oprecht? En houdt het behouden instinct hen niet vast?

"Dat hangt af van de mate van zuivering van de geest. Als hij ziet dat zijn toekomstige situatie beter zal zijn dan het huidige leven, spant hij zich in om de banden te verbreken die hem aan de aarde binden."

442. Als we de extaticus aan zichzelf zouden overlaten, zou hun ziel dan definitief hun lichaam kunnen verlaten?

"Ja, ze zouden kunnen sterven; daarom is het nodig hen terug te roepen met behulp van alles wat hen aan deze wereld zou kunnen hechten, vooral door hen te doen inzien dat als de keten die hen hier vasthoudt zou breken, dat eigenlijk het beste middel zou zijn om niet op die plaats te blijven waar ze zien dat ze zo gelukkig kunnen zijn."

443. Extaticus beweren dingen te zien die duidelijk het product zijn van een verbeelding die overmatig geprikkeld wordt door aardse overtuigingen en vooroordelen. Is wat zij zien dus niet onwerkelijk?

"Wat ze zien is echt voor hen maar omdat hun geest altijd onder invloed staat van aardse ideeën, kunnen ze het op hun eigen manier zien, of liever, ze kunnen het uitdrukken in een taal volgens de vooroordelen en ideeën waarmee ze opgevoed zijn of

waarmee jij opgevoed bent om zich beter verstaanbaar te maken. Het is vooral in deze zin dat ze zich kunnen vergissen".

444. Welke mate van vertrouwen kan men stellen in de openbaringen van extaticus?

"Extaticus kunnen zich nogal eens vergissen, vooral wanneer ze willen vatten wat voor de mensheid een mysterie moet blijven. In zulke gevallen kunnen ze hun eigen ideeën overbrengen, of ze kunnen de pionnen worden van misleidende geesten die misbruik maken van hun enthousiasme om hen te misleiden."

445. Welke consequenties kunnen getrokken worden uit de fenomenen van somnambulisme en extase? Zouden ze een soort glimp in het toekomstige leven kunnen zijn?

"Of beter gezegd, ze krijgen een glimp in het verleden en het toekomstige leven. Mensen zouden deze fenomenen moeten bestuderen omdat ze er de oplossing in zullen vinden van meer dan één mysterie dat hun rede tevergeefs heeft proberen te vatten."

446. Zouden de fenomenen van somnambulisme en extase in harmonie gebracht kunnen worden met het materialisme?

"Wie ze te goeder trouw en zonder vooropgezette ideeën bestudeert, zou noch materialist noch atheïst kunnen zijn."

Tweede Zicht

447. Heeft het fenomeen dat "tweede zicht" genoemd wordt enig verband met dromen en somnambulisme?

"Dit alles is één en hetzelfde. Wat je tweede zicht noemt is, nogmaals, de geest in een toestand van grotere vrijheid, ook al slaapt het lichaam niet. Tweede zicht is het zicht van de ziel".

448. Is het tweede zicht permanent?

"De aanleg, ja; de vermogens om ze uit te oefenen, nee. Op werelden die minder materieel zijn dan de jouwe maken geesten zich gemakkelijker los en hoewel ze nog steeds gearticuleerde taal behouden, communiceren ze met elkaar alleen door middel van gedachten. Ook het tweede zicht is voor de meesten van hen een permanente aanleg. Hun normale toestand kan vergeleken worden met die van jullie lucide somnambulisten en dat is ook de reden waarom ze zich gemakkelijker aan jullie openbaren dan degenen die in dichtere lichamen geïncarneerd zijn."

449. Ontwikkelt het tweede zicht zich spontaan of door de wil van degenen die het bezitten?

"Meestal is het spontaan, maar de wil kan vaak ook een grote rol spelen. Zo kun je bijvoorbeeld bepaalde individuen nemen die waarzeggers genoemd worden en van wie sommigen deze aanleg van het tweede zicht bezitten en je zult zien dat het hun eigen wil is die hen helpt in zo'n toestand te komen - wat je visioenen noemt."

450. Kan het tweede zicht door oefening ontwikkeld worden?

"Ja, inspanning leidt altijd tot vooruitgang en de sluier die de dingen bedekt wordt duidelijker."

450.A) Is deze aanleg verbonden met iemands fysieke organisatie?

"Zeker, de fysieke organisatie speelt haar rol en er zijn organisaties die incompatibel zijn met deze aanleg".

451. Waarom lijkt tweede zicht erfelijk in bepaalde families?

"Het is het gevolg van gelijksoortige organismen - overgedragen als andere lichamelijke eigenschappen - en daarna van de ontwikkeling van de aanleg door een soort opvoeding, die ook van de één op de ander wordt overgedragen."

452. Is het waar dat bepaalde omstandigheden het tweede zicht kunnen doen ontwikkelen?

"Ziekte, de nadering van gevaar of een grote crisis kunnen het ontwikkelen. In zulke gevallen verkeert het lichaam soms in een bepaalde toestand die de geest in staat stelt te zien wat je met de ogen van je lichaam niet kunt zien."

Kardec's opmerking: Tijden van crisis, rampspoed en grote emotie; kortom, alle oorzaken van mentale overprikkeling brengen soms de ontwikkeling van het tweede zicht teweeg. Het lijkt erop dat de Voorzienigheid ons in aanwezigheid van gevaar de middelen heeft gegeven om er een beroep op te doen. Alle vervolgde sekten en individuen bieden talrijke voorbeelden van dit feit.

453. Zijn mensen die begaafd zijn met tweede zicht zich daar altijd van bewust?

"Niet altijd. Voor hen is het iets volkomen natuurlijks en velen geloven dat als anderen beter op zichzelf zouden letten, ze zouden beseffen dat ze dezelfde aanleg bezitten."

454. Mogen we aan een soort tweede zicht de scherpzinnigheid toeschrijven van bepaalde mensen die, zonder dat ze iets bijzonders over zich lijken te hebben, de dingen met meer precisie beoordelen dan anderen?

"Het gaat altijd om de ziel. De ziel straalt vrijer en oordeelt beter dan wanneer ze onder de sluier van materie is."

454.A) Kan deze aanleg in bepaalde gevallen voorkennis verschaffen over toekomstige gebeurtenissen?

"Ja. Het kan ook een voorgevoel geven. Er zijn vele gradaties van deze aanleg en eenzelfde individu kan ze allemaal of slechts enkele ervan bezitten."

Een Theoretische Samenvatting over Somnambulisme, Extase en Tweede Zicht

455. De fenomenen van natuurlijk somnambulisme ontstaan spontaan en onafhankelijk van enige bekende externe oorzaak, maar bij sommige mensen die begaafd zijn met een bijzondere lichamelijke organisatie kunnen ze opgewekt worden door de werking van het magnetische agent. De toestand die magnetisch somnambulisme genoemd wordt verschilt niet van natuurlijk somnambulisme, behalve dat ze kunstmatig opgewekt wordt, terwijl de andere spontaan is.

Natuurlijk somnambulisme is een algemeen bekend gebeurtenis en niemand trekt de realiteit ervan in twijfel, ondanks het wonderlijke karakter van de fenomenen. Waarom zou magnetisch somnambulisme dan nog uitzonderlijker of irrationeler zijn, alleen maar omdat het, zoals zoveel andere dingen, kunstmatig wordt geproduceerd? Er wordt gezegd dat charlatans er misbruik van gemaakt hebben - nog een reden om het niet in hun handen te laten vallen.

Zodra de wetenschap er eindelijk volledig bezit van neemt, zal het charlatanisme veel minder krediet hebben bij de massa. Intussen,

aangezien zowel natuurlijk als kunstmatig somnambulisme een feit zijn - tegen een feit valt niet te vechten - vestigen ze zich, ondanks de onwil van sommigen. Dit gebeurt zelfs in het rijk van de wetenschap waar het door een veelheid van zijdeuren binnendringt in plaats van door de voordeur. En als ze daar volledig gevestigd is zal het nodig zijn haar het recht van burgerschap toe te kennen.

Voor het Spiritisme is somnambulisme meer dan een fysiologisch fenomeen; het is een licht dat op de psychologie geprojecteerd wordt. Het is tijdens het somnambulisme dat de ziel bestudeerd kan worden, want dan verschijnt de ziel onbedekt. Eén van de fenomenen die de ziel kenmerken is helderziendheid onafhankelijk van de gewone organen van het zicht. Zij die dit feit betwisten doen dat op grond van het feit dat somnambulisten niet op ieder moment en naar de wil van de experimentator zien, zoals ze dat met hun ogen doen. Moeten we verbaasd zijn dat, omdat de middelen verschillend zijn de gevolgen niet dezelfde zijn? Zou het rationeel zijn om identieke gevolgen te zoeken als de instrumenten verschillen? De ziel heeft haar eigenschappen net zoals de ogen die van hen hebben en het is nodig ze op zichzelf te beoordelen en niet naar analogie. De oorzaak van helderziendheid bij de magnetische somnambulist en de natuurlijke somnambulist is identiek: een attribuut van de ziel, een aanleg die inherent is aan elk deel van het onlichamelijke wezen dat in ons bestaat en die geen grenzen heeft buiten die welke aan de ziel zelf worden toegekend. Somnambulisten kunnen elke plaats zien waar hun ziel kan komen, wat de afstand ook moge zijn.

In het geval van op afstand zien, zien somnambulisten de dingen niet vanaf de plaats waar hun lichaam zich bevindt, alsof ze door een telescoop kijken. Ze zien ze als aanwezig, alsof ze werkelijk op

de plaats zijn waar die dingen bestaan, omdat, in werkelijkheid, hun ziel daar is. Daarom lijkt hun lichaam onbestaand en verstoken van gevoelens tot het moment waarop de ziel er weer bezit van neemt. Deze gedeeltelijke scheiding van ziel en lichaam is een abnormale toestand die korte of lange tijd kan duren, maar niet oneindig. Deze scheiding is de oorzaak van de vermoeidheid die het lichaam na enige tijd ervaart, vooral als de ziel bezig is met één of andere actieve achtervolging.

Ziel, zicht of geestelijke zicht is niet begrensd en heeft geen bepaalde plaats, wat verklaart waarom somnambulisten er niet één bepaald orgaan aan kunnen toewijzen. Ze zien omdat ze zien zonder te weten waarom of hoe; als geesten heeft het zicht voor hen geen specifieke plaats in het lichaam. Wanneer ze wel naar hun lichaam verwijzen, lijkt het zicht zich voor te doen in de centra waar de vitale activiteit het grootst is, vooral in de hersenen, in de maagstreek of in het orgaan dat voor hen het meest intense verbindingspunt is tussen de geest en het lichaam. De kracht van somnambulistische luciditeit is echter niet onbeperkt. Zelfs als ze volkomen vrij zijn, zijn geesten beperkt in hun vermogens en kennis naargelang de graad van zuivering die ze bereikt hebben - zelfs meer dan wanneer ze vastzitten aan en onder invloed zijn van materie. Dit is de reden waarom somnambulistische helderziendheid noch universeel, noch onfeilbaar is. Op zijn onfeilbaarheid moet nog minder vertrouwd worden naarmate het meer wordt afgeleid van het door de natuur voorgestelde doel om veranderd te worden in een voorwerp van nieuwsgierigheid en experimenteren.

Wanneer de geest van de somnambulist zich in de staat van onthechting bevindt, komt hij gemakkelijker in communicatie met andere geïncarneerde of gedesincarneerd geesten. Deze

communicatie komt tot stand door het wederzijds contact van de fluïda die hun perispirits vormen en de transmissie van gedachten mogelijk maken, zoals een elektrische draad. Somnambulisten hebben er dus geen behoefte aan gedachten te articuleren door middel van woorden. In plaats daarvan voelen ze goddelijk aan, waardoor ze bij uitstek beïnvloedbaar en toegankelijk zijn voor de invloeden van de mentale atmosfeer om hen heen.

Dat is ook de reden waarom een grote groep toeschouwers - vooral van toeschouwers die min of meer onwillig zijn - in wezen schadelijk is voor de ontwikkeling van hun vermogens die zich als het ware afsluiten en zich niet met volle vrijheid ontplooien zoals in een meer intieme of sympathieke omgeving.

De aanwezigheid van onwillige of antipathieke mensen veroorzaakt op hen een effect dat vergelijkbaar is met wanneer een hand een gevoelige plant aanraakt[51].

Somnambulisten zien hun eigen geest en lichaam tegelijk. Ze zijn bij wijze van spreken twee wezens die een dubbel existentie vertegenwoordigen - geestelijk en lichamelijk - met elkaar vermengd door de banden die hen verbinden. Somnambulisten begrijpen deze situatie niet altijd en zo'n dualiteit doet hen vaak over zichzelf spreken alsof ze over een vreemde spreken. Wat er gebeurt is dat in het ene moment het lichamelijke wezen tot het geestelijke wezen spreekt en in het volgende moment is het het geestelijke wezen dat tot het lichamelijke wezen spreekt.

---

[51] Gevoelige plant: "Een struikachtige tropische Amerikaanse plant... die blaadjes en bladstelen heeft die zich vouwen en neerhangen als ze aangeraakt worden" (American Heritage College Dictionary, 1979). – Vertaler opmerking.

De geest verwerft een toename van kennis en ervaring tijdens elk van zijn lichamelijke existenties. Het vergeet ze gedeeltelijk tijdens zijn reïncarnatie in dichte materie, maar het herinnert zich ze als een geest. Dat is hoe sommige somnambulisten kennis vertonen die superieur is aan hun graad van opleiding en zelfs superieur aan hun schijnbare intellectuele vermogens. De mogelijke intellectuele en wetenschappelijke onderontwikkeling van somnambulisten in de wakende toestand laat echter niet toe iets te oordelen over de kennis die ze in de lucide toestand kunnen openbaren. Al naargelang de omstandigheden en het doel dat ze voor ogen hebben kunnen ze deze kennis putten uit hun eigen ervaring, uit hun helderziendheid over actuele gebeurtenissen, of uit de raadgevingen die ze van andere geesten ontvangen. Maar de nauwkeurigheid waarmee ze de dingen beschrijven hangt af van de mate van evolutie van hun geest.

Door de fenomenen van het somnambulisme, of het nu natuurlijk of magnetisch opgewekt is, levert de Voorzienigheid ons onweerlegbare bewijzen van het bestaan en de onafhankelijkheid van de ziel en stelt ze ons in staat getuige te zijn van het sublieme schouwspel van haar emancipatie. Bovendien opent ze door deze fenomenen voor ons het boek van ons lot. Wanneer somnambulisten beschrijven wat zich op een afstand voordoet is het duidelijk dat ze het werkelijk zien maar niet door de ogen van hun lichaam. Ze zien zichzelf op die plaats nadat ze erheen getransporteerd zijn. Er is daar iets van henzelf aanwezig en omdat dat iets niet hun lichaam is, kan het alleen maar hun ziel of geest zijn. Terwijl mensen zich verliezen in de subtiliteiten van een abstracte en onbegrijpelijke metafysica op zoek naar de oorzaken van ons mentale existentie, plaatst God routinematig voor hen en

binnen handbereik de eenvoudigste en meest duidelijke middelen voor de studie van experimentele psychologie.

Extase is de toestand waarin de onafhankelijkheid tussen ziel en lichaam op de gevoeligste manier tot uitdrukking komt en zelfs enigszins tastbaar wordt. Zowel in dromen als in somnambulisme dwaalt de ziel door aardse werelden, terwijl ze in extase een onbekende wereld binnengaat, die van de etherische geesten met wie ze communiceert, zonder echter bepaalde grenzen te overschrijden - als ze dat deed zou de ziel de banden die haar met het lichaam verbinden geheel verbreken. Een schitterende en geheel nieuwe schittering omringt deze ziel. Harmonieën die op aarde onbekend zijn brengen haar in vervoering, een ongedefinieerd welzijn doordringt haar, de geest geniet een voorsmaak van hemelse zaligheid en men kan zeggen dat ze een voet op de drempel van de eeuwigheid heeft gezet.

In de toestand van extase is de nullificatie van het lichaam bijna volledig. Het houdt alleen het organische leven op zich in stand en het voelt dat de ziel er slechts door een enkele draad mee verbonden is, die bij elke verdere inspanning voorgoed zou breken. In deze toestand verdwijnen alle aardse gedachten om plaats te maken voor het pure gevoel dat de essentie is van ons immateriële wezen. Geheel in vervoering gebracht door die sublieme contemplatie, beschouwen extaticus het leven als een kortstondige pauze. Voor hen zijn goed en kwaad, en de ruwe vreugden en ontberingen van deze wereld niet meer dan de futiele incidenten van een reis waarvan ze blij zijn het einde te zien.

Met extaticus gebeurt hetzelfde als met somnambulisten: hun luciditeit kan meer gezuiverd of minder gezuiverd zijn en hoe volledig ze de dingen begrijpen hangt af van de mate waarin hun

geest geëvolueerd is. Soms is er bij extaticus meer exaltatie dan echte luciditeit, of beter gezegd, hun exaltatie schaadt hun luciditeit. Daarom zijn hun openbaringen vaak een mengeling van waarheden en vergissingen, van sublieme en absurde - zelfs belachelijke - dingen. Onvolmaakte geesten maken vaak gebruik van deze exaltatie - altijd een bron van kwetsbaarheid - om de extaticus, die niet weet hoe hij die moet beheersen, te overheersen. Om dit te doen, produceren deze geesten, verschijningen die de extaticus vasthouden aan de ideeën en vooroordelen van zijn of haar wakende toestand. Dit is een obstakel, maar niet alle gevallen zijn gelijk. Het is onze verantwoordelijkheid om hun openbaringen koel te beoordelen en te wegen in het evenwicht van de rede.

De emancipatie van de ziel manifesteert zich soms zelfs in de wakende toestand en brengt het fenomeen voort dat tweede gezicht genoemd wordt en dat aan wie het bezit, de vermogen geeft om te zien, horen en voelen buiten de grenzen van hun normale zintuigen. Zij nemen dingen op afstand waar, waarheen hun ziel haar werking kan uitbreiden en zij zien ,bij wijze van spreken, door hun gewone gezichtsvermogen, als een soort luchtspiegeling.

Op het moment waarop het fenomeen van het tweede zicht geproduceerd wordt, wordt de lichamelijke toestand aanzienlijk veranderd: de ogen worden wat wazig, kijken zonder te zien, en de hele fysionomie weerspiegelt een soort exaltatie. Het is duidelijk dat de organen van het zicht niet bij dit fenomeen betrokken zijn want men heeft gezien dat het zicht blijft bestaan, zelfs met gesloten ogen.

Dit vermogen lijkt even natuurlijk als dat van het normale zicht voor hen die het bezitten. Ze beschouwen het als een normale eigenschap van hun wezen en het lijkt hen niet uitzonderlijk. Over het algemeen volgt op deze tijdelijke luciditeit vergeetachtigheid, waarvan de herinnering steeds vager wordt en tenslotte verdwijnt als een droom.

De kracht van het tweede zicht varieert van een verwarde gevoel tot een heldere en duidelijke perceptie van aanwezige of afwezige dingen. In zijn rudimentaire staat geeft het aan sommige individuen tact, scherpzinnigheid en een soort zekerheid in hun handelen, die zich kan uiten als een vermogen om bij het eerste contact de morele status van een ander in te schatten. Wanneer dit tweede zicht meer ontwikkeld is, wekt het voorgevoelens op, en wanneer het nog verder ontwikkeld is, toont het gebeurtenissen die reeds gebeurd zijn of die aan het gebeuren zijn.

Natuurlijk en kunstmatig somnambulisme, extase en tweede zicht zijn niet meer dan variaties of modificaties van gevolgen die uit dezelfde oorzaak voortkomen. Zoals dromen, behoren zulke fenomenen tot de natuurlijke orde en daarom zijn ze door de tijden heen blijven bestaan. De geschiedenis leert ons dat ze al sinds de verste oudheid bekend zijn en zelfs geëxploiteerd worden en dat daarin de verklaring gevonden kan worden van een oneindig aantal gebeurtenissen die door vooropgezette ideeën als bovennatuurlijk werden beschouwd.

Opmerking

Schrijf hier je opmerkingen of conclusies over het hoofdstuk.

HOOFDSTUK IX
De Interventie Van Geesten In De Lichamelijke Wereld

Het Lezen van Onze Gedachten door Geesten • De Verborgen Invloed van Geesten op Onze Gedachten en Handelingen • De Bezetenen • Convulsionaires • De Affectie van Geesten voor Bepaalde Mensen • Beschermengelen: Beschermende, Familiaire en Sympathieke Geesten • Voorgevoelens •De Invloed van Geesten op de Gebeurtenissen van het Leven • De Inwerking van Geesten op de Fenomenen van de Natuur • Geesten Tijdens de Strijd • Pacten • Occulte Kracht, Talismannen, Tovenaars • Zegeningen en Vervloekingen

Het Lezen van Onze Gedachten door Geesten

456. Kunnen geesten alles zien wat we doen?

"Dat kunnen ze, want je bent voortdurend door hen omringd; niettemin zien ze alleen die dingen waar ze hun aandacht op richten. Ze bekommeren zich niet om dingen die hen niet interesseren."

457. Kunnen geesten onze meest geheime gedachten kennen?

"Ze weten vaak van wat je zelfs voor jezelf verborgen zou willen houden; noch handelingen noch gedachten kunnen voor hen verborgen worden."

457.A) Het zou dus gemakkelijker zijn iets voor iemand te verbergen terwijl hij of zij leeft dan nadat hij of zij gestorven is?

"Zeker, en als je denkt dat je goed verborgen bent, heb je vaak een menigte geesten om je heen, die je bekijken."

458. Wat denken de geesten die ons omringen en observeren over ons?

"Dat hangt ervan af. Frivole geesten lachen om de kleine ergernissen die ze je bezorgen en ze lachen met jouw ongeduld. Serieuze geesten daarentegen hebben medelijden met je onvolkomenheden en proberen je te helpen."

De Verborgen Invloed van Geesten op Onze Gedachten en Handelingen

459. Hebben geesten enige invloed op onze gedachten en handelingen?

"Hun invloed op jou is in dit opzicht groter dan je veronderstelt, want heel vaak zijn zij het die je leiden."

460. Hebben we onze eigen gedachten plus andere die ons worden voorgehouden?

"Je ziel is een geest die zelfstandig denkt; niettemin moet het je opgevallen zijn dat er veel gedachten tegelijk bij je opkomen met betrekking tot hetzelfde onderwerp, en dat ze elkaar vaak tegenspreken. Wel, ze zijn altijd een combinatie van je eigen ideeën en die van andere geesten en dit maakt je onzeker - je hebt verschillende ideeën in je geest die tegen elkaar strijden."

461. Hoe kunnen we onderscheid maken tussen onze eigen gedachten en die welke ons worden voorgesteld?

"Als een gedachte je wordt voorgesteld, is het alsof een stem tot je spreekt. Je eigen gedachten zijn meestal die welke in eerste impuls

bij je opkomen. Eigenlijk moet je je met zo'n onderscheid niet bezighouden, en het is vaak nuttiger er zelfs niet van te weten - je handelt vrijer. Als je de juiste beslissing neemt, handel je vrijwilliger; als je de verkeerde neemt, is je verantwoordelijkheid groter."

462. Halen intelligente en geniale individuen hun ideeën altijd uit zichzelf?

"Hun ideeën komen soms uit hun eigen geest voort, maar vaak worden ze hun voorgesteld door andere geesten die hen in staat achten ze te begrijpen en waardig achten ze door te geven. Wanneer ze geen ideeën in zichzelf kunnen vinden, doen ze een beroep op inspiratie; ze maken een evocatie zonder het zelfs maar te vermoeden."

Kardec's opmerking: Als het nuttig voor ons was om onderscheid te kunnen maken tussen onze eigen gedachten en die welke ons worden voorgesteld, dan zou God ons de middelen daartoe gegeven hebben, net zoals God ons de middelen gegeven heeft om onderscheid te maken tussen dag en nacht. Maar als een kwestie vaag lijkt, moet dat voor ons eigen bestwil zo zijn.

463. Er wordt wel eens gezegd dat de eerste impuls altijd de beste is. Is dit juist?

"Het kan goed of slecht zijn, naargelang de aard van de geïncarneerde geest. Het is altijd goed voor degene die luistert naar goede inspiraties."

464. Hoe kunnen we weten of een voorgestelde gedachte van een goede of een slechte geest komt?

"Bestudeer de kwestie: goede geesten geven alleen goede raad; het is jouw verantwoordelijkheid het onderscheid te maken."

465. Met welk doel zetten onvolmaakte geesten ons aan tot kwaad?

"Om jullie te laten lijden, zoals zij zelf doen".

465.A) Vermindert dat werkelijk hun lijden?

"Nee, maar ze doen het toch uit afgunst bij het zien van gelukkiger wezens."

465.B) Welke soorten lijden willen ze ons toebrengen?

"Die welke het gevolg zijn van het behoren tot een lagere orde en ver van God verwijderd zijn".

466. Waarom staat God toe dat geesten ons tot kwaad aanzetten?

"Onvolmaakte geesten zijn bedoeld als instrumenten om het geloof en de volharding van individuen in de beoefening van het goede op de proef te stellen. Als geest moet je vorderingen maken in de kennis van het oneindige en je ondergaat de beproevingen van het kwade om tot het goede te komen. Onze missie is je op het rechte pad te brengen. Wanneer slechte invloeden op je inwerken, ben je het echter zelf die hen aanroept uit je verlangen naar het kwade. Weinig ontwikkelde geesten komen je helpen in het slechte als je de wil hebt om het te begaan. Maar ze kunnen je niet helpen in het kwaad, behalve als je er werkelijk naar verlangt je eraan over te geven. Als je geneigd bent te moorden, zal er een zwerm geesten zijn die die gedachte in je geest in stand houdt. Maar er zullen ook anderen zijn die proberen je ten goede te beïnvloeden, en zo wordt de balans weer in evenwicht gebracht zodat jij meester over jezelf blijft."

Kardec's opmerking: Zo laat God aan ons geweten de keuze van de koers die we moeten volgen en de vrijheid om toe te geven aan een van beide tegengestelde invloeden die op ons inwerken.

467. Kunnen mensen vermijden dat ze beïnvloed worden door geesten die hen tot kwaad aanzetten?

"Ja, want zij hechten zich alleen aan hen die hen vragen met hun wensen of hen aantrekken met hun gedachten."

468. Zullen de geesten wier invloed door de wil van een individu wordt afgeweerd hun pogingen uiteindelijk opgeven?

"Wat zouden ze anders kunnen doen? Als ze niets te doen hebben, gaan ze weg. Maar niettemin kijken ze aandachtig uit naar een gunstig moment, zoals de kat aandachtig naar de muis kijkt."

469. Met welke middelen kunnen we de invloed van slechte geesten neutraliseren?

"Door goed te doen en al je vertrouwen op God te stellen, stoot je hun invloed af en vernietig je de macht die ze over je willen hebben. Waak ervoor te luisteren naar de voorstellen van geesten die slechte gedachten in je geest opwekken, van hen die onenigheid oproepen en in jou alle kwade hartstochten opwekken. Wantrouw vooral geesten die je hoogmoed flatteren, want ze vallen je aan op je zwakste punt. Daarom leert Jezus je het om in Onze Vader te zeggen: "Heer, laat ons niet in verzoeking vallen, maar verlos ons van het kwade!""

470. De geesten die ons naar het kwade willen leiden en zo onze morele standvastigheid op de proef stellen, hebben ze daarvoor een missie gekregen, en als het inderdaad een missie voor hen is om te vervullen, zullen ze er dan verantwoordelijk voor zijn om dat te doen?

"Geesten ontvangen nooit een missie om kwaad te doen. Als ze slechte daden doen is dat uit eigen wil en zullen ze de gevolgen moeten ondergaan. God kan ze je laten testen maar geeft ze nooit

rechtstreeks opdracht; het is jouw verantwoordelijkheid ze af te weren."

471. Wanneer we een gevoel van angst ervaren, van onbestemde bezorgdheid of innerlijke tevredenheid zonder een bekende oorzaak, komt dat dan voort uit onze lichamelijke gesteldheid op dat moment?

"Het is bijna altijd het gevolg van communicaties die je met geesten hebt zonder het zelfs te vermoeden - of die je tijdens de slaap met hen hebt gehad."

472. Zijn geesten die ons tot kwaad willen aanzetten beperkt tot het profiteren van de omstandigheden waarin we ons bevinden, of kunnen ze zulke omstandigheden creëren?

"Ze kunnen gebruik maken van een omstandigheid, maar vaak veroorzaken ze die en duwen ze je zonder dat je je ervan bewust bent in de richting van het doel van jouw ambitie. Zo vindt een man bijvoorbeeld een hoeveelheid geld langs de weg. De geesten hebben het geld daar niet neergelegd, maar ze kunnen de man de gedachte hebben ingegeven om die kant op te gaan. Dan stellen ze voor dat hij het geld houdt, terwijl anderen voorstellen dat hij het teruggeeft aan de rechtmatige eigenaar. Hetzelfde proces gebeurt met alle andere verleidingen".

De Bezetenen

473. Kan een geest tijdelijk het lichamelijke omhulsel van een levende persoon overnemen? Met andere woorden, kan het een bezield lichaam binnengaan en de daarin geïncarneerde geest vervangen?

"Een geest treedt een lichaam niet binnen zoals je een huis binnengaat. In plaats daarvan associeert hij zich met een geïncarneerde geest die dezelfde gebreken en kwaliteiten heeft, zodat ze beiden gezamenlijk kunnen optreden. Niettemin is het altijd de geïncarneerde geest die handelt op de materie die hem omhult en volgens zijn eigen wensen. Een geest kan degene die geïncarneerd is niet vervangen, want de geest is met het lichaam verbonden tot de tijd die voor het einde van zijn materiële existentie is vastgesteld".

474. Als er niet zoiets bestaat als bezetenheid op zich, d.w.z. het samenwonen van twee geesten in hetzelfde lichaam, kan een geest zich dan niettemin afhankelijk voelen van een andere geest, zodat hij zich er zodanig door "onderworpen" of "geobsedeerd" acht dat zijn eigen wil op de één of andere manier verlamd raakt?

"Ja, en dit zijn de werkelijk bezetenen. Maar je moet begrijpen dat dit soort overheersing nooit optreedt zonder medewerking van degene die er aan lijdt, hetzij door zwakte, hetzij door wens. Epileptici en krankzinnigen individuen zijn vaak als bezetenen aangenomen, maar zij hebben eerder een dokter dan een exorcist nodig".

Kardec's opmerking: In zijn gewone aanvaarding veronderstelt het woord bezetenheid het bestaan van demonen - een categorie wezens van verdorven aard - en het samenwonen van één van deze wezens met de ziel van een individu in zijn of haar lichaam. Maar aangezien er in deze zin geen demonen bestaan en aangezien twee geesten niet tegelijk hetzelfde lichaam kunnen bewonen, kan er niemand zijn die bezeten is volgens het idee dat gewoonlijk aan het woord verbonden is. Onder de uitdrukking bezeten moet men alleen verstaan de absolute afhankelijkheid van een ziel ten opzichte van de onvolmaakte geest die haar onderworpen heeft.

475. Kunnen deze mensen uit zichzelf zulke slechte geesten afweren en zich van hun overheersing bevrijden?

"Je kunt je altijd van elke last bevrijden als je een vaste wil hebt".

476. Zou het niet zo kunnen zijn dat de obsessie door een kwade geest van dien aard is, dat de onderworpene die niet eens opmerkt? Zou een derde persoon geen einde aan de onderwerping kunnen maken, en welke rol moet hij of zij in zo'n geval spelen?

"Als het individu moreel oprecht is, kan zijn wilskracht helpen door een beroep te doen op de medewerking van goede geesten, want hoe moreler iemand is, hoe meer macht die persoon heeft ten aanzien van onvolmaakte geesten om ze af te weren, en ten aanzien van goede om ze aan te trekken. Maar toch zal deze derde persoon volkomen machteloos zijn als degene die onderworpen is niet meewerkt; want er zijn immers mensen die genoegen scheppen in een afhankelijkheid die hun smaak en begeerte bevredigt. Maar in alle gevallen kunnen zij die geen puur hart hebben geen enkele invloed uitoefenen - goede geesten negeren hen en kwade geesten vrezen hen niet."

477. Zijn exorcisme formules überhaupt effectief tegen slechte geesten?

"Nee. Als deze geesten iemand zien die zulke formules serieus neemt, lachen ze en zetten door".

478. Er zijn mensen die bezield zijn door goede intenties maar die niettemin geobsedeerd zijn. Wat zijn voor hen de beste middelen om zich van geobsedeerde geesten te bevrijden?

"Put hun geduld uit, schenk geen aandacht aan hun suggesties en laat ze zien dat ze hun tijd verspillen; als ze dan zien dat ze niets kunnen doen, zullen ze zich terugtrekken".

479. Is gebed een effectief middel om obsessies te genezen?

"Bidden is in alles een krachtig hulpmiddel, maar je moet beseffen dat het onvoldoende is om alleen maar een paar woorden te mompelen om te verkrijgen wat je verlangt. God helpt hen die handelen - niet hen die zich beperken tot alleen maar vragen. Daarom moeten geobsedeerde mensen hun deel doen om in zichzelf de oorzaak te vernietigen die slechte geesten aantrekt."

480. Wat moet men denken van de uitdrijving van demonen, waarover in het Evangelie gesproken wordt?

"Dat hangt af van de interpretatie. Als je met demon een slechte geest bedoelt die een individu onderwerpt, zal die, wanneer zijn invloed vernietigd is, werkelijk verdreven zijn. Als je een ziekte aan een demon toeschrijft, zul je, wanneer je de ziekte genezen hebt, ook de demon verdreven hebben. Een ding kan waar of onwaar zijn naargelang de betekenis die aan de woorden gegeven wordt. De grootste waarheden kunnen absurd lijken als alleen de vorm wordt waargenomen en als een allegorie voor werkelijkheid wordt aangenomen. Begrijp dit goed en probeer het te onthouden, want het is van universele toepassing".

Convulsionaires[52]

481. Spelen geesten een rol bij de fenomenen die bij individuen worden geproduceerd en die convulsionaires worden genoemd?

"Ja, een zeer grote, net als het magnetisme, de primaire bron ervan. Maar het charlatanisme heeft de fenomenen vaak uitgebuit en overdreven, en ze daardoor belachelijk gemaakt."

- Van welke aard zijn in het algemeen de geesten die aan dit soort fenomenen meewerken?

"Ze zijn weinig geëvolueerd. Geloof je dat geëvolueerde geesten van zulke dingen zouden genieten?"

482. Hoe kan de abnormale toestand van convulsionaires en hysterische mensen zich plotseling uitbreiden tot een hele bevolking?

---

[52] Kardec's interesse in het verklaren van dit fenomeen komt voort uit gevallen die hij persoonlijk kende, zoals: a) De Convulsionaries van Saint-Médard: Pater Francis Fâris stierf in 1727 en werd begraven op het kerkhof van Saint-Médard. Zijn broer bouwde voor hem een grafmonument waar de armen naar toe kwamen om te bidden. Daar werden enkele genezingen geproduceerd, die als miraculeus werden beschouwd, en er gebeurden enkele convulsies, die als gevaarlijk en dwaas werden beschouwd. Het kerkhof werd in 1732 gesloten (zie La Revue Spirite, nov. 1859); b) De Ursuline Nonnen van Loudon, 1632-34: Verschillende nonnen van het klooster, waaronder de Moeder Overste, werden bevangen door hevige convulsies, symptomen van catalepsie en demonische bezetenheid. Godslasteringen en obsceniteiten stroomden uit hun monden en men geloofde dat ze van de Duivel afkomstig waren. (Nandor Fodor. Encyclopedia of Psychic Science). – Vertaler opmerking.

"Door sympathisch effect. Mentale disposities worden in bepaalde gevallen gemakkelijker doorgegeven. Je bent niet zo'n vreemde met de effecten van magnetisme dat je dit feit niet kunt begrijpen en de rol die bepaalde geesten daarin spelen door hun sympathie met degenen die het veroorzaken[53]."

Kardec's opmerking: Onder de opmerkelijke vermogens die bij convulsionaires worden opgemerkt, herkennen we er gemakkelijk enkele waarvan somnambulisme en magnetisme talrijke voorbeelden bieden. Dat zijn onder andere: fysieke ongevoeligheid, gedachten lezen, empathisch overbrengen van pijn, enz. Er kan dus niet aan getwijfeld worden dat zulke individuen-in-crisis in een soort ontwaakte somnambulistische toestand verkeren, veroorzaakt door de invloed die ze op elkaar uitoefenen. Ze zijn tegelijkertijd magnetiseurs en gemagnetiseerd zonder het zelf te beseffen.

483. Wat is de oorzaak van de lichamelijke ongevoeligheid die zowel bij bepaalde convulsionairen als bij andere individuen die aan de gruwelijkste martelingen worden onderworpen, wordt vertoond?

"Bij sommigen is het een uitsluitend magnetisch effect dat op dezelfde manier op het zenuwstelsel inwerkt als bepaalde substanties. Bij anderen verdooft de exaltatie van het gedachten de gevoeligheid, omdat het leven zich uit het lichaam lijkt te hebben teruggetrokken om op de geest overgebracht te worden. Weet je niet dat wanneer de geest zich ergens intens mee bezorgd, het lichaam niet voelt, hoort of ziet?"

Kardec's opmerking: In gevallen van marteling bieden fanatieke exaltatie en enthousiasme vaak een voorbeeld van kalmte en koelbloedigheid, waarin acute

---

[53] De Geesten verwijzen naar Kardec's uitgebreide studies van het magnetisme waaraan hij zich vóór het Spiritisme wijdde. – Vertaler opmerking.

pijn niet overwonnen had kunnen worden, tenzij men zou aanvaarden dat de gevoeligheid geneutraliseerd was door één of ander verdovend effect. We weten dat vaak, in het vuur van de strijd, een ernstige wond helemaal niet gevoeld wordt, terwijl onder normale omstandigheden een gewone schram tranen veroorzaakt. Aangezien deze fenomenen afhangen van een fysieke oorzaak en de werking van bepaalde geesten, kan men zich afvragen hoe het in sommige gevallen op de burgerlijke overheid rustte om er een eind aan te maken. De reden is simpel. De werking van geesten is hier secundair; ze doen niets anders dan misbruik maken van een natuurlijke aanleg. De autoriteiten onderdrukten niet de aanleg zelf, maar eerder de oorzaak die ze in stand hield en opwekte - die dan van actief naar latent ging. Ze hadden reden om zo te handelen omdat de gebeurtenis misbruik en schandaal tot gevolg had. We weten bovendien dat zo'n interventie machteloos is als de werking van de geesten direct en spontaan is.

De Affectie van Geesten voor Bepaalde Mensen

484. Hebben geesten een hartelijke voorkeur voor bepaalde mensen?

"Goede geesten sympathiseren met morele individuen of met hen die vatbaar zijn om zichzelf te verbeteren; geesten van lage orde, met goddeloze individuen of met hen die dat kunnen worden. Vandaar dat hun affectie het gevolg is van een gelijksoortig gevoel."

485. Is de affectie van geesten voor bepaalde mensen uitsluitend moreel?

"Ware affectie heeft niets lichamelijks over zich, maar wanneer een geest zich aan een bepaalde persoon hecht, is dat niet altijd uit affectie. Een herinnering aan menselijke hartstochten kan er een hand in hebben."

486. Hebben geesten interesse in onze tegenslagen en voorspoed? Zijn zij die ons het beste toewensen bezorgd over de kwellingen die we in het leven meemaken?

"Goede geesten doen al het goede dat ze kunnen en ze voelen zich blij om je vreugden. Ze zijn bezorgd over je kwellingen als je ze niet met berusting draagt, want dan leveren ze geen goede resultaten voor je op; je gaat door als patiënten die het bittere medicijn dat bedoeld is om hen te genezen afwijzen."

487. Welke soort kwellingen veroorzaken dat geesten zich het meest om ons zorgen maken: lichamelijk veroorzaakte kwellingen of moreel veroorzaakte?

"Je egoïsme en hardvochtigheid: al het andere vloeit daaruit voort. Ze lachen om al je denkbeeldige kwalen die uit hoogmoed en ambitie geboren worden, maar ze verheugen zich in die die de lengte van je beproeving verkorten."

Kardec's opmerking: Wetend dat het lichamelijke leven slechts vergankelijk is en dat de beproevingen die ermee gepaard gaan de middelen zijn die naar een betere toestand leiden, zijn geesten meer bezorgd over de morele oorzaken die ons van die toestand afhouden dan over lichamelijke kwalen, die slechts tijdelijk zijn. Geesten geven weinig om tegenslagen die alleen onze alledaagse ideeën aantasten, zoals wij weinig geven om de kinderlijke kwellingen. Geesten die in de kwellingen van het leven een middel zien voor onze vooruitgang beschouwen ze als een kortstondige crisis die ons weer gezond zal maken. Ze leven mee met ons lijden zoals wij meeleven met het lijden van een vriend; maar de dingen vanuit een juister standpunt bezien, beschouwen ze anders. Terwijl goede geesten onze moed weer opbouwen ter wille van onze toekomst, zetten anderen ons aan tot wanhoop en proberen ze ons in gevaar te brengen.

488. Hebben onze familieleden en vrienden die ons in het andere leven zijn voorgegaan meer sympathie voor ons dan geesten die vreemden zijn?

"Natuurlijk, en als geesten beschermen ze je vaak volgens hun macht".

488.A) Zijn ze gevoelig voor onze affecties voor hen?

"Heel gevoelig, maar ze vergeten hen die hen vergeten".

Beschermengelen: Beschermende, Familiaire en Sympathieke Geesten

489. Zijn er geesten die zich aan bepaalde individuen verbinden om hen te beschermen?

"Ja, geestelijke vrienden; wat jullie goede geesten of beschermgeesten noemen".

490. Wat is een beschermengel?

"Een beschermgeest van een hoge orde".

491. Wat is de missie van beschermgeesten?

"Hun missie is die van ouders ten opzichte van hun kinderen: hun beschermelingen te leiden op het pad van het goede, hen bij te staan met hun raadgevingen, hen te troosten in hun kwellingen en hun moed te ondersteunen in de beproevingen van het aardse leven."

492. Zijn beschermgeesten vanaf de geboorte met bepaalde mensen verbonden?

"Vanaf de geboorte tot aan de dood. Vaak begeleiden ze hen na de dood in het geestelijke leven en zelfs door talrijke lichamelijke existenties heen, want deze existenties zijn niet meer dan heel korte fasen in het leven van een geest."

493. Is de missie van een beschermgeest vrijwillig of verplicht?

"De geest is verplicht over je te waken omdat hij de taak geaccepteerd heeft; maar hij mag wezens kiezen die op hem afgestemd zijn. Voor sommigen is het een plezier; voor anderen een missie of een plicht."

493.A) Wanneer de geest zich aan een individu verbindt, onthoudt hij zich er dan van andere individuen te beschermen?

"Nee, maar het doet dat minder exclusief".

494. Is de beschermgeest onverbrekelijk verbonden met de persoon die aan zijn zorg is toevertrouwd?

"Bepaalde geesten verlaten vaak hun positie om andere opdrachten uit te voeren, maar in zulke gevallen worden ze vervangen".

495. Verlaten beschermgeesten hun beschermeling soms als deze geen acht slaat op hun waarschuwingen?

"Ze trekken zich terug als ze zien dat hun raadgevingen nutteloos zijn, en dat de wil van de beschermeling erop ingesteld is zich te onderwerpen aan de invloed van weinig ontwikkelde geesten. Ze verlaten hen echter niet helemaal en proberen altijd van zich te laten horen. Hun beschermelingen zijn het die hun oren dichthouden. Hun beschermers keren terug zodra ze geroepen worden.

"Als er een leer is die door zijn charme en lieflijkheid de meest ongelovigen zou moeten bekeren, dan is het die van beschermengelen. Is het niet een heel troostrijk idee te weten dat je altijd wezens aan je zijde hebt die meer ontwikkeld zijn dan jij, die er altijd zijn om je raad te geven, te ondersteunen en te helpen bij het beklimmen van de ruige berg van het goede, die

betrouwbaarder en toegewijde vrienden zijn dan de meest intieme banden die op aarde kunnen worden aangegaan? Deze wezens zijn er in opdracht van God. Het is God die ze aan je zijde geplaatst heeft; ze zijn er uit liefde voor God en ze vervullen een mooie maar moeizame missie naast je. Waar je ook bent, je engel zal bij je zijn: in de gevangenis, in het ziekenhuis, in holen van ongerechtigheid, in de eenzaamheid; niets scheidt je van die vriend die je niet kunt zien, maar van wie je ziel niettemin de zachtste impulsen ontvangt en de wijste raadgevingen hoort.

"Waarom kun je deze waarheid niet beter begrijpen! Hoe vaak zou het je helpen in momenten van crisis; hoe vaak zou het je redden van slechte geesten! Maar op de grote dag van verantwoording zal deze engel van het goede misschien tegen je moeten zeggen: 'Heb ik je geen raad gegeven? Toch heb je die niet opgevolgd! Heb ik je de afgrond niet laten zien? Maar toch viel je er in! Heb ik niet de stem van de waarheid in je geweten laten weerklinken, maar toch volgde je in plaats daarvan de raadgevingen van een leugen? Ondervraag je beschermengelen. Breng tussen jou en hen die intieme tederheid tot stand die heerst tussen beste vrienden. Denk er niet aan iets voor hen te verbergen, want zij zijn de ogen van God en je kunt hen niet bedriegen. Denk na over de toekomst. Streef naar vooruitgang in dit leven en je beproevingen zullen korter zijn en je leven gelukkiger. Kom; neem moed! Voor eens en voor altijd, vermijd vooroordelen en verborgen redenen! Betreed de nieuwe weg die zich nu voor je opent! Voorwaarts, voorwaarts! Je hebt gidsen; volg ze. Je doel kan je niet falen, want het doel is God.

"Tegen hen die het onmogelijk achten dat werkelijk geesten van hoge orde zich aan zo'n moeizame taak en op alle momenten kunnen wijden, zullen we zeggen dat we wel degelijk invloed

kunnen uitoefenen op jullie zielen, ook al kunnen miljoenen mijlen ons scheiden. Ruimte bestaat voor ons niet en zelfs al leven we op een andere wereld, onze geesten behouden een verbinding met jullie. Wij genieten van vermogens die jullie niet kunnen begrijpen; maar je kunt er zeker van zijn dat God ons geen taak heeft opgelegd die onze krachten te boven gaat, of dat God jullie alleen op de aarde heeft achtergelaten zonder vrienden of steun. Alle beschermengelen hebben hun beschermelingen over wie ze waken zoals ouders over hun kinderen waken. Ze voelen zich gelukkig als ze hen op het pad van het goede zien gaan maar rouwen als hun raadgevingen veracht worden.

"Wees niet bang ons te vermoeien met je vragen; blijf liever altijd met ons in contact: zo zul je sterker en gelukkiger worden. Deze communicaties tussen elke individu en zijn of haar vertrouwde geest maken van alle individuen mediums - mediums die nu nog genegeerd worden maar die zich later zullen laten zien, zich uitspreiden als een oceaan zonder kusten om ongeloof en onwetendheid weg te vagen. Mensen van geleerdheid, onderwijs; mensen van talent, onderwijs je broeders en zusters! Zonder het te weten is het werk dat jullie volbrengen het werk van Christus, dat God jullie heeft opgelegd. Waarom heeft God je intelligentie en kennis geschonken, als het niet is om ze met je broeders en zusters te delen om hen in staat te stellen vooruit te komen op het pad van vreugde en eeuwige zegen?"

H. Louis, H. Augustinus

Kardec's opmerking: De leer van de beschermengelen die over hun beschermelingen waken, ondanks de afstand die de werelden scheidt, heeft niets verrassends; integendeel, het is groot en subliem. Zien we op aarde niet vaak een vader, hoewel ver weg, over zijn kind waken en hem of haar door middel van correspondentie bijstaan met zijn wijze raadgevingen? Waarom zouden we ons

verwonderen dat er geesten zijn die, van de ene wereld naar de andere, in staat zijn hen te leiden die ze onder hun bescherming hebben genomen omdat voor hen de afstand die de twee werelden scheidt kleiner is dan die tussen de continenten op aarde? Beschikken zij niet over de universele fluïdum die alle werelden verbindt en ze in verbondenheid met elkaar verenigt, een immens voertuig voor het overbrengen van gedachten, zoals de lucht voor ons het voertuig is voor het overbrengen van geluid?

496. Kunnen geesten die hun beschermelingen verlaten en hen niet langer goed doen, hen in plaats daarvan kwaad doen?

"Goede geesten doen nooit kwaad. Dat laten ze over aan hen die hun plaats innemen, en dan geven jullie het noodlot de schuld van de tegenslagen die jullie overspoelen, terwijl jullie er eigenlijk zelf schuld aan hebben".

497. Kunnen beschermgeesten hun beschermers overlaten aan geesten die hen kwaad zouden kunnen doen?

"Er is een eenheid onder de slechte geesten om de werking van de goede te neutraliseren, maar als de beschermers dat zouden willen, kunnen ze de verbinding met hun goede geest herstellen. De goede geest kan intussen ergens anders een gewilliger persoon vinden om te helpen, in afwachting van de terugkeer van zijn beschermeling."

498. Als beschermgeesten toestaan dat hun beschermelingen in het leven op een dwaalspoor gebracht worden, is dat dan omdat ze machteloos zijn om kwaadaardige geesten te confronteren?

"Het is niet omdat ze machteloos zijn, maar omdat ze dat niet willen. Hun beschermers komen meer geëvolueerd en meer geleerd uit hun beproevingen tevoorschijn. Hun beschermgeesten staan hen bij met hun raadgevingen door de goede gedachten die ze voorstellen, maar waar helaas niet altijd gehoor aan gegeven

wordt. Het is niets anders dan menselijke zwakheid, onvoorzichtigheid of hoogmoed die de slechte geesten macht verleent. Hun macht over jou komt uitsluitend voort uit het feit dat je hen geen weerstand biedt".

499. Zijn beschermgeesten de hele tijd bij hun beschermelingen? Zijn er geen omstandigheden waarin ze hen uit het oog kunnen verliezen zonder ze te verlaten?

"Er zijn omstandigheden waarin de aanwezigheid van de beschermgeest naast zijn beschermeling niet nodig is".

500. Komt er een tijd waarin een geest zijn beschermengel niet meer nodig heeft?

"Ja, wanneer hij het niveau bereikt waarop hij zichzelf kan leiden, net zoals de tijd komt waarin de leerling de meester niet meer nodig heeft. Maar dit gebeurt niet op aarde".

501. Waarom is de werking van geesten in ons leven zo geheimzinnig? Als ze ons beschermen, waarom doen ze dat dan niet openlijk?

"Als je de hele tijd op hun steun rekende, zou je niet uit jezelf handelen en zou je geest geen vooruitgang maken. Om vooruit te komen heeft hij ervaring nodig en die moet hij op eigen kosten opdoen. Hij moet zijn eigen wil uitoefenen; anders zou hij zijn als een kleuter die niet uit zichzelf mag lopen. De actie van de geesten die je het beste wensen gebeurt altijd op zo'n manier dat je vrije wil niet belemmerd wordt, want als je geen verantwoordelijkheid had, zou je geen vooruitgang maken op het pad dat je naar God moet leiden. Aangezien ze niet zien wie hen helpt, vertrouwen mensen op hun eigen inspanningen. Hun gidsen waken niettemin over hen en waarschuwen hen van tijd tot tijd voor gevaar".

502. Ervaren de beschermgeesten die erin slagen hun beschermelingen langs het pad van het goede te leiden ook iets goeds voor zichzelf?

"Het is een verdienste die in aanmerking genomen wordt, zowel voor hun vooruitgang als voor hun geluk. Ze voelen zich gelukkig als ze zien dat hun inspanningen met succes bekroond worden. Het is een triomf voor hen, zoals wanneer een mentor zich verheugt over het succes van zijn of haar leerling."

502.A) Zijn ze verantwoordelijk als hun inspanningen geen succes hebben?

"Nee, want ze hebben gedaan wat ze konden".

503. Lijden beschermgeesten niet als ze zien dat hun beschermelingen ondanks hun waarschuwing een immoreel pad volgen, en is dat voor hen geen reden tot leed?

"Ze lijden onder de wandaden van hun beschermelingen en hebben medelijden met hen, maar deze leed heeft niets van de angst van het aardse ouderschap, want ze weten dat er een remedie is voor het kwaad en dat wat vandaag niet gedaan wordt, morgen gedaan zal worden."

504. Zouden we ooit de naam van onze beschermgeest of beschermengel kunnen kennen?

"Waarom wil je namen kennen die voor jou niet bestaan? Geloof je dat er alleen geesten zijn met wie je vertrouwd bent?"

504.A) Maar hoe kunnen we die aanroepen als we zijn naam niet kennen?

"Geef hem elke naam die je wilt: die van een geest van hoge orde voor wie je sympathie of verering hebt. Je beschermer zal aan die

naam beantwoorden, want alle goede geesten zijn broeders en staan elkaar wederzijds bij."

505. Zijn beschermgeesten die bekende namen gebruiken altijd die van de werkelijke individuen die deze namen hadden?

"Nee, maar het zijn geesten die met hen sympathiseren en die vaak op hun bevel komen. Jij hebt een naam nodig; daarom gebruiken ze er één die je vertrouwen inspireert. Wanneer je een missie niet persoonlijk kunt uitvoeren, stuur je iemand die je vertrouwt en die in jouw naam handelt."

506. Als we terugkeren naar het geestelijke leven, zullen we dan onze beschermgeest herkennen?

"Ja, want je kende hem vaak vóór je incarnatie".

507. Behoren beschermgeesten allemaal tot de orde van hoog geëvolueerde geesten? Zijn ze soms ook te vinden onder gemiddelde orden? Kan een vader, bijvoorbeeld, de beschermgeest van zijn kind worden?

"Dat kan hij, maar bescherming veronderstelt een zekere mate van verhevenheid en bovendien een door God verleende kracht of deugd. Een vader die zijn kind beschermt kan zelf bijgestaan worden door een meer geëvolueerde geest."

508. Kunnen geesten die de aarde onder goede omstandigheden verlaten hebben altijd degenen beschermen die ze liefhadden en die hen overleefd hebben?

"Hun macht is min of meer beperkt. De positie waarin ze zich bevinden laat hen niet altijd volledige vrijheid van handelen toe."

509. Hebben mensen in de primitieve staat of in de staat van morele onreinheid ook beschermgeesten? Zo ja, zijn deze

geesten van een even verheven orde als die van meer ontwikkelde mensen?

"Alle individuen hebben een geest die over hen waakt, maar zo'n missie is relatief aan het doel ervan. Je geeft een filosofiedocent niet aan een kind dat nog maar net leert lezen. De vooruitgang van de vertrouwde geest volgt die van de geest die hij beschermt. Heb je een hoog geëvolueerde geest die over je waakt, dan kun je op je beurt de beschermer worden van een geest die minder geëvolueerd is dan jij en de vooruitgang die je die geest helpt maken, draagt bij tot je eigen vooruitgang. God eist van een geest niet meer dan wat zijn aard en de graad waarin hij gekomen is toelaten."

510. Wanneer een vader die over zijn kind gewaakt heeft reïncarneert, blijft hij dat dan nog doen?

"Dat is een moeilijkere situatie, maar in een moment van vrijheid kan hij vragen dat een sympathieke geest hem bij deze missie helpt. Maar geesten accepteren alleen missies die ze tot het einde toe kunnen volbrengen.

"Geïncarneerde geesten, vooral op werelden waar het bestaan heel materieel is, worden te beheerst door hun fysieke lichaam om zich helemaal aan anderen te kunnen wijden; dat wil zeggen, om hen persoonlijk bij te staan. Daarom worden zij die niet voldoende geëvolueerd zijn zelf bijgestaan door geesten die meer geëvolueerd zijn, zodat als de één om wat voor reden dan ook faalt, hij vervangen wordt door een ander."

511. Is er behalve onze beschermgeest ook een slechte geest met ieder van ons verbonden om ons naar het kwaad te leiden en om ons de gelegenheid te geven met goed en kwaad te worstelen?

"Verbonden is niet de juiste term. Het is zeker waar dat slechte geesten proberen om mensen van de morele weg af te trekken als ze de gelegenheid vinden. Maar wanneer één van hen zich met een individu verbindt, doet hij dat uit eigen wil omdat hij hoopt dat er naar hem geluisterd wordt. Dit geeft aanleiding tot een strijd tussen de goede en de slechte geest en degene op wiens invloed het individu acht heeft geslagen, zal winnen".

512. Mogen we meerdere beschermgeesten hebben?

"Alle individuen hebben altijd sympathieke geesten die meer of minder ver gevorderd zijn, die hun genegenheid aan hen wijden en interesse in hen tonen; er zijn er ook die hen helpen in het slechte."

513. Handelen sympathieke geesten op grond van een missie?

"Soms kunnen ze een tijdelijke missie hebben, maar meestal worden ze alleen aangetrokken door een gelijkenis in gedachten en gevoelens in goed of slecht."

513.A) Dus is het juist om aan te nemen dat sympathieke geesten zowel goed als slecht kunnen zijn?

"Ja, mensen zullen altijd geesten tegenkomen die met hen sympathiseren, wat hun karakter ook moge zijn."

514. Zijn vertrouwde geesten hetzelfde als sympathieke geesten of beschermgeesten?

"Er zijn vele, vele gradaties van bescherming en sympathie. Geef ze welke namen je maar wilt. De vertrouwde geest is echter meestal een vriend van het huis."

Kardec's opmerking: Uit bovenstaande uitleg en uit observaties over de aard van geesten die zich met mensen verbinden, kunnen we het volgende afleiden:

Beschermende geesten, beschermengelen of goede geesten zijn diegenen wier missie het is mensen tijdens hun leven te volgen en hen vooruit te helpen. Ze zijn altijd hoger geëvolueerd dan hun beschermeling.

Vertrouwde geesten verbinden zich met bepaalde mensen door middel van banden van wisselende duur om hen te helpen naargelang hun kracht, die vaak echter vrij beperkt is. Het zijn goede geesten, maar soms weinig ontwikkeld en zelfs een beetje frivool. Ze houden zich vrijwillig bezig met de details van iemands persoonlijke leven en handelen alleen in opdracht of met toestemming van beschermgeesten. Sympathieke geesten zijn degenen die we naar ons toe trekken door individuele affecties en een zekere gelijkenis in smaak en gevoel, zowel in het goede als in het kwade. De duur van hun relatie hangt bijna altijd af van de omstandigheden.

Slechte geesten zijn onvolmaakt of goddeloze geesten die zich aan mensen hechten met de bedoeling ze van het goede af te leiden, maar ze gedragen zich op eigen impuls en niet op grond van een missie. Hun vasthoudendheid hangt rechtstreeks samen met hoe gemakkelijk of moeilijk hun toegang tot de persoon is en de individuen zijn altijd vrij om naar hun stem te luisteren of ze af te weren.

515. Wat moet men denken van mensen die zich aan anderen lijken te hechten om hen onvermijdelijk naar het verderf te leiden, of, aan de andere kant, om hen langs het pad van het goede te leiden?

"Sommige mensen oefenen een bepaald effect op anderen uit; ze houden een soort betovering over hen die onweerstaanbaar lijkt. Wanneer dit voor het kwade gebeurt, zijn ze in feite slechte geesten die andere slechte geesten in dienst nemen om hun slachtoffers beter te kunnen onderwerpen. God kan dit toestaan om hen op de proef te stellen."

516. Kan onze goede geest of een slechte geest incarneren om ons directer in het leven te volgen?

"Dit gebeurt soms, maar vaak vertrouwen ze deze taak toe aan incarnerende geesten die met hen sympathiseren."

517. Zijn er geesten die zich aan een hele familie hechten om die te beschermen?

"Sommige geesten verbinden zich aan de leden van dezelfde familie, die samenleven en door affectie verbonden zijn; maar geloof niet in geesten die de hoogmoed van rassen beschermen"

518. Aangezien geesten zich tot individuen aangetrokken voelen uit sympathie, voelen ze zich om bijzondere redenen ook tot groepen individuen aangetrokken?

"Geesten geven de voorkeur aan plaatsen waar ze zich kunnen bevinden onder mensen die op hen lijken. Op zulke plaatsen kunnen ze zich meer op hun gemak voelen en er zekerder van zijn dat er naar hen geluisterd wordt. Mensen trekken geesten aan door hun neigingen, als individu, als collectieve groep, als stad of natie. Zo zijn er samenlevingen, steden en naties die geholpen worden door geesten van grotere of kleinere vooruitgang, afhankelijk van hun karakter en de hartstochten die hen domineren. Aangezien onvolmaakte geesten zich terugtrekken van hen die ze afstoten, heeft de morele zuiverheid van een collectief geheel, net als die van individuen, de neiging slechte geesten af te stoten en goede aan te trekken. De laatsten wekken en behouden in de massa een gevoel voor het goede, zoals de eersten in hen de slechtste hartstochten kunnen opwekken".

519. Hebben groepen individuen, zoals samenlevingen, steden en naties, hun eigen speciale beschermgeesten?

"Ja, want zulke groepen zijn collectieve individualiteiten die op een gemeenschappelijk doel gericht zijn en daarom behoefte hebben aan hogere leiding."

520. Zijn de beschermgeesten van groepen van een meer geavanceerde aard dan die van individuen?

"Alles is relatief aan de mate van vooruitgang, zowel van groepen als van individuen."

521. Kunnen bepaalde geesten de kunsten vooruit helpen door te waken over degenen die ermee te maken hebben?

"Er zijn speciale beschermgeesten die degenen bijstaan die hen aanroepen en die zij waardig achten. Maar wat zou je van hen kunnen verwachten voor hen die zichzelf iets achten, wat ze in feite niet zijn? Ze kunnen de blinden niet doen zien en de doven niet doen horen".

Kardec's opmerking: De ouden maakten speciale godheden van zulke geesten. De Muzen waren de allegorische personificatie van de beschermgeesten van de kunsten en wetenschappen, net zoals de beschermgeesten van de familie met de namen Laren en Penaten werden aangeduid. Bij de modernen hebben de kunsten en de verschillende industrieën, steden en landen ook hun eigen patronen of beschermers die geesten van de hoge orde zijn, maar dan onder andere namen. Aangezien alle individuen hun eigen sympathieke geesten hebben, volgt daaruit dat in alle collectieve groepen de algemene kwaliteit van de sympathieke geesten overeenkomt met de algemene kwaliteit van de individuen die ze samenstellen en dat vreemde geesten tot zulke groepen aangetrokken worden uit gelijkenis van smaken en gedachten. Met andere woorden, zowel deze groepen als de individuen waaruit ze bestaan zijn gunstiger omringd door beschermgeesten of ze zijn er minder door omringd, en ze worden geholpen en beïnvloed naar de aard van de gedachten van de meerderheid.

Onder de naties zijn de oorzaken die geesten aantrekken hun gebruiken, gewoonten, hun overheersende karakter en vooral hun wetten, want het karakter

van een natie wordt weerspiegeld in haar wetten. Mensen die ervoor zorgen dat er onder hen rechtvaardigheid heerst, bestrijden de invloed van slechte geesten. Overal waar wetten onrechtvaardigheden in de weg staan die tegen de menselijkheid ingaan, zijn goede geesten in de minderheid en stroomt een massa kwade binnen, die de mensen van die natie vasthoudt in hun ideeën en de incidentele goede invloeden verlamt, die in de menigte verloren gaan als geïsoleerde korenhalmen te midden van onkruid. Door de gewoonten van naties of van om het even welke groep van individuen te bestuderen, is het dus gemakkelijk een idee te krijgen van de onzichtbare bevolking die zich met hun gedachten en handelingen bemoeit.

Voorgevoelens

522. Is een voorgevoel altijd een waarschuwing van een beschermgeest?

"Een voorgevoel kan de innerlijke en geheime raad zijn van een geest die je het beste wenst. Het kan ook een intuïtie zijn over een keuze die vóór de incarnatie gemaakt is - het is de stem van het instinct. Vóór zijn incarnatie heeft een geest kennis van de voornaamste fasen van zijn komende existentie, d.w.z. van het soort beproevingen waarin hij terecht zal komen. Als die van een gemarkeerd karakter zijn, bewaart hij een soort indruk in zijn innerlijk bewustzijn, en deze indruk - de stem van het instinct - ontwaakt als het moment aanbreekt. Het wordt dan een voorgevoel".

523. Voorgevoelens en de stem van het instinct zijn altijd wat vaag. Wat moeten we doen als we onzeker zijn?

"Roep bij twijfel je goede geest aan of bid tot God, onze opperste Schepper, om je een goddelijke boodschapper te sturen: één van ons."

524. Hebben de waarschuwingen van onze beschermgeesten alleen ons moreel gedrag tot doel, of ook ons gedrag ten aanzien van de dingen van ons privéleven?

"Alles. Ze streven ernaar je in staat te stellen op de best mogelijke manier te leven, maar je sluit vaak je oren voor hun goede waarschuwingen en maakt je zo door eigen schuld ongelukkig".

Kardec's opmerking: Onze beschermgeesten helpen ons met hun raadgevingen via de stem van het geweten die ze in ons innerlijk wezen laten weerklinken. Maar omdat we ze niet altijd de betekenis geven die ze verdienen, geven ze ons directere raadgevingen door gebruik te maken van de mensen om ons heen. Onderzoek de verschillende gelukkige of ongelukkige omstandigheden van je leven en je zult zien dat je bij veel gelegenheden raadgevingen kreeg, waar je niet altijd gebruik van maakte, maar die je veel moeite bespaard zouden hebben als je ernaar geluisterd had.

De Invloed van Geesten op de Gebeurtenissen van het Leven

525. Oefenen geesten enige invloed uit op de gebeurtenissen van het leven?

"Zeker, want ze geven je raad".

525.A) Oefenen ze die invloed op een andere manier uit dan door de gedachten die ze voorstellen? Werken ze rechtstreeks in op de afloop van de dingen?

"Ja, maar ze handelen nooit buiten de natuurwetten om".

Kardec's opmerking: We denken ten onrechte dat de werking van geesten zich alleen via buitengewone fenomenen moet manifesteren. We zouden graag willen dat ze ons te hulp komen door wonderen en we stellen ons altijd voor dat ze gewapend zijn met een soort toverstaf. Maar dat is niet het geval. Integendeel, hun tussenkomst lijkt altijd versluierd en wat door hun samenloop tot stand

komt lijkt volkomen natuurlijk. Zo veroorzaken ze bijvoorbeeld de ontmoeting van twee mensen die elkaar toevallig ontmoet lijken te hebben; ze inspireren iemand met de gedachte langs zo'n en zo'n plek te gaan; ze roepen iemands aandacht op een bepaald punt als dat tot het door hen gewenste resultaat zal leiden; zo werken ze op zo'n manier dat individuen, in de overtuiging dat ze alleen hun eigen impuls gevolgd hebben, altijd hun vrije wil behouden.

526. Aangezien geesten op materie kunnen inwerken, kunnen ze dan bepaalde effecten veroorzaken met het doel een bepaald resultaat te bereiken? Bijvoorbeeld, de tijd van een man is om; hij klimt op een ladder, de ladder breekt en hij sterft door de val. Veroorzaakten geesten dat de ladder brak, zodat het lot van de man vervuld zou worden?

"Het is zeker waar dat geesten invloed hebben op de materie, maar dan om de natuurwetten te vervullen en er niet van af te wijken door op een bepaald moment een onverwachte gebeurtenis te veroorzaken die tegen die wetten ingaat. In het voorbeeld dat je net noemde, breekt de ladder omdat hij verrot is of omdat hij niet sterk genoeg is om het gewicht van de man te dragen. Als het het lot van de man was om zo te sterven, zouden geesten hem inspireren met de gedachte de ladder te beklimmen, die dan onder zijn gewicht zou breken. Zo zou zijn dood voortkomen uit een natuurlijke oorzaak zonder dat er een soort wonder voor nodig is."

527. Laten we een ander voorbeeld nemen, maar één waarbij de natuurlijke toestand van de materie niet tussenbeide komt. Een man is voorbestemd om door blikseminslag te sterven; hij zoekt een schuilplaats onder een boom, de bliksem slaat in en hij sterft. Hebben geesten de bliksem veroorzaakt en op hem gericht?

"Het is nog steeds hetzelfde. De bliksem trof de boom op dat bepaalde moment omdat de gebeurtenis volgens de wetten van de

natuur gebeurde. De bliksem werd niet op de boom gericht omdat de man eronder zat, maar omdat hij de inspiratie kreeg om onder de boom te schuilen waar de bliksem zou inslaan. De boom zou hoe dan ook getroffen zijn, of de man er nu onder had gestaan of niet."

528. Een kwaadwillende man schiet op een ander, maar de kogel schampt hem nauwelijks. Zou een welwillende geest het schot hebben kunnen afbuigen?

"Als het niet de bedoeling was dat het individu getroffen zou worden, kan de welwillende geest hem geïnspireerd hebben met de gedachte zich buiten zijn pad te begeven, of hij kan zijn vijand zo in verwarring gebracht hebben dat hij mist. Maar als de kogel eenmaal op weg is, moet hij de lijn van zijn baan volgen".

529. Wat moet men denken van magische kogels waarnaar in bepaalde legenden verwezen wordt, en die noodlottig hun doel treffen?

"Pure verbeelding. De mens verheugt zich in het wonderbaarlijke, maar is niet tevreden met de wonderen der natuur."

529.A) Mogen de geesten die de gebeurtenissen van het leven sturen tegengewerkt worden door geesten die een tegengesteld verlangen hebben?

"Wat God gewild heeft moet gebeuren. Als er enige vertraging of belemmering is, is dat de goddelijke wil."

530. Zouden lichtzinnige en spottende geesten niet de kleine moeilijkheden kunnen veroorzaken die onze plannen ongedaan maken en onze berekeningen in de war sturen? Met andere woorden, zijn zij niet de auteurs van wat we gewoonlijk de kleine moeilijkheden van het menselijk leven noemen?

"Ze scheppen genoegen in zulke ergernissen, die beproevingen voor je zijn en bedoeld zijn om je geduld op de proef te stellen; maar ze houden op als ze zien dat er niets uit voortkomt. Maar het zou noch rechtvaardig noch juist zijn hen de schuld te geven van al je frustraties, waarvan je zelf door je eigen slordigheid de voornaamste auteurs van bent. Als je bord breekt, was dat dus waarschijnlijk meer te wijten aan jouw onhandigheid dan aan de schuld van de geesten."

530.A) Gedragen geesten die ergernissen veroorzaken zich zo als gevolg van persoonlijke vijandigheid, of vallen ze de eerste persoon die ze tegenkomen aan uit eenvoudige kwaadaardigheid en zonder enig vast motief?

"Ze handelen uit beide motieven. Soms zijn ze vijanden die je in dit leven of in een vorig leven gemaakt hebt en die je als gevolg daarvan achtervolgen. Andere keren is er geen reden."

531. Is de wrok van de wezens die ons op aarde kwaad hebben gedaan met hun lichamelijke leven uitgeblust?

"Vaak beseffen ze het ongelijk en het onrecht dat ze gedaan hebben, maar als God het hen toestaat, zullen ze je in hun haat blijven achtervolgen om je verder op de proef te stellen."

531.A) Is er een manier om er een eind aan te maken, en zo ja, met welke middelen?

"Ja, door voor hen te bidden en door hun kwaad met goed terug te betalen. Op die manier zullen ze uiteindelijk hun fouten inzien. In alle gevallen, als je je boven hun schema's weet te plaatsen, zullen ze ermee ophouden als ze zien dat ze er niets mee gewonnen hebben."

Kardec's opmerking: De ervaring heeft geleerd dat bepaalde geesten hun wraak voortzetten van het ene existentie tot het andere, en dat we vroeg of laat het onrecht dat we iemand kunnen hebben aangedaan zullen uitboeten.

532. Hebben geesten de macht om tegenslagen van bepaalde mensen af te leiden en in plaats daarvan voorspoed naar hen toe te trekken?

"Niet helemaal, want er zijn tegenslagen die tot de ontwerpen van de Voorzienigheid behoren. Niettemin kunnen ze je pijn verzachten door je geduld en berusting te geven.

"Besef ook dat het vaak van jullie zelf afhangt om zulke tegenslagen af te wenden, of ze tenminste te verzachten. God heeft je intelligentie gegeven opdat je die kunt gebruiken en het is vooral op deze manier dat geesten je helpen door je gunstige gedachten voor te stellen; maar ze helpen alleen degenen die weten hoe ze zichzelf kunnen helpen. Dat is de betekenis van de woorden:

"Zoekt en je zult vinden; klopt en er zal voor je worden opengedaan".

"Bovendien is wat voor jou op tegenslag lijkt, dat in werkelijkheid niet altijd. Vaak vloeit er iets goeds uit voort dat veel beter is, maar dat begrijp je niet omdat je alleen aan het huidige moment of aan je eigen ik denkt".

533. Kunnen geesten ons in staat stellen de geschenken van het geluk te verkrijgen als we hen daarom vragen?

"Soms, bij wijze van proef. Maar meestal zullen ze weigeren, net zoals je een onnadenkend verzoek van een kind zou weigeren."

533.A) Zijn het goede geesten of slechte die zulke gunsten verlenen?

"Beide. Het hangt van hun intentie af, maar meestal zijn het geesten die verlangen je in het kwade te leiden en die daartoe een gemakkelijk middel vinden in de genoegens die het geluk biedt."

534. Wanneer hindernissen onze projecten noodlottig lijken te treffen, komt dat dan door de invloed van één of andere geest?

"Soms komt het door de invloed van een geest; andere keren, en vaker, komt het doordat je zelf je projecten verkeerd beheerd hebt. Positie en karakter hebben er veel mee te maken en als je volhardt in het volgen van een pad dat niet goed voor je is, hebben geesten er niets mee te maken - je wordt zelf je eigen slechte geest".

535. Wanneer ons iets gelukkigs overkomt, moeten we dan onze beschermgeest danken?

"Bedank bovenal God, zonder wiens toestemming niets plaatsvindt; bedank daarna de goede geesten, die Gods uitvoerders waren".

535.A) Wat zou er gebeuren als we vergeten hen te bedanken?

"Hetzelfde wat altijd met ondankbare gebeurt".

535.B) Toch zijn er veel mensen die noch bidden, noch danken, maar voor wie alles toch goed afloopt.

"Ja, maar het is nodig het einde te zien. Ze zullen duur betalen voor dit tijdelijk onverdiende geluk, want hoe meer ze ontvangen hebben, hoe meer ze er verantwoording voor zullen moeten afleggen."

De Inwerking van Geesten op de Fenomenen van de Natuur

536. Zijn de grote fenomenen van de natuur - die als verstoringen van de elementen beschouwd worden - het gevolg van toevallige oorzaken of hebben ze allemaal een voorzienig doel?

"Alles heeft een reden van zijn en niets gebeurt zonder Gods toestemming".

536.A) Hebben deze fenomenen altijd de mensheid als doel?

"Soms gebeuren ze om een reden die rechtstreeks met de mens te maken heeft, maar meestal hebben ze geen ander doel dan het herstel van het evenwicht en de harmonie van de fysische krachten van de natuur".

536.B) We begrijpen heel goed dat Gods wil de voornaamste oorzaak is in deze, zoals in alle dingen. Maar aangezien we weten dat geesten in feite op materie kunnen inwerken en dat ze uitvoerders zijn van Gods wil, vragen we of sommigen onder hen niet een invloed op de elementen kunnen uitoefenen om ze op te wekken, te kalmeren of te leiden.

"Maar dat is duidelijk; het kan niet anders. God handelt niet rechtstreeks op de natuur, maar heeft toegewijde uitvoerders op elke graad van de schalen van de werelden".

537. De mythologie van de ouden is geheel gebaseerd op Spiritistische ideeën, met het verschil dat ze geesten als godheden beschouwden en ze stelden die goden of geesten voor als mensen met speciale attributen. Zo hadden sommigen de leiding over de wind; anderen over de bliksem, terwijl weer

anderen de vegetatie voorzaten, enz. Is dit geloof geheel zonder grond?

"Het is geheel zonder grond en ver van de waarheid".

537.A) In dezelfde lijn, zijn er geesten die het binnenste van de aarde bewonen en die de geologische fenomenen voorzitten?

"Zulke geesten bewonen de aarde niet werkelijk, maar ze overzien haar fenomenen en leiden ze volgens hun specifieke attributen. Ooit zul je een verklaring hebben voor al deze fenomenen en zul je ze beter begrijpen."

538. Vormen de geesten die de fenomenen van de natuur voorzitten een speciale categorie in de geestelijke wereld? Zijn het aparte wezens, of zijn ze geesten die net als wij geïncarneerd zijn?

"Die zullen zijn of die geweest zijn".

538.A) Behoren deze geesten tot de hogere of lagere orden van de geestelijke hiërarchie?

"Dat hangt ervan af of hun rol meer materieel of intelligent is, of minder: sommigen bevelen; anderen voeren uit. Zij die materiële functies vervullen zijn altijd van een lagere orde onder de geesten, net als onder de mensen."

539. Bij de productie van bepaalde fenomenen - stormen, bijvoorbeeld - treedt één enkele geest op, of verzamelen ze zich in massa's?

"In enorme massa's".

540. Doen de geesten die op de fenomenen van de natuur inwerken dat bij volle bewustzijn en krachtens hun vrije wil, of uit een instinctieve en onredelijke impuls?

"Sommigen op de ene manier, anderen op de andere. Laten we een vergelijking maken: denk aan de ontelbare dieren die beetje bij beetje eilanden en archipels in de oceaan opbouwen. Geloof je dat daar geen voorzienig doel in is, en dat deze transformatie van de oppervlakte van de aardbol niet nodig is voor zijn algehele harmonie? Toch wordt dit alles tot stand gebracht door dieren van de laagste graad, terwijl ze in hun eigen behoeften voorzien en zonder te beseffen dat ze Gods instrumenten zijn. Op dezelfde manier zijn de minst gevorderde geesten nuttig voor het algemene geheel. Terwijl ze zich voorbereiden op het leven en voordat ze zich volledig bewust zijn van hun daden en vrije wil, handelen ze naar bepaalde fenomenen waarin ze de onwetende uitvoerders zijn. Eerst voeren ze uit; later, als hun intelligentie meer ontwikkeld is, bevelen en leiden ze de kwesties van de materiële wereld. Nog later sturen ze de dingen van de morele wereld. Vandaar dat alles nuttig is; alles in de natuur is met elkaar verbonden, van het primitieve atoom tot de aartsengel, die ook als slechts een atoom begon - een bewonderenswaardige wet van harmonie, die jullie beperkte geest nog niet in zijn geheel kan vatten!"

Geesten Tijdens de Strijd

541. Zijn er tijdens een strijd geesten die elk van de strijdkrachten bijstaan en ondersteunen?

"Ja, en die hun moed stimuleren".

Kardec's opmerking: Zo stelden de ouden de goden voor als de kant van dit of dat volk kiezend. Zulke goden waren niet meer dan geesten, voorgesteld door allegorische figuren.

542. In oorlog staat de rechtvaardigheid altijd maar aan één kant. Hoe kunnen geesten degene steunen die in het ongelijk staat?

"Je weet heel goed dat er geesten zijn die alleen tweedracht en vernietiging zoeken. Voor hen is oorlog, oorlog. De rechtvaardigheid van de kwestie betekent weinig voor hen".

543. Kunnen bepaalde geesten generaals beïnvloeden bij de conceptie van hun plannen voor een bepaalde campagne?

"Absoluut. Geesten kunnen hen hierin beïnvloeden zoals in alle concepties."

544. Kunnen slechte geesten hun foute plannen voorstellen om ze zo tot een nederlaag te leiden?

"Ja, maar hebben ze dan geen vrije wil? Als hun oordeel hen niet in staat stelt een goed idee van een slecht te onderscheiden, zullen ze de consequenties ondervinden en zouden ze beter kunnen gehoorzamen dan bevelen."

545. Kunnen generaals zich soms laten leiden door een soort tweede zicht, een intuïtieve perceptie die hen vooraf het resultaat van hun strategieën laat zien?

"Dat is vaak wat er met genieën gebeurt. Het is wat ze inspiratie noemen en het stelt hen in staat met een soort zekerheid te handelen. Deze inspiratie komt tot hen van de geesten die hen leiden en die de vermogens gebruiken waarmee zulke individuen begiftigd zijn."

546. Wat gebeurt er in het heetst van de strijd met de geesten van hen die sterven? Hebben ze na hun dood nog interesse in de strijd?

"Sommigen blijven geïnteresseerd; anderen trekken zich terug".

Kardec's opmerking: In een gevecht gebeurt hetzelfde als in alle gevallen van een gewelddadige dood. In eerste instantie zijn zulke geesten verbaasd en verbijsterd. Ze geloven niet dat ze dood zijn en denken dat ze nog steeds aan de actie deelnemen. Pas beetje bij beetje dringt de werkelijkheid zich aan hen op.

547. Beschouwen de geesten van hen die elkaar tijdens hun leven bestreden hadden elkaar na de dood nog steeds als vijanden en blijven ze elkaar vijandig gezind?

"Op zulke momenten zijn de geesten nooit kalm. In eerste instantie kunnen ze hun vijand nog haten en zelfs achtervolgen, maar als ze hun kalmte hervinden, zien ze dat hun vijandigheid geen reden meer heeft. Niettemin kunnen ze er grotere of kleinere sporen van behouden, afhankelijk van hun karakter."

547.A) Horen ze het lawaai van de strijd nog?

"Ja, volkomen."

548. Zijn geesten die rustig als toeschouwers een strijd bekijken getuige van de scheiding van ziel en lichaam? Hoe komt dit fenomeen op hen over?

"Heel weinig sterfgevallen zijn echt onmiddellijk. Meestal is een geest wiens lichaam dodelijk verwond is zich daar op dat moment niet van bewust. Pas als het bewustzijn begint terug te keren kan men de geest naast zijn lijk zien bewegen. Dit lijkt zo natuurlijk dat de aanblik van het dode lichaam dat daar ligt geen onaangenaam effect veroorzaakt. Als al het leven in de geest is overgegaan, trekt alleen de geest de aandacht en het is de geest met wie de toeschouwers praten, of aan wie ze bevelen geven".

Pacten

549. Is er enige vorm van waarheid in het sluiten van pacten met slechte geesten?

"Nee, zulke pacten bestaan niet. Wel kan een slechte natuur afgestemd zijn op slechte geesten. Bijvoorbeeld: je wilt je buurman kwellen, maar je weet niet hoe je te werk moet gaan. Zo roep je lage orde geesten op die, net als jij, alleen maar kwaad verlangen. In ruil voor hun hulp willen ze dat je hen helpt bij hun eigen kwade plannen. Maar dit betekent niet dat je buurman niet van hen bevrijd kan worden door een tegensprekelijke oproep of door een daad van de wil. Wie een kwade daad wil begaan, alleen maar om het kwade te begaan, roept slechte geesten te hulp en wordt dan verplicht hen op zijn beurt te dienen, omdat deze geesten hen nodig hebben voor het kwaad dat ze zelf willen doen. Alleen hierin bestaat een pact".

Kardec's opmerking: Het feit dat mensen zich soms afhankelijk maken van geesten van lage orde vloeit voort uit het feit dat ze zich overgeven aan de slechte gedachten die zulke geesten hun voorstellen en niet uit enige vorm van bedingen die tussen hen gemaakt worden. Een pact, in de gebruikelijke betekenis van het woord, is een allegorie die een slechte natuur uitbeeldt die sympathiseert met gelijksoortige kwade geesten.

550. Wat is de betekenis van de fantastische fabels volgens welke bepaalde individuen hun ziel aan Satan verkocht hebben in ruil voor bepaalde gunsten?

"Alle fabels bevatten een leer en een moraal; jouw fout is dat je ze letterlijk neemt. Deze is een allegorie die als volgt uitgelegd kan worden: wie slechte geesten oproept om hen te helpen de geschenken van fortuin of een andere gunst te verkrijgen, rebelleert tegen de Voorzienigheid. Ze zien af van de missie die ze

gekregen hebben en van de beproevingen die ze in deze wereld moeten ondergaan, maar ze zullen er in het komende leven de consequenties van oogsten. Dit betekent niet dat hun ziel veroordeeld is tot eeuwig lijden. Maar in plaats van zich los te maken van de materie, dompelen ze zich er steeds dieper in onder. De geneugten die ze op aarde verkozen zullen hun in de geestelijke wereld niet meer ter beschikking staan, totdat ze hun fout hebben goedgemaakt door nieuwe beproevingen die misschien nog groter en pijnlijker zullen zijn. Uit liefde voor materiële genoegens stellen ze zich onder de macht van onreine geesten. Vandaar sluiten ze stilzwijgend een wederzijds pact dat hen naar de ondergang voert, maar dat ze altijd gemakkelijk kunnen verbreken met de hulp van goede geesten als ze daar vastberaden naar verlangen".

Occulte Kracht, Talismannen, Tovenaars

551. Kunnen slechte individuen, met behulp van slechte geesten aan wie ze toegewijd zijn, hun naaste kwaad doen?

"Nee, God zou het niet toestaan".

552. Wat te denken van het geloof dat bepaalde individuen spreuken kunnen uitspreken?

"Sommige mensen bezitten een zeer sterke magnetische kracht, die ze ten kwade kunnen aanwenden als hun eigen geest kwaadaardig is. In dat geval kunnen ze geholpen worden door andere slechte geesten. Maar geloof niet in de valse magische kracht die alleen bestaat in de verbeelding van bijgelovige mensen die onwetend zijn van de ware wetten van de natuur. De

gebeurtenissen die ze noemen zijn natuurlijke gebeurtenissen die slecht geobserveerd, en vooral, slecht begrepen worden."

553. Wat kan het gevolg zijn van formules en praktijken waarmee bepaalde mensen beweren de wil van geesten te beheersen?

"Dat ze belachelijk gemaakt worden als ze te goeder trouw zijn; zo niet, dan zijn het schurken die straf verdienen. Al zulke formules zijn slechts charlatanisme. Er is geen enkel sacramenteel woord, geen enkel kabbalistische teken, geen enkele talisman die enige macht over geesten heeft, want ze worden alleen aangetrokken door gedachten en niet door materiële voorwerpen".

553.A) Hebben bepaalde geesten soms geen kabbalistische formules gedicteerd?

"Ja, er zijn geesten die je tekens en bizarre woorden aanwijzen, of die je bepaalde handelingen voorschrijven met behulp van hen die je helpen bij het uitvoeren van wat jij spreuken noemt. Toch mag je er heel zeker van zijn dat deze geesten je bespotten en misbruik maken van je goedgelovigheid."

554. Is het niet mogelijk dat zij die terecht of ten onrechte vertrouwen op wat zij de deugd van een talisman noemen, door dat vertrouwen een geest aantrekken, aangezien het hun gedachte is die werkt, terwijl de talisman slechts een teken is dat helpt de gedachte te richten?

"Dat is het geval, maar de aard van de geest die met zo'n middel wordt aangetrokken hangt af van de zuiverheid van de intentie en het niveau van de gevoelens. Maar het komt zelden voor dat wie eenvoudig genoeg is om in de deugdzaamheid van een talisman te geloven, niet eerder een materieel dan een moreel doel voor

ogen heeft. Hoe het ook zij, dit impliceert een nauwheid en zwakheid van de geest die toegang geeft tot onvolmaakte en spottende geesten".

555. Wat zijn tovenaars?

"Als ze te goeder trouw zijn, zijn degenen die jullie tovenaars noemen mensen die bepaalde vermogens bezitten, zoals magnetische kracht of tweede zicht. Aangezien ze dingen doen die jullie niet begrijpen, veronderstellen jullie dat ze begiftigd zijn met bovennatuurlijke kracht. Zijn jullie geleerde individuen niet vaak voor tovenaars aangezien in de ogen van de onwetenden?"

Kardec's opmerking: Spiritisme en magnetisme geven ons de sleutel tot een oneindig aantal fenomenen waarover onwetendheid vele fabels heeft geweven en waarin de feiten door de verbeelding sterk zijn overdreven. Een heldere kennis van deze twee wetenschappen - die eigenlijk maar één zijn - die de werkelijkheid van de dingen en hun ware oorzaak aantonen, is de beste bescherming tegen bijgelovige ideeën want ze onthullen wat mogelijk en wat onmogelijk is, wat binnen de natuurwetten valt, en wat niet meer is dan een dwaas geloof.

556. Bezitten bepaalde individuen werkelijk de gave van genezing door een simpele aanraking?

"Hun magnetische kracht kan in die mate werken als ze geholpen wordt door zuiverheid van gevoelens en een vurig verlangen om goed te doen, want dan komen goede geesten hen te hulp. Het is echter nodig de manier waarop verhalen verteld worden te wantrouwen door zeer goedgelovige of enthousiaste individuen die altijd bereid zijn het wonderbaarlijke te zien in de eenvoudigste en meest natuurlijke dingen. Men moet ook altijd de zelfzuchtige beweringen wantrouwen van mensen die goedgelovigheid exploiteren voor hun eigen winst."

Zegeningen en Vervloekingen

557. Kunnen zegeningen en vervloekingen goed of kwaad aantrekken voor degenen op wie ze gericht zijn?

"God luistert niet naar onrechtvaardige vervloekingen en wie ze uitspreekt is schuldig voor God. Aangezien we twee tegengestelde neigingen hebben - goed en kwaad - kan er in deze gevallen een kortstondige invloed zijn, zelfs op materie. Maar deze invloed treedt nooit op zonder Gods toestemming en als een toename van de beproeving voor degene op wie ze gericht is. Bovendien zijn vervloekingen meestal gericht op de goddelozen, terwijl zegeningen gericht zijn op de moreel oprechte. Zegeningen of vervloekingen kunnen de Voorzienigheid nooit van het pad van rechtvaardigheid afleiden. De Voorzienigheid treft niet degenen die vervloekt zijn, tenzij ze goddeloos zijn en haar bescherming strekt zich niet uit tot hen die het niet verdienen".

Opmerking

Schrijf hier je opmerkingen of conclusies over het hoofdstuk.

HOOFDSTUK X

Bezigheden en Missies van Geesten

558. Hebben geesten nog een andere taak dan hun eigen persoonlijke verbetering?

"Ze werken mee aan de harmonie van het universum en handelen als dienaars bij de vervulling van Gods wil. Het geestelijke leven is een voortdurende bezigheid maar het is helemaal niet zwaar zoals dat van de aarde, omdat het niet onderhevig is aan lichamelijke vermoeidheid of de angst van de nood."

559. Hebben minder geëvolueerde geesten ook een nuttige rol in het universum?

"Allen hebben plichten te vervullen. Werkt de minste metselaar niet evenzeer mee aan de bouw van een gebouw als de architect?" (Zie nr. 540)

560. Heeft elke geest bijzondere eigenschappen?

"Het is de moeite waard te stellen dat wij allen alle plaatsen moeten bewonen en kennis van alle dingen moeten verwerven, en achtereenvolgens functies moeten voorzitten waarbij alle vlakken van het universum betrokken zijn. Maar, zoals Prediker in zijn boek zegt, er is een tijd voor alles. Zo vervult de ene geest op dit moment zijn lot op deze wereld, terwijl een andere zijn lot zal vervullen of al vervuld heeft op een andere tijd, op de aarde, in het water, in de lucht, enz."

561. Zijn de functies die geesten in de orde der dingen vervullen voor elke geest permanent, en behoren zulke functies uitsluitend tot de eigenschappen van bepaalde orden?

"Alle geesten moeten de verschillende graden van de schaal opklimmen om zich te vervolmaken. Aangezien God rechtvaardig is, kon God kennis niet zonder moeite aan sommigen gegeven hebben, terwijl anderen ze slechts op een pijnlijke manier verwierven."

Kardec's opmerking: Evenzo bereikt bij de mensen niemand de hoogste graad van vaardigheid in een kunst zonder de nodige kennis verworven te hebben door de meest elementaire functies van die kunst te beoefenen.

562. Aangezien geesten van de meest gevorderde orde niets meer te verwerven hebben, verkeren ze dan in een toestand van absolute rust, of hebben ze nog bezigheden?

"Wat denk je dat ze tot in alle eeuwigheid doen? Eeuwig niets doen zou een eeuwige marteling zijn."

562.A) Wat is de aard van hun bezigheden?

"Bevelen rechtstreeks van God ontvangen, ze doorgeven door het heelal en toezien op de uitvoering ervan".

563. Zijn de bezigheden van de geesten onophoudelijk?

"Onophoudelijk, ja, als we begrijpen dat hun gedachten altijd actief zijn, want ze leven van gedachten. Toch moet men hun bezigheden niet gelijkstellen met de materiële bezigheden van mensen. Hun activiteit zelf is een verrukking, omdat ze weten dat ze nuttig bezig zijn."

563.A) Dat is begrijpelijk voor goede geesten, maar geldt dat ook voor minder geëvolueerde?

"Minder geëvolueerde geesten hebben bezigheden die bij hun aard passen. Zou je de werken van gecultiveerde individuen aan handarbeiders toevertrouwen?"

564. Zijn er onder de geesten die lui zijn, of die zich met niets nuttigs bezighouden?

"Ja, maar dat is tijdelijk en hangt af van de ontwikkeling van hun intelligentie. Zeker, net als onder de mensen, zijn er die alleen voor zichzelf leven. Zulke ledigheid weegt niettemin op hen en vroeg of laat wakkert het verlangen naar vooruitgang de behoefte aan activiteit aan en ze zijn blij dat ze zich weer nuttig kunnen maken. We hebben het hier over geesten die op het noodzakelijke punt van zelfbewustzijn en vrije wil gekomen zijn, want bij hun oorsprong zijn ze als pasgeboren kinderen die meer uit instinct dan uit een vastberaden wil handelen".

565. Onderzoeken geesten onze kunstwerken en hebben ze er belangstelling voor?

"Ze onderzoeken alles wat op de verheffing van de geesten en hun vooruitgang kan wijzen".

566. Heeft een geest die op aarde een specialiteit had - een schilder of architect, bijvoorbeeld - een bijzondere interesse in de werken die tijdens zijn leven het voorwerp van zijn voorliefde waren?

"Alles mengt zich tot een algemeen doel. Als de geest goed is, zal hij interesse hebben voor die werken in de mate waarin ze hem in staat stellen te helpen bij de evolutie van de zielen naar God. Bovendien, vergeet je dat geesten die een kunst beoefenden tijdens het leven waarin je ze kende, in een vorig leven een andere kunst beoefend kunnen hebben, want het is nodig dat ze alles weten om zichzelf te vervolmaken. Zo kan het, naargelang hun graad van vooruitgang zijn dat niets voor hen een specialiteit vormt. Dit is wat ik bedoelde toen ik zei dat alles mengt in een algemeen doel. Let ook op dit: wat jij in jouw onderontwikkelde wereld als

subliem beschouwt, is slechts kinderlijkheid vergeleken met wat in meer ontwikkelde werelden bestaat. Waarom zou je veronderstellen dat de geesten die die werelden bewonen, waar kunsten bestaan die voor jou onbekend zijn, bewondering zouden hebben voor wat voor hen niet meer dan het werk van een schoolkind lijkt? Zoals ik al zei: ze onderzoeken alles wat op vooruitgang kan wijzen."

566.A) We begrijpen waarom dit het geval moet zijn bij hoogontwikkelde geesten, maar we hebben het hier over meer gewone geesten die zich nog niet boven aardse ideeën verheven hebben.

"Hun geval is anders. Hun gezichtspunt is beperkter en ze kunnen bewondering hebben voor wat jij zelf bewondert."

567. Bemoeien geesten zich soms met onze bezigheden en pleziertjes?

"Gewone geesten, zoals jij ze noemt, ja. Ze zijn onophoudelijk om je heen en nemen soms, naar hun aard, heel actief deel aan alles wat je doet. Het is goed dat ze dat doen om mannen en vrouwen vooruit te stuwen in hun verschillende levenswandel, door hun hartstochten op te wekken of te matigen."

Kardec's opmerking: Geesten houden zich bezig met de dingen van deze wereld naargelang ze meer geëvolueerd of minder geëvolueerd zijn. Geesten van hoge orde hebben ongetwijfeld het vermogen ze tot in het kleinste detail te beschouwen, maar ze doen dat alleen in de mate waarin het nuttig is voor de vooruitgang. Geesten van lage orde hechten aan zulke dingen alleen belang in verhouding tot de herinneringen die nog in hun geheugen aanwezig zijn en tot materiële ideeën die nog niet uitgestorven zijn.

568. Doen geesten die missies te vervullen hebben dat terwijl ze in de dwalende of in de geïncarneerde staat verkeren?

"Ze kunnen dat in beide toestanden doen. Voor bepaalde dwalende geesten is het een grote bezigheid."

569. Wat houden de missies in die aan dwalende geesten kunnen worden toevertrouwd?

"Ze zijn zo gevarieerd dat het onmogelijk zou zijn ze te beschrijven. Bovendien zijn er ook die je niet zou kunnen begrijpen. Geesten vervullen de wil van God en jij bent niet in staat alle goddelijke ontwerpen te doorgronden."

Kardec's opmerking: De missies van geesten hebben altijd het goede als doel. Als geest of als mens zijn ze verantwoordelijk voor de vooruitgang van de mensheid, van naties of individuen, binnen een variërend gebied van ideeën die meer gespecialiseerd of minder gespecialiseerd kunnen zijn om de weg voor te bereiden voor bepaalde gebeurtenissen en toe te zien op het volbrengen van bepaalde dingen. Sommigen hebben meer beperkte missies van een zekere persoonlijke of geheel plaatselijke aard, zoals het helpen van zieken, stervenden en gekwelde en als gidsen waken over hen die onder hun bescherming staan en hen leiden met hun raadgevingen of de goede gedachten die ze voorstellen. Men zou kunnen zeggen dat er evenveel soorten missies zijn als er soorten belangen zijn om over te waken, zowel in het materiële als in het morele rijk. Een geest gaat vooruit naarmate hij zijn taak goed vervult heeft.

570. Begrijpen geesten altijd de ontwerpen waarmee ze belast zijn uit te voeren?

"Nee. Er zijn er die blinde instrumenten zijn, terwijl anderen heel goed het doel kennen waarvoor ze handelen."

571. Zijn gevorderde geesten de enigen die missies te vervullen hebben?

"Het belang van een missie staat in verhouding tot het vermogen en de verhevenheid van de geest. De koerier die een boodschap brengt vervult ook een missie, al is het niet die van een generaal."

572. Wordt de missie van een geest aan hem opgelegd of hangt dit af van zijn wil?

"Een geest vraagt erom en is blij het te ontvangen".

572.A) Kan dezelfde missie door verschillende geesten gevraagd worden?

"Ja, er zijn altijd meerdere kandidaten, maar ze worden niet allemaal geaccepteerd."

573. Wat houdt de missie van de geïncarneerde geesten in?

"Mensen onderrichten, hen helpen vooruit te komen en hun instellingen verbeteren met directe en materiële middelen. Missies zijn echter in verschillende gradaties van algemeenheid en belangrijkheid: maar degene die de grond bewerkt vervult even zeker een missie als degene die regeert of onderwijst. Alles in de natuur is met elkaar verbonden. Op hetzelfde moment waarop een geest zich door incarnatie zuivert, werkt hij ook aan de vervulling van de ontwerpen van de Voorzienigheid. Elk heeft zijn missie in deze wereld want elk kan ergens nuttig voor zijn."

574. Wat zou de aardse missie kunnen zijn van opzettelijk nutteloze mensen?

"Er zijn werkelijk mensen die alleen voor zichzelf leven en die niet weten hoe ze zich ergens nuttig voor kunnen maken. Het zijn arme wezens met wie we medelijden moeten hebben omdat ze hun opzettelijke nuttelоosheid pijnlijk zullen uitboeten, en hun kastijding begint vaak al in deze wereld door vermoeidheid en ontevredenheid over het leven."

574.A) Aangezien ze het recht hadden te kiezen, waarom verkozen ze dan een leven dat voor hen van geen enkel nut kon zijn?

"Onder de geesten zijn er die lui zijn en terugdeinzen voor een leven van werken. God staat hun dit toe. Ze zullen later en ten koste van zichzelf de ongepastheid van hun nutteloosheid inzien en ze zullen de eersten zijn om te vragen de verloren tijd in te halen. Ook hadden ze misschien een nuttiger leven gekozen om mee te beginnen, maar eenmaal in actie verwierpen ze het terwijl ze zich lieten misleiden door de voorstellen van geesten die hen tot ledigheid aanzetten".

575. Gewone bezigheden lijken eerder plichten te zijn dan missies op zich. Volgens het idee dat gewoonlijk met het woord verbonden is, heeft een missie een betekenis die minder exclusief is en vooral, minder persoonlijk. Hoe kunnen we vanuit dat gezichtspunt zien of mensen een echte missie op aarde hebben?

"Aan de grote dingen die ze doen en aan de vooruitgang die ze hun medemensen mogelijk maken".

576. Zijn zij die een belangrijke missie hebben daarvoor al voor hun geboorte voorbestemd en hebben ze er kennis van?

"Ja, soms, maar vaker zijn ze zich er niet van bewust. Ze hebben er slechts een vage notie van als ze op aarde aankomen. Hun missie wordt getraceerd na hun geboorte en volgens de omstandigheden, als God hen voortdrijft op het pad waarop ze de goddelijke ontwerpen moeten vervullen."

577. Wanneer individuen iets nuttigs doen, is dat dan altijd krachtens een voorafgaande en voorbestemde missie, of kunnen ze een onvoorziene missie ontvangen hebben?

"Niet alles wat individuen doen is het gevolg van een voorbestemde missie. In plaats daarvan zijn ze vaak het instrument dat een geest gebruikt om iets uit te voeren dat hij nuttig acht. Bijvoorbeeld, een bepaalde geest denkt dat het een goed idee zou zijn om een boek te schrijven, dat hij ook werkelijk zou schrijven als hij geïncarneerd was dus zoekt hij de schrijver die het meest capabel is om zijn gedachte te begrijpen en het meest capabel is om ernaar te handelen. Het stelt het idee voor en dirigeert de uitvoering ervan. Dit individu is dus oorspronkelijk niet naar de aarde gekomen met de missie om dit specifieke werk te doen. Hetzelfde geldt voor bepaalde kunstwerken en ontdekkingen. Verder moet opgemerkt worden dat de geïncarneerde geest tijdens de slaap van zijn lichaam rechtstreeks met de niet-geïncarneerde in contact treedt om te bespreken hoe de missie uitgevoerd moet worden".

578. Kan een geest door eigen schuld falen in zijn missie?

"Ja, als het geen geest van hoge orde is".

578.A) Wat zijn de consequenties ervoor?

"Het zal het werk opnieuw moeten beginnen - dat is zijn straf. Bovendien zal het de consequenties ondervinden van de problemen die hij veroorzaakt heeft".

579. Aangezien een geest zijn missie van God ontvangt, hoe zou God een belangrijke missie van algemeen belang kunnen toevertrouwen aan een geest die kan falen?

"Weet God niet of zijn generaal zal zegevieren of verslagen zal worden? Wees gerust dat het zo is, en de goddelijke plannen, als ze belangrijk zijn, steunen niet op hen die het werk midden in kunnen opgeven. De hele kwestie voor jou is de kennis van de toekomst, die God bezit, maar die jou niet gegeven is".

580. Heeft een geest die incarneert om een missie te vervullen dezelfde angsten als degene die incarneert om een beproeving te ondergaan?

"Nee. Hij heeft ervaring".

581. Individuen die de lichten van de mensheid zijn, zij die de mensen verlichten met hun genialiteit, hebben natuurlijk een missie. Maar onder hen zijn er die zich vergissen en die in plaats van grote waarheden, grote dwalingen verspreiden. Hoe moeten we hun missie beschouwen?

"Als door hen vervalst. Ze zijn beneden de taak die ze op zich genomen hebben. Maar het is nodig rekening te houden met de omstandigheden. Genieën moeten spreken in overeenstemming met de tijd waarin ze leven. Zo kan een leer die voor een latere tijd foutief of kinderlijk lijkt, in zijn eigen tijd voldoende geweest zijn."

582. Kan ouderschap als een missie beschouwd worden?

"Het is, zonder enige twijfel, een missie en tegelijk een zeer grote plicht die de ouders meer aangaat dan ze misschien denken wat betreft hun verantwoordelijkheid voor de toekomst. God heeft kinderen onder de hoede van hun ouders gesteld, opdat die hen op het pad van het goede zouden kunnen leiden en heeft hun taak vergemakkelijkt door kinderen een kwetsbare en delicate organisatie te geven, waardoor ze voor allerlei indrukken vatbaar zijn. Maar er zijn mensen die meer bezig zijn met het africhten van

de bomen in hun boomgaarden en ze mooie vruchten te laten voortbrengen dan met het africhten van het karakter van hun kinderen. Als hun kinderen door hun verwaarlozing falen zullen zij de straf moeten dragen en het lijden van hun kinderen zal in een volgend leven tot hen terugkomen omdat ze niet deden wat op hen rustte voor de vooruitgang van hun kinderen op het pad van het goede".

583. Als een kind afdwaalt, ondanks de zorg van de ouders, zijn zij dan nog verantwoordelijk?

"Nee, maar hoe meer het kind naar het kwaad neigt, des te zwaarder is hun taak en des te groter zal hun verdienste zijn als ze erin slagen het kind van het pad van het kwaad af te leiden."

583.A) Als een kind een goede volwassene wordt, ondanks de nalatigheid of slechte voorbeelden van de ouders, ontvangen de ouders daar dan enig voordeel van?

"God is rechtvaardig".

584. Wat zou de aard kunnen zijn van de missies van veroveraars wier enige doel is hun ambitie te bevredigen, en die, om hun doel te bereiken, niet terugdeinzen voor elk onheil dat ze kunnen veroorzaken?

"Meestal zijn ze niet meer dan instrumenten die door God gebruikt worden om de goddelijke ontwerpen te vervullen. Zulke calamiteiten zijn vaak de middelen om een volk in staat te stellen sneller vooruit te gaan."

584.A) Als degenen die de instrumenten zijn van zulke tijdelijke calamiteiten zich niet bewust zijn van het goede dat er uit kan voortvloeien omdat ze ze toe brachten met een persoonlijk doel

voor ogen, zullen ze dan niettemin profiteren van het resulterende goede?

"Allen worden beloond naargelang hun daden, het goede dat zij bedoelden te doen en de oprechtheid van hun bedoelingen."

Kardec's opmerking: Geïncarneerde geesten hebben bezigheden die inherent zijn aan hun lichamelijke existentie. In de dwalende (gedesincarneerd) staat of dematerialisatie zijn hun bezigheden in verhouding tot hun graad van vooruitgang. Sommigen reizen van wereld tot wereld, lerend en zich voorbereidend op een nieuwe incarnatie. Anderen, meer gevorderd, houden zich bezig met vooruitgang door gebeurtenissen te sturen en gunstige gedachten voor te stellen; zij staan de genieën bij die meewerken aan de vooruitgang van de mensheid. Weer anderen reïncarneren op een missie van vooruitgang. Weer anderen nemen individuen, gezinnen, menselijke agglomeraties, steden en volkeren onder hun hoede voor wie ze beschermengelen, beschermgeesten en familiaire geesten worden. Weer anderen tenslotte, zetten de fenomenen van de natuur voort, waarvan zij de directe uitvoerders zijn. Gewone geesten bemoeien zich met onze bezigheden en amusement. Onzuivere of onvolmaakte geesten wachten in lijden en angst op het ogenblik waarop het God behaagt hun de middelen te geven om vooruit te komen. Als ze kwaad beoefenen, is dat uit wrok omdat ze nog niet van het goede kunnen genieten.

Opmerking

Schrijf hier je opmerkingen of conclusies over het hoofdstuk.

HOOFDSTUK XI
De Drie Koninkrijken

Mineralen en Planten • Dieren en Menselijke Wezens • Metempsychose

Mineralen en Planten

585. Wat denk je van de verdeling van de natuur in drie koninkrijken of in twee klassen: organische wezens en anorganische wezens? Sommigen beschouwen de menselijke soort als een vierde koninkrijk. Welke van deze verdelingen heeft de voorkeur?

"Ze zijn allemaal goed. Het hangt af van iemands gezichtspunt: vanuit materieel oogpunt zijn er alleen anorganische en organische wezens. Maar vanuit moreel standpunt zijn er duidelijk vier graden."

Kardec's opmerking: Deze vier graden hebben in feite goed gemarkeerde kenmerken al lijken hun randen in elkaar over te lopen. Inerte materie, die het mineralenrijk omvat, bezit niet meer dan een mechanische energie; planten, hoewel samengesteld uit inerte materie, zijn begiftigd met vitaliteit; dieren, die uit inerte materie bestaan en begiftigd zijn met vitaliteit, hebben ook een soort instinctieve, beperkte intelligentie met een besef van hun bestaan en hun individualiteit; tenslotte bezitten mensen alles wat in planten en dieren bestaat en overheersen ze alle andere klassen door een bijzondere en onbeperkte intelligentie die hen het besef van hun toekomst, de perceptie van extra-materiële dingen en de kennis van God verschaft.

586. Hebben planten enig bewustzijn van hun bestaan?

"Nee, ze denken niet; ze hebben alleen organisch leven".

587. Voelen planten gevoelens? Lijden ze wanneer ze verminkt worden?

"Planten ontvangen de fysieke indrukken die op de materie inwerken, maar ze hebben geen percepties; bijgevolg voelen ze het gevoel van pijn niet."

588. Is de kracht die planten naar elkaar toe trekt onafhankelijk van hun wil?

"Ja, want ze denken niet. Het is een mechanische kracht van materie die op materie inwerkt; ze kunnen zich er niet tegen verzetten."

589. Sommige planten - de mimosa en de dionea[54], bijvoorbeeld - vertonen bewegingen die wijzen op een grote gevoeligheid en in sommige gevallen op een soort wil, zoals de laatste, waarvan de lobben de vlieg grijpen die erop landt om haar sappen op te zuigen, zodat het lijkt alsof ze een val gezet heeft om haar te doden. Zijn deze planten begiftigd met het denkvermogen? Hebben ze een wil en vormen ze een tussenklasse tussen de plantaardige en dierlijke natuur? Vormen ze een overgang van het ene naar het andere?

"Alles in de natuur is in overgang door hetzelfde feit dat het ene ding niet op het andere lijkt en dat alles niettemin met elkaar verbonden is. Planten denken niet en hebben bijgevolg geen wil. De oester, die zich opent, en alle andere zoöfyten bezitten geen gedachten. Ze hebben niet meer dan een blind en natuurlijk instinct."

---

[54] Venus Vliegenval – Vertaler opmerking.

Kardec's opmerking: Het menselijk organisme levert ons voorbeelden van analoge bewegingen die geen enkele deelname van de wil inhouden, zoals de spijsvertering en de bloedsomloop. De pylorus sluit zich bij contact met bepaalde stoffen om ze de doorgang te weigeren. Hetzelfde geldt voor de mimosa, waarvan de bewegingen helemaal geen perceptie impliceren, veel minder een wil.

590. Is er bij planten, net als bij dieren, niet een instinct tot zelfbehoud dat hen ertoe brengt te zoeken wat nuttig voor hen kan zijn en te vermijden wat hen kan schaden?

"Er is, als je wenst, een soort instinct. Het hangt af van de omvang die je aan het woord toekent maar het is puur mechanisch. Als je twee lichamen bij een chemische reactie ziet combineren, is dat omdat ze met elkaar harmoniëren, dat wil zeggen, er is een affiniteit tussen hen, maar je noemt het geen instinct".

591. Zijn op hoger geëvolueerde werelden de planten, net als de andere wezens, volmaakter van aard?

"Alles is volmaakter, maar de planten zijn altijd planten zoals de dieren altijd dieren zijn en zoals de menselijke wezens altijd mensen zijn."

Dieren en Menselijke Wezens

592. Als we mensen vergelijken met dieren wat intelligentie betreft, lijkt het moeilijk een scheidslijn te trekken, want bepaalde dieren op deze aarde hebben een duidelijke superioriteit over bepaalde mensen. Kan zo'n scheidslijn op een precieze manier vastgesteld worden?

"Jullie filosofen zijn het niet erg eens over dit onderwerp. Sommigen zouden willen dat mensen dieren zijn en anderen dat dieren mensen zijn. Beiden hebben het mis. Mensen zijn wezens

apart, die soms heel laag zinken of die soms heel hoog kunnen opstijgen. In hun lichamelijke natuur zijn mensen als de dieren en minder begiftigd dan veel van hen. De natuur heeft de dieren alles gegeven wat de mens verplicht is met zijn intelligentie uit te vinden om in zijn eigen behoeften en zelfbehoud te voorzien. Hun lichaam wordt vernietigd zoals dat van de dieren - dat staat vast - maar hun geest heeft een bestemming die alleen zij kunnen begrijpen omdat alleen zij volkomen vrij zijn. Arme mensen, die zich meer vernederen dan wilde dieren! Weet je niet hoe je je van hen kunt onderscheiden? Herken de mens aan zijn vermogen om over God na te denken".

593. Kunnen we zeggen dat dieren alleen door instinct handelen?

"Ook dat is een theorie. Het is helemaal waar dat instinct de meeste dieren overheerst, maar zie je er niet een paar die vanuit een vastberaden wil handelen? Dat komt omdat ze een beperkte intelligentie hebben".

Kardec's opmerking: Men zou aan bepaalde dieren de praktijk van complexe handelingen niet kunnen ontzeggen, die wijzen op de wil om in een bepaalde zin te handelen buiten het instinct om en volgens de omstandigheden. Daarom is er in hen een soort intelligentie maar bij de uitoefening ervan concentreren ze die meer op de middelen om hun lichamelijke behoeften te bevredigen en in hun zelfbehoud te voorzien. Bij hen is er geen schepping, geen verbetering. Wat ook de vaardigheid mag zijn die we in hun arbeid bewonderen, dat wat ze gisteren deden is hetzelfde als wat ze vandaag doen, niet beter en niet slechter, volgens constante en onveranderlijke vormen en verhoudingen. Nakomelingen die van hun soort gescheiden zijn, falen niet hun nest te bouwen volgens hetzelfde model, zonder dat ze dat geleerd hebben. Als sommige dieren in staat zijn tot een zekere mate van leren, is die intellectuele ontwikkeling altijd beperkt binnen nauwe grenzen en te danken aan menselijk ingrijpen op een flexibele natuur. Ze kunnen uit zichzelf geen vooruitgang boeken en als ze vooruitgang boeken is die

kortstondig en puur individueel want als ze aan zichzelf overgelaten worden keren ze snel terug naar de grenzen die de natuur voor hen uitgetekend heeft.

594. Hebben dieren taal?

"Als je bedoelt een taal gevormd uit woorden en lettergrepen, nee, maar als je bedoelt een manier om onderling te communiceren, dan ja. Ze zeggen veel meer dingen dan je zou vermoeden, maar hun taal is beperkt tot hun behoeften, net als hun gedachten."

594.A) Er zijn dieren die geen stem bezitten. Zijn ze dan niet verstoken van taal?

"Ze verstaan elkaar met andere middelen. Gebruiken jullie mensen niet meer dan spraak om met elkaar te communiceren? En stommen, hoe zit het met hen? Aangezien dieren begiftigd zijn met een leven van relaties, hebben ze middelen om elkaar te waarschuwen en om uitdrukking te geven aan de gevoelens die ze ervaren. Denk je dat vissen elkaar niet begrijpen? Mensen hebben niet het exclusieve voorrecht van taal, maar de taal van dieren is instinctief en beperkt zich uitsluitend tot de kring van hun eigen behoeften en gedachten, terwijl die van mensen vervolgens maakbaar is en zich leent voor alle opvattingen van hun intelligentie".

Kardec's opmerking: Eigenlijk moeten vissen, zoals zwaluwen, die migreren en massaal gehoorzamen aan de leiding, middelen hebben om elkaar te waarschuwen en te begrijpen en zich te groeperen. Misschien doen ze dat onderling, of misschien is het water een voertuig dat bepaalde trillingen aan hen doorgeeft. Hoe het ook zij, het valt niet te ontkennen dat ze over de middelen beschikken om elkaar te verstaan, op dezelfde manier als alle dieren die van hun stem verstoken zijn gemeenschappelijke activiteiten uitvoeren. Moet men zich in het licht hiervan verwonderen over het feit dat geesten met elkaar kunnen communiceren zonder hun toevlucht te nemen tot gearticuleerde spraak? (Zie nr. 282)

595. Hebben dieren een vrije wil?

"Ze zijn geen simpele machines zoals je zou kunnen veronderstellen, maar hun vrijheid van handelen is beperkt tot hun behoeften en kan niet vergeleken worden met de menselijke vrijheid. Aangezien ze veel minder geëvolueerd zijn dan mensen, hebben ze niet dezelfde plichten. Hun vrijheid is beperkt tot de handelingen van hun materiële leven."

596. Waar halen bepaalde dieren hun aanleg vandaan om menselijke taal te imiteren en waarom wordt die aanleg meer gevonden bij vogels dan bij bijvoorbeeld apen, waarvan de lichaamsstructuur meer analoog is aan die van de mens?

"De bijzondere conformatie van de vocale organen, geholpen door het instinct van imitatie. Apen imiteren gebaren; bepaalde vogels imiteren de stem."

597. Aangezien dieren een intelligentie hebben die hen een zekere vrijheid van handelen geeft, is er in hen dan een principe dat onafhankelijk is van de materie?

"Ja, en het overleeft hun lichaam".

597.A) Is dit principe een ziel, vergelijkbaar met die van mensen?

"Het is een ziel, als je wilt; het hangt af van de betekenis die je aan het woord geeft. Maar het is veel minder geëvolueerd dan die van mensen. Tussen de zielen van dieren en mensen is er een even groot verschil als tussen de menselijke ziel en God."

598. Behoudt de ziel van het dier na de dood zijn individualiteit en zelfbewustzijn?

"Haar individualiteit, ja, maar niet haar zelfbewustzijn. Zijn intelligente leven blijft in een latente toestand."

599. Kan een dierlijke ziel de soort kiezen waarin ze verkiest te incarneren?

"Nee. Ze bezit geen vrije wil."

600. Aangezien de ziel van het dier zijn lichaam overleeft, blijft ze na de dood in een dwalende toestand zoals de menselijke ziel?

"Ze blijft in een soort dwalende toestand omdat ze niet met een lichaam verenigd is, maar ze is geen dwalende geest. De dwalende geest is een wezen dat uit eigen vrije wil denkt en handelt. Dierlijke geesten hebben niet dezelfde aanleg. Zelfbewustzijn is wat het voornaamste kenmerk van de menselijke geest omvat. Na zijn dood wordt de ziel van een dier ingedeeld door de geesten die daarmee belast zijn en ze wordt bijna onmiddellijk gebruikt. Ze krijgt niet de tijd om relaties met andere schepselen aan te gaan".

601. Volgen dieren een wet van vooruitgang zoals mensen?

"Ja, en dat is de reden waarom op hogere werelden waar de mensen verder ontwikkeld zijn, de dieren ook verder ontwikkeld zijn en meer ontwikkelde communicatiemiddelen bezitten. Toch zijn ze altijd lager dan de mensen en aan hen onderworpen - ze zijn hun intelligente dienaren."

Kardec's opmerking: Hier is niets buitengewoons aan. Laten we ons voorstellen dat onze intelligentere dieren, zoals de hond, de olifant en het paard begiftigd waren met een lichamelijke bouw die geschikt is voor handenarbeid. Wat zouden ze dan niet kunnen doen onder menselijke leiding?

602. Gaan dieren vooruit door hun wil, zoals mensen, of door noodzaak?

"Door noodzaak. Daarom is er voor hen geen boetedoening."

603. Weten de dieren op hoog geëvolueerde werelden van God?

"Nee. Menselijke wezens zijn goden voor hen, zoals geesten vroeger goden waren voor mensen."

604. Aangezien de dieren - zelfs de volmaakten van de hogere werelden - altijd onder de mensen staan, zou dit er niet toe leiden dat God intelligente wezens geschapen heeft die eeuwig tot inferioriteit veroordeeld zijn? Als dat zo is, zou dit dan niet in strijd lijken met de eenheid van ontwerp en vooruitgang die in al Gods werken te onderscheiden is?

"Alles in de natuur is met elkaar verbonden door banden die je nog niet kunt waarnemen en de meest schijnbaar van elkaar verschillende dingen hebben raakpunten die de mens in zijn huidige toestand nooit zal kunnen bevatten. Ze kunnen er een glimp van opvangen door een inspanning van hun intelligentie, maar pas wanneer die intelligentie tot volle ontwikkeling is gekomen en zich bevrijdt van de vooroordelen van hoogmoed en onwetendheid, zullen ze in staat zijn de werken van God duidelijk te zien. Tot dan zullen hun beperkte ideeën hen ertoe brengen alles vanuit een kleinzielig en beperkt gezichtspunt te bekijken. Wees gerust dat God niet in zichzelf tegenstrijdig kan zijn en dat alles in de natuur geharmoniseerd wordt door algemene wetten die nooit afwijken van de sublieme wijsheid van de Schepper."

604.A) Is intelligentie dan een gemeenschappelijke eigendom, een punt van contact tussen de zielen van dieren en mensen?

"Ja, maar dieren hebben alleen de intelligentie van het materiële leven; bij mensen produceert de intelligentie het morele leven."

605. Als we alle raakpunten tussen mens en dier beschouwen, zouden we dan niet kunnen geloven dat de mens twee zielen bezit: een dierlijke ziel en een geestelijke ziel, en dat als hij de laatste niet had, hij alleen als dier zou leven? Met andere woorden, is het dier niet een wezen dat lijkt op de mens, zonder de geestelijke ziel? Als dat zo is, zou daaruit dan niet volgen dat de goede en kwade instincten van de mens het gevolg zijn van het overheersen van de ene of de andere van deze twee zielen?

"Nee, de mens heeft geen twee zielen, maar het lichaam heeft zijn instincten, die voortvloeien uit de gevoelens van zijn organen. Er is niets in de mens behalve een dubbele natuur: de dierlijke natuur en de geestelijke natuur. Via hun lichaam en instincten nemen ze deel aan de natuur en instincten van dieren. Door hun ziel nemen ze deel aan de natuur van geesten".

605.A) Moet de geest dus, behalve zich van zijn eigen onvolkomenheden te ontdoen, ook tegen de invloed van de materie strijden?

"Ja, hoe minder geëvolueerd het is, hoe nauwer de banden tussen de geest en de materie zijn. Zie je dat niet? Nee, mensen hebben geen twee zielen; de ziel is altijd één in elk individu. De ziel van dieren en die van mensen verschillen zo sterk van elkaar dat de ziel van de ene het voor de ander geschapen lichaam niet kan animeren. Maar als mensen geen dierlijke ziel bezitten, waarvan de hartstochten hen op het niveau van de dieren zouden plaatsen, hebben ze niettemin een dierlijk lichaam dat hen vaak naar dat niveau meesleept - een lichaam begiftigd met levenskracht, maar

niet-intelligent en in het bezit van de beperkte instincten die voor zijn zelfbehoud nodig zijn".

Kardec's opmerking: Wanneer een geest in een menselijk lichaam incarneert, brengt hij daaraan het intellectuele en morele principe over dat hem op een hogere orde plaatst dan de dieren. De twee naturen in de mens geven twee verschillende bronnen aan hun hartstochten: sommige ontspringen aan de instincten van de natuur; andere aan de onzuiverheden van de geïncarneerde geest, die in meer of mindere mate sympathiseert met de laagheid van de dierlijke eetlust. Door zich te zuiveren, bevrijdt een geest zich beetje bij beetje van de invloed van de materie. Onder zulke invloed nadert hij tot de dieren; bevrijd van die invloed stijgt hij op naar zijn ware bestemming.

606. Waar halen de dieren het intelligente principe vandaan dat de bijzondere soort ziel omvat waarmee ze begiftigd zijn?

"Van het universele intelligente element".

606.A) Dan vloeit de intelligentie van zowel mensen als dieren voort uit één enkel principe?

"Natuurlijk, maar bij de mens maakt hij een ontwikkeling door die hem boven die van de dieren verheft."

607. Er is gezegd dat de menselijke ziel bij haar ontstaan lijkt op de toestand van de menselijke kindertijd in het lichamelijke leven, dat haar intelligentie zich pas begint te ontvouwen en dat ze zich voorbereidt op het leven (zie nr. 190). Waar bereikt de ziel deze eerste fase?

"In een reeks existenties die voorafgaan aan de periode die jij menselijkheid noemt."

607.A) Dan lijkt het erop dat de ziel het intelligente principe van de lagere wezens van de schepping was geweest; juist?

"Hebben we niet gesteld dat alles in de natuur met elkaar verbonden is en naar eenheid neigt? Het is in die wezens, die je nog lang niet helemaal kent, dat het intelligente principe ontwikkeld wordt, geleidelijk geïndividualiseerd wordt en voorbereid wordt op het leven, zoals we verklaard hebben. Op een bepaalde manier is het een voorbereidend werk als dat van het ontkiemen, waarna het intelligente principe een transformatie ondergaat en een geest wordt. Dan begint voor hem de periode van menselijkheid en daarmee het bewustzijn van zijn toekomst, het onderscheid tussen goed en kwaad en de verantwoordelijkheid voor zijn daden - op dezelfde manier als de kindertijd voorafgaat aan de adolescentie, dan de jeugd en tenslotte de volwassenheid. Er is niets vernederends aan deze oorsprong. Voelen de grootste genieën zich vernederd omdat ze vormeloze foetussen waren in de moederlijke baarmoeder? Als iets hen zou moeten vernederen, dan is het hun lage status tegenover God en hun onmacht om de diepten van de goddelijke ontwerpen en de wijsheid van de wetten die de harmonie van het universum regelen te peilen. Streef ernaar de grootheid van God te beseffen in de bewonderenswaardige harmonie die de solidariteit van alle dingen in de natuur tot stand brengt. Te geloven dat God iets zonder doel zou kunnen hebben gemaakt en intelligente wezens zonder toekomst zou hebben geschapen, zou een godslastering zijn van Gods goedheid, die zich over alle schepselen uitstrekt".

607.B) Begint deze periode van de mensheid op onze aarde?

"De aarde is niet het beginpunt van de eerste incarnatie van een mens. De periode van menselijkheid begint meestal op werelden die nog minder geëvolueerd zijn. Maar dit is geen absolute regel en het kan gebeuren dat een geest bij zijn menselijke begin geschikt

is om op de aarde te leven. Zo'n geval komt niet vaak voor en zou eerder een uitzondering dan een regel zijn".

608. Heeft een menselijke geest na zijn dood nog enig besef van de existenties die aan zijn periode van mens-zijn voorafgingen?

"Nee, want pas na die periode begon zijn leven als geest. Hij heeft zelfs moeite zich zijn eerste existenties als mens te herinneren, precies zoals mensen zich de vroegste dagen van hun kindertijd niet meer herinneren, en nog minder de tijd die ze in de baarmoeder doorbrachten. Daarom zeggen geesten dat ze niet weten hoe ze begonnen zijn". (Zie nr. 78)

609. Behoudt een geest, nadat hij de periode van menselijkheid binnengegaan is, sporen van wat hij eerder geweest was; dat wil zeggen, van de toestand waarin hij zich bevond in de periode die niet-menselijk genoemd kon worden?

"Dat hangt af van de afstand die de twee perioden scheidt en van de vooruitgang die het heeft geboekt. Gedurende enkele generaties kan het een meer of minder uitgesproken afspiegeling van de primitieve toestand behouden, want niets in de natuur gebeurt door een abrupte overgang. Er zijn altijd schakels die het einde van de keten van wezens of gebeurtenissen met elkaar verbinden. Maar zulke sporen verdwijnen met de ontwikkeling van de vrije wil. De eerste stappen van de vooruitgang worden langzaam volbracht omdat ze nog niet door de wil geholpen worden; maar er volgt een snellere voortgang naarmate de geest een volmaakter bewustzijn van zichzelf verwerft".

610. Hebben de geesten die gezegd hebben dat mensen wezens apart zijn in de scheppingsorde zich dan vergist?

"Nee, maar de kwestie is nog niet volledig uitgewerkt en er zijn dingen die pas op hun tijd kunnen komen. Mensen zijn in feite wezens apart, want ze hebben vermogens die hen onderscheiden van alle anderen en ze hebben een andere bestemming. De menselijke soort is de soort die God heeft uitgekozen voor de incarnatie van de wezens die God kunnen kennen."

Metempsychose

611. Is de gemeenschappelijke oorsprong van levende wezens in het intelligente principe niet een bevestiging van de leer van de metempsychose?

"Twee dingen kunnen dezelfde oorsprong hebben en later toch in het geheel niet op elkaar lijken. Wie zou de boom, zijn bladeren, zijn bloemen en zijn vruchten herkennen in de vormeloze kiem die vervat zit in het zaad waaruit ze voortkwamen? Vanaf het moment dat het intelligente principe de noodzakelijke graad bereikt om een geest te worden en de periode van menselijkheid in te gaan, heeft het geen relatie meer met zijn primitieve toestand. Het is niet langer de ziel van het dier, zoals de boom niet langer een zaadje is. In de mens is alleen het dierlijke lichaam, de hartstochten die uit de invloed van dat lichaam voortkomen en de instincten tot zelfbehoud die inherent zijn aan de materie. Daarom kan men niet zeggen dat die en die persoon de incarnatie is van dat en dat dier. Bijgevolg is metempsychose, zoals gewoonlijk begrepen, onjuist."

612. Kan een geest die een menselijk lichaam bezield heeft, incarneren in een dier?

"Dat zou een regressie zijn en een geest gaat niet achteruit. De rivier stroomt niet terug naar zijn bron." (Zie nr. 118)

613. Hoe onjuist het idee van de metempsychose ook moge zijn, zou het niet het resultaat kunnen zijn van het intuïtief gevoel van de verschillende existenties van een individu?

"We herkennen zo'n intuïtief gevoel in dit geloof als in vele andere maar zoals de meeste intuïtieve ideeën heeft de mens het misvormd."

Kardec's opmerking: Metempsychose zou juist zijn als men er de progressie van de ziel van een lagere naar een hogere toestand onder verstaat, waarbij de ontwikkelingen worden volbracht die haar natuur zullen transformeren.

Maar het is onjuist in de betekenis van directe transmigratie van het dierlijke naar het menselijke en omgekeerd, wat het idee van regressie of fusie zou impliceren. En aangezien zo'n fusie niet mogelijk is tussen lichamelijke wezens van twee verschillende soorten hebben we een aanwijzing dat ze van gradaties zijn die elkaar niet kunnen assimileren en hetzelfde moet gelden voor de geesten die hen bezielen. Als dezelfde geest ze afwisselend zou kunnen bezielen, zou dat resulteren in een identiteit van aard, en dat zou zich vertalen in de mogelijkheid van materiële reproductie. Integendeel, de reïncarnatie die de geesten onderwijzen berust op de evolutionaire mars van de natuur en de progressie van de mens binnen zijn eigen soort, wat op geen enkele manier zijn waardigheid vermindert. Wat hen vernedert is het slechte gebruik dat ze maken van de vermogens die God hen voor hun vooruitgang gegeven heeft. Hoe het ook zij, de oudheid en universaliteit van de leer van de metempsychose en het aantal eminente individuen die haar beleden hebben, bewijzen dat het principe van reïncarnatie zijn wortels in de natuur zelf heeft. Dit zijn echter eerder argumenten ten gunste dan ten nadele ervan.

Het punt van vertrek van een geest is één van die problemen die te maken hebben met de oorsprong van de dingen en die tot de geheimen van God behoren. Het is de mensen niet gegeven ze volledig te kennen en wat ze betreft kunnen ze alleen maar simpele veronderstellingen vormen, waarbij ze min of meer waarschijnlijke theoretische systemen bouwen. De geesten zelf weten lang niet alles, en ten aanzien van wat ze niet weten kunnen ze ook hun eigen mening hebben die verstandiger of minder verstandig is. Het is dus dat niet allen op

dezelfde manier denken over de verbanden tussen mens en dier. Volgens sommigen komt een geest pas tot de menselijke periode na voorbereid en geïndividualiseerd te zijn in de verschillende graden van de wezens van de lagere orde van de schepping. Volgens anderen zou de menselijke geest altijd tot het menselijke ras hebben behoord zonder de dierlijke ervaring te hebben doorgemaakt. De eerste van deze theorieën heeft het voordeel dat ze een doel geeft aan de toekomst van de dieren, die zo de eerste schakels zouden vormen in de keten van denkende wezens. De tweede is meer in overeenstemming met de waardigheid van de mens en kan als volgt samengevat worden:

De verschillende diersoorten gaan niet intellectueel van elkaar over door middel van evolutie. Zo wordt de geest van de oester niet achtereenvolgens die van de vis, de vogel, de viervoeter en, tenslotte, de tweevoeter. Elke soort is een absoluut type op zichzelf, lichamelijk en mentaal, en elk van zijn individuen onttrekt uit de universele bron de hoeveelheid van het intelligente principe die het nodig heeft, naargelang van de perfectie van zijn organen en het werk dat het moet verrichten in de fenomenen van de natuur. Bij de dood keert het dan terug in de algemene massa. Die werelden die verder ontwikkeld zijn dan de onze (zie nr. 188) bestaan ook uit afzonderlijke diersoorten die passen bij de behoeften van die werelden en bij de graad van vooruitgang van de mensen die ze dienen, maar ze gaan geestelijk gezien, niet van die van de aarde uit. Maar met mensen is het anders. Vanuit fysiek oogpunt is de mens duidelijk een schakel in de keten van levende wezens maar vanuit moreel oogpunt is er een breuk in de continuïteit tussen mens en dier. Alleen menselijke wezens bezitten een ziel of geest[55]*, een goddelijke vonk die hen begiftigt met een moreel besef en een intellectueel bereik dat de dieren niet bezitten; het is het principiële wezen, dat voorafgaat aan het lichaam en het overleeft, en dat hun individualiteit bewaart. Wat is de oorsprong van de geest? Waar is zijn uitgangspunt? Wordt het gevormd uit het geïndividualiseerde intelligente principe? Dit is een mysterie dat nutteloos zou zijn om uit te zoeken, en waarover we, zoals we gezegd hebben, alleen theorieën kunnen bouwen.*

[55] Zie nummer 597 – Vertaler opmerking.

Wat constant is en wat tegelijk opvalt aan verstand en ervaring is het overleven van de geest, het behoud van zijn individualiteit na de dood, zijn vermogen zich te ontwikkelen, zijn gelukkige of ongelukkige toestand in verhouding tot zijn vooruitgang op het pad van het goede en alle morele waarheden die het gevolg zijn van dat principe. Wat de geheimzinnige verbanden tussen mens en dier betreft, dat, herhalen we, is Gods geheim, net als vele andere kwesties waarvan het huidige begrip geen belang heeft voor onze vooruitgang en waarover het nutteloos zou zijn als we er over zouden uitweiden.

Opmerking

Schrijf hier je opmerkingen of conclusies over het hoofdstuk.

Deel Drie

Morele Wetten

Hoofdstuk I: Goddelijke of Natuurlijke Wet • Hoofdstuk II: De Wet van Aanbidding • Hoofdstuk III: De Wet van de Arbeid • Hoofdstuk IV: De Wet van de Voortplanting • Hoofdstuk V: De Wet van Behoud• Hoofdstuk VI: De Wet van Vernietiging • Hoofdstuk VII: De Wet van de Maatschappij • Hoofdstuk VIII: De Wet van Vooruitgang • Hoofdstuk IX: De Wet van de Gelijkheid • Hoofdstuk X: De Wet van de Vrijheid• Hoofdstuk XI: De Wet van Rechtvaardigheid, Liefde en Liefdadigheid • Hoofdstuk XII: Morele Perfectie

HOOFDSTUK I

Goddelijke of Natuurlijke Wet

De Kenmerken van De Natuurlijke Wet • De Oorsprong en Kennis van de Natuurlijke Wet • Goed en Kwaad • De Verdelingen van de Natuurlijke Wet

De Kenmerken van de Natuurlijke Wet

614. Wat wordt bedoeld met natuurlijke wet?

"Natuurlijke wet is de wet van God. Het is de enige wet die werkelijk nodig is voor de mens om gelukkig te zijn. Het toont hen

wat ze wel en niet moeten doen, en ze lijden alleen ongeluk als ze ervan afwijken."

615. Is de wet van God eeuwig?

"Het is zo eeuwig en onveranderlijk als God is."

616. Kan God de mensheid in een bepaalde tijd voorschrijven wat in een andere tijd verboden zou zijn?

"God vergist zich niet. Het zijn de mensen die hun wetten moeten aanpassen omdat ze onvolmaakt zijn, maar Gods wetten zijn perfect. De harmonie die zowel het materiële als het morele universum regelt, berust op wetten die God voor altijd heeft ingesteld."

617. Wat omvatten de goddelijke wetten? Gelden ze voor iets anders dan moreel gedrag?

"Alle wetten van de natuur zijn goddelijk omdat God de auteur van alle dingen is. Wetenschappers bestuderen de wetten van de materie, terwijl morele individuen de wetten van de ziel bestuderen en in praktijk brengen."

617.A) Hebben mensen het vermogen om zowel de wetten van de natuur als de wetten van de materie te beheersen?

"Ja, maar één enkele existentie is daarvoor niet voldoende."

Kardec's opmerking: Als we alleen de afstand beschouwen die het primitieve van het beschaafde individu scheidt wat zijn dan inderdaad een paar jaar voor het verwerven van alles wat een volmaakt wezen omvat? Een zo lang mogelijk leven is onvoldoende en des te meer als het wordt ingekort, zoals bij een groot aantal mensen gebeurt. Onder de goddelijke wetten zijn er enkele die de beweging en de werking van inerte materie regelen. Dit zijn de natuurkundige wetten en de bestudering ervan behoort tot het domein van de wetenschap. Andere betreffen

specifiek de mens en zijn relaties met God en zijn medemensen, en omvatten de regels van het leven van het lichaam en de ziel. Dit zijn de morele wetten.

618. Zijn de goddelijke wetten voor alle werelden gelijk?

"De rede zegt ons dat ze passend moeten zijn voor de aard van elke wereld en evenredig met de mate van vooruitgang van de wezens die ze bewonen."

De Oorsprong en Kennis van de Natuurlijke Wet

619. Heeft God alle mensen de middelen verschaft om Gods wet te kennen?

"Allen kunnen ervan weten, maar niet allen begrijpen het. Morele mensen en zij die het willen onderzoeken, begrijpen het het best. Toch zullen allen het ooit begrijpen, omdat zulk begrip noodzakelijk is voor de vooruitgang."

Kardec's opmerking: De rechtvaardigheid van meerdere menselijke incarnaties vloeit voort uit dit principe, omdat in elke nieuwe existentie de intelligentie van de mens meer ontwikkeld wordt en hij beter begrijpt wat goed en wat kwaad is. Als alles in één enkele existentie bereikt moest worden wat zou dan het lot zijn van de vele miljoenen die elke dag sterven in de wreedheid van de primitieve staat of in de duisternis van onwetendheid, gewoon omdat ze geboren zijn in een situatie die hen niet in staat stelde verlicht te worden? (Zie de nrs. 171 t/m 222)

620. Begrijpt de ziel vóór haar vereniging met het lichaam de wet van God duidelijker dan na haar incarnatie?

"Het begrijpt de wet van God in overeenstemming met de graad van zijn volmaaktheid, en het bewaart er een intuïtieve herinnering aan nadat het zich met het lichaam heeft verenigd. Maar slechte menselijke instincten zorgen er vaak voor dat zij die vergeet."

621. Waar staat Gods wet geschreven?

"In het geweten".

621.A) Aangezien mensen Gods wet in hun geweten dragen, waarom moet die dan aan hen geopenbaard worden?

"Ze hebben die vergeten en veronachtzaamd; maar God heeft gewild dat zij het zich herinneren."

622. Heeft God aan bepaalde individuen de missie gegeven om de goddelijke wet te openbaren?

"Ja, zeker. In elk tijdperk hebben individuen deze missie ontvangen. Zij zijn geesten van hoge orde die geïncarneerd zijn met het doel de mensheid in staat te stellen vooruit te komen."

623. Hebben zij, die de mensen moesten onderrichten in Gods wet, niet soms gedwaald en hebben zij niet dikwijls anderen op een dwaalspoor gebracht door onjuiste principes?

"Mensen kunnen op een dwaalspoor gebracht zijn door hen die niet werkelijk door God geïnspireerd waren en die uit ambitie dachten dat ze een missie hadden die ze in feite niet hadden. Niettemin waren ze genieën en grote waarheden konden vaak gevonden worden, zelfs te midden van hun vergissingen."

624. Wat zijn de kenmerken van ware profeten?

"Echte profeten zijn morele individuen die door God geïnspireerd zijn en die we aan hun woorden en daden kunnen herkennen. God neemt geen leugenaar in dienst om de waarheid te onderwijzen."

625. Wat is de perfecte norm die God de mensheid als gids en model heeft geboden?

"Kijk naar Jezus".

Kardec's opmerking: Jezus is de hoogste standaard van morele perfectie waarnaar de mensheid op aarde kan streven. God biedt hem aan als het meest perfecte model en de leer die hij onderwees is de zuiverste uitdrukking van Gods wet, omdat hij bezield werd door de goddelijke geest en het zuiverste wezen was dat ooit op aarde gelopen heeft.

Als sommigen van hen die beweerden Gods wet aan de mensen te onderwijzen, hen soms op een dwaalspoor hebben gebracht met verkeerde principes, dan komt dat omdat ze zich lieten domineren door sterke aardse gevoelens en omdat ze de wetten die de levensomstandigheden van de ziel regelen verwarden met die welke het leven van het lichaam regelen. Velen van hen presenteerden als goddelijke wetten wat in werkelijkheid alleen maar menselijke wetten waren, gemaakt om hun eigen hartstochten te dienen en anderen te overheersen.

626. Zijn de goddelijke of natuurlijke wetten pas door Jezus aan de mensheid geopenbaard? Waren ze vóór hem alleen door intuïtie bekend?

"Hebben we niet verklaard dat ze overal geschreven staan? Vanaf de verste tijden hebben allen die over wijsheid hebben gemediteerd deze wetten kunnen begrijpen en onderwijzen. Hoewel hun onderricht onvolledig waren, bereidden ze de grond voor om het zaad te ontvangen. Aangezien de goddelijke wetten in het boek van de natuur geschreven staan, zijn mannen en vrouwen in staat ze te begrijpen zodra ze er in willen kijken. Daarom zijn de voorschriften van de goddelijke wetten door morele mensen in alle tijden verkondigd en ook waarom we hun elementen - hoewel incompleet of veranderd door onwetendheid en bijgeloof - zijn tegengekomen in de morele leerstellingen van alle culturen die de barbarij hebben verlaten."

627. Aangezien Jezus de ware wetten van God al onderwezen heeft, wat voor waarde hebben de leringen die de geesten geven dan nog? Hebben ze ons werkelijk nog iets meer te leren?

"Jezus' leringen waren vaak allegorisch en in de vorm van parabels, omdat hij sprak in overeenstemming met zijn tijd en plaats maar vandaag moet de waarheid voor iedereen begrijpelijk gemaakt worden. Zo is het nodig Gods wetten vollediger uit te leggen en uit te werken, omdat er zo weinigen zijn die ze begrijpen en nog minder die ze ook werkelijk in praktijk brengen. Onze missie is ogen en oren te wekken om de hoogmoedigen in verwarring te brengen en de hypocrieten te ontmaskeren die uiterlijk deugd en religie tentoonspreiden om hun innerlijke verdorvenheid te verbergen. De leer van de Geesten moet duidelijk en zonder fouten zijn zodat niemand onwetendheid kan veinzen en zodat allen haar met hun eigen verstand kunnen beoordelen en evalueren. Wij hebben de leiding over de voorbereiding van het door Jezus aangekondigde Koninkrijk van God, en daarom mag niemand de wet van God kunnen interpreteren volgens zijn eigen hartstochten of de betekenis verdraaien van een wet die geheel uit liefde en naastenliefde bestaat".

628. Waarom is de waarheid niet altijd binnen ieders bereik geweest?

"Elk ding moet op zijn eigen tijd komen. Waarheid is als licht: we moeten er beetje bij beetje aan wennen; anders verblindt het ons.

"Er is nog nooit een tijd geweest waarin God toestond dat de mensheid communicaties ontving die zo compleet en leerzaam waren als de communicaties die vandaag gegeven worden. Zoals je weet waren er in de oudheid slechts enkele individuen die in het

bezit waren van wat zij als een heilige wetenschap beschouwden, en die zij als een mysterie bewaarden voor andere individuen, die zij als profaan beschouwden. Uit wat je weet van de wetten die de geestelijke fenomenen regelen moet je begrijpen dat die ouden slechts fragmentarische waarheden ontvingen tussen een dubbelzinnige, vaak zeer symbolische verzameling. Toch moeten verlichte individuen tegenwoordig geen enkel oud filosofisch systeem, traditie of religie buiten beschouwing laten, want ze bevatten allemaal de kiemen van grote waarheden. Hoewel ze elkaar lijken tegen te spreken en verspreid liggen tussen ongefundeerde verfraaiingen, zijn ze tegenwoordig veel gemakkelijker te begrijpen dankzij de sleutel die het Spiritisme verschaft heeft. Het is een sleutel tot een oneindig aantal dingen die tot nu toe onredelijk leken maar waarvan de werkelijkheid onlangs onweerlegbaar is aangetoond. Laat daarom niet na die materialen tot onderwerp van je studie te maken. Ze zijn zeer rijk aan leringen en kunnen veel bijdragen aan je opvoeding".

Goed en Kwaad

629. Welke definitie kan aan moraliteit gegeven worden?

"Moraliteit is de regel van goed gedrag; met andere woorden, het is het vermogen om goed en kwaad van elkaar te onderscheiden. Het berust op het naleven van Gods wet. Mensen gedragen zich correct als ze alles doen voor het welzijn van allen, want dan gehoorzamen ze aan Gods wet".

630. Hoe kunnen we onderscheid maken tussen goed en kwaad?

"Goed is alles wat in overeenstemming is met Gods wet, terwijl kwaad alles is wat ervan afwijkt. Zo is doen wat goed is in

overeenstemming met Gods wet, terwijl kwaad doen er inbreuk op maakt."

631. Hebben mensen de middelen in zich om goed en kwaad te onderscheiden?

"Ja, wanneer zij in God geloven en God willen kennen, die hun intelligentie gegeven heeft, om het ene van het andere te onderscheiden."

632. Aangezien mensen vatbaar zijn voor vergissingen, zouden ze zich dan niet kunnen vergissen in het onderscheiden van goed en kwaad en menen dat ze doen wat goed is terwijl ze in werkelijkheid doen wat kwaad is?

"Jezus zei: 'Doe aan anderen wat je zou willen dat zij aan jou doen'; dat vat alles samen. Gehoorzaam eraan en je zult nooit de fout in gaan".

633. De regel van goed en kwaad, die de regel van "wederkerigheid" of "solidariteit" genoemd kan worden, is niet van toepassing op het gedrag van de individuen ten aanzien van zichzelf. Kunnen ze voor zulk gedrag een regel en een veilige leidraad vinden in de natuurlijke wet?

"Als je te veel eet, schaadt dat je. Welnu, dat is dan God die je laat weten hoeveel je werkelijk nodig hebt en als je dat overschrijdt, wordt je gestraft. Hetzelfde geldt voor al het andere. De natuurlijke wet schetst voor alle mensen de grens van hun behoeften en als ze die grens overschrijden worden ze gestraft door lijden. Als ze altijd naar die stem zouden luisteren die 'genoeg' zegt, zouden ze de meeste kwalen waarvan ze de natuur beschuldigen vermijden."

634. Waarom kan het kwaad in de natuur zelf van der dingen gevonden worden? Ik heb het over moreel kwaad. Had God de mensheid niet onder betere morele omstandigheden kunnen scheppen?

"We hebben je al gezegd: geesten zijn simpel en onwetend geschapen (zie nr. 115). God laat mannen en vrouwen hun eigen weg kiezen en het is erger voor hen als ze de slechte nemen - hun pelgrimstocht duurt dan des te langer. Als er geen bergen waren, zouden de mensen niet begrijpen dat ze kunnen opstijgen en afdalen; als er geen rotsen waren, zouden ze niet begrijpen dat er harde voorwerpen zijn. De geest moet ervaring opdoen en daarvoor moet hij goed en kwaad kennen. Daarom is er een vereniging van geest en lichaam". (Zie nr. 119)

635. De verschillende sociale posities scheppen behoeften die niet voor iedereen gelijk zijn. Is de natuurlijke wet daarom geen uniforme regel voor iedereen?

"Zulke verschillende posities bestaan in de natuur zelf en zijn in overeenstemming met de wet van de vooruitgang maar dit feit ontkracht niet de eenheid van de natuurwet, die voor alles geldt."

Kardec's opmerking: De omstandigheden van iemands existenties veranderen naargelang tijd en plaats; vandaar de verschillende behoeften en sociale posities die met die behoeften overeenkomen. Aangezien deze diversiteit in de eigenlijke orde der dingen ligt, is ze in overeenstemming met Gods wet, die niettemin in principe één blijft. Het is dus aan de rede om onderscheid te maken tussen echte behoeften en fictieve of conventionele behoeften.

636. Zijn goed en kwaad voor iedereen absoluut?

"Gods wet is voor iedereen gelijk maar het kwaad hangt vooral af van de bereidheid die iemand heeft om het te doen. Goed is altijd

goed en kwaad is altijd kwaad, wat iemands positie ook is. Het verschil zit in de mate van verantwoordelijkheid."

637. Zijn kannibalen die toegeven aan hun instinct, schuldig als zij menselijk vlees eten?

"Ik heb gezegd dat het kwaad van de wil afhangt. Welnu, mensen zijn schuldiger naarmate ze meer weten wat ze zouden moeten doen."

Kardec's opmerking: Omstandigheden geven goed en kwaad een relatieve serieusheid. Mensen begaan vaak misstappen die niettemin verwerpelijk zijn, ook al vloeien ze voort uit de maatschappelijke positie waarin de maatschappij hen geplaatst heeft; maar hun verantwoordelijkheid hangt af van de middelen waarover ze beschikken om goed en kwaad te begrijpen. Zo is de verlichte mens die een eenvoudig onrecht begaat in Gods ogen schuldiger dan de primitieve die zijn of haar natuurlijke instincten gehoorzaamt.

638. Het lijkt erop dat kwaad soms uit noodzaak voortkomt. Zo is er bijvoorbeeld in bepaalde gevallen de noodzaak tot vernietiging, zelfs die van onze medemensen. Is er in zulke gevallen sprake van een overtreding van Gods wet?

"Het kwaad is niet minder kwaad doordat het noodzakelijk is maar deze noodzakelijkheid verdwijnt naarmate de ziel zich zuivert bij het overgaan van het ene existentie naar het andere. Dan worden mensen schuldiger als ze kwaad begaan, omdat ze er een beter begrip van hebben."

639. Het kwaad dat we begaan vloeit vaak voort uit de positie waarin anderen ons geplaatst hebben. In zo'n geval, wie is er meer schuldig?

"De verantwoordelijkheid voor het kwaad ligt bij degene die het veroorzaakt heeft. Wie dus tot het kwaad geleid wordt door de

positie waarin anderen hem geplaatst hebben is minder schuldig dan degene die hem ertoe gebracht heeft het te begaan. Allen zullen de straf ondergaan, niet alleen voor het kwaad dat ze gedaan hebben, maar ook voor het kwaad dat ze veroorzaakt hebben."

640. Zijn zij die zelf geen kwaad doen, maar die profiteren van het kwaad dat anderen begaan in dezelfde mate verwijtbaar?

"Het is alsof zij het zelf begaan hebben; door er van te profiteren, nemen ze er deel aan. Misschien zouden ze teruggeschrokken zijn voor de daad zelf, maar als die eenmaal gedaan was en ze er vervolgens profijt van hadden, dan was dat omdat ze het goedkeurden en het zelf begaan zouden hebben als ze konden of als ze meer durf hadden gehad."

641. Is het verlangen naar het kwaad even verwerpelijk als het kwaad zelf?

"Dat hangt ervan af. Er schuilt deugd in het zich vrijwillig verzetten tegen het verlangen naar kwaad als men ernaar verlangt het te begaan, vooral als er een mogelijkheid is het verlangen te bevredigen. Maar als het alleen is omdat de gelegenheid zich niet voordeed, is de mens schuldig."

642. Is het, om God welgevallig te zijn en onze toekomstige toestand veilig te stellen, voldoende om gewoon niet te doen wat kwaad is?

"Nee. Allen moeten naar hun beste vermogen goed doen want allen zullen zich verantwoorden voor al het kwaad dat het gevolg is van het goede dat ze ongedaan lieten."

643. Zijn er mensen die door hun positie geen mogelijkheid hebben om goed te doen?

"Er zijn er geen die geen goed kunnen doen; alleen egoïstische mensen vinden nooit een gelegenheid om dat te doen. Het is voldoende om met anderen in contact te komen om goed te doen en het dagelijks leven biedt zo'n mogelijkheid aan wie niet verblind is door egoïsme. Goed doen betekent niet alleen liefdadig zijn, maar ook zo nuttig mogelijk zijn wanneer je hulp nodig is".

644. Is de omgeving waarin bepaalde mensen leven niet de belangrijkste reden voor velen om zich in te laten met ondeugd en misdaad?

"Ja, maar zelfs dan is het het gevolg van een beproeving die hun geest in de staat van vrijheid gekozen heeft. Het wilde zich blootstellen aan de verleiding om de verdienste te hebben die te weerstaan."

645. Wanneer individuen ondergedompeld zijn in een atmosfeer van ondeugd, wordt het kwaad dan niet een bijna onweerstaanbare aantrekkingskracht?

"Aantrekkingskracht, ja; onweerstaanbaar, nee, want te midden van zo'n atmosfeer van ondeugd kun je toch grote deugd vinden. Er zijn geesten die de kracht hebben zich te verzetten en die tegelijk de missie hebben een goede invloed uit te oefenen op hun medemensen."

646. Hangt de verdienste van het goede dat men doet af van bepaalde voorwaarden; dat wil zeggen, zijn er verschillende gradaties van verdienste in het doen van goed?

"De verdienste ligt in de moeilijkheid ervan. Er is geen verdienste in goed doen als er geen zelfverloochening is en als het niets kost.

God heeft meer aandacht voor armen die hun enige stukje brood delen dan voor rijken die alleen geven wat hen overbodig is. Jezus vertelde je dit in de parabel van de weduwen aalmoes

De Verdelingen van de Natuurlijke Wet

647. Is de hele wet van God vervat in Jezus' stelregel om de naaste lief te hebben?

"Deze stelregel bevestigt zeker de plichten van alle mensen tegenover elkaar maar het is nodig hen de toepassing ervan te laten zien, want anders zullen ze die plichten verwaarlozen zoals ze tegenwoordig in feite doen. Bovendien bestrijkt de natuurlijke wet alle omstandigheden van het leven en deze bijzondere stelregel heeft slechts betrekking op één van de aspecten ervan. Mensen hebben precieze regels nodig. Algemene en al te vage rechtsregel laten te veel deuren open voor interpretatie."

648. Wat vind je van de verdeling van de natuurlijke wet in tien delen, die de wetten van aanbidding, arbeid, voortplanting, behoud, vernietiging, maatschappij, vooruitgang, gelijkheid, vrijheid en tenslotte de wet van rechtvaardigheid, liefde en liefdadigheid omvatten?

"De verdeling van Gods wet in tien delen komt van Mozes en omvat alle omstandigheden van het leven, wat het essentiële punt is. Je mag die verdeling volgen, hoewel ze, net als andere classificatiesystemen, niets absoluuts bevat. Zulke systemen hangen altijd af van het gezichtspunt van waaruit een onderwerp bekeken wordt. De laatste wet is de belangrijkste, omdat de mens daardoor het verst in het geestelijk leven kan vorderen - hij vat alle andere samen."

Opmerking

Schrijf hier je opmerkingen of conclusies over het hoofdstuk.

HOOFDSTUK II
De Wet van Aanbidding

Het Doel van Aanbidding • Uiterlijke Aanbiddingsvormen • Het Contemplatieve Leven • Gebed • Polytheïsme • Opoffering

Het Doel van Aanbidding

649. Wat houdt aanbidding in?

"Aanbidding is het opheffen van de gedachte naar God toe. Door aanbidding komt de ziel dichter bij zijn Schepper."

650. Is aanbidding het resultaat van een aangeboren gevoel of het product van opvoeding?

"Een aangeboren gevoel, zoals dat van de Godheid. Het besef van hun zwakheid brengt de mens ertoe te buigen voor de Ene die hem kan beschermen."

651. Zijn er ooit volkeren geweest die verstoken waren van elk gevoel van aanbidding?

"Nee, want er zijn nooit atheïstische volkeren geweest. Allen hebben begrepen dat er een Opperwezen boven hen staat."

652. Heeft aanbidding zijn bron in de natuurlijke wet?

"Het maakt deel uit van de natuurlijke wet, omdat het het resultaat is van een aangeboren gevoel in de mensheid. Daarom vinden we het bij alle volkeren, ook al komt het in verschillende vormen tot uiting."

Uiterlijke Aanbiddingsvormen

653. Vereist aanbidding uiterlijke expressie?

"Ware aanbidding komt uit het hart. Bedenk bij al je handelingen steeds dat de Heer naar je kijkt."

653.A) Zijn uiterlijke aanbiddingsvormen niettemin nuttig?

"Ja, als ze geen ijdele pretentie zijn. Ze zijn altijd nuttig om een goed voorbeeld te geven, maar wie zulke vormen van aanbidding alleen uit aanstellerij en ijdelheid beoefent en zo zijn schijn van vroomheid verbergt, geeft eerder een slecht dan een goed voorbeeld en doet meer kwaad dan hij zich kan voorstellen."

654. Heeft God een voorkeur voor hen die op deze of gene manier aanbidden?

"God geeft de voorkeur aan hen die oprecht vanuit het diepst van hun hart aanbidden, goed doen en slecht vermijden, boven hen die denken God te eren door ceremonies die hen niet beter maken dan hun naaste.

"Allen zijn broeders en zusters, kinderen van dezelfde God en God roept allen die de goddelijk vastgestelde wetten volgen, ongeacht de vorm waarin ze zich uitdrukken.

"Zij die alleen de schijn van vroomheid ophouden zijn hypocrieten; zij voor wie de aanbidding slechts een pretentie is die door hun werkelijke gedrag wordt tegengesproken geven een slecht voorbeeld. "Zij die beweren Christus te aanbidden, maar die trots, afgunstig en jaloers zijn, die hard en onvergeeflijk zijn tegenover anderen, of die naar wereldse dingen streven, ik verklaar je dat hun religie alleen op hun lippen is en niet in hun hart. God, die alles ziet, zal zeggen: Zij die de waarheid kennen

zijn honderdmaal schuldiger aan het kwaad dat zij doen dan de onwetende nomade in de woestijn en zij zullen op de dag des oordeels passend behandeld worden. Als een blinde die langskomt je per ongeluk neerslaat, vergeet je dat, maar als het een persoon is wiens zicht perfect is, neem je daar terecht aanstoot aan.

"Vraag dus niet of er één bepaalde vorm van aanbidding is die het meest aanvaardbaar is, want dat zou hetzelfde zijn als vragen of het God welgevalliger is om in de ene taal aanbeden te worden dan in de andere. Ik zeg je nog eens: lofzangen bereiken God niet behalve door de deur van het hart".

655. Is het verkeerd een religie te belijden waarin men niet uit de grond van het hart gelooft, als dat gebeurt uit menselijk respect en om andersdenkenden niet te beledigen?

"Zoals in zovele andere dingen is de bedoeling de regel. Zij wier enige bedoeling is respect te tonen voor de overtuigingen van anderen doen geen kwaad; in feite doen zij het beter dan zij die zulke overtuigingen belachelijk zouden maken, want dat zou getuigen van een gebrek aan naastenliefde. Maar wie uit bijbedoelingen of ambitie een religie belijdt, is verachtelijk in de ogen van God en de mensheid. God zou niet tevreden kunnen zijn met hen die alleen maar een show van nederigheid opvoeren om de goedkeuring van anderen te krijgen".

656. Is groeps aanbidding te verkiezen boven individuele aanbidding?

"Zij die samenkomen voor gemeenschap van gedachten en gevoelens hebben meer kracht om goede geesten aan te trekken en dat geldt ook als ze samenkomen om God te aanbidden. Maar denk niet dat individuele aanbidding daarom minder effectief is, want elk individu kan God aanbidden met goddelijke gedachten."

Het Contemplatieve Leven

657. Hebben zij die zich wijden aan het contemplatieve leven waarbij ze geen kwaad doen en alleen aan God denken, enige verdienste in de goddelijke ogen?

"Nee. Ook al doen ze niets kwaads, toch doen ze ook geen goed. Bovendien is het niet doen van goed op zichzelf al kwaad. God wil dat mannen en vrouwen aan God denken maar wil niet dat ze alleen dat doen, want God heeft hen plichten gegeven om te vervullen. Zij die al hun tijd in meditatie en contemplatie doorbrengen doen niets verdienstelijks voor God, want hun leven is geheel persoonlijk en van geen nut voor de mensheid. God zal hen vragen rekenschap af te leggen van het goede dat ze niet gedaan hebben." (Zie nr. 640)

Gebed

658. Is gebed welgevallig voor God?

"Een gebed is altijd welgevallig voor God als het vanuit het hart uitgesproken wordt, want intentie is alles voor God. Een gebed uit het hart is te verkiezen boven een gebed dat je leest, hoe mooi het ook mag zijn als je meer met de lippen dan met de gedachte leest. Een gebed is aangenaam voor God als het met geloof, vurigheid en oprechtheid wordt aangeboden. Maar geloof niet dat God geraakt wordt door het gebed van ijdele, hoogmoedige of egoïstische mensen, tenzij hun gebed een daad van oprecht berouw en ware nederigheid vertegenwoordigt".

659. Wat is het algemene karakter van het gebed?

"Bidden is een daad van aanbidding. Bidden tot God is aan God denken, nader tot God komen, jezelf in communicatie met God brengen. Door te bidden kunnen we drie dingen doen: loven, vragen en danken."

660. Maakt het gebed mensen beter?

"Ja, want zij die vurig en vol vertrouwen bidden sterken zich tegen de verleidingen van het kwade, en God zendt hun goede geesten om hen bij te staan. Zulke hulp wordt nooit geweigerd als er oprecht om gevraagd wordt."

660.A) Hoe komt het dat sommige mensen die veel bidden toch een zeer kwaadaardig, jaloers, afgunstig, brommerig karakter hebben, gebrek aan welwillendheid en verdraagzaamheid - zelfs wreed zijn?

"Wat essentieel is, is niet om veel te bidden, maar om juist te bidden. Zulke mensen denken dat alle verdienste ligt in de lengte van het gebed en ze sluiten hun ogen voor hun eigen gebreken. Voor hen is bidden een bezigheid, een tijdsbesteding, maar het is geen zelfonderzoek. Het is niet het middel op zich dat onwerkzaam is, maar de manier waarop het wordt toegepast".

661. Mag men God effectief vragen om vergeving van zijn zonden?

"God weet goed en kwaad van elkaar te onderscheiden; gebed verbergt geen zonden. Wie God om vergeving van zijn zonden vraagt, ontvangt geen vergeving tenzij hij zijn gedrag verandert. Goede daden zijn de beste gebeden, want daden zijn meer waard dan woorden."

662. Mag iemand effectief voor anderen bidden?

"De geest van degene die bidt handelt uit een wil om goed te doen. Door het gebed trekt hij goede geesten aan die meewerken aan het goede dat hij wil doen."

Kardec's opmerking: Door ons gedacht en onze wil bezitten we een innerlijke kracht van actie die veel verder reikt dan de grenzen van onze lichamelijke sfeer. Een gebed voor anderen is een daad van die wil. Als het vurig en oprecht is, kan het goede geesten te hulp roepen voor wie we het vragen, zodat de goede geesten hun goede gedachten kunnen voorhouden en hun de nodige kracht voor lichaam en ziel kunnen geven. Maar ook dan is het gebed uit het hart alles; dat van de lippen is niets.

663. Kunnen de gebeden die we voor onszelf bidden de aard van onze beproevingen wijzigen en het verloop ervan veranderen?

"Je beproevingen zijn in Gods handen en er zijn beproevingen die tot het einde toe moeten worden doorstaan; maar God houdt altijd rekening met berusting. Gebed trekt goede geesten aan die je kracht geven om je beproevingen moedig te doorstaan; zo lijken ze je minder zwaar. Zoals we al zeiden, is gebed nooit nutteloos als het op de juiste manier wordt aangeboden, want het geeft kracht, wat op zichzelf een goed resultaat is. De hemel helpt hen die zichzelf helpen - dat weet je. Bovendien kon God de werkingen van de natuur niet veranderen naar de smaak van elk individu, aangezien wat vanuit jouw beperkte gezichtspunt en voor jouw vergankelijke leven een groot kwaad kan zijn, vaak een groot goed is binnen de algemene orde van het universum. Bovendien, hoeveel tegenslagen worden niet door mensen zelf veroorzaakt door hun eigen ondoordachtheid of verkeerd handelen? Ze worden gestraft voor hun specifieke zonden. Toch worden je rechtvaardige verzoeken vaker verhoord dan je zou denken. Je denkt dat God je gebed niet verhoord heeft omdat er geen wonder namens jou gebeurd is, terwijl je in feite goddelijke hulp gekregen

hebt via middelen die zo natuurlijk zijn dat het toevallig of uit noodzaak gebeurd lijkt te zijn. Meestal suggereert God de gedachte die je nodig hebt om jezelf uit je moeilijke situatie te redden."

664. Heeft het enige nut voor de doden en voor lijdende geesten te bidden, en zo ja, hoe kunnen onze gebeden hun troost schenken en hun lijden verkorten? Hebben onze gebeden de kracht om de rechtvaardigheid van God tot bedaren te brengen?

"Het gebed heeft geen invloed op de plannen van God, maar de ziel waarvoor je bidt ervaart verlichting omdat zij getuige is van de belangstelling die je voor haar toont, en omdat een ongelukkige ziel altijd getroost wordt als zij andere liefdadige zielen ontmoet die delen in haar lijden. Bovendien kun je het door gebed aanzetten tot berouw en de wens om te doen wat nodig is om gelukkig te worden. In die zin kan men zijn kwelling verkorten, als het van zijn kant met zijn eigen goede wil bijdraagt. Door het gebed gewekt, trekt een dergelijk verlangen naar verbetering tot de lijdende geest andere geesten aan, die komen om deze te verlichten, te troosten en hoop te geven. Jezus bad voor de verdwaalde schapen. Daarmee toonde Hij aan, dat men schuldig is, als men niet bidt voor hen, die het meest nodig hebben."

665. Wat te denken van de mening die het bidden voor de doden afwijst omdat het niet in de Evangeliën wordt voorgeschreven?

"Christus zei tot de gehele mensheid: 'Heb elkaar lief.' Deze aanbeveling houdt in, dat alle mogelijke middelen moeten worden aangewend om liefde tegenover anderen te betonen, zonder echter in details te treden over de wijze waarop dit doel moet worden bereikt. Als het waar is, dat niets God ervan kan afbrengen om de goddelijke gerechtigheid toe te passen op elk handelen van een

geest, dan is het niet minder waar, dat het gebed, dat jij tot God richt voor hen, die jouw liefde inspireren, voor hen een getuigenis van herinnering is, dat hen troost en bijdraagt tot verlichting van hun leed. Ze kunnen geholpen worden wanneer - en alleen wanneer - ze het lichtste berouw tonen, maar het zal er niettemin toe leiden dat ze nooit vergeten dat een meelevende ziel zich om hen bekommerd heeft. Het zal hen het zoete geloof inprenten dat jouw tussenkomst nuttig is geweest. Dit resulteert van hun kant noodzakelijkerwijs in een gevoel van liefde voor degene die dit bewijs van vriendschap en vroomheid heeft getoond. Bijgevolg is de liefde die Christus de mensheid aanbeveelt tussen hen toegenomen en beiden hebben gehoorzaamd aan de wet van liefde en vereniging van alle wezens, de goddelijke wet die tot eenheid moet leiden - het doel en de bedoeling van de geest[56]. "

666. Mogen we tot geesten bidden?

"Je mag bidden tot goede geesten, want zij zijn de boodschappers van God en de uitvoerders van de goddelijke ontwerpen. Maar hun macht is in verhouding tot hun graad van ontwikkeling en vloeit altijd voort uit de Schepper van alle dingen, zonder wiens toestemming niets gedaan wordt. Daarom zijn de gebeden die we tot hen richten alleen doeltreffend als ze aan God welgevallig zijn".

[56] Dit antwoord werd gegeven door de Geest van M. Monod, de protestantse pastoor van Parijs, die in 1856 stierf. Het voorgaande antwoord, nr. 664, werd gegeven door de Geest van H. Louis – Auteur opmerking.

Polytheïsme

667. Als het onjuist is, waarom is polytheïsme dan een van de oudste en wijdst verbreide geloofsovertuigingen?

"Het idee van één enkele God kon bij de mensen alleen verschijnen als het resultaat van de ontwikkeling van hun verstand. Niet in staat in hun onwetendheid een immaterieel wezen te bedenken dat geen bepaalde vorm had en dat op de materie inwerkte, begiftigden zij God met de eigenschappen van de lichamelijke natuur, dat wil zeggen, een vorm en een gestalte. Vanaf dat moment werd alles wat de proporties van gewone intelligentie leek te overstijgen voor hen een godheid. Alles wat ze niet konden begrijpen moest het werk zijn van een bovennatuurlijke kracht en het was niet meer dan een kleine stap van dat naar het geloof in evenveel onderscheiden krachten als er effecten waren. Niettemin zijn er in alle tijden verlichte individuen geweest die de onmogelijkheid inzagen van zo'n veelheid van machten om de wereld te besturen zonder één of andere hogere leiding over hen allen, en die, bijgevolg, hun gedachte ophieven tot één enkele God".

668. Aangezien geestelijke fenomenen door de tijden heen ontstaan zijn en bekend zijn sinds het begin van de wereld, zouden ze niet kunnen hebben bijgedragen tot het geloof in de pluraliteit van goden?

"Natuurlijk, want de mensen bestempelden als God alles wat bovenmenselijk was; de geesten waren dus voor hen goden. Ook is dat de reden dat, telkens wanneer individuen zich onderscheiden van anderen door hun daden, hun genialiteit of een geheime kracht die het gewone volk niet kon begrijpen, ze tot een

god gemaakt werden en na hun dood aanbeden werden." (Zie nr. 603)

Kardec's opmerking: Onder de ouden had het woord god een brede waaier van betekenissen. Het was niet, zoals tegenwoordig, een personificatie van de Auteur van de Natuur maar was een algemeen etiket dat gehecht werd aan alle wezens die niet tot de menselijke toestand behoorden. Bovendien, aangezien geestelijke manifestaties aan de ouden het bestaan onthulden van onlichamelijke wezens die als machten van de natuur optreden, noemden ze hen goden, net zoals wij ze geesten noemen. Het is een kwestie van woorden maar met dit verschil dat zij in hun onwetendheid - opzettelijk in stand gehouden door hen die er belang bij hadden - lucratieve tempels en altaren bouwden terwijl voor ons, geesten slechts wezens zijn die op ons lijken in verschillende graden van perfectie en die hun aardse omhulsel afgeworpen hebben. Als we de verschillende eigenschappen van de heidense godheden zorgvuldig bestuderen kunnen we gemakkelijk al die eigenschappen herkennen die de geesten op elke graad van de geestelijke schaal kenmerken, hun fysieke toestand op hoger geëvolueerde werelden, alle eigenschappen van hun perispirit en de rol die ze vervullen met betrekking tot aardse dingen.

Toen het christendom kwam om de wereld met zijn goddelijk licht te verlichten kon het één ding dat in de natuur zelf was niet vernietigen; in plaats daarvan heroriënteerde het de aanbidding op de Ene aan wie het werkelijk toebehoorde. Wat de geesten betreft, hun herinnering is onder verschillende namen en volgens verschillende culturen in stand gehouden. Hun manifestaties zijn nooit opgehouden en zijn onder de invloed van het mysterie op verschillende manieren geïnterpreteerd en vaak uitgebuit. Terwijl religie de geestelijke manifestaties als wonderbaarlijke fenomenen heeft beschouwd, hebben ongelovigen ze als charlatanisme opgevat. Nu echter, dankzij een serieuze studie die in het volle daglicht is uitgevoerd, is het spiritisme bevrijd van de bijgelovige ideeën die het door de tijd heen verduisterd hadden en heeft het ons één van de grootste en meest sublieme principes van de natuur geopenbaard.

Opoffering

669. De praktijk van menselijke offers gaat terug tot de verste oudheid. Waarom werd de mensheid ertoe gebracht te geloven dat zoiets God welgevallig kon zijn?

"Ten eerste omdat ze God niet begrepen als zijnde de bron van het goede. Bij de primitieve volkeren overheerste de materie boven de geest. Ze gaven toe aan hun dierlijke instincten en daarom waren ze over het algemeen zo wreed - hun morele besef was nog niet ontwikkeld. Ten tweede, geloofden de primitieve mensen van nature dat een levend wezen in Gods ogen veel meer waarde had dan een inert voorwerp. Dit is wat hen er eerst toe bracht dieren en later mensen te opofferen, want volgens hun foutieve geloof dachten ze dat de waarde van een offer in verhouding stond tot de belangrijkheid van het slachtoffer. Gewoonlijk kies je, als je een geschenk voor iemand koopt, er altijd één uit met een even grote waarde als de vriendschap en de attentie die je de persoon wilt betonen. Hetzelfde was van toepassing op onwetende mensen ten opzichte van God".

669.A) Dan ging het offeren van dieren vooraf aan dat van mensen?

"Daar kan geen twijfel over bestaan."

669.B) Volgens die verklaring kwamen menselijke offers niet voort uit een gevoel van wreedheid?

"Nee, maar wel uit een verkeerd concept van wat God aangenaam vond - kijk naar Abraham. Na verloop van tijd begonnen mensen het misbruik te begaan om hun nationale vijanden en zelfs hun persoonlijke vijanden te offeren. Maar God heeft nooit offers geëist

- dierlijke noch menselijke. God zou nooit geëerd kunnen worden door de nutteloze vernietiging van Gods eigen schepselen."

670. Zouden menselijke offers ooit aangenaam voor God geweest zijn als ze met vrome bedoelingen werden uitgevoerd?

"Nee, nooit, maar God oordeelt wel de intentie. Aangezien ze onwetend waren, kunnen die ouden gedacht hebben dat ze een prijzenswaardige daad verrichtten door één van hun medemensen te offeren. In dat geval zou God wel op de gedachte gelet hebben maar niet op de daad. Naarmate ze evolueerden moesten de mensen hun dwaling inzien en zulke offers verwerpen die niet langer acceptabel konden zijn voor verlichte geesten; ik zeg verlicht omdat geesten toen nog gehuld waren door de sluier van materie. Door hun vrije wil waren ze echter in staat hun oorsprong en hun uiteindelijke doel waar te nemen en velen begrepen al intuïtief het kwaad dat ze pleegden, hoewel ze, om hun hartstochten te blijven bevredigen, niet ophielden met het beoefenen ervan."

671. Wat moeten we denken van de zogenaamde heilige oorlogen? Zou het gevoel dat fanatieke volkeren ertoe brengt te denken dat zij God een plezier doen door een zo groot mogelijk aantal van hen die hun geloof niet delen, uit te roeien, niet dezelfde oorsprong hebben als het gevoel dat hen er vroeger toe bracht hun medemensen op te offeren?

"Zulke volkeren worden gedreven door slechte geesten. Door oorlog te voeren tegen hun medemensen handelen ze tegen de wil van God, die eist dat mensen hun naasten liefhebben als zichzelf. Alle religies, of liever, alle volkeren, aanbidden dezelfde God, of die nu deze of die naam draagt. Waarom een uitroeiing oorlog voeren omdat een religie anders is, of nog niet de religieuze

vooruitgang heeft bereikt die kenmerkend is voor verlichte culturen? Volkeren kunnen verontschuldigd worden dat ze niet geloven in het woord van degene die door de Geest van God bezield en door God gezonden werd, vooral zij die God niet gezien hebben en evenmin getuige zijn geweest van de goddelijke daden. Maar hoe kun je van hen verwachten dat ze in dat woord van vrede geloven als je hen opzoekt terwijl je een zwaard draagt? Ze moeten opgevoed worden en we moeten proberen hen in staat te stellen zijn leer te begrijpen - eerder door overtuiging en vriendelijkheid dan door geweld en bloed. De meesten van jullie geloven niet in onze communicatie met bepaalde stervelingen, dus hoe zou je kunnen verwachten dat vreemdelingen in je woorden geloven als je daden de leer die je belijdt tegenspreken?"

672. Had het offeren van de vruchten van de aarde meer verdienste in Gods ogen dan het offeren van dieren?

"Ik heb daar al op geantwoord door te zeggen dat God de intentie beoordeelt; de daad zelf is van weinig belang. Het offeren van de vruchten van de aarde in plaats van het bloed van slachtoffers zou God duidelijk aangenamer zijn. Zoals we je gezegd hebben en blijven herhalen, is een gebed dat vanuit het diepst van het hart gezegd wordt, honderd keer aangenamer voor God dan alle lichamelijke offers die je zou kunnen doen. Ik herhaal: de intentie is hier alles; de daad, niets."

673. Zou er geen manier geweest kunnen zijn om die offers aan God aangenamer te maken door ze te wijden aan de verlichting van hen die gebrek hadden aan de eerste levensbehoeften? En in dat geval, zou het offeren van dieren, uitgevoerd naar zo'n nuttig doel, niet verdienstelijker geweest kunnen zijn dan een onrechtvaardig offer dat geen nuttig doel dient, of wanneer het

alleen ten goede kwam aan hen die niets nodig hadden? Zou er niet iets waarlijk vrooms zijn in het wijden aan de armen van de eerste vruchten van de aarde die God ons heeft geschonken?

"God zegent altijd hen die het goede beoefenen; de armen en bedroefden helpen is het beste middel om God te eren. Ik wil niet zeggen dat God de ceremonies die jullie voor het gebed gebruiken afkeurt; maar er wordt veel geld besteed aan zulke ceremonies dat nuttiger gebruikt zou kunnen worden. God houdt van eenvoud in alle dingen. Degene die belang hecht aan uiterlijke handelingen en niet aan die van het hart is een bekrompen geest. Oordeel zelf of God al dan niet meer belang moet hechten aan vorm dan aan diepte."

Opmerking

Schrijf hier je opmerkingen of conclusies over het hoofdstuk.

HOOFDSTUK III
De Wet van Arbeid

De Noodzaak van Arbeid • De Grens van Arbeid. Rust

De Noodzaak van Arbeid

674. Is de noodzaak van arbeid een wet van de natuur?

"Arbeid is een wet van de natuur en is als zodanig een noodzaak op zich. Omdat de beschaving zowel de behoeften als de genoegens van de mensen doet toenemen, verplicht ze hen meer te werken."

675. Moeten we arbeid zo opvatten dat het alleen materiële bezigheden inhoudt?

"Nee; de geest werkt evenveel als het lichaam. Elke nuttige bezigheid is werk."

676. Waarom is arbeid aan de mensheid opgelegd?

"Het is een consequentie van hun lichamelijke natuur. Het is een middel tot boetedoening en tegelijk een middel om hun intelligentie te vervolmaken. Zonder arbeid zouden de mensen in intellectuele kleutertijd blijven. Zo moeten ze hun voedsel, veiligheid en welzijn aan hun eigen arbeid en activiteit te danken hebben. God heeft aan bepaalde mensen meer intelligentie toegekend om hun lichamelijke zwakheid te compenseren, maar arbeid is er niettemin mee betrokken".

677. Waarom voorziet de natuur zelfs in alle behoeften van de dieren?

"Alles in de natuur werkt. Dieren werken net als jullie, maar hun werk is, net als hun intelligentie, beperkt tot zelfbehoud. Daarom leidt arbeid bij hen niet tot vooruitgang, terwijl het bij mensen een dubbel doel heeft: het behoud van het lichaam en de ontwikkeling van de gedachte. Dat laatste is ook een noodzaak en verheft hen boven zichzelf. Als ik zeg dat de arbeid van dieren beperkt is tot zelfbehoud, bedoel ik het doel waar hun arbeid op gericht is. Maar terwijl zij zich geheel wijden aan het voorzien in hun lichamelijke behoeften, zijn zij ook onbewust uitvoerders die meewerken aan de ontwerpen van de Schepper. Hun arbeid speelt niet minder een rol in het einddoel van de natuur, al zie je vaak niet het onmiddellijke resultaat ervan".

678. Zijn de mensen op meer geëvolueerde werelden aan dezelfde noodzaak van arbeid onderworpen?

"De aard van de arbeid is relatief aan die van de behoeften; hoe minder de materiële behoeften, hoe minder materieel de arbeid. Toch moet je niet aannemen dat de mensen op zulke werelden inactief en nutteloos blijven; niets doen zou een marteling zijn in plaats van een weldaad."

679. Zijn zij die overvloedige bezittingen hebben om hun welzijn te verzekeren vrijgesteld van de wet van de arbeid?

"Van lichamelijke arbeid misschien, maar niet van de verplichting zich naar vermogen nuttig te maken en hun eigen intelligentie en die van anderen te vervolmaken; ook dat is arbeid. Indien zij aan wie God voldoende goederen heeft geschonken om hun welzijn te verzekeren, niet verplicht zijn hun brood te eten van het zweet van hun voorhoofd, dan is hun verplichting om nuttig te zijn voor hun

medeschepselen des te groter. Het is een deel dat ze van tevoren ontvangen hebben, waardoor ze meer vrije tijd hebben om goed te doen."

680. Zijn er niet mensen die niet in staat zijn om ook maar aan iets te werken en wiens existentie geen doel dient?

"God is rechtvaardig en veroordeelt alleen hen die opzettelijk een leven leiden dat geen doel dient omdat ze leven door afhankelijk te zijn van het werk van anderen. God verlangt dat allen zich nuttig maken volgens hun eigen vermogens." (Zie nr. 643)

681. Legt de natuurwet aan kinderen de verplichting op om voor hun ouders te werken?

"Zeker, net zoals ouders voor hun kinderen moeten werken. Daarom heeft God kinderliefde en ouderliefde tot natuurlijke gevoelens gemaakt, zodat door zulke wederzijdse liefde de leden van hetzelfde gezin ertoe gebracht kunnen worden elkaar te helpen. Dit wordt in jullie huidige maatschappij vaak niet erkend." (Zie nr. 205)

De Grens van Arbeid. Rust

682. Aangezien rust nodig is na arbeid, is rust dan niet een wet van de natuur?

"Absoluut. Rust dient om de kracht van het lichaam te herstellen; het is ook nodig om wat meer vrijheid te geven aan de intelligentie, die zich boven de materie moet verheffen."

683. Wat is de grens van de arbeid?

"De grens van iemands kracht; maar wat dit betreft laat God de mensen vrij om te bepalen wat hun grens is."

684. Wat moet men denken van hen die hun gezag misbruiken door hun ondergeschikten te veel werk op te leggen?

"Het is één van de ergste dingen die ze kunnen doen. Allen die de macht van het bevel hebben zijn verantwoordelijk voor al het overmatige werk dat ze hun ondergeschikten opleggen want als ze dat doen overtreden ze de wet van God." (Zie nr. 273)

685. Hebben mensen het recht om op oudere leeftijd met pensioen te gaan?

"Ja. Niemand is verplicht boven zijn vermogen te werken."

685.A) Maar welke middelen hebben oudere mensen ter beschikking als ze in hun levensonderhoud moeten voorzien maar dat niet kunnen?

"De sterken zouden voor de zwakken moeten werken. Bij gebrek aan een gezin zou de maatschappij het moeten vervangen. Dat is de wet van de liefdadigheid."

Kardec's opmerking: Het is niet voldoende om mensen te vertellen dat ze moeten werken; het is ook nodig dat zij die van hun arbeid leven ook werkelijk werk kunnen vinden, maar dat gebeurt niet altijd. Wanneer het gebrek aan beschikbaar werk wijdverbreid is, neemt het de proporties van een ramp aan, zoals een hongersnood. De economische wetenschap zoekt een remedie in het evenwicht tussen productie en consumptie, maar dit evenwicht - aangenomen dat het mogelijk is - zal altijd fasen doormaken en tijdens zulke fasen moeten arbeiders toch in hun levensonderhoud voorzien.

Er is een element waarover nog niet voldoende is nagedacht, maar zonder hetwelk de economische wetenschap niet meer dan theorie is: onderwijs; geen intellectuele onderwijs maar morele onderwijs; geen moreel onderwijs door middel van boeken, maar moreel onderwijs dat bestaat in de kunst van het vormen van karakter; moreel onderwijs dat gewoonten schept, want onderwijs is de som van verworven gewoonten. Als men de massa individuen beschouwt die dagelijks in de stortvloed van de bevolking gegooid worden, zonder principes,

zonder inperkingen en overgeleverd aan hun eigen instincten, kunnen we ons dan verwonderen over de desastreuze consequenties? Wanneer de kunst van het onderwijs erkend, begrepen en beoefend wordt, zullen alle individuen over de hele wereld de gewoonten van orde en vooruitdenken voor zichzelf en hun afhankelijken volgen. Ze zullen respect hebben voor wat respectabel is, en zullen gewoonten hebben die hen in staat stellen onvermijdelijke ongunstige dagen minder pijnlijk te doorstaan. Wanorde en gebrek aan vooruitdenken zijn twee zweren die alleen een degelijke opvoeding kan genezen. Dat is het uitgangspunt, het echte element van welzijn, de garantie van veiligheid voor allen.

Opmerking

Schrijf hier je opmerkingen of conclusies over het hoofdstuk.

HOOFDSTUK IV
De Wet van de Voortplanting

De Wereldbevolking • De Opvolging en Perfectionering van de Rassen • Obstakels voor Voortplanting • Huwelijk en Celibaat • Polygamie

De Wereldbevolking

686. Is de voortplanting van levende wezens een wet van de natuur?

"Uiteraard; zonder voortplanting zou de lichamelijke wereld uitsterven."

687. Als de bevolking de voortdurende progressie blijft volgen die we nu zien, zal er dan een tijd komen waarin ze te excessief is voor de aarde?

"Nee. God heeft dit voorzien en houdt altijd alles in evenwicht; God doet niets nutteloos. Aangezien ze maar één hoek van het beeld van de natuur zien, zijn mensen niet in staat de harmonie van het geheel waar te nemen."

De Opvolging en Perfectionering van de Rassen

688. Op dit moment zijn er bepaalde menselijke rassen die duidelijk aan het afnemen zijn. Zal er een tijd komen dat ze helemaal van de aarde verdwenen zullen zijn?

"Ja, maar anderen zullen hun plaats ingenomen hebben, zoals anderen ooit de jouwe zullen innemen".

689. Zijn de menselijke wezens van vandaag een nieuwe schepping of zijn ze de vervolmaakte afstammelingen van primitieve wezens?

"Het zijn dezelfde geesten. Ze zijn teruggekeerd om zich in nieuwe lichamen te vervolmaken, maar ze zijn nog ver van volmaaktheid. Zo zal het huidige menselijke ras, dat door zijn groei de neiging heeft de hele aarde binnen te vallen en de uitstervende rassen te vervangen, ook zijn eigen periode van afname en uitsterven doormaken. Andere, meer geperfectioneerde rassen zullen ervoor in de plaats komen. Deze zullen van de huidige afstammen, net zoals de beschaafde mensen van nu afstammen van de bruten en primitieven van vroegere tijden".

690. Zijn de lichamen van de huidige soort, vanuit een strikt lichamelijk standpunt, een speciale schepping, of zijn ze door voortplanting geëvolueerd uit primitievere lichamen?

"De oorsprong van het menselijk ras is verloren gegaan in de nacht van de tijd, maar aangezien allen tot één grote mensen familie behoren, zijn ze, wat de primitieve wortels van elk ras ook waren, sindsdien in staat geweest zich met elkaar te vermengen en nieuwe typen te produceren."

691. Wat is vanuit een lichamelijk standpunt het onderscheidende en overheersende kenmerk van primitieve rassen?

"De ontwikkeling van brute kracht ten koste van intellectuele dapperheid. Het tegendeel doet zich tegenwoordig voor: de mens handelt meer door zijn intelligentie dan door fysieke kracht; en toch bereikt men honderdmaal meer omdat hij de krachten van de natuur tot zijn dienst gesteld heeft, wat de dieren niet kunnen."

692. Is de verbetering van dierlijke en plantaardige soorten door de wetenschap in strijd met de natuurlijke wet? Zou het niet meer in overeenstemming met die wet zijn om de dingen hun normale gang te laten gaan?

"Alles moet gedaan worden om tot perfectie te komen. De mens zelf is een instrument dat God gebruikt als middel om de goddelijke doeleinden te bereiken. Aangezien perfectie het doel is waarnaar de natuur neigt, is het begunstigen van die perfectie in overeenstemming met die doeleinden."

692.A) Maar in hun pogingen om de verschillende soorten te verbeteren, worden mensen meestal gemotiveerd door een persoonlijk gevoel die geen ander doel heeft dan hun eigen plezier te vergroten. Doet dit niet af aan hun verdienste?

"Wat maakt het uit dat hun verdiensten nietig zijn, mits er vooruitgang wordt geboekt? Het is aan hen om hun arbeid prijzenswaardig te maken door hun intentie. Bovendien oefenen en ontwikkelen ze door zulke arbeid hun intelligentie, en het is uit dit aspect dat ze het grootste voordeel halen."

Obstakels voor Voortplanting

693. Zijn de menselijke wetten en gebruiken die als doel of resultaat hebben het creëren van obstakels voor de voortplanting in strijd met de wet van de natuur?

"Alles wat de werking van de natuur belemmert is in strijd met de algemene wet".

693.A) Toch zijn er soorten levende wezens - zowel dieren als planten - waarvan de ongeremde voortplanting schadelijk zou zijn voor andere soorten, en waarvan de mens zelf spoedig het

slachtoffer zou worden. Zou het dan verkeerd zijn hun voortplanting te belemmeren?

"God heeft de mens - boven alle andere levende wezens - een macht gegeven die men ten goede en niet ten kwade moet aanwenden. Ze mogen de voortplanting regelen volgens hun behoeften, maar ze mogen die niet onnodig belemmeren. Het intelligente handelen van de mens is een door God ingesteld tegenwicht tussen de natuurkrachten om hun evenwicht te herstellen. Dit is wat de mens verder onderscheidt van de dieren, want de mens doet dit met volledig bewustzijn. Op hun beurt nemen de dieren deel aan dit evenwicht. Terwijl het vernietigings instinct aan de dieren gegeven is als middel voor hun eigen zelfbehoud, zorgt het er ook voor dat ze de overmatige en misschien gevaarlijke overbevolking van de dierlijke en plantaardige soorten die hen voeden tegenhouden."

694. Wat moet men denken van middelen die de voortplanting moeten verhinderen met het oog op bevrediging van de sensualiteit?

"Het bewijst de overheersing van het lichaam over de ziel en toont aan hoe diep de mens in de materie verzonken is."

Huwelijk en Celibaat

695. Is het huwelijk - de blijvende vereniging van twee individuen - strijdig met de wet van de natuur?

"Het vertegenwoordigt vooruitgang in de evolutie van de mensheid".

696. Welk gevolg zou afschaffing van het huwelijk hebben op de menselijke samenleving?

"Een terugkeer naar het leven van de dieren."

Kardec's opmerking: De vrije en toevallige vereniging van de seksen behoort tot de natuurtoestand. Het huwelijk is één van de voornaamste daden van vooruitgang in de menselijke samenleving, omdat het broederlijke solidariteit tot stand brengt en in alle culturen voorkomt, hoewel onder de meest uiteenlopende uitingsvormen. Afschaffing van het huwelijk zou daarom een terugkeer zijn naar de kindertijd van de mensheid, en zou de mens zelfs plaatsen onder sommige dieren die voorbeelden van stabiele verbintenissen laten zien.

697. Behoort de absolute onverbrekelijkheid van het huwelijk tot de wet van de natuur of is het alleen een menselijke wet?

"Het is een menselijke wet die nogal in strijd is met de wet van de natuur. Maar mensen kunnen hun wetten wijzigen; alleen die van de natuur zijn onveranderlijk."

698. Is vrijwillig celibaat een staat van perfectie die in Gods ogen verdienstelijk is?

"Nee, en wie uit egoïsme zo leeft, misgunt God en misleidt anderen."

699. Is het celibaat niet een offer voor bepaalde individuen die zich geheel willen wijden aan het dienen van de mensheid?

"Dat is iets heel anders. Ik zei 'uit egoïsme'. Elk persoonlijk offer is verdienstelijk als het voor het goede gebracht wordt - hoe groter het offer, hoe groter de verdienste."

Kardec's opmerking: God kan niet met zichzelf in tegenspraak zijn of als kwaad beschouwen wat goddelijk gemaakt is. Zo kan God geen verdienste zien in de overtreding van de Goddelijke wet. Ook al is het celibaat op zich geen verdienstelijke toestand, het wordt dat wel wanneer het een offer vormt dat namens de mensheid gebracht wordt door afstand te doen van de vreugden van het gezinsleven. Elk persoonlijk offer met de bedoeling goed te doen, en zonder

zelfzuchtige bij bedoelingen, verheft het individu boven zijn of haar materiële toestand.

Polygamie

700. Is de bij benadering numerieke gelijkheid tussen de seksen een aanwijzing voor de verhoudingen waarin ze verenigd zouden moeten zijn?

"Ja, want alles in de natuur heeft een einddoel".

701. Welke van de twee, polygamie of monogamie, is meer in overeenstemming met de wet van de natuur?

"Polygamie is een menselijke wet, en afschaffing ervan is een teken van sociale vooruitgang. In Gods ogen moet het huwelijk gebaseerd zijn op de liefde van de individuen die de handen ineen slaan. In polygamie is er geen echte liefde; er is niets meer dan sensualiteit."

Kardec's opmerking: Als polygamie in overeenstemming zou zijn met de wet van de natuur, zou het universeel zijn, wat materieel onmogelijk is door de numerieke gelijkheid van de seksen. Polygamie moet beschouwd worden als een instelling of bijzondere wetgeving die past bij bepaalde gebruiken, maar die door sociale vervolmaking beetje bij beetje zal verdwijnen.

Opmerking

Schrijf hier je opmerkingen of conclusies over het hoofdstuk.

HOOFDSTUK V
De Wet van Behoud

Het Zelfbehoud Instinct • De Middelen tot Zelfbehoud • Het Genot van Materiële Dingen • Noodzakelijke en Overbodige Dingen • Vrijwillige Ontbering. Verstervingen

Het Zelfbehoud Instinct

702. Is het zelfbehoud instinct een wet van de natuur?

"Absoluut. Alle levende wezens bezitten het, ongeacht hun mate van intelligentie. Bij sommigen is het puur mechanisch; bij anderen is het doordacht."

703. Wat was Gods bedoeling met het verlenen van het instinct van zelfbehoud aan alle levende wezens?

"Alle wezens moeten meewerken aan de ontwerpen van de Voorzienigheid. Daarom heeft God hun de behoefte gegeven in leven te blijven. Bovendien is leven noodzakelijk voor wezens om zichzelf te vervolmaken; ze voelen dit instinctief aan zonder het te beseffen."

De Middelen tot Zelfbehoud

704. Aangezien God de mens de behoefte gegeven heeft om in leven te blijven, voorziet God hen dan altijd met de middelen om dat te doen?

"Ja, en als ze die niet vinden, is dat omdat ze die niet begrijpen. God kon de mensen niet de noodzaak gegeven hebben om in leven te blijven zonder hen ook de middelen te hebben gegeven. Vandaar dat de Schepper de aarde zo heeft laten produceren dat ze in de behoeften van al haar bewoners voorziet, want alleen wat noodzakelijk is, is nuttig; het overbodige is dat nooit."

705. Waarom produceert de aarde niet altijd genoeg om in de behoeften van de mensen te voorzien?

"Aangezien ze ondankbaar zijn, verwaarlozen ze haar! Toch is ze een uitstekende moeder. Vaak geven ze de natuur de schuld van de consequenties van hun eigen incompetentie of gebrek aan vooruitziende blik. De aarde zou altijd produceren wat nodig is als de mensen wisten hoe tevreden te zijn. Als ze niet in al hun behoeften voorziet, komt dat omdat ze haar gebruiken om zichzelf te voorzien van overbodigheden in plaats van noodzakelijkheden. Kijk naar de nomaden in de woestijn. Ze vinden altijd genoeg om van te leven omdat ze geen denkbeeldige behoeften scheppen. Maar als de helft van alles wat geproduceerd wordt verspild wordt aan het bevredigen van fantasievolle verlangens, moeten de mensen zich dan verwonderen dat ze de volgende dag niets meer vinden en een reden hebben om medelijden met zichzelf te hebben omdat ze in tijden van schaarste verstoken blijven? In waarheid zeg ik je dat de natuur niet gierig is; eerder weten de mensen zich niet te beheersen".

706. Moeten we alleen de producten van de grond opvatten als de vruchten van de aarde?

"De grond is de originele bron waaruit alle andere middelen voortkomen, want in laatste analyse zijn die middelen slechts een transformatie van de producten van de grond. Daarom moeten we

de vruchten van de aarde opvatten als alles waarvan de mens in deze wereld kan genieten."

707. De middelen van levensonderhoud ontbreken dikwijls voor bepaalde individuen, zelfs te midden van de overvloed om hen heen. Waaraan is dit feit te wijten?

"Het is in de eerste plaats te wijten aan het egoïsme van de mens, die niet altijd doet wat hij zou moeten doen. Dan en meestal is het te wijten aan de mensen zelf. 'Zoekt en gij zult vinden'; deze woorden betekenen niet dat het voldoende is om gewoon naar de aarde te kijken om te vinden wat je verlangt. In plaats daarvan moet je zoeken met ijver en volharding, zonder onverschilligheid en zonder je te laten ontmoedigen door hindernissen die heel vaak niet meer zijn dan middelen om je vasthoudendheid, geduld en standvastigheid op de proef te stellen". (Zie nr. 534)

Kardec's opmerking: Als de beschaving onze behoeften vermenigvuldigt, vermenigvuldigt ze ook de bronnen van arbeid en de middelen om te leven, maar men moet toegeven dat er in deze zin nog veel te doen is. Als de beschaving haar taak volbracht heeft, zal niemand kunnen zeggen dat het hem ontbreekt aan wat nodig is, behalve door eigen schuld. Voor velen gebeurt tegenspoed wanneer ze een pad kiezen dat de natuur niet voor hen heeft uitgestippeld - en dat is wanneer het hen ontbreekt aan de intelligentie die nodig is om te slagen. Er is een plaats in de zon voor allen, maar op voorwaarde dat allen hun eigen plaats innemen en niet die van anderen. De natuur kan niet verantwoordelijk zijn voor de ondeugden van de sociale organisatie en voor de consequenties van ambitie en ijdelheid. We zouden echter blind moeten zijn, als we de vooruitgang die de meest geavanceerde culturen in deze zin geboekt hebben, niet erkenden. Dankzij de prijzenswaardige inspanningen die filantropie en wetenschap samen onophoudelijk hebben geleverd voor de verbetering van de materiële omstandigheden van de mensheid, en ondanks de voortdurende toename van de bevolking, is de ontoereikendheid van de productie verzwakt - althans voor het grootste deel - en zijn de meest rampzalige jaren niet te vergelijken met die in

vroegere tijden. Publieke hygiëne, dat element dat zo essentieel is voor energie en gezondheid maar dat voor onze voorouders onbekend was, is het voorwerp van een verlichte mindfulness. De ongelukkigen en lijdende vinden schuilplaatsen, en de wetenschap is overal in actie gekomen en draagt bij tot de groei van ieders welzijn. Zou men kunnen zeggen dat we eindelijk perfectie bereikt hebben? O, zeker niet. Maar wat tot nu toe bereikt is, heeft ons een idee gegeven van wat met volharding mogelijk is, als mannen en vrouwen verstandig genoeg zijn om tevredenheid te zoeken in echte en serieuze dingen, in plaats van in de utopieën die hen achteruit doen gaan in plaats van vooruit.

708. Zijn er geen situaties waarin de middelen van bestaan niet alleen van de menselijke wil afhangen en waarin het gebrek aan de allernoodzakelijkste levensbehoeften een consequentie van de omstandigheden is?

"Deze situaties zijn vaak wrede beproevingen die de mens moet ondergaan en waarvan hij weet dat hij er aan blootgesteld zal worden. Hun verdienste ligt in hun onderwerping aan Gods wil, als hun intelligentie hen niet één of ander middel verschaft om aan hun moeilijkheden te ontsnappen. Als de dood hen moet raken, moeten ze zich er zonder klagen aan onderwerpen, in het besef dat hun uur van ware vrijheid is aangebroken en dat wanhoop op het laatste moment hen de vrucht van hun berusting kan doen verliezen."

709. Hebben zij, die in kritieke situaties verplicht waren hun medemensen op te offeren om hun honger te stillen, een misdaad begaan? Als het een misdaad was, werd die dan verzacht door de behoefte om in leven te blijven, die het behoud instinct hen gegeven heeft?

"Ik heb al beantwoord door te zeggen dat er meer verdienste is in het ondergaan van alle beproevingen van het leven met

onbaatzuchtigheid en moed. In dit geval is er sprake van moord en misdaad tegen de natuur en die moet dubbel gestraft worden."

710. Op werelden waar hun fysieke samenstelling zuiverder is, hebben de levende wezens behoefte aan voeding?

"Ja, maar hun voedsel is in overeenstemming met hun natuur. Zulk voedsel zou niet substantieel genoeg zijn voor jullie dichte spijsverteringsstelsel; evenzo zouden zij niet in staat zijn het jouwe te verteren."

Het Genot van Materiële Dingen

711. Is het gebruik van de vruchten van de aarde een recht van alle mensen?

"Dat recht is een consequentie van de noodzaak om in leven te blijven. God zou geen plicht opleggen zonder de middelen te verschaffen om die te vervullen."

712. Met welk doel heeft God het genot van materiële dingen aantrekkelijk gemaakt?

"Om de mens ertoe aan te zetten zijn missies te vervullen en ook om hen met verleidingen op de proef te stellen."

712.A) Wat is de bedoeling van zo'n verleiding?

"Om hun verstand te ontwikkelen, zodat ze leren zich van excessen te weerhouden".

Kardec's opmerking: Als de mensen alleen gedreven waren geweest om de vruchten van de aarde te benutten vanwege hun nut, dan had hun onverschilligheid de harmonie van het universum in gevaar kunnen brengen. God heeft hun de aantrekkingskracht van genot gegeven en dit zet hen op zijn beurt aan tot het volbrengen van de ontwerpen van de Voorzienigheid. Maar

door deze zelfde aantrekkingskracht wil God hen ook op de proef stellen met verleidingen, en dit zet hen aan tot misbruik; niettemin zou hun verstand hen daarvan moeten bevrijden.

713. Hebben genoegens grenzen die door de natuur zijn uitgetekend?

"Ja, om je de grens te tonen van wat noodzakelijk is. Maar door je excessen breng je verzadiging teweeg, en zo straf je jezelf."

714. Wat moet men denken van hen die hun smaak trachten te bevredigen door allerlei excessen?

"Het zijn ongelukkige schepsels, waar we medelijden mee moeten hebben en niet benijden, want ze zijn heel dicht bij de dood."

714.A) Is het de fysieke of de morele dood waar ze dichtbij zijn?

"Beide".

Kardec's opmerking: Wie zijn smaak tracht te bevredigen door allerlei excessen plaatst zichzelf onder de dieren, want dieren weten zich tenminste te beperken tot het bevredigen van hun behoeften. Zulke mensen ontkennen de rede die God hen voor hun begeleiding gegeven heeft en hoe groter hun excessen zijn, des te groter is de overheersing die ze aan hun dierlijke natuur over de geestelijke geven. De ziekten, kwalen en dood die het gevolg zijn van misbruik zijn ook straffen voor het overtreden van Gods wet.

Noodzakelijke en Overbodige Dingen

715. Hoe kunnen mensen de grens kennen van wat nodig is?

"Zij die gevoelig zijn weten het door intuïtie, maar velen herkennen het ten koste van hun eigen ervaring".

716. Heeft de natuur niet de grens afgetekend van wat nodig is in onze eigen fysieke organisatie?

"Ja, maar mensen zijn onverzadigbaar. De natuur heeft de grenzen van hun behoeften in hun lichamelijke organisatie afgetekend, maar hun ondeugden veranderen hun constitutie en scheppen kunstmatige behoeften".

717. Wat moet men denken van hen die de vruchten van de aarde monopoliseren om zich te bevoorraden wat overbodig is ten koste van anderen die niet hebben wat nodig is?

"Zij begrijpen Gods wet niet en zullen zich moeten verantwoorden voor de ontberingen die zij veroorzaakt hebben."

Kardec's opmerking: De grens tussen wat noodzakelijk is en wat overbodig is, is niet absoluut. De beschaving heeft noodzakelijkheden geschapen die in de primitieve toestand niet bestaan, en de Geesten die deze leefregels dicteerden bedoelen niet dat beschaafde mensen als primitieven moeten leven. Alles is relatief en het is aan de rede om elk ding op zijn juiste plaats te zetten. Beschaving ontwikkelt moreel besef, en tegelijk het gevoel van naastenliefde, dat mensen ertoe brengt elkaar wederzijds te steunen. Zij die leven ten koste van de ontberingen van anderen misbruiken de voordelen van de beschaving voor hun eigen gewin. Zij hebben slechts het vernis van beschaafdheid, net zoals er mensen zijn die van religie niet meer bezitten dan de schijn ervan.

Vrijwillige Ontbering. Verstervingen

718. Verplicht de wet van zelfbehoud ons om in onze eigen lichamelijke behoeften te voorzien?

"Ja, want zonder energie en gezondheid is arbeid onmogelijk".

719. Zijn we schuldig als we ons eigen welzijn nastreven?

"Welzijn is een natuurlijk verlangen. God verbiedt alleen misbruik omdat het in strijd is met zelfbehoud. God vindt het geen misdaad als je je eigen welzijn zoekt, als het niet ten koste van een ander

verkregen wordt en als het je morele of lichamelijke kracht niet verzwakt."

720. Hebben vrijwillige ontberingen die een even vrijwillige boetedoening als doel hebben, enige verdienste in Gods ogen?

"Doe goed aan anderen en je zult grotere verdienste hebben."

720.A) Zijn er verdienstelijke vrijwillige ontberingen?

"Ja, de ontbering van zinloze genoegens want die bevrijdt je van de materie en verheft je ziel. Verdienste betekent weerstand bieden aan de verleiding die je tot overdaad en de smaak voor nutteloze dingen drijft, en het betekent onttrekken aan je eigen behoeften om te geven aan hen die in nood verkeren. Als ontbering niet meer is dan schijn, is het slechts een bespotting".

721. Een leven van verstervingen door ascetisme wordt al sinds de oudheid en bij verschillende culturen beoefend. Is het vanuit welk gezichtspunt dan ook verdienstelijk?

"Vraag voor wie het nuttig is en je zult je antwoord krijgen. Als het alleen degene dient die het beoefent en als het hem of haar belemmert goed te doen aan anderen, is het egoïstisch, onder welk voorwendsel het ook vermomd wordt. Zich aan ontbering onderwerpen door voor anderen te werken is ware versterving en in overeenstemming met de christelijke liefdadigheid".

722. Is de onthouding van bepaalde voedingsmiddelen die bij verschillende culturen wordt voorgeschreven op verstand gebaseerd?

"Alles wat de mens kan eten zonder zijn gezondheid te schaden is toegestaan. Maar wetgevers hebben bepaalde voedingsmiddelen verboden met een nuttig doel voor ogen, en om hun wetten meer

gewicht te geven, hebben ze ze voorgesteld alsof ze van God afkomstig zijn."

723. Is het gebruik van dieren als voedsel door de mensheid in strijd met de wet van de natuur?

"Met je huidige lichamelijke constitutie voedt vlees, vlees; anders zou de mens vergaan. De wet van zelfbehoud legt je de plicht op je energie en gezondheid te bewaren, zodat je de wet van de arbeid kunt vervullen. Je moet daarom eten volgens de eisen van je eigen lichamelijke organisatie."

724. Is de onthouding van voedsel - dierlijk of anderszins - verdienstelijk als boetedoening?

"Ja, als je jezelf ter wille van anderen ontzegt; maar God kan geen versterving zien als er geen serieuze en nuttige ontbering is. Daarom zeggen we dat zij die alleen zichzelf schijnen te beroven hypocrieten zijn." (Zie nr. 720)

725. Wat moeten we denken van de verminkingen die op het lichaam van mensen of dieren worden uitgeoefend?

"Wat is het nut van zo'n vraag? Vraag altijd of een ding nuttig is. Wat nutteloos is kan God niet welgevallig zijn en wat schadelijk is, is altijd onaangenaam. Je kunt er heel zeker van zijn dat God alleen gevoelig is voor gevoelens die de ziel naar God opheffen. Het is door de goddelijke wetten in praktijk te brengen in plaats van ze te overtreden dat je de last van je aardse materie van je af kunt schudden".

726. Als het lijden van deze wereld ons in staat stelt te evolueren - afhankelijk van de manier waarop we het dragen - kunnen we dan ook evolueren door lijden dat we opzettelijk creëren?

"Natuurlijke lijden zijn de enige die je in staat stellen te evolueren omdat ze van God komen. Opzettelijk lijden dient geen doel als het geen waarde heeft voor het welzijn van anderen. Geloof je dat zij die hun leven verkorten door bovenmenselijke ontberingen - de priesters, fakirs, en een paar fanatici van verschillende sekten - vooruitgang boeken op hun pad? Waarom werken ze niet in plaats daarvan voor het welzijn van hun naasten? Laten ze de behoeftigen bezoeken, hen die rouwen troosten, werken voor hen die zwak zijn, en ontberingen doorstaan om de ongelukkigen te helpen; dan zal hun leven nuttig en God welgevallig zijn. Wanneer je alleen aan jezelf denkt bij de opzettelijke ontberingen waaraan je jezelf onderwerpt, is dat egoïsme; wanneer je voor anderen lijdt, is dat de praktijk van de liefdadigheid. Dat zijn de leefregels van Christus".

727. Aangezien we voor onszelf geen opzettelijk lijden moeten scheppen dat voor anderen van geen nut is, moeten we ons toch beschermen tegen die welke we voorzien of tegen die welke ons bedreigen?

"Het zelfbehoud instinct is aan alle wezens gegeven tegen gevaren en lijden. Zweep je geest op en niet je lichaam; verstik je hoogmoed en smoor je egoïsme - die slang die je hart verslindt - en je zult meer doen voor je vooruitgang dan door zelfverwondingen die in deze tijd geen plaats meer hebben".

Opmerking

Schrijf hier je opmerkingen of conclusies over het hoofdstuk.

HOOFDSTUK VI
De Wet van Vernietiging

Noodzakelijke Vernietiging en Misbruikende Vernietiging • Vernietigende Calamiteiten • Oorlog • Moord • Wreedheid • Duelleren • De Doodstraf

Noodzakelijke Vernietiging en Misbruikende Vernietiging

728. Is vernietiging een wet van de natuur?

"Het is noodzakelijk dat alles vernietigd wordt om herboren en geregenereerd te worden. Wat jij vernietiging noemt is niet meer dan transformatie die gericht is op vernieuwing en verbetering van levende wezens."

728.A) Is het vernietigings instinct aan levende wezens gegeven voor voorzienige doeleinden?

"Gods schepselen zijn de instrumenten die God gebruikt om de goddelijke doeleinden te bereiken. Om zich te voeden vernietigen levende wezens elkaar met het tweeledige doel het evenwicht in de voortplanting te bewaren - dat anders overmatig zou kunnen worden - en de overblijfselen van hun externe omhulsels te gebruiken. Maar het is alleen het omhulsel dat vernietigd wordt; het omhulsel is slechts een accessoire en geen essentieel deel van het denkende wezen. Het essentiële deel is het onverwoestbare intelligente principe, dat ontwikkeld wordt door de verschillende metamorfoses die het ondergaat."

729. Als vernietiging noodzakelijk is voor de regeneratie van wezens, waarom omringt de natuur hen dan met de middelen tot zelfbehoud en behoud?

"Om hun vernietiging vóór de juiste tijd te voorkomen. Elke vernietiging die te vroeg plaatsvindt, vertraagt de ontwikkeling van het intelligente principe. Daarom heeft God aan elk wezen de behoefte gegeven om in leven te blijven en zich te reproduceren."

730. Aangezien de dood ons naar een beter leven zou moeten leiden en ons van de kwalen van deze wereld zou moeten verlossen, en daarom gewenst in plaats van gevreesd zou moeten worden waarom hebben mensen er dan een instinctieve afschuw van en beschouwen zij de dood als een reden om bezorgd te zijn?

"Wij hebben reeds verklaard dat de mens zou moeten streven naar verlenging van zijn leven om zijn taak te bereiken. Daarom heeft God hun het zelfbehoud instinct gegeven: het houdt hen staande in al hun beproevingen. Zonder dit zouden ze vaak aan ontmoediging toegeven. De geheime stem die hen zegt de dood te vermijden, zegt hen ook dat ze nog iets meer voor hun vooruitgang kunnen doen. Wanneer gevaar dreigt, is dat een waarschuwing voor hen dat ze gebruik moeten maken van de tijd die God hun gegeven heeft. Maar ondankbare danken meestal hun geluksster in plaats van hun Schepper".

731. Waarom heeft de natuur de middelen tot vernietiging naast de middelen tot zelfbehoud geplaatst?

"Het geneesmiddel naast de ziekte. We hebben het je al verteld: om het evenwicht te bewaren en als tegenwicht te dienen."

732. Is de behoefte aan vernietiging op alle werelden hetzelfde?

"Het is evenredig met hoe materieel elke individuele wereld is; het verdwijnt helemaal in een zuiverder fysieke en morele toestand. Op werelden die meer geëvolueerd zijn dan de jouwe, zijn de voorwaarden van het bestaan heel anders".

733. Zal de behoefte aan vernietiging voor de mensheid op de aarde altijd blijven bestaan?

"De behoefte aan vernietiging neemt bij de mens af naarmate zijn geest de materie overwint. Daarom kun je observeren dat de afschuw van vernietiging volgt op de intellectuele en morele ontwikkeling."

734. Hebben mensen in hun huidige toestand een onbeperkt recht op vernietiging ten opzichte van dieren?

"Dat recht is beperkt tot de noodzaak in hun voedsel en veiligheid te voorzien. Mishandeling is nooit een recht geweest."

735. Wat te denken van vernietiging die de grenzen van noodzaak en veiligheid overschrijdt: jagen, bijvoorbeeld, wanneer het geen ander doel heeft dan het plezier van nodeloos vernietigen?

"Het is een overheersing van de dierlijke natuur over de spirituele natuur. Alle vernietiging die de grenzen van de behoefte overschrijdt is een overtreding van Gods wet. Dieren vernietigen alleen om hun behoeften te bevredigen, maar mensen, die een vrije wil hebben, vernietigen zonder noodzaak. Zij zullen ter verantwoording geroepen worden voor het misbruiken van de hun verleende vrijheid, omdat zij in zulke gevallen toegeven aan slechte instincten".

736. Hebben de culturen die hun scrupuleusheid ten aanzien van de vernietiging van dieren tot excessen voeren een bijzondere verdienste?

"Zulke excessen zijn een gevoel dat op zichzelf prijzenswaardig is, maar het wordt misbruikt en de verdienste ervan wordt geneutraliseerd door andere soorten misbruik. Ze handelen meer uit bijgelovige angst dan uit ware menslievendheid."

Vernietigende Calamiteiten

737. Met welk doel stelt God de mensheid bloot aan vernietigende calamiteiten?

"Om hen aan te zetten tot een snellere vooruitgang. Hebben we niet gezegd dat vernietiging nodig is voor de morele regeneratie van geesten, die bij elk nieuwe existentie een nieuwe graad van perfectie bereiken? Je moet het einde zien om de resultaten te kunnen waarderen. Je beoordeelt zulke dingen alleen vanuit je eigen persoonlijke standpunt en je beschouwt zulke kwellingen als calamiteiten vanwege de schade die ze je veroorzaken. Maar deze ontberingen zijn vaak nodig om de dingen sneller tot een betere orde te laten komen en om in een paar jaar te bereiken wat anders vele eeuwen zou eisen." (Zie nr. 744)

738. Zou God geen andere methoden kunnen aanwenden in plaats van vernietigende calamiteiten om de mensheid te verbeteren?

"Ja, en ze worden elke dag aangewend. Door de kennis van goed en kwaad heeft God aan ieder van jullie de middelen gegeven om vooruit te komen. Maar mensen maken er geen gebruik van;

daarom is het nodig hen in hun hoogmoed te treffen en hun eigen zwakheid te laten voelen".

738.A) Maar de morele mens bezwijkt samen met de goddelozen onder deze calamiteiten. Is dit rechtvaardig?

"Gedurende het hele leven relateren mensen alles aan hun lichaam, maar na de dood denken ze er anders over. Zoals we al gezegd hebben, stelt het leven van het lichaam bijna niets voor - een eeuw in jouw wereld is maar een flits in de eeuwigheid. Het lijden dat een paar van je maanden of dagen duurt, zijn niets, en zijn slechts een les die je in de toekomst van dienst zal zijn. Geesten, die voorafgegaan zijn en al het andere hebben overleefd, vormen de echte wereld (zie nr. 85). Zij zijn de kinderen van God en de voorwerpen van de goddelijke goedheid. Lichamen zijn niet meer dan vermommingen waarachter ze hun verschijning in de wereld maken. In de grote calamiteiten die de mensheid decimeren, zijn morele mensen die bezwijken als een leger, dat tijdens de oorlog ziet dat zijn uniformen versleten, afgedragen of verloren zijn geraakt. De generaal is meer bezorgd om zijn soldaten dan om hun uniformen."

738.B) Maar zijn de slachtoffers van deze calamiteiten niettemin werkelijke slachtoffers?

"Als we het leven beschouwden zoals het op zichzelf is, en hoe onbeduidend het is in vergelijking met het oneindige, dan zouden we er minder belang aan hechten. In een ander leven zullen die slachtoffers ruime compensatie vinden voor hun lijden, als ze het zonder klagen verdragen hebben."

Kardec's opmerking: Of de dood nu het resultaat is van een calamiteit of van een gewone oorzaak, we kunnen er niet aan ontkomen als het uur voor ons vertrek

gekomen is. Het enige verschil is dat in het eerste geval een groter aantal tegelijk vertrekt.

Als we ons door het gedachten zouden kunnen verheffen om de hele mensheid in één blik te omvatten, zouden deze vreselijke calamiteiten niet meer lijken dan voorbijgaande stormen in het lot van de wereld.

739. Zijn vernietigende calamiteiten nuttig uit een lichamelijk oogpunt, niettegenstaande de ontberingen die ze veroorzaken?

"Ja, soms veranderen ze de omstandigheden van een gebied maar het goede dat eruit voortvloeit wordt meestal alleen door toekomstige generaties gevoeld."

740. Kunnen calamiteiten niet ook morele beproevingen voor de mensheid zijn door mensen bloot te stellen aan de meest kwellende behoeften?

"Calamiteiten zijn beproevingen die de mens de gelegenheid bieden zijn intelligentie te oefenen en zijn geduld en berusting voor de wil van God te tonen. Tegelijk stellen calamiteiten hen in staat de gevoelens van zelfverloochening, zelf-onthechting en liefde voor de naaste te ontwikkelen - als ze niet door egoïsme beheerst worden."

741. Kunnen we de calamiteiten die ons treffen afwenden?

"Ja, ten dele, maar niet zoals algemeen verondersteld wordt. Veel calamiteiten zijn de consequenties van je eigen ondoordachtheid. Naarmate je kennis en ervaring verwerft zul je in staat zijn ze te afwenden, dat wil zeggen te voorkomen als je de oorzaken ervan weet te bestuderen. Onder de kwalen die de mensheid teisteren zijn er echter die van algemene aard, die tot de ontwerpen van de Voorzienigheid behoren, en waarvan alle individuen, in meer of

mindere mate, het deel ontvangen waarvoor ze verantwoordelijk zijn. Ze kunnen er niets aan doen, behalve zich neerleggen bij Gods wil. Maar zelfs deze kwalen worden meestal versterkt door menselijke nalatigheid".

Kardec's opmerking: Onder de vernietigende calamiteiten die natuurlijk zijn en onafhankelijk van menselijk handelen vinden we plagen, hongersnood, overstromingen, en de gure weersomstandigheden die fataal zijn voor de producties van de aarde. Maar heeft de mensheid in de wetenschap, in kunstwerken, in verbeteringen van de landbouw, in vruchtwisseling en irrigatie, en in de studie van hygiënische omstandigheden niet de middelen gevonden om zulke rampen te neutraliseren of althans te verzachten? Zijn bepaalde gebieden die vroeger door vreselijke calamiteiten werden verwoest, tegenwoordig niet beschermd? Wat zal de mensheid dan niet bereiken voor zijn materieel welzijn, wanneer hij gebruik weet te maken van alle middelen van zijn intelligentie, en wanneer hij, zorg dragend voor zijn eigen zelfbehoud, dit weet te verbinden met het gevoel van ware naastenliefde voor zijn medemensen? (Zie nr. 707)

Oorlog

742. Wat is de oorzaak die de mensheid tot oorlog brengt?

"De overheersing van de dierlijke natuur over de spirituele, en de bevrediging van hun hartstochten. In de toestand van barbaarsheid kennen de volkeren alleen het recht van de sterkste en daarom is oorlog voor hen een normale toestand. Naarmate de mensen evolueren zal oorlog minder vaak voorkomen omdat ze de oorzaken ervan zullen vermijden, en als het toch nodig wordt, zullen ze weten hoe ze het menselijker kunnen maken."

743. Zal oorlog op een dag van de aarde verdwijnen?

"Ja, wanneer mannen en vrouwen rechtvaardigheid begrijpen en Gods wet in praktijk brengen. Dan zullen alle volkeren als broeders en zusters leven."

744. Wat is het doel van de Voorzienigheid geweest in het noodzakelijk maken van oorlog?

"Vrijheid en vooruitgang."

744.A) Als oorlog bedoeld is om vrijheid te brengen, hoe komt het dan dat die meestal onderwerping als doel en resultaat heeft gehad?

"Tijdelijke onderwerping stelt culturen in staat zich sneller te ontwikkelen."

745. Wat te denken van hen die oorlog aanwakkeren voor eigen gewin?

"Ze zijn echt schuldig en zullen vele levens nodig hebben om alle moorden die ze veroorzaakt hebben te boeten, want ze zullen zich moeten verantwoorden voor elk individu wiens dood ze veroorzaakten om hun eigen ambitie te bevredigen."

Moord

746. Is moord een misdaad in Gods ogen?

"Ja, een grote misdaad, want wie het leven van een ander medemens neemt, verkort daarmee een leven van boetedoening of missie - vandaar het kwaad."

747. Is er bij moord altijd sprake van dezelfde mate van verwijtbaarheid?

"We hebben al gezegd: God is rechtvaardig; God oordeelt eerder over de intentie dan over de daad."

748. Verontschuldigt God moord in gevallen van legitieme verdediging?

"Alleen noodzaak kan een excuus zijn; maar als we ons leven kunnen redden zonder het leven van de agressor te hoeven nemen, moeten we dat doen."

749. Zijn mensen schuldig aan de moorden die ze in oorlog plegen?

"Niet als ze door geweld gedwongen worden; niettemin zijn ze verantwoordelijk voor de wreedheden die ze begaan. Evenzo wordt ook rekening gehouden met hun vertoon van menselijkheid."

750. Wat is in Gods ogen meer verwijtbaar: vadermoord of infanticide?

"Ze zijn allebei even verwijtbaar, want alle misdaad is misdaad."

751. Waarom is infanticide een gewoonte die door de wetgeving wordt gedoogd bij bepaalde culturen die vanuit een intellectueel standpunt al geëvolueerd zijn?

"Intellectuele ontwikkeling impliceert niet noodzakelijk morele ontwikkeling. Geesten met een superieure intelligentie kunnen kwaadaardig zijn. Zij zijn het die vele levens geleefd hebben zonder zichzelf te verbeteren."

Wreedheid

752. Mogen we het gevoel van wreedheid verbinden met het instinct van vernietiging?

"Het is het vernietigings instinct in zijn ergste vorm, want, ook al is vernietiging soms noodzakelijk, wreedheid is dat nooit. Het is altijd het resultaat van een slechte natuur."

753. Waarom is wreedheid het overheersende kenmerk van primitieve volkeren?

"Bij primitieve volkeren - zoals jij ze noemt - overheerst de materie de geest. Ze geven zich over aan hun dierlijke instincten en aangezien ze geen andere behoeften hebben dan die van het lichaam, bekommeren ze zich alleen om hun eigen zelfbehoud. Dit is wat hen meestal wreed maakt. Bovendien staan volkeren van onvolmaakte ontwikkeling onder de overheersing van even onvolmaakte geesten. Deze onvolmaakte geesten blijven welwillend tegenover hen staan, tot meer hoogontwikkelde volkeren komen om hun invloed te vernietigen of te verzwakken.

754. Vloeit wreedheid niet voort uit een gebrek aan moreel besef?

"Je mag zeggen dat het morele besef niet ontwikkeld is, maar zeg niet dat het afwezig is, want het bestaat in principe in alle menselijke wezens. Dit morele besef is wat hen later omvormt tot goede en humane wezens. Het bestaat in de primitieveling als het begin van het aroma in de knop van de bloem die nog niet opengegaan is".

Kardec's opmerking: Alle vermogens bestaan in de mens in een rudimentaire of latente toestand en ontwikkelen zich naargelang de omstandigheden gunstig

zijn. De overmatige ontwikkeling van sommige belemmert of neutraliseert die van andere. De overprikkeling van de materiële instincten verstikt (bij wijze van spreken) de morele zintuigen, terwijl de morele ontwikkeling de zuiver dierlijke vermogens geleidelijk verzwakt.

755. Hoe komt het dat er in de meest geavanceerde beschavingen individuen zijn die soms even wreed zijn als barbaren?

"Om dezelfde reden dat er aan een boom die beladen is met goede vruchten er ook altijd een paar zijn die rot zijn. Zulke individuen hebben, zo je wilt, alleen de schijn van beschaafdheid, als wolven in schaapskleren. Geesten van lage orde, zeer achterlijke geesten, kunnen incarneren te midden van ontwikkelde mensen in de hoop op hun eigen vooruitgang. Maar als de beproeving te moeilijk is, krijgt hun barbaarse aard de overhand".

756. Zal de samenleving van morele individuen op een dag gezuiverd worden van boosdoeners?

"De mensheid evolueert. Zij die beheerst worden door het instinct van het kwaad en die niet op hun plaats zijn tussen morele mensen zullen beetje bij beetje verdwijnen - zoals slecht graan bij het dorsen van het goede gescheiden wordt - maar ze zullen opnieuw geboren worden in andere omhulsels. Dan, met meer ervaring, zullen ze goed en kwaad beter begrijpen. Je hebt een voorbeeld in de planten en dieren die je geleerd hebt te vervolmaken door nieuwe kwaliteiten in hen te ontwikkelen. Het is pas na vele generaties dat perfectie volledig wordt. Dit is een beeld van de verschillende existenties van menselijke wezens."

Duelleren[57]

757. Kan duelleren beschouwd worden als een geval van rechtmatige zelfverdediging?

"Nee, het is moord en een absurde gewoonte die barbaren waardig is. In een meer gevorderde en morele beschaving zullen de mensen begrijpen dat duelleren even dwaas is als de gevechten uit de oudheid die als 'het oordeel van God' werden beschouwd."

758. Kan duelleren beschouwd worden als moord van de kant van hem die, zijn eigen zwakheid kennende, er bijna zeker van is gedood te worden?

"Het is zelfmoord".

758.A) En als de kansen gelijk zijn, is het dan moord of zelfmoord?

"Het is beide."

Kardec's opmerking: In alle gevallen, zelfs in die waarin de kansen gelijk zijn, is de duellist verwijtbaar, ten eerste omdat hij koelbloedig en opzettelijk het leven van zijn medemens aanvalt; ten tweede omdat hij zijn eigen leven nodeloos blootstelt, zonder dat een ander er baat bij heeft.

759. Wat is bij duelleren de waarde van wat "het punt van eer" genoemd wordt?

---

[57] De taal van het mannelijk geslacht werd gehandhaafd in dit deel, dat handelt over dit verouderde 19e eeuwse op mannen gerichte gebruik. In werkelijkheid blijven we tegenwoordig in ons dagelijks leven een subtielere vorm van duelleren beoefenen, door woorden en andere vijandige houdingen te gebruiken die net zo destructief zijn – Vertaler opmerking.

"Die van hoogmoed en ijdelheid - twee zweren van de mensheid."

759.A) Maar zijn er niet gevallen waarin de eer echt op het spel staat en waarin weigeren lafheid zou zijn?

"Dat hangt af van gewoonten en gebruiken. Elk land en elk tijdperk heeft een andere manier om zulke kwesties te beschouwen. Niettemin zullen de mensen, wanneer ze moreel beter en verder gevorderd zijn, begrijpen dat het ware punt van eer boven de aardse hartstochten staat en dat het noch door te doden, noch door zich te laten doden is dat een onrecht wordt verlost."

Kardec's opmerking: Er is meer grootsheid en ware eer in het erkennen van onrecht als we dwalen, of in het vergeven als we gelijk hebben en in alle gevallen in het niet hechten van belang aan beledigingen die ons niet kunnen schaden.

De Doodstraf

760. Zal de doodstraf op een dag uit de menselijke wetgeving verdwijnen?

"De doodstraf zal zeker verdwijnen en de onderdrukking ervan zal een teken zijn van vooruitgang voor de mensheid. Als de mensen meer verlicht worden, zal de doodstraf op aarde volledig afgeschaft worden. Ze zullen niet langer door anderen veroordeeld hoeven te worden. Ik spreek van een tijd die voor jullie nog heel ver weg is".

Kardec's opmerking: De sociale vooruitgang laat nog steeds veel te wensen over, maar we zouden onrecht doen aan de moderne maatschappij als we geen vooruitgang zagen in de beperkingen die meer ontwikkelde naties aan de doodstraf opleggen, en in de aard van de misdaden waartoe de toepassing ervan beperkt blijft. Als we de beveiligingen waarmee het recht wordt gehandhaafd om

de beschuldigden te beschermen en de menselijkheid waarmee ze worden behandeld (zelfs als ze schuldig worden bevonden) vergelijken met wat in het niet al te verre verleden werd beoefend, kunnen we niet anders dan de weg erkennen waarop de mensheid vooruit gaat.

761. De wet van zelfbehoud geeft ons het recht ons eigen leven te verdedigen. Geldt dit recht ook niet als we een gevaarlijk lid uit de samenleving elimineren?

"Er zijn andere middelen om je van gevaar te redden zonder te doden. Bovendien is het nodig de deur van berouw voor de misdadiger te openen in plaats van hem te sluiten."

762. De doodstraf mag dan verboden zijn in beschaafde samenlevingen, maar was ze niet noodzakelijk in minder ontwikkelde tijden?

"Noodzakelijk is niet het juiste woord. Mensen denken altijd dat een ding noodzakelijk is als ze niets beters kunnen vinden. Maar naarmate ze verlicht raken, begrijpen ze beter wat rechtvaardig of onrechtvaardig is en verwerpen ze de excessen die in tijden van onwetendheid in naam van de rechtvaardigheid begaan werden".

763. Is de beperking van de gevallen waarin de doodstraf wordt toegepast een aanwijzing voor de vooruitgang van de beschaving?

"Hoe kun je daaraan twijfelen? Komt je geest niet in opstand als je de verslagen leest van de menselijke slachtingen die vroeger in naam van de gerechtigheid en vaak ter ere van de Godheid werden aangericht; van de martelingen waaraan de veroordeelden en zelfs de beschuldigden werden onderworpen om hen, door overdreven pijn, een bekentenis af te dwingen voor een misdaad die ze heel vaak niet eens hadden begaan? Welnu, als je in die tijd geleefd had, zou je gedacht hebben dat het allemaal

heel natuurlijk was, en misschien zou je als rechter nog meer gedaan hebben. Het is zo dat wat in het ene tijdperk rechtvaardig lijkt, in een ander tijdperk barbaars lijkt. Alleen de goddelijke wetten zijn eeuwig. Menselijke wetten veranderen met de vooruitgang en ze zullen verder veranderen tot ze in harmonie met de goddelijke wetten zijn gebracht".

764. Jezus zei: "Wie door het zwaard doodt, zal door het zwaard vergaan". Vertegenwoordigen deze woorden niet de inwijding van de straf van Talion? En is de aan de moordenaar opgelegde dood niet een toepassing van deze straf?

"Wees voorzichtig! Je vergist je evenzeer in deze woorden als in veel andere. De straf van Talion is de rechtvaardigheid van God; het is God zelf die het toepast. Jullie ondergaan deze straf allemaal op elk moment, omdat jullie gestraft worden waar jullie gezondigd hebben, hetzij in dit leven, hetzij in een ander leven. Zij die hun medemensen hebben laten lijden, komen in een situatie terecht waarin ze zelf op vergelijkbare wijze zullen lijden. Dit is de betekenis van Jezus' woorden. Zei Hij ook niet tegen jullie 'Vergeef je vijanden'? En leerde hij jullie niet God te vragen jullie overtredingen te vergeven zoals jullie zelf vergeven, dat wil zeggen, in dezelfde verhouding waarin jullie zelf vergeven hebben? Begrijp dit goed".

765. Hoe zit het met de doodstraf die in de naam van God wordt opgelegd?

"Die staat gelijk met het innemen van Gods plaats in de praktijk van de gerechtigheid. Wie zo handelt laat zien hoe ver hij nog is van werkelijk iets van God te begrijpen en hoeveel hij nog uit te boeten heeft. De doodstraf is een misdaad waar ze in de naam van

God wordt toegepast, en zij die dat doen zijn verantwoordelijk voor zulke moorden."

Opmerking

Schrijf hier je opmerkingen of conclusies over het hoofdstuk.

HOOFDSTUK VII
De Wet van de Maatschappij

De Behoefte aan Maatschappelijk Leven • Het Leven van Isolement. De Gelofte van Stilte • Familiebanden

De Behoefte aan Maatschappelijk Leven

766. Is maatschappelijk leven natuurlijk?

"Zeker. God heeft de mens gemaakt om in de maatschappij te leven; anders zou het onnodig geweest zijn dat God hem begiftigd had met spraak en alle andere vermogens die nodig zijn voor een leven van relaties."

767. Is absoluut isolement in strijd met de wet van de natuur?

"Ja, omdat mensen instinctief een sociaal leven zoeken en omdat ze allemaal moeten meewerken aan de vooruitgang van de mensheid door elkaar wederzijds te helpen."

768. Gehoorzamen mensen bij het zoeken naar maatschappelijk leven alleen aan een persoonlijk gevoel, of is er een ruimer, voorzienig doel bij betrokken?

"Mensen moeten vooruitgaan; maar ze kunnen dat niet alleen, want ze bezitten niet allemaal alle vermogens - ze hebben contact met anderen nodig. In afzondering worden ze bruut en verdroogd".

Kardec's opmerking: Geen enkel individu bezit het complete gamma van vermogens. Het is door maatschappelijke vereniging dat de individuen elkaar aanvullen om hun eigen welzijn en vooruitgang te verzekeren. Het is omdat ze

elkaar nodig hebben dat ze geschapen zijn om in de maatschappij te leven en niet in isolement.

Het Leven van Isolement. De Gelofte van Stilte

769. We kunnen begrijpen dat als algemeen principe het maatschappelijke leven op de wetten van de natuur berust. Maar aangezien alle smaken ook natuurlijk zijn, waarom zou een smaak voor absoluut isolement te veroordelen zijn als iemand er voldoening in vindt?

"Egoïstische voldoening. Er zijn ook mensen die voldoening vinden in dronkenschap. Keur je dat goed? God kan een leven waarin mensen zichzelf veroordelen tot nutteloosheid voor iedereen, niet als plezierig beschouwen."

770. Wat moet men denken van hen die in absolute afzondering leven om aan de verderfelijke aanraking van de wereld te ontsnappen?

"Dubbel egoïstisch".

770.A) Maar als zo'n afzondering boetedoening tot doel heeft door het opleggen van zware ontberingen, is het dan niet verdienstelijk?

"Vooral goed doen in plaats van kwaad is de beste boetedoening. Door zulke afzondering vermijden ze het ene kwaad, alleen om in een ander te vallen, omdat ze de wet van liefde en naastenliefde verwaarlozen."

771. Wat moeten we denken van hen die de wereld afzweren om zich te wijden aan de hulpverlening aan ongelukkigen?

"Ze ontwikkelen zich door de behoeften van anderen vóór die van henzelf te stellen. Ze hebben de dubbele verdienste dat ze zich boven materiële genoegens plaatsen en dat ze goed doen door de wet van de arbeid te vervullen."

771.A) En zij die zich terugtrekken om de rust te zoeken die voor bepaalde soorten arbeid nodig is?

"Dat is niet de absolute terugtrekking van het egoïstische individu. Ze zonderen zich niet af van de maatschappij, want ze werken er voor."

772. Wat te denken van de gelofte van zwijgen die sinds de verste oudheid door bepaalde sekten wordt voorgeschreven?

"Je kunt evengoed vragen of spraak natuurlijk is en waarom God het gegeven heeft. God veroordeelt eerder het misbruik dan het gebruik van door God gegeven vermogens. Toch is zwijgen soms nuttig, omdat je in stilte jezelf kunt bedaren; je geest wordt vrijer en kan met ons in communicatie treden. Maar een gelofte van zwijgen is dwaasheid. Ongetwijfeld hebben zij die zulke ontberingen als daden van deugd beschouwen goede bedoelingen, maar ze vergissen zich doordat ze de ware wetten van God niet voldoende begrijpen".

Kardec's opmerking: De gelofte van absoluut zwijgen berooft, net als de gelofte van isolement, de individuen van de maatschappelijke relaties die hen mogelijkheden kunnen bieden om goed te doen en de wet van vooruitgang te vervullen.

Familiebanden

773. Hoe komt het dat onder de dieren, ouders en nakomelingen elkaar niet meer herkennen als de laatsten geen zorg meer nodig hebben?

"Dieren leven een materieel leven, geen moreel leven. De tederheid van een moeder voor haar jongeren heeft als principe het instinct van behoud ten aanzien van de wezens die zij ter wereld brengt. Wanneer deze wezens in staat zijn voor zichzelf te zorgen, is haar taak vervuld en vraagt de natuur niets meer van haar. Zo laat ze hen in de steek om zich met meer pasgeborenen bezig te houden".

774. Er zijn mensen die door het feit dat dieren hun kroost verlaten, afleiden dat de familiebanden onder mensen slechts het gevolg zijn van sociale gewoonten en niet van een natuurwet. Wat moeten we hiervan denken?

"Mensen hebben een andere bestemming dan de dieren, dus waarom wil je je altijd met hen identificeren? Voor mensen is er iets dat verder gaat dan lichamelijke behoeften; er is de behoefte om vooruit te komen. Sociale banden zijn noodzakelijk voor vooruitgang en familiebanden zijn samengevat in sociale banden; vandaar dat familiebanden een wet van de natuur zijn. God heeft dus gewild dat mensen elkaar leren liefhebben als broeders en zusters." (Zie nr. 205)

775. Wat zou het resultaat voor de maatschappij zijn als de familiebanden versoepeld werden?

"Een uitvergroting van het

Opmerking

Schrijf hier je opmerkingen of conclusies over het hoofdstuk.

HOOFDSTUK VIII
De Wet van Vooruitgang

De Staat van de Natuur • De Mars van de Vooruitgang • Vervallen Culturen • Beschaving • De Vooruitgang van de Menselijke Wetgeving • De Invloed van het Spiritisme op de Vooruitgang

De Staat van de Natuur

776. Is de staat van de natuur en het natuurlijke wet hetzelfde?

"Nee, de staat van de natuur is de primitieve toestand. Beschaving is onverenigbaar met de staat van de natuur, terwijl het natuurlijke wet bijdraagt tot de vooruitgang van de mensheid".

Kardec's opmerking: De staat van de natuur vertegenwoordigt de kindertijd van de mensheid en het vertrekpunt voor zijn intellectuele en morele ontwikkeling. Omdat ze vervolmaakbaar zijn en het zaad van hun eigen verbetering in zich dragen, zijn menselijke wezens niet bedoeld om eeuwig in de staat van de natuur te leven, net zoals ze niet bedoeld zijn om eeuwig in de kindertijd te leven. De staat van de natuur is vergankelijk en de mens laat het achter zich door vooruitgang en beschaving. De natuurlijke wet daarentegen regeert de mensheid als geheel en de mensen worden beter naarmate ze deze wet beter begrijpen en in praktijk brengen.

777. Aangezien er in de staat van de natuur minder behoeften zijn, lijdt de mens niet onder alle beproevingen die hij in een meer ontwikkelde toestand voor zichzelf schept. Wat moet men denken van de mening van hen die de staat van de natuur beschouwen als de toestand van perfect aards geluk?

"Wat verwacht je? Dat soort geluk is het onwetende geluk van de bruut; er zijn mensen die geen ander begrijpen. Het is gelukkig zijn op dezelfde soort manier als de dieren. Ook kinderen zijn gelukkiger dan volwassenen."

778. Kan de mensheid terugvallen tot de staat van de natuur?

"Nee, de mensheid moet zonder ophouden vooruitgaan en kan niet terugkeren naar de staat van de kindertijd. Het vordert omdat God het gewild heeft. Geloven dat het terug zou kunnen vallen in zijn primitieve toestand zou ontkenning zijn van de wet van de vooruitgang".

De Mars van de Vooruitgang

779. Trekken mensen uit zichzelf de kracht om vooruitgang te boeken, of is vooruitgang niet meer dan het resultaat van onderwijs?

"Ze gaan op een natuurlijke manier vanzelf vooruit. Niet allen vorderen echter tegelijk of op dezelfde manier maar het is door sociaal contact dat de meest gevorderden de anderen helpen vooruit te komen."

780. Volgt morele vooruitgang altijd op intellectuele vooruitgang?

"Het is het gevolg ervan, maar het volgt er niet altijd onmiddellijk op". (Zie nrs. 192-365)

780.A) Hoe kan intellectuele vooruitgang tot morele vooruitgang leiden?

"Door goed en kwaad begrijpelijk te maken, want dan kan de mens kiezen tussen de twee. De ontwikkeling van de vrije wil volgt op

de ontwikkeling van de intelligentie en vergroot de verantwoordelijkheid van de mens voor zijn daden."

780.B) Hoe kan men dan verklaren dat de meest verlichte culturen vaak de meest perverse zijn?

"Volledige vooruitgang is het doel, maar net als individuen bereiken culturen dat slechts stap voor stap. Zolang ze het morele besef nog niet ontwikkeld hebben, kunnen ze hun intelligentie gebruiken om kwaad te doen. Moraliteit en intelligentie zijn twee krachten die pas na verloop van tijd in evenwicht komen." (Zie nrs. 365-751)

781. Is het de mensheid ooit toegestaan de mars van de vooruitgang te stoppen?

"Nee, maar het kan het soms vertragen".

781.A) Wat moeten we denken van hen die proberen de mars van de vooruitgang te stoppen en de mensheid achteruit te doen gaan?

"Het zijn arme verwaande wezens die God zal kastijden en ze zullen weggevaagd worden door de stortvloed die ze wilden tegenhouden".

Kardec's opmerking: Aangezien vooruitgang een voorwaarde van de menselijke natuur is, heeft niemand de macht om zich ertegen te verzetten. Het is een levende kracht die gebrekkige menselijke wetten wel kunnen belemmeren maar niet verstikken. Wanneer deze wetten incompatibel worden met de vooruitgang, werpt ze die omver, samen met alle mensen die ze proberen te handhaven. Dit zal het geval blijven tot de mensen hun wetten in overeenstemming brengen met de goddelijke rechtvaardigheid. Goddelijke rechtvaardigheid verlangt het goede voor allen, in tegenstelling tot die wetten die gemaakt zijn voor de sterken ten koste van de zwakken.

782. Zijn er niet mensen die uit goed vertrouwen de vooruitgang belemmeren, in de overtuiging dat ze die helpen omdat ze vanuit hun eigen gezichtspunt vaak vooruitgang zien waar die in feite niet bestaat?

"Ze zijn als een piepklein steentje onder het wiel van een grote kar; een piepklein steentje kan een grote kar niet weerhouden in beweging te komen".

783. Volgt de vervolmaking van de mensheid altijd een langzame progressieve mars?

"Er is de regelmatige langzame vooruitgang die het gevolg is van de kracht der dingen. Maar als een cultuur niet snel genoeg vooruit gaat, dan veroorzaakt God van tijd tot tijd een fysieke of morele schok die haar transformeert."

Kardec's opmerking: Mensen kunnen niet eeuwig in onwetendheid blijven want ze moeten het door de Voorzienigheid gestelde doel, bereiken. Ze worden verlicht door de kracht van de omstandigheden. Morele revoluties sluipen, net als sociale revoluties, beetje bij beetje in de ideeën van de mensen. Ze ontkiemen eeuwenlang en barsten dan plotseling los, waarbij ze het afbrokkelende bouwwerk van het verleden, dat niet meer in overeenstemming is met nieuwe behoeften en nieuwe aspiraties, omverwerpen.

Bij zulke omwentelingen nemen de mensen meestal niet meer waar dan de kortstondige wanorde en verwarring die hun eigen materiële belangen raken. Niettemin bewonderen zij die hun denken boven zichzelf uittillen de ontwerpen van de Voorzienigheid, die uit het slechte het goede voortbrengen. Zulke omwentelingen zijn als de stormen en verstoringen die de atmosfeer gereinigd achterlaten nadat ze haar verstoord heeft.

784. De perversiteit van de mensheid is erg groot. Lijkt het er niet op dat de mens achteruit gaat in plaats van vooruit, althans vanuit moreel oogpunt?

"Je vergist je. Observeer het geheel nauwkeurig en je zult zien dat ze vooruitgaan omdat ze beter begrijpen wat kwaad is, waardoor ze dag na dag hun misbruiken hervormen. De excessen van het kwaad zullen hen de noodzaak van het goede en van hervormingen doen inzien."

785. Wat is het grootste obstakel voor vooruitgang?

"Hoogmoed en egoïsme. Ik heb het over morele vooruitgang, want intellectuele vooruitgang vindt altijd plaats. Vooruitgang zelf lijkt op het eerste gezicht de intensiteit van deze twee ondeugden te verdubbelen door de ontwikkeling van ambitie en de liefde voor rijkdom, maar dit zet de mensen er dan weer toe aan onderzoek te doen dat hun geest verlicht. Zo is het dat alles zowel in de morele wereld als in de fysieke met elkaar in verband staat en dat het goede uit het kwade zelf wordt voortgebracht. Maar deze toestand duurt maar even. Het zal veranderen naarmate de mensen beter begrijpen dat er voorbij het genot van aardse rijkdom een oneindig grotere en langdurige gelukzaligheid is". (Zie Egoïsme, hoofdstuk XII.)

Kardec's opmerking: Er zijn twee soorten vooruitgang die elkaar wederzijds ondersteunen, maar die niet gelijk opgaan: intellectuele vooruitgang en morele vooruitgang. Gedurende deze hele eeuw heeft de intellectuele vooruitgang onder beschaafde culturen alle prikkels gekregen die ze maar kon wensen en een ongekend niveau bereikt. Ook de morele vooruitgang heeft zich voorgedaan, hoewel niet in hetzelfde tempo. Als we de sociale gewoonten van een paar eeuwen geleden vergelijken met die van vandaag, zouden we blind moeten zijn om te ontkennen dat er vooruitgang is geweest. Waarom zou dan de opgaande mars van de moraal meer onderbroken worden dan die van de intelligentie?

Waarom zou er niet een even groot verschil in moraal zijn tussen de negentiende en de vierentwintigste eeuw als er geweest is tussen de moraal van de veertiende en de negentiende? Hieraan twijfelen zou betekenen dat men aanneemt dat de mensheid het toppunt van volmaaktheid bereikt heeft - wat absurd is - of dat ze moreel niet vervolmaakbaar is - wat door de ervaring weerlegd is.

Vervallen Culturen

786. De geschiedenis heeft ons vele culturen laten zien die in barbaarsheid terugvielen nadat schokkende gebeurtenissen hen diep in beroering brachten. Waar is de vooruitgang in zo'n geval?

"Wanneer je huis dreigt in te storten, breek je het af om een sterker en comfortabeler huis te bouwen. Maar zolang het niet herbouwd is, heerst er onrust en verwarring in je woning.

"Een ander voorbeeld: je bent arm en woont in een hutje, maar je wordt rijk en verlaat het om in een paleis te gaan wonen. Dan komt een of andere arme knul (zoals jij vroeger was) jouw plaats in de hut innemen en voelt zich zeer tevreden omdat hij vroeger helemaal geen onderdak had. Nou goed! Leer hieruit dat de geesten die in die neergaande culturen geïncarneerd zijn, niet meer de geesten zijn die ze in hun tijd van pracht en praal hadden samengesteld. Omdat ze gevorderd zijn, zijn die vroegere geesten naar nog volmaakter woningen verhuisd, terwijl minder gevorderden hun plaats hebben ingenomen, die ook zij op hun beurt weer zullen achterlaten".

787. Zijn er geen volkeren die van nature tegen de vooruitgang in opstand komen?

"Ja, maar ze verdwijnen lichamelijk met de dag".

Wat zal het toekomstige lot zijn van de zielen die deze volkeren bezielen?

"Net als alle andere zielen zullen ze uiteindelijk tot volmaaktheid komen door vele, vele existenties door te maken. God laat niemand in de steek".

787.A) Dus de meest beschaafde individuen kunnen primitieve wezens en kannibalen geweest zijn?

"Jullie waren zelf meer dan eens zulke mensen voor jullie werden wat jullie nu zijn".

788. Net als individuen, zijn culturen collectieve individualiteiten die door kindertijd, volwassenheid en verval heen gaan. Aangezien de geschiedenis van deze waarheid getuigt, moeten we dan niet aannemen dat de meest geavanceerde culturen van deze eeuw net als die van de oudheid zullen vervallen en eindigen?

"Die culturen die alleen een materieel bestaan leiden en wier grootheid alleen op macht en territoriale uitbreiding berust, worden geboren, groeien en sterven uit omdat de macht van een cultuur zichzelf uitput, net als die van een individu. Culturen met egoïstische wetten die botsen met de vooruitgang van verlichting en naastenliefde sterven uit omdat licht de duisternis vernietigt en naastenliefde het egoïsme uitroeit. Maar voor culturen is er, net als voor individuen, het leven van de ziel, en culturen met wetten die in harmonie zijn met de eeuwige wetten van de Schepper zullen leven en een leidend licht zijn voor andere culturen."

789. Zal de vooruitgang ooit alle volkeren van de aarde tot één natie verenigen?

"Niet tot één natie. Dat zou onmogelijk zijn, want nationaliteiten worden gevormd op grond van verschillende gewoonten en behoeften die voortkomen uit de diversiteit in klimaten, en hun plaatselijke wetten zijn ontworpen om aan die gewoonten en behoeften tegemoet te komen. Liefdadigheid daarentegen kent geen geografische breedtegraden en maakt geen onderscheid tussen mensen naar hun kleur. Wanneer de wet van God overal de basis van de menselijke wet omvat, zullen zowel culturen als individuen de wet van de naastenliefde jegens elkaar beoefenen en vreugdevol en vreedzaam leven, omdat niemand zal proberen zijn naaste te bedriegen of ten koste van hem of haar te leven".

Kardec's opmerking: De mensheid boekt vooruitgang door middel van individuen die zich steeds meer verbeteren en verlichten. Als deze in aantal toenemen, nemen ze de leiding en trekken de rest vooruit. Genieën verschijnen van tijd tot tijd om een impuls te geven, gevolgd door met gezag belegde individuen, die als instrumenten van God de mensheid in staat stellen vele eeuwen in slechts enkele jaren vooruit te gaan.

De vooruitgang van culturen benadrukt verder de rechtvaardigheid van reïncarnatie. Morele individuen leveren prijzenswaardige inspanningen om een natie moreel en intellectueel vooruit te helpen; de aldus getransformeerde natie zal zowel in deze wereld als in de volgende gelukkiger zijn. Niettemin sterven er tijdens de langzame mars door de eeuwen heen elke dag duizenden mensen. Wat zal het lot zijn van hen die onderweg bezwijken? Ontneemt hun relatieve staat van onvolmaaktheid hen de tevredenheid die gereserveerd is voor hen die als laatsten aankomen? Of is hun geluk relatief? Goddelijke rechtvaardigheid zou zo'n onrechtvaardigheid niet kunnen wijden. Door de pluraliteit van de existenties is het recht op geluk altijd voor allen gelijk, want niemand wordt van vooruitgang beroofd. Wie leeft in een tijd van barbaarsheid kan terugkeren in een tijd van beschaafdheid in dezelfde cultuur of in een andere. Het is duidelijk dat allen baat hebben bij de opgaande mars.

De theorie van één enkele existentie levert in dit geval echter een ander probleem op. Volgens deze theorie wordt de ziel geschapen op het moment van de geboorte; als sommige individuen dus verder gevorderd zijn dan anderen, komt dat omdat God voor hen een verder gevorderde ziel geschapen heeft. Waarom deze bevoordeling? Waarom zouden deze individuen, die niet langer geleefd hebben dan degenen vóór hen - vaak niet zo lang - het verdienen om een meer gevorderde ziel te krijgen? Maar zelfs dit is niet het voornaamste probleem. In de loop van duizend jaar gaat een cultuur over van barbaarsheid naar beschaafdheid. Als de mens duizend jaar zou kunnen leven, zou men zich kunnen voorstellen dat hij in die tijd, de tijd zou hebben om vooruit te komen. Maar elke dag sterven er mensen op alle leeftijden. Hun aantal wordt voortdurend aangevuld, waarbij er elke dag nieuwe verschijnen en weer verdwijnen, zozeer zelfs dat er aan het eind van een millennium geen spoor meer over is van de vroegere bewoners; het barbaarse volk is beschaafd geworden. Wat is het eigenlijk dat vooruitgegaan is? De individuen die vroeger barbaren waren? Maar die zijn al lang geleden gestorven. Zijn het de Nieuwkomers? Wel, als hun zielen geschapen werden bij hun geboorte, konden ze niet bestaan hebben in de tijd van de barbaarsheid. We zouden dus moeten geloven dat de inspanningen die gedaan worden om een volk te beschaven niet de kracht hebben om onvolmaakte zielen te verbeteren, maar dat ze God ertoe brengen andere zielen te scheppen die meer gevorderd zijn.

Laten we deze theorie van vooruitgang vergelijken met de theorie die ons door de Geesten gegeven is. De zielen die in de tijd van beschaafdheid komen hebben hun kindertijd gehad zoals alle andere, maar ze hadden al vele malen eerder geleefd, en ze komen al gevorderd aan als resultaat van eerdere vooruitgang. Ze komen omdat ze aangetrokken worden door een omgeving die hen welgezind is en die past bij hun huidige toestand. De inspanningen om een volk te beschaven, hebben dus niet tot gevolg dat er in de toekomst zielen ontstaan die verder gevorderd zijn, maar dat ze zielen aantrekken die al verder gevorderd zijn, of ze nu in tijden van barbaarsheid al onder dat volk geleefd hadden, of dat ze ergens anders vandaan gekomen zijn. Hierop rust de sleutel tot de vooruitgang van de hele mensheid. Als alle culturen op hetzelfde niveau van moraliteit staan, zal de aarde alleen goede geesten huisvesten die in broederlijke eenheid leven. De slechte geesten zullen, na te zijn afgestoten en ontwricht, op zoek gaan naar minder geëvolueerde werelden en een omgeving die bij hen past, tot ze zich

waardig hebben gemaakt om terug te keren naar onze getransformeerde wereld. De gebruikelijke theorie heeft, in tegenstelling tot die van de reïncarnatie, nog een ander gevolg: werken van sociale verbetering komen alleen de huidige en toekomstige generaties ten goede, maar zijn zinloos voor vroegere generaties, die ongelukkig waren omdat ze te vroeg kwamen en alleen volgens hun eigen inspanningen en onder de last van hun barbaarse daden vooruit konden komen. Volgens de leer van de Geesten profiteert de latere vooruitgang echter ook van de generaties die in betere omstandigheden herboren worden, en die zich daardoor kunnen vervolmaken in een omgeving van beschaafdheid. (Zie nr. 222)

Beschaving

790. Vertegenwoordigt beschaving vooruitgang voor de mensheid of vertegenwoordigt ze decadentie, zoals sommige filosofen belijden?

"Onvolledige vooruitgang, want de mensheid gaat niet plotseling over van kinderjaren naar volwassenheid."

790.A) Is het redelijk de beschaving te veroordelen?

"Veroordeel in plaats daarvan degenen die er misbruik van maken; veroordeel niet het werk van God".

791. Zal de beschaving op een dag gezuiverd worden, zodat het kwaad dat ze heeft voortgebracht zal verdwijnen?

"Ja, wanneer de moraal even ontwikkeld is als de intelligentie. De vrucht kan niet komen vóór de bloesem".

792. Waarom voert de beschaving niet onmiddellijk al het goede uit dat ze zou kunnen voortbrengen?

"Omdat de mens nog niet klaar of geneigd is dat goed te verkrijgen".

792.A) Zou het ook niet zijn omdat het, door nieuwe behoeften te scheppen, nieuwe hartstochten opwekt?

"Ja, en omdat alle vermogens van een geest niet gelijktijdig evolueren - alles heeft tijd nodig. Je kunt geen perfecte vruchten verwachten van een onvolmaakte beschaving". (Zie nrs. 751-780)

793. Aan welke tekenen kan men een voltooide beschaving herkennen?

"Je zult het herkennen aan zijn morele ontwikkeling. Jullie menen dat jullie zeer geavanceerd zijn omdat jullie grote ontdekkingen en prachtige uitvindingen gedaan hebben, en omdat jullie beter gesitueerd en gekleed zijn dan de primitieven. Maar jullie hebben pas het recht jezelf echt beschaafd te noemen als jullie eindelijk de ondeugden uit jullie samenleving verbannen hebben die haar ont eren, en als jullie eindelijk als broeders en zusters leven door christelijke naastenliefde te beoefenen. Tot dan zijn jullie eigenlijk niet meer dan verlichte culturen die slechts de eerste fase van beschaving hebben doorgemaakt".

Kardec's opmerking: Beschaving doorloopt stadia van ontwikkeling zoals alles. Een incomplete beschaving bevindt zich in een overgangstoestand die bijzondere kwalen voortbrengt die in de primitieve toestand onbekend waren maar die niettemin een natuurlijke en noodzakelijke vooruitgang vormen die de remedie voor juist die kwaden met zich meebrengt. Naarmate de beschaving zich vervolmaakt, maakt ze een eind aan sommige van de kwaden die ze heeft voortgebracht en alle kwaden zullen uiteindelijk verdwijnen met de morele vooruitgang.

Van twee culturen die de top van de sociale schaal bereikt hebben, is degene die in de ware zin van het woord de meest gevorderde genoemd mag worden, degene waar het minste egoïsme, hebzucht en hoogmoed gevonden worden; waar de gewoonten meer intellectueel en moreel dan materieel zijn; waar intelligentie zich met meer vrijheid kan ontwikkelen; waar meer vriendelijkheid is, goed

geloof, en wederkerige welwillendheid en vrijgevigheid; waar de vooroordelen van kaste en geboorte minder geworteld zijn, want zulke vooroordelen zijn onverenigbaar met ware liefde voor je naasten; waar de wetten geen speciale voorrechten toekennen en voor de laatsten gelijk zijn als voor de eersten; waar rechtvaardigheid met de minste partijdigheid wordt bedreven; waar de zwakken altijd steun vinden tegen de sterken; waar menselijk leven, geloof en mening beter worden gerespecteerd; waar minder ongelukkige individuen zijn; en tenslotte, waar mensen van goede wil er altijd zeker van zijn dat ze niet het minimum zullen missen van wat nodig is om van te leven.

De Vooruitgang van de Menselijke Wetgeving

794. Zou de maatschappij uitsluitend door natuurlijke wetten geregeerd kunnen worden, zonder haar toevlucht te hoeven nemen tot menselijke wetten?

"Dat zou kunnen als de mensen ze goed genoeg zouden begrijpen. Als ze ze ook werkelijk in praktijk zouden brengen, zouden zulke wetten voldoende zijn. Maar de maatschappij stelt haar eisen en heeft speciale wetten nodig."

795. Wat veroorzaakt de instabiliteit van menselijke wetten?

"In tijden van barbaarsheid zijn het de sterksten die de wetten maken en zij stellen ze op in hun eigen voordeel. Het wordt noodzakelijk ze te wijzigen naarmate de mensen de rechtvaardigheid beter begrijpen. Menselijke wetten worden stabieler naarmate zij in de richting van ware rechtvaardigheid gaan; dat wil zeggen, naarmate zij voor iedereen zijn gemaakt en in overeenstemming zijn met de natuurlijke wet."

Kardec's opmerking: De beschaving heeft voor de mensen nieuwe behoeften geschapen die samenhangen met de maatschappelijke positie die zij innemen. Het was noodzakelijk de rechten en plichten van dergelijke posities te regelen

door menselijke wetten. Maar onder invloed van hun hartstochten hebben mensen vaak denkbeeldige rechten en plichten geschapen die door het natuurlijke wet veroordeeld worden. Volken schrappen deze rechten en plichten uit hun wetboeken naarmate zij vorderen. De natuurlijke wet is onveranderlijk en is voor iedereen altijd dezelfde. Het menselijk wet is variabel en progressief, en alleen onder zulke variabele omstandigheden in de kindertijd van de mensheid kon ze het recht van de sterkste gewijd hebben.

796. Zijn strenge strafwetten geen noodzaak in de huidige staat van de samenleving?

"Een verdorven samenleving heeft behoefte aan harde wetten. Helaas zijn zulke wetten bedoeld om een fout te bestraffen nadat die al begaan is, in plaats van om de wortels uit te hakken van wat de fout veroorzaakt heeft. Alleen onderwijs kan de mensheid hervormen, die dan geen behoefte meer zal hebben aan zulke strenge wetten."

797. Hoe kan de mensheid ertoe gebracht worden haar wetten te hervormen?

"Dat zal op natuurlijke wijze gebeuren door de kracht van de omstandigheden en door de invloed van morele mensen die hen op het pad van de vooruitgang zullen leiden. Veel dingen zijn al hervormd en nog veel meer zullen hervormd worden. Wacht nog maar even!"

De Invloed van het Spiritisme op de Vooruitgang

798. Zal het Spiritisme een algemeen geloof worden of zal het slechts door enkelen geaccepteerd worden?

"Het zal zeker een algemeen geloof worden en een nieuw tijdperk inluiden in de geschiedenis van de mensheid, want het behoort tot

de natuur zelf. In feite is de tijd aangebroken waarin het zijn plaats moet innemen tussen de andere takken van menselijke kennis. Het zal niettemin grote strijd moeten doorstaan - meer tegen persoonlijke belangen dan tegen overtuiging - want je mag niet ontkennen dat er mensen zijn die er belang bij hebben om het te bestrijden, sommigen uit egocentrisme, anderen uit zuiver materiële motieven. Maar zijn tegenstanders zullen steeds meer geïsoleerd raken en uiteindelijk gedwongen worden te denken zoals de anderen, opdat ze zichzelf niet voor schut zetten".

Kardec's opmerking: Ideeën veranderen alleen in de loop van de tijd, nooit plotseling. Ze verzwakken van generatie op generatie en verdwijnen uiteindelijk samen met degenen die ze beleden hebben, die vervangen worden door andere individuen die doordrongen zijn van nieuwe principes, zoals vooral het geval is met politieke ideeën. Kijk maar naar het heidendom. Er zijn vandaag maar weinigen die de religieuze ideeën uit heidense tijden belijden; niettemin hebben ze, vele eeuwen na de komst van het christendom, sporen achtergelaten die alleen een volledige vernieuwing van de mensheid kan uitwissen. Zo zal het ook zijn met het Spiritisme. Het heeft aanzienlijke vooruitgang geboekt, maar gedurende twee of drie generaties zal er nog een fenomeen van ongeloof zijn, dat alleen de tijd zal uitwissen. Maar de vooruitgang ervan zal sneller gaan dan die van het christendom, omdat het christendom zelf de paden heeft geopend en steun heeft gegeven aan het spiritisme. Het christendom moest vernietigen; het spiritisme hoeft alleen maar op te bouwen.

799. Op welke manier kan Spiritisme bijdragen tot vooruitgang?

"Door het materialisme - één van de zweren van de maatschappij te vernietigen, stelt het de mensen in staat te begrijpen waar hun ware belangen liggen. Aangezien het toekomstige leven niet langer door twijfel wordt versluierd, zullen mannen en vrouwen beter begrijpen dat ze hun toekomst kunnen verzekeren op basis van het heden. Het Spiritisme vernietigt de vooroordelen van

sekte, kaste en kleur en leert hen over de grote solidariteit die hen als broeders en zusters moet verenigen".

800. Moeten we misschien niet vrezen dat het Spiritisme misschien niet in staat is de onverschilligheid van de mens en zijn gehechtheid aan materiële dingen te verslaan?

"Te veronderstellen dat om het even welke oorzaak als een soort toverspreuk zou kunnen werken om mensen om te vormen, zou zijn heel weinig over hen te weten. De ideeën van individuen worden beetje bij beetje veranderd en er zijn generaties nodig om oude gewoonten volledig uit te wissen. Transformatie kan daarom alleen met de tijd gerealiseerd worden, geleidelijk, stap voor stap. Met elke nieuwe generatie is een deel van de sluier opgelicht en het Spiritisme is nu gekomen om die voor eens en voor altijd weg te nemen. Maar zelfs al zou het tot gevolg hebben dat de gebreken van slechts één persoon gecorrigeerd worden, dan nog zou het een stap voor die persoon zijn en daarom een groot goed, want die eerste stap zou verdere stappen gemakkelijker maken."

801. Waarom hebben de Geesten niet vanaf de vroegste tijden onderwezen wat ze nu onderwijzen?

"Je leert kinderen niet dezelfde dingen als je volwassenen leert, net zoals je pasgeborenen geen voedsel geeft dat ze niet kunnen verteren. Elk ding heeft zijn eigen tijd. De Geesten leerden veel dingen die de mensen verdraaiden of niet begrepen, maar die ze nu wel kunnen begrijpen. Ook al was hun onderricht onvolledig, toch bereidden ze de grond voor om het zaad te ontvangen dat nu op het punt staat vrucht te dragen".

802. Aangezien het Spiritisme een stap in de vooruitgang van de mensheid moet markeren, waarom versnellen de Geesten deze

vooruitgang dan niet door manifestaties die zo wijd verspreid en duidelijk zijn dat ze de meest ongelovigen tot geloof kunnen brengen?

"Jullie verlangen naar wonderen, maar God heeft zogenaamde wonderen bij de handvol recht onder jullie voeten gezaaid; toch heb je nog steeds mensen die ze ontkennen. Heeft Christus zelf zijn tijdgenoten overtuigd door de wonderen die hij verrichtte? Zie je zelfs vandaag niet mensen die de meest voor de hand liggende feiten ontkennen die zich onder hun ogen voordoen? Zijn er niet die niet zouden geloven, zelfs als ze ze wel zagen? Nee, het is niet door wonderen dat God de mensheid leidt. Uit goddelijke goedheid wil God er de verdienste aan overlaten om door verstand overtuigd te worden".

Opmerking

Schrijf hier je opmerkingen of conclusies over het hoofdstuk.

HOOFDSTUK IX
De Wet van de Gelijkheid

Natuurlijke Gelijkheid • De Ongelijkheid van Bekwaamheden • Sociale Ongelijkheden • De Ongelijkheid van Rijkdom • De Beproevingen van Rijkdom en Armoede • Gelijkheid van Rechten Tussen Mannen en Vrouwen • Gelijkheid in de Dood

Natuurlijke Gelijkheid

803. Zijn alle mensen gelijk tegenover God?

"Ja, allen neigen naar hetzelfde doel; God heeft de goddelijke wetten voor iedereen gemaakt. Je zegt vaak: "De zon schijnt op iedereen hetzelfde" en je stelt daarmee een grotere en algemenere waarheid dan je misschien denkt."

Kardec's opmerking: Allen zijn onderworpen aan dezelfde natuurwetten; allen worden met dezelfde kwetsbaarheid geboren; allen zijn onderworpen aan hetzelfde lijden; de lichamen van de rijken vergaan zoals de lichamen van de armen. Daarom heeft God aan niemand een natuurlijke superioriteit toegekend, noch door geboorte, noch door dood: allen zijn voor God gelijk.

De Ongelijkheid van Bekwaamheden

804. Waarom heeft God niet iedereen met dezelfde bekwaamheden begiftigd?

"God heeft alle geesten gelijk geschapen maar elk van hen heeft over een langere of kortere tijd geleefd en heeft daardoor meer of minder aanleg ontwikkeld. Het verschil ligt in de mate van

ervaring en wilskracht - hun vrije wil - waardoor sommigen sneller vooruit gaan en zo een brede waaier van bekwaamheden begiftigen. Een mix van bekwaamheden is nodig opdat allen kunnen bijdragen tot de ontwerpen van de Voorzienigheid binnen de grenzen van de ontwikkeling van hun lichamelijke en intellectuele krachten. Wat de een niet kan, doet de ander, en zo hebben uiteindelijk allen hun nuttige functie. Bovendien, aangezien alle werelden in solidariteit verenigd zijn, is het nodig dat de bewoners van meer geëvolueerde werelden - waarvan de meeste ver vóór de jouwe geschapen werden - hier komen wonen om jullie een voorbeeld te stellen." (Zie nr. 361)

805. Behoudt de geest bij het overgaan van een meer geëvolueerde wereld naar een minder geëvolueerde, al zijn verworven vermogens?

"Ja, we hebben je al gezegd dat de geest die vooruitgegaan is niet achteruit kan gaan. In zijn geestelijke toestand kan het een grover omhulsel of een precairder positie kiezen dan de vorige, maar altijd om hem tot lering te dienen en hem vooruit te helpen." (Zie nr. 180)

Kardec's opmerking: De diversiteit van bekwaamheden bij de individuen hangt dus niet samen met de innerlijke aard van hun schepping maar met de graad van perfectie die ze als geesten bereikt hebben. God heeft dus geen ongelijkheid van vermogens geschapen, maar toegestaan de verschillende graden van ontwikkeling om met elkaar in contact te blijven, zodat de meer gevorderden de meer achtergeblevenen kunnen helpen om vooruit te komen, en ook zodat alle mensen, door elkaar nodig te hebben, de wet van naastenliefde kunnen begrijpen die hen moet verenigen.

Sociale Ongelijkheden

806. Is de ongelijkheid van sociale omstandigheden een wet van de natuur?

"Nee, het is het werk van de mensheid, niet van God".

806.A) Zal deze ongelijkheid op een dag verdwijnen?

"Alleen Gods wetten zijn eeuwig. Zie je niet elke dag de ongelijkheden beetje bij beetje verdwijnen? Ze zijn voorbestemd te verdwijnen samen met de overheersing van hoogmoed en egoïsme, zodat alleen de verschillende niveaus van verdienste overblijven. Er zal een dag komen waarop de leden van de grote familie van Gods kinderen zichzelf niet langer zullen beschouwen als zijnde van zuiverder of minder zuiver bloed, want alleen de geest is zuiverder of minder zuiver, en die hangt niet af van sociale positie".

807. Wat te denken van hen die de superioriteit van hun sociale positie misbruiken door de zwakken te onderdrukken voor eigen gewin?

"Ze zijn te betreuren, die ellendige wezens! Ze zullen op hun beurt onderdrukt worden en ze zullen herboren worden in een existentie waarin ze alles zullen lijden wat ze anderen hebben laten lijden." (Zie nr. 684)

De Ongelijkheid van Rijkdom

808. Ontstaat de ongelijkheid van rijkdom niet uit de ongelijkheid van vermogens, die aan sommige mensen meer

middelen geven om dingen te verwerven dan aan andere mensen?

"Ja en nee. Wat zou je zeggen van fraude en diefstal?"

808.A) Zou geërfde rijkdom dus de vrucht van slechte hartstochten zijn?

"Wat weet je ervan? Ga terug naar de oorsprong om te ontdekken of het zuiver is. Weet je of het aan de bron al dan niet de vrucht was van plundering of onrechtvaardigheid? Maar los van de kwestie van de mogelijke slechte oorsprong ervan, geloof je dat het verlangen naar rijkdom - ook als die eerlijk verworven is - en het geheime verlangen dat opgevat wordt om die zo snel mogelijk te bezitten, prijzenswaardige gevoelens zijn? Dat is wat God oordeelt, en ik kan je verzekeren dat het goddelijk oordeel strenger is dan dat van mensen".

809. Als een fortuin om te beginnen verkeerd verworven is, zijn de erfgenamen daar dan later verantwoordelijk voor?

"Natuurlijk zijn ze niet verantwoordelijk voor het onrecht dat anderen begingen, zeker niet als ze er onwetend van zijn. Maar je moet weten dat een fortuin vaak voor bepaalde individuen bestemd is om hen de gelegenheid te geven een onrecht te herstellen. Gelukkig voor hen als ze dit begrijpen! Als ze het onrecht herstellen in naam van degene die het in de eerste plaats beging, komt de reparatie ten goede aan alle betrokkenen, want het is bijna altijd de oorspronkelijke boosdoener die hen, vanuit de geestelijke wereld, inspireert om het te doen".

810. We kunnen over ons bezit rechtvaardiger of minder rechtvaardig beschikken zonder de wet te overtreden. Zijn we

dus verantwoordelijk voor onze testamentaire beschikkingen na onze dood?

"Elke handeling draagt haar eigen vrucht; de vrucht van goede daden is zoet, terwijl de vrucht van andere daden altijd bitter is. Houd dit altijd in gedachten".

811. Is absolute gelijkheid van rijkdom mogelijk en heeft die ooit bestaan?

"Nee, dat is niet mogelijk. De diversiteit van vermogens en karakters verzet zich ertegen".

811.A) Toch zijn er mensen die geloven dat het de remedie is voor alle sociale kwalen. Wat denk je daarvan?

"Of ze zijn bedenkers van theorieën, of ze zijn ambitieus en jaloers. Ze begrijpen niet dat gelijkheid door de kracht der dingen zelf snel verbroken zou worden. Bestrijdt het egoïsme, want dat is je sociale plaag. Ren niet achter chimaera's aan".

812. Als gelijkheid van rijkdom niet mogelijk is, geldt dat dan ook voor welzijn?

"Nee, maar welzijn is relatief en iedereen zou ervan kunnen genieten als de mensen elkaar beter begrepen, want echt welzijn bestaat uit het besteden van je tijd naar je zin en niet uit het werken aan iets wat je niet leuk vindt. Aangezien iedereen verschillende aanleg heeft, zou er dus geen nuttig werk ongedaan blijven. Evenwicht bestaat in alles; het zijn de mensen die het verstoren."

812.A) Is het mogelijk dat iedereen elkaar begrijpt?

"Mensen zullen elkaar begrijpen als ze de wet van rechtvaardigheid in praktijk brengen".

813. Er zijn mensen die door hun eigen schuld in ontbering en armoede vervallen. Mag de maatschappij daarvoor verantwoordelijk gesteld worden?

"Ja, we hebben je al gezegd dat de maatschappij altijd de hoofdoorzaak is van zulke fouten. Is het niet de verantwoordelijkheid van de maatschappij om zorg te dragen voor de morele opvoeding van haar leden? Het is vaak slechte opvoeding die het oordeel van deze mensen vervormt, in plaats van hun schadelijke neigingen te smoren." (Zie nr. 685)

De Beproevingen van Rijkdom en Armoede

814. Waarom heeft God rijkdom en macht geschonken aan sommigen en armoede aan anderen?

"Om iedereen anders op de proef te stellen. Bovendien worden zulke beproevingen, zoals je weet, door de geesten zelf uitgekozen, en ze falen er vaak in."

815. Welke van de twee beproevingen is gevaarlijker voor de mens: armoede of rijkdom?

"Ze zijn even gevaarlijk. Armoede lokt klagen tegen de Voorzienigheid uit, terwijl rijkdom tot allerlei excessen leidt."

816. Als de rijken meer verleidingen doorstaan, hebben ze dan niet ook de middelen tot hun beschikking om meer goed te doen?

"Dat is precies wat ze niet altijd doen. Ze worden egoïstisch, hoogmoedig en onverzadigbaar. Hun begeerten nemen toe met hun fortuin en ze denken nooit genoeg te hebben."

Kardec's opmerking: Een verheven positie in de wereld en gezag over onze medemensen zijn beproevingen die even groot en riskant zijn als tegenspoed, want hoe rijker en machtiger we zijn, hoe meer verplichtingen we moeten nakomen en hoe groter de middelen zijn die ons ter beschikking staan om goed en kwaad te doen. God beproeft de armen door berusting en de rijken door het gebruik dat ze van hun rijkdom en macht maken. Rijkdom en macht wekken alle hartstochten op die ons aan de materie hechten en ze houden ons af van spirituele perfectie. Daarom zei Jezus: "Voorwaar, Ik zeg jullie dat het gemakkelijker is voor een kameel om door het oog van een naald te gaan dan voor een rijke om het koninkrijk der hemelen binnen te gaan." (Zie nr. 266)

Gelijkheid van Rechten Tussen Mannen en Vrouwen

817. Zijn mannen en vrouwen gelijk voor God en hebben ze dezelfde rechten?

"Heeft God hen niet beiden de kennis van goed en kwaad en de vermogens tot vooruitgang gegeven?"

818. Waar komt de morele inferioriteit van vrouwen in bepaalde gebieden vandaan?

"Van de onrechtvaardige en wrede overheersing die mannen over hen hebben uitgeoefend. Het is een gevolg van sociale instellingen en van het misbruik van kracht over zwakte. Onder mannen die in moreel opzicht niet veel gevorderd zijn, maakt macht gelijk".

819. Met welk doel zijn vrouwen lichamelijk zwakker dan mannen?

"Om hen speciale functies toe te wijzen. Mannen zijn bedoeld voor ruw werk doordat ze sterker zijn; vrouwen voor lichter werk. Maar beiden helpen elkaar wederzijds bij de beproevingen van een leven vol bitterheid."

820. Maakt de lichamelijke zwakte van vrouwen hen niet van nature afhankelijk van mannen?

"God heeft aan sommigen kracht gegeven om de zwakken te beschermen, niet om ze tot slaaf te maken."

Kardec's opmerking: God heeft de organisatie van elk geslacht aangepast aan de functies die het moet vervullen. Als God aan vrouwen minder lichamelijke kracht gegeven heeft, heeft God hen tegelijk een grotere gevoeligheid gegeven ten opzichte van de gevoeligheid van de moederlijke functies en de kwetsbaarheid van de wezens die aan hun zorg toevertrouwd worden.

821. Zijn de functies waarvoor vrouwen door de natuur bestemd zijn even belangrijk als die welke aan mannen zijn toegekend?

"Ja, en zelfs groter - vrouwen geven mannen de eerste noties van het leven".

822. Aangezien alle mensen gelijk zijn voor Gods wet, moeten ze dan niet ook gelijk zijn voor de menselijke wet?

"Dit is het eerste principe van rechtvaardigheid: "Doe anderen niet aan wat je niet wilt dat zij jou aan doen".

822.A) Wil wetgeving dus volmaakt rechtvaardig zijn, moet ze dan niet de gelijkheid van rechten tussen mannen en vrouwen inwijden?

"Gelijkheid van rechten, ja; van functies, nee. Alle mensen moeten een specifieke plaats hebben en hun beroepen moeten hun aanleg weerspiegelen. Om rechtvaardig te zijn moet het menselijk recht de gelijkheid van rechten tussen mannen en vrouwen inwijden. Elk speciaal voorrecht dat aan de één wordt toegekend en niet aan de ander is in strijd met de rechtvaardigheid. De emancipatie van de vrouw gaat samen met de vooruitgang van de beschaving; hun onderworpenheid gaat samen met barbaarsheid. Bovendien

bestaat geslacht alleen in de lichamelijke organisatie en aangezien geesten beide kunnen worden, zijn er in dit opzicht geen verschillen tussen hen. Bijgevolg moeten ze dezelfde rechten genieten".

Gelijkheid in de Dood

823. Waar komt het verlangen vandaan om iemands nagedachtenis op grafmonumenten te vereeuwigen?

"De laatste daad van hoogmoed".

823.B) Maar wordt de hoogdravendheid van grafmonumenten niet het vaakst bepaald door familieleden die de herinnering aan de overledene willen eren, en niet zozeer door de overledene zelf?

"Het is de hoogmoed van de familieleden die eer voor zichzelf willen. Het is niet altijd voor de overledene dat al deze demonstraties gemaakt worden, maar voor ijdelheid, voor aandacht van de wereld, en om met hun rijkdom te pronken. Geloof je dat de herinnering aan dierbaren minder blijvend is in de harten van de armen, alleen maar omdat ze maar één bloem op het graf van hun geliefden kunnen leggen? Geloof je dat marmer diegenen die nutteloos waren toen ze op aarde waren, uit de vergetelheid kan redden?"

824. Is begrafenis praal helemaal te veroordelen?

"Nee. Als het de herinnering aan een morele persoon eert is het rechtvaardig en geeft het een goed voorbeeld."

Kardec's opmerking: Het graf is de plaats van ontmoeting voor de hele mensheid - alle menselijke onderscheidingen worden er genadeloos beëindigd. De rijken

proberen tevergeefs hun nagedachtenis te vereeuwigen door opzichtige monumenten. De tijd zal deze monumenten vernietigen, net zoals hij hun lichamen vernietigt - de natuur heeft het zo gewild. De herinnering aan hun goede en slechte daden zal minder vergankelijk zijn dan hun graf en de pracht van hun begrafenissen zal hun gemeenheid niet wegpoetsen noch hen ook maar één graad verhogen in de geestelijke hiërarchie. (Zie de nrs. 320 en volg.)

Opmerking

Schrijf hier je opmerkingen of conclusies over het hoofdstuk.

HOOFDSTUK X
De Wet van de Vrijheid

Natuurlijke Vrijheid • Slavernij • Vrijheid van Gedachte • Vrijheid van Geweten • Vrije Wil • Fatalisme • Voorkennis van de Toekomst • Een Theoretische Samenvatting over de Drijvende Kracht Achter Menselijke Daden

Natuurlijke Vrijheid

825. Zijn er posities in de wereld waarin mensen zich kunnen vleien door te geloven dat ze absolute vrijheid genieten?

"Nee, want allen, de minste zowel als de grootste, hebben elkaar nodig".

826. Wat zou een toestand zijn waarin de mens absolute vrijheid zou kunnen genieten?

"Die van een heremiet in de woestijn. Zodra twee individuen samengebracht worden, zijn er rechten te respecteren en hebben ze geen absolute vrijheid meer."

827. Ontneemt de plicht om de rechten van anderen te respecteren de individuen de rechten die op henzelf betrekking hebben?

"Absoluut niet, want het zijn rechten die hun door de natuur verleend zijn."

828. Hoe kunnen we de liberale meningen van sommige mannen verzoenen met hun veelvuldig despotisme in hun eigen huis en over hun ondergeschikten?

"In deze gevallen hebben ze weliswaar een intellectueel begrip van de natuurlijke wet, maar dat wordt teniet gedaan door hoogmoed en egoïsme. Ze weten wat ze zouden moeten doen, maar doen het in de praktijk niet - ze maken van hun principes een goed berekende klucht."

828.A) Zal er in het volgende leven rekening gehouden worden met de principes die ze in dit leven beleden hebben?

"Hoe meer intelligentie individuen hebben om een principe te begrijpen, hoe minder excuus ze zullen hebben als ze het niet op zichzelf hebben toegepast. Ik zeg je naar waarheid dat simpele maar oprechte mensen verder gevorderd zijn op Gods weg dan zij die proberen te lijken wat ze in feite niet zijn".

Slavernij[58]

829. Zijn er menselijke wezens die van nature bedoeld zijn om het eigendom van anderen te zijn?

---

[58] Het Boek der Geesten werd gepubliceerd in 1857 toen slavernij nog legaal werd uitgeoefend in vele delen van de wereld, waaronder de Verenigde Staten en Brazilië. Het ministerie van Buitenlandse Zaken van de V.S. publiceert jaarlijks een rapport met de titel Trafficking in Persons dat in 2006 onthult dat 14 naties niet genoeg doen om de internationale mensenhandel te stoppen. Dit rapport gaat over "ernstige vormen van mensenhandel", die worden gedefinieerd als: "a) mensenhandel waarbij een commerciële seksuele daad wordt uitgelokt met geweld, fraude of dwang, of waarbij de persoon die tot een dergelijke daad wordt aangezet, de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft

"Elk geval van onderwerping van de ene mens aan de andere is in strijd met de wet van God. Slavernij is machtsmisbruik en zal geleidelijk verdwijnen met de vooruitgang, net als alle andere misbruiken."

Kardec's opmerking: Elke menselijke wet die slavernij instelt is een wet tegen de natuur, omdat ze mensen gelijkstelt met dieren en hen lichamelijk en moreel vernedert.

830. Wanneer slavernij tot de gebruiken van een cultuur behoort, zijn degenen die het beoefenen dan verwerpelijk omdat ze niets anders doen dan een gebruik volgen dat hun natuurlijk lijkt?

"Kwaad is altijd kwaad. Al je sofisterij zal een kwade handeling niet goed maken. Maar de verantwoordelijkheid voor het kwaad staat in verhouding tot de middelen die je ter beschikking staan om het te doorgronden. Zij die de wet van de slavernij gebruiken zijn altijd schuldig aan het overtreden van de wet van de natuur; maar hierin, zoals in alle dingen, is de schuld relatief. Omdat slavernij een gewoonte was bij bepaalde culturen, beoefenden de mensen het te goeder trouw als iets wat hen natuurlijk leek. Maar hun verstand, meer ontwikkeld en vooral verlicht door de leer van het christendom, liet hen uiteindelijk zien dat de slaaf hun gelijke was tegenover God. Daarna hadden ze geen excuus meer."

---

bereikt; of b) het rekruteren, onderbrengen, vervoeren, ter beschikking stellen of verkrijgen van een persoon voor arbeid of diensten, met gebruik van geweld, fraude of dwang met het oogmerk hem te onderwerpen aan onvrijwillige dienstbaarheid, pacht, schuldslavernij of slavernij". – Vertaler opmerking.

831. Plaatst de natuurlijke ongelijkheid van bekwaamheden bepaalde volkeren niet onder de onderworpenheid van de meer intelligente?

"Ja, om hen in staat te stellen zich te ontwikkelen, maar niet om hen door slavernij nog verder te vernederen. De mens heeft bepaalde rassen lang beschouwd als gedomesticeerde lastdieren, uitgerust met armen en handen, en gedacht dat ze het recht hadden ze als zodanig te verkopen. Ze hebben zichzelf beschouwd als van zuiverder bloed. De dwaasheid van hen die niet verder kijken dan de materie! Het is niet het bloed dat zuiverder of minder zuiver moet zijn, maar de geest". (Zie de nrs. 361-803)

832. Er zijn mensen die hun slaven humaan behandelen, die hen niets tekort laten komen, en die denken dat vrijheid hen aan nog grotere ontberingen zou blootstellen. Wat zeg je over hen?

"Ik zeg dat ze hun eigen belangen heel goed begrijpen. Ze tonen ook dezelfde zorg voor hun vee en paarden om op de markt meer winst te maken. Ze zijn niet zo verwijtbaar als degenen die hun slaven mishandelen, maar ze gebruiken ze niettemin als koopwaar, waardoor ze het recht ontnemen om bij zichzelf te horen."

Vrijheid van Gedachte

833. Is er iets in de mens dat aan alle dwang ontsnapt, en waardoor hij absolute vrijheid geniet?

"Het is door de gedachte dat ze onbeperkte vrijheid genieten, want de gedachte kent geen obstakels. Zijn manifestatie kan belemmerd worden, maar niet uitgewist."

834. Zijn mensen verantwoordelijk voor hun gedachten?

"Ze zijn verantwoordelijk tegenover God. God alleen kan hun gedachten kennen en hen veroordelen of vrijspreken volgens de goddelijke rechtvaardigheid."

Vrijheid van Geweten

835. Is vrijheid van geweten een consequentie van vrijheid van gedachte?

"Het geweten is een innerlijke gedachte die bij de mens hoort, net als al zijn andere gedachten."

836. Hebben mensen het recht om barrières op te werpen voor de vrijheid van geweten?

"Niet meer dan voor de vrijheid van gedachte, want alleen God heeft het recht over het geweten te oordelen. Als mensen hun wetten gebruiken om de relaties tussen individuen te regelen, gebruikt God de wetten van de natuur om de relaties tussen individuen en God te regelen."

837. Wat is het gevolg van barrières voor de vrijheid van geweten?

"Het dwingt individuen te handelen tegen hun eigen manier van denken in, waardoor ze hypocrieten worden. Vrijheid van geweten is één van de kenmerken van ware beschaving en vooruitgang."

838. Is elke overtuiging respectabel, ook als ze notoir verkeerd is?

"Elk geloof is eerbiedwaardig als het oprecht is en tot de praktijk van het goede leidt. Verwerpelijke overtuigingen zijn die, welke tot het kwade leiden."

839. Zijn we verwijtbaar als we onze eigen overtuigingen gebruiken om iemand te schandaliseren die niet denkt zoals wij?

"Het toont een gebrek aan naastenliefde en gaat in tegen de vrijheid van gedachte".

840. Gaat het tegen de vrijheid van geweten in om overtuigingen te belemmeren die de samenleving zouden kunnen verontrusten?

"Handelingen mogen beperkt worden, maar innerlijke overtuigingen zijn ontoegankelijk."

Kardec's opmerking: Het tegenhouden van de externe handelingen van een geloof, wanneer die handelingen anderen schade berokkenen, gaat niet in tegen de vrijheid van geweten, want zo'n onderdrukking laat aan het geloof zijn volledige vrijheid.

841. Moeten we uit respect voor de vrijheid van geweten de verbreiding van schadelijke leerstellingen toestaan, of mogen we zonder tegen zulke vrijheid in te gaan, proberen hen die door dwalende principes op een dwaalspoor gebracht zijn, terug te leiden op het pad van de waarheid?

"Dat mag zeker, en dat zou ook moeten. Maar om het voorbeeld van Jezus te volgen, moet je onderwijzen met zachtmoedigheid en overtuiging en niet met geweld, want dat zou erger zijn dan het geloof van degene die je wenst te overtuigen. Als er iets is dat opgelegd zou moeten worden, dan is het goedheid en broederlijkheid; maar wij geloven niet dat het middel daartoe geweld is: overtuiging kan niet met geweld opgelegd worden".

842. Aangezien alle leerstellingen beweren de enige uitdrukking van de waarheid te zijn, aan welke tekens kunnen

we herkennen welke werkelijk het recht heeft als zodanig te worden voorgesteld?

"Het zal de leer zijn die de minste hypocrieten voortbrengt en het grootste aantal morele individuen, wat betekent dat ze de wet van liefde en naastenliefde in haar grootste zuiverheid en ruimste toepassing beoefenen. Aan dit teken zul je herkennen welke leer goed is, want die leerstellingen die leiden tot het zaaien van onenigheid en het vestigen van verdeeldheid onder Gods kinderen, kunnen alleen maar verkeerd en schadelijk zijn".

Vrije Wil

843. Handelen mensen met vrije wil?

"Aangezien ze vrijheid van gedachte hebben, hebben ze ook vrijheid van handelen. Zonder vrije wil zouden mensen machines zijn."

844. Hebben mensen een vrije wil vanaf het moment van geboorte?

"Ze hebben de vrijheid om te handelen vanaf het moment dat ze een wil hebben om te handelen. Tijdens de eerste fasen van het leven is de vrijheid bijna onbestaande. Ze ontwikkelt zich en verandert van doel naarmate de vermogens zich ontwikkelen. Aangezien de gedachten van kinderen in verhouding staan tot de behoeften van hun leeftijd, passen ze hun vrije wil toe op dingen die voor hen noodzakelijk zijn."

845. Zijn de instinctieve aanleg die individuen bij hun geboorte meebrengen geen belemmering voor de uitoefening van hun vrije wil?

"Instinctieve aanleg komt voort uit die van de geest vóór zijn incarnatie. Afhankelijk van de mate waarin de geest geëvolueerd is, kan deze aanleg het individu aanzetten tot verwerpelijke daden, waarbij hij of zij geholpen wordt door geesten die met zulke aanleg sympathiseren. Maar er is geen onweerstaanbare prikkeling als het individu de wil heeft om zich te verzetten. Onthoud: 'waar een wil is, is een weg'". (Zie nr. 361)

846. Heeft ons organisme geen invloed op onze daden in het leven? Zo ja, gaat dat niet ten koste van onze vrije wil?

"De geest wordt zeker beïnvloed door materie, die zijn manifestaties kan belemmeren. Daarom ontwikkelen de vermogens zich op werelden waar de lichamen minder materieel zijn dan op aarde, met meer vrijheid; maar het instrument geeft geen vermogens aan de geest. Bovendien moet in dit geval onderscheid gemaakt worden tussen morele vermogens en intellectuele vermogens. Als individuen een instinct tot moord hebben, is het zeker hun eigen geest die het bezit en die het aan hen doorgeeft - het ontstaat nooit door hun lichamelijke organen. Wie zijn gedachte onderdrukt om zich met materie bezig te houden, wordt als een dier, en nog erger, want hij denkt er niet meer aan om op zijn hoede te zijn voor het kwaad. Daarin worden ze verwijtbaar, want ze handelen op deze manier uit vrije wil." (Zie nrs. 367 e.v. Invloed van het organisme)

847. Kan een verstoring van de vermogens de mens zijn vrije wil ontnemen?

"Zij wier intelligentie door welke oorzaak dan ook verstoord is, hebben geen volledige controle meer over hun gedachten en daarna hebben ze geen vrijheid meer. Zo'n verstoring is vaak een straf voor de geest die in een andere existentie misschien ijdel en

hoogmoedig was en slecht gebruik maakte van zijn vermogens. Hij kan herboren worden in het lichaam van iemand die geestelijk gestoord is, zoals de despoot in het lichaam van een slaaf, en de hatelijke rijke in dat van een bedelaar. Maar de geest is zich volkomen bewust van die dwang en lijdt eronder. Het is in deze dwang dat men de werking van de materie ziet". (Zie nrs. 371 en volg.)

848. Vormt de vervorming van de verstandelijke vermogens door dronkenschap een excuus voor verwerpelijke daden?

"Nee, want dronkaards beroven zich opzettelijk van hun verstand om hun grove hartstochten te bevredigen; in plaats van één fout, begaan ze er twee."

849. Wat is bij de mens in primitieve toestand de overheersende aanleg: instinct of vrije wil?

"Instinct, dat hen niet belemmert om in bepaalde dingen met volledige vrijheid te handelen. Net als kinderen passen ze deze vrijheid eerst toe op hun behoeften; ze ontwikkelt zich later door intelligentie. Bijgevolg zijn jullie, die meer verlicht zijn dan de primitieve volkeren, meer verantwoordelijk voor jullie daden dan zij."

850. Is sociale positie soms geen obstakel voor volledige vrijheid van handelen?

"De wereld heeft ongetwijfeld zijn eisen. God is rechtvaardig en houdt met alles rekening, maar houdt je verantwoordelijk voor de armzalige pogingen die je onderneemt om zulke obstakels te overwinnen."

Fatalisme

851. Is er fatalisme in de gebeurtenissen van het leven volgens de gebruikelijke betekenis die aan het woord gehecht wordt; dat wil zeggen, zijn alle gebeurtenissen vooraf bepaald, en zo ja, wat blijft er dan over van de vrije wil?

"Fatalisme bestaat alleen als het toegepast wordt op de keuze die geesten bij hun incarnatie maken om deze of gene beproeving te ondergaan. Bij het kiezen van een bepaalde beproeving schetsen ze voor zichzelf een soort bestemming, die het juiste consequentie is van de positie waarin ze zich nu bevinden. Ik heb het hier alleen over beproevingen van lichamelijke aard. Wat morele beproevingen en verleidingen betreft, behouden geesten hun vrije wil om goed of kwaad te kiezen en zijn ze altijd in staat toe te geven of weerstand te bieden. Als goede geesten zien dat mensen de moed verliezen, kunnen ze hen te hulp snellen, maar ze kunnen hen niet zo beïnvloeden dat ze hun wil overschaduwen. Een slechte geest, dat wil zeggen een geest van lage orde, kan hen storen en bang maken door een lichamelijk gevaar te verergeren. Maar wat de omstandigheden ook zijn, de geïncarneerde geest behoudt nog steeds zijn volledige vrijheid van keuze."

852. Er zijn mensen die achtervolgd lijken te worden door fatalisme, wat ze ook doen. Is het hun lot om ongelukkig te zijn?

"Er kunnen beproevingen zijn die ze moeten doorstaan en die ze zelf gekozen hebben. Opnieuw geef je het lot de schuld, dat bijna altijd een consequentie is van je eigen daden. Te midden van de ontberingen die je treffen, zorg ervoor dat je geweten helder is. Je zult je dan gedeeltelijk getroost voelen".

Kardec's opmerking: De juiste of verkeerde ideeën die we over dingen vormen doen ons slagen of falen naargelang ons karakter en onze sociale positie. We vinden het gemakkelijker en minder vernederend voor onze ijdelheid om onze mislukkingen eerder aan het noodlot of het lot toe te schrijven dan aan onze eigen schuld. Als de invloed van geesten hier soms toe bijdraagt, kunnen we ons er altijd van bevrijden door de ideeën die ze suggereren af te weren als die ideeën kwaadaardig zijn.

853. Er zijn mensen die aan het ene dodelijke gevaar ontsnappen om vervolgens in een ander gevaar te vallen. Ze lijken niet aan de dood te kunnen ontsnappen. Is hier geen sprake van fatalisme?

"Fatalisme, in de ware betekenis van het woord, geldt alleen voor het moment van de dood. Wanneer dat moment in de één of andere vorm aanbreekt, kun je er niet aan ontsnappen".

853.A) Dan zullen we, wat ook het gevaar mag zijn dat ons bedreigt, niet sterven als ons uur nog niet gekomen is?

"Nee, je zult niet sterven, en daar heb je duizenden voorbeelden van. Maar als je uur voor vertrek komt, zal niets je redden. God weet van tevoren wat voor soort dood je vertrek zal veroorzaken en vaak weet ook je geest het, omdat het hem geopenbaard werd toen hij de keuze voor dit of dat existentie maakte."

854. Volgt uit de onfeilbaarheid van het uur van de dood, dat de voorzorgsmaatregelen die genomen worden om het te vermijden nutteloos zijn?

"Nee, want de voorzorgsmaatregelen die je neemt worden je voorgesteld om de dood te vermijden die het gevolg kan zijn van de gevaren die je bedreigen. Ze zijn één van de middelen die gebruikt worden om te voorkomen dat het gebeurt".

855. Wat is de bedoeling van de Voorzienigheid als ze ons gevaren laat oplopen die geen resultaat zullen hebben?

"Wanneer je leven in gevaar is, is dat een waarschuwing die je zelf gewenst hebt om je van het kwaad af te keren en je in staat te stellen beter te worden. Als je eenmaal aan dit gevaar ontsnapt bent, en terwijl je nog onder de invloed bent van het gevaar dat je opliep, overweeg je met meer of minder intensiteit - afhankelijk van de kracht van de werking van goede geesten - om een beter mens te worden. Maar zodra de slechte geesten (ik zeg slecht in verband met het kwaad dat nog in hen aanwezig is) terugkeren, denk je dat je andere gevaren net zo gemakkelijk kunt ontwijken en laat je je hartstochten weer los. Door de gevaren die je oploopt, herinnert God je aan je zwakheid en de kwetsbaarheid van je existentie. Als we de oorzaak en de aard van elk gevaar onderzoeken, zien we dat in de meeste gevallen de consequenties een straf zijn voor één of ander verkeerd begaan of een plicht verwaarloosd. God waarschuwt je dus om je fouten te overdenken en te corrigeren". (Zie nrs. 526-532)

856. Weet de geest van tevoren wat voor soort dood hij zal ondergaan?

"Hij weet dat het soort leven dat hij gekozen heeft hem meer waarschijnlijk op de ene dan op de andere manier aan de dood zal blootstellen. Maar hij weet ook welke worstelingen hij zal moeten doorstaan om die te vermijden; en als God het wil, zal hij niet bezwijken".

857. Er zijn soldaten die de gevaren van de strijd trotseren met een zekere overtuiging dat hun uur nog niet gekomen is. Is er enige grond voor zo'n vertrouwen?

"Heel vaak hebben individuen een voorgevoel van hun einde en zo kunnen ze een voorgevoel hebben dat ze nog niet zullen sterven. Dit voorgevoel wordt hun gegeven door hun beschermgeesten, die hen wensen te waarschuwen opdat ze klaar zijn om te vertrekken, of om hun moed weer op te bouwen op momenten dat dat nodig wordt. Het kan ook tot hen komen door hun eigen intuïtie van het leven dat ze gekozen hebben of van de missie die ze geaccepteerd hebben en waarvan ze weten dat ze die moeten vervullen". (Zie nrs. 411-522)

858. Waarom vrezen zij die hun dood voorzien er over het algemeen minder voor dan anderen?

"Het is het individu dat de dood vreest, niet de geest. Zij die het voorzien denken meer als een geest dan als een fysieke entiteit. Ze begrijpen hun bevrijding en wachten erop."

859. Als de dood niet te vermijden is als ons uur aanbreekt, geldt dat dan ook voor alle ongelukken die zich in de loop van ons leven voordoen?

"Het zijn meestal klein genoeg kwesties waarover we je kunnen waarschuwen door je gedachten zo te richten dat je ze kunt vermijden, want we houden niet van lichamelijk lijden. Maar dit is van weinig belang voor de loop van het leven dat je gekozen hebt. Eigenlijk geldt authentiek fatalisme alleen op de momenten dat je deze wereld moet binnengaan en verlaten".

859.A) Zijn er gebeurtenissen die noodzakelijkerwijs moeten gebeuren, en die de wil van de geesten niet kan afwenden?

"Ja, maar die je, toen je in de geestelijke staat was, bij het maken van je keuze voorzag en anticipeerde. Maar geloof niet dat alles wat je overkomt 'geschreven' is, zoals sommigen zeggen. Een

gebeurtenis is bijna altijd de consequentie van iets dat je door een daad van je eigen vrije wil zo gedaan hebt, dat als je dat niet gedaan had, de gebeurtenis niet zou hebben plaatsgevonden. Als je je vinger verbrandt, is dat alleen maar de consequentie van je onvoorzichtigheid en de toestand van de materie. Alleen de grote verdrietigheden - die belangrijke gebeurtenissen die je morele evolutie kunnen beïnvloeden - worden door God voorzien omdat ze nuttig zijn voor je zuivering en opvoeding."

860. Kunnen mensen door hun eigen wil en inspanningen gebeurtenissen vermijden die zich zouden voordoen, en omgekeerd?

"Dat kunnen ze, als deze schijnbare afwijking past in de algemene orde van het leven dat ze gekozen hebben. Door goed te doen - hun plicht en het enige doel van het leven - kunnen ze bovendien het kwaad voorkomen, vooral dat wat tot een nog groter kwaad zou kunnen bijdragen."

861. Weten degenen die een moord plegen bij de keuze van die existentie op dat moment dat ze moordenaars zouden worden?

"Nee. Ze weten alleen dat ze, door een leven van strijd te kiezen, de kans lopen één van hun medemensen te doden, maar ze weten niet of ze dat ook werkelijk zullen doen of niet. Moordenaars zullen bijna altijd in hun geest beraadslagen voor ze de misdaad begaan, en wie ergens over beraadslaagt is altijd vrij om het al dan niet te doen. Als geesten van tevoren wisten dat ze als individu een moord zouden moeten plegen, zou dat betekenen dat ze daartoe voorbestemd waren. Maar je moet heel duidelijk zijn over het feit dat niemand ooit voorbestemd is om een misdaad te begaan en dat elke misdaad, net als elke andere daad, altijd het resultaat is van wilskracht en vrije wil. Bovendien haal je steeds

twee heel verschillende dingen door elkaar: de materiële gebeurtenissen van het bestaan en de morele daden van het leven. Als er soms sprake is van fatalisme, dan geldt dat alleen voor materiële gebeurtenissen waarvan de oorzaak buiten jou ligt en onafhankelijk is van je wil. Wat de daden van het morele leven betreft, die gaan altijd uit van het individu zelf, die daarom altijd de vrijheid van keuze heeft. Er is nooit fatalisme in zulke daden".

862. Er zijn mensen die er nooit in lijken te slagen, die in al hun ondernemingen achtervolgd lijken te worden door een slechte invloed. Is dit niet wat we fatalisme zouden kunnen noemen?

"Het zou fatalisme kunnen zijn als je het zo zou willen noemen, maar het vloeit voort uit de keuze van het soort existentie. Zulke mensen wilden een leven vol teleurstellingen meemaken om hun geduld en berusting te oefenen. Maar je moet niet geloven dat dit fatalisme altijd onvermijdelijk is. Het is vaak alleen het gevolg van het feit dat ze een verkeerde weg zijn ingeslagen die niet strookt met hun intelligentie en aanleg. Iemand die een rivier probeert over te zwemmen zonder te weten hoe hij moet zwemmen, heeft een zeer grote kans te verdrinken. Zo is het ook met de meeste gebeurtenissen in het leven. Als mensen niet meer probeerden te ondernemen dan wat in overeenstemming was met hun eigen vermogens, zouden ze altijd slagen. Wat hun mislukking veroorzaakt zijn hun egocentrisme en ambitie, die hen van hun juiste pad afleiden en hen een roeping doen overwegen die niets anders inhoudt dan het verlangen om bepaalde hartstochten te bevredigen. Dan falen ze en is het hun eigen schuld; maar in plaats van hun fout te erkennen, geven ze liever hun horoscoop de schuld. Zo zou een man een goede arbeider geweest zijn die een eervolle boterham verdient, maar hij werd in plaats daarvan een

slechte dichter en stierf van de honger. Er zou voor iedereen een plaats zijn als ieder zijn eigen plek wist in te nemen".

863. Verplichten sociale gewoonten mensen niet vaak om een bepaalde weg te volgen in plaats van een andere? En zijn ze bij hun bezigheid keuze niet onderhevig aan de invloed van de mening van anderen? Is wat wij menselijk respect noemen eigenlijk niet een belemmering voor de uitoefening van onze vrije wil?

"Sociale gewoonten worden door mensen gemaakt, niet door God; als ze zich eraan onderwerpen, is dat omdat ze bij hen passen. Ook dit is een daad van vrije wil, want als ze wilden, konden ze ze verwerpen. Waarom klagen ze dan? Ze moeten niet de sociale gebruiken beschuldigen, maar hun eigen dwaze ijdelheid, die hen ertoe brengt liever van honger te sterven dan op zulke gebruiken inbreuk te maken. Niemand houdt rekening met dit offer aan de publieke opinie, hoewel God wel rekening zal houden met hun offer aan hun eigen ijdelheid. Dit betekent niet dat ze onnodig tegen de publieke opinie in moeten gaan, zoals sommige mensen die meer bezeten zijn van excentriciteit dan van ware filosofie. Het is even absurd om zich als een zonderling te vertonen als het wijs is om bereidwillig de sociale ladder af te dalen zonder te klagen als men niet aan de top kan blijven."

864. Als er mensen zijn tegen wie het lot schijnt te zijn, schijnen anderen erdoor begunstigd te worden omdat alles goed voor hen gaat. Waaraan kan dit toegeschreven worden?

"Meestal zijn ze beter in zelfsturing. Maar het kan ook een soort beproeving zijn: succes bedwelmt hen; ze vertrouwen op hun lot en betalen later vaak voor hun succes met wrede omkeringen die

met een beetje voorzichtigheid voorkomen hadden kunnen worden."

865. Hoe kunnen we het geluk verklaren dat bepaalde individuen lijkt te bevoordelen in omstandigheden die noch van de wil, noch van de intelligentie afhangen - kansspelen, bijvoorbeeld?

"Bepaalde geesten hebben vooraf bepaalde soorten plezier gekozen en het geluk dat hen bevoordeelt is een verleiding. Zij die in materiële zin winnen kunnen als geest verliezen - het is een beproeving voor hun hoogmoed en hebzucht."

866. Zou dan het fatalisme dat ons lot in het materiële leven lijkt te beheersen niet ook het gevolg zijn van onze vrije wil?

"Jullie hebben zelf jullie beproevingen gekozen. Hoe moeilijker ze zijn en hoe beter je ze verdraagt, hoe meer je evolueert. Zij die hun leven doorbrengen in het zelfzuchtig genieten van overvloed en eigen welzijn zijn laffe geesten die stil blijven staan. Zo overtreft het aantal ongelukkigen de gelukkigen ruimschoots, want de meeste geesten hebben de beproevingen gezocht die hen het meest van nut zullen zijn. Ze zien maar al te duidelijk de zinloosheid van aardse grootheden en genoegens. Bovendien is het meest bevredigende leven altijd vol gebeurtenissen en eigen problemen om op te lossen, zelfs als er geen lijden is." (Zie de nrs. 525 en volg.)

867. Waar komt de uitdrukking "onder een geluksster geboren" vandaan?

"Het komt van een oud bijgeloof, volgens hetwelk de sterren verbonden waren met het lot van elk mens - een allegorie die sommige mensen zo dwaas zijn letterlijk te nemen."

Voorkennis van de Toekomst

868. Kan de toekomst aan mensen geopenbaard worden?

"In principe is de toekomst voor hen verborgen en slechts in zeldzame en uitzonderlijke gevallen staat God toe dat ze geopenbaard wordt."

869. Met welk doel wordt de toekomst voor hen verborgen gehouden?

"Als ze de toekomst kenden, zouden ze het heden verwaarlozen en zouden ze niet met dezelfde vrijheid handelen omdat ze beheerst zouden worden door de gedachte dat als een bepaalde ding moet gebeuren het geen zin heeft er bezorgd over te zijn; anders zouden ze het proberen te voorkomen. God heeft het zo gewild, zodat ieder kan bijdragen tot de vervulling van der dingen, zelfs van die welke hij of zij zou willen tegenwerken. Zo is het dat jullie zelf onbewust de gebeurtenissen voorbereiden die in de loop van jullie leven zullen plaatsvinden".

870. Maar als het nuttig is dat de toekomst verborgen blijft, waarom staat God dan soms toe dat ze geopenbaard wordt?

"Dat gebeurt als een bepaalde voorziene gebeurtenis de vervulling van dingen zou vergemakkelijken in plaats van ze te verhinderen, en als ze individuen ertoe brengt anders te handelen dan ze gedaan zouden hebben als de openbaring niet had plaatsgevonden. Bovendien is het vaak een beproeving. De verwachting van een gebeurtenis kan gedachten opwekken die deugdzamer of minder deugdzaam zijn. Als een man bijvoorbeeld weet dat hij een fortuin zal ontvangen dat hij niet verwacht had, kan hij overvallen worden door het gevoel van hebzucht of opgetogenheid over de waarschijnlijkheid dat hij zijn aardse

genoegens kan vergroten. Om het fortuin eerder te verkrijgen, kan hij dan verlangen naar de dood van degene die het hem moet nalaten. Aan de andere kant zal zo'n verwachting misschien goede gevoelens en edelmoedige gedachten in hem opwekken. Als de voorspelling niet uitkomt, is dat een andere beproeving: de manier waarop hij de teleurstelling verdraagt; niettemin zal hij de verdienste of de schuld verworven hebben van de goede of de slechte gedachten die de voorspelling in hem opwekte".

871. Aangezien God alles weet, weet God of een mens al dan niet zal falen in een bepaalde beproeving. Als dat zo is, wat is dan de noodzaak van de beproeving in de eerste plaats, want die kan niets toevoegen aan wat God niet al over die persoon weet?

"Je kunt net zo goed vragen waarom God de mens om te beginnen niet perfect en vervuld geschapen heeft (zie nr. 119) of waarom ze eerst de kindertijd moeten doormaken voor ze tot volwassenheid komen (zie nr. 379). Het doel van een beproeving is niet God te verlichten over wat mensen verdienen - God weet heel goed wat ze verdienen - maar om hen de volledige verantwoordelijkheid voor hun eigen gedrag te laten dragen, omdat ze de vrijheid hebben om te doen of niet te doen. Aangezien ze kunnen kiezen tussen goed en kwaad, heeft een beproeving tot doel hen voor de verleiding van het kwaad te plaatsen en hen alle verdienste te laten om die te weerstaan. Ook al weet God heel goed van tevoren of ze zullen zegevieren of falen, toch kan God uit goddelijke rechtvaardigheid hen noch straffen noch belonen voor een daad die ze nog niet begaan hebben". (Zie nr. 258)

Kardec's opmerking: Bij mensen is het net zo. Maar hoe bekwaam aspiranten ook zijn en hoe zeker ze ook zijn van succes, ze kunnen geen diploma krijgen zonder eerst beproefd te zijn, d.w.z. zonder beproeving. Op dezelfde manier veroordeelde een rechter de beschuldigde niet dan met het bewijs dat een misdaad

werkelijk begaan werd en niet door de voorspelling dat de beschuldigde zo'n daad in de toekomst kan of zou kunnen begaan.

Hoe meer we nadenken over de consequenties die de kennis van de toekomst voor de mens zou hebben, hoe meer we zien hoe wijs de Voorzienigheid was om die te verbergen. De zekerheid van een gelukkige gebeurtenis zou leiden tot passiviteit; een onaangename gebeurtenis tot ontmoediging; in beide gevallen zouden onze inspanningen verlamd worden. Daarom wordt de toekomst niet aan mensen getoond, behalve als een doel dat ze door hun eigen inspanningen moeten bereiken, maar zonder de beproevingen te kennen die ze moeten doorstaan om het te bereiken. Kennis van alle voorvallen die ze onderweg zouden kunnen tegenkomen zou hen hun initiatief en het gebruik van hun vrije wil ontnemen. Ze zouden zich mee laten slepen op de fatale helling van de gebeurtenissen zonder hun eigen vermogens uit te oefenen. Als het welslagen van een kwestie verzekerd is, maakt niemand zich er meer druk over.

Een Theoretische Samenvatting over de Drijvende Kracht achter Menselijke Daden

872. De kwestie van de vrije wil kan als volgt samengevat worden: mensen worden niet fataal tot het kwaad geleid; hun daden zijn niet vooraf "geschreven"; de misdaden die ze begaan zijn niet het gevolg van één of ander noodlot decreet. Bij wijze van beproeving en boetedoening kunnen ze een existentie kiezen waarin ze zich tot misdaad aangezet zullen voelen, hetzij door de omgeving waarin ze geplaatst zijn, hetzij door de omstandigheden die erop toezien; maar ze zullen altijd vrij zijn te handelen zoals ze willen. De vrije wil bestaat in de geestelijke toestand in de keuze van beproevingen, en in het lichamelijke leven in het vermogen om toe te geven aan of weerstand te bieden aan de verleidingen waaraan ze zich vrijwillig onderworpen hebben. Het is de plicht van de opvoeding om slechte neigingen te bestrijden en het zal dat

effectief doen als het gebaseerd is op een grondige studie van de menselijke morele natuur. Door de kennis van de wetten die deze morele natuur beheersen, zal de mens erin slagen die te veranderen, zoals intelligentie veranderd wordt door opvoeding, en lichamelijke constitutie door lichamelijke zorg.

Losgekoppeld van de materie en in de dwalende staat, maakt de geest de keuze van zijn toekomstig lichamelijke existentie naargelang de graad van perfectie die hij bereikt heeft. Het is hierin, zoals we gezegd hebben, dat vooral zijn vrije wil bestaat. Deze vrijheid wordt door de incarnatie niet teniet gedaan. Als de geest toegeeft aan de invloed van de materie, faalt hij in de beproevingen die hij voor zichzelf gekozen heeft. Om ze te helpen overwinnen kan hij echter de hulp inroepen van God en goede geesten. (Zie nr. 337)

Zonder vrije wil zouden mensen noch schuldig zijn in kwaad, noch verdienstelijk in goedheid. Dit is zo waar dat in de wereld afkeuring of lof altijd afhangt van de intentie, dat wil zeggen, van de wil van de individuen. Wie wil zegt, bedoeld in werkelijkheid vrijheid. Daarom zouden mensen geen excuses in hun lichamelijke opmaak kunnen zoeken voor hun fouten, zonder afstand te doen van de rede en de menselijke conditie zelf, en zonder zichzelf gelijk te stellen met het brute. Als dit op het kwade kan worden toegepast, geldt het ook voor het goede. Maar telkens als mensen het goede beoefenen, letten ze er goed op de verdienste aan hun gunst toe te schrijven. Ze schrijven het niet toe aan hun organen, een feit dat, ondanks de mening van enkele theoretici, bewijst dat ze instinctief geen afstand doen van het meest glorieuze voorrecht van hun soort: de vrijheid van denken.

Fatalisme, zoals het gewoonlijk opgevat wordt, impliceert een voorafgaande en onherroepelijke verordinering van alle gebeurtenissen van het leven, hoe belangrijk ze ook mogen zijn. Als dat de orde van de dingen was, zouden menselijke wezens als machines zijn, verstoken van wil. Van welk nut zou hun intelligentie zijn als ze in al hun handelingen steevast overruled werden door de kracht van het lot? Zo'n leer, als het waar was, zou de vernietiging van alle menselijke vrijheid betekenen. Individuen zouden geen verantwoordelijkheid hebben voor hun daden en als gevolg daarvan zou er geen kwaad, geen misdaad, geen deugd bestaan. God, die oppermachtig rechtvaardig is, kon Gods schepselen niet kastijden voor fouten die niet van hen afhingen om mee te beginnen, of hen belonen voor deugden waarvoor ze geen verdienste hadden. Zo'n wet zou een verdere ontkenning zijn van de wet van de vooruitgang, want mensen die van het noodlot afhankelijk zouden zijn voor alles, zouden proberen niets te doen om hun positie te verbeteren, omdat ze die noch beter noch slechter konden maken.

Maar fatalisme is geen betekenisloos woord. Het is echt van toepassing met betrekking tot de positie van individuen op de aarde en de functies die ze erop vervullen als gevolg van het soort existentie dat hun geest gekozen had als beproeving, boetedoening of missie. Ze ondergaan noodlottig alle beproevingen van dat existentie en alle goede of slechte neigingen die eraan inherent zijn. Maar op dit punt houdt het fatalisme op, want het hangt af van hun wil om al dan niet toe te geven aan die neigingen. De details van de gebeurtenissen hangen af van de omstandigheden die de mensen zelf scheppen met hun daden, en van die welke geesten beïnvloeden door de gedachten die ze hun voorstellen. (Zie nr. 459)

Er is dus fatalisme in de gebeurtenissen die de mensen voorgeschoteld krijgen als een consequentie van de existentie keuze die hun geest maakt. Maar er kan geen fatalisme zijn in de resultaten van zulke gebeurtenissen, want het kan van hen afhangen dat ze door hun eigen voorzichtigheid de loop der dingen veranderen. Bovendien is fatalisme nooit van toepassing op de daden van het morele leven.

Het is in de dood dat de mensen absoluut en onverbiddelijk aan de wet van het fatalisme onderworpen zijn, want ze kunnen zich niet onttrekken aan het decreet dat de duur van hun existentie heeft vastgesteld, noch aan het soort dood dat het verloop ervan moet onderbreken.

Volgens het gangbare geloof ontlenen menselijke wezens al hun instincten uit zichzelf. Deze zouden ofwel voortkomen uit hun lichamelijke organisatie, waarvoor ze niet verantwoordelijk zouden zijn, ofwel uit hun eigen natuur, waarin ze een excuus voor zichzelf kunnen zoeken door te zeggen dat het niet hun schuld is dat ze zo gemaakt zijn. De Spiritistische Leer bekijkt het duidelijk vanuit een moreel standpunt door de vrije wil voor de mens in al zijn volheid toe te laten. Het zegt hen dat als ze het kwaad beoefenen, of als ze toegeven aan een kwade suggestie die van buiten henzelf komt, ze toch volledig verantwoordelijk zijn, omdat de Leer hun macht erkent om zich te verzetten, iets wat duidelijk gemakkelijker is dan tegen hun eigen natuur te strijden. Volgens de Spiritistische Leer zijn er dus geen onweerstaanbare verleidingen. Mensen kunnen altijd hun oren sluiten voor de geheime stem die hen aanzet tot het kwaad, net zoals ze die kunnen sluiten voor de fysieke stem van iemand die tot hen spreekt. Ze kunnen dat doen door hun wil, door aan God kracht te vragen en te pleiten voor de hulp van goede geesten. Dit leert

Jezus in het sublieme gebed van het Onze Vader, waarin Hij ons beveelt te zeggen: "Laat ons niet in verzoeking vallen, maar verlos ons van het kwade."

Deze theorie over de drijvende kracht achter onze daden springt er duidelijk uit tussen alle leringen die de Geesten ons geven. Het is niet alleen subliem wat moraliteit betreft, maar we voegen eraan toe dat het de mens ook verheft in zijn eigen ogen, waardoor hij vrij is om het juk van een obsessor af te schudden, net zoals hij in staat is zijn deur te sluiten voor indringers. Zo zijn ze niet langer machines die handelen op een impuls die vreemd is aan hun eigen wil, maar in plaats daarvan zijn ze rationele wezens, die luisteren, oordelen en vrijelijk kiezen tussen twee raadgevingen. Laten we er aan toevoegen dat ondanks dit alles de mens niet van initiatief verstoken is; ze handelen niet anders dan op eigen impuls, want in werkelijkheid zijn ze nog steeds geïncarneerde geesten die onder het lichamelijke omhulsel de eigenschappen en gebreken bewaren die ze als geest hadden. Daarom hebben de fouten die we begaan hun primaire oorsprong in de onvolkomenheden van onze eigen geest, die nog niet de morele superioriteit bereikt heeft waartoe hij bestemd is, maar die niettemin geen gebrek heeft aan vrije wil.

Het lichamelijke leven is hem gegeven opdat hij zich van zijn onvolkomenheden kan zuiveren door de beproevingen die hij tijdens het leven ondergaat, en het zijn juist zulke onvolkomenheden die hem verzwakken en hem vatbaarder maken voor de suggesties van andere onvolmaakte geesten, die van dat feit misbruik maken om hem te doen bezwijken in de strijd die hij is aangegaan. Als de geest als overwinnaar uit deze strijd tevoorschijn komt, evolueert hij; als hij faalt, blijft hij zoals hij was - niet slechter, niet beter. Het is een beproeving die hij opnieuw zal

moeten beginnen en die hij misschien lange tijd zal moeten doorstaan. Hoe meer hij zich zuivert, hoe meer hij zijn zwakheden vermindert en hoe minder toegankelijk hij wordt voor hen die hem tot kwaad verleiden. Zijn morele kracht neemt door zijn vooruitgang toe en slechte geesten trekken zich van hem terug.

Alle geesten, die min of meer goed zijn als ze incarneren, vormen de menselijke soort en aangezien de aarde één van de minst ontwikkelde werelden is, zijn er hier meer slechte dan goede geesten. Daarom zien we zoveel goddeloosheid. Laten we dus alles in het werk stellen om na ons huidige verblijf niet naar deze wereld te hoeven terugkeren en rust te verdienen op een betere wereld, één van die bevoorrechte werelden, waar goedheid volledig heerst en waar we ons verblijf op deze planeet zullen herinneren als slechts een tijd van ballingschap.

Opmerking

Schrijf hier je opmerkingen of conclusies over het hoofdstuk.

HOOFDSTUK XI
De Wet van Rechtvaardigheid, Liefde en Liefdadigheid

Rechtvaardigheid en Natuurlijke Rechten • Het Recht van Eigendom. Diefstal • Liefdadigheid en Liefde voor onze Naaste • Moederlijke en Kinderlijke Liefde

Rechtvaardigheid en Natuurlijke Rechten

873. Is het gevoel van rechtvaardigheid te vinden in de natuur zelf of is het het resultaat van verworven ideeën?

"Het is zo natuurlijk dat je in opstand komt bij de gedachte aan een onrechtvaardigheid. Morele vooruitgang ontwikkelt ongetwijfeld dit gevoel, maar schept het niet - God heeft het in het menselijk hart gelegd. Daarom vind je bij eenvoudige en ongeleerde mensen vaak opvattingen over rechtvaardigheid die juister zijn dan die bij zeer geleerde mensen."

874. Als rechtvaardigheid een natuurwet is, hoe is het dan te verklaren dat mensen het zo verschillend opvatten, en dat wat de één rechtvaardig vindt de ander onrechtvaardig lijkt?

"Dat komt omdat de hartstochten zich gewoonlijk met het gevoel van rechtvaardigheid vermengen en het daardoor veranderen. Hetzelfde gebeurt met het merendeel van de andere natuurlijke gevoelens en het veroorzaakt dat de dingen vanuit een verkeerd gezichtspunt bekeken worden".

875. Hoe kan rechtvaardigheid gedefinieerd worden?

"Rechtvaardigheid bestaat in het respecteren van de rechten van anderen".

875.A) Wat bepaalt deze rechten?

"Die worden bepaald door twee dingen: de menselijke wet en de natuurlijke wet. Omdat de mensen wetten hebben opgesteld die passen bij hun gewoonten en karakter, hebben zulke wetten rechten vastgesteld die kunnen variëren met de vooruitgang. Hoewel je huidige wetten niet volmaakt zijn, wijden ze toch niet dezelfde rechten aan als de wetten uit de Middeleeuwen, bijvoorbeeld. Ook al lijken die rechten je monsterlijk en zijn ze nu verouderd, ze leken toen rechtvaardig en natuurlijk. Daarom zijn de door mensen ingestelde rechten niet altijd in overeenstemming met rechtvaardigheid. Zij regelen slechts bepaalde sociale verhoudingen, terwijl er in het privéleven een groot aantal handelingen zijn die tot de uitsluitende bevoegdheid van de gewetens rechter behoren".

876. Buiten de door de menselijke wet gewijde rechten, wat is de basis van rechtvaardigheid die op het natuurlijke wet gegrond is?

"Christus heeft jullie gezegd: 'Doe aan anderen wat jij wilt dat zij aan jou doen'. God heeft in het menselijk hart de regel van alle ware rechtvaardigheid gelegd door het verlangen dat allen hebben om hun rechten gerespecteerd te zien. Als je onzeker bent over wat je in een bepaalde omstandigheid voor je buurman moet doen, vraag je dan af wat je zou willen dat je buurman in een soortgelijke situatie voor jou zou doen. God kon je geen veiliger gids geven dan je eigen geweten".

Kardec's opmerking: In feite ligt het criterium van ware rechtvaardigheid in het wensen voor anderen wat we voor onszelf zouden wensen; het ligt niet in het wensen voor onszelf wat we voor anderen zouden wensen, wat niet hetzelfde is. Aangezien het niet natuurlijk is om ons eigen kwaad te wensen, dan kunnen we, als we ons persoonlijke wens als norm of uitgangspunt nemen, er zeker van zijn dat we nooit iets voor onze buurman zullen doen behalve wat goed is. In alle tijden en in alle geloofssystemen hebben mensen altijd geprobeerd hun eigen persoonlijke rechten af te dwingen. De sublimiteit van de christelijke religie was het nemen van persoonlijke rechten als uitgangspunt voor de rechten van de buurman.

877. Legt de noodzaak van het leven in een maatschappij de mensheid speciale verplichtingen op?

"Ja, en de eerste is die van het respecteren van de rechten van anderen; wie de rechten van anderen respecteert zal altijd rechtvaardig zijn. In jouw wereld, waar zovelen de wet van rechtvaardigheid niet in praktijk brengen, neemt iedereen zijn toevlucht tot represailles en dat is wat moeilijkheden en verwarring in je samenleving veroorzaakt. Het sociale leven schenkt rechten en legt wederkerige plichten op."

878. Aangezien mensen zich kunnen vergissen in de omvang van hun rechten, welk richtlijn kan hen in staat stellen te weten welke grenzen aan die rechten gesteld moeten worden?

"De grens van het recht dat ieder voor zijn naaste erkent ten opzichte van hemzelf in dezelfde omstandigheden, en omgekeerd."

878.A) Maar als allen zichzelf de rechten van hun naaste zouden toekennen, wat wordt er dan van ondergeschiktheid aan superieuren? Zou dat geen anarchie veroorzaken ten aanzien van alle machtsposities?

"De natuurlijke rechten zijn voor iedereen gelijk, van de minste tot de grootste. God heeft sommigen niet uit zuiverder klei gemaakt dan anderen en allen zijn gelijk in de goddelijke ogen. Deze rechten zijn eeuwig, terwijl die welke door mensen ingesteld zijn, met hun instellingen vergaan. Bovendien voelen alle individuen hun eigen kracht of zwakte aan en zullen ze altijd een zekere eerbied tonen voor hen die dat verdienen vanwege hun deugdzaamheid en wijsheid. Het is belangrijk hierop te wijzen, zodat wie zich superieur waant, zijn plichten kent en die eerbied kan verdienen. Ondergeschiktheid zal nooit in het gedrang komen als het gezag in overeenstemming is met wijsheid."

879. Wat zou het karakter zijn van hen die rechtvaardigheid in al haar zuiverheid beoefenen?

"Zij zouden werkelijk rechtvaardig zijn en Jezus' voorbeeld volgen, omdat ze zowel naastenliefde als liefde jegens hun naaste zouden beoefenen, zonder welke er geen echte rechtvaardigheid is."

Het Recht van Eigendom. Diefstal

880. Welke is het eerste van alle natuurlijke rechten van de mens?

"Het recht om in leven te blijven. Daarom heeft niemand het recht het leven van een medemens aan te tasten of iets te doen dat zijn of haar lichamelijke existentie in gevaar kan brengen."

881. Geeft het recht om in leven te blijven hun het recht om te vergaren wat nodig is om van te leven en met pensioen te gaan wanneer zij niet meer kunnen werken?

"Ja, maar zij moeten dit doen als een familie - zoals de bij - door eerlijke arbeid, en niet door het vergaren van vermogen als egoïstische individuen. Bepaalde dieren zijn een voorbeeld van een dergelijke vooruitziende blik."

882. Hebben mensen het recht om te verdedigen wat ze door hun arbeid hebben verzameld?

"Heeft God niet gezegd: 'Steel niet' en Jezus niet: 'Geef aan Caesar wat van Caesar is'?"

Kardec's opmerking: Bezittingen die mensen door eerlijke arbeid verzamelen zijn legitiem bezit en ze hebben het recht ze te verdedigen, want eigendom dat de vrucht is van arbeid omvat een natuurlijk recht dat even heilig is als het recht om te werken en in leven te blijven.

883. Is het verlangen om te bezitten natuurlijk?

"Ja, maar wanneer de mens alleen voor zichzelf en voor zijn eigen persoonlijke bevrediging naar bezit verlangt, is dat egoïsme."

883.A) Niettemin, is het verlangen om te bezitten niet legitiem, aangezien degene die genoeg heeft om van te leven de anderen niet tot last is?

"Er zijn onverzadigbare individuen die bezittingen verzamelen zonder dat iemand anders daar voordeel bij heeft, of alleen maar om hun hartstochten te bevredigen. Geloof je dat dit door God wordt goedgekeurd? Zij die bezittingen verzamelen door hun arbeid met de bedoeling hun naaste te helpen, beoefenen de wet van liefde en van naastenliefde, en hun arbeid wordt door God gezegend".

884. Wat is het kenmerk van legitiem eigendom?

"Er is maar één legitiem eigendomskenmerk: het bezitten van iets dat verworven is zonder anderen schade te berokkenen." (Zie nr. 808)

Kardec's opmerking: De wet van liefde en rechtvaardigheid verbiedt ons anderen aan te doen wat we niet zouden willen dat ze ons zouden aandoen, en volgens ditzelfde principe veroordeelt ze elke manier om eigendom te verwerven die daarmee in strijd is.

885. Is het eigendomsrecht onbeperkt?

"Natuurlijk, alles wat rechtmatig verworven wordt vertegenwoordigt juist eigendom; maar zoals we gezegd hebben is de menselijke wetgeving onvolmaakt en ze sanctioneert dikwijls conventionele rechten die de natuurlijke rechtvaardigheid niet goedkeurt. Daarom hervormen mensen hun wetten naarmate ze vooruitgang boeken en rechtvaardigheid beter begrijpen. Wat in de ene eeuw perfect lijkt, blijkt in de volgende eeuw barbaars." (Zie nr. 795)

Liefdadigheid en Liefde voor Onze Naaste

886. Wat is de ware betekenis van het woord liefdadigheid zoals Jezus het opvatte?

"Welwillendheid jegens iedereen, toegeeflijkheid jegens de onvolkomenheden van anderen en vergeving voor overtredingen."

Kardec's opmerking: Liefde en liefdadigheid vullen de wet van rechtvaardigheid aan, want onze naasten liefhebben is hun al het mogelijke goed doen, alles wat we onszelf zouden toewensen. Dat is de betekenis van Jezus' woorden: "Heb elkaar lief als broeders".

Liefdadigheid, volgens Jezus, beperkt zich niet tot het geven van aalmoezen, maar omhelst al onze relaties met onze medemensen, of ze zich nu in situaties bevinden die lager, gelijk of hoger zijn dan de onze. Het beveelt ons toegeeflijk te zijn omdat we zelf toegeeflijkheid nodig hebben, en het verbiedt ons de ongelukkigen te vernederen, in tegenstelling tot wat algemeen gebruikelijk is. Wanneer rijke mensen ons opzoeken, beschouwen we ze met een overvloed aan consideratie en aandacht, maar wanneer arme mensen ons opzoeken, lijkt het alsof we niet door hen lastig gevallen willen worden. Maar hoe meelijwekkender de situatie van de laatsten, des te meer moeten we ons ervan onthouden hun schande door vernedering te vergroten. Wie werkelijk liefdadig is, probeert het gevoel van eigenwaarde van mensen in lagere posities te verheffen en zo de afstand tussen beiden te verkleinen.

887. Jezus onderwees ook: "Heb zelfs je vijanden lief". Maar is het liefhebben van onze vijanden niet in strijd met onze natuurlijke neigingen, en komt vijandschap niet voort uit een gebrek aan sympathie tussen geesten?

"Het is duidelijk niet mogelijk om tedere en hartstochtelijke liefde te tonen jegens je vijanden, en dat is ook niet wat Jezus wilde zeggen. Je vijanden liefhebben betekent hen vergeven en goed voor hun kwaad teruggeven. Zo plaatsen we onszelf boven hen; door wraak te zoeken plaatsen we onszelf alleen maar onder hen."

888. Wat moet men denken van aalmoezen geven?

"Zij die gereduceerd zijn tot het bedelen om aalmoezen vernederen zich moreel en lichamelijk in een existentie die hen op het niveau van de bruut plaatst. Een maatschappij die gebaseerd is op de wet van God en rechtvaardigheid moet voorzien in het leven van de zwakken zonder hen te vernederen. Het moet een existentie verzekeren voor hen die niet kunnen werken, zonder hen over te laten aan toeval en goede wil".

888.A) Veroordeel je dan het geven van aalmoezen?

"Nee, want het is niet het aalmoezen geven op zich dat verwerpelijk is, maar bijna altijd de manier waarop het gedaan wordt. Morele individuen, zij die liefdadigheid volgens Jezus begrijpen, zoeken de ongelukkigen op zonder te wachten tot ze hun hand uitsteken.

"Ware liefdadigheid is altijd goed en welwillend; het wordt zowel in de daad zelf als in de manier waarop het gedaan wordt aangetoond. Een met gratie bewezen dienst heeft dus een dubbele waarde; maar als hij met hooghartigheid wordt bewezen, dwingt de nood van de ontvanger hem of haar het te aanvaarden, maar zijn of haar hart zal nauwelijks geraakt worden.

"Bedenk ook dat in Gods ogen ostentatie de verdienste van welwillendheid uitwist. Jezus zei: 'Laat je linkerhand niet weten wat je rechterhand doet'. Daarin leert hij je de liefdadigheid niet aan te tasten met hoogmoed.

"Het is nodig onderscheid te maken tussen aalmoezen geven op zich en welwillendheid. Degene die het meest behoeftig is, is niet altijd degene die bedelt; de angst voor vernedering weerhoudt de echt armen, die bijna altijd lijden zonder te klagen. Zij zijn het die de authentiek humane mens weet te helpen zonder ostentatief te zijn.

"Heb elkaar lief - dat is de hele wet, de goddelijke wet waardoor God de werelden regeert. Liefde is de wet van aantrekkingskracht voor levende en georganiseerde wezens, en aantrekkingskracht is de wet van liefde voor anorganische materie.

"Vergeet nooit dat een geest, ongeacht zijn graad van vooruitgang of zijn situatie als geïncarneerd individu of als niet-geïncarneerde geest, altijd geplaatst is tussen een meer geëvolueerde geest die hem leidt en vervolmaakt en een minder geëvolueerde tegenover

wie hij dezelfde plichten te vervullen heeft. Wees daarom liefdadig, niet alleen door uit je zak een muntje te nemen dat je harteloos geeft aan degene die het waagt bij je te bedelen, maar door verborgen armoede op te zoeken. Wees toegeeflijk ten opzichte van de fouten van je buurman. In plaats van de onwetenden en de verslaafden te minachten, onderwijs en moraliseer hen. Wees zachtmoedig en welwillend tegenover allen die minder geëvolueerd zijn dan jij. Wees hetzelfde tegenover de laagste wezens van de schepping en je zult gehoorzaamd hebben aan de wet van God".

Saint Vincent de Paul

889. Zijn er niet mensen die door hun eigen schuld tot bedelen gereduceerd zijn?

"Natuurlijk. Maar als een goede morele opvoeding hen de wet van God geleerd had, zouden ze niet vervallen zijn in de excessen die hen tot de ondergang hebben geleid. Bovenal hangt hiervan de verbetering van jullie aardbol af." (Zie nr. 707)

Moederlijke en Kinderlijke Liefde

890. Is moederliefde een deugd of is het een instinctief gevoel dat zowel mensen als dieren gemeen hebben?

"Het is beide. De natuur heeft de moeder begiftigd met liefde tegenover haar kinderen in het belang van hun behoud, maar bij het dier blijft deze liefde beperkt tot de materiële behoeften van de nakomelingen en houdt op als het niet meer nodig is. Bij de mens blijft deze liefde het hele leven voortduren en bestaat uit een toewijding en een zelfverloochening die ware deugden omvatten. Het overleeft zelfs de dood zelf en begeleidt het kind van voorbij

het graf. Je kunt zien dat dit soort liefde iets meer inhoudt dan de liefde die in het dier getoond wordt." (Zie nrs. 205-385)

891. Als moederliefde zo natuurlijk is, waarom zijn er dan moeders die hun kinderen haten - vaak al vanaf de geboorte?

"Soms is het een beproeving die door de geest van het kind gekozen is, of het kan een boetedoening zijn als de geest zelf in een andere existentie een slechte vader, een slechte moeder of een slecht kind geweest was (zie nr. 392). In al die gevallen kan een slechte moeder alleen bezield zijn door een weinig geëvolueerde geest die moeilijkheden voor het kind wil scheppen, zodat hij of zij zal falen in zijn of haar gekozen beproeving. Maar zo'n overtreding van de wetten van de natuur blijft niet ongestraft, en de geest van het kind zal beloond worden voor de obstakels die het overkomen heeft".

892. Wanneer ouders kinderen hebben die hen verdriet doen, hebben ze dan niet het excuus dat ze niet de tederheid voor hen voelen die ze anders wel zouden hebben gevoeld?

"Nee, want het wordt beschouwd als een taak die hen is toevertrouwd en hun missie is alles in het werk te stellen om hen tot het goede te leiden (zie de nrs. 582, 583). Bovendien is zulk verdriet bijna altijd de consequentie van de slechte gewoonten die de ouders hun kinderen vanaf de wieg hebben laten volgen; zo oogsten ze wat ze gezaaid hebben".

Opmerking

Schrijf hier je opmerkingen of conclusies over het hoofdstuk

HOOFDSTUK XII
Morele Perfectie

Deugden En Ondeugden • De Hartstochten • Egoïsme • De Kenmerken van een Moreel Persoon • Zelfkennis

Deugden en Ondeugden

893. Welke is de meest verdienstelijke van alle deugden?

"Alle deugden zijn verdienstelijk omdat ze allemaal tekenen zijn van vooruitgang op het pad van het goede. Er is altijd sprake van deugdzaamheid als er vrijwillig verzet is tegen verleidingen van slechte neigingen. Maar de hoogste deugd bestaat in het opofferen van eigen belangen voor het welzijn van de naaste zonder bijbedoelingen. De grootste verdienste is die welke berust op de meest belangeloze liefdadigheid".

894. Er zijn mensen die door een spontane impuls goed doen zonder te hoeven worstelen met enig tegengesteld gevoel. Verdienen zij dezelfde verdienste als degenen die tegen hun eigen natuur moeten strijden, en die erin slagen die te overkomen?

"Zij die niet hoeven te worstelen hebben al vooruitgang geboekt. Zij hebben in het verleden geworsteld en getriomfeerd. Daarom kosten goede gevoelens hen geen moeite en lijken hun daden zo gemakkelijk - goed doen is voor hen een gewoonte geworden. Ze zouden geëerd moeten worden als oude krijgers die hun rangen verdiend hebben.

"Aangezien je nog ver van perfectie bent, verrassen zulke voorbeelden je door hun contrast en je bewondert ze zo erg omdat ze zeldzaam zijn. Maar je moet weten dat op werelden die verder ontwikkeld zijn dan de jouwe, wat bij jullie de uitzondering is, regel geworden is. Het gevoel van het goede is op die werelden overal spontaan, want ze worden alleen bewoond door goede geesten en een enkele slechte bedoeling zou een monsterlijke uitzondering zijn. Daarom zijn de mensen daar zo gelukkig. Hetzelfde zal op aarde gebeuren wanneer de mensheid zich transformeert en wanneer ze liefdadigheid in haar ware betekenis begrijpt en beoefent".

895. Behalve de gebreken en ondeugden waarover niemand zich kan vergissen, wat is het meest kenmerkende teken van onvolmaaktheid?

"Egocentrisme. Morele kwaliteiten houden vaak geen stand als ze op de proef gesteld worden, zoals koperen vergulding dat de proef van de toetssteen niet kan doorstaan. Individuen kunnen reële kwaliteiten bezitten waardoor ze tegenover de wereld moreel lijken. Maar hoewel zulke kwaliteiten wel op vooruitgang wijzen, houden ze niet altijd stand bij bepaalde beproevingen en soms is er maar één vleugje egocentrisme voor nodig om het ware karakter van deze individuen te ontmaskeren. Echte onbaatzuchtigheid is in feite zo zeldzaam op aarde dat het als een opmerkelijk fenomeen bewonderd wordt als het zich vertoont.

"Gehechtheid aan materiële dingen is een beruchte aanwijzing van onreinheid, want hoe meer mensen gehecht zijn aan de dingen van deze wereld, hoe minder ze hun ware bestemming begrijpen. Maar door onbaatzuchtigheid laten ze zien dat ze de toekomst vanuit een meer geëvolueerd gezichtspunt zien".

896. Er zijn onbaatzuchtige individuen die niettemin onderscheidingsvermogen missen en die hun bezittingen zonder werkelijk voordeel verspillen omdat ze niet weten hoe ze redelijk te gebruiken. Zullen zij enige verdienste hebben?

"Ze hebben verdienste voor hun onbaatzuchtigheid, maar niet voor het potentiële goede dat ze zouden kunnen doen. Als onbaatzuchtigheid een deugd is, dan is gedachteloos verkwisten altijd, op z'n minst, een gebrek aan oordeel. Fortuin wordt aan sommigen niet gegeven om in de wind te worden geworpen, evenmin als het aan anderen wordt gegeven om in een kluis te worden opgeborgen. Het is een depot waarvoor ze verantwoording zullen moeten afleggen. Ze zullen zich moeten verantwoorden voor al het goede dat ze hadden kunnen doen maar niet gedaan hebben en voor alle tranen die ze hadden kunnen drogen met het geld dat ze weggaven aan hen die niet werkelijk behoeftig waren".

897. Zijn zij schuldig die goed doen zonder een beloning op aarde te zoeken, maar in de hoop dat er in het volgende leven rekening mee gehouden mag worden, zodat hun situatie daar beter zal zijn? En schaadt zo'n gedachte hun vooruitgang?

"Men moet goed doen uit liefdadigheid, dat wil zeggen, belangeloos."

897.A) Niettemin, hebben allen het zeer natuurlijke verlangen om vooruit te komen, om uit de pijnlijke situatie van dit leven te komen. De Geesten leren ons goed te doen met dat doel voor ogen. Zou het dan verkeerd zijn te denken dat we door het goede te beoefenen mogen hopen op een betere situatie?

"Zeker niet; maar wie goed doet zonder bijbedoelingen, wie het alleen doet om God en zijn lijdende naaste welgevallig te zijn, heeft

al een zekere mate van vooruitgang gevonden, waardoor hij sneller het geluk kan bereiken dan wie goed doet door berekening en niet door de natuurlijke impuls van zijn hart". (Zie nr. 894)

897.B) Moeten we hier geen onderscheid maken tussen het goede dat voor onze naaste gedaan kan worden en de zorg die we besteden aan het corrigeren van onze eigen gebreken? We weten dat goed doen met de gedachte dat het ons in een volgend leven zal worden aangerekend weinig verdienste heeft, maar zou het ook een teken van onzuiverheid zijn als we onszelf zouden verbeteren, onze hartstochten overwinnen en ons karakter corrigeren met het doel onszelf dichter bij de goede geesten te brengen en een hogere positie in de geestelijke wereld te ontvangen?

"Nee, nee; met 'goed doen' bedoelen we alleen maar liefdadig zijn. Wie berekent wat elk van zijn goede daden hem in het andere leven of in het aardse leven kan opleveren, gaat egoïstisch te werk. Maar er is geen egoïsme in het jezelf verbeteren in de hoop dichter bij God te komen, want dat is het doel voor allen."

898. Aangezien het lichamelijke leven slechts een kortstondig verblijf op deze wereld is en ons toekomstige leven onze voornaamste zorg moet zijn, is het dan de moeite waard inspanning te doen om wetenschappelijke kennis te verwerven die alleen betrekking heeft op materiële dingen en noodzakelijkheden?

"Absoluut. Ten eerste stelt het je in staat je broeders en zusters te helpen. Vervolgens zal je geest zich sneller ontwikkelen als hij intellectueel vooruitgegaan is. In de hiaat tussen incarnaties leer je in één uur wat op aarde jaren zou kosten. Geen enkele kennis is nutteloos; het draagt allemaal in zekere mate bij tot de

vooruitgang, want de vervolmaakte geest moet alles weten. Aangezien in alle opzichten vooruitgang geboekt moet worden, helpen alle verworven ideeën de ontwikkeling van de geest."

899. Van twee rijke individuen is er een in weelde geboren en heeft nooit nood gekend, terwijl de ander zijn fortuin aan zijn eigen arbeid te danken heeft. Beiden gebruiken hun rijkdom echter uitsluitend voor hun eigen persoonlijke bevrediging. Wie is de meer verwijtbare?

"Degene die ontberingen gekend heeft. Hij weet wat het betekent om te lijden, maar verlicht dat niet bij anderen; zoals meestal gebeurt, herinnert hij zich zijn ontbering niet meer."

900. Hebben degenen die bezittingen blijven vergaren zonder er iemand voordeel mee te doen een geldig excuus door te zeggen dat ze dat doen om de bezittingen aan hun erfgenamen na te laten?

"Het getuigt van hun slechte principes."

901. Van twee gierigaards, berooft de eerste zich van levensbehoeften en sterft van gebrek aan zijn schat, terwijl de tweede alleen gierig is tegenover anderen maar extravagant tegenover zichzelf. Terwijl hij terugdeinst voor het kleinste offer om een dienst te bewijzen of iets nuttigs te doen, lijkt hem niets beter dan het bevredigen van zijn eigen smaak en hartstochten. Als er een gunst van hem gevraagd wordt, is hij altijd onwillig, maar als een opwelling toeslaat, is hij altijd bereid die te bevredigen. Wie van hen is schuldiger en wie van hen zal in de geestelijke wereld de slechtste plaats hebben?

"Degene die uitgeeft. Hij is egoïstischer dan de gierigaard. De gierigaard heeft al een deel van zijn straf gekregen".

902. Is het verkeerd om rijkdom te verlangen met de wens goed te doen?

"Zo'n gevoel is natuurlijk prijzenswaardig als het puur is. Maar is zo'n verlangen altijd belangeloos genoeg? Schuilt er niet een persoonlijk bijbedoeling achter? Is niet de eerste persoon aan wie we goed willen doen vele malen ons eigen ik?"

903. Is het verkeerd om de gebreken van anderen te bestuderen?

"Als het is met de bedoeling ze te bekritiseren en te onthullen is het verkeerd, want het getuigt van een gebrek aan liefdadigheid. Als het is met de bedoeling het op zichzelf toe te passen om dezelfde gebreken te vermijden kan het nuttig zijn. Maar je moet niet vergeten dat tolerantie voor de gebreken van anderen één van de deugden is die de liefdadigheid met zich meebrengt. Voordat je kritiek hebt op de onvolkomenheden van mensen, bedenk dan of anderen hetzelfde over jou kunnen zeggen. Probeer dus kwaliteiten te bezitten die tegengesteld zijn aan de gebreken die je in anderen bekritiseert. Dit is een middel om jezelf te vervolmaken. Als je hen bekritiseert omdat ze gierig zijn, wees dan genereus; als ze hard zijn, wees dan aardig; als ze kleinzielig handelen, wees dan expansief in al je handelingen. In een woord, handel zo dat deze woorden van Jezus niet op jou van toepassing kunnen zijn: 'Je ziet de splinter in het oog van je buurman, maar ziet de balk in je eigen oog niet'".

904. Is het verkeerd als iemand de misstanden van de maatschappij peilt en blootlegt?

"Dat hangt af van het gevoel dat de persoon ertoe brengt. Als een schrijver alleen maar een schandaal wil veroorzaken, doet hij of zij dat uit persoonlijk plezier en publiceert materiaal dat over het algemeen eerder een slecht dan een goed voorbeeld geeft. De geest

geniet ervan, maar hij kan gestraft worden voor het plezier dat hij voelt in het onthullen van kwaad."

904.A) In zulke gevallen, hoe kunnen we de zuiverheid van de bedoeling en de oprechtheid van een schrijver beoordelen?

"Het is niet nodig dat te doen. Als de boodschap goed is, doe er je voordeel mee; als ze slecht is, wordt ze een probleem voor het eigen geweten van de schrijver. Bovendien, als schrijvers hun oprechtheid willen bewijzen, is het aan hen om hun principes te ondersteunen door zelf het goede voorbeeld te geven."

905. Sommige auteurs hebben werken gepubliceerd die mooi en moreel verheffend zijn, die de vooruitgang van de mensheid bevorderen, maar waar ze zelf geen profijt van hebben. Als geesten, wordt er dan rekening gehouden met het goede dat ze door hun werken gedaan hebben?

"Moraliteit zonder actie is als het zaad zonder het zaaien. Wat heb je aan het zaad als je het niet laat groeien om je te voeden? Die mensen zijn schuldiger omdat ze de intelligentie bezaten om te begrijpen. Omdat ze de stelregels die ze anderen aan reikten niet in praktijk gebracht hebben slagen ze er niet in de vruchten ervan te oogsten."

906. Is het verwerpelijk voor hen die goed doen zich bewust te zijn van hun daden en ze voor zichzelf te erkennen?

"Aangezien ze zich bewust kunnen zijn van het kwaad dat ze doen, moeten ze zich evenzeer bewust zijn van het goede om te weten of ze juist of onjuist handelen. Door al hun daden te wegen op de schalen van Gods wet - vooral op die van de wet van rechtvaardigheid, liefde en liefdadigheid - kunnen ze weten of hun daden goed of slecht zijn, en ze dus goedkeuren of afkeuren.

Vandaar dat het hen niet te verwijten valt dat ze erkennen dat ze over hun kwade neigingen getriomfeerd hebben en dat ze tevreden zijn omdat ze dat gedaan hebben, op voorwaarde dat ze niet ijdel worden, want dat zou betekenen dat ze in een ander kwaad vervallen". (Zie nr. 919)

De Hartstochten

907. Aangezien het principe van onze hartstochten zijn oorsprong vindt in de natuur, zijn ze dan per se kwaad?

"Nee. Hartstocht is het resultaat van excessen die door de wil veroorzaakt worden, hoewel het principe zelf aan de mens gegeven werd ten goede van hen. De hartstochten kunnen hen tot grootse dingen brengen. Hun misbruik ervan is wat hen slecht maakt".

908. Hoe kunnen we de grens bepalen waarop de hartstochten ophouden goed of slecht te zijn?

"De hartstochten zijn als een paard dat nuttig is als het onder controle gehouden wordt, maar gevaarlijk wanneer het controleert. Je kunt herkennen wanneer een hartstocht schadelijk wordt op het moment dat je ophoudt ze te beheersen, en wanneer ze enig letsel voor jezelf of anderen tot gevolg heeft."

Kardec's opmerking: De hartstochten zijn hefbomen die de krachten van de mens verhogen tot het tienvoudige en hen helpen om de ontwerpen van de Voorzienigheid te vervullen. Maar als ze in plaats van hun hartstochten te sturen, zich erdoor laten leiden, vervallen ze in excessen, en valt juist de kracht die in hun handen goed had kunnen doen op hen en verplettert hen in plaats daarvan.

Alle hartstochten hebben hun principe in een gevoel of behoefte van de natuur. Daarom is het principe van de hartstochten niet slecht, want het berust op één van de voorzienige voorwaarden van onze existentie. Hartstocht op zich is de overdrijving van een behoefte of gevoel - het zit in de overmaat en niet in de oorzaak - en zo'n overmaat wordt kwaad als het tot één of ander kwaad leidt.

Elke hartstocht die ons dichter bij de dierlijke natuur brengt, brengt ons verder van de geestelijke natuur. Elk gevoel dat ons boven de dierlijke natuur uittilt kondigt de overheersing van geest over materie aan en brengt ons dichter bij perfectie.

909. Zouden mensen hun kwade neigingen altijd door eigen inspanning kunnen overwinnen?

"Ja, en soms met heel weinig inspanning; wat ze missen is wilskracht. Maar hoe weinigen van jullie doen zo'n inspanning!"

910. Kunnen mensen in geesten een effectieve hulp vinden om hen te helpen hun hartstochten te overwinnen?

"Als je oprecht tot God en je beschermengel bidt, zullen goede geesten je zeker te hulp komen - dat is hun missie". (Zie nr. 459)

911. Zijn er geen hartstochten die zo levend en onweerstaanbaar zijn dat de wil machteloos is om ze te overwinnen?

"Er zijn velen die zeggen 'ik wil', maar hun wil ligt alleen op hun lippen. Ze willen wel, maar zijn erg tevreden over het feit dat het niet lukt. Als ze menen dat ze hun hartstochten niet kunnen overwinnen, komt dat omdat hun geest er behagen in schept als gevolg van zijn eigen onzuiverheid. Wie zijn hartstochten probeert te bedwingen, begrijpt zijn eigen geestelijke aard, en ze overwinnen is een triomf van de geest over de materie".

912. Wat is het meest effectieve middel om de overheersing van de lichamelijke natuur te bestrijden?

"Het beoefenen van zelfverloochening."

Egoïsme

913. Van alle ondeugden, welke mogen we als de wortel beschouwen?

"We hebben het je al vele malen gezegd: egoïsme. Al het kwaad vloeit eruit voort. Bestudeer alle ondeugden en je zult zien dat egoïsme aan de basis van allemaal ligt. Hoezeer je tegen hen mag strijden, je zult ze nooit ontwortelen zolang je hun oorzaak niet vernietigd hebt. Laat al je inspanningen naar dat doel neigen, want egoïsme is de ware gesel van de samenleving. Wie in dit leven de morele perfectie wil benaderen, moet elk gevoel van egoïsme uit zijn hart ontwortelen, want egoïsme is incompatibel met rechtvaardigheid, liefde en liefdadigheid; het neutraliseert alle andere kwaliteiten".

914. Aangezien egoïsme op persoonlijke belangen berust, lijkt het moeilijk om het helemaal uit het menselijk hart te ontwortelen. Zullen we daar ooit toe in staat zijn?

"Naarmate mensen verlicht raken over geestelijke dingen, hechten ze minder waarde aan materiële dingen. Vervolgens is het nodig de menselijke instellingen die de hartstochten vermaken en prikkelen te hervormen. Dit hangt af van opvoeding."

915. Aangezien egoïsme inherent is aan de menselijke soort, zal het dan niet altijd een blijvend obstakel zijn voor de heerschappij van absolute goedheid op de aarde?

"Het is zeker dat egoïsme je grootste kwaad is, maar het hangt samen met de ongezuiverde natuur van de op aarde geïncarneerde geesten, en niet met de menselijke soort op zich. Bij

het zuiveren van zichzelf gedurende opeenvolgende incarnaties ontdoen de geesten zich van egoïsme, net zoals ze zich ontdoen van andere onzuiverheden. Zijn er op aarde geen mensen die van egoïsme ontdaan zijn, en die liefdadigheid beoefenen? Ze bestaan in groter aantal dan je zou denken, maar je kent er maar weinig van, want deugdzaamheid zoekt zich niet op klaarlichte dag te openbaren. Als er één is, waarom zouden er dan geen tien zijn? Als er tien zijn, waarom zouden er dan geen duizend zijn, enzovoort?"

916. Verre van af te nemen, neemt egoïsme toe met de beschaving, die het lijkt op te wekken en te vermaken. Hoe kan de oorzaak het gevolg vernietigen?

"Hoe groter het kwaad, hoe afschuwelijker het wordt. Het is nodig geweest dat egoïsme veel kwaad voortbracht om je de noodzaak te doen inzien het te ontwortelen. Als de mensen bevrijd zijn van het egoïsme dat hen beheerst, zullen ze als broeders en zusters leven. Ze zullen elkaar geen kwaad doen en elkaar wederzijds helpen door het broederlijke gevoel van solidariteit. De sterken zullen dan de steun en niet de onderdrukker zijn van de zwakken, en niemand zal meer gebrek hebben aan wat nodig is, want allen zullen de wet van rechtvaardigheid in praktijk brengen. Dit is het koninkrijk van het goede dat de Geesten tot taak hebben voor te bereiden". (Zie nr. 784)

917. Wat zijn de middelen om egoïsme te vernietigen?

"Van alle menselijke onvolkomenheden is egoïsme het moeilijkst te ontwortelen omdat het verbonden is met de invloed van de materie, waaraan de mens, die nog zo dicht bij zijn oorsprong staat, zich niet kan bevrijden. Alles komt samen om de invloed ervan in stand te houden: je wetten, je sociale organisaties en je

opvoeding. Egoïsme zal verzwakken met het overwicht van het morele leven over het materiële leven en vooral met het inzicht dat het Spiritisme je geeft over je ware toekomstige toestand, die niet langer vervormd wordt door allegorische ficties. Als het goed begrepen wordt en geïdentificeerd met gewoonten en overtuigingen, zal het Spiritisme gewoonten, gebruiken en sociale relaties veranderen. Egoïsme berust op het belang van de persoonlijkheid. Wanneer het goed begrepen wordt, ik herhaal, stelt het Spiritisme je in staat de dingen vanuit zo'n geëvolueerd standpunt te zien dat het gevoel van de persoonlijkheid op de één of andere manier verdwijnt voor de immensiteit van de Leer. Bij het vernietigen van dit zelfbelang en het tonen van de ware aard ervan, bestrijdt het Spiritisme noodzakelijkerwijs het egoïsme.

"Het is de schok die mensen ervaren van het egoïsme van anderen die hen meestal op hun beurt egoïstisch maakt, omdat ze de behoefte voelen zichzelf in de verdediging te dringen. Doordat ze zien dat anderen alleen aan zichzelf denken en niet aan hen, worden ze er op hun beurt toe gebracht meer met zichzelf bezig te zijn dan met anderen. Laat het principe van liefdadigheid en broederschap de basis zijn van de sociale instellingen en de wettelijke relaties tussen naties en individuen, en allen zullen minder aan zichzelf denken als ze zien dat anderen dat ook doen; zo zullen ze de moraliserende invloed van voorbeeld en contact ondergaan. In het licht van de huidige overvloed aan egoïsme is ware deugd nodig om de eigen persoonlijkheid op te offeren ter wille van anderen, die dat meestal niet inzien. Het is vooral aan hen, die deze deugd bezitten, dat het Koninkrijk der Hemelen geopend wordt. Vooral voor hen is de gelukzaligheid van de uitverkorenen gereserveerd, want ik kan je waarlijk zeggen dat op de dag van het oordeel zij die alleen aan zichzelf gedacht hebben

terzijde geworpen zullen worden en in de steek gelaten zullen worden." (Zie nr. 785)

— Fénelon

Kardec's opmerking: Er zijn ongetwijfeld prijzenswaardige pogingen ondernomen om de mensheid vooruit te helpen. Goede gevoelens worden vandaag meer dan ooit aangemoedigd, gestimuleerd en geëerd, en toch blijft de verslindende worm van egoïsme de gesel van de samenleving. Het is een waar kwaad dat over de hele wereld verspreid is en waarvan iedereen min of meer het slachtoffer is. Daarom is het nodig het te bestrijden alsof we een epidemie bestrijden. Daartoe moeten we te werk gaan zoals artsen dat doen: teruggaan naar de oorzaak. Laten we in elke structuur van de sociale organisatie - van het gezin tot de naties, van de krot tot het paleis - alle oorzaken zoeken, alle patent of verborgen invloeden die het gevoel van egoïsme opwekken, in stand houden en ontwikkelen. Zodra de oorzaken bekend zijn, zal de remedie zich aandienen. We hoeven ze alleen maar te bestrijden, zo niet volledig, dan toch ten dele, en beetje bij beetje zal het gif eruit getrokken worden.

De genezing kan lang duren omdat de oorzaken talrijk zijn, maar het is niet onmogelijk. Bovendien kunnen we dat punt niet bereiken als we het kwaad niet bij de wortels aanpakken; dat wil zeggen, door opvoeding. Maar niet de opvoeding dat er alleen op gericht is mensen te onderwijzen; eerder de opvoeding dat er ook op gericht is van hen morele individuen te maken. Wanneer het goed begrepen wordt, zal opvoeding de sleutel zijn tot morele vooruitgang. Wanneer de kunst van het beheren van karakters even goed begrepen wordt als de kunst van het beheren van intelligenties, zullen we in staat zijn karakters te corrigeren zoals we nieuwe planten rechtzetten.

Maar deze kunst vereist veel tact, veel ervaring en diepgaande observatie. Het is een serieus vergissing te menen dat het voldoende is om alleen maar kennis te hebben om die vervolgens op een voordelige manier toe te passen. Wie de kinderen van zowel de rijken als de armen heeft geobserveerd vanaf het moment van hun geboorte, en daarbij alle schadelijke invloeden opmerkt die op hen inwerken als gevolg van de zwakheid, onwetendheid en nalatigheid van degenen die hen begeleiden, en ook opmerkt hoe vaak de middelen die gebruikt worden

om hen te moraliseren meestal falen, zal niet verbaasd zijn dat er zoveel verwarring in de wereld heerst. Laat er evenzeer naar moraal als naar intelligentie gestreefd worden en we zullen zien dat als er koppige naturen zijn, er ook, in een groter aantal dan je zou denken, diegenen zijn die alleen een goede cultivering nodig hebben om goede vruchten voort te brengen. (Zie nr. 872)

Mensen willen tevreden zijn en dit gevoel zit in hun eigen aard. Daarom werken ze zonder ophouden om hun situatie op aarde te verbeteren en de oorzaken van hun kwalen te zoeken om ze te genezen. Als ze goed begrijpen dat egoïsme één van die oorzaken is; dat het de hoogmoed, ambitie, hebzucht, afgunst, haat en jaloezie opwekt waarvan ze op elk moment het slachtoffer zijn; dat het moeilijkheden brengt in alle sociale relaties, onenigheid uitlokt en vertrouwen vernietigt, waardoor ze verplicht zijn voortdurend een defensieve houding tegenover hun naaste aan te nemen; dat het een gevoel opwekt dat vriend in vijand verandert, dan zullen ze ook begrijpen dat deze ondeugd onverenigbaar is met hun eigen geluk. We voegen eraan toe dat ze ook incompatibel is met hun eigen veiligheid. Hoe meer ze er dus onder lijden, hoe meer ze de behoefte zullen voelen om het te bestrijden zoals ze dat zouden doen tegen een plaag, schadelijke dieren en alle andere gesels. Ze zullen hiertoe gedwongen worden uit zelfbelang. (Zie nr. 784)

Egoïsme is de bron van alle ondeugden, zoals liefdadigheid de bron is van alle deugden. Het vernietigen van de eerste en het ontwikkelen van de tweede moet het doel zijn van de inspanningen van alle mensen, als ze hun geluk in deze wereld zowel als in de toekomst willen verzekeren.

De Kenmerken van een Moreel Persoon

918. Aan welke tekenen kunnen we bij individuen de werkelijke vooruitgang herkennen die hun geest binnen de geestelijke hiërarchie zal verheffen?

"De geest bewijst zijn vooruitgang als alle handelingen van zijn lichamelijke leven bestaan uit het beoefenen van de wet van God, en als hij het geestelijke leven van tevoren begrijpt."

Kardec's opmerking: Werkelijk morele individuen zijn zij die de wet van rechtvaardigheid, liefde en liefdadigheid in haar meest volkomen zuiverheid beoefenen. Als ze hun geweten ondervragen over hun daden, zullen ze vragen of ze die wet niet overtreden hebben, of ze geen kwaad begaan hebben, of ze al het goede gedaan hebben dat in hun vermogen ligt, of niemand een klacht tegen hen heeft, en ten slotte of ze anderen gedaan hebben wat ze zouden willen dat anderen hen zouden aandoen.

Zij die het gevoel van liefdadigheid en liefde voor hun naaste bezitten, doen het goede omwille van zichzelf, zonder hoop op beloning, en ze offeren hun zelfbelang op omwille van de rechtvaardigheid.

Ze zijn goed, humaan en welwillend tegenover iedereen omdat ze in alle mensen hun eigen broeders en zusters zien, ongeacht ras of geloof. Als God hen macht en rijkdom gegeven heeft, beschouwen ze die als EEN STORTING die ze voor het goede moeten gebruiken, maar dit maakt hen niet ijdel, want ze weten dat God, die hen macht en rijkdom gegeven heeft, die ook weer kan wegnemen. Als de sociale orde mensen onder hun hoede heeft geplaatst, behandelen ze hen met vriendelijkheid en welwillendheid omdat ze tegenover God gelijken zijn. Ze gebruiken hun gezag om hen moreel op te bouwen, en niet om hen met hun hoogmoed te verpletteren. Ze zijn tolerant tegenover de zwakheden van anderen, want ze weten dat ze zelf ook tolerantie nodig hebben, en ze herinneren zich de woorden van Christus: "Laat hij die zonder zonde is de eerste steen werpen." Ze zijn niet wraakzuchtig: in navolging van Jezus vergeven ze overtredingen en onthouden ze alleen voordelen, omdat ze weten dat ze vergeven zullen worden zoals zij vergeven hebben. Tenslotte respecteren ze in anderen alle rechten die de wetten van de natuur hen hebben toegekend, zoals ze zouden willen dat de hunne gerespecteerd werden.

Zelfkennis

919. Wat is het meest effectieve middel om onszelf in dit leven te verbeteren en om weerstand te bieden aan de aantrekkingskracht van het kwaad?

"Een wijze uit de oudheid heeft je gezegd: 'Ken uzelf'."[59]

919.A) We begrijpen alle wijsheid van die stelregel, maar de moeilijkheid zit juist in het kennen van onszelf. Met welke middelen kunnen we dat doen?

"Doe wat ik deed toen ik nog op aarde leefde. Aan het eind van elke dag onderzocht ik mijn geweten, bekeek ik wat ik had gedaan en vroeg ik mij af of ik al dan niet een plicht verzuimd had en of er al dan niet iemand reden had om zich over mij te beklagen. Zo kwam ik ertoe mezelf te kennen en te zien wat er in mij was dat hervormd moest worden. Zij die elke avond al hun daden van de dag in herinnering roepen en zich afvragen wat goed of kwaad zij hebben gedaan, en daarbij God en hun beschermengel bidden om hen te verlichten, zouden grote kracht verwerven voor zelfverbetering, want, geloof me, God zal hem bijstaan. Vraag je daarom af over wat je gedaan hebt en naar welk doel je in een bepaalde omstandigheid gehandeld hebt, of je iets gedaan hebt dat je anderen zou verwijten, en of je iets gedaan hebt dat je niet zou durven belijden. Vraag ook: als het God behaagde me op dit moment te roepen om de wereld van de geesten binnen te gaan, waar niets verborgen is, zou ik dan ineenkrimpen voor iemands blik? Onderzoek wat je misschien tegen God gedaan hebt, dan tegen je naaste, en ten slotte tegen jezelf. De antwoorden zullen ofwel rust voor je geweten zijn, ofwel een aanwijzing van een fout die je moet rechtzetten.

"Zelfkennis is dus de sleutel tot individuele verbetering. Maar, zul je vragen, hoe beoordelen we onszelf? Zullen we niet in de illusie van ijdelheid verkeren, die onze misstappen verheft en ze

[59] Socrates. – Vertaler opmerking.

verontschuldigbaar maakt? Gierigaards denken dat zij gewoon zuinig en vooruitziend zijn, terwijl hoogmoedige individuen denken dat zij slechts vol waardigheid zijn. Dit is allemaal helemaal waar, maar je hebt een beheersing middel dat je niet kan bedriegen. Als je besluiteloos bent over de kwaliteit van één van je daden, vraag dan hoe je het zou beoordelen als het door iemand anders gedaan was. Als jij het in een ander zou verwijten, kan het voor jou niet wettige zijn, want God gebruikt geen twee maatstaven voor rechtvaardigheid. Zoek ook te weten wat anderen over je denken en verwaarloos de mening van je vijanden niet, want die hebben er geen belang bij de waarheid te verbloemen. Vaak plaatst God hen naast je als een spiegel, om je openhartiger te waarschuwen dan een vriend zou doen. Laat daarom wie werkelijk bereid is zichzelf te verbeteren zijn eigen geweten onderzoeken om er zijn kwade neigingen uit te ontwortelen zoals men onkruid uit zijn tuin ontwortelt. Laat ze hun morele werkdag uitbalanceren zoals zakenmensen dat doen met hun winsten en verliezen, en ik kan je verzekeren dat er meer winst dan verlies zal zijn. Als je kunt zeggen dat je werkdag goed is geweest, kun je rustig slapen en onbevreesd wachten op je ontwaken in het andere leven.

"Formuleer dus duidelijke en precieze vragen en wees niet bang ze aan te vullen; je zou er heel goed aan doen een paar minuten te besteden aan het veiligstellen van eeuwige gelukzaligheid. Werk je niet elke dag om te verzamelen wat je nodig zult hebben voor rust op je ouderdom? Is deze rust niet het voorwerp van al je verlangens, het doel dat je in staat stelt tijdelijke vermoeidheid en ontbering te verdragen? Welnu, wat is dan de rust van een paar dagen, geplaagd door de gebreken van het lichaam, vergeleken met wat de morele mens te wachten staat? Is het niet een kleine

inspanning waard? Ik weet dat velen zullen zeggen dat het heden zeker is maar de toekomst onzeker. Dat is precies de gedachte die wij opgedragen hebben in jullie verstand neer te halen, want wij willen jullie in staat stellen die toekomst zo te begrijpen dat er geen twijfel in je ziel kan blijven bestaan. Daarom riepen we eerst je aandacht op ons via de fenomenen van de natuur, door je zintuigen te raken, en gaven we je later instructies die ieder van jullie de plicht heeft te verspreiden. Met dit doel voor ogen hebben we Het Boek der Geesten gedicteerd".

— H. Augustinus

Kardec's opmerking: Vele van de misstappen die we begaan, gaan ongemerkt aan ons voorbij. In feite zouden we, in navolging van de raad van H. Augustinus, als we ons geweten vaker zouden ondervragen, zien hoe vaak we ongemerkt gefaald hebben door de aard en het motief van onze daden niet nauwkeurig te hebben onderzocht. Deze ondervragingsmethode is iets preciezer dan het gebruik van een stelregel, die we gewoonlijk niet op onszelf toepassen. Het vraagt om categorische ja-nee antwoorden die geen ruimte laten voor alternatieven. Het zijn persoonlijke beweringen en uit de som van de antwoorden kunnen we de som berekenen van het goede en het kwade dat in ons bestaat.

Opmerking

Schrijf hier je opmerkingen of conclusies over het hoofdstuk

Deel Vier

Hoop en Troost

Hoofdstuk I: Aardse Vreugde en Verdriet • Hoofdstuk II: Toekomstige Vreugde en Verdriet

HOOFDSTUK I
Aardse Vreugden en Verdriet

Relatief Geluk en Ongeluk • Het Verlies van Dierbaren • Teleurstellingen. Ondankbaarheid. Gebroken Affecties • Antipathieke Relaties • De Angst voor de Dood • Ontevredenheid met het Leven. Zelfmoord

Relatief Geluk en Ongeluk

920. Kunnen mensen volledig geluk genieten terwijl ze op aarde zijn?

"Nee, want het leven is hun gegeven als een beproeving of een boetedoening; het is aan hen om hun tegenslagen te verzachten en zo gelukkig mogelijk te zijn terwijl ze op aarde zijn."

921. We kunnen begrijpen dat de mensen op aarde gelukkig zullen zijn als de mensheid als geheel eindelijk getransformeerd

is, maar is het intussen voor iemand mogelijk om van relatief geluk te genieten?

"Mensen zijn meestal de ambachtslieden van hun eigen ongeluk. Als ze de wet van God in praktijk zouden brengen, zouden ze zich veel ongeluk besparen en genieten van een gelukstoestand die zo groot is als hun existentie op zo'n dichte vlakte zal toelaten".

Kardec's opmerking: Zij die voldoende begrip hebben van hun toekomstige bestemming zien hun lichamelijke existentie niet als iets meer dan een snelle reis. Het is als een kortstondige tussenstop in een afschuwelijke herberg. Ze troosten zich gemakkelijk over een paar voorbijgaande ergernissen op een reis die hen naar een betere situatie zal leiden in de mate waarin ze zich daarop hebben voorbereid.

We worden in dit leven gestraft door de overtredingen die we begaan tegen de wetten van het lichamelijke existentie, door de tegenslagen die het gevolg zijn van zulke overtredingen en door onze eigen excessen. Als we wat we onze aardse tegenslagen noemen zouden traceren naar hun oorsprong, zouden we zien dat de meeste het gevolg zijn van een vroegtijdige afwijking van de rechte en ware weg, waardoor we op het verkeerde pad terecht kwamen; en van het één op het ander vielen we uiteindelijk in schande.

922. Aards geluk is relatief aan de positie van ieder mens en wat voor het geluk van de één volstaat, zou voor een ander ongeluk zijn. Is er niettemin een gemeenschappelijke standaard van geluk voor allen?

"Voor het materiële existentie is het het bezit van alles wat nodig is; voor het morele leven is het een goed geweten en geloof in de toekomst".

923. Wordt dat wat voor de één overbodig zou zijn niet een noodzaak voor de ander, en omgekeerd, naargelang hun maatschappelijke positie?

"Ja, volgens jullie materialistische ideeën, jullie vooroordelen, jullie ambitie, en al jullie absurde opvattingen, waarvoor de toekomst gerechtigheid zal eisen als jullie eindelijk de waarheid begrijpen. Het is duidelijk dat degenen die een inkomen van 50.000 gehad hebben, en dat dan tot 10.000 zien dalen, zichzelf het meest ongelukkig zouden vinden omdat ze de eisen van hun sociale status niet kunnen handhaven: goede paarden en bedienden houden, al hun hartstochten bevredigen, enz. Ze zouden zichzelf beschouwen als gebrekkig in de eerste levensbehoeften. Maar eerlijk gezegd, zou je hen niet medelijden waardig moeten achten, terwijl naast hen anderen liggen die sterven van kou en honger, zonder een plaats om hun hoofd te leggen? Om gelukkig te zijn kijken de wijzen naar beneden, nooit naar boven; als ze hun blik toch opheffen, is het om hun eigen ziel op te heffen naar het oneindige." (Zie nr. 715)

924. Er zijn tegenslagen die niet afhangen van de manier waarop we handelen en die de meest rechtvaardige mensen schaden. Is er geen manier om ons voor zulke tegenslagen te behoeden?

"Als je vooruit wilt komen, moet je berusten en tegenslagen verdragen zonder te klagen. Maar je zult altijd troost vinden in je eigen geweten, dat je de hoop geeft op een betere toekomst, mits je doet wat nodig is om die te verkrijgen".

925. Waarom zegent God met de goederen van rijkdom bepaalde individuen die ze niet schijnen te verdienen?

"Het lijkt een gunst voor hen die niet verder kijken dan het heden; maar je weet zelf dat rijkdom een beproeving is die meestal gevaarlijker is dan armoede". (Zie 814 en volg.)

926. Is beschaving, omdat ze nieuwe behoeften schept, niet de bron van nieuwe kwellingen?

"De tegenslagen van deze wereld vloeien voort uit de kunstmatige behoeften die jullie voor jezelf scheppen. Mensen die hun verlangens weten te beperken en zonder hebzucht zien wat er ook buiten hun mogelijkheden kan liggen, besparen zich veel teleurstellingen in dit leven. De rijksten zijn in werkelijkheid zij die de minste behoeften hebben.

Je benijdt de genoegens van de mensen die de gelukkigen van deze aarde schijnen te zijn. Maar weet je toevallig wat hen te wachten staat? Als ze hun rijkdom alleen voor zichzelf gebruiken, zijn ze egoïstisch en zullen ze een omkeer ondergaan. Heb in plaats daarvan medelijden met hen. God staat soms toe dat de goddelozen voorspoed hebben; maar hun voorspoed is niet te benijden, want ze zullen er met bittere tranen voor boeten. Als de rechtvaardigen ongelukkig zijn, is dat omdat ze een beproeving doormaken die hun zal worden toegerekend als ze die met moed dragen. Denk aan de woorden van Jezus: "Zalig zijn zij die lijden, want zij zullen getroost worden."

927. Overvloed is zeker niet onmisbaar voor geluk, maar hetzelfde geldt niet voor noodzakelijkheden. Is het ongeluk van hen die daarvan verstoken zijn dan niet echt?

"Ze zijn pas echt ongelukkig als ze ontberen wat nodig is voor hun leven en de gezondheid van hun lichaam. Zo'n ontbering is misschien het gevolg van hun eigen toedoen en ze kunnen er alleen zichzelf de schuld van geven. Als het het gevolg is van het onrecht van een ander, zou de verantwoordelijkheid op degene vallen die het veroorzaakt heeft".

928. Door de bijzondere aard van onze natuurlijke bekwaamheden toont God aan ieder van ons duidelijk onze roeping in deze wereld. Komen niet veel tegenslagen voort uit het feit dat we niet de juiste roeping volgen?

“Dat is waar, en vaak zijn het ouders die door hoogmoed of hebzucht hun kinderen doen afwijken van het pad dat de natuur voor hen uitgestippeld heeft, en zo hun geluk in gevaar. Zij zullen er verantwoordelijk voor gehouden worden dat ze dat gedaan hebben".

928.A) Dus zou je het juist vinden als de zoon van een man uit de hogere klasse bijvoorbeeld schoenmaker werd, als dat zijn bekwaamheid was?

"Je hoeft niet je toevlucht te nemen tot absurditeiten en overdrijvingen. De beschaving heeft haar noodzakelijkheden. Waarom zou de zoon van een man uit de hogere klasse schoenmaker worden als hij ook andere dingen kan doen? Individuen kunnen altijd nuttig zijn naargelang hun capaciteiten, als ze niet worden toegepast op iets waarvoor ze niet bestemd zijn. In plaats van een slechte advocaat zouden ze bijvoorbeeld misschien een kundig monteur kunnen worden, enz."

Kardec’s opmerking: Buiten hun eigen intellectuele terrein opereren is zeker één van de meest voorkomende oorzaken van teleurstelling. Onbekwaamheid in een gekozen loopbaan is een onuitputtelijke bron van omkeringen. Dan komt er nog hoogmoed bij, die de mensen ervan weerhoudt hun toevlucht te nemen tot een nederiger beroep, en vaak beschouwen ze zelfmoord als het ultieme middel om te ontsnappen aan wat ze als vernedering beschouwen. Als een morele opvoeding hen boven alle vooroordelen van hoogmoed had verheven, zouden ze nooit berooid worden.

929. Er zijn mensen die berooid zijn van alle middelen, ook al is er overvloed overal om hen heen, en die geen andere oplossing voor hun probleem zien dan de dood. Wat moeten zij doen? Moeten ze zich toestaan van honger te sterven?

"Mensen moeten nooit het idee overwegen dat ze zichzelf toestaan van honger te sterven. Ze kunnen altijd de middelen vinden om zichzelf te voeden als hoogmoed zich niet tussen nood en werk plaatst. We zeggen vaak dat er geen oneervolle beroepen zijn, en dat het niet het werk op zich is dat oneervol is - woorden die we helaas meer op anderen dan op onszelf toepassen."

930. Het lijkt duidelijk dat we zonder de sociale vooroordelen die we ons laten overheersen, altijd wel één of andere vorm van werk zouden kunnen vinden waarmee we in ons levensonderhoud kunnen voorzien, ook al is dat in een lagere positie. Maar zijn er onder hen die zulke vooroordelen niet hebben, of die ze opzij zetten, niet ook mensen die door ziekte of andere oorzaken onafhankelijk van hun wil niet in staat zijn in hun behoeften te voorzien?

"In een samenleving die volgens de wet van Christus georganiseerd is, zou niemand van honger mogen sterven".

Kardec's opmerking: Met een wijze en voorzienige maatschappelijke organisatie zou het de mensen nooit ontbreken aan wat nodig is, behalve door hun eigen schuld, die vaak het gevolg is van hun omgeving. Wanneer ze echter de wet van God in praktijk brengen, zal er een sociale orde zijn die op rechtvaardigheid en solidariteit berust, en zullen ze zelf betere individuen zijn. (Zie nr. 793)

931. Waarom zijn de lijdende sociale klassen talrijker dan de gelukkige?

"Niemand is volmaakt gelukkig. Zij die als gelukkigen worden bekeken verbergen vaak schrijnende kwellingen. Lijden is overal.

Maar in antwoord op je gedachte wil ik zeggen dat wat jij de lijdende klassen noemt, talrijker zijn omdat de aarde een plaats van boetedoening is. Als de mensen haar eindelijk omgevormd hebben tot de habitat van het goede en van goede geesten, zullen mannen en vrouwen niet langer ongelukkig zijn in deze wereld. Het zal een aards paradijs voor hen zijn".

932. Waarom oefenen de goddelozen van deze wereld meestal een grote invloed uit op de goeden?

"Omdat de goede niet assertief zijn. De goddelozen zijn sluw en gedurfd, terwijl de goede timide zijn. Op het moment dat ze dat willen, zullen de laatsten de overhand krijgen".

933. Als mensen meestal de ambachtslieden zijn van hun materieel lijden, zijn ze dan ook de ambachtslieden van hun mentaal lijden?

"Meer nog, omdat hun materiële lijden soms onafhankelijk is van hun wil, terwijl gekrenkte hoogmoed, frustrerende ambitie, gierige angsten, afgunst, jaloezie - kortom, alle hartstochten - de kwellingen van de ziel omvatten.

"Afgunst en jaloezie! Gelukkig zijn zij die deze twee vraatzuchtige wormen niet kennen! Waar afgunst en jaloezie bestaan, kan geen kalmte, geen rust zijn. Voor wie aan deze kwalen lijdt, verschijnen de voorwerpen van hun verlangens, hun haat en hun wrok voor hen als geesten die hen niet met rust laten en die hen zelfs in hun slaap achtervolgen. Afgunstige en jaloerse individuen leven in een voortdurende koortsachtige toestand. Is dat een wenselijke toestand? Begrijp je niet dat mensen met zulke hartstochten opzettelijke straffen voor zichzelf creëren en dat de aarde voor hen een ware hel wordt?"

Kardec's opmerking: Veel uitdrukkingen geven symbolisch de gevolgen van verschillende hartstochten. We zeggen: opgeblazen van trots, stervend van afgunst, barstend van jaloezie of wrok, enz. Zulke beelden drukken de waarheid heel goed uit. Soms heeft jaloezie geen specifiek doel. Er zijn mensen die door hun aard jaloers zijn op iedereen die succes heeft of boven de middelmatigheid is verheven, ook al hebben ze daar geen direct belang bij; ze zijn uitsluitend jaloers omdat ze zelf niet hetzelfde niveau kunnen bereiken. Alles wat boven de gewone horizon lijkt te staan, beledigt hen, en als zij de meerderheid van de maatschappij vormden, zouden ze willen dat alles tot hun eigen niveau werd teruggebracht. In zulke gevallen gaat jaloezie samen met middelmatigheid.

Mensen zijn meestal ongelukkig door het belang dat ze hechten aan de dingen van deze wereld. IJdelheid, mislukte ambitie en hebzucht maken hen ongelukkig. Als ze zich boven de nauwe cirkel van het materiële leven zouden verheffen, als ze hun gedachten zouden verheffen naar het oneindige - wat hun bestemming is - zouden de wisselvalligheden van de menselijke existentie kleinzielig en kinderachtig lijken, als het verdriet van een kind dat lijdt onder het verlies van een stuk speelgoed dat zijn of haar opperste geluk vertegenwoordigde.

Wie alleen geluk vindt door zijn hoogmoed en grove materiële lusten te bevredigen is ongelukkig als hij ze niet kan bevredigen, terwijl wie zuinig is, zich gelukkig voelt met wat voor anderen ongeluk zou omvatten. We hebben het hier over beschaafde mensen, want primitieven hebben behoeften die veel beperkter zijn en dus niet dezelfde redenen voor afgunst en bezorgdheid hebben.

Hun manier van kijken naar dingen is veel anders. In de beschaafde staat denken mensen na over hun ongelukkig zijn en analyseren dat, en vandaar dat ze er meer door geraakt worden. Anderzijds kunnen ze ook nadenken en analyseren over de middelen tot troost in het christelijk gevoel, dat hun de hoop op een betere toekomst geeft, en in het spiritisme, dat hun de zekerheid van die toekomst geeft.

Het Verlies van Dierbaren

934. Veroorzaakt het verlies van dierbaren ons geen leed en werkt het niet als een legitieme bron van verdriet, aangezien

zo'n verlies zowel onherstelbaar is als onafhankelijk van onze wil?

"Deze oorzaak van verdriet treft zowel de rijken als de armen. Het omvat een beproeving of boetedoening en een wet voor allen. Het is echter een troost dat je met je vrienden kunt communiceren via de middelen die je ter beschikking staan, in afwachting van andere wegen die directer en toegankelijker zijn voor je zintuigen."

935. Hoe zit het met de mening van mensen die communicatie met hen die voorbij het graf zijn als heiligschennis beschouwen?

"Er kan geen sprake zijn van heiligschennis als er eerbied is en als de evocatie met eerbied en gepastheid gebeurt. Het bewijs hiervan is dat de geesten die genegenheid voor je hebben er plezier in scheppen naar je toe te komen, en ze verheugen zich erover herinnerd te worden en met je te kunnen praten. Er zou alleen maar sprake zijn van heiligschennis als evocaties lichtzinnig gedaan werden".

Kardec's opmerking: De mogelijkheid om met geesten in verbinding te treden is een zeer vertederende troost, die ons de middelen verschaft om te communiceren met de familieleden en vrienden die vóór ons de aarde hebben verlaten. Door onze evocatie komen ze tot ons, blijven aan onze zijde, horen ons, en antwoorden ons. Er is, om zo te zeggen, geen scheiding meer tussen hen en ons. Zij staan ons bij met hun raadgevingen en zij getuigen van hun genegenheid en de tevredenheid die zij ervaren door onze herinnering aan hen. Het is voor ons een voldoening te weten dat zij gelukkig zijn en van hen persoonlijk de bijzonderheden van hun nieuwe existentie te leren kennen, waarbij wij de zekerheid verwerven dat wij op een dag, op onze beurt, weer bij hen zullen zijn.

936. Wat doet het ontroostbare verdriet van hen die op aarde blijven met de geesten die er het voorwerp van zijn?

"Een geest is gevoelig voor de herinnering en het verdriet van hen die hij liefhad, maar aanhoudend en onredelijk verdriet treft hem zwaar, omdat hij in zo'n overmaat een gebrek aan geloof in de toekomst en vertrouwen in God ziet, en daardoor een belemmering voor vooruitgang en misschien voor hun hereniging in de geestelijke wereld."

Kardec's opmerking: Als een geest gelukkiger is dan hij op aarde was, is het betreuren dat hij dit leven achter zich gelaten heeft, het betreuren dat hij gelukkig is. Twee vrienden zijn gevangenen in dezelfde gevangenis; beiden zullen ze ooit bevrijd worden, maar één van hen wordt eerst bevrijd. Zou het juist zijn van de kant van degene die in de gevangenis blijft om bedroefd te zijn dat zijn vriend eerder dan hij in vrijheid is gesteld? Zou er van zijn kant niet meer egoïsme dan genegenheid in schuilen te wensen dat zijn vriend in gevangenschap zou blijven en even lang zou lijden als hijzelf? Hetzelfde geldt voor twee mensen die elkaar op aarde liefhebben. Degene die het eerst vertrekt is de eerste die bevrijd wordt, en de ander moet blij zijn, geduldig wachtend op het moment dat hij of zij ook bevrijd zal worden.

Laten we een andere vergelijking maken. Je hebt een vriendin die in de buurt woont. Ze bevindt zich in een moeilijke situatie, en haar gezondheid of persoonlijke belangen vereisen dat ze naar een ander land gaat, waar ze in alle opzichten beter af zal zijn. Ze zal dus geruime tijd niet meer in de buurt zijn; niettemin zullen jullie door middel van correspondentie contact kunnen blijven houden - de scheiding zal alleen lichamelijk zijn. Zal je treuren om haar vertrek, aangezien het voor haar goed is?

De Spiritistische Leer biedt ons, door de duidelijke bewijzen die het ons geeft over het toekomstige leven, de aanwezigheid om ons heen van wezens die we liefhadden, de voortzetting van hun affectie en vriendelijkheid, en de relaties die ons in staat stellen met hen te communiceren, opperste troost tegenover een van de meest gerechtvaardigde oorzaken van verdriet. Bij het Spiritisme is er geen verlatenheid meer. De meest geïsoleerde mens is altijd omringd door vrienden met wie hij of zij kan communiceren.

Ongeduldig verdragen we de beproevingen van het leven. Ze lijken zo ondraaglijk dat we denken dat we ze niet kunnen verdragen. Maar als we ze toch moedig verdragen, als we ons geklaag tot zwijgen weten te brengen, zullen we ons verheugen als we uit deze aardse gevangenis bevrijd worden, zoals patiënten die lange tijd geleden hebben zich verheugen over hun genezing na een pijnlijke behandeling geduldig te hebben doorstaan.

Teleurstellingen. Ondankbaarheid. Gebroken Affecties

937. Zijn de teleurstellingen die veroorzaakt worden door ondankbaarheid en door de kwetsbaarheid van de banden van vriendschappen niet ook een bron van bitterheid voor het menselijk hart?

"Ja, maar we hebben je al geleerd medelijden te hebben met ondankbare en ontrouwe vrienden. Zij zullen ongelukkiger zijn dan jij. Ondankbaarheid is het kind van egoïsme en egoïsten zullen vroeg of laat op harten stuiten die even hard zijn als hun eigen hart. Denk maar aan al diegenen die meer goed gedaan hebben dan jij, die waardiger zijn dan jij, en die met ondankbaarheid terugbetaald zijn. Bedenk dat Jezus zelf tijdens zijn leven werd bespot, veracht en behandeld als een schurk en een bedrieger. Wees dus niet verbaasd als jou hetzelfde overkomt. Laat het goede dat je gedaan hebt je beloning zijn in deze wereld en maak je niet druk over wat diegene zeggen die ervan geprofiteerd hebben. Ondankbaarheid dient om je volharding in het doen van goed te testen. Het zal je worden toegerekend, en zij die ondoordacht tegen je zijn geweest zullen gestraft worden in dezelfde mate waarin ze ondankbaar zijn geweest."

938. Zouden de door ondankbaarheid veroorzaakte teleurstellingen het hart niet verharden en ongevoelig maken?

"Dat zou jammer zijn, want mensen met hart, zoals je zegt, zullen altijd blij zijn om het goede dat ze gedaan hebben. Ze weten dat als het goede dat ze gedaan hebben in het huidige leven niet herinnerd wordt, het dat in een ander leven wel zal zijn, en de ondankbare zal dan schaamte en berouw voelen".

938.A) Maar deze kennis zal niet verhinderen dat hun hart zich gekwetst voelt. Zou dit er niet toe kunnen leiden dat ze denken dat ze gelukkiger zouden zijn als ze minder gevoelig waren?

"Ja, als ze een egoïstisch geluk zouden verkiezen, een heel droevig geluk! Maar als ze weten dat de ondankbare vrienden die hen in de steek laten hun vriendschap onwaardig zijn, en dat ze zich in hen vergist hebben, zullen ze er geen spijt meer van hebben hen te verliezen. Later zullen ze vrienden vinden die begripvoller zijn. Je moet medelijden hebben met hen die je behandelen op een manier die je niet verdient, want ze zullen een droevige vergelding ondergaan. Laat je niet door hen kwellen: het is voor jou een middel om je boven hen te verheffen".

Kardec's opmerking: De natuur heeft de mens de behoefte gegeven om lief te hebben en geliefd te worden. Eén van de grootste genoegens die hun op aarde wordt geschonken is in hun ontmoeting met wederzijds op elkaar afgestemde harten. De natuur schenkt hun zo een voorproefje van het geluk dat hen wacht in de wereld van volmaakte geesten, waar alles liefde en welwillendheid is - een geluk dat aan de egoïsten geweigerd wordt.

Antipathieke Relaties

939. Aangezien sympathieke geesten ertoe gebracht worden elkaar te ontmoeten, hoe komt het dan dat onder geïncarneerde geesten de affectie vaak slechts eenzijdig is, en oprechte liefde met onverschilligheid of zelfs afkeer ontvangen wordt?

Bovendien, kan de levendigste affectie tussen twee mensen niet omslaan in afkeer en soms haat?

"Kun je niet begrijpen dat dit een straf kan zijn, ook al is het een voorbijgaande? Trouwens, hoeveel zijn er niet die denken dat ze innig verliefd zijn omdat ze alleen het fysieke uiterlijk beoordelen, maar wanneer ze verplicht worden samen te leven, beseffen ze al gauw dat hun oordeel alleen op lichamelijke hartstocht gebaseerd was geweest? Het is niet genoeg om verliefd te zijn op iemand die je behaagt, en van wie je veronderstelt dat hij begiftigd is met mooie kwaliteiten; pas door samen te leven kun je elkaar waarderen. Aan de andere kant, hoeveel verbintenissen zijn er die eerst onverenigbaar lijken, maar die na verloop van tijd, als beiden elkaar beter leren kennen, veranderen in een tedere en blijvende liefde omdat ze op wederzijdse achting berust! Je moet niet vergeten dat het de geest is die liefheeft en niet het lichaam en dat zodra de lichamelijke illusie verdwijnt de geest de werkelijkheid ziet.

"Er zijn twee soorten affecties: die van het lichaam en die van de ziel, en die worden vaak met elkaar verward. Wanneer ze zuiver en sympathiek is, is het affectie van de ziel blijvend; het affectie van het lichaam is vergankelijk. Dat is de reden waarom zij die geloofden dat ze elkaar met een eeuwige liefde liefhadden, elkaar uiteindelijk vaak verafschuwen als de illusie verdwenen is".

940. Is het gebrek aan sympathie tussen mensen die voorbestemd zijn samen te leven niet ook een bron van lijden dat des te bitterder is omdat het hun hele existentie vergiftigt?

"Heel bitter, in feite. Maar het is meestal één van die tegenslagen waarvan jullie zelf de hoofdoorzaak zijn. In de eerste plaats, geloof je dat God je verplicht met mensen te leven die je niet aanstaan,

alleen omdat je wetten fout zijn? Bovendien zoek je in zulke verbintenissen bijna altijd meer naar bevrediging van je hoogmoed en ambitie, dan naar het geluk van wederzijdse affectie. Zo onderga je het natuurlijke gevolg van je vooroordelen".

940.A) Maar is er in zulke gevallen niet bijna altijd een onschuldig slachtoffer?

"Ja, en voor diegene is het een zware boetedoening; maar de verantwoordelijkheid voor zo'n verdriet komt te liggen bij degene die het veroorzaakt heeft. Als het licht van de waarheid de ziel van het slachtoffer bereikt heeft, zal het geloof in de toekomst troost bieden. Bovendien, naarmate zulke vooroordelen verzwakt worden, zullen de oorzaken van deze privé tegenslagen verdwijnen".

De Angst voor de Dood

941. De bezorgdheid over de dood is voor veel mensen zeer vervelend. Waarom zo'n bezorgdheid als ze de hele toekomst voor zich hebben?

"Het is verkeerd zo'n bezorgdheid te hebben, maar wat verwacht je? Van jongs af aan zijn de mensen ervan overtuigd dat er een hel en een hemel is, en dat ze hoogstwaarschijnlijk naar de hel zullen gaan omdat hun geleerd is dat alles wat tot het rijk der natuur behoort een doodzonde voor de ziel is. Als ze opgroeien, en als ze al enig verstand hebben, kunnen ze zo'n geloof dus niet langer aanvaarden en worden ze atheïst of materialist. Zo worden ze ertoe gebracht te geloven dat er buiten het huidige leven niets bestaat. Wat hen betreft, die in hun kinderlijk geloof volharden, zij

vrezen het eeuwige vuur dat hen moet verbranden zonder hen te vernietigen.

Kardec's opmerking: Vleselijke individuen zijn meer verbonden met het lichamelijke dan met het geestelijke leven, en terwijl ze op aarde zijn ervaren ze alleen de lichamelijke pijnen en genoegens ervan. Hun geluk bestaat uit de vluchtige bevrediging van al hun verlangens. Hun ziel is voortdurend bezig met en wordt getroffen door de wisselvalligheden van het leven, en daarom blijft ze angstig en in voortdurende kwelling. De dood beangstigt hen omdat ze twijfelen aan de toekomst en omdat ze geloven dat ze al hun affecties en hoop op aarde moeten achterlaten.

Zelfs terwijl ze in deze wereld zijn, ervaren morele mensen, die zich verheven hebben boven de kunstmatige behoeften die door de hartstochten geschapen worden, genoegens die voor materialistische mensen onbekend zijn. De matiging van hun verlangens verleent kalmte en sereniteit aan hun geest. Gelukkig met het goede dat ze doen, zijn er geen teleurstellingen, en kwellingen gaan licht over hun ziel zonder pijnlijke sporen na te laten.

942. Zullen sommige mensen niet denken dat deze raadgevingen over geluk een beetje banaal zijn? Zullen ze ze niet zien als gemeenplaatsen of als platitudes, en zullen ze niet zeggen dat het geheim van geluk is te weten hoe je tegenslag moet verdragen?

"Er zijn er die dat zeggen, en ze zijn talrijk. Velen van hen zijn echter als zieken voor wie de dokter een bepaald dieet heeft voorgeschreven: ze willen graag genezen worden zonder medicijnen en blijven zich overleveren aan indigestie."

Ontevredenheid met het Leven. Zelfmoord

943. Waar komt de ontevredenheid met het leven vandaan, die zich van sommige individuen meester maakt zonder dat daar een aannemelijke reden voor is?

"Het is het gevolg van luiheid, gebrek aan geloof, en meestal, verzadiging. Voor hen die hun vermogens met een nuttig doel en volgens hun natuurlijke aanleg aanwenden, heeft arbeid niets onvruchtbaar en stroomt het leven sneller voorbij. Ze dragen de beproevingen van het leven met geduld en berusting, omdat ze uitzien naar het meer vaste en blijvende geluk dat hen wacht".

944. Hebben mensen het recht zich van het leven te beroven?

"Nee! Alleen God heeft dat recht. Wie opzettelijk zelfmoord pleegt, begaat een overtreding tegen deze wet."

944.A) Is zelfmoord altijd opzettelijk?

"Gestoorde individuen die zichzelf doden weten niet wat ze doen".

945. Wat moet men denken van hen die zelfmoord plegen omdat ze ontevreden zijn met het leven?

"Dwaasheid! Waarom hebben ze niet gewerkt? Het leven zou hen niet zo zwaar hebben geleken."

946. Wat te denken van hen die hun toevlucht nemen tot zelfmoord om aan de moeilijkheden en teleurstellingen van deze wereld te ontsnappen?

"Arme geesten, die niet de moed hebben om de tegenslagen van het leven te dragen! God helpt hen die lijden, maar niet hen die kracht noch moed hebben. De tegenslagen van het leven zijn bedoeld als beproevingen of boetedoeningen. Gelukkig zijn zij die

ze dragen zonder te klagen, want zij zullen beloond worden! Maar wee degenen, die in hun goddeloosheid hun redding in het toeval hopen te vinden! Toeval of geluk - om hun eigen taal te lenen - kan hen in feite voor een ogenblik gunstig stemmen, maar alleen om hen later en wreder de leegheid van hun woorden te doen voelen".

946.A) Zullen degenen die een ongelukkig mens tot deze wanhoopsdaad hebben gedreven, niet de gevolgen van hun daad ondervinden?

"Ongelukkige wezens! Zij zullen er zich voor moeten verantwoorden als voor een moord."

947. Kunnen zij die ontmoedigd zijn geraakt door de noodzaak en die zich van wanhoop laten sterven, beschouwd worden als iemand die zelfmoord heeft gepleegd?

"Het is zelfmoord, maar zij die het veroorzaakt hebben, of zij die het hadden kunnen voorkomen, zijn schuldiger dan zij voor wie clementie wacht. Denk echter niet dat ze helemaal vrijgesproken worden als het hen aan standvastigheid en doorzettingsvermogen ontbrak, of als ze er niet in slaagden hun intelligentie optimaal te gebruiken om zich uit hun moeilijkheden te redden. Ze zullen nog ongelukkiger zijn als hun wanhoop het kind van hoogmoed was; d.w.z. als ze één waren van degenen wier hoogmoed hun intelligentie verlamt, die zich zouden schamen als ze hun brood met handenarbeid moesten verdienen, en die liever van de honger zouden sterven dan afdalen van wat zij hun sociale positie noemen! Is er niet honderdmaal meer grootsheid en waardigheid in het strijden tegen tegenspoed, in het trotseren van de kritiek van een nutteloze en egoïstische maatschappij, die alleen maar welwillendheid toont tegenover hen die het aan niets ontbreekt, en die je de rug toekeert in je tijd van nood? Je leven weggooien

omwille van de overwegingen van zo'n maatschappij is een dom ding, want de maatschappij zal zich er in het geheel niet om bekommeren".

948. Is zelfmoord die gepleegd wordt om aan de schande van een slechte daad te ontsnappen even verwerpelijk als zelfmoord die uit wanhoop gepleegd wordt?

"Zelfmoord wist het foute niet uit. Integendeel, het is een tweede fout die aan de eerste wordt toegevoegd. Wie de moed heeft het kwade te doen, moet ook de moed hebben de consequenties ervan te dragen. God is degene die oordeelt. Bovendien kan God, afhankelijk van de oorzaak, de straf ervan soms verzachten."

949. Is zelfmoord te verontschuldigen als die gepleegd wordt om te voorkomen dat men schande over zijn kinderen of familie brengt?

"Zij die volgens dit geloof handelen doen helemaal geen goed; maar zij denken van wel en God zal rekening houden met hun intentie, want hun zelfmoord zal een zelf opgelegde boetedoening zijn. De fout wordt verzacht door hun intentie, maar het is niettemin een fout. Bovendien, als jullie je sociale vooroordelen en misbruiken uit de weg zouden ruimen, zouden er geen zelfmoorden meer zijn."

Kardec's opmerking: Wie zich van het leven berooft om de schande van een slechte daad te ontlopen, bewijst dat hij meer waarde hecht aan de schatting van anderen dan aan die van God, want hij zal naar het geestelijk leven terugkeren beladen met zijn ongerechtigheden en zichzelf de middelen ontnomen hebben om daarvoor tijdens het leven verzoening te doen. God is vaak minder onvergevingsgezind dan mensen. God schenkt vergiffenis aan hen die oprecht berouw tonen en houdt rekening met onze pogingen tot herstel; zelfmoord herstelt echter niets.

950. Wat moet men denken van hen die zich van het leven beroven in de hoop eerder bij een beter leven aan te komen?

"Nog zo'n dwaasheid! Laat ze goed doen en ze zullen zekerder zo'n toestand bereiken. Hun zelfmoord zal hun intrede in een betere wereld alleen maar vertragen en zij zullen zelf vragen om terug te komen om het leven te voltooien dat ze door een verkeerd idee hebben afgekapt. Een fout, hoe dan ook, opent nooit het heiligdom van de uitverkorenen voor iemand".

951. Is het opofferen van iemands leven soms niet verdienstelijk als het gedaan wordt om het leven van anderen te redden of om nuttig te zijn voor de naaste?

"In overeenstemming met zo'n intentie is het subliem en zo'n levens offer is daarom geen zelfmoord. Maar God verzet zich tegen een zinloos offer en kan er niet met welgevallen naar kijken als het door hoogmoed bezoedeld is. Een offer is niet verdienstelijk tenzij het onbaatzuchtig is. Helaas hebben degenen die zo'n offer brengen soms bijbedoelingen, en daardoor vermindert de waarde ervan in Gods ogen."

Kardec's opmerking: Elk offer dat ten koste van ons eigen geluk gemaakt wordt, is in Gods ogen een uiterst verdienstelijke daad, want het is de praktijk van de wet van de liefdadigheid. Bovendien, aangezien het leven het aardse bezit is waar we de meeste waarde aan hechten, begaan zij die er afstand van doen voor het welzijn van hun naaste geen misdaad: ze verrichten een offer. Niettemin moeten ze, voordat ze dat doen, overwegen of hun leven misschien niet nuttiger is dan hun dood.

952. Wordt het als zelfmoord beschouwd voor hen die sterven als slachtoffers van het misbruik van hun eigen hartstochten, waarvan ze wisten dat ze hun einde zouden bespoedigen, maar waartegen ze zich niet langer konden verzetten omdat de

gewoonte hun hartstochten in ware lichamelijke behoeften veranderde?

"Het is een morele zelfmoord. Zie je niet dat ze in zo'n geval dubbel schuldig zijn? Het ontbreekt hen aan moed en ze geven toe aan bruutheid. Bovendien vergeten ze God".

952.A) Zijn zij meer of minder schuldig dan degenen die uit wanhoop hun leven inkorten?

"Ze zijn schuldiger omdat ze tijd hadden om over hun zelfmoord na te denken. Bij degenen die in een opwelling zelfmoord plegen, is er soms sprake van een soort delirium dat de krankzinnigheid benadert. De eersten zullen veel zwaarder gestraft worden dan de laatsten, want straffen staan altijd in verhouding tot het besef van iemands wandaden."

953. Als individuen een onvermijdelijke en verschrikkelijke dood voor zich zien, is het dan verkeerd om hun lijden met enkele ogenblikken te verkorten door opzettelijk te sterven?

"Het is altijd verkeerd niet te wachten op de door God gestelde termijn. Bovendien, hoe kunnen ze met zekerheid zeggen of hun tijd inderdaad gekomen is - ondanks de schijn - of dat ze op het laatste moment misschien onverwachte hulp krijgen?"

953.A) We geven toe dat zelfmoord onder gewone omstandigheden verwerpelijk is, maar we veronderstellen een geval waarin de dood onvermijdelijk is en waarin het leven slechts met een paar ogenblikken wordt bekort.

"Niettemin, het getuigt van een gebrek aan berusting en aan onderwerping aan de wil van de Schepper".

953.B) Wat zijn in dit geval de consequenties van zo'n actie?

"Zoals altijd een boetedoening in verhouding tot de ernst van het fout, al naargelang de omstandigheden."

954. Is een onvoorzichtige daad die het leven zonder noodzaak in gevaar brengt verwerpelijk?

"Er is geen verwerpelijkheid als er geen positieve intentie of bewustzijn is om kwaad te doen."

955. Moeten de vrouwen die zich in sommige landen opzettelijk over het lichaam van hun echtgenoot verbranden beschouwd worden als iemand die zelfmoord heeft gepleegd, en moeten ze daar de consequenties van dragen?

"Ze gehoorzamen aan een vooroordeel en doen het meestal meer uit dwang dan uit eigen wil. Ze denken dat ze een plicht vervullen, en dit is niet wat zelfmoord kenmerkt. Hun excuus is hun onwetendheid en hun gebrek aan morele ontwikkeling. Zulke barbaarse en domme gewoonten zullen met de beschaving verdwijnen".

956. Bereiken zij die het verlies van geliefden niet kunnen verdragen en zichzelf doden in de hoop zich weer bij hen te kunnen verenigen hun doel?

"Het resultaat voor hen is heel wat anders dan waar ze op hoopten. In plaats van herenigd te worden met de voorwerpen van hun affectie, houden ze zich nog langer van hen verwijderd omdat God een daad van lafheid niet kan belonen, een belediging die blijk geeft van wantrouwen in de goddelijke voorzienigheid. Ze zullen voor dat moment van krankzinnigheid boeten met nog grotere kwellingen dan die ze wilden bekorten en ze zullen niet de compensatie krijgen waarop ze gehoopt hadden". (Zie nrs. 934 en volg.)

957. Wat zijn in het algemeen de consequenties van zelfmoord op de toestand van de geest?

"De consequenties van zelfmoord lopen sterk uiteen. Er zijn geen vaste straffen en in alle gevallen staan ze altijd in verhouding tot de oorzaken die ze teweegbrachten. Eén consequentie, waaraan wie zelfmoord pleegt echter niet kan ontkomen, is teleurstelling. Bovendien is het lot niet voor iedereen hetzelfde - het hangt af van de omstandigheden. Sommigen boeten hun fout in één keer uit, terwijl anderen dat doen in een nieuw leven dat erger zal zijn dan dat waarvan ze de loop onderbroken hebben".

Kardec's opmerking: Observatie heeft in feite bevestigd dat de consequenties van zelfmoord niet altijd dezelfde zijn. Maar er zijn er enkele die een rode draad vormen in alle gevallen van gewelddadige dood en de nasleep van de plotselinge onderbreking van het leven. De belangrijkste daarvan is de hardnekkigheid van de band die de geest met het lichaam verbindt en die bijna altijd op volle sterkte is als hij voortijdig verbroken wordt - in tegenstelling tot de natuurlijke dood waarin deze band geleidelijk verzwakt en vaak ongedaan gemaakt wordt vóór het leven helemaal gedoofd is. De consequenties van deze ongelukkige gebeurtenissen zijn de verlenging van de geestelijke verwarring, gevolgd door de illusie die, voor een langere of kortere periode, de geest doet geloven dat hij nog onder de levenden is. (Zie de nrs. 155, 165)

Bij sommige zelfmoordenaars veroorzaakt de affiniteit die tussen de geest en het lichaam blijft bestaan een soort repercussie van de toestand van het lichaam op de geest, die zo gedwongen wordt getuige te zijn van de gevolgen van de ontbinding en ervaren wordt als een gewaarwording vol angst en afschuw. Deze toestand kan voortduren zolang het leven dat onderbroken werd had moeten duren. Deze consequentie is niet de algemene regel. Maar in geen enkel geval zijn zij die zelfmoord pleegden bevrijd van de consequenties van hun gebrek aan moed; vroeg of laat zullen ze dit fout op de een of andere manier uitboeten. Zo hebben sommige geesten die op aarde erg ongelukkig waren geweest verklaard dat ze in hun vorige existentie zelfmoord hadden gepleegd, en dat ze zich vrijwillig aan nieuwe beproevingen hadden onderworpen om te proberen die met

meer berusting te dragen. Voor sommigen komt het in de vorm van een binding aan de materie, waarvan ze zich tevergeefs trachten te bevrijden om naar gelukkiger werelden te gaan, maar waarvan hun de toegang ontzegd wordt. Voor de meesten is het spijt omdat ze iets onnodigs gedaan hebben waarvan ze alleen maar teleurstelling hebben geplukt.

Religie, moraal en filosofie veroordelen zelfmoord als strijdig met de wet van de natuur. Allemaal zeggen ze ons, in principe, dat we niet het recht hebben ons eigen leven opzettelijk in te korten. Maar waarom hebben we dat recht niet? Waarom zijn we niet vrij om een eind te maken aan ons eigen lijden? Het is aan de Spiritistische Leer om op deze vragen in te gaan en aan de hand van de concrete voorbeelden van hen die eraan bezweken zijn aan te tonen dat zelfmoord niet alleen een fout is die de morele wet overtreedt (een overweging die voor sommige individuen van weinig belang is), maar ook een roekeloze daad die geen voordeel oplevert - in feite zal het resultaat eerder het tegendeel zijn. Het is niet volgens een of andere theorie dat het Spiritisme ons dit leert. Het Spiritisme heeft concrete voorbeelden recht voor onze neus neergezet.

Opmerking

Schrijf hier je opmerkingen of conclusies over het hoofdstuk

HOOFDSTUK II
Toekomstige Vreugden en Verdriet

Nietsheid. Het Toekomstige Leven • De Intuïtie van Toekomstige Vreugden en Verdriet • Gods Tussenkomst in Straffen en Beloningen • De Aard van Toekomstige Vreugden en Verdriet • Tijdelijke Straffen • Boetedoening en Berouw • De Duur van Toekomstige Straffen • De Verrijzenis van Het Vlees • Hemel, Hel en Vagevuur

Nietsheid. Het Toekomstige Leven

958. Waarom zijn mensen instinctief doodsbang voor het niets?

"Omdat er niet zoiets bestaat als het niets."

959. Waar komt ons instinctieve gevoel van een toekomstig leven vandaan?

"We hebben het je al gezegd: vóór zijn incarnatie weet de geest al deze dingen en de ziel bewaart een vage herinnering van wat hij weet en van wat hij zag in zijn geestelijke toestand." (Zie nr. 393)

Kardec's opmerking: In alle tijdperken hebben mensen zich beziggehouden met de toekomst na het graf. Dit is heel natuurlijk. Hoe belangrijk ze het huidige leven ook vinden, ze kunnen niet anders dan bedenken hoe kort, en vooral, hoe precair het is aangezien het elk moment kan worden afgekapt; vandaar dat ze nooit zeker kunnen zijn van morgen. Wat blijft er van hen over na het fatale ogenblik? Dit is een serieuze kwestie, want het heeft niet te maken met een paar jaar, maar met de eeuwigheid. Zij die vele jaren in een vreemd land zullen moeten doorbrengen, houden zich bezig met de situatie waarin ze zich zullen bevinden. Waarom houden wij ons dan niet bezig met de situatie waarin we terecht zullen komen als we deze wereld achter ons laten, want die zal voor eeuwig zijn?

Het idee van het niets is weerzinwekkend voor de rede. Als zij die het meest onbezorgd zijn in dit leven bij het laatste moment aankomen, vragen ze zich af wat er van hen zal worden en wachten er tegen hun zin op.

In God geloven zonder een toekomstig leven te aanvaarden zou onzin zijn. Het gevoel van een beter leven is te vinden in het innerlijk van allen en God heeft het daar niet nodeloos geplaatst. Het toekomstige leven impliceert het behoud van onze individualiteit na de dood. Wat voor zin zou het hebben het lichaam te overleven als onze morele essentie verloren moet gaan in de oceaan van het oneindige? De consequenties daarvan zouden hetzelfde zijn als het niets.

De intuïtie van Toekomstig Vreugde en Verdriet

960. Waar komt het geloof in toekomstige beloningen en straffen, dat in alle culturen voorkomt, vandaan?

"Het is altijd hetzelfde: een voorgevoel van de realiteit dat de mens door zijn geest wordt bijgebracht. Je moet weten dat het niet nutteloos is dat een innerlijke stem tot je spreekt; je fout is dat je er niet naar luistert. Als je hier goed en vaak over nadacht, zou je jezelf beter maken."

961. Wat is bij de meeste mensen op het moment van de dood het overheersende gevoel: twijfel, angst of hoop?

"Twijfel voor hardvochtige sceptici, angst voor de schuldigen en hoop voor de goede."

962. Waarom zijn er sceptici, aangezien de ziel het gevoel van geestelijke dingen tot iedereen brengt?

"Er zijn minder sceptici dan je zou denken. Tijdens het leven doen velen alsof ze uit hoogmoed moedig zijn, maar op het moment van de dood houden ze op opschepperig te zijn."

Kardec's opmerking: De consequenties van het toekomstige leven vloeien voort uit de verantwoordelijkheid voor onze daden. Wat betreft de verdeling van het geluk waarnaar allen streven, zeggen rede en rechtvaardigheid ons dat de goede en de slechten onmogelijk samen kunnen zijn. God kan niet voor sommigen willen dat ze zonder inspanning van goede dingen genieten, terwijl Hij voor anderen wil dat ze die slechts door inspanning en volharding verkrijgen.

Het idee dat God, goddelijke rechtvaardigheid en goedheid toepast door de wijsheid van de goddelijke wetten, staat ons niet toe te geloven dat rechtvaardigen en goddelozen in Gods ogen op hetzelfde niveau staan. Evenmin kunnen we eraan twijfelen dat de eersten op een dag een beloning zullen ontvangen voor het goede dat ze gedaan hebben en dat de laatsten een straf zullen krijgen voor het kwaad dat ze gedaan hebben. Daarom geeft ons aangeboren gevoel voor rechtvaardigheid ons de intuïtie van toekomstige beloningen en straffen.

Gods Tussenkomst in Straffen en Beloningen

963. Is God persoonlijk begaan met elk individu? Is God niet te groot en zijn wij niet te klein om elk individu in het bijzonder van enig belang te laten zijn in de goddelijke ogen?

"God is begaan met alle geschapen wezens, hoe klein ze ook zijn. Niets is te klein voor Gods goedheid".

964. Moet God zich met elk van onze daden bezighouden om ons te belonen of te straffen? Zijn de meeste van zulke daden niet onbelangrijk voor God?

"God heeft de goddelijke wetten vastgesteld die al je handelingen regelen. Als je die overtreedt, is de schuld aan jou. Het is duidelijk dat wanneer mensen een exces begaan, God geen vonnis over hen uitspreekt door bijvoorbeeld te zeggen: 'Je bent een gulzigaard en ik ga je straffen.' Maar God heeft een grens gesteld: ziekten, en

soms de dood, zijn de consequenties van excessen. Aldus de straf - die vloeit voort uit het overtreden van een wet. Alles gebeurt op deze manier".

Kardec's opmerking: Al onze handelingen zijn onderworpen aan de wetten van God. Hoe onbelangrijk ze ons ook lijken, ze kunnen toch een overtreding van die wetten zijn. Als we de consequenties van zo'n overtreding ondervinden, hebben we alleen onszelf de schuld te geven. We zijn dus de ambachtslieden van ons eigen toekomstig geluk of ongeluk.

Deze waarheid wordt duidelijk in de volgende moraal: Een vader heeft zijn zoon opvoeding en instructie gegeven, d.w.z. de middelen om te weten hoe hij zich moet gedragen. Hij geeft hem een veld om te cultiveren en zegt tegen hem: "Ik heb je de regels gegeven die je moet volgen en al het nodige gereedschap om dit veld productief te maken en zo je levensonderhoud te verzekeren. Ik heb je geleerd hoe je die regels kunt begrijpen. Als je ze volgt, zal je akker overvloedig opbrengen en je rust verschaffen op je oude dag. Als je de regels niet volgt, zal het niets opbrengen en zul je van honger sterven". Dit gezegd hebbende, laat hij hem vrij te handelen zoals hij wil.

Is het niet zo dat het veld zal opbrengen in verhouding tot de zorg die eraan besteed wordt en dat alle nalatigheid zal terugkaatsen door de oogst te schaden? De zoon zal dus op zijn ouderdom gelukkig of ongelukkig zijn naargelang hij de door zijn vader uitgestippelde regels heeft opgevolgd of verwaarloosd. God is nog voorziener, want God waarschuwt ons op elk moment of we goed of fout doen door geesten op ons af te sturen die ons inspireren; maar we luisteren niet naar hen. Er is ook nog dit andere verschil: God geeft ons via nieuwe levens toevlucht om onze fouten uit het verleden te herstellen, terwijl de zoon over wie we gesproken hebben niet dezelfde mogelijkheden heeft als hij zijn tijd verkeerd gebruikt.

De Aard van Toekomstige Vreugden en Verdriet

965. Is er iets materieels aan de vreugden en het verdriet van de ziel na de dood?

"Ze kunnen niet materieel zijn, aangezien de ziel geen materie is. Het gezond verstand zegt dat. Er is niets vleselijks aan toekomstige vreugden en verdriet en daarom zijn ze duizendmaal levendiger dan die welke op aarde beleefd worden. Eenmaal losgemaakt van de materie is de geest meer beïnvloedbaar; materie verzwakt zijn gevoeligheid niet meer." (Zie nrs. 237-257)

966. Waarom hebben menselijke wezens zulke grove en absurde ideeën over de vreugden en het verdriet van het toekomstige leven?

"Omdat hun intelligentie nog niet voldoende ontwikkeld is. Begrijpt het kind op dezelfde manier als de volwassene? Bovendien hangt het er ook van af hoe ze geleerd zijn - dat is het punt waar de behoefte aan hervorming het grootst is.

"Jullie taal is te incompleet om uit te drukken wat buiten jullie bereik bestaat. Zo is het nodig geweest vergelijkingen te maken en jullie hebben zulke beelden en figuren als de werkelijkheid zelf opgevat. Maar naarmate de mensen meer verlicht worden, begrijpen ze beter de dingen die hun taal niet kan uitdrukken".

967. Waaruit bestaat het geluk van goede geesten?

"In het kennen van alle dingen; in het voelen van geen haat, jaloezie, afgunst, ambitie of een van de andere hartstochten die mensen ongelukkig maken. De liefde die hen verenigt is een bron van opperste geluk. Ze ervaren niet de behoeften, het lijden of de angsten van het materiële leven. Ze zijn gelukkig met het goede dat ze doen. Bovendien is het geluk van geesten altijd evenredig met hun vooruitgang. Eigenlijk genieten alleen de pure geesten het opperste geluk; maar dat wil niet zeggen dat de anderen ongelukkig zijn. Tussen de slechte en de volmaakte is er een oneindigheid van gradaties, waarin de genietingen evenredig zijn

met hun morele toestand. Zij die al voldoende gevorderd zijn begrijpen het geluk van hen die vóór hen die staat bereikt hebben en zij streven ernaar, maar voor hen is het een reden tot wedijver en niet tot jaloezie. Ze weten dat het van hun eigen inspanningen afhangt of ze die bereiken en ze werken naar dat doel toe met de kalmte van een zuiver geweten. Ze zijn blij dat ze niet langer hoeven te lijden wat door slechte geesten verdragen wordt".

968. Je plaatst de afwezigheid van materiële behoeften bij de condities van geluk voor geesten. Maar is de bevrediging van die behoeften niet een bron van genot voor mensen?

"Ja, de bevrediging van hun dierlijke hartstochten. Wanneer ze die behoeften niet kunnen bevredigen, is dat een marteling."

969. Wat moeten we begrijpen als er gezegd wordt dat pure geesten verzameld zijn in de schoot van God en ingezet worden bij het zingen van lofprijzingen aan God?

"Het is een allegorie om je een idee te geven van de kennis die ze bezitten over de volmaaktheden van God, omdat ze God zien en begrijpen. Zoals alle andere allegorieën moet je het echter niet letterlijk opvatten. Alles in de natuur zingt, van de zandkorrel op, en verkondigt de kracht, de wijsheid en de goedheid van God. Maar je moet niet veronderstellen dat de gezegende geesten in eeuwige contemplatie verzonken zijn. Dat zou een eentonig en saai geluk zijn, en bovendien een egoïstisch geluk, want hun bestaan zou een oneindige nuttelоosheid zijn. Ze lijden niet langer onder de beproevingen van het lichamelijke leven, dat op zichzelf al een genot is. Later, zoals we je verteld hebben, weten en begrijpen ze alle dingen, en ze maken gebruik van de intelligentie die ze verworven hebben door de vooruitgang van andere geesten te helpen. Dat is hun bezigheid, en tegelijk is het hun genot".

970. Waaruit bestaat het lijden van geesten van lage orde?

"Ze zijn even gevarieerd als de oorzaken die ze voortbrengen en staan in verhouding tot hun mate van onzuiverheid, zoals genietingen in verhouding staan tot hun mate van zuiverheid. We kunnen ze zo samenvatten: alles begeren wat ze missen om gelukkig te zijn maar het niet kunnen verkrijgen; geluk zien maar het niet kunnen bereiken; berouw, jaloezie, woede en wanhoop die voortkomen uit alles wat hen ervan weerhoudt gelukkig te zijn; wroeging en een onbeschrijfelijke geestelijke kwelling. Ze verlangen naar allerlei genoegens maar kunnen die niet bevredigen. Dat is wat hen martelt".

971. Is de invloed die de geesten op elkaar uitoefenen altijd goed?

"Van de kant van goede geesten is het natuurlijk altijd goed. Maar perverse geesten trachten degenen, van wie zij denken dat zij vatbaar zijn om misleid te worden en die zij tijdens hun aardse leven vaak tot het kwade hebben geleid, van de weg van bekering en het goede af te trekken."

971.A) Dus de dood verlost ons niet van de verleiding?

"Nee, maar de werking van slechte geesten is veel minder significant over andere geesten dan over mensen, omdat andere geesten niet meer door materiële hartstochten in stand gehouden worden." (Zie no. 996)

972. Op welke wijze verleiden slechte geesten andere geesten, aangezien zij niet op de hartstochten kunnen rekenen om hen te helpen?

"Hoewel de hartstochten niet meer bestaan in materiële zin, bestaan ze nog steeds geestelijk, in weinig geëvolueerde geesten.

Zij lokken hun slachtoffers naar plaatsen waar zij getuige kunnen zijn van het schouwspel van die hartstochten en van alles wat die hartstochten opwekt."

972.A) Maar welk doel dienen die hartstochten, aangezien zij geen reëel doel meer hebben?

"Dat is juist wat hun marteling omvat: gierigaards zien goud dat zij niet kunnen bezitten; losbandigen zien orgieën waaraan zij niet kunnen deelnemen; de hoogmoedigen zien de eerbewijzen die zij benijden, maar die zij niet kunnen genieten."

973. Wat zijn de grootste kwellingen die slechte geesten moeten doorstaan?

"Het is volstrekt onmogelijk de geestelijke folteringen te beschrijven die de straf zijn voor sommige misdaden. De werkelijke geesten die ze ondergaan kunnen je er moeilijk een idee van geven, maar het meest beangstigend is ongetwijfeld de gedachte voor eeuwig veroordeeld te zijn.

Kardec's opmerking: Het idee dat mensen hebben over de vreugden en het verdriet van de ziel na de dood is juister of minder juister naargelang hun staat van intelligentie. Naarmate ze meer geëvolueerd zijn, wordt ook hun denken verfijnder en meer ontdaan van materialiteit. Ze doorgronden dingen rationeler en houden op de beelden van figuurlijke taal letterlijk te nemen. De meest verlichte redenering leert ons dat de ziel een volkomen geestelijk wezen is en dat ze niet beïnvloed kan worden door indrukken die alleen op materie inwerken. Maar daaruit volgt niet dat ze vrij is van lijden of dat ze niet gestraft wordt voor haar verkeerde daden. (Zie nr. 237)

Geestelijke communicaties zijn bedoeld om ons de toekomstige toestand van de ziel te tonen, niet langer als een kwestie van theorie, maar als een realiteit. Ze leggen voor ons alle wisselvalligheden van het leven aan gene zijde van het graf, maar laten ons tegelijk zien dat het de volkomen logische consequenties zijn van het aardse leven. Hoewel ontdaan van de fantastische attributen die de

menselijke verbeelding heeft geschapen, zijn ze niettemin pijnlijk voor wie zijn vermogens slecht heeft gebruikt. De diversiteit van zulke consequenties is oneindig, maar kan in het algemeen samengevat worden in het feit dat elke ziel gestraft wordt voor haar specifieke zonden. Sommigen worden gestraft door de onophoudelijke aanblik van het kwaad dat ze begingen; anderen door berouw, angst, schaamte, twijfel, eenzaamheid, duisternis en scheiding van hen die hen dierbaar zijn, enz.

974. Waar komt de leer van het eeuwige vuur vandaan?

"Een beeld dat als werkelijkheid wordt aangenomen - zoals zovele andere."

974.A) Maar zou deze angst niet tot een goed resultaat kunnen leiden?

"Kijk zelf maar of het zelfs degenen die het onderwijzen in toom houdt. Als je dingen onderwijst die de rede later zal verwerpen, produceer je een indruk die noch duurzaam noch gezond zal zijn."

Kardec's opmerking: Niet in staat de aard van dat lijden in hun eigen taal te vertalen, heeft de mens geen krachtiger vergelijking voor zulk lijden gevonden dan vuur, dat de wreedst mogelijke marteling voorstelt en het symbool is van de krachtigste actie. Om die reden kan het geloof in eeuwig vuur teruggevoerd worden tot de vroegste oudheid en hebben moderne culturen het van hun voorouders geërfd. Het is bovendien om deze reden dat ze in hun figuurlijke taal spreken over vurige hartstochten, brandend van liefde, brandend van jaloezie, enz.

975. Begrijpen geesten van lage orde het geluk van de morele oprechte?

"Ja, en dat is wat hen kwelt, want ze begrijpen dat het hen door hun eigen schuld ontnomen wordt. Daarom streeft de geest, bevrijd van materie, naar een nieuwe lichamelijke existentie. Hij weet dat elke existentie, mits goed aangewend, de duur van die

kwelling zal verkorten. Met dat in gedachten kiest hij de beproevingen die zijn misstappen zullen uitboeten. Je moet onthouden dat de geest lijdt voor al het onrecht dat hij gedaan heeft of dat hij opzettelijk veroorzaakt heeft, voor al het goede dat hij had kunnen doen maar niet deed, en voor al het kwaad dat het gevolg is van het goede dat hij naliet te doen.

"De niet-geïncarneerde geest wordt niet langer omhuld door de sluier van materie. Het is alsof hij uit een mist is opgedoken en ziet wat hem van geluk weerhoudt. Vandaar dat hij nog meer lijdt omdat hij de omvang van zijn schuld inziet. Voor de geest bestaat illusie niet meer; hij ziet de dingen zoals ze werkelijk zijn".

Kardec's opmerking: Geesten in de dwalende staat nemen enerzijds in een blik al hun voorbije existenties in zich op; anderzijds voorzien ze de beloofde toekomst en begrijpen ze wat hen nog ontbreekt om die te bereiken. Zoals een wandelaar die de top van een heuvel bereikt heeft, zien ze zowel de koers die ze al afgelegd hebben als hoe ver ze nog moeten reizen om hun bestemming te bereiken.

976. Is de aanblik van lijdende geesten een oorzaak van kwelling voor de goeden, en zo ja, verstoort het hun geluk?

"Het is geen kwelling, want ze weten dat aan zo'n kwaad een einde komt, en ze helpen de anderen in hun verbetering door hen een helpende hand te reiken. Dat is hun bezigheid en een vreugde als ze slagen".

976.A) Dit is begrijpelijk voor geesten die hen onbekend of onverschillig zijn, maar verstoort de aanblik van het verdriet en het lijden van hen die hen op aarde dierbaar waren hun geluk niet?

"Als ze je leed niet zouden zien, zou dat betekenen dat ze na de dood van je vervreemd zijn. Religie vertelt je dat zielen je blijven

zien, maar dat ze je kwellingen vanuit een ander gezichtspunt beschouwen - ze weten dat je lijden je vooruitgang zal bevorderen als je het met berusting draagt. Zulke geesten zijn meer geraakt door het gebrek aan moed dat je tegenhoudt dan door het lijden waarvan ze weten dat het maar tijdelijk is."

977. Aangezien geesten hun gedachten niet voor elkaar kunnen verbergen en aangezien alle daden van hun leven bekend zijn, volgt hieruit dan dat schuldigen hun slachtoffers voortdurend als aanwezig zien?

"Gezond verstand zegt je dat het niet anders kan zijn".

977.A) Is deze onthulling van al zijn verwerpelijke daden en de voortdurende aanblik van zijn slachtoffers een straf voor de schuldige geest?

"Meer dan je zou denken, maar het duurt slechts tot hij zijn wandaden heeft uitgeboet, hetzij als geest, hetzij als individu in nieuwe lichamelijke existenties."

Kardec's opmerking: Als we in de wereld van de geesten terechtkomen, zal ons hele verleden ontmaskerd worden; ook het goede en het kwade dat we gedaan hebben zal bekend worden. Zij die kwaad gedaan hebben zullen tevergeefs proberen de aanblik van hun slachtoffers te vermijden en hun onvermijdelijke aanwezigheid zal voor hen een onophoudelijke afstraffing en berouw zijn, tot ze hun misstappen hebben uitgeboet. Morele individuen daarentegen zullen overal alleen maar vriendelijke en welwillende ogen ontmoeten.

Voor slechte mensen is er geen grotere kwelling op aarde dan de aanwezigheid van hun slachtoffers en daarom mijden ze die altijd. Wat zal er van hen worden wanneer ze, ontdaan van de illusie van de hartstochten, het kwaad dat ze gedaan hebben begrijpen, hun geheimste daden onthuld zien, hun hypocrisie ontmaskerd zien, en bemerken dat ze zich niet voor het oog van hun slachtoffer kunnen verbergen? In dezelfde mate waarin de ziel van de goddelozen schaamte, berouw en wroeging voelt, geniet die van de rechtvaardigen volmaakte vrede.

978. Verstoort de herinnering aan de fouten die een ziel begaan heeft terwijl ze nog onvolmaakt is haar geluk niet, zelfs nadat ze zich gezuiverd heeft?

"Nee, want zij heeft haar fouten verzoend en is zegevierend te voorschijn gekomen uit de beproevingen waaraan zij zich juist met dat doel had onderworpen."

979. Zijn de beproevingen die het nog moet ondergaan om zijn zuivering te voltooien niet een zware zorg die zijn geluk verstoort?

"In het geval van de ziel die nog steeds bezoedeld is, ja. Daarom kan ze pas volmaakt geluk genieten als ze helemaal puur is. Niettemin, voor de ziel die al gevorderd is, heeft de gedachte aan de beproevingen die ze nog moet ondergaan niets pijnlijks."

Kardec's opmerking: Een ziel die een zekere graad van zuiverheid bereikt heeft, geniet van geluk. Een gevoel van zoete tevredenheid omringt haar en ze voelt zich gelukkig met alles wat ze ziet en alles wat haar omringt. De sluier is opgelicht, waardoor de wonderen en mysteries van de schepping aan het licht komen en goddelijke volmaaktheden verschijnen in al hun pracht.

980. Is de band van affiniteit die geesten van dezelfde orde met elkaar verbindt voor hen een bron van geluk?

"De eenheid van geesten die door het goede op elkaar afgestemd zijn is een van hun grootste vreugden, omdat ze niet bang hoeven te zijn dat die eenheid door egoïsme verstoord wordt. Op geheel geestelijke werelden vormen ze families die door hetzelfde gevoel bezield zijn, en daaraan ontlenen ze hun geestelijk geluk - hetzelfde als op jullie wereld wanneer jullie je in categorieën groeperen en een bepaald plezier beleven als jullie samenkomen. De pure en oprechte affectie die ze voelen, en waarvan ze het

voorwerp zijn, is een bron van geluk. Er zijn noch valse vrienden noch hypocrieten onder hen".

Kardec's opmerking: Mensen genieten op aarde van de eerste vruchten van dit geluk als ze zielen ontmoeten met wie ze in een pure en heilige eenheid kunnen treden. In een leven van grotere zuiverheid zal zulk genot woorden te boven gaan en onbegrensd zijn, omdat ze alleen sympathieke zielen zullen ontmoeten die door egoïsme niet onverschillig zijn geworden. In de natuur is alles liefde; egoïsme is wat het vernietigt.

981. Is er, wat de toekomstige toestand van de geest betreft, verschil tussen hen die de dood hebben gevreesd en hen die hem met onverschilligheid of zelfs met vreugde hebben aanschouwd?

"Het verschil kan heel groot zijn al wordt dit meestal uitgewist door de oorzaken die zo'n angst of verlangen voortbrengen. Zij die de dood vrezen of zij die ernaar verlangen kunnen door heel verschillende gevoelens bewogen worden en het zijn deze gevoelens die de toekomstige toestand van een geest zullen beïnvloeden. Het is bijvoorbeeld duidelijk dat wie alleen naar de dood verlangt omdat die een eind zal maken aan zijn moeilijkheden, in werkelijkheid klaagt tegen de Voorzienigheid en tegen de beproevingen die hij moet doorstaan".

982. Is het nodig een geloofsbelijdenis in het Spiritisme af te leggen en in de manifestaties te geloven om ons welzijn in het volgende leven te verzekeren?

"Als dat zo was, dan zouden allen die er niet in geloven, of die niet de gelegenheid hebben gehad er iets over te leren, onterfd worden, wat absurd is. Alleen het goede verzekert iemands toekomstig welzijn. Het goede is altijd het goede, welke weg er ook naartoe leidt." (Zie nrs. 165-799)

Kardec's opmerking: Het geloof in het Spiritisme helpt ons bij onze zelfverbetering doordat het onze ideeën over bepaalde punten over de toekomst verzekert; het bespoedigt de vooruitgang van individuen en de massa omdat het ons in staat stelt na te gaan wat we ooit zullen zijn, waardoor het een steun en een licht is om ons te leiden. Het spiritisme leert ons onze beproevingen met geduld en berusting te dragen, en wendt ons af van dingen die ons toekomstig geluk kunnen vertragen. Door zijn leringen draagt het Spiritisme bij tot onze toekomstige vreugden, maar het heeft nooit gesteld dat we dat geluk zonder het Spiritisme niet kunnen bereiken.

Tijdelijke Straffen

983. Aangezien een geest die zijn fouten in een nieuw leven uitboet lichamelijk lijden ondergaat, is het dan juist te zeggen dat de ziel na de dood alleen mentaal lijden ondergaat?

"Het is zeer waar dat de beproevingen van het leven een lijden voor de gereïncarneerde ziel betekenen, maar het is alleen het lichaam dat lichamelijk lijden ondergaat.

"Men zegt meestal dat een dode niet meer lijdt, maar dat is niet altijd waar. Als geest lijdt hij geen lichamelijke pijn meer, maar afhankelijk van de fouten die hij begaan heeft, kan hij mentaal nog ernstiger lijden en in een nieuw bestaan kan hij nog ongelukkiger zijn. Zij die hun rijkdom verspild hebben zullen op hun beurt bedelen en de ontberingen van de armoede ondergaan; de hoogmoedigen zullen vernederingen van allerlei aard ondergaan; zij die misbruik gemaakt hebben van gezag en hun ondergeschikten minachtend en hardhandig behandeld hebben zullen gedwongen worden meesters te gehoorzamen die nog harder zijn. Alle straffen en beproevingen van het leven zijn boetedoeningen voor fouten in een ander leven, als ze niet het resultaat zijn van fouten die in het huidige leven begaan zijn. Als

je je huidige leven verlaten hebt, zul je dit beter begrijpen. (Zie de nrs. 273, 393, 399)

"Zij die menen op aarde gelukkig te zijn omdat ze hun hartstochten kunnen bevredigen, zijn degenen die zich het minst inspannen voor zelfverbetering. Vaak beginnen ze zulk vluchtig geluk in dit leven te boeten, maar ze zullen het zeker boeten in een andere existentie die even materieel is als deze."

984. Zijn de moeilijkheden van het leven altijd een straf voor huidige fouten?

"Nee. We hebben je al gezegd dat het beproevingen zijn die God je oplegt of die je zelf in de geestelijke toestand vóór je reïncarnatie kiest, om de in een vorig leven begane fouten uit te boeten. Geen overtreding van de wetten van God en vooral van de wet van rechtvaardigheid, blijft ooit ongestraft, en als er in dit leven geen straf wordt ervaren, zal dat in een volgend leven zeker wel gebeuren. Dit is de reden waarom mensen die je als moreel oprecht beschouwt vaak nog de consequenties van hun daden uit vorige levens voelen." (Zie nr. 393)

985. Is de reïncarnatie van een ziel op een minder dichte wereld een beloning?

"Het is een consequentie van haar zuivering, want naarmate geesten gezuiverd worden reïncarneren ze op opeenvolgende betere werelden, tot ze zich volledig ontdoen van alle materie en morele onvolkomenheden om eeuwig te genieten van de gelukzaligheid van zuivere geesten in de schoot van God."

Kardec's opmerking: Op werelden waar de existentie minder materieel is dan op deze, zijn de behoeften minder dicht en is alle lichamelijk lijden minder acuut. De bewoners kennen niet langer de kwade hartstochten die hen op minder geëvolueerde werelden tot elkaars vijanden maken. Omdat ze geen motieven

voor haat of jaloezie hebben, leven ze in vrede, terwijl ze de wet van rechtvaardigheid, liefde en liefdadigheid in praktijk brengen. Zij kennen niet de zorgen en kwellingen die voortkomen uit afgunst, hoogmoed, egoïsme, en die de kwelling van ons aardse existentie uitmaken. (Zie de nrs. 172, 182)

986. Kunnen geesten die tijdens hun aardse existentie vooruitgegaan zijn soms op dezelfde wereld reïncarneren?

"Ja, als ze hun missie niet hebben kunnen volbrengen en als ze vragen die in een nieuwe existentie te voltooien; maar in dat geval is het niet langer een boetedoening voor hen." (Zie nr.173)

987. Wat gebeurt er met hen die, zonder kwaad te doen, niettemin niets doen om de invloed van de materie af te schudden?

"Aangezien ze geen vorderingen naar perfectie gemaakt hebben, moeten ze een nieuwe existentie beginnen, gelijk aan die welke ze achtergelaten hebben. Ze blijven stilstaan en kunnen zo het lijden van hun boetedoening verlengen."

988. Er zijn mensen wier leven in volmaakte sereniteit stroomt en die geen zorgen hebben, ze zijn geheel vrij van zorgen. Is hun gelukkige existentie het bewijs dat ze niets te boeten hebben van een vorige existentie?

"Ken je er velen zoals dat? Als je denkt van wel, dan vergis je je. Meestal is zo'n sereniteit niet meer dan schijn. Zo'n existentie hadden ze kunnen kiezen, maar als ze het achter zich laten bemerken ze dat het hen niet vooruit geholpen heeft. Dan hebben ze, net als degenen die nutteloos zijn geweest, spijt van de tijd die ze verspild hebben. Houd in gedachten dat geesten geen kennis kunnen verwerven en zich niet kunnen ontwikkelen dan door activiteit. Als ze ervoor kiezen te rusten in een zorgeloos existentie, komen ze niet vooruit. Ze zijn als degenen die, volgens jullie

gewoonten, moeten werken maar in plaats daarvan een wandeling maken, of gaan slapen om het te vermijden. Houd er ook rekening mee dat ieder van jullie zich zal moeten verantwoorden voor elke opzettelijke inactiviteit tijdens je leven en dat zo'n nutteloosheid altijd fataal is voor je toekomstig geluk. De som van het toekomstige geluk is altijd precies in verhouding tot de som van het goede dat je gedaan hebt. Op dezelfde manier is je verdriet altijd in verhouding tot de som van het kwaad dat je gedaan hebt en tot het aantal van hen die je ongelukkig gemaakt hebt".

989. Er zijn mensen die, hoewel niet positief goddeloos, iedereen om hen heen ongelukkig maken door hun karakter. Wat is de consequentie hiervan voor hen?

"Zulke mensen zijn zeker niet goed. Ze zullen dit onrecht uitboeten door de aanblik van hen die ze ongelukkig gemaakt hebben en dit zal een voortdurend verwijt voor hen inhouden. Dan, in een andere existentie, zullen ze alles doorstaan wat ze anderen hebben doen doorstaan."

Boetedoening en Berouw

990. Vindt berouw plaats in de lichamelijke of in de geestelijke toestand?

"In de geestelijke toestand. Maar het kan ook in de lichamelijke staat plaatsvinden als je het verschil tussen goed en kwaad duidelijk begrijpt."

991. Wat is de consequentie van berouw in de geestelijke toestand?

"De geest verlangt naar een nieuwe incarnatie om zich te zuiveren. Het doorgrondt de onvolkomenheden die het van zijn geluk

hebben weerhouden en het streeft naar een nieuwe existentie waarin hij zijn fouten kan uitboeten." (Zie nrs. 332, 975)

992. Wat is de consequentie van berouw in de lichamelijke toestand?

"Vooruitgang terwijl men in het huidige lichamelijke leven is - als men de tijd heeft om zijn fouten te herstellen. Wanneer je geweten je verwijten maakt of je een onvolkomenheid toont, kun je jezelf altijd verbeteren."

993. Zijn er niet individuen die alleen een instinct voor het slechte hebben en die niet in staat zijn zich te berouwen?

"Ik heb je gezegd dat de geest zonder ophouden vooruit moet gaan. Zij die in dit leven alleen een instinct voor het slechte hebben, zullen in een volgend leven een instinct voor het goede hebben en daarom worden ze vele malen herboren. Allen moeten vooruitgaan en het doel bereiken in hun eigen tempo, sneller of langzamer, al naargelang hun verlangen. Zij die alleen een instinct voor het goede hebben zijn al gezuiverd omdat ze in een vorige existentie misschien een instinct voor het slechte gehad kunnen hebben". (Zie nr. 894)

994. Herkennen goddeloze individuen, die tijdens hun leven hun fouten niet erkenden, ze na hun dood altijd?

"Ja, ze erkennen ze altijd en lijden des te meer omdat ze spijt hebben van al het kwaad dat ze deden of waarvan ze de opzettelijke oorzaak waren. Niettemin is berouw niet altijd onmiddellijk. Er zijn geesten die hardnekkig volharden in het doen van kwaad, ondanks hun lijden; maar vroeg of laat zullen ze inzien dat ze een verkeerde weg zijn ingeslagen en berouw zal

volgen. Het is voor hun verlichting dat goede geesten werken en waar jullie zelf naar toe moeten werken".

995. Zijn er geesten die, hoewel ze niet goddeloos zijn, toch onverschillig staan tegenover hun lot?

"Er zijn geesten die zich met niets nuttigs bezighouden en zich in een toestand van verwachting houden. Ze lijden echter in verhouding tot hun inactiviteit, maar aangezien alles tot vooruitgang moet leiden, wordt die vooruitgang door lijden bereikt."

995.A) Verlangen ze er niet naar hun lijden te verkorten?

"Ongetwijfeld doen ze dat, maar ze missen de wilskracht voor wat er voor nodig zou zijn om het te verlichten. Hoeveel individuen onder jullie zouden liever arm sterven dan werken?"

996. Aangezien geesten het kwaad zien dat uit hun fouten voortvloeit, hoe komt het dan dat sommigen hun positie verergeren en hun staat van onvolmaaktheid verlengen door als geesten kwaad te doen en mensen van het pad van het goede af te leiden?

"Sommige geesten stellen hun berouw uit. Bovendien kan een geest die berouw toont zich daarna toch weer op het immorele pad laten trekken door geesten die nog minder geëvolueerd zijn." (Zie nr. 971)

997. We zien soms geesten die notoir onvolmaakt zijn, maar die openstaan voor de goede gevoelens en gebeden die namens hen worden uitgesproken. Hoe komt het dat andere geesten, van wie we kunnen geloven dat ze meer verlicht zijn, een hardvochtigheid en cynisme vertonen die onmogelijk te doorbreken zijn?

"Bidden heeft alleen effect bij geesten die berouw tonen. Zij die, door hoogmoed gedreven, tegen God in opstand komen en volharden in hun fouten, en ze verder vermenigvuldigen zoals ongelukkige geesten doen, kunnen en zullen nooit de weldaden van het gebed ontvangen tot de dag dat het licht van berouw over hen aanbreekt". (Zie nr. 664)

Kardec's opmerking: We moeten niet vergeten dat geesten na de dood van hun lichaam niet plotseling veranderd zijn. Als hun leven verwerpelijk was, dan was dat omdat ze onvolmaakt waren. De dood verandert dat niet door hen plotseling in perfecte wezens te veranderen. Ze kunnen volharden in hun fouten, hun verkeerde ideeën en hun vooroordelen, tot ze door studie, reflectie en lijden verlicht worden.

998. Wordt de boetedoening volbracht in de lichamelijke toestand of in de geestelijke toestand?

"Het wordt volbracht in het lichamelijke existentie door de beproevingen die de geest moet ondergaan, en in het geestelijke leven door het mentale lijden dat voortvloeit uit zijn staat van onvolmaaktheid."

999. Is oprecht berouw tijdens het leven voldoende om de fouten van een geest uit te doven en hem in staat te stellen Gods genade te verdienen?

"Berouw helpt de geest te verbeteren, maar het verleden moet niettemin uitgeboet worden."

999.A) Wat zouden, als dat het geval is, de consequenties zijn voor een crimineel die zegt dat, omdat hij zijn verleden uitboet, er voor hem geen reden was om berouw te hebben?

"Als hij volhardt in de gedachte aan het kwaad, zal zijn boetedoening des te langer en pijnlijker zijn".

1000. Kunnen we onze fouten in het huidige leven goedmaken?

"Ja, door ze goed te maken. Maar veronderstel niet dat je ze kunt verlossen door een paar kinderlijke ontberingen of door schenkingen na je dood als je je bezittingen niet meer nodig hebt. God hecht geen waarde aan een steriel berouw, dat altijd gemakkelijk is en niet meer kost dan rouwen door op de borst te slaan. Het verlies van een vinger bij het verrichten van een dienst wist een groter aantal fouten uit dan het jarenlang versterving van iemands hele vlees zonder enig ander doel dan zijn eigenbelang. (Zie nr. 726)

"Het kwaad kan alleen verzoend worden door middel van het goede, en verzoening heeft geen verdienste als het de mens niet treft in zijn hoogmoed of zijn materiële belangen.

"Wat voor goeds zou het ons doen als we na onze dood eigendom zouden terugkrijgen dat we ten onrechte verworven hadden, en waarvan we tijdens ons leven grondig genoten hadden, maar dat ons nu niet meer van nut is?

"Wat voor goeds zou het doen om van een paar nutteloze en overbodige genoegens beroofd te worden, als het kwaad dat we iemand hadden aangedaan in stand blijft?

"Tenslotte, wat voor goeds zou het doen om ons voor God te nederigen als we onze hoogmoed in de omgang met anderen behouden?" (Zie de nrs. 720, 721)

1001. Is het een verdienste ervoor te zorgen dat na onze dood het bezit dat we hebben nagelaten een goede bestemming krijgt?

"Verdienste is niet helemaal de juiste term, maar het is altijd beter dan niets doen. Helaas zijn zij die pas na hun dood geven meestal eerder egoïstisch dan genereus - ze willen de eer van liefdadige

daden zonder ze te hoeven beoefenen. Zij die zich tijdens hun leven beroven hebben een dubbel voordeel: de verdienste van het offer en het genoegen getuige te zijn van het geluk van hen die ze ten goede zijn gekomen. Egoïsme staat echter altijd klaar om te fluisteren dat wat je weggeeft je van je eigen genot zal beroven, en aangezien egoïsme luider spreekt dan onbaatzuchtigheid en liefdadigheid, houden mensen vast aan hun bezittingen onder het voorwendsel dat ze nodig zijn om hun behoeften te bevredigen en aan de eisen van hun positie in de maatschappij te voldoen. Heb medelijden met hen die het plezier van geven niet kennen, want zij hebben zichzelf werkelijk beroofd van een van de zuiverste en zoetste genoegens van de mensheid. Door hen te onderwerpen aan de beproeving van rijkdom - zo glibberig en gevaarlijk voor hun toekomst - heeft God hen ter compensatie het geluk van vrijgevigheid willen schenken, waarvan ze nu al in deze wereld kunnen genieten". (Zie nr. 814)

1002. Wat kan er gedaan worden als individuen bij hun dood hun fouten erkennen maar niet de tijd meer hebben om het goed te maken? Is berouw in zo'n geval voldoende?

"Berouw bespoedigt hun rehabilitatie, maar het pleit hen niet vrij. Hebben ze niet nog de hele toekomst voor zich, die nooit voor hen afgesloten zal worden?"

De Duur van Toekomstige Straffen

1003. Is de duur van het lijden van de schuldigen in het toekomstige leven willekeurig of ondergeschikt aan een of andere wet?

"God handelt nooit grillig en alles in het universum wordt beheerst door wetten die de goddelijke wijsheid en goedheid openbaren."

1004. Wat bepaalt de duur van het lijden van de schuldigen?

"De lengte van de tijd die nodig is voor hun verbetering. Aangezien de toestand van lijden of geluk in verhouding staat tot de mate van zuivering van een geest, hangen de duur en de aard van zijn lijden af van de tijd die hij nodig heeft om zich te verbeteren. Naarmate de geest vordert en zijn gevoelens zuiverder worden, vermindert zijn lijden en wordt het in dezelfde mate veranderd."

— H. Louis

1005. Lijkt de tijd voor een lijdende geest langer of korter dan toen hij geïncarneerd was?

"Het lijkt langer omdat slaap niet bestaat. Alleen voor geesten die een zekere mate van zuivering bereikt hebben, wordt de tijd als het ware uitgewist in het aangezicht van het oneindige." (Zie nr. 240)

1006. Kan de duur van het lijden van een geest eeuwig zijn?

"Natuurlijk, als hij eeuwig slecht zou blijven; dat wil zeggen, als hij nooit berouw zou tonen of zichzelf zou verbeteren, zou hij dan eeuwig lijden. Maar God heeft geen wezens geschapen die eeuwig toegewijd zijn aan het kwaad. Ze zijn slechts eenvoudig en onwetend geschapen, en allemaal moeten ze over een langere of kortere periode vooruitgang boeken volgens hun eigen vrije wil. Deze wil kan in verschillende mate vertraagd zijn, net zoals er kinderen zijn die in verschillende mate vroegrijp zijn. Maar vroeg of laat zal ze zich manifesteren door de onweerstaanbare behoefte

die de geest voelt om zijn toestand van onvolmaaktheid te verlaten en gelukkig te zijn. De wet die de duur van het lijden regelt is daarom bij uitstek wijs en weldadig. Ze maakt die duur ondergeschikt aan de eigen inspanningen van de geest, en ontneemt hem nooit zijn vrije wil. Als hij er een slecht gebruik van maakt, zal hij de consequenties ervan moeten dragen".

— H. Louis

1007. Zijn er geesten die nooit berouw tonen?

"Er zijn geesten die hun berouw uitstellen, maar veronderstellen dat ze nooit beter zullen worden zou neerkomen op het ontkennen van de wet van de vooruitgang en beweren dat het kind nooit volwassen zal worden."

— H. Louis

1008. Hangt de duur van de straffen altijd af van de eigen wil van de geest of zijn er straffen die hem voor een bepaalde tijd opgelegd worden?

"Er zijn straffen die hem voor een bepaalde tijd opgelegd kunnen worden, maar God, die alleen het goede voor Gods schepselen wil, verwelkomt altijd zijn berouw. Het verlangen van de geest om zich te verbeteren is nooit vruchteloos."

— H. Louis

1009. Dienovereenkomstig zijn de opgelegde straffen nooit eeuwig?

"Raadpleeg je eigen gezond verstand en rede, en vraag je af of een eeuwige veroordeling voor een paar momenten van dwaling niet een ontkenning van Gods goedheid zou zijn. Wat is in feite de duur van een leven, zelfs al zou het honderd jaar duren,

vergeleken met de eeuwigheid? Eeuwigheid! Kun je dat woord begrijpen? Lijden en martelen zonder einde en zonder hoop voor slechts een paar fouten! Verwerpt je verstand zo'n idee niet? Dat de ouden in de Meester van het Universum een verschrikkelijke, jaloerse en wraakzuchtige God zagen, is begrijpelijk. In hun onwetendheid schreven ze de menselijke hartstochten aan de godheid toe, maar dat is niet de God van de christenen, die liefde, liefdadigheid, barmhartigheid en het vergeten van overtredingen als de hoogste deugden aanprijst. Zou God niet de eigenschappen bezitten die God als plicht eist? Is het niet tegenstrijdig om aan God zowel oneindige goedheid als oneindige wraak toe te schrijven? Je zegt dat God boven alles rechtvaardig is en dat de mens de goddelijke rechtvaardigheid niet begrijpt. Maar rechtvaardigheid sluit vriendelijkheid niet uit, en God zou niet vriendelijk zijn door de meeste schepselen te veroordelen tot een gruwelijke en eeuwige straf. Kon God rechtvaardigheid voor iedereen verplicht stellen als ze niet de middelen gekregen hebben om het te begrijpen? Bovendien, is rechtvaardigheid niet subliem als ze, verbonden met goedheid, de duur van de straf laat afhangen van de inspanningen van de schuldigen om zichzelf te verbeteren? Daarin vind je de waarheid van de leefregel 'aan ieder naar zijn daden'".

— H. Augustinus

"Streef met alle middelen die binnen je bereik liggen naar bestrijding en uitroeiing van het idee van eeuwige straf, een godslasterlijke notie tegen de rechtvaardigheid en goedheid van God en de overvloedigste bron van het ongeloof, materialisme en onverschilligheid die de massa's hebben doordrongen vanaf het moment dat hun intelligentie zich begon te ontwikkelen. De geest

die net de staat van onwetendheid verlaten heeft of op het punt staat verlicht te worden, doorgrondt snel dit monsterlijke onrecht. Zijn verstand verwerpt het, en dan stelt de geest de eeuwige straf die hij verwerpt vaker wel dan niet gelijk met de God aan wie hij deze veroordeling toeschrijft. Hieruit komen de ontelbare kwalen voort die jullie overvallen zijn, en waarvan wij gekomen zijn om jullie de remedie te brengen. De taak waarop wij gewezen hebben zal veel gemakkelijker te volbrengen zijn, aangezien de autoriteiten bij wie de verdedigers van dit geloof steun gezocht hebben, een formele uitspraak hierover vermeden hebben. Noch de Raden, noch de Kerkvaders hebben deze serieuze kwestie getackeld. Als we de Evangelisten zelf volgen en de allegorische woorden van Christus letterlijk nemen, dan is er, als Christus de schuldigen inderdaad met een onblusbaar, eeuwig vuur dreigde, absoluut niets in Christus' woorden dat bewijst dat ze voor alle eeuwigheid veroordeeld zijn. "Arme verloren schapen, leer de Goede Herder aanschouwen, die jullie tegemoet treedt en die, verre van jullie voor altijd uit zijn nabijheid te willen verbannen, jullie komt zoeken om jullie terug te leiden naar de kudde. Verloren kinderen, verlaat je eigenzinnige ballingschap. Keer je pad naar de Vader, die zijn armen voor je opent en die altijd klaar staat om je terugkeer in zijn familie te vieren."

— Lamennais

"Oorlogen van woorden! Oorlogen van woorden! Hebben jullie nog niet genoeg bloed vergoten? Moeten de inquisitie vuren opnieuw worden aangewakkerd? Jullie kibbelen over uitdrukkingen als 'eeuwig lijden' en 'eeuwige straf'. Weet je niet dat wat jij vandaag onder eeuwigheid verstaat, door de ouden niet op dezelfde manier werd begrepen? Laat theologen de bronnen

raadplegen en net als jij zullen ze ontdekken dat de Hebreeuwse tekst het woord niet dezelfde betekenis geeft als het Grieks, het Latijn en de moderne vertalingen het hebben weergegeven als eeuwige en onvergeeflijke straf. De 'eeuwigheid' van de straf komt overeen met het kwaad dat zich voorgedaan heeft. Ja, zolang het kwaad onder de mensen bestaat, zullen de straffen voortduren.

Het is in deze relatieve zin dat de heilige teksten geïnterpreteerd zouden moeten worden. Eeuwige straf is dus relatief en niet absoluut. Er zal een dag komen waarop alle mensen door berouw de klederen van onschuld zullen aantrekken, en op die dag zal er geen gekreun en geknars van tanden meer zijn. Het is waar dat je intelligentie beperkt is, maar zelfs in dit stadium is het nog steeds een geschenk van God, en met behulp van het verstand zal er geen enkel mens van goede wil zijn die de eeuwige straf mogelijk anders zou kunnen begrijpen. Eeuwige straf! Hoe zou dat kunnen? Alleen als we geloofden dat het kwaad ook eeuwig was! Maar alleen God is eeuwig en God kon het eeuwige kwaad niet geschapen hebben. Als dat zo was, zouden we één van de mooiste goddelijke attributen moeten ontkennen: opperste macht, want God zou ophouden oppermachtig te zijn op het moment dat God een destructief element in de schepping introduceerde. Menselijkheid! Menselijkheid! Dompel je sombere blik niet langer onder in de diepten van de aarde, zoekend naar deze straffen. Huil, hoop, verzoen en troost je bij de gedachte aan een God die oneindig goed, absoluut machtig en in essentie rechtvaardig is".

— Plato

"Het doel van de mensheid is om naar goddelijke eenheid toe te graviteren. Om tot goddelijke eenheid te komen zijn drie dingen nodig: rechtvaardigheid, liefde en kennis. Er zijn drie dingen die

in strijd zijn met deze eenheid en zich ertegen verzetten: onwetendheid, haat en onrechtvaardigheid. Ik moet je zeggen dat je liegt over deze fundamentele principes als je het idee van God compromitteert door de strengheid van God te overdrijven. Bovendien compromitteer je het dubbel als je de geest van het schepsel laat denken dat het schepsel zelf meer clementie, zachtmoedigheid, liefde en ware rechtvaardigheid bezit dan je aan het Oneindige Wezen toeschrijft. Je vernietigt het idee van de hel zelf door het voor jullie geest even belachelijk en onaanvaardbaar te maken als het afschuwelijke schouwspel van de executies, de brandstapels en de folteringen uit de Middeleeuwen voor jullie harten is! Hoe kan het idee van de hel standhouden in een tijd waarin blinde represailles uit de menselijke wetten verbannen zijn? Geloof me, broeders en zusters in God en in Jezus Christus; geloof me en leg je er ofwel bij neer dat je alle dogma's die je voor onveranderlijk houdt in je handen laat vergaan, of blaas ze nieuw leven in door ze open te stellen voor de welwillende uitleg die goede geesten er nu over geven. Het idee van een hel met gloeiende ovens en kokende ketels zou in een mythologische tijd verdragen of toelaatbaar kunnen zijn. In de negentiende eeuw is het echter niets meer dan een leeg fantoom dat alleen maar dient om kleine kinderen bang te maken, die er niet meer in zullen geloven als ze eenmaal volwassen zijn. Als je in zo'n angstaanjagende mythologie volhardt, wek je ongeloof op, de oorsprong van elk soort sociale omwenteling. Ik tril bij het idee van een hele sociale orde die op haar fundamenten schudt en afbrokkelt bij gebrek aan een strafrechtelijke sanctie. Mensen van vurig en levend geloof, voorhoedes van de dag van het licht, laat ons onze krachten verenigen, niet om oude fabels in stand te houden die nu in diskrediet zijn geraakt, maar om de ware strafsanctie nieuw leven in te blazen onder vormen die

overeenkomen met jullie gewoonten, jullie gevoelens en de verlichting van jullie tijd.

"Wie zijn in feite de schuldigen? Zij die door een misstap, door een verkeerde impuls van de ziel afstand hebben genomen van het doel van hun schepping, dat bestaat in het verlangen naar goedheid en schoonheid zoals geïdealiseerd door de menselijke belichaming van perfectie, het goddelijk model: Jezus Christus.

"Wat is straf? Het is de natuurlijke consequentie van die verkeerde impuls, de hoeveelheid pijn die voor de schuldige noodzakelijk is door de beproevingen van het lijden als gevolg van hun overtreding. Straf is de stok die de ziel door haar kwelling opwekt om zich naar zichzelf toe te keren, om terug te keren op de weg van verlossing. Het doel van straf is niets anders dan rehabilitatie en verlossing. Willen dat straf voor eeuwig zou zijn voor een kwaad dat niet eeuwig is, is het ontnemen van zijn reden van bestaan.

"Waarlijk, ik zeg jullie, houd op eeuwigheid te vergelijken in termen van het goede, dat het essentie van de Schepper is, met het kwade, dat het essentie van het schepsel is - een benadering die eindigt met het scheppen van niet te rechtvaardigen straffen. Bevestig liever de geleidelijke vermindering van straffen en bestraffingen door opeenvolgende reïncarnaties en je zult de goddelijke eenheid door middel van rede en gevoel inwijden".

— Paulus, de Apostel

Kardec's opmerking: Mensen worden tot moraliteit aangezet en van het kwaad afgekeerd door de verlokking van beloning en de vrees voor straf, maar als die straf wordt voorgesteld op een manier die de rede tart, zal het geen invloed opleveren. Integendeel, het zal in zijn totaliteit - vorm en fundament -

verworpen worden. Maar als de toekomst onder een logische vorm wordt voorgesteld, zal die niet verworpen worden. Het spiritisme geeft zo'n verklaring.

De leer van de eeuwige straf in haar absolute betekenis maakt van het Opperwezen een onverbiddelijke God. Zou het logisch zijn te zeggen dat een koning heel goed, heel welwillend en heel toegeeflijk is, dat hij alleen het geluk van allen om hem heen wil, maar dat hij tegelijk jaloers, wraakzuchtig, inflexibel streng is en dat hij driekwart van zijn onderdanen met de maximumstraf straft voor elke overtreding of inbreuk op zijn wetten, zelfs als ze die overtreden hebben zonder dat ze zich daarvan bewust waren? Zou dat niet tegenstrijdig zijn? Hoe zou God minder kunnen zijn dan wat een mens zou zijn?

Een andere tegenstrijdigheid wordt in dit geval voorgesteld. Aangezien God alles weet, dan wist God tijdens het scheppen van een ziel dat die zou mislukken, dat ze vanaf haar ontstaan voorbestemd was tot eeuwig ongeluk. Is dit mogelijk? Is het rationeel? Met de leer van de relatieve straf wordt alles rechtgezet. God wist ongetwijfeld dat de ziel zou falen, maar gaf haar de middelen om zichzelf te verlichten door haar eigen ervaring en door haar eigen fouten. Ze zou zulke fouten moeten uitboeten om zich in het goede te vestigen, maar de deur van de hoop zou nooit tegen haar gesloten worden. God liet het moment van zijn bevrijding afhangen van de inspanningen die hij doet om die te bereiken. Dit is iets wat iedereen kan begrijpen en de meest nauwkeurige logica kan aanvaarden. Als toekomstige straffen op deze manier waren voorgesteld, zouden er heel wat minder sceptici zijn.

Het woord eeuwig wordt in de gewone taal bijna altijd figuurlijk gebruikt om iets van lange duur aan te duiden, waarvan het einde niet te voorzien is, hoewel het heel goed bekend is dat er in feite een einde aan zal komen. We spreken bijvoorbeeld van de eeuwige sneeuw van het hooggebergte en de polen, hoewel we enerzijds weten dat de fysieke wereld tot een einde zou kunnen komen, en anderzijds dat de toestand van die streken veranderd zou kunnen worden door een verschuiving van de aardas of een ander cataclysme. Het woord eeuwig betekent in dit geval niet oneindige duur. Wanneer we aan een of andere langdurige ziekte lijden zeggen we dat die eeuwig is. Dus waarom verbazing als geesten die vele jaren, eeuwen, en zelfs duizenden jaren geleden hebben erover spreken dat het eeuwig is? We moeten vooral niet vergeten dat hun

onvolmaaktheid hen niet in staat stelt het einde van hun kwellingen te zien; ze geloven dat ze eeuwig zullen lijden, wat op zich al een straf voor hen is.

Bovendien is de leer van het fysieke vuur, van ovens en folteringen, ontleend aan de Tartarus[60] van het heidendom, tegenwoordig door de liberale theologie geheel verlaten. Alleen in bepaalde scholen worden zulke angstaanjagende allegorische beelden nog als letterlijke waarheden voorgesteld door sommige individuen die meer fanatiek dan verlicht zijn. Dit is allemaal heel verkeerd, want jonge verbeeldingskracht zal, eenmaal voorbij de schrik, hoogstwaarschijnlijk sceptisch worden. Tegenwoordig erkent de theologie dat het woord vuur figuurlijk gebruikt wordt en opgevat moet worden als mentaal lijden (zie nr.974). Zij die, net als wij, de incidenten van het leven en het lijden aan gene zijde van het graf gevolgd hebben via Spiritistische communicaties, zijn ervan overtuigd dat ze, hoewel niet lichamelijk, niet minder aangrijpend zijn. Zelfs wat hun duur betreft, beginnen sommige theologen de hierboven aangegeven beperkende betekenis te aanvaarden en in feite denken ze dat het woord eeuwig kan slaan op de straffen op zich, als de consequentie van een onveranderlijke wet en niet op de toepassing ervan op elk individu. Op de dag dat de religie zo'n interpretatie aanvaardt en ook andere die eveneens de consequentie zijn van de vooruitgang van de verlichting, zal ze vele verloren schapen in haar kudde terugbrengen.

De Verrijzenis van het Vlees

1010. Is de leer van de verrijzenis van het vlees een verwijzing naar reïncarnatie zoals die door de Geesten onderwezen wordt?

"Hoe zou het anders kunnen zijn? Deze uitdrukking lijkt op zovele andere die alleen maar onzinnig lijken voor wie ze letterlijk neemt en tot ongeloof gedreven wordt. Maar geef er een logische

[60] Tartarus was een sectie van Hades, de ondergrondse verblijfplaats van de doden in de Griekse mythologie, die gereserveerd was voor het straffen van de ergste overtreders – Vertaler opmerking.

interpretatie aan, en degenen die je vrijdenkers noemt, zullen ze zonder moeite aanvaarden, juist omdat ze in staat zijn ze te rationaliseren. Vergis je niet, zulke vrijdenkers willen niets liever dan geloven; net als iedereen - misschien zelfs meer - verlangen ze naar de toekomst, maar ze kunnen niet aanvaarden wat voor de rede absurd is. De leer van de pluraliteit van de existenties is in overeenstemming met de rechtvaardigheid van God en ze kan als enige verklaren wat anders onverklaarbaar is. Waarom verwonder je je erover dat dit principe in religie zelf te vinden is?"

1011. Leert de Kerk dan in het dogma van de verrijzenis van het vlees de leer van de reïncarnatie?

"Dat is duidelijk. Deze leer is de consequentie van veel dingen die onopgemerkt zijn gebleven en die spoedig goed begrepen zullen worden. Binnenkort zal de Kerk beseffen dat het Spiritisme zich bij elke stap verhoudt tot de tekst zelf van de Heilige Schrift. Daarom zijn de geesten niet gekomen om het christendom te ondermijnen, zoals sommigen beweren; integendeel, ze zijn gekomen om het door onweerlegbare bewijzen te bevestigen en te bekrachtigen. En aangezien de tijd aangebroken is om figuurlijke taal te vervangen, spreken ze zonder allegorieën en geven ze de dingen een duidelijke en precieze betekenis die geen voorwerp van verkeerde interpretatie kan zijn. Daarom is het slechts een kwestie van tijd voor er meer oprecht gelovige en religieuze mensen zullen zijn dan er nu zijn."

— H. Louis

Kardec's opmerking: De wetenschap heeft de onmogelijkheid van verrijzenis volgens het gewone idee aangetoond. Als de overblijfselen van het menselijk lichaam werkelijk homogeen bleven, ook al waren ze verspreid en tot stof gereduceerd, zouden we ons kunnen voorstellen dat ze op een bepaald moment

weer herenigd worden. Dat is echter niet het geval. Het lichaam is samengesteld uit verschillende elementen: zuurstof, waterstof, stikstof, koolstof, enz. Door ontbinding worden deze elementen verspreid en dienen ze om nieuwe lichamen te vormen en wel zo dat dezelfde molecule koolstof, bijvoorbeeld, in de samenstelling van vele duizenden verschillende lichamen terechtgekomen zal zijn (we spreken hier alleen van menselijke lichamen, die van dieren buiten beschouwing gelaten). Bijgevolg kan een mens in zijn of haar lichaam, moleculen hebben die aan mensen van vroeger toebehoren. Dezelfde organische moleculen die je uit je voedsel opneemt, bijvoorbeeld, kunnen afkomstig zijn uit het lichaam van een individu dat je gekend hebt. Aangezien materie een bepaalde hoeveelheid heeft en de transformaties ervan onbepaald in aantal zijn, hoe zou elk van die lichamen opnieuw samengesteld kunnen worden met dezelfde elementen? Dit impliceert een materiële onmogelijkheid. De verrijzenis van het vlees kan dus niet rationeel geaccepteerd worden, behalve als een beeldspraak die het fenomeen van reïncarnatie symboliseert en als zodanig is er niets schokkends aan de rede; niets dat in strijd kan zijn met de gegevens van de wetenschap.

Het is waar dat volgens het dogma de verrijzenis pas aan het eind der tijden zal plaatsvinden, terwijl het volgens de Spiritistische Leer elke dag gebeurt. Draagt het beeld van het laatste oordeel niet een grote en mooie metafoor in zich, die achter de sluier van allegorie een van die onveranderlijke waarheden verbergt die de sceptici niet langer zullen verwerpen als de ware betekenis ervan aan het licht komt?

Mediteer goed over de uitleg van het Spiritisme over de toekomst van de zielen en hun lot dat voortvloeit uit de vele beproevingen die ze moeten ondergaan en het zal duidelijk zijn dat, behalve dat het gelijktijdig is, het oordeel waarin hun zonden veroordeeld of vrijgesproken worden geen fictie is, zoals ongelovigen denken dat het is. Laten we verder bedenken dat deze theorie het natuurlijke gevolg is van de pluraliteit van werelden - tegenwoordig volkomen geaccepteerd - terwijl volgens de leer van het laatste oordeel de aarde de enige bewoonde wereld is.

Hemel, Hel en Vagevuur

1012. Zijn er begrensde plaatsen in het universum die bestemd zijn voor de straffen en genoegens van geesten naargelang hun verdiensten?

"Op deze vraag hebben we al geantwoord. Straffen en genoegens zijn inherent aan de graad van de perfectie van een geest. Elke geest draagt in zich de bron van zijn eigen geluk of verdriet , en aangezien geesten overal zijn, is er geen begrensde of afgesloten plaats voor het een of het ander. Wat de geïncarneerde geesten betreft, de mate van hun geluk of verdriet hangt af van de evolutie van de wereld die ze bewonen".

1012.A) Bijgevolg, zouden hemel en hel niet bestaan zoals de mensen ze voorgesteld hebben?

"Het zijn niet meer dan uitdrukkingen - gelukkige en ongelukkige geesten zijn overal. Niettemin, zoals we je ook verteld hebben, komen geesten van dezelfde orde samen door hun wederzijdse sympathie. Wanneer ze volmaakt zijn, kunnen ze elkaar ontmoeten waar ze maar wensen."

Kardec's opmerking: Het idee van vaste plaatsen van beloning en straf bestaat alleen in de verbeelding van de mensen. Het vloeit voort uit hun neiging om te materialiseren en te begrenzen de dingen waarvan ze de oneindige aard niet kunnen begrijpen.

1013. Wat moet men verstaan onder "vagevuur"?

"Lichamelijk en mentaal lijden; het is een periode van boetedoening. Het is bijna altijd op aarde dat je je eigen vagevuur maakt, en dat is de plaats waar God je in staat stelt je fouten uit te boeten."

Kardec's opmerking: Wat het vagevuur genoemd wordt is ook een uitdrukking die niet opgevat moet worden als een of andere definitieve plaats maar eerder als de toestand van onvolmaakte geesten die in boetedoening zijn tot hun volledige zuivering hen op het vlak van de gelukzalige geesten brengt. Aangezien deze zuivering zich over verschillende incarnaties voltrekt, bestaat het vagevuur uit de beproevingen van het lichamelijke leven.

1014. Hoe verklaar je dat geesten waarvan bekend is dat ze hoog ontwikkeld zijn - door de taal die ze gebruiken, aan serieuze individuen antwoorden over hel en vagevuur hebben gegeven die overeenstemmen met algemeen geaccepteerde ideeën?

"Ze spreken een taal die verstaanbaar is voor de individuen die hen ondervragen. Wanneer zulke individuen sterk doordrongen zijn van bepaalde ideeën, willen deze geesten hen niet te plotseling schokken om hun overtuigingen niet te schaden. Als een geest de verbale voorzorgsmaatregelen zou vergeten en tegen een Moslim zou zeggen dat Mohammed geen profeet was, zou dat heel slecht ontvangen worden".

1014.A) We kunnen dit begrijpen van de kant van geesten die ons willen onderwijzen, maar hoe kan het verklaard worden dat geesten, als ze naar hun situatie gevraagd werden, geantwoord hebben dat ze de martelingen van de hel of het vagevuur ondergingen?

"Als ze van een lage orde zijn en niet helemaal gedematerialiseerd, behouden geesten een deel van hun aardse ideeën en vertalen hun indrukken met termen die hen vertrouwd zijn. Ze bevinden zich in een omgeving die hen niet toestaat de toekomst te peilen, behalve op een gebrekkige manier. Dit is de reden waarom dwalende of pas uit het lichaam vrijgemaakte geesten gewoonlijk spreken zoals zij zouden hebben gesproken wanneer zij nog waren geïncarneerd. Hel kan vertaald worden als een leven van uiterst

pijnlijke beproevingen met de onzekerheid dat er ooit een einde aan zal komen. Het vagevuur is ook een leven van beproevingen, maar met het besef van een betere toekomst. Als je veel pijn lijdt, zeg je dan niet dat je lijdt als de hel? Dit zijn ook niet meer dan woorden die als uitdrukking worden gebruikt."

1015. Wat zou men moeten verstaan onder een gekwelde ziel?

"Een dwalende en lijdende ziel, onzeker over haar toekomst en aan wie je de troost kunt bieden waar ze vaak om smeekt als ze met jou komt communiceren." (Zie nr. 664.)

1016. In welke zin moet het woord hemel begrepen worden?

"Geloof je dat het een plaats is als de Elysische Velden van de ouden, waar alle goede geesten verward opeengepakt zitten met geen andere zorg dan het genieten van een eeuwigheid van passieve gelukzaligheid? Nee. Het is de universele ruimte - de planeten, de sterren en alle hoogontwikkelde werelden waarop geesten al hun vermogens genieten zonder de beproevingen van het materiële leven of de kwellingen die inherent zijn aan minder ontwikkelde stadia."

1017. Sommige geesten hebben gezegd dat ze de vierde, de vijfde hemel bewonen, enz. Wat wordt hiermee bedoeld?

"Je vroeg hen welke hemel ze bewonen omdat jij het idee hebt van vele boven elkaar geplaatste hemelen die lijken op de verdiepingen van een huis; dus antwoordden ze slechts volgens jouw eigen taal. Maar voor hen drukken de woorden vierde of vijfde hemel verschillende graden van zuivering uit, en bijgevolg ook van geluk. Het is hetzelfde als een geest gevraagd wordt of hij in de hel is. Als hij ongelukkig is, zal hij ja zeggen, want voor hem is hel synoniem met lijden, hoewel hij heel goed weet dat het geen

fornuis is. Een heidense geest zou antwoorden dat hij in Tartarus is".

Kardec's opmerking: Hetzelfde geldt voor andere analoge uitdrukkingen, zoals de stad van bloemen, de stad van de uitverkorenen, de eerste, tweede of derde sfeer, enz. die niet meer zijn dan allegorieën die door bepaalde geesten gebruikt worden, hetzij als uitdrukking, hetzij uit onwetendheid over de werkelijkheid van de dingen, hetzij uit onwetendheid over de eenvoudigste wetenschappelijke begrippen.

Volgens het vroegere nauwe idee van vaste plaatsen van straf en beloning, en vooral volgens de opvatting dat de aarde het middelpunt van het universum was, en dat de hemel een gewelf vormde waarin zich een streek van sterren bevond, werd de hemel boven en de hel beneden geplaatst; vandaar de uitdrukkingen op te stijgen in de hemel, in de hoogste hemel te zijn, neergeworpen te worden in de hel, enz. Nu de wetenschap heeft aangetoond dat de aarde niet meer is dan één van de kleinste werelden tussen zovele miljoenen andere, wat haar geen bijzonder belang geeft; dat ze de vorming van de aarde heeft getraceerd en haar constitutie heeft beschreven; dat ze heeft bewezen dat de ruimte oneindig is op zo'n manier dat er noch boven noch beneden is in het universum, is het noodzakelijk geworden om het plaatsen van de hemel boven de wolken en de hel in de lagere regionen af te wijzen. Wat het vagevuur betreft, daar is nooit een vaste plaats aan toegekend. Wat zulke kwesties betreft, was het gereserveerd voor het Spiritisme om de meest rationele, fundamentele en tegelijk de meest troostende verklaring aan de mensheid te geven. Zo kunnen we zeggen dat we onze hel en onze hemel in onszelf dragen, en dat we ons vagevuur vinden in onze incarnatie, in ons lichamelijke of fysieke levens.

1018. In welke zin moeten we de woorden van Christus verstaan, "Mijn koninkrijk is niet van deze wereld"?

"Christus antwoordde figuurlijk. Hij wilde zeggen dat hij alleen regeert over pure en onbaatzuchtige harten. Hij is op elke plaats waar liefde en goedheid heersen; maar mensen, begerig naar de

dingen van deze wereld, zijn gehecht aan de dingen van de aarde en niet aan Hem".

1019. Zal het koninkrijk van het goede ooit op aarde gerealiseerd worden?

"Het goede zal op aarde heersen wanneer onder de geesten die de aarde komen bewonen de goeden in aantal de kwaden overtreffen. Zij zullen er dan voor zorgen dat liefde en rechtvaardigheid - de bron van goedheid en van geluk - op aarde kunnen heersen. Het is door morele vooruitgang en het in praktijk brengen van de wetten van God dat de mensen goede geesten naar de aarde zullen aantrekken en de kwaden zullen afstoten. Maar de slechten zullen pas vertrekken als de mensen hoogmoed en egoïsme van de planeet hebben verbannen.

"De transformatie van de mensheid is voorspeld, en de tijd is gekomen voor alle progressieve individuen om die te bespoedigen. Het zal worden geïmplementeerd door de incarnatie van meer-geëvolueerde geesten, die een nieuwe generatie op aarde zullen vormen. Dan zullen de geesten van het kwaad, die dagelijks door de dood geoogst worden, en allen die de voorwaartse vooruitgang der dingen trachten af te schrikken, buitengesloten worden, want ze zullen niet op hun plaats zijn tussen mensen van hoog moraliteit wier geluk ze zouden verstoren. Ze zullen naar nieuwere, minder ontwikkelde werelden gaan om daar pijnvolle missies te vervullen, waar ze kunnen werken voor hun eigen vooruitgang en tegelijk kunnen werken voor de vooruitgang van hun broeders en zusters die nog minder ontwikkeld zijn. Zie je in zo'n uitsluiting van een getransformeerde aarde niet het sublieme beeld van het Verloren Paradijs? Zie je ook niet in de mensen die onder soortgelijke

omstandigheden naar de aarde gekomen zijn, en die de zaden van hun hartstochten en de sporen van hun primitieve inferioriteit in zich meedragen, het niet minder sublieme beeld van de erfzonde? Zo beschouwd verwijst de erfzonde naar de nog onvolmaakte natuur van de mens, die alleen verantwoordelijk is voor zichzelf en voor zijn eigen wandaden, en niet voor die van zijn ouders.

"Jullie allen, mannen en vrouwen van geloof en goede wil, werk daarom met ijver en moed aan het grote werk van de regeneratie, want jullie zullen honderdvoudig oogsten van de graankorrel die jullie gezaaid hebben. Ongelukkig zijn zij die hun ogen sluiten voor het licht, want zij bereiden voor zichzelf lange eeuwen van duisternis en verdriet voor! Ongelukkig zijn zij die al hun vreugden in de dingen van deze wereld stellen, want zij zullen meer ontberingen lijden dan de genoegens die ze gehad hebben. En bovenal ongelukkig zijn de egoïsten, want zij zullen niemand vinden om hen te helpen de last van hun ellende te dragen".

— H. Louis

Opmerking

Schrijf hier je opmerkingen of conclusies over het hoofdstuk

CONCLUSIE

I

Wie magnetisme alleen kent van de kleine gemagnetiseerde speelgoed eendjes die men in een bak met water laat rondzwemmen, zou moeilijk kunnen begrijpen dat dit kleine amusement het geheim bevat van het mechanisme van het universum en van de beweging van werelden. Hetzelfde geldt voor hen die het Spiritisme alleen kennen door het vermaak van tafeldraaien.[61] Zij zien het als niet meer dan een amusement, een tijdverdrijf op sociale bijeenkomsten en begrijpen niet hoe zo'n eenvoudig en alledaags fenomeen, bekend in de oudheid en zelfs in semi-primitieve culturen op enigerlei wijze in verband gebracht kan worden met de meest serieuze problemen van de sociale orde. In feite, voor de oppervlakkige beschouwer, welk verband zou een draaiende tafel kunnen hebben met de moraliteit en de toekomst van de mensheid? En toch, wie de tijd zou nemen om na te denken, zal zich herinneren dat uit een eenvoudige pot waarvan het deksel door stoom wordt opgetild - een gebeurtenis die ook al sinds de oudheid voorkomt - de krachtige stoommachine ontstond die we gebruiken om de ruimte te doorkruisen en grote afstanden af te leggen. Zo moet ook ieder van jullie die niet gelooft in iets buiten de materiële wereld weten dat uit het tafeltje draaien dat jullie minachtende glimlachjes ontlokt een hele wetenschap is voortgekomen, evenals de oplossingen voor problemen die geen enkele filosofie ooit heeft kunnen oplossen. Ik doe een beroep op

---

[61] In Kardec's tijd was het fenomeen van tafeldraaien een tijdverdrijf op sociale bijeenkomsten, vergelijkbaar met de Ouija Bord sessies die tegenwoordig voorkomen. – Vertaler opmerking.

alle oprechte tegenstanders en vraag hen te verklaren of ze wel het werk gedaan hebben van het bestuderen van wat ze bekritiseren, want kritiek is alleen waardevol als de criticus het onderwerp begrijpt. Door iets belachelijk te maken waar we niets van weten, iets dat we niet met de scalpel van de gewetensvolle waarnemer hebben onderzocht, leveren we geen kritiek maar bewijzen we in plaats daarvan onze oppervlakkigheid en ons gebrekkige oordeelsvermogen. Natuurlijk, als we deze filosofie hadden voorgesteld als zijnde het werk van de menselijke geest, zou ze minder misprijzen hebben ontmoet en de eer verdiend hebben onderzocht te worden door hen die menen de publieke opinie te leiden. Maar het is van de geesten afkomstig! Hoe absurd! Het verdient nauwelijks een blik. Ze beoordelen het louter naar zijn etiket, zoals de aap in de fabel, die de noot naar zijn omhulsel beoordeelde. Als je wilt, zet dan de oorsprong van dit boek opzij en stel je voor dat het het werk is van een menselijk individu. Vraag, nadat je het serieus gelezen hebt, je ziel en geweten of je materiaal gevonden hebt dat spot verdient.

II

Spiritisme is de meest gevreesde antagonist van het materialisme; het is dus niet verwonderlijk dat materialisten de tegenstanders ervan zijn. Maar omdat het materialisme een leer is die door zijn eigen aanhangers nauwelijks aanvaard wordt (nog een bewijs dat ze zichzelf niet sterk genoeg achten en dat ze nog niet helemaal afscheid van hun geweten genomen hebben), bedekken ze zich met de mantel van rede en wetenschap. En wat nog bizarder is, is dat de meest sceptische zo ver gaan dat ze praten in de naam van religie, die ze ook niet beter kennen of begrijpen dan het Spiritisme. Hun doelwit is vooral het buitengewone en het bovennatuurlijke - ze verwerpen beide. Hun argument is dat,

aangezien het Spiritisme op het buitengewone gebaseerd is, het niet meer dan dwaze speculatie kan zijn. Ze schijnen niet te beseffen dat ze door het buitengewone en het bovennatuurlijke af te wijzen, ook de religie afwijzen, die op openbaring en wonderen gebaseerd is. En wat is openbaring anders dan buitenmenselijke communicaties? Alle heilige schrijvers sinds Mozes hebben over zulke communicaties gesproken. En wat zijn wonderen behalve buitengewone en bovennatuurlijke gebeurtenissen bij uitstek, want in hun theologische definitie zijn het afwijkingen van de wetten van de natuur? Het is een feit dat ze, door het buitengewone en het bovennatuurlijke af te wijzen, de grondslagen van de religie zelf afwijzen. Maar het is niet vanuit dit aspect dat we het onderwerp willen beschouwen. Het spiritisme hoeft niet te onderzoeken of er al dan niet wonderen bestaan; dat wil zeggen, of God in bepaalde gevallen de eeuwige wetten die het universum beheersen kan overtreden. In dat opzicht laat het alles over aan de vrijheid van geloof. Integendeel, het spiritisme stelt en toont aan dat de fenomenen waarop het gebaseerd is alleen maar bovennatuurlijk zijn in schijn. Voor bepaalde individuen lijken zulke fenomenen niet natuurlijk, omdat ze ongewoon zijn en buiten de baan van bekende gebeurtenissen vallen. Maar ze zijn niet meer bovennatuurlijk dan alle andere fenomenen waarvoor de huidige wetenschap een verklaring geeft en die in vroeger tijden buitengewoon leken. Alle geestelijke fenomenen, zonder uitzondering, zijn consequenties van algemene wetten. Ze hebben ons één van de natuurkrachten geopenbaard, een onbekende kracht, of liever één die men tot op heden niet begrepen heeft, maar waarvan de waarneming heeft aangetoond dat hij in het totale schema van de dingen past. Spiritisme ligt dus minder op het buitengewone en bovennatuurlijke dan religie zelf doet. Zij die het op dit punt

aanvallen begrijpen het niet, en zelfs al waren ze hooggeleerd, dan nog zouden we tegen hen zeggen: als jullie wetenschap, die jullie zoveel geleerd heeft, jullie niet heeft laten zien dat het rijk van de natuur oneindig is, dan zijn jullie maar halve geleerden.

III

Je hebt verklaard dat je je eeuw zou willen genezen van een gekte die de wereld dreigt binnen te vallen. Wil je liever dat de wereld wordt binnengevallen door het ongeloof dat je probeert te propageren? Is het niet aan de afwezigheid van geloof dat we de verslapping van familiebanden en het merendeel van de stoornissen die de maatschappij beheersen moeten toeschrijven? Door het bestaan en de onsterfelijkheid van de ziel aan te tonen, doet het Spiritisme het geloof in de toekomst herleven, verheft het ontmoedigde harten en stelt het ons in staat de beproevingen van het leven met berusting te dragen. Zou je dit een kwaad durven noemen? Twee doctrines confronteren elkaar: de ene ontkent de toekomst; de andere verkondigt en bewijst het. De ene verklaart niets; de andere verklaart alles, en doet daarbij een beroep op de rede. De ene sanctioneert egoïsme; de andere biedt een basis voor rechtvaardigheid, liefdadigheid en de liefde voor de naaste. Het eerste bevestigt alleen het heden en wist alle hoop uit; het tweede troost en toont het uitgestrekte veld van de toekomst. Welke van de twee is meer verderfelijk? Bepaalde individuen - onder de meest sceptische - presenteren zich als apostelen van broederschap en vooruitgang. Maar echte broederschap impliceert onbaatzuchtigheid en het afzien van egocentrisme. Het gevoel van hoogmoed is een anomalie bij ware broederschap. Met welk recht leg je een offer op aan hen aan wie je verklaart dat bij de dood alles voor hen voorbij zal zijn, en dat ze morgen misschien niet meer zullen zijn dan een oude versleten en afgedankte machine? Welke

reden zouden ze hebben om zichzelf enige ontbering op te leggen? Is het niet veel natuurlijker dat ze in de weinige ogenblikken die hun gegund zijn zouden proberen zo goed mogelijk te leven? Dit geeft aanleiding tot het verlangen om steeds meer te bezitten om zo beter van het leven te kunnen genieten. Het geeft ook aanleiding tot jaloezie op hen die nog meer bezitten en van zo'n jaloezie naar het verlangen om te roven en te stelen is er maar een enkele stap. Wat is er om dit te voorkomen? De wet? Helaas dekt de wet niet alle gevallen. Zou je zeggen dat het geweten, een plichtsgevoel is? Maar waarop baseer je dit plichtsgevoel? Kan zijn bestaansreden gevonden worden in het geloof dat alles met het leven eindigt? Volgens dit geloof is maar één stelregel rationeel: "Ieder voor zich". De ideeën van broederschap, geweten, plicht, menselijkheid en vooruitgang zijn niet meer dan lege woorden. Jullie, die soortgelijke doctrines verkondigen, jullie weten niet al het kwaad dat jullie de maatschappij aandoen, of voor hoeveel misdaden jullie verantwoordelijk zijn! Maar waarom spreek ik überhaupt over verantwoordelijkheid? Zoiets bestaat niet voor sceptici; zij bewijzen alleen eer aan de materie.

IV

De vooruitgang van de mensheid heeft als principe de praktische toepassing van de wet van rechtvaardigheid, liefde en liefdadigheid, en deze wet berust op de zekerheid van de toekomst. Neem die zekerheid weg en je neemt de hoeksteen ervan weg. Alle andere zijn van deze wet afgeleid, omdat ze alle voorwaarden van menselijk geluk inhoudt. Alleen zij kan de kwalen van de samenleving genezen, en we kunnen dit beoordelen door verschillende tijdperken en volkeren met elkaar te vergelijken, aangezien hun omstandigheden verbeteren naarmate deze wet beter begrepen en beter toegepast wordt.

Bovendien, als een gedeeltelijke en incomplete toepassing al zo'n reëel voordeel heeft opgeleverd, wat zou er dan gebeuren als alle sociale instellingen die wet als basis zouden nemen? Zou dat mogelijk zijn? Ja. Wie tien stappen vooruit is gekomen kan er twintig vooruit, enzovoort. We kunnen de toekomst evalueren op basis van het verleden. We zien nu al dat de vijandelijkheden tussen de volkeren beetje bij beetje afnemen; dat de barrières die hen scheiden vallen naarmate ze beschaafder worden; dat ze de handen ineen slaan van het ene eind van de wereld tot het andere; dat er meer rechtvaardigheid heerst over de internationale wetten; dat oorlogen zeldzamer worden en niet langer humane gevoelens uitsluiten; dat er uniformiteit in de relaties tot stand gebracht wordt; dat onderscheid in ras en kaste verdwijnt en dat mensen met verschillende geloofsovertuigingen hun sektarische vooroordelen het zwijgen opleggen, zodat ze zich kunnen verenigen in de aanbidding van één en dezelfde God. We hebben het over de volkeren die in de frontlinie van de beschaving staan (zie nrs. 789-793). Maar vanuit alle opzichten zijn we nog ver van perfectie verwijderd, en er is nog veel oud residu te vernietigen voordat de laatste overblijfselen van de barbaarsheid verdwenen zijn. Maar zullen die overblijfselen bestand zijn tegen de onweerstaanbare kracht van de vooruitgang en die levende kracht die op zichzelf een wet van de natuur is? Als de huidige generatie geavanceerder is dan de vorige, waarom zou de volgende dan niet geavanceerder zijn dan de onze? Dat zal in feite zo zijn door de kracht der dingen: ten eerste omdat met elke generatie een paar kampioenen van de oude misbruiken dagelijks uitsterven en zo de maatschappij steeds meer bestaat uit nieuwe leden die vrij zijn van de oude vooroordelen; ten tweede omdat de mens naar vooruitgang verlangt, ze bestuderen de obstakels en zetten hun inspanningen in om ze te overwinnen - evolutie is onbetwistbaar

en aan toekomstige vooruitgang kan niet worden getwijfeld. Mensen verlangen van nature gelukkig te zijn en ze zoeken alleen vooruitgang om hun geluk te vergroten; los van geluk zou vooruitgang geen doel hebben. Wat zou voor hen de waarde van vooruitgang zijn als het doel niet was hun omstandigheden te verbeteren? Toch zullen ze, nadat ze het geluk bereikt hebben dat intellectuele vooruitgang hen kan bieden, bemerken dat dit geluk niet compleet is. Ze zullen beseffen dat zulk geluk onmogelijk is zonder de veiligheid en harmonie in de sociale relaties die alleen in morele vooruitgang gevonden kunnen worden. Zo zullen zij, door de kracht van de omstandigheden, zelf de vooruitgang op het pad van de moraal drijven en het Spiritisme zal hun de krachtigste middelen bieden om het doel te bereiken.

V

Wie beweert dat het spiritistische geloof de wereld dreigt binnen te dringen, verkondigt daarmee de kracht ervan, want een idee zonder fundament en zonder logica kan niet universeel worden. Als het Spiritisme overal wortel schiet en vooral bij de verlichte klassen rekruteert - zoals algemeen erkend wordt - dan is dat omdat het op waarheid berust. Alle pogingen van zijn tegenstanders zullen nutteloos zijn, wat bewijst dat, verre van zijn impuls af te schrikken, juist de belachelijkheid waarmee ze het hebben willen ophitsen het nieuwe kracht lijkt te hebben gegeven. Dit resultaat rechtvaardigt ten volle wat de Geesten hebben verklaard: "Laat je niet verontrusten door tegenstand. Alles wat ze tegen je doen zal in je voordeel omslaan en je grootste tegenstanders zullen je zaak dienen, ondanks henzelf. Tegen de wil van God in zal de kwade wil van de mensen niet zegevieren." Met het Spiritisme moet de mensheid een nieuwe fase ingaan: morele vooruitgang, die het onvermijdelijke gevolg is van het

Spiritisme. Hou dus op je te verbazen over de snelheid waarmee Spiritistische ideeën zich verspreiden door de voldoening die ze geven aan allen die zich erin verdiepen en die er iets meer in zien dan een verkwistend tijdverdrijf. Aangezien mannen en vrouwen boven alles naar geluk verlangen, is het geen wonder dat ze geïnteresseerd raken in een idee dat hen gelukkig maakt.

De ontwikkeling van deze ideeën vertoont drie verschillende perioden: de eerste is die van nieuwsgierigheid, gewekt door de vreemdheid van de fenomenen; de tweede is die van redenering en filosofie; de derde is die van toepassing en consequenties. De periode van nieuwsgierigheid is al voorbij. In tegenstelling tot wat serieuze gedachte of rede afleiden, duurt nieuwsgierigheid maar een bepaalde tijd en eenmaal bevredigd gaat ze over op iets nieuws. Maar hetzelfde gebeurt niet met wat serieuze gedachte of rede genoemd wordt. De tweede periode is al begonnen en de derde zal zeker volgen. Het spiritisme heeft vooral vooruitgang geboekt sinds het beter begrepen wordt in zijn essentiële aard en zijn bereik wordt erkend om de meest gevoelige vezel van de mensheid te raken: geluk, zelfs in deze wereld. Dit is de oorzaak van zijn verbreiding, het geheim van de kracht die het in staat stelt te triomferen. Zijn invloed heeft zich nog niet over de massa's uitgebreid, maar het heeft degenen die het zijn gaan begrijpen al gelukkig gemaakt. Zelfs degenen die geen van de fysieke fenomenen van de manifestaties hebben meegemaakt zullen verklaren: "Afgezien van de fenomenen verklaart de Spiritistische filosofie mij wat geen ander ooit heeft verklaard. Door simpele redenering vind ik er een rationele verklaring in voor de problemen die mij het meest interesseren - die van mijn toekomst. Het geeft mij rust, zekerheid en vertrouwen. Het bevrijdt mij van de kwellingen van onzekerheid en maakt de materiële aspecten

van het leven secundair." Wat betreft degenen die het Spiritisme aanvallen, antwoord ik: Zou je het met succes willen bestrijden? Zo ja, vervang het dan gewoon door iets beters. Zoek een meer filosofische oplossing voor alle problemen die het oplost. Geef de mensen een andere zekerheid die hen gelukkiger zal maken. Maar je moet de reikwijdte van dat woord zekerheid goed begrijpen, want mensen accepteren alleen als zeker wat logisch lijkt. Denk niet dat het voldoende is te verklaren dat iets niet bestaat - iets ontkennen is te gemakkelijk. Ga verder dan eenvoudig ontkennen en bewijs met stevige feiten dat het niet levensvatbaar is, nooit geweest is en nooit kan zijn. En geef in zo'n geval duidelijk aan wat je ervoor in de plaats zou stellen. Bewijs verder dat het Spiritisme de mens niet beter en dus gelukkiger heeft gemaakt door de zuiverste Evangelie-georiënteerde moraliteit aan te moedigen, een moraliteit die zeer geprezen wordt maar zeer weinig in praktijk gebracht. Als je dit alles gedaan hebt, zul je het recht hebben het aan te vallen. Spiritisme is krachtig omdat het steunt op de grondslagen van religie zelf - God, de ziel, toekomstige beloningen en straffen - en vooral omdat het laat zien dat zulke beloningen en straffen de natuurlijke consequenties van het aardse leven zijn. Het beeld dat het van de toekomst schetst bevat niets dat door de meest veeleisende rede bestreden kan worden. Jij, wiens leer geheel bestaat uit het ontkennen van de toekomst, welke compensatie biedt je voor het lijden dat in deze wereld gevonden wordt? Jullie houden je staande op ongeloof, terwijl het Spiritisme zich steunt op vertrouwen in God. Het nodigt iedereen uit tot geluk, tot hoop, tot ware broederschap, terwijl jullie hen nietsheid als vooruitzicht en zelfzuchtigheid als troost bieden. Spiritisme verklaart alles; jij verklaart niets. Het bewijst door feiten; jij bewijst niets. Waarom zou je verwachten dat mensen aarzelen tussen deze twee doctrines?

VI

Het zou een grote vergissing zijn te geloven dat de kracht van het Spiritisme voortkomt uit de praktijk van materiële manifestaties en dat men dus door die te belemmeren de grondslagen ervan zou kunnen ondermijnen. Maar zijn kracht ligt in zijn filosofie, in het beroep dat het doet op rede en gezond verstand. In de oudheid was het het voorwerp van mysterieuze studie, zorgvuldig verborgen voor het gewone volk. Tegenwoordig heeft het voor niemand geheimen en spreekt een duidelijke taal zonder dubbelzinnigheid. Er zit geen mystiek in en ook geen allegorieën die vatbaar zijn voor foutieve interpretatie. Het wenst door iedereen begrepen te worden omdat de tijd gekomen is om de mensheid in staat te stellen de waarheid te kennen. Verre van zich te verzetten tegen de verspreiding van het licht, wenst het licht voor allen. Het eist geen blind geloof, maar wil dat iedereen weet waarom hij gelooft, en aangezien het op verstand berust, zal het altijd krachtiger zijn dan doctrines die op niets berusten. Zouden de obstakels die ingesteld zijn tegen de vrije uiting van geestelijke manifestaties hen tot zwijgen kunnen brengen? Nee, zulke obstakels zouden het effect hebben van alle andere verboden: dat van het opwekken van nieuwsgierigheid en het verlangen om te onderzoeken wat verboden wordt. Anderzijds, als geestelijke manifestaties het persoonlijke voorrecht van slechts een enkel individu waren, zou niemand eraan twijfelen dat als dat individu uit de weg zou zijn, de manifestaties zouden ophouden. Helaas voor onze tegenstanders liggen de manifestaties binnen ieders bereik en worden door iedereen gebruikt, van de minste tot de grootste, van het paleis tot de krot. Het zou mogelijk kunnen zijn te voorkomen dat ze in het openbaar worden geproduceerd, maar het is algemeen bekend dat ze doeltreffender niet in het openbaar

maar in de privésfeer worden geproduceerd. Bovendien, aangezien alle mensen op de een of andere manier mediums zijn, hoe zou men dan kunnen verhinderen dat familieleden in hun eigen huis, individuen in de stilte van hun slaapkamer, of gevangenen in hun cel en in aanwezigheid van hun beulen, communicatie hebben met de geesten om hen heen? Als mediums in een land verboden werden, kunnen ze dan ook in naburige landen of in de hele wereld belemmerd worden, aangezien er in de twee wereld helften geen enkele regio is waar geen mediums voorkomen? Om alle mediums gevangen te zetten, zou het nodig zijn de helft van de mensheid op te sluiten. Indien het mogelijk zou zijn alle Spiritistische boeken te verbranden - geen gemakkelijke taak - dan zouden zij de volgende dag worden gereproduceerd, omdat hun bron niet kan worden getroffen, en omdat men nooit de Geesten, hun ware auteurs, zou kunnen opsluiten of verbranden. Spiritisme is niet het werk van één enkel individu. Niemand kan beweren de auteur ervan te zijn, want het is zo oud als de schepping zelf. Het komt overal voor, in alle religies, maar vooral in het katholicisme, waar het in werkelijkheid meer gezag heeft dan in alle andere. Het katholicisme bevat de grondbeginselen van alle manifestaties: geesten van elke graad, hun geheime of gepatenteerde relaties met de mensheid, beschermengelen, reïncarnatie, de emancipatie van de ziel tijdens het leven, tweede zicht, visioenen, manifestaties van allerlei aard, en zelfs tastbare verschijningen. Wat de afbeeldingen van demonen betreft, die zijn niet meer dan slechte geesten en behalve de overtuiging dat demonen zich voorgoed tot goddeloosheid hebben bekeerd - terwijl slechte geesten de weg van vooruitgang voor zich open hebben liggen - is er geen ander verschil dan de naam. Zo wat doet de moderne Spiritistische wetenschap? Zij voegt samen tot een geheel wat verspreid is geweest. Zij verklaart

in haar eigen termen wat alleen bekend was in allegorische taal en zij elimineert alles wat bijgeloof en onwetendheid hebben gecreëerd, zodat alleen datgene overblijft dat reëel en positief is - dit is haar rol. Maar de rol van oprichter behoort haar niet toe. Het openbaart wat reeds bestaat; het coördineert, maar schept niets, want zijn grondslagen zijn in alle tijden en plaatsen te vinden. Wie zou zich dus sterk genoeg durven voelen om het door sarcasme of zelfs door vervolging te verstikken? Als het op de ene plaats verboden zou worden, zou het op andere plaatsen weer precies zo verschijnen als toen het verboden werd, want het bestaat in de natuur zelf en de mens heeft niet het vermogen gekregen om een kracht van de natuur uit te wissen of de decreten van God te veto'en. Bovendien, welk belang zou er zijn bij het belemmeren van de publicatie van spiritistische ideeën? Het is waar, dat zulke ideeën verrezen zijn tegen de misbruiken die voortkomen uit hoogmoed en egoïsme, maar deze misbruiken, die voor sommigen winstgevend zijn, schaden de massa. Het spiritisme zal daarom de massa's aan zijn kant hebben en geen serieuze tegenstanders hebben, behalve diegenen die geïnteresseerd zijn in het in stand houden van zulke misbruiken. In plaats daarvan zullen zijn ideeën, onder zijn invloed, de mensen beter tegenover elkaar maken, minder begerig naar materiële belangen en meer berustend voor de decreten van de Voorzienigheid en zo orde en rust garanderen.

VII

Het spiritisme wordt voorgesteld onder drie verschillende aspecten: de manifestaties, de filosofische en morele principes die uit de manifestaties worden afgeleid, en de praktische toepassingen van die principes. Vandaar dat er drie klassen of drie graden van haar aanhangers zijn: ten eerste, zij die geloven in de

manifestaties en zich beperken tot het bewijzen ervan - het is voor hen een wetenschap van experimenten; ten tweede, zij die de morele consequenties ervan begrijpen; ten derde, zij die de moraal ervan in praktijk brengen of streven te brengen. Vanuit welk wetenschappelijk of moreel standpunt deze vreemde fenomenen ook bekeken worden, iedereen neemt waar dat ze een nieuwe orde van ideeën vertegenwoordigen, waarvan de consequenties een diepgaande verandering ten goede in de toestand van de mensheid zullen bevorderen. Wat onze tegenstanders betreft, wij kunnen ze ook in drie categorieën indelen. Tot de eerste behoren degenen die systematisch alles ontkennen wat nieuw is of wat niet uit hun eigen geest voortkomt, en die de kwestie aanpakken zonder de oorzaak ervan te kennen. Tot deze klasse behoren allen die niets toegeven buiten het getuigenis van hun zintuigen. Ze hebben niets gezien en willen niets zien - nog minder willen ze zich in iets verdiepen. Ze zouden zelfs onrustig worden als ze de dingen te duidelijk zouden zien, bang om gedwongen te worden te bekennen dat ze zich vergist hebben. Voor hen is het Spiritisme een fantasie, een waanzin, een utopie - het heeft geen werkelijke existentie, en daarmee is de zaak klaar. Dit zijn de onbuigzame ongelovigen. Aan hun kant staan degenen die zich slechts neerbuigen om lang genoeg een blik op het onderwerp te werpen om hun geweten te verlichten, om te kunnen zeggen: Ik wilde zien, maar heb niets gezien. Ze begrijpen niet dat er meer dan een half uur voor nodig kan zijn om een hele wetenschap op te nemen. Tot de tweede categorie behoren degenen die heel goed weten wat ze van de werkelijkheid van de fenomenen moeten denken, maar ze verzetten zich er niettemin tegen om redenen van persoonlijk belang. Ze weten dat het Spiritisme authentiek is, maar ze vrezen de consequenties ervan en vallen het aan als een vijand. Tot de derde categorie behoren zij die in de spiritistische moraal een

afkeuring vinden die te streng is voor hun gedrag en neigingen. Als ze het Spiritisme serieus zouden nemen, zou het hen ongemak bezorgen. Ze verwerpen noch aanvaarden het, maar sluiten er liever hun ogen voor. De eersten laten zich meeslepen door hoogmoed en vermoeden; de tweede door ambitie en de derde door egoïsme.

Natuurlijk, aangezien deze oorzaken van oppositie geen samenhang vertonen, moeten ze met de tijd verdwijnen. Wij zouden tevergeefs zoeken naar een vierde klasse van tegenstanders, die hun verzet zouden baseren op bewijzen die getuigen van een gewetensvolle en gedetailleerde studie van de kwestie. Mensen hebben het Spiritisme afgewezen, maar niemand heeft een serieuze en onweerlegbare demonstratie van het tegendeel gepresenteerd. Het zou te veel van de menselijke natuur veronderstellen te geloven dat die plotseling door Spiritistische ideeën zou kunnen worden getransformeerd. Het handelen naar deze ideeën zal zeker in mate van intensiteit verschillen bij hen die ze belijden. Wat de resultaten ervan ook mogen zijn - ook al zijn ze zwak - ze zullen niettemin een verbetering betekenen. Als niets anders, dan zouden ze het bewijs leveren van het bestaan van een buitenlichamelijke wereld, wat op zichzelf de materialistische leerstellingen zou ontkrachten. Dit is het resultaat van een eenvoudige observatie van de fenomenen, maar onder hen die de Spiritistische filosofie begrijpen en er iets meer in zien dan de min of meer merkwaardige fenomenen, zijn er nog andere effecten. Het eerste en meest algemene is dat van het ontwikkelen van een religieus gevoel, zelfs bij hen die zonder materialist te zijn onverschillig staan tegenover spirituele dingen. Voor hen zal dit tot gevolg hebben dat ze de angst voor de dood verliezen. Wij zeggen niet dat ze naar de dood zullen verlangen - verre van dat -

want Spiritisten zullen hun leven verdedigen zoals ieder ander, maar ze zullen zich er onverschillig over voelen, waardoor ze de onvermijdelijke dood zonder klagen of spijt kunnen aanvaarden en er zeker van zijn dat er een gelukkiger toestand zal volgen. Het tweede effect, misschien even algemeen als het eerste, is berusting in het aangezicht van de kwellingen van het leven. Spiritisme stelt ons in staat de dingen van zo'n hoogte te zien dat het aardse leven drie vierde van zijn belang verliest en wij niet langer gestoord worden door zijn beproevingen. Vandaar dat wij meer moed hebben in onze moeilijkheden en meer gematigdheid in onze wensen. Wij hebben ook een afkeer van de wens om ons eigen leven in te korten, want de Spiritistische kennis leert ons dat zelfmoord altijd het verlies veroorzaakt van wat men ermee wilde winnen. De zekerheid van een toekomst waarin het geluk van onszelf afhangt, samen met de mogelijkheid om relaties te vestigen met hen die ons dierbaar zijn, geven onze geest een opperste troost. Onze horizon wordt tot in het oneindige verruimd door onze voortdurende blik op het leven voorbij het graf, een leven waarvan wij de diepste mysteries mogen peilen. Het derde effect is dat van het opwekken van verdraagzaamheid voor de tekortkomingen van anderen. Maar het moet toegegeven worden dat egoïsme en alles wat daaruit voortkomt de hardnekkigste gevoelens in de mens zijn, en bijgevolg het moeilijkst te ontwortelen. Wij kunnen vrijwillige offers maken, mits zij ons niets kosten, en vooral mits zij ons niets ontnemen. Geld oefent nog steeds een onweerstaanbare aantrekkingskracht uit op de meerderheid van de mensheid en maar weinigen begrijpen het woord overbodig in verband met hun eigen zelf. Het afstand doen van het zelf is dus het meest eminente teken van vooruitgang.

VIII

Sommige mensen hebben gevraagd: Leren geesten ons een nieuwe moraal, iets dat superieur is aan wat Christus onderwees? En als deze moraal niets anders is dan die van het Evangelie, wat komt het spiritisme dan doen? Deze redenering is merkwaardig vertrouwd met die van Kalief Omar, sprekend over de Bibliotheek van Alexandrië: "Als ze alleen bevat wat in de Koran staat, is ze nutteloos en moet ze daarom verbrand worden; als ze iets anders bevat, is ze slecht en moet ze verbrand worden". Inderdaad, het Spiritisme bevat geen andere moraal dan die van Jezus, maar we moeten op onze beurt vragen: Was de wet van God niet al vóór de komst van Christus door Mozes aan de mensen geopenbaard? Staat de leer van Christus niet in de Decaloog? En zal men daarom stellen dat Jezus geen reden had om zijn morele leringen te geven? We zullen degenen die het nut van de Spiritistische moraal ontkennen vragen waarom Christus' moraal zo weinig in praktijk gebracht wordt, en waarom zelfs degenen die haar sublimiteit verkondigen de eersten zijn die de eerste van zijn wetten overtreden: universele liefdadigheid. De geesten zijn niet alleen gekomen om de moraal van Christus te bevestigen, maar ook om ons het praktische nut ervan te tonen. Ze maken bepaalde waarheden die alleen onder allegorische vorm onderwezen werden begrijpelijk en patent, en naast de moraal zijn de Geesten gekomen om voor ons de meest abstracte problemen van de psychologie te definiëren. Jezus kwam om de mensheid de weg van de ware goedheid te wijzen. Aangezien God hem zond om de mensen te herinneren aan Gods vergeten wet, waarom zou God dan niet de Geesten zenden om hen er nog preciezer aan te herinneren, nu ze die omwille van hoogmoed en hebzucht vergeten zijn? Wie zou het durven om grenzen te stellen aan Gods

macht of de goddelijke wegen te stipuleren? Wie zal zeggen dat de bestemde tijd niet is aangebroken - zoals de Geesten hebben bevestigd - en dat de dagen niet zijn aangebroken waarin slecht begrepen of vals geïnterpreteerde waarheden ogenschijnlijk aan de mensheid geopenbaard moeten worden om hun vooruitgang te bespoedigen? Is er niet iets voorzorgends aan de manifestaties van de geesten die gelijktijdig over de hele wereld worden geproduceerd? Het is niet een enkel individu, een profeet die ons is komen waarschuwen; in plaats daarvan schijnt het licht ver en wijd en ontvouwt zich een hele nieuwe wereld voor onze ogen. Zoals de uitvinding van de microscoop de onvermoede wereld van het oneindig kleine aan het licht heeft gebracht, en zoals de telescoop de myriaden onvermoede werelden aan het licht heeft gebracht, zo hebben de geestelijke communicaties het bestaan onthuld van een onzichtbare wereld die ons omringt, waarvan de bewoners op elk moment met onze ellebogen wrijven, en ondanks onze wil deelnemen aan alles wat we doen. Toch zal over niet al te lange tijd het bestaan van die wereld, die ons allen zeker te wachten staat, even onbetwistbaar zijn als de microscopische wereld en de grote globes die verloren gaan in de ruimte.

Zou het daarom niet in ons voordeel geweest zijn als wij van deze wereld op de hoogte waren gebracht en ingewijd waren in de mysteries van het leven voorbij het graf? Het is waar dat deze ontdekkingen - als wij ze zo mogen noemen - in strijd zijn met bepaalde gevestigde ideeën. Maar is het niet waar dat alle grote wetenschappelijke ontdekkingen ook de meest gevestigde denkbeelden hebben gewijzigd en zelfs omvergeworpen? Is het voor onze zelfgerichtheid niet nodig geweest om te buigen voor het bewijs? Hetzelfde zal gebeuren met het Spiritisme en binnenkort zal het de rechten van burgerschap hebben te midden

van de rest van de gebieden van menselijke kennis. Communicatie met de wezens aan gene zijde van het graf heeft ons, als gevolg daarvan, in staat gesteld ons toekomstige leven te begrijpen en te aanschouwen, en ons in te wijden in de verdrietigheden en vreugden die ons te wachten staan naargelang onze verdiensten. Ze hebben mensen tot het spiritualisme gebracht, mensen die in de mens niets meer zagen dan materie, niets meer dan een georganiseerde machine. Vandaar dat wij gelijk hebben als wij stellen dat het spiritisme het materialisme gedood heeft door deze communicaties. Had het niets anders geproduceerd, dan zou de sociale orde daar nog steeds dankbaar voor moeten zijn. Maar het doet nog meer door de onvermijdelijke consequenties van het kwaad te laten zien en bijgevolg de noodzaak van het goede. Het aantal mensen bij wie het betere gevoelens heeft opgewekt, die hun kwade neigingen neutraliseren en hen van kwaad afkeren, is groter dan verondersteld en neemt elke dag toe. Voor hen is de toekomst niet langer een vaag idee, noch een eenvoudige hoop, maar een werkelijkheid die begrepen en verklaard kan worden als ze eenmaal degenen die ons zijn voorgegaan zien en horen terwijl ze treuren of zich verheugen over wat ze op aarde deden. Zij die getuige zijn van deze communicaties worden ertoe gebracht erover na te denken en de behoefte te voelen zichzelf te kennen, te oordelen en te verbeteren.

IX

De tegenstanders van het Spiritisme waren er snel bij om zich ertegen te wapenen met behulp van enkele meningsverschillen over bepaalde punten van de leer. Het is niet verwonderlijk dat aan het begin van elke wetenschap tegenstrijdige theorieën verschijnen die gebaseerd zijn op incomplete waarnemingen, terwijl ieder het nog vanuit zijn eigen gezichtspunt beschouwt.

Maar drie vierde van zulke theorieën met betrekking tot het spiritisme zijn reeds gesneuveld in het licht van meer diepgaande studies, te beginnen met de theorie die alle geestelijke communicaties toeschrijft aan de geest van het kwaad, alsof het onmogelijk zou zijn dat God in plaats daarvan goede geesten zou zenden naar de mensheid. Zo'n leer is absurd omdat ze door de feiten gelogenstraft wordt, en is onheilig omdat ze een ontkenning is van de macht en goedheid van de Schepper. De Geesten hebben ons altijd geadviseerd ons niet druk te maken over meningsverschillen, aangezien er eenheid zal ontstaan en al ontstaan is over het merendeel van de kwesties, terwijl de verschillen met de dag verdwijnen. Op de vraag: Op welke basis kan een onpartijdige en belangeloze onderzoeker, in afwachting van de eenheid, een oordeel formuleren? De Geesten hebben ons dit antwoord gegeven:

"Het puurste licht wordt door geen enkele wolk verduisterd; de perfecte diamant is die van de grootste waarde, beoordeel de geesten dus naar de zuiverheid van hun leringen. Vergeet niet dat er onder de geesten sommigen zijn die zich nog niet bevrijd hebben van de ideeën van het aardse leven.

Leer ze te onderscheiden aan de hand van hun taal; beoordeel ze aan de hand van de som van wat ze je vertellen; kijk of er een logische opeenvolging in hun ideeën zit, en of er in wat ze zeggen niets is dat onwetendheid, hoogmoed of kwaadwilligheid verraadt; met andere woorden, of hun uitdrukkingen altijd getekend zijn met het stempel van wijsheid dat ware superioriteit onthult. Als jouw wereld ontoegankelijk zou zijn voor fouten, zou het perfect zijn, maar het is verre van perfect, want je leert nog steeds om fouten van waarheid te onderscheiden. Je hebt de lessen van ervaring nodig om jouw beoordelingsvermogen te oefenen en

je in staat te stellen je te ontwikkelen. Eenheid zal gevonden worden aan de kant waar het goede nooit vermengd is geweest met het kwade. Het is aan die kant dat mensen door de kracht van de omstandigheden met elkaar verbonden zullen zijn, want ze zullen beseffen dat daar de waarheid ligt.

"Bovendien, wat maken een paar variaties uit die meer een kwestie van vorm dan van diepte zijn? Observeer dat de fundamentele principes van het Spiritisme overal dezelfde zijn en jullie allen moeten verenigen in een gemeenschappelijke gedachte: de liefde voor God en de praktijk van het goede. Daarom, wat ook de wijze van vooruitgang moge zijn die geaccepteerd wordt of de normale omstandigheden van jouw toekomstige existentie, het einddoel is altijd hetzelfde: goed doen, en zoals je weet, zijn er geen twee manieren om dat te doen".

Als er onder de volgelingen van het Spiritisme mensen zijn die over sommige punten van zijn theorie van mening verschillen, over de fundamentele punten zijn ze het niettemin allemaal eens. Er is dus eenheid, behalve van de kant van een heel klein aantal dat de tussenkomst van geesten in de manifestaties nog niet accepteert en ze ofwel toeschrijft aan puur fysische oorzaken - in strijd met het axioma dat elk intelligent gevolg een intelligente oorzaak moet hebben - ofwel aan de weerspiegeling van ons eigen gedachte - door de feiten weerlegd. De overige punten zijn secundair en doen op geen enkele manier afbreuk aan de fundamentele basis. Er mogen andere scholen zijn die verlichting zoeken betreffende de nog controversiële delen van de wetenschap maar er mogen geen rivaliserende sekten zijn. Er mag alleen vijandschap zijn tussen hen die goed willen doen en hen die kwaad gedaan hebben of zouden willen doen. Maar er is geen authentieke Spiritist, die, nadat hij de grote morele stelregels die

de Geesten onderwezen hebben heeft aangenomen, ooit kwaad zou kunnen verlangen of een naaste kwaad toewensen, ongeacht hun meningsverschil.

Als zo'n school zich vergist, zal ze vroeg of laat verlicht worden, als er sprake is van goed vertrouwen en afwezigheid van vooroordeel. Terwijl ze wachten, bezitten alle scholen een gemeenschappelijke band die hen in dezelfde gedachte moet verenigen. Ze hebben allemaal hetzelfde doel. De koers die ze volgen doet er weinig toe, als die maar tot dit doel leidt. Geen enkele school mag haar mening opdringen door materiële of morele dwang en de ene die een andere vervloekt zou zich op een dwaalspoor bevinden, want ze zou duidelijk onder invloed van slechte geesten handelen. Rede moet altijd het laatste argument zijn en gematigdheid zal de triomf van de waarheid beter verzekeren dan tirades vol van het gif van afgunst en jaloezie. Goede geesten prediken alleen eenheid en liefde voor de naaste, een kwaadaardige of onbarmhartige gedachte kon nooit uit een zuivere bron voortkomen. Laten we ter afsluiting de raadgevingen van de geest van H. Augustinus over dit onderwerp aanhoren:

"Sinds lange tijd hebben de mensen elkaar verscheurd en elkaar vervloekt in de naam van een God van vrede en genade, en God beledigd door zulke heiligschennis. Het spiritisme is de band die hen op een dag zal verenigen want het zal hen tonen waar de waarheid is en waar de fouten liggen. Er zullen echter nog enige tijd schriftgeleerden en farizeeërs zijn die het zullen blijven ontkennen zoals zij de Christus hebben ontkend. Wil je weten welke geesten de verschillende sekten beïnvloeden die de wereld verdelen? Beoordeel ze naar hun daden en naar hun principes. Goede geesten hebben nooit aangezet tot kwaad; ze hebben nooit moord en geweld aangeraden of vergoelijkt; ze hebben nooit haat

partijen opgewekt, de dorst naar rijkdom of de hebzucht naar aardse dingen. Alleen mensen die goed, humaan en welwillend zijn tegenover allen zijn hun favorieten, zoals zij ook Jezus' favorieten zijn, want zij volgen de weg die naar Hem leidt".

— H. Augustinus

Opmerking

Schrijf hier je opmerkingen of conclusies over het hoofdstuk.